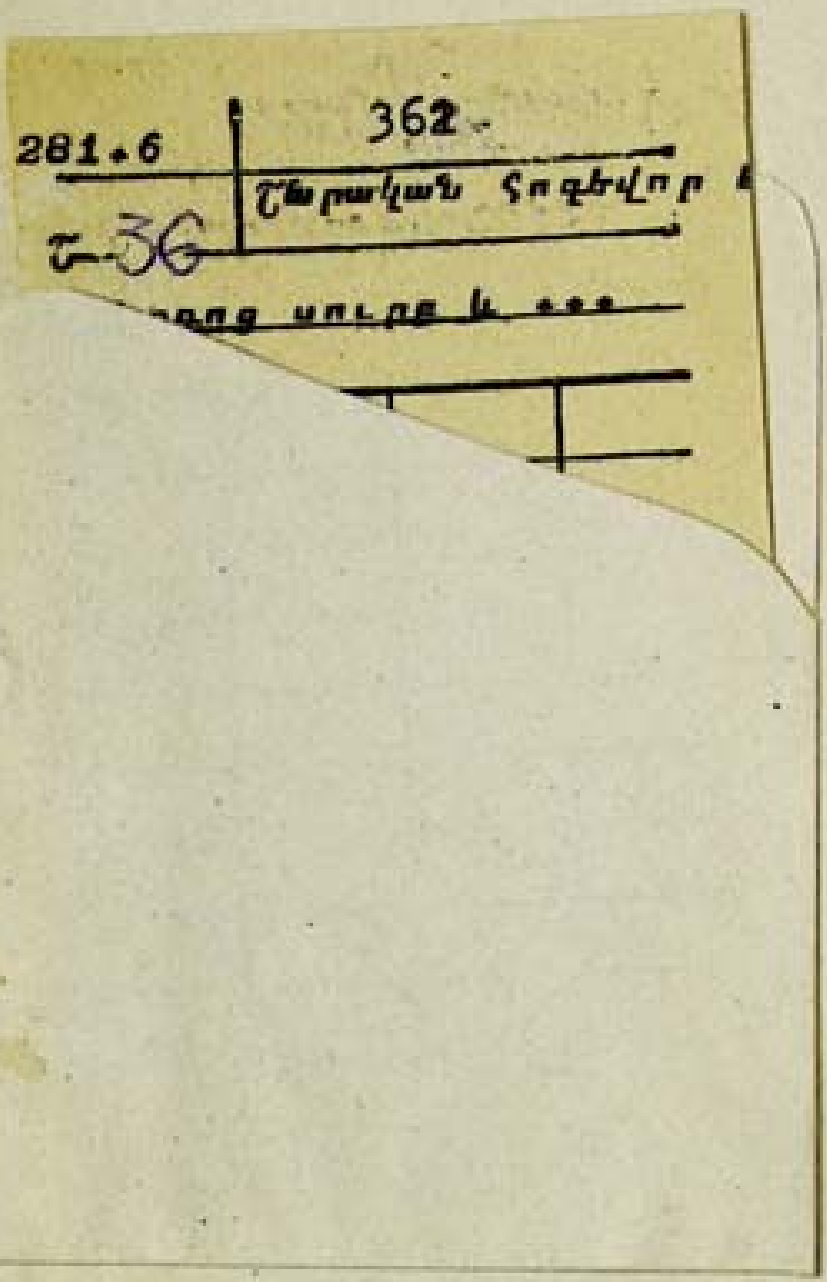
281.6
362
Ե-36

ՇԱՐԱԿԱՆ

281.6
Շ 36

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳՈՑ

ՍՈՒՐԲ. ԵՒ ՈՒՂՂԱՓԱՌ
ԵԿԵՂԵՑՒՈՅՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ

ՑՕՐԻՆԵԱԼ

Ի ՍՐԲՈՑ ՔԱՐԳՄԱՆՋԱՑՆ ՄԵՐՈՑ
ԵՒ Ի ՍՐԲՈՑ ՇՆՈՐՀԱԼԻՈՅՆ ԵՒ
ՅԱՅԼՈՑ ՍՐԲՈՑ ՀԱՐՑ ԵՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՑ

885
Ա 11 — 3642

ՀԱՅԿ ՍՍՌ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ԳՈՒՆԴԱՄԵՆՅԱ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ի ՑՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ
ՑԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
1936=ՌՅՋԶ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Տ. Տ. ԽՈՐԵՆԱՑ ՍՐԲԱԶՆԱՊՈՑՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՑՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ՏԵԱՌՆ ԹՈՐԳՈՄԱՑ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՑ_ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

ԵՒ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ Կ. ՊՈԼՍՈՑ
ՏԵԱՌՆ ՄԵՍՐՈՊԱՑ ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ՅՕՐԻՆՕՂՔ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

ՈՐՔ ՋՅՕՐԱՆՍ ՀՈԳԻՈՑՆ ԱՐՔԻՆ, ԵՒ ԸՆԴ ԺԱՄԱՆԱԿՍ ԺԱՄԱՆԱԿՍ ԵՐԳԵՑԻՆ ՋՆՂԱՆԱԿԱՒՈՐ ԵՐԳՍ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ.

1. *Մեծն Մեսրոպ ասաց զկարգն Ապաշխարութեան.*

2. *Սուրբն Իսահակ՝ զԱւագ շաբաթուն.*

3. *Մովսէս Քերթողն՝ զՄննդեանն, զՄեծացուսցէքն, և զՅեսունըդառաջինն, զՓոխմանն առաջին պատկերն, այլ և զկարգն Յարութեան սորա՛ է ասացեալ (Մեծն Վարդան՝ ի Տեսութեան Անթառամ ծաղկին). իսկ այլք ասեն, թէ Անանիա Շիրակացւոյն է ասացեալ.*

4. *Եւ զՅինեկոստէին, և զՎարդավառին, և զՍուրբ Գրիգորին, և զՅովհաննուն, և զՄարգարէիցն, և զՎարդապետացն, և զԱռաքելոցն, և զԹադէոսորացն, և զԱնտոնին, զայս ամենայն՝ ոմանք Անանիայի տան, և ոմանք՝ Խորենացւոյն.*

5. *Զմեղաք յամենայնին և զկարգ մեծ տօնիցն՝ Յովհան Օձնեցին.*

6. *Զհրեխմեանց Անձինքն և զհարցն՝ Տէր Կոմիտասն. զԱնակիզքն՝ Յովհան Մանդակունին և այլք ասեն՝ թէ Օձնեցին.*

7. *Զհանգստեանն եւ զՄարտիրոսացն՝*

Պետրոս Թեոտոկաբձն, եւ եւս զբազումս ի Մանկանցն.

8. ԶԽաչին եւ զԵկեղեցւոյն՝ Իսահակ Զորափորեցին, որ գնաց ընդդէմ Յունկաց.

9. Զորս ըստ պատկերին՝ Գրիգոր Մագիստրոսն.

10. ԶԱւագ օրհնութիւնս գհօքն ձայնիցն՝ Ստեփանոս Սիւնեցին.

11. Զվատ ձայնն Աւագ օրհնութեանց՝ Ներսէս Կլայեցին. այլ և զԱրինուէացւոցն, եւ զՄատկապարզի հարցն, և զՀոգեգալստեան չորս պատկերան, եւ զԱրդավառի գերկու պատկերան, և զՓոխման գերկու պատկերան, զգՀրեշտակապետացն, զԵօթանասանիցն, զԼռնդեանցն, եւ զՄարգարէից չորրորդ ձայն հարցն, և զՅովհաննու չորրորդ ձայն հարցն, զՆորահրաշն, զնայեաց սիրոյն, զի քէն հայցեմքն, զԱրևապալի շարականան, զՕրհնեմք զքեզն, զԱյսօր անճառն, զԱրարչականն, զԱստուածծ անեղն, և ըստ ոմանց՝ զՄուրբ Յակոբայն ևս ստրա է ասացեալ, նաև զՂուհացից կիւրակէիցն, եւ ամանք զկարգ մեծ ոտնիցն ևս սմա տան.

12. Իսկ զԱյսօր յարեաւն, զՆորոգեալ կղզիքն, զՀամբարձմանն, եւ զԹոռանցն՝ Ներսէս Համբրոնացին.

13. Զխորհուրդ անճառն, եւ զՄեծա-

հրաշն՝ Գրիգոր Պահլաւունի՝ եղբայր Շնորհալւոյն.

14. ԶԱբեղականն՝ Գրիգոր Սկեւռացին.

15. ԶԵրզեցէքն՝ Յակոբ Կլայեցին.

16. Զոր նախիմացն, եւ զի յանսահման ծովէն, և զթարգմանչաց օրինութիւնն, եւ զՍուրբ Սարգսի օրինութիւնն՝ վարդան վարդապետին է ասացեալ.

17. Որ զոյս անճառն և զխոտաճաբաւկացն, և զԼուսաւորչի զԱյսօր գուարճացեալն եւ զԼերինքն՝ Յովհաննէս Գլուզ վարդապետին է ասացեալ.

18. ԶԱրևելք զերարփին ոմանք կիրակոսի Եզնկացւոյ ասեն և ոմանք՝ Կիրակոսի թարգմանչին՝ պշակերտի Գրիգորի Վկայասիրի։

Որ զիաւարց աճգիտութեաց Հայաստանեայցս լուծեր,
զիմաստութեաց ծագեալ զոյս սոփոր առուց Թարգմանչ։
(ԵԱՐԱԿԱՆ)

ԿԱՆՈՆ

ԾՆՆԴԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ի ԾՆՈՂԱԻ ԻՒՐՈՑ Ի ՅՈՎԱԿԻՄԱՑ ՆԻ ՅԱՆՆԱՑԷ

Ա՛ՐԳԵ՛ՑԷ՛Ք ՛որդիք սիոնի ԷրգՆոր ի ծնընդեան մօր տեառն. քանզի ՛ար ծընաւ զանժամանակն ի հօրէ ծընեալն այսօր ծընաւ յամՌել այրգանդէ. տուք օրհնութիւն տուողին մեզ ընդմայրըն լուսոյ: Ցընծայցէք ՛որդիք մարդկան այսօր ծնընդեամբ սըրբոհոյ կու-

սին. քանզի որ տարան զանուանեալսն յարգանդի անսերմնապէս այսօր բնութեաց յանմատոյց ետես այ. տուր Աստուածութիւն աշխարհի ծնանել զմարիամ ամուլն անուամբ զուարճանայն. որ բազում օրինաց հնոյն ծնանել մարմնով պանդխտիչ նորոյս կատակի. տուր Խնդամ մայր բանին իւր հօրէ ծննեալ նախ քան զարտաւանակ. որ բազոյն երկնային ծանգեցեր մարդկան ըզստուծիչ անզգաց մերոց անհաս. մարմեա բանին փրկել ըզմեզ ի մեղաց մերոց.

Այսօր լցան խնամոյ ամուսնոյ առ նահապետն, ի զաւակէ նոցին ծրհնել ամենայն ազգաց. զի յանմատոյ նոցին բնութեաց կոյսն տուր որ ծնանա բազմանըն բարձոյ մեզաց նախահօրն. փառս տացուք տուողին մեզ զծրհնեալն ի

կանայս։ Ա՛յսօր բո՛ւսաւ յա՛ննայէ մո՛րենին մարիամ յոր վառե՛ցաւ հնո՛ցն սո՛ռոսածայրն. զո՛ր ե՛տես մով սէս զօ՛րինակ կու սին ի սինաւ լցցեալ լու՛սով անմատոյց. փառ՛ք։ Ա՛յսօր գա՛ւիթն օ՛րինակաւո՛ր յա՛ւակիմ ե՛ւ աննա ե՛տուն մեզ լոգե՛ցաւ ընդ՛ունիչ լցցո՛ւն երկնային. յորմէ հնա՛ւաց ա՛նձրե՛ւն կե՛նաց և բղխեա՛ց աշխարհի անցրու՛ն իմաստից. փառ՛ք։ Ա՛յսօր ծի՛նա՛ւ մայրն սո՛ւրբ զքո՛ց յարմանո՛ւն յեսայ ծա՛ւ կե՛նաց ծա՛ղկեա՛ց տիրա՛ւհի. ո՛ր ե՛սո՛ւ մարդկան ի ժա՛մս սրբո՛ւդ գՀայրն կե՛նաց գինջեա՛ւն ի յերկինից. բարե՛խոսեա սրբո՛ւհի վա՛ռն ա՛նձա՛նց մե՛րոց։

Ո՛ր լոգնախոտրեա՛ւն յառաջա՛գոն գո՛ւշակն Լեա՛մէ մարգա՛րէ ցն. կա՛ռարեցե՛ր Հա՛յր ե՛րկնաւո՛ր տա՛րով լոգո՛յան ի յա՛ննայէ. լոգո՛ւ բարե՛բա՛

հրց
դկ

նեմք անտրւսած հայրցըն մերոց։ Ո՛ր
ի լրտւմն անճառ ծնընդեանն քրս
եսայեայ քն ի կոսէն. այսօր հրաշ
քիք հօր միածին յայտնուլ մօրէ
զմայրըն քո պարզեսեցեր. ըզքեզ։
Ո՛ր զօրինակ մարդամոս հոգիդ ցու
ցեր մարգարէին. այսօր զանակ յն
վակիմայ եսու ըզլեառըն վիմածին.
ըզքեզ։ Օ՛րհնեցէ՛ք ամենայն գործք
տեառն զտէր օրհնեցէ՛ք բանիր
արարէք ըզնմ յաւիտեան։ Զո՛ւար
ճացիր սիոնէյդ հին հանդիսանայն
տեսանողացն. ո՛ր բազմադոյն օրի
նակ՛ք գո՛շակեցեր ընծնող բանին
տեառն աստուծոյ. բարձր։ Ո՛ւրա
խացիր եկեղեցի գուստըր վերինըն
սիոնէի. քանզի ծընաւ ի յաննայէ
մանքո՛ւ ծընող քոյն վեճայի. բարձր։
Քա՛հանայք և ժողո՛վուրդք տօնա
խնդեա՛ք ծնընդեան կուսին. ընդ

գ

յոխակիմայ և ամենայն ծնողացն սրբոյ
ծնողի բանին. բարձր արարէք։
Նահապետացն աբրահամու ի- մեծ
անդակայ և յակոբայ. պարգևեցար
ի յաստուծոյ կոյս մարիամ դուստրը
նոցին. երանեն ազգ եւ ազինք այ-
սօր ըզծնեալդ ի յաննայէ։ Ազաւին
և մայր կենաց այլոյն ծընող հօր մի-
ածնին, որ առ ի քէն մարմնովն ըն-
կէց զամբարտաւանն յամօտոյ.
երանեն։ Որ բարձրացոյց զանկեալ
բնութիւնս ի քէն ծնընդեամբ որ-
դին յերկինս. ըզկարօտեալն ելից
հացիւ եւ զմեծատուն եղոյծ ու-
նայն. երանեն ազգ եւ ազինք։
Որ ողջամեցար ի մեղս ծընեալ ողը
մարդկան հայր երկնաւոր ընտ մար- կ
գարէին. եւ եառուր բնութեանս այ-
սօր պարգեւ ընկոյն տնտրը ըզծնող
տրդոյդ միածնի. մարդեանօք սո-

բան՝ ասէր մեզ ողորմեա՛։ Որ ցօղեցեր ի մեզ յանպտղ օրինաց որդիդ այսօր զկնչսէն մարիամ. յորմէ ծնեար մանկեամբ եւ բարձեր նովաւ զմեզ նախասահեալքն ի սպասոյ. մաղ։ Որ մաքրեցեր հոգիդ սուրբ ընտիրս եւ զարդանդ մօր քո փառակցին. այսօր անմահ ծնողացդ նորին եռուր ըզմայրդ բանին զօրհնիչն եւայլն. մաղ։

տէր Այսօր ցընծան երկնայինքն եւ պարս առեալ իրարձեան. երգեն զերգս հոգեւորս յաւուր ծնընդեան արքայ հոյն։ Այսօր վերին նըն սիոն գաշնեն զերդըս տուղէքըցն. զերեք արբեանն անկլով յաւուր։ Այսօր անասնդք և լուսին ընդ արեւս հրճուելով. գովեն ընդայն ի հօրէ յաւուր ծնընդեան լուսոյ մօրն։ Այսօր ծերքն օրհուեան մանկամբք նորոյ պատճի. երիտասարդք եւ կո-

ամեք խրնդան ծնրդեամբ տիրու-
հոյն. Ա՛յսօր գո՛նդք ա՛ռաքելոցն
և՛ պարքն նախատեսանցն. յա՛ռ-
ծնրդեան մօր բա՛նին ե՛րգե՛ն ըզ-
փա՛ռս ի բարձունս.

Ո՞ա՛ւ կենաց արդեաւ յադի՞ն
սուրբ կոյս. որ զՀայրածինըն բընդունե՛-
ցեր ըզծաղիկ. և և՛ո՞ւր ի ժամու
զնդի՞ն պրտուղ մարդկան. զորոց
զմանրմի՞նըն ձաշակեա՛ւ անմահա՛պա՛ք
յո՛ւսով. վասն որո՛յ օրհնաբա՛նեմք
ըզքե՛զ յա՛ռ՛ր քո ծնրդեան. Բա՛-
նաո՛ր երկիր տիրո՛ւհի և՛ անդաս-
տան մարդ՛ւ ի միջո՛ց մեղաց. որ ըզ-
բո՛՞յան երկնային առա՛նց սե՛րման՞ն
ծընար. որով զկենա՛ն եառ՛ր ըզ-
հա՛ց սուրբ բնութեան. վասն.
Ա՛մպ թեթեւ յերկրային ցանկո՛-
թեանց սուրբ կոյս, և վառարա՛ն սա-
տանայի՛ն բոցոյն. որ ըզցո՛՞ղն հա՛յ-

ճշ
պկ

բարեւս ամենքեան ի բանական
երկիր. որով բնութեան բուսանի
արդարութեան սուրբ բոյսք. վասն.

հմբ
դձ

Նոր սիոնի ծընեալ մանկունք
սուրբ աւազանին. շնորհազար-
դեա՛լք հոգւոյն աստուծոյ. օրհնե-
ցէք զհայրն երկնաւոր յաւուր ծնըն-
դեան՛ն սըրբուհւոյ կուսին. յոր
օրհնեցա՛յք յանի ծից նախնոյն. Ա՛ր-
եամբ գանի՛ն անարատի՛ փրկեալ
ժողովուրդք. յաւուր ծնըն դեա՛ն
մօր անառանելւոյն. գովեցէք ըզմիա-
ձին՛ն որ հաճեցա՛ւ առնուլ մարմի՛ն
անեղին ի նմանէ. յոր Յաւաստա-
բա՛նքն շնորհաց հոգւոյն լուսազար-
դեա՛լ ազգք հեթանոսաց. յաւուր
ծնըն դեա՛ն մօր բանի՛ն ծնող. զի
անակից որդւոյ զհոգին բարեբա՛-
նեցէ՛ք հոգեւոր երգով. որ մաքրա-
զարդեա՛ց զմարմնաւորն որդւոյն.

A II 77509

ԿԱՆՈՆ

ՅՈՎԱԿԻՄԱՑ ՍԻ ԱՆՆԱՑԻ

ԾՆՈՂԱՑ ՍՐԲՈՒՀԻՈՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ո՛Ր նախմամբ խնամոութեամբ անօրինեցեր զԱստուած սուրբ եւ կենդանի. խոստացար արկեալ հին մուն հնամոութեան ըզդաս արդարոյ. ապաչանօք սոյն խընայեա՛ ի՛ մեզ։ Ո՛ր զօրհնութիւն նախաստեղծիցն ամուսնացելոց արուսց եւ իգաց. պայծառացեալ վայելչապէս ծնկեցուցեր այսօր ի յովակիմ եւ ի յաննա. ապաչանօք սոյն։ Ո՛ր ըզխնամոմն աբրահամու նախահապետին մեր ըստ հոգւոյ. քահանայական եւ խաչաւորական գամուցանացըն վիրացեալ ցուցեր այսօր ի յաննայէ. ապաչանօք սոյն խընայեա՛ ի՛ մեզ։

օրհ
ակ

Ա՛նքակիզքն աստուած ա՛նճառելի ա՛նբաւ զօրութիւն. ո՛ր իսկըզբա՛նից յաւիտենից խնամարկեցե՛ր զո՛րդիս մարդկան. գերագո՛յն այսօր շնո՛րհիւ փա՛յլեալ ցո՛ւցեր ծընընդեանքս զմա՛յր մեծձնո՛ղ քո՛ր ընտրելոյ. ա՛ղա՛ւ Ո՛ր յանէ՛ից բանիւ գո՛յացո՛ւցեր զաշխարհս ամենայն. այսօր մարդասիրեա՛լ առաքինաբար ի յանապէ՛ ա՛րկեր հիմունս նորոյ աշխարհի. ա՛ղա՛ւ Ի յամե՛ղ եկիր այսօր բո՛ւսանե՛լ զ՛ոգ բանե՛բեր բոյսըն բարի. շո՛ւշանի հո՛ւտոյց ծաղիկըն դաշտոյց. միանմա՛յրըն մարիամ արմատ տո՛ւնկոյն անմահութեան. ա՛ղա՛չանօ՛ք.

Ո՛ր ի վե՛րոյ քերովբէից նըստեալ հանգչի՛ս բանիւ աստուած, այսօր հրաշափառ պարգե՛ւօք ցո՛ւցեր ծնընդեամբ ի յանապատ ամե՛ն փափաքից յերկրի զա՛ւրըն մարիամ. օրհնեա՛լ

ան՝ որ առաքեաց զայ յերկրին ի մերոց։ Որ ի լուրեանն քրիստեայ փայլատակեալ հնուրդ առաւածայրն. հոդմով եւ շարժմամբ յայտնեալ ի պահուցն մեն սուրբ մարգարէին. այսօր գըլխովքեամբ եւ ոդիմովքեամբ յարմարեցեր տեղի ինձման անճառելի խոնարհութեամբ ի յօդ հանդարտ գծրինակելոյն մարիամ. օրհ. Որ ի կանոխ ժամանակաց առաքգրեցեր զանօրէնութեան քո ըզտեղի. առաձայ ես քաղաք շինեալ բարձող անուանդ քոմ բարձրելոյ. այսօր առաքակաց յայտնեալ ցուցան բնակիանն առաւածուխեան քո սուրբ կոյսն մարիամ. օրհ. Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն ըզտէր օրհնեցէք բարձր արարչ՝ ըզծընեալն այսօր ընդմայր մարդ՝ բանին ըզմիշտ կոյսն. Որ ի գծրաց հոգեղէ-

նաց երգարանի սրբութիւն. ըզ-
ձբնեալն այսօր օրինօք բնութեան
զմայրն սաստուծոյ բանիւն ի վեր քան
ըզբնութիւնս. բարձր։ Որ ի դա-
սոց մարգարէից եւ յերկնային
սաւաքելոյն օրհնաբանեալ տիրու-
հին. ըզլուծիչ երկանցն եւայէ,
զմայրըն կենաց ծընեալն այսօր ի
յաննայէ. բարձր։

Մեծ Ուռանօտ խաղաղութեան եւ
անուսեալ գուարթութեան այսօր մա-
րիամ սրբութիւն ի փառս քո քրիս-
տոս ծանգեաց մեզ լոյս յարդուոյն
օրինաց. անդադար երգով սրբօք
ըզքեզ ի միշտ մեծացուցանեմք։
Դրախտ աստուածային եւ անբէ-
ծելի իմանալի. այսօր մարիամ հրա-
շագեղ. ծընեալ ի յաննայէ ի մայ-
րութիւն քո հրաւիրեալ քրիստոս
պրպի աստուծոյ. անդադար։ Տա-

պանակ ապրեցուցիչ եւ տաղաւար
աբրահամեան ատուածընկալ այ-
սօր մարիամ լուսապայծառ. միա-
ծին ծընունդ յայտնեալ ծնողաց.
ի ծնողութիւն քո կոչեցեալ միա-
ծին որդի ատուծոյ. անդադար։

Ա՛նձառելիդ ատուած անզըն- ողբ
նական ի հրեղինաց. այսօր հաճեցար
ի հողեղինաց յայտնել թագուհան
ատուածութեան քո զմիշտ կոյ-
սին մարիամ. անօթիւք տուր ոդոր-
մեա մեզ ատըբած։ Ա՛նժամանակ
ծոցոյ ծընունդ հօր էական. այսօր
սըրբեցեր յորովայնէ ժամանակա-
ծայր ի մօրէ անձառ մարդեղու-
թեանդ, անօթիւք։ Ցառաջ քան
զարուսեակ անեայր ծընունդ հօր
ի յերկինս. այսօր ընտրեցեր ի-
մաստութեանդ զմայր անարատ ան-
հայր ծնընդեան քո ի յերկրի. աղօ։

տէր

Թագաւոր փառաց սառաւծ հոգիդ կենդանարար. ի շնորհս բաշխս սուրբ մեծի ծնընդեան մանրամասն գլուսեր գաւթի մագաղրիծ. նորոգեա զկենդանութիւն մերոյ մագաւորի՛ն, զի օրհնեցո՛ք զքեզ տէր այժմ եւ յաւիտեան. Ա՛զբիւր կենաց եւ փրկութեան մերոյ հոգի հօր եւ որդւոյ, ի յարմանոյն յեսուայ բղխման գաւազանդ զո՛նի հանեալ ժամո՛ւ, շնորհս զարդ պայծառացո՛ զգմազգին իշխանութեանմերոյ հայրապետո՛ւ. զի օրհնես: Լրա՛ծ աշխարհի եւ ճառագայթ իմանալի հոգիդ սո՛ւրբ սառաւծոյ. ի ցրնծութեան սո՛ւրբ լրման ուրախութեան յոգեկիսոյ եւ աննա՛ւ. սրբութիւնդ տացո՛ լցո՛ զպէտս կարեաց հայաստանեայց եկեղեցո՛յ. զի օրհնեցո՛ք:

Ո՛ր ի բարձրութենէ երկնից բարձը բանիւք բարեբանեաս սբբ- բուհի. ի լիբանանէ դիմեալ հարան զգեցեալ այսօր. զարեգակն արկեալ ըզքեզ, եւ ընդ ոտիւք լուսնի ընտրեալ քառաստեղեան. օրհնութեամբ երգով եկեղեցիք տիեզերաց այսօր ասեն ըզյիշատակ ծննդեանդ քո ի մօրէ. վերհանգոյն սերմանէից եւ բազմաշէից քերովբէից տիրամայր անուանածն ին. ասպանակ կրօտակի սանտր ոսկի խորհրդաւոր խոսքն բանին հօր բարձրելոյ. օրհնութեամբ երգով. Մարգարէից հանդիսապան եւ գրաւական կենաց մարդկան մարիամ անուանածամայր, ընդունարան եօթնարփեան շնորհաց. խաչիսխ յուսոյ հաստատութեան, զուգանիւ աւուրց դարուցս անցաւորաց. օրհնութեամբ.

ԿԱՆՈՆ

ԱԻՏՏԱՑ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

օրհ
ակ

Ի ՈՐՀՈՒՐԴՆ անձաւն ծա՛ծկեալն յայգեգոց եւ յաւխտեանից, յայտնեցաւ ինքեամբ հրեշտակապետն ոմն այսօր առ կոյսն մարիամ. զո՛ր առ սէր ո՛ւնիմբք բանիւ՛ն ողջոյն ա՛ն ձանց մե՛ր։ Անժամանակն առ ի հօրէ և անմարմին ծո՛ցածին ձրնուն, այսօր անեռօքն գա՛բրիէլի մա՛րմին զգե՛նու ի սրբոյ կուսէն. զո՛ր առ։ Անոսանելին ի համայնից բո՛վանդակիչ բնո՛ւթեանց բոլորից, պա՛տգրի այսօր մա՛րդասիրանքս յո՛րովայնի անեարատ կուսին. զո՛ր։ Անեղբ՛ո՛յթ փառացըն հօր ներկայագրի անյեղլապէս. ի ծառայական խո՛նարհն պատկեր ի յորդանանի հո՛գւով մկրթելոյ. զո՛ր։

Ա՛նսանձմանըն յէ՛ս ըմեն սո՛ղմա-
նելեաց էսցո՛ցիչ, ի՛ վեր քան
ըզքան սո՛ղմանի այսօր յո՛րմայնի
սըրբո՛ւհեմ կո՛սի. զո՛ր սո՛. Ա՛ռ-
րահանգիւն ուղղամիջեցլոյ բնա՛-
ղեան բե՛ղկրեա՛լ կոյս մարիամ,
զո՛ր ողջունա՛բեր սո՛ռոնօք կրե՛ցեր
զարքո՛ղն ի՛ քե՛զ զօրէնս ողջո՛ւնի.
սո՛ նա մի՛շտ բարեխո՛սեա՛ վասն
անձանց մե՛ր։

Ո՛ր առաքե՛ցեր զմի՛ածինդ ի՛ փըր-
կո՛ղիւն տի՛եզերաց, սո՛ղով է՛ղ-
ղեամբ եղանիլ մարմին ի՛ տա՛ռ
կո՛սէն հայր երկնաւո՛ր. զո՛ր սո՛
քե՛զ ո՛ղղմամբ բարեխո՛ս վասն ան-
ձանց մե՛ր։ Ո՛ր զնախաճգրեա՛լան
սո՛ ի՛ քէ՛ն մարգարէի՛ք եկիր կա-
տարել. անմայր ի՛ հո՛րէ անբակըզ-
բնաբան լի՛նել անհայր ի՛ սըրբոյ կո՛-
սէն. զո՛ր սո՛։ Ո՛ր ի՛ լրո՛ւմն ամաճ-

ուից ի՛ քէն յայտնեալ ծածկեալ խորհըրդոյն, ի՛ քէն մաքրելոյ երջանիկ կոյսին հօր զօրութիւնն հաւանուրեալ. զոր։ Որ զնախամօրն անէծից էրկանց լուծեր ըզդատաստիկնիք, որ բազմամակաբն սահմանեաց ծընունդ անախտապար ծնանելով ի քէն. աւ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

հրց գձ

Որ անխտանալիգ ես յեսուիեան հայր անակրզբն եւ անպատճառ, ի փրկութիեան մերոյ ակըզբան, ազաքեցեր ըզմիածինըդ մարմնանալ ի սրբոյ կուսէն. օրհնեալ ոէր անարատ հայրըզբն մերոց։ Որ ի հօրէ անմեկնելի անեզակից բանդ անարատ, ըզդատապետ զօրութիեանց վերնոցըզն նախընտիր քոմ գալստեանդ առաքեցեր յաւրջան գոյն. օրհ։ Բերկրութիեամբ անձամբ եւ ան-

քընին հնդիւգ անեզ եւ հանգգծ, զանօրէնութեան քոյ էակցին, մնքրապարտութեաբ զենակարան եկաւ թրմութեանն. օրհ: Որհնեցէք աստուած զործքք տեառն ըզտէր օրհնեցէք բանդր արարէք ըզնա յաւիտեան: Եկայք տրկեսալք կենաբար իջմանք բանին հօր ի յարդանդ կուսին, ընդ երկնայնոց գաստուցն երգով ըզտէր օրհնեցէք: Որ զանէծս երկինց ծնընդեան նախամօրն եղծ, անեբութեամբ ծնանելով յանապականն կուսէն. երգով ըզ: Որք վերստին նորոգեալք եղէք ի հնութենէ մեզաց զնորոգող բնութեան. երգով ըզտէր:

Ո՛րպես լեր մարիամ տնքր աստուածածին. զի ի տաճարին մարբեցեալ յանկարծակի եկեր տէր. ըզքեզ օրհնութեամբ մեծացուցա-

մեծ

նեմք։ Ո՛րպես լեր դո՛ւրն փակեալ ընդ որ ո՛չ ոք մըտեալ, բայց տէր առաւա՛ծ խրտչելի. ընդքե՛զ։ Ո՛րպես լեր անբիծ կի՛նքեալ ջոյն կե՛նդանեալ նուիրեա՛ն. զո՛ր ծարաւելո՛վ բնութեան ե՛ռո՛ւ ի յա՛րբունն. ընդքե՛զ։

ՈՐ յանէ՛ից անմարմնական զօ՛րքն էա՛կ հայր անըմկրռելն, ընդօ՛րմանե՛ւ խըմբից նո՛ցա ա՛ւետարքեր այսօր առաքե՛ցեր սո՛ւրբ քա՛ղ խո՛րան սրբութեա՛ն. ա՛ղաչանօք սո՛ւրբ ո՛ղորմեա՛ մե՛զ ա՛ստըւա՛ծ։ Որ ի կա՛ռս քերովբէից բա՛զմեալ լոյս քա՛ն զարե՛ւ յա՛ռաջ, ի հնո՛ւթենէ՛ն հա՛ճեցա՛ր այսօր ա՛ռաձգելո՛վ բազմիլ վառա՛ւ մա՛քրութեա՛մբ ո՛րովայնի. ա՛ղա՛։ Որ ի սո՛ւրբ ճըշմարտութեա՛ն խո՛սեալ յօ՛ղնս սո՛ւրանո՛ւթիւն, այսօր ի գլո՛ւխ գրքի՛ց նո՛ցին հո՛վանացեա՛լ սրբոյ կու՛սին

ՈՂ

ի բնակութեան քում էակիցն.
աղաչանօք։

Ո՛րպես լեր մարիամ կոյս անա- տէր
պական, զի ի հայրական ծոցոյ ան-
ջինանել որդին ի քո յանձն առնու
բընակիլ յորովայնի։ Ո՛րպես լեր
երկին վերհագոյն քրտվաք հոսեղէն.
որ զանառանելին երկնից և հրեղէ-
նաց դասուցն ի քո ընկալար մաք-
րական որովայնի։ Ո՛րպես լեր սիւն
հրեղէն լուսոյն աշտանակ. որ զա-
րարչանկանն եղանկանաց լուսոյ ի
քեզ տանելով ծագեցեր խաւարե-
լոցս։ Ո՛րպես լեր սանիոր ոսկի երկ-
նային հացին. որ զաւր ի վերուստ
իջեալ զմանանային կենաց նորոյս
պարգեւեալ կերակուր իսրայէլի։
Ո՛րպես լեր սնդ ծեղծեւ գեղմն
իմանալի. որ ի բանական երկիր հե-
զեր զանձրև կենաց, արդիւնս ընդ

գործոյ հաւատոյ պըծողաբերեալ։ Ո՞րպես լեր դու ատեան մայր անհպատնաջեալ. քանզի յղացեալդ ի քէն համախըմբեալ վերնոյն որդիք սիոնի երգեն ըզվառս ի բարձունս։

ճշ
պկ

Ա՞ստուածածին խորան լուսոյ անվայրանալիակ արիւդին կենաց. որ եղե՞ր սրեալ ընդ ազգականն արդարութեան. եւ նըմանելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ անվհենեքեան ըզքեզ միշտ վերացնուցանեմք։ Ա՞նապական տաճար եւ մարմնով անկիզելի. որ զանհնա՞ր հնար աստուածութեանն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութեանս կիզեալ շիջաւ կրից բոց. վասն որոյ։ Ակնագանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս. որով ե՞տէր յերկիր աւետեաց հոդեալ հոգւով ի քեզ տրպանարեալ բանին. վասն որոյ։

Ա՛ստուածածին սուրբ կոյս, անարատական տաճար, անապրագիծ էին բոլորից բնութեանց լայնածաւալ տեղի. այսօր ընդ բերկրանքն զուարճանոյն կրեցեր աւետեաց զուարթութեան տերանց ի քեզ. ա՛ռ որ մաղթեմք բարեխօսել վասն մեր անլռելի ձայնիւ. Ցիմաներալի վասն կոյ տանն աստուծոյ Հոմանոց. վիճակեա՛ տեսանողացըն ձայնիւ այրմամբ լուսաւորեցար. այսօր զանթառամըն ծաղկեցար լզծաղիկ, ի ժամու տալով զպտուղն. ա՛ռ որ։ Ա՛յսօր ի քեզ լեցեալ ամենասածնին բարբառ, որ ի փրկութիւն հասակ բանից տուեալ նըշան բնութեան ապգի մարդկան. անդա կոյս յղացեր եւ ծընեցեր որդի զընդ մեզ յայտնեալն աստուած. ա՛ռ որ մաղթեմք բարեխօսել։

ԿԱՆՈՆ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՑԱՑՆՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԳԱԼՈՒԹԻՆ

Ո՛ՒՐԱ՛ԽԱՑԻ՛Ր սըրբուհի գա՛ղ-
ղինե՛լի աւետեօքն. ո՛ր քարոզեացին
ըզգա՛լո՛՞ւստ ա՛րքայի՛ն տեառն ի՛
յերկինից. Ո՛ղջո՛յն ընդ քե՛զ մա՛րիամ,
ի քե՛զ սո՛ւրբ հո՛գին եկեաց է. ե՛ւ
զօրութի՛ւն բա՛ռնբերե՛լո՛՞յն ի՛ վե՛րայ
քո հո՛վանաւոր. Ո՛ր ծնանե՛ցո՛ւն է ի
քե՛ն իսրայե՛լի առաջնո՛րդ. ե՛ւ ընդ-
հանո՛ւր քարոզի՛՞ւչ ա՛ստուած հո՛ղ-
զօր ա՛նմահ բա՛նն.

Ո՛՞ւրախ լե՛ր բե՛ղկրեա՛լ անե՛ղնա-
սո՛ւրբ կո՛յս. ո՛ր ծընա՛ւ աշխարհի զա՛ր-
դարո՛ւթեա՛ն սրեգանկն. ո՛ր լուսա-
ւորեաց զա՛զգս ո՛րդւոց մարդկան.
Ո՛՞ւրախ լե՛ր բե՛ղկրեա՛լ դո՛ւ ընդ կըն-
քեա՛լ. ո՛ր ծընա՛ւ աշխարհի զփրկչե՛

ւորըն քրիստոս. որ նրատիք ի վերայ
անապատեաց ամենայն: Գիշեր իմա-
նալի զոր ետես գերբէհն, յառաջ
քան զայս հաստատացեալ, իմանալիք
զանձանելի ըզծրնունդ. եւ երկըր-
պագեմք որ ի կուսէ մարմնացեալ
աստուած:

Որ գանձից երկնաւորաց անի- հրց
մանալի, այսօր հողեղինաց յայտնե- գձ
ցեր ըզծածկեալ խորհուրդ. օրհ-
նեալ սէր աստուած հարցըն մե-
ծից: Որ բազմաչեայ քրովբէից ան-
տեսանելի, կերպացեալ ըզմարմս ի
սրբոյ կուսէն տընօրինաբար. օրհ:
Որ առաքել բանիւքացեալդ ես յա-
խտեանից, մշտընջենաւոր լուցու-
ցիչ եւ աղբիւր կենդանարար. օրհ:
Ըզտէր օրհնեցէք բանիւք արարիք գ
ըզնա յաւիտեան: Որ ըզկերպա-
րանս ծառայի էառ, եւ ըզմեզ

ի մանկիկ իւրում դատապարտեաց. անդադար գովեալով բաւթր։ Որ այսօր մանկանացաւ ի սըրբոյ կուսէն յաղագս անիծից, եւ եբարձ ըզպատուհաս նախատեղծին. ժողովուրդք առաւել բաւթր։ Որ ելն ի բարձունըս գերեալ ըզգերութիւն մահու, այսօր բաշխի անապական նովթեան պարգեւք մարդկան. քանհանայք հոգեւոր երգով առաքեալ բաւթր արարէք ըզնա յաւիտեան։

մեծ Ո՛րպիսացիր աստուածային վերօրհնեալդ ի սրովբէից. ծագեցիր ով ի քէն մեզ լոյս՝ մայր եղեր վերադողին. ազգ եւ ազինք ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Հիմն եղեր եկեղեցւոյ խորան եղեր հոգւոյն սրբոյ. ի հրեշտակաց սպասաւորեալ գաբրիէլ քեզ աւետեաց.

ազգ։ Տեսանեմք ըզսոսկայիկ զհրաշալիս խորհուրդ յայտնեալ. ի հնգեւորքն սրբոյն յղացեալ զբանն անստուաձ մարմնով ծընանլ. ազգ ևս ապինք ընդքեզ մեծացուցանեմք։

Ա՛նկանիմք առաջի քո աստուածածին. ևս աղաչե՛մք զանառաքա ըզկոյսդ։ Բարեխօսեա վասն անձանց մերոց. ևս աղաչեա՛ ըզմիածին որդին։ Փրկել ըզմեզ ի փորձութենէ, ևս յամենայն՛ չար վրսանդից մերոց։

Օ՛րհնեմք ըզքեզ աստուած ընդանամարմնոցըն գաստուց. որ ի բանձնատ ես բնակեալ. խնայեա ի քո արարածս։ Գովեմք ըզքեզ միածին որդի ևս բանդ աստուած, որ ի կուսէն մարմնացար. խնայեա։ Բարեբանեմք սուրբ հոգիդ որ նորոգող ես և կեանք, ևս մինչեան

աղք

քձ

աէբ

ասաց նէ, փառք ի բարձունս աս-
տուծոյ։

ՃԿ Ծանդումն հրաշալի որ անյայտ էր ի մէնջ. եւ բանն հայրա-
գ կան անընդբռնելի, հուր փայլակնացեալ և ի մարմին բնակեցաւ անվնաս պահելով զարարածս ամենայն։ Ծանդումն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ, ճառագայթելով զարարածս ամենայն. երկինք ցընծային եւ երկիր ուրախանային. և քրիստոս ասրուած ընդ մարդկան շրջեցաւ։ Աո քեզ ապանինիմք ամենասրբոյհ. զբանգոն և հրաշալի ես բաշխող բանիմեանց. ազաչեր ես ծարտաեաց եւ հանգիստ աշխատելոց. եւ եղեր վերընկալ աստուածային բանին։

ՃՀ Զանճառելի լուսոյ մայր, եւ
գ

ընդունակ՝ ան-
բասկընդունակից որ-
դւոյն. օրհնութեա՛մբ մեծացու-
ցանեմք: Զանհաս անօրինութեան
մայր, եւ զանձնաւոր տաճար ան-
տուծոյ բանին. օրհ: Զբոլորից փըր-
կութեան մայր, որ զանտանելին
յէից ի յարգանդի եբարձ, ընդ-
ունելութեան. օրհնութեա՛մբ մե-
ծացու-ցանեմք:

ԿԱՆՈՆ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ
ԱՒԱՋԻՆ ԱԽՈՒՐՆ

օրհ
դհ

Յ՝ՈՐՀՈՒՐԴ մեծ և սքանչելի ՚ր յայտ առ՚ր յայտնեցան. հո՛ վիւքն երգեն ընդ հրեշտա՛ծ՚կս, տա՛ն աւետիս աշխարհի. Ծնա՛ւ նո՛ր արքայ ի բեթղեհէմ քաղաքի. ՚րդիք մարդկա՛ն օրհնեցէ՛ք, զի վանքն մեր մարմնացա՛. Ա՛նբա՛ւ-

լինն երկինք եւ երկրի ի խանձա-
րուս պատեցան. ոչ մեկնելով ի
հօրէ՝ ոչ սուրբ այրին բաժուեցաւ։

Ա՛յսօր ցընծան երկինք ի վե-
րուստ մեծապայծառ աւետեօք.
եւ արարածք ամենայն զգեցան
հանգերձ փրկութեան։ Ա՛յսօր
յայրին ընծայեցաւ քրիստոս ծրդին
ամուսնոյ. եւ հրեղինայք բանսո-
թիւնքն յերկնից յերկիր վայրկ-
ջեան։ Ա՛յսմր հովուացքն տեսեալ
զարդարութեան աղեգանկն. եւ ընդ
հրեշտակս երգէին փառք ի բան-
ձունս ամուսնոյ։

Ի հօրէ ծագեցար լուսաւորել
զարարածս. ի բդաշխոր բնութեան ա-
րեգակքն տէր փառաւք քոյ։ Ծըն-
նար ի յայրին, ընծայեցաւ բեթ-
զեհէմ. ի ս։ Հովուացք յայտնեցար
երկրպագեալդ ի մոգուց. ա՛ր։

Եւ մեք եդեցաք ոտ ի կուսէն
մաքրութեացն. այրդաբնութեան։
Ա՞նբասիզն էակից բանըզ հօր.
հց
զձ
որ էիր յանաչք քան ըզյաւիտեանս.
եւ եկիր ի վերկութիւն ըստեղ-
ծուածոց քոց. ըզքեզ օրհնեմք անա-
րատ հայրըն մերոց։ Ըզնար ի
կուսէ անճառ միութիւն. անբա-
ժանե՛լի եւ միշտ գոլով ոչ մեկնե-
ցար ի հայրական ծոցոյ. ըզքե՛զ։
Ցերնծո՛ւթեամբ ոճնեացաք ընդը-
նուդ քո առաք. որ յայտնեցար
մեզ լոյս ի լուսոյ. եւ լուսով քո
լցեր ըզտիեզերս. ըզքե՛զ օրհնեմք։
զ Գոհըզք տեա՛ռն ը՛զուէր օրհնե-
ցէք ե՛ւ բա՛րձր արարէք ըզնա
յաւիտեան։ Ը՛զծննեալն ի սրբո՛յ
կո՛ւսէն օրհնեցէք. ե՛ւ բա՛րձր։ Զան-
ճառելի ըզծնո՛ւնդ փը՛րկչին
գովեցէք. և սո՛ւրբ ե՛ւ բարձր։

Ո՛րպէս լեր ա՛ստուածն մեծ
յոյս և փրկո՛ւթեան մայր. ըզքե՛զ
ընդո՛ւնող լուսո՛յ մեծացո՛ւցանեմք։
Ըզքե՛զ լուսոյ մայր և կոյս, ըզ-
քե՛զ գա՛նձըդ կենաց աստուա-
ծա՛յին ձայնիւ ցրնծութեա՛մբ մե-
ծացո՛ցանեմք։ Մա՛յր սո՛ւրբ անո՛-
բաո լուսոյն. հրեշտակայի՛ն օրհնու-
թեամբ պատուեա՛լ ըզքե՛զ մեծա՛։

Ա՛մէնիմաստ ամենից հայր բա՛զ-
մազեղ խնամո՛ղ ստեղծող եւ տէ՛ր
բո՛լորից. ա՛նեղ եւ է՛ից էա՛կ. զո՛ր
մի՛շտ օրհնե՛ն դա՛սք անմարմնակա-
նացըն յա՛ւէժ ա՛ռաքա՛ր հրնչմամբ։ Ո՛ր
կե՛րպարան և կնի՛ք հօր ա՛ռեալ վա՛-
սըն մեր ծառայի կերպ ի՛ կուսէն.
ո՛ր է՛ն ի յա՛ճառս փառաց ա՛նտես
վերնոյն, ի յա՛յրին իջե՛ւա՛նի եւ ի
մրսո՛ւր անբա՛նից բազմեա՛լ։ Ըզ ի
կո՛սէն մարմնացեա՛լ բանն ե՛կայք

ժողովուրդք ընդ հնչիւնսն բանբերանացնէք, եւ ընդ մոգուցն երկբրպաշտացնէք. ընդ երկնային զօրան երգեցողք փառք ի բարձունս աստուծոյ։

տէր Ձառագայթք եւ կերպարան էնոխեան հօր բանդ անսրբած. ըզքերուբէ զարիբանեմք ասելով փառք ի բարձունս աստուծոյ։ Որ միացեր ի մարմնի անճառապէս ճշմանբիտոդ անսրբած. ըզքեզ։ Որ զանիծիցըն բարձեր ըզդատանպարտութիւն քրիստոս անսրբած. ըզքեզ։

ճշ Սուրբ զաստուածածնէն ծրհնոխեայմբ մեծացուցանեմք։ Ա՛ւմ եա՛ռնոր հրեշտակն աւետարանէր ընծրնեայլ փրկիչն ի սրբոյ կուսէն։ Ա՛մէն ուրախ լեր բերկրեալ. քանզի տէր որ տերանց էընդ քեզ։

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԻՈՒՐՆ

ՅՅՍՈՐ բանն ի հօրէ ամենեկ-
նելի եւ ամենաւելի խորհրդով, ի
ձե՞ռ-ա՛ռն կո՛ւսական ոտնակնի տնօ-
րինաբար յերկիր երթեւեակ։ Մա՞-
նո՛ւկ ամիսանակ ի հօրէ անեռին
ի կուսէ. ի գի՞շ-ա՛րկս մօր գըգ-
ուեցա՛ւ այսօր արարիչն երկնի եւ
երկրի։ Ո՛ր մանրեացն լըսյորդանա՞ն
եւ լըւա՛ց լըամե՛ղս աշխարհի. զոր
օրհնե՞ց-ա՛ն ամենայնի արարածք ա-
մենայն զբա՛կիցըն հօր և հոգւոյն։

Լո՛յս ի լուսոյ ծագեա՛լ ի հօրէ
եւ լո՛ւսաւորեաց լըզտիեզերս. ծը-
նո՞ւնդ ամենակա՛ն յանընտուեր
լուսոյն. զոր մի՛շտ փա՛ռա՛ւորեն
դա՞-սք ամենայնոցն։ Ցայտնի է ի
հրեաստանի աստըւած, եւ ի բեթ-
ղեհէմ ծըննեալ յայրին մանո՞-ւկ

անժամանակ ի հօրէ, եւ ժամանակ կամ գոյացեալ ծընեալ լինի ա՛ս տըւած ճէ մարդ։ Ե՛ւ հոմուսցըն տեսեալ ըզհրաշալի ծագումն մասեղն, փոխ թապէս ելեալ տեսին մանո՛ւկ եղեալ յանբանից մըանւ։ զոր միշտ փառաւորեն զա՛ս անմարմնոցն։ Քրնդամ և անդադար լիր անհպարտանալ մարդիամ. քանզի որ ի քէն ծընաւ փըրկիչ, ա՛ր է ծծեալ ի քաղաքի դամբի. զոր միշտ փառաւորեն զա՛ս երջանիկ հոմուսցն։

հրց գ՛

Ի կնաւանեան որմայնէ ծնեալ մանրնով, որ յանաչ քան զյաւիտեանս բանդ ի հօրէ երգեցցէք. ա՛ր ամրւած փառաւորեալ է անուն քո։ Ի քերովբէս բազմեալ ընդ հօր անընկրկելն որդի. անճառաբար ողջոյնս տալ ի

խանձարուրս պատեցար. Երգեմ։
Ամենայն բարեխեթանց տուր աղ-
գի մարդկան. եւ ի մոգուցն այսօր
ընծայեցար. Երգեմ։ Ըզտէր օրհ- գ
նե՛մ՛ցէք բարձր այրիէք ըզնա
յաւխտեան։ Որ յանճառելի ա-
խոռ ընդ հօր փառակից՝ գ բա՛մ՛բ՛ն
ի յերկրի երեւեցաւ. օրհնե՛մ՛ցէք։
Որ ի կուսէ անապական Թագա-
ւոր ծընաւ քրիստոս. եւ ի հրեշ-
տակաց ընդդատր փառաբանի սո-
տուած. քահանայք օրհ։

Լոյս լուսոյ մայր, եւ կենդանար մեծ
բանին բնակա՛մ՛բ՛ր։ քեզ երա-
նելոցն ազգ եւ ազինք ամենայն։
Սաղմոսերգն մայր, եւ հրնուխեան
կերպի նորոգո՛մ՛բ՛ղն. քեզ։ Լոյս
ծագեցաւ ի քէն նըստելոցս ի խա-
ւարա՛մ՛բ՛ր. քեզ։

Զահաւոր բանրաւոր վերնո- ողբ

ցըն հնգե՛ւոր հլնչմամբ երգով ըն-
կալեա՛լ հովուացն, օրհնէին ըզծը-
նո՛ւնդ ե՛ւ ըզծագո՛ւմն յանմեկ-
նելի լուսոյն։ Հրեշտականե՛ն ա-
ւետօքն ընթա՛ցեալք ի յայրն, տե-
սի՛ն զի նուա՛ստացեա՛լ էր անոե՛սըն
սերո՛վբէի՛ց. մանո՛ւկ եդեա՛լ յան-
բանից մլսո՛ւր։ Դիտե՛լով մոգուցն
ըզխոյլո՛ւմն աստեղն, սա՛ զա՛ս-
տուած գուշակեա՛լ լինէր, զի ի տե-
սիլ մարմնացելոյն ժամանեա՛լ. նը-
մա՛ւ մատո՛ւցանելո՛վ զերկրպա-
գութիւն։

ոէբ Դա՛սք անմարմնականք երկնա-
ւոր զօրացն, ի մէ՛ջ հո՛ւովացն օրհ-
նէի՛ն ըզծագո՛ւմըն լուսոյ մե՛ծին
ի հօրէ՛ւ մեզ ի փրկո՛ւթիւն։ Եւ
մո՛ծ գ-ք անտե՛ղք նըշանաւ եկե՛ն ի
բեթղեհէ՛մ երկրպագին տեառն,
ե՛ւ ի յայրին մատո՛ւցին զընծայս

խորհըրդոյ։ Եւ հոգի՛ք ըրգե՛ն ընդ հրեշտականց, փա՛ռք ի բարձո՛ւնս մեծի՛ւ աստուծոյ, որ եկեր եւ փըրկեցեր ընտրեալ՛ս քոյոյ յաւետարանէդ։

Ա՛մե՛նագո՛վեցի՛ եմ քան զերկի՛նըս բարձրացո՛յն, որ զանհա՛սանելի՛ն ընտրէրըն յորովայնի քո՛ւմ կրեցեր. ե՛ւ ցընծո՛ւթիւն աշխարհի՛ ծընար. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացո՛ւցանեմք։ Ա՛մե՛նապայծառ բերկրեա՛ւ միշտ կոյս, որ զանբա՛ւ եղի զգեստն անճառաբար լըցացեր, եւ ըզմարմնացեա՛լն աստուած ծընանե՛լով ի քէն. վասն որ լե՛ռնէ վէմն առանց ձեռքի՛ հատեա՛լ դանիէ՛լ գո՛շակեաց զանսե՛ռն ըզծընուղ քո՛ւ հայրն երկնաւո՛ր, մայր եւ կո՛յս ծննդեա՛ն ճառո՛վ կոչես. վասն որոյ։

ճշ
մեծ
գկ

ԿԱՆՈՆ ԵՐԵՔԻ ԱԻՈՒՐՆ

Յ Ա՛կի՛ց հօր եւ հո՛գւոյն, ա՛նբաժի՛ն երրորդ ութ, ա՛նմա՛յր յա՛ւաջնո՛ւմն ա՛նդրանի՛կ. եւ ընդ հօր յա՛ւիտեան։ Ի ծո՛ղմ հօր ա՛նա՛քեան, եգեալ ի մեռե՛լ յա՛նբանից, բա՛նդ անսո՛ւտ յայտնեալ։ Քրիստո՛ս ընդեա՛լ ի քա՛ղաքի դասէն, քարո՛զէն հա՛ւատքն ընդ հրեշտակս, եւ մե՛զ հաւանեցո՛ւցեալ սատե՛րզեն։

Ո՛ր ընդմարմնացեալըն տիրապա՛ր ի յորովայնի՛ քո՛մ կրե՛ցեր. ո՛ւրա՛ղջո՛ւխ լեր անհարանցեա՛լ մա՛յր։ Ո՛ր զանտա՛նելին յէ՛ից ի յա՛րգանդի ա՛նսպասականա՛պար կրե՛ցեր. ու՛րա՛ղջո՛ւխ։ Ո՛ր զարո՛ւեստակից բա՛նըն գո՛յացեալ. բնո՛ւագո՛ւյնս աշխարհի ծնո՛ւար. ու՛րա՛ղջո՛ւխ։

Ա՛քա՛նչելագո՛ր ա՛սո՛ւած լեր

բանբերանեմք, որ ի քերականեա-
կանէն ամենուրեք նկատի՛ս. այս-
տեղ՝ հայրըն մերոց։ Որում ոչ
բաւեն երկինք ընդունել զանբաւե-
լի զբնութիւնդ. յորդանեդի կու-
սի՛ն բնակեցար, ծընար անճառա-
պէ՛ս. այստե՛ղ Ցոր վերծիեւեա՛ն
սրտիբէ՛ն ոչ իշխէ՛ն հայել ի քո այս-
տուածութիւնդ, տեսանելով ի
գիրկըս կուսի՛ն, զարմացեալք
օրհնէ՛ն լզքե՛զ. այստե՛ղ Ը՛զտեր
օրհնեցէ՛ք եւ բա՛րձր արարէ՛ք լզնա
յաւիտեան։ Որ ի կուսէ՛ անապա-
կա՛ն լմանգաւործընաւ քրիստո՛ս
ասեալ. յորմէ՛ գո՛յ զան
իմանալի զօրութիւնքն. օրհնեցէ՛ք
ժողովուրդք եւ բա՛րձր։ Որ մը-
կրթեցան ի յորդանա՛ն եւ լըւաց
ըզտիեզե՛րս ի մեզանց, վերկայ-
եա՛լ ձա՛յն յնի՛ւ հօր, եւ երե-

մամբ սուրբ Հոգւոյն. ծրհնեցէք քահանայք, սուանել բնութիւնս ջէք լինի յանմոռեան։

մեծ Աստուածածին սուրբ կոյս անհասանելեալ մարիամ, որ ծրհնեալդ ես ի կանանց. զքեզ ծրհնեմք միշտ որ արժանիդ ես մեծացուցանեմք։ Անապական տաճար և սուգաստան լուսոյ. որ ի քեզ վերացեալ բանիւն կենաց բնակեցաւ. զքեզ։ Հրեշտակն կենդանի՞ որ ի մորենին վառեցաւ, զոր անվրնաս յարգանդդ քում կրեցեր, եւ ծիննար անսպառ և մարդ. զքեզ։

որ Որ կերպարանն հօր եւ արուեստ կից բանդ. վասն փրկութեան մեզի մարդկան այսօր ի կուսէ ըզկերպարանըս ծանուցիր ընդունար մանրդատիրա՞բար պէս. քո՞ անճեռնակեցոյց գաղտստեամբդ. ողորմեա մեզ

ասելաւծ։ Որ յանմատոյց լուսոյ ծածկեալ ընդ հօր և սէրբ հոգւոյն, ի քրիստեականէն հանգչէիր յաթոռ. այսօր խանձարրովք պատեցար եւ յանբանից մսուր եդար. մանուկ։ Որ երկիր ի փրկութիւն ազգի մարդկան, թագաւոր փառաց քո անճառ խոնարհութեամբդ, այսօր ըզմեզօք դատապարտեալ անձն իմ ի մահ, նորոգեա ի կեանսդ յանբիծոեներից. մանուկ։

Քրիստոս ծընեալ այսօր ի բեթղեհէմ ի յայրին, եւ դասք վերին զուարճութեանցըն սոսկացեալ զարմանացեալ կայ՞ր ին. զի տեսին մարմնով ծընեալ ըզբանն սասելաւծ։ Նոր ընթանչելիք եղեն այսօր ի բեթղեհէմ ի յայրին. կուսի ծընանիլ աստուած և մանուկ. անսպասելին մըննալով կուսանէն ուրուա՞յնին. զի։

Ա՛ստղն գուշակէր մոգուցն սո՛ւրբ բերել զընծայս աստուածո՛ւթեանն. եւ հովիւքն ընդ հրեշտակս երգէի՛ն սաղմոս. փառք ի բարձունս աստուծոյ ո՛ր առաքեաց ի փրկութի՛ւն մեզ ըզբա՛նն աստուա՛ծ։

Ա՛նբաւականանայի՛ր բանին հո՛ր բնութեան, տաճա՛ր եւ առագաստ, տեղի՛ անտանելի լուծոյն. զբա՛զ մեծացուցանեմք սիրտք մեր զոմ աստուածամայր եւ կոյս. Ցո՛ր մէ կենդանատե՛ղեակ յանեղէն հա՛ստեցան ամենայն ե՛ղիկանքս, անեա՛լուսապէս տըղայացա՛ւ յո՛ր վա՛յելի՛ք քո՛մ, եւ ծընա՛ւ սո՛ւրբ ի քէ՛ն մարմնացեա՛լ աստուածըն բոլորից. զբա՛զ։ Ցո՛րմէ զանբա՛ւական դո՛ղայ հին դա՛տք վե՛րին զըսարքնոցն, տըղայապէս առնկալեա՛լ բա՛ռներ ի գիրկս, եւ արբո՛ւցեր ո՛րպէս

ճշ
մեծ
գձ

մայր ըստացողին ըզքեզ ըզկուսա-
կան քո սուրբ ըզկամին. գքե՛զ։

ԿԱՆՈՆ ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛ՅՍՕՐ գաբրիէլ ցընծու-
թեամբ երգեաց սքրօ՛յ կոյսին
աւետիս բերկրեաց ասելով. ո՛ր ծը-
նաս ընկերկի՛ս անձանց մերոց։
Ա՛նբանելին երկնի եւ երկրի, ի
կուսական արգանդէդ մեզ կեանք
յայտնեցար. անտրա՛ծ այցելո՛ւ
մարդկան։ Ցառաջընթացս փայլո-
մըն լուսատե՛սիլ աստեղն, մոգո՛ւ-
ցըն հետեւելով նըշանի՛ ի ծը-
նո՛ւնդ աստուածորդւոյն։

Ա՛յսօր գաբրիէլ հրեշտակըն ցըն-
ծութեամբ երգեաց առ կոյսի՛ն
սուրբ. ա՛նբա՛ն ուրախ լե՛ր բերկրեալդ
տէ՛ր ընդ քեզ։ Ա՛յսօր անեմոիք

հրեշտականպետին ցընծութեամբ լցին ըզկոյսըն սուրբ. քանզի էին միածինըն յայդպիսեղ կուսին Ա՛յսօր տիեզերք պայծառացաւ սուրբ ծընեալ կուսին. քանզի բանն ըստ մարմնոյ մին եղեւ և բնակեաց ի մեզ։

Հրց գվ

Ո՞ր ի ծնցդ հօր բանդ ասելոյ անբաւիւքն, յայդպիսեղ կուսին բնակիլ յանձն առեր. ըզքեզ բարեբանեմք ասելոյ հայրըն մերոյ։ Ո՛ր յանարուեստ ամօթ նըմա՛ս և ընդ հօր ես յէութեան, յանբանից մըտար եղար մանկտոր փառաց. ըզքեզ։ Ո՛ր ի քոյակերպին երեքտրրեան ձայնի՛ս անդադար օրհնաբանիս, ի մոգո՛ց պատարագօք պատուեցար յայրըն. ըզքեզ։ Ըզտէր օրհնեցէք ե՛ւ բարձր արարէք ընդեմ յա՛իտեան։ Զմանկաւորն անմահ քրիստո՛ս զե-

գ

անկից հօր եւ հոգւոյն, որ ողջոյ-
ցաւն այսօր յանպատմո ի սրբ
կուսէն, փըրկելոյ ըզմեզ. ժողո-
վուրդք օրհնեցէք։ Ն՚րարիչն ապա-
րածոյ քրիստոս փառակից հօր եւ
հոգւոյն, այսօր մըկըրտիլ ի յանձն
էառ ի ձեռաց հոդեղինի, սըրբելոյ
ըզմեզ. քահանայք օրհնեցէք։

Ը՚զբէզ աստուածածնին, այլբիւր մեծ
անբաւսո լուսոյն, որ լուսաւո-
րէ զհաւատացեալս. մխաբանակաւն
ձայնիւ երգով մեծացուցանեմք։
Դո՞ւ պարծանըն կուսութեան
մարդկան. դո՞ւ ուրախութի՞ւն
հրեշտակաց. դո՞ւ բարձոյ անբա-
ծիցն. վասն որոյ ըզբէզ աստուա-
ծածնին մեծացուցանեմք։ Դո՞ւ
ճշմարիտ աւե՞տեսլք մարգարէիցն
պարզաբուխեան. յորմէ ծագեաց
փըրկութիւն տիեզերաց. մխաբա։

ողբ

Ըզքո՛զ սգաւո՛ջեմք անընկրկելնա֊
կից հօր որդի. որ ա՛ւսյօր նախա֊
ստեղծին բընո՛ւթեամբ ի կո՛ւսէն
ծընաւր աստուա՛ծ եւ մա՛րդ. ո՞
զո՞չ ինչ ըսեաւ մեզ։ Ա՛ո քո՛զ պսղաւո՛֊
տիմք էակից հօր որդի. որ ա՛ւսյօր
ի մըսո՛ւր եղար եւ ի հրեշտակաց
պատուե՛ցար աստուա՛ծ եւ։ Ի քէն
հաւ՛յեմբք ճըշմարիտ սո՛ւրբ հո՛գի.
որ ա՛ւսյօր աղա՛նակերպ եղեւ֊
մամբ յա՛յտնեցար աշխարհի սա֊
տա՛նայ։ ողո՛ւ ինչ ըսեաւ մեզ։

ոէր

Որ ի հրեշէն աշո՛ւս ընդ հօր
ես բընակեալ, եւ ի հրեշտակաց
սպասաւորեալ. այսօր կամաւ հօր
ի յերկիր երեւեցար մսո՛ւմով կո֊
սական ծընո՛ւնդեամբ. զքե՛զ ընդ
զօրս անմարմինն անդադար օրհ֊
նաբանեմք։ Ցորմէ զարհո՛ւրեալ զո֊
ղան սրովբէ՛ապուռդ ջոկք աշխոյժն.

թե՛ասքնղե՛լով ծածկե՛ն զե՛րեսս իւրեա՛նց. այսօր տղայաբա՛ր ի կուսանկա՛ն ի ստեա՛նցը՛ն կե՛րակրեցա՛ր մանդա՛խրա՛՝ պէ՛ս. զքե՛զ ըն՛դ։ Ո՛ր յանապա՛տս փառաց խոնա՛րհեցար յերկի՛ր. ա՛խտակիր եղե՛ր հնղե՛ղի՛ն բըն՛ութեան. այսօր ըզմեղու՛ցեա՛լ ըզնախահա՛յրըն կենա՛գործե՛ցեր ի կեանըդ յան՛իտե՛նից մանդա՛խրա՛՝ պէ՛ս. զքե՛զ։

Ը՛զքե՛զ, կոյս եւ մա՛յր և բնակա՛ն աստուածա՛յի՛ն ներմարդութեան, զո՛հաբա՛նեմք և վերծո՛ր-հնեմք զեղեա՛լ փըրկո՛ղ կենդա՛նութեան ա՛զգի մարդկա՛ն. վա՛նն որո՛յ ըզքեզ աստուածա՛ծին և կոյս բա՛րեբա՛նեմք ընդմա՛յր եւ զա՛ղախի՛ն փըրկչի՛ն մե՛րոյ։ Ծընո՛ւնդըն հո՛ր եւ հրեշտա՛ւոցդ ա՛ժամանա՛կն յաւիտե՛նից. ժամանակա՛ւ յորովա՛յնի

ճշ
մեծ
քձ

քում բնակեցաւ եւ ի հօրէ ոչ մեկնեցաւ. վասն որոյ: Ճնեալն ի քէն ի խաչ ելցէ եւ ի յաւուրս փառաց ընդ հօր. անարգեալ ի մարդկանէ փառատրութեամբ էութեամբ երկրպագեալ. վասն որոյ: Ըզքեզ ոչ միայն որդիք մարդկան այլ եւ վերինն զօրութիւնք. դասք անմարմնոց հոգեղինաց հրեղինաց զբաստիճնաց եւ հրեշտակաց, զո՞ հաբանեն և վերօրհնեն եւ փառաւորեն ընդմայր և զաղախին վրդկ:

ԿԱՆՈՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԱԻՈՒՐՆ

Ա՛ՅՍՕՐ որ յաւուրս փառաց ընդ հօր ծընանալ՝ ի սընբոյ կուսէ՝ և մարմնացեալ բանն, ծնանելով զբազմերես յորդեգրութեան շնորհս: Այսօր անպարագրելի բանըն հօր

բանզմի՞ ի մըտա՛ր անբանի՛ց քո-
լորից տէրն, եւ ի վե՛րայ քերով
բէրցի՛ն հանգչի։ Որ նո՛յն ինքն է
ճառագա՛յթ փառացըն հօր, ի յով-
հաննէ՛ հայցէ՛ր մըկը՛րտիլ ի յորդա-
նան՛ե՛ան յորձանան. առաքելական
կոչմամբ ընտի՛եզերս հրաւի՛րելով։

Ը՝զնեաւ՛ն ի սըրբոյ կո՛սէն ըն-
կալա՛ք ի սիրտս մե՛ր հաւա-
տով, որպէ՞ս երբե՛մն ի գիրկսըն
սի՛մէոն։ Օ՛րհնեա՛ցուք զառաքեա՛լն
ի հօրէ՛, որ ի խանձարո՛ւրս պատե-
ցա՛ն՛ե՛ան վանն մեր, եւ վըրկեաց
ըզմե՛զ յանիծից սատանայ։ Ո՛րպէս
լեր անապատ ծնորա՛ւ, եւ ծաղկեա՛
հաւատով երանելո՛ւթեա՛ն՛ե՛ան մե՛ր յայ-
սմ հեռո՛ւ. քանզի՛ քրիստո՛ս յո՛յս
յայտնեցաւ հնձանոցաց։

Ո՛ր յանձնառելի՛ ծոցոյ հօր յէ՛ն-
լեա՛նք ծագեցա՛՛ր արեգակն ար-

գարուխեան անընկիզն առեալ. զքեզ ընդ հրեշտակս բանեբանեմք անարատ հայցըն մերոց։ Ո՛ր խոնարհեցար յերկինից վերկել զարարածս անյեղապէտս, մարմնացար ի կուսէն Էակից բանըդ հօր. զքեզ։ Ո՛ր ի խաչձարուրս պատեցար անեղանելդ, ուչ մեկնեալ՝ վ յանքննին փառաց հօր հսկականից սուրբ հոգւոյն. զքեզ։ Ը՛զտէր միաբանութեամբ օրհնեցո՛ զքեզ եւ մ ուսո՛ւցեալ բա՛ր ածարէք բղնայ յանհուեան։ Զանաքեալն ի հօրէ զանն և բղմանալեացեալն ի կուսէն զանքննե՛լին. միա։ Ը՛զբնեալն ի սրբոյ կուսէն եւ յանբանից մեսուր եղեալ բզհայց կենաց. միա։ Զերկրպագեալն ի մոգոց և զբկրտեալն ի յորդանան ի յովհանէ. միաբանութեամբ։

գ

Աստուածածին և սէրբուհի. որ մեծ
ըզբայնն մատնած անաերմն յերկու-
թեամբ յանգանեդի կրեցեր. այն-
դամայր երգով մեծացուցանեմք.
Զքեզ մայր կուսութեան և յերկու-
թեան լուծոյ, եւ առագաստանձա-
ռելոյ բնանկողնին ի քեզ փեսայի
ցեաղ բանին. անդամայր ես կենա-
ցան կենիք դատապարտութեան.
էք քեզ կանգնեցաւ մեղուցեալ
մայրըն գլուխք. վասն որոյ ըզքեզ
աստուածածին և կոչս. անդամայր ես:

Ո՛ր էրն ի սկզբանէ աս մատ- ողբ
ուած եւ մատրուծ բանն. կերպա-
րան անեղին եւ համագոյ սուրբ
հոգւոյն. ի վերջին աւուրս ծա-
նուցեալ մարմնանալ յանձն առնե
ի կուսանկան արգանդէ, վասըն փըր-
կութեան ազգի մարդկան. Ցառաջ
քան զյաբեթեան որդի նախայա-

ել ՚ուեան. այսօր յերկրի երեւեալ
ա՛ստուած եւ մարդ կա՛տարեալ,
խանձարրո՛վք պատի, ե՛զանի և գլխի
յա՛նբանից մըսո՛ւր. վասըն. ի բե՛թ-
զեհէմ հրէաստանի ե՛րե՛ւ արդա-
րո՛թեան արեգակն. այսո՛ր երկըր-
պա՛գի անե՛ղն յարեւելից ե՛կեալ մո-
գո՛ւցն. ե՛ւ փառաբա՛նի յե՛րջանի՛կ
ի բանօթեան հո՛ւսաց, վասըն փըր-
կութեան ա՛զգի մարդկան։

տէր Ո՛ր անուե՛ւ և անքննի՛ն քա՛ւա-
կերպիցըն վեհապո՛յն, ի փրկե՛լ ըզ-
մե՛զ եկեա՛լ անմահից թագաւո՛ր-
օրհնութի՛ւն ա՛ւաքողին։ Ա՛ռաքե
հրեշտակա՛պետն ա՛ւ սերովբէ՛ն հո՛-
զեղէն. մա՛ք տե՛ր եւ ա՛ւարտո՛ղն
ա՛ւաքեա՛ն ի հօրէ մարմնանա՛յ ի
քէ՛ն փրկո՛ղն։ Ա՛ղբատ ի յո՛տա՛-
նան վըկայե՛լո՛վ հօր և հոգո՛յն. ո՛վ
սա՛ննա՛ ի բարձո՛ւնս երգէ՛ին մար-

կոնքն օրհնութիւն որդւոյ դաւթի։

Ո՛հմտասէր ծաղիկ անդաստա-
ւարտ շատախօսիլ վերաբուսեալ
յարմատոյն յեռասից. զբեզ եսա-
յիա կանխաւ վերադիշեաց եօթ-
նասփեան շնորհացդ հոգւովն ըն-
դունարան գոլ. աստուածամարի՛ն
ես՝ կոյս զբեզ մեծացուցանեմք։
Համեղաճաշակ պըտղոյն բանաւոր
բարձրանակ, յորմէ կերեցար մեզ
ողկոյզն անբռնաւոր յուսախաղիւն
տըրտմեցեալոցն ի ճաշակմանէ ծա-
ռոյն գիտութեան. սըրբո՛ւհի՛ա
անարատ ամենե՛քեան զբեզ։ գո-
ղաքայլարեալ ի մոռնէ անարատ
վա՛րդն։ այսօր յառաքելոցն ամփո-
փեալ վերին անկարկուտեամբըն վե-
րատիսեցար յարքայուհի՛ն ընդոյ
քո՛ եւ աստուծոյ մե՛ր ըսյ. բարե-
խօ՛ս խոստովանո՛ղացս զբեզ մեծ։

ճշ
մեծ
քձ

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

օրհ
գէ

Ա՛ՆԱԿՋՈՒՆԱ՛Կ՝Ն տեսիլ վա-
ռանց քո՛ց տըւո՛ղ ո՛ր ի մե՛զ հրաշագո՛ր-
ծեցաւ երևելո՛վ անճառաբա՛ր ծը-
նունդ, այսօր ցընծո՛ւթի՛ւն յայտ-
նեցաւ տիե՛զերաց։ Ա՛նմարմնական
հոգե՛ղինացն երգակցելով բոցե՛ղէն
փայլմամբ, թափանցիկ հրաժի՛ն ամ-
պոյն սուն գործեա՛լ յայրին. այսօր
դասակից եղեն հո՛ւժքըն հանդի՛սի
վերնոյն։ Ընդ հանո՛ւր ծաւալեցա՛
ծանո՛ւմըն լուսոյ, մո՛գո՛ւցըն հե-
տե՛ւելով աստե՛ղըն գուշակեալ ըզ-
ծընո՛ւնդ յայրին, ա՛նդ մա՛տուցանէ՛ին
զընծայս աստուածայի՛ն ծնըն դեանն։

Ո՛ր յե՛ռաթեա՛նդ ես ընդ հո՛ր եւ
սո՛ւրբ հոգո՛ւյն անընակի՛զըն որդի,
խո՛նարհեցա՛ր ի հայրական ծոցոյ,
մա՛րդ եղեա՛լ մարմնացա՛ր ի կո-

ակն, բանեալով զյանդիմումըն մա-
հու յանցանաց նախահօրն. քեզ
ե՛րգեմք ընդ զօրըս հրեշտակացն
ի միջ հովուացն. օրհնեա՛ ես քրիս-
տո՛ս նախայա՛խտեան բանդ։ Ա՛յսօր
ծընա՛ր որ ի հօրէ յառաջ քան զյա-
րեւտեառնս որդի, ճառագայթի փա-
ռաց և ծագո՛ւմըն յանմեկնելի լու-
սոյն. աստղագո՛ւշակ տեսլեամբըն
յայրի՛ն իջե՛ւանի ես ի մսու՛ր ան-
բանից բազմեալ. քեզ ե՛րգեմք։
Թագաւո՛ր փառաց քրիստոս ես ա-
բրահ՛մ բոլորից, աստուած հընդո՛ր իշ-
խան հայր հանդերձեա՛լ լուսոյն,
մանո՛ւկ երեւեալ այսօր ա՛նեփոփո-
խելիդ ի յե՛ուխեան. քեզ ե՛րգեմք։
Ո՞ր խոնարհեցա՛ր ի հայրականն | հբց
ծո՛ցդ բընակի՛լ յարգա՛նդի կուսի՛ն. | դկ
անսո՛ւա՛ծ հա՛յրըն մերոց. Ո՞ր գը-
նացա՛ր յերկի՛ր ես ծնար ա՛նանիտ

ագանելով զանխտի ձրնհնդս. անտրա՞ծ։ Բարեբանեմբք զէանկիցըդ հնր ե՛ հոգւոյն անդադար հոգեւոր երգով. ամրա՞ծ։ Ըզտէր. Զսուանքեամբն ի հորէ լոյս իմասուս Թիւն և բան, զէանկի՞ցըն հնր ե՛ հնգւո՞յ։ օրհնեցէք և բարձր արարէք։ Ըզձնեամբն ի սրբոյ կուսէն զհոտասուանեամ Թագաւորն, զերկրապագեա՞ցն ի մոգո՞ւց. օրհնեցէք և բարձր։ Ո՛ր իջանելով ի ջուրսըն սրբեաց զորդանան, և՛ զմկրտեա՞ցն ի յովհաննէ՞ւ.

օրհնեցէք և բարձր։

մեծ Ո՛ր զանձառելին ձրնար առաքս ամառաձաձին կոյս. օրհնեալ ես յաւիտեան։ Ո՛ր զարարչակիցըն հնր զի՛ սկզբանէ բանին առաքած յորովայնի քոմ կրեցեր. օրհ։ Զքե՛զ եզեկիէլ եռեա երկնայրին զուռն

և հայրն անկնդձ. օրհնեալ ես յամ
ենիսեան։

Հրաշալիսն ծննդեանդ քո ի սուրբ ողբ
կուսէն. այսօր ցուցմամբ աղգի մարդ- պկ
կան. անբակբզբնակից բանդ էա
կից հօր։ Յայտնութեամբ քո տէր
ցընծացաւ երկիր. եւ նորոգեալ
եղեւ ադամ յանաչքին յանցանաց
ի մեղաց ետրոց։ Դուք հովուանդն
յերկրի փառաւորէին ըզքո ամե-
նակեցոյց գալուստդ. որ երեւեցար
քո ամրարածոցս։

Այսօր յայտնեցաւ մեզ բանիձ- տէր
րեալն բանալով բանին յանբանից
մրուր. զան՝ռն եւ երկնաւոր հաց։
Այսօր ցընծայ զրուարթութիւնք երկ-
նից, տեսանելով զանհաւոր զահան-
գին եւ ըզհրաշալի ծրնունդ. որ
լայս աշխարհի ցուցաւ։ Ընդ ինչ-
նել զբաբիմնոցն ի փառաբանու-

թիւն, տեսանէ՞ն ամպ լուսոյ սիւն գնդեաւ ի հրայնոց վիմին, զա՞ս ըղձանիկ հմուտացն։

ճչ մեծ քձ

Զքե՞զ հայր յատաջ քան զյառիսթեառնես բարեբանե՞ն զասք անմարմնոց հրեշտակաց. ձայնիւ երգով գոչեն եւ աղաղակե՞ն. սուրբ անսո՞ւծոց և տէր սե՞բաոթ փրկիչ գո՞վ։ Ո՞ւմբեցեր զքո միածինըդ մարմնանա՞լ ի սուրբ կուսէն. ե՞ւ անարատ ծընանի՞լ յոտոյնէ աննպաստն, բառնալով ըզմեր նեղութիւնս. սուրբ։ Շնո՞րհք բարի յերուսաղէ՞մ երեւեցա՞ւ հեթանոսաց. զի արարիչն յաւիտե՞նից տըղայ եղեալ յորդեգրութիւն կե՞նաց կոչէ. սուրբ։

ԿԱՆՈՆ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛նե՛ղանելի՛ բա՛նտրմա՛ն մր յե՛ռեանգ ե՛ս ընդ հո՛գ, ձը՛նար ի սըրտի՛ կուսէն. ըզքե՛զ բարե՛բանեմք ամա՛րչակից հո՛գ։ Ա՛նեղանելը ա՛րարո՛գ մր վա՛սըն մեր մա՛րմնացո՛գ, ե՛ւ ցրո՛ւմն աշխարհի յայտնեցա՛ր. ըզքե՛զ բարե՛։ Մ՛կըրտե՛ցար ի յո՛րդանան ի յո՛վհաննէ՛, ա՛զա՛նակե՛րպ սո՛ւրբ հոգո՛յն վրե՛կայեալ երկնային ձայնիւն. ըզքե՛զ բարե՛։

Բա՛նն ա՛ռաքեա՛լ ի հո՛րէ՛, մր վա՛սըն մեր մա՛րմնացո՛ւ ե՛ւ ցրո՛ւմն աշխարհի յայտնեցա՛. ըզքե՛զ բարե՛բանեմք անո՛ւսաձա՛ձին կո՛չեա Զի՛ ո՛րում ո՛չըն հա՛նդո՛ւժէ՛ն բո՛ւյանըշո՛յլ սե՛ռովքե՛ն. նա բնակեցա՛ւ ի քե՛մ յո՛րովայնի.

ընդքե՞զ։ Ցո՛րմէ սարսեալ գո՛ղայի՛ն
փայլակնացայտ ի՛ լու՛յն. ի
գիրկըս քո՛ ընձա՛ն ընկալար, ընդքե՞զ
բարե՞։

Լո՛յս որ ի հօրէ՛ առաքե՛ցար
յորժամ լքեր ի յերկինից եւ մար-
ճացար ի սըրբոյ կուսէն. դո՛ւ ես
գառն աստուծոյ եւ որդի հօր։
Ա՛յսօր յայրի՛ն ընծայեցար փըրկիչ,
եւ ի մոգո՛ւն երկրպագեցար. ե՛ւ
հովուացըն սեսեալ ասէին, դո՛ւ
ես գառն աս։ Ի նամանութի՛ւն ա-
զա՛ւնոյ սեսեալ գՀոգին սուրբ յոլ-
հանէս, աղաղակէր ասելով. սա է
գառն աստուծոյ եւ որդի հօր։

Փա՛ռս ո՛րեա՛լ ա՛ստըւած սքան-
չելի՛ մե՛ծագործութեամբ, է՛կիր ի
փըրկել զայրա՛ծըս քո՛. ա՛ստըւած
հարցըն մե՛ռոց։ Ծը՛նար ի կուսէ
անճառե՛լի բանիդ, ի հօրէ՛ ոչ մեկ-

նեցար. օրհնեմք ըզքեզ ամենասուրբ նեղլի լոյս. ամէն: Երեւեցար յաշխարհի որ ինքեր ի յորդանան մկրտուիլ ի յովհաննէ. որ ընդվզոյսըն սրբեցեր սրբեա զմեզ ի մեղաց մերոց. ամէն: Ք զտէր. Ամենայն գործք տեառն օրհնեն ընդնմա ամենայն դար. զանընկիզելն աստուածդ զանյաղթելի զթութիւնն օրհնեցէ՛ք գովեցէք ե՛ւ բարձր արարէք ընդնմա յաւիտեան: Որ էն փառօք ի յերկինս ամենակրզնակից որդին, եւ ինքեան ի յերկնից մարմնացաւ ի կուսէն. օրհնե: Ք զծնեալն ի սուրբ ի կուսէն, զեղեալն յանբանից մեռանելոյ, եւ զմկրտուեալն ի սուրբ յորդանան. օրհ: Ջէակիցն հօր եւ որդւոյ ընտրեալ հոգին, զնորոգող եւ զանընապատ անձինսըն լուսոյ որ լուսաւորեացն ըզմեզ. օրհ:

մեծ Ըզկուսումիւնըդ քո ամսուա-
ծանչին ամենայն. զոր ոչ բոցակի-
զեաց հնար աստուածնմեամբն,
մեծաձգուցանեմք։ Որ յարգանդի
քումմ անմպականաբար բնակեցան
քրիստոս ամսուած եւ փրկիչ ան-
ձանց մերոց, մեծաւ։ Անհասանելի
տէրունական յայտնութիւնն աշ-
խարհի ծագեցան. ամենասոյց լու-
սոյն երկրպագեցուք։

որք Խոնարհեցար ի բարձանց եւ
մարմնացար ի կուսէն. որ ընտրեիր
ի քրմէ՛՛ս ամրարիչդ ամրածոց։
Երկինք չէին բաւական փառաց
ամենայն անեղիդ. արգանդ կուսին
ժուժկալեա՛՛յ ընդունել ըզ-
գանձդ երկնային։ Ցորմէ սարսեալ
սերովբէքն ոչ հշխէին մերձենալ. ի
խանձարուրս պատեցա՛՛ր եւ ե-
դար ի մսուր յանբանից։

Հրաշալի բարբառք երկնաւոր զօրացն հընչմա՛մբ ծրհնէին զանմահ թագաւորութիւնն։ Ա՛նճառ ծընունդըն փառօք երեւեալ, եւ ա՛ստղըն լուսապայծառ հովանի էր յայրին։ Բա՛նըն բազմեալ յանբանից մըսուր. եւ մո՛գքըն հե՛տեւէին ծագմամբ լուսափայլ աստեղին։

Սո՛ւն լուսոյ եւ ա՛մպ հովանի սուրբ կոյս, որ ցօղեցեր ի մեզ ընդօղն երկնային. զքեզ բարեբանեմք աստուածածնի կոյս։ Ա՛նկէզ մորենի եւ սրովբէ՛ հոգեղէն սուրբ կոյս. քանզի պընաւղըն կենաց ի քէ՛ն ըմբա՛ւ մեզ. զքեզ։ Ա՛նիծից լուծիչ եւ քանիչ մեղաց սուրբ կոյս. որ զանտանեալսն յէից ի գիրկըս քո՛ բարձեր. զքեզ բարեբանեմք աստուածածնի կոյս։

տէր

ճշ
մեծ
կ

ԿԱՆՈՆ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

ԼՈՑԱՍ ի լուսոյ ի հնչէ առաքեցաւ և մարմնացաւ ի սուրբ կուսէն, զի վերստին նորոգեսցէ զանպականեսեալն ադամ։ Որ աստուած ի յերկրի երեւեցաւ եւ ընդ մարդկան շրջեցաւ, եւ փրկեցեր ըզտիեզերս յանհնձից սատանայ։ Քեզ ի յերկինից վկայեալ հօր քո ձայն. սա է իմ որդի. եւ սուրբ հնդիւն ըզքեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երեւմամբ։

Ըզքեզ որ հոգեւոյ եւ հրոյ մաքրեցեր ըզմարդկան ազտեղութիւն, որպէս զաստուած եւ ըզփրկիչ ամենեքեան օրհնեսցուք։ Փրկիչն երեւեցաւ եւ զաշխարհս ապրեցոյց ի պատրանաց թըշնամեայն. որդեգրութիւն շնորհելով ի ձեռն մկրտութեան։ Զոր կիզոյ ըզմեղս մեր այսօր երեւեալ

ապրեցո՛ցիչն, եւ զմկացուցանէ զաշխարհս ամառուածայինն ջերմէն։ Ըզգլուխ վիշապին փըրկիչըն չմխջմխեաց ի յորդանան ի գետն. եւ ինքեան իշխանութեամբ զանձ նեաւն ապրեցոյց։ Զհին մարդըն նորոգէլով փըրկիչն ի մկրտութիւն գայ այսօր, զի զապականեալ ըզբնութիւնըս ջրով նորըս գործեսցէ, անանպականն ըզգեաս փոխելն առլով մեզ։ Մկրտիր քրիստոս և արբիւն ամենայն արարածք. եւ առ մեզ Թողութիւն մեղաց, ջրով եւ հոգւով վերստին ծնեալ։

Տընօրինեցաւ յորդանան կոսեն իսկական հօր եւ սուրբ հոգւոյն, բանն առաքեալ ի հօրէ յաղագս նախանաւէզ մարդոյն, բանալով ըզյաւիտենական։ Ժողովուրդք օրհնեցէ՛ք զառաքեա՛լն ի

հրց
աձ

հօրէ զաստըւած հա՛ղցըն մերոց։ Նախայաւիտեան որդին փառաւորց հօր եւ սուրբ հոգւոյն ի յորդանան գետն այսօր մկրտուել ի յովհաննէ. կատարեալ իմաստս յաղագս ո՞ր, զնախահօրն եբարձ ըզմեզս. ժողո։ Մարդասիրական պարգեւացն շնորհք աղաւնակերպիւքն սուրբ հոգւոյն զուրցըն սըրբութեան. եւ հայր ի վերուստ վկայեաց, կըրկնակի ծնընդեամբ դա՛ւ որդի իմ սիրելի. միաբան եւ մեք օրհնեցո՛ք զառաքեա՛լն ի հօրէ զաստո։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ար՛արէ՛ք ըզնա՛ յա՛ւիտեան։ Ա՛րարիչն երկնի եւ երկրի ա՛ստըւած եւ մարդ գո՛լով, երե՛եաւ ի հնա՛նելն յորդանա՛նու, անառա՛ջնախա՛ռնն մա՛րմնո՛վ լուա՛ց ըզտի՛եզե՛րս ի մեզանց. բարձր ար՛արէ՛ք ըզ։ Միաբանո՛ւ

թեամբ օրհնեցէ՛ք քահանայք եւ ժողովուրդք զամենասուրբ զերրորդութիւնն, ըզհանապա՛զ եւ ըզմի աստուածութիւնն, բարձր։

Յանձառ փառաց խոնարհեցար ի մեր բնութիւնս, բայց անարատ եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն։ Եւ ծնար ի տուրբ կուսէ անապական մարմնով. ըզքե՛զ զանդադար բարեբանեալ մեծացուցանեմք։ Ա՛յսօր զեկեալդ ի փրկութիւն ազգի մարդկան, մի՛ աբանութեամբ ամենեքեան մեծա՛։ մեծ

Պանկերակից եղեր հօրեղէն բնութեանդս, սրբորինեցար յարգանդի կուսին բանդ աստուած, ըզմե՛զ ըս վերանորոգել պատկեր։ Մերկացեա՛լ ի ճաշակմանէ նախաստեղծին ըզփառս, մի՛ սանգամ վերըստին շնորհելով, ըզմե՛զ ըս վե- ողբ

բանսրմգել ի փառս։ Մկկըսռեաճ՛լ
ի յորդանան ի յովհաննէ, սատա-
ծային բնութեամբ մանկամբն զոր ի
ինջն էառ. ըզմե՛ռ՛ զ լուսա-
բելով աստուածային ձայնին։

տէր Զանբաժանելի ըզբանըն հօր եւ
զանբակիզելն նորա զորդին, որ ի
յորդանան այսօր ըզմե՛ղս մեռոյց
եւ զաշխարհս լուսաւորեաց, բա-
րեաճելով մե՛շտ յաւիտեան։
Որ ի հնչէ վկայեալ որդին, յայտ-
նեալ հոգին ինջեալ ձեռնադրէր
կատարեան. զի եւ մեք օրհնեա-
ցուք զերրորդութիւն միանամեան.
բարե։ Որ ի հրեշտակաց օրհնա-
բանեալ աստուած, ի հնամանըն
յորդանանե սեսեալ յովհաննէս
ասէր. ահա գառն աստուծոյ որ
վերկայի ի ստուգ հնգուցին. զոր օրհ-
նեացուք մե՛շտ յաւիտեան։

Ա՛նբա՛ժին մատուցանէ բա՛նդ որ
ի հո՛րէ առաքեցաւ, ընդ ժամանա-
կա՛ւ լինի՛լ հաճեցաւ եւ մարմնա-
ցա՛ւ ի սո՛ւրբ կո՛յսէն վասն մե՛ր-
վրկութեա՛ն. այսօր մկրտո՛ւիլ ի
յորդա՛նան ի՛ յո՛վհաննէ, բառնալո՛վ
զյա՛նցա՛նս աշխարհի՛ն նախատեցիր
մա՛ր զդո՛յն։ Ա՛նեղանե՛լիդ մատուցանէ
բա՛նդ անմե՛կնելիդ ի հո՛րէ, ընդ
ժամանակա՛ւ լինի՛լ հաճեցաւ եւ
մարմնացա՛ւ ի սո՛ւրբ կո՛յսէն, ա՛ռ-
նուցանէ եւ մա՛ր յա՛յտնեա՛լ. այ-
սօր մկրտո՛ւիլ Զո՛րեքկե՛տրեան կենդա՛ն-
եա՛ցն զգետո՛ւդ քարոզեա՛ց ամ-
բո՛ղջն, սե՛ամանելով սո՛ւրբ զհո՛գին
ա՛զատանկե՛րպ իջմա՛ն մե՛ր վերա՛յ
ջո՛ւրցն, ա՛զատակե՛ր ասե՛ւ. ա՛հա
գառն աստուծո՛յ որ ի հո՛րէ վերկա-
յե՛ցաւ, գա՛ւ ե՛ւ ա՛րդի՛ւք մեզ սրբե՛լով,
ընդ որո՛ւմ ե՛ւ՛՛՛ա՛ւ հաճեցայ։

ճշ

ՄԵԾ
ԱՃ
ՄԵԾ

ՅԱՌԱՋԱՌ փառաց. Է՛ ծնաւ. Ա՛յսօր գԵկեաղեց. 77.

Յարուցեալն ի մեռելոց բնակա-
բան մայր է՛ կոյս, որ ըզնընջեցեալ-
սըն յաղագայ կէնագործէ անապա-
կան. զքո՛ղ մեծացուցանեմք որ
օրհնեալդ ես ի կանայս. Ա՛րարողին
երկնի եւ երկրի ձղեր տանձաւ եւ
առաջաստ, որ ըզնընջեցեալսըն մեր
հրեղէն նորոգէ. զքո՛ղ մեծա. կէ-
րակրողին տիեզերաց արբուցեր
ըզքո՛ տուրբ բզկամէն, որ ըզնընջե-
ցեալսըն մեր վերըստին նորոգէ.
զքո՛ղ մեծա.

ՄԵԾ

Որ զաւետս հոգւոյն ի հրեղէն
ի հրեշտակէն ընկալար, ո՞րպէս
լեր բերկրեալդ տէր ընդ քո՛ղ մա-
րիամ անհարանացեալ. Ա՛նընակիզըն

բանըն հաճեցա՛ առնուլ մարդե-
ղութիւնեամբն ըսկիզբն ի կուսէդ,
քրիստոս անարա՛ծ Թագաւորն յա-
ւիտեանց։ Ա՛զաչեմք ըզքե՛զ սնբ
ա՛ստուածածնին սո՛ քրիստոս բարե-
խօսեա՛ վերակե՛ր ըզժողովո՛ւրդս ի՛ւր,
զո՛ր գընեաց արեա՛մբն իւրո՛վ։

Մե՛ծացո՛ւցանեմք ըզքե՛զ ո՛ր ի մեծ
հօրէ բանդ եւ անճառելի՛ ծը-
նո՛ւնդ, ո՛ր ի կուսէ՛ն մարմնացար
ցո՛ւցար մեզ։ Մե՛ծացո՛ւցանեմք ըզ-
քե՛զ ո՛ր կոխեցեր ըզմահ ա՛ստուա-
ծային, եւ լուծեր ըզկնի՛ք մահու.
ո՛ր ի խաչի՛ն բարձրացար կամա՛ւ հօր։
Մե՛ծացո՛ւցանեմք ըզքե՛զ ո՛ր Թա-
ղեցար ի՛ նո՛ր ի գերեզմանի՛, եւ
յերրորդ աւո՛ր յարեար, ո՛ր ի
յերկի՛նս համբարձար փա՛ռօք հօր։

Ո՛ր ըզհրեշտակի՛ն ըզձայնըն լը-
եա՛լ հրացեալ բերկրե՛ցար, բա-

բերեսցեմ վասն են ամբ. մեք օրհ-
նեսցեմք զօրհնեսցէ զի կանայս։
Որ ըզհուն ասուած յորովայնի
քումմ կրեցեր անկիզելի մորճանի.
բարեխօս։ Որ զանշօշափելին յեղից
ի գիրկըս քո բանձեալ գիեցուցեր
կամեցան ասեն. բարեխօս։

մեծ Ըզքեզ ե՛րեւեալ դուեն սո եւ-
զեկիելու մարգարէիւ, ընդ որ ոչ
ոք էանց եթէ ոչ սուրբ միայն.
սուրբածնին կոչս, օրհնութեամբ
մեծացուցանեմք։ Ըզքեզ որ ի՛ մո-
րենոջն սո մովսէսիւ մարգարէիւ
բզնոր խորհուրդ կնսի յայտնեցեր
մարդկան ազգի. օրհ։ Ըզքեզ որ ի
հօրէ անեժամանակապէս եւ ի մօրէ
անմարգմանաբար, ի ժամանակի
ծնընդեան ի բոլորից փրկութեան
յայտնեցար որդի բանբերլոյն. օրհ։

մեծ Որ ըզբանն սուրբ բանակն

եղեր ընդունել յորժամայնմ միշտ կոյս. զքո մեծացուցանեմք որ օրհնեալդ ես ի կանայս: Որ էից լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի գիրկս քո մարմնով. զքո մեծ: Անարատ տաճար տընօրէնութեան կոչեցար հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս. զքո մե:

Որո՞ւ լեր սուրբ ածածին, տաճար անխախտելի. զքեզ մեծացուցանեմք: Ցրղացար անարատ տաբար, եւ զաստուած վայելչապէս ծընար. ուրախ: Երգէ մարգարէն, սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ, եւ դուն երկնային. ուրախ:

Անարատ տաճար բնակարան ամենայն բանին անստուեր, մարիամ սուրբ կոյս, զքեզ եւ ըզծընեալն

ի քէն մեծացուցանեմք։ Յարգանդի կրեցեր որ յանաչ քան զյուխ առանա ի հօրէ ըզքանն, եւ ծընար մարմնով զքեզ և Ա՛րդ խընդրեմք ի քէն անդադար բարեխօսեա վանն անձանց մերոց, առ որդին քո միա ծին, փրկել ըզմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վնասանգից մերոց։

մեծ

Որ զերաշխարհ ծաղիկ բուրեալ յեդեմայ. հնոտ անմահնուէրեան ծնընդոցս եւայի. յորմէ սրփոեցաւ մահ ընդ տիեզերս. օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք։ Դու լուծ ծիչ երկանց բարձող անիծից. ծաղ գումն արեւու լուսոյն ճշմարտի. որով հերքեաւ խաւարն առաջին. օրհնու։ Ըզքեզ ունիմք բարեխօս կոյս անհարսնացեալ. մայր անարատ էմմանուէլի. տաճար բանին հօրն երկնաւորի. օրհնու։

Սո՛ւրբ եւ աստուածածին մա- մեծ
րիամ ցանկալի կուսից և պարծա՛նք
ազգի մարդկան, մայր և աղախին
մեծացուցանեմք։ Ա՛նկէզ մոռնի
և տաճար ընդհա՛նուր լուսոյն, ա-
նարատ եւ անխախտելի կուսու-
թիւն. մայր եւ։ Խո՛րհուրդ կեանց
և մայր կենդանութեան, և առա-
գա՛ստ հրաւիրել ծագմամբ. մայր և։
Ընդգ կոյս ,և։ Ծընո՛ղըն։ Ծըն- մեծ
եալն ի քէն։ Ընդգ. 57։
Ջքե՛զ հայր յաւաջ։ Ա՛ռաքե՛ցեր։ մեծ
Շնո՛րհք բարի յերու. 68։
Բա՛նն աստքեալ։ Ձի՛ որում ո՛չըն։ մեծ
Ցո՛րմէ սպրեա՛լ դուզա. 69։
Ը՛զկուսութիւնըդ։ Ո՛ր յարգանդի։ մեծ
Ա՛նհանանելի տէրու. 72։
Ը՛զքե՛զ ամէնօրհնեալ աստուա՛ծ մեծ
ծա՛ծին մայրըդ լո՛սոյ և առագաստ

անտառոյ բանին, մեծացուցանեմք։ Ընդ պայծառ երկինք եւ սակ լուսեղէն, ծնող արարչին եւ մարեմն ականիզելի, մեծաւ։ Ընդ գառն երկնից և ճանապարհ արքայութեան, բարձող անիծից եւ պատիւ հոգեզէն, մեծաւ։

մեծ
քկ

Ընդ ամառուածածնին որ վերնհնիս ի զօրից հրեշտակաց, սգով մարդկան կենդանեաց մեծացուցանեմք։ Ընդ բնակ հրեղէն ամառուածութեանն յիմանալի զօրացն երանեալ, սգով մարդ։ Ընդ մայր էմմանուէլի, մարգարէին յառաջ գուշակեալ, սգով մարդ։

մեծ

Միւն լուսոյ և սակ։ Անկէզ մորենի։ Անիծից լուծիչ եւ քա. 73։

մեծ

Այր լուսոյն մարիամ անհարս-

նայեցար, օրհնեալդ ի կանայս. Զլոյն անբաստուեր յանդամնեդի կրճցեր, օրհ։ Մի դադարիր վանլն մեր բանբեխօսել, օրհ։

Աստուածածին երկնային մեծ
դուռն աստուածային ձայնիւն ա- գձ
ւետարանէր հրեշտակին. ուրախ
լեր բերկրեալդ տէր քեզ։
Ի. քերովբէս գանգեաց քեզ հօրն
նախականաստեր բնակիլ հաճեցաւ
ի քում յորովայնի. ուրախ։ Որ բո-
ցէն սրովբէից շրջապատեալ
պահիւր, այսօր ի մէջ մարդկան ի
գիրկս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ
Զանճառելի լոյս։ Զանհամ տնօրէն։ մեծ
Զբոլորից փրկօն. 36։
Ուրախ լեր։ Ընգբեզ լուսոյ մայր։ մեծ
Մայր սուրբ. 41։

մեծ Սուրբ զաստուածածնէն։ Ա՛ե՞
տանո՛ր։ Ա՛ա՞ ու բախ. 42։
մեծ Լո՛յս լուսո՛յ մայր։ Սուղծողի՛ն։
Լո՛յս ծագե՛ցաւ. 45։
մեծ Ա՛ղբակրզնական։ Ցո՛րմէ կենդա։
Ցո՛րմէ զարհո՛ւրեա՛լ. 52։

մեծ
գկ

.Օ Ա՛ՍՏՈՒԱԾԱԾԻ՛ՆՆ եւ զմի՛շտ կոյս անդադա՛ր օրհնեա՛ցո՛ւք. քանզի՛ ծագեա՛ց մեզ լո՛յս ճշմարտութեան, ե՛ւ փրկիչ ա՛նձա՛նց մե՛րոց։ Խո՛նարհ եւ ո՛ւրախ լի՛ր անհնարանա՛գեա՛լ մայր. քանզի որ ի քէ՛ն ծրնաւ մե՛ծ՚ա՛զ ա՛ստուած ի փրկուեմիւն ա՛նձա՛նց մե՛րոց։ Գա՛նձ անա՛պական գտա՛ար սո՛ւրբ ա՛ստուածածնի՛ն. քա՛րեխօսեա՛ քրիստոսի աստուծոյ մե՛րո՛՛յ, կեցո՛ւցանել զա՛նձինս մե՛ր։

մեծ Ա՛մե՛նագո՛վելի և։ Ա՛մե՛նապայ-

ծանր։ Ի լերանէ վէմն անաւնոց. 47։

Մայր և կոյս սղախին քրիստոսի, ՄԽԾ
որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի.
քեզ երանեն ամենայն ազինք։
Մանր սղաւնի ես հաւրան երկնից
մարմամ, տաճար ես ամեծ աս-
տուծոյ բանին. քեզ երա։ Գեր
հաճեցան իմանալիքն ընդ հոգե-
ղէնս, ես քեզ մերձեցաք ի փոյ-
թըն կենաց. քեզ երանեն ամենայն
ազինք։

Ըզգեցեալ օրհնութեամբ մե- ՄԽԾ
ծամուցանեմք։ Որ ըզլսանն աստ- ԴՃ
ուած յարգանդի կրեցեր սքըբութի
անարատ, ես անճառապէս ծընար
ըզվերածագոնն երկնից. ըզքեզ։ Որ
էից լուսոյն արժանի եղեր բան-
նալոյ ի քո գիրկս. ես արեգականն

արդարութեան ճշմարտութիւնդ. ընդ քեզ օրհ։

մեծ Ա՛նարատ կոյս աստուածածնին մարիամ, սըրբեա՛ հոգի եւ մարմին քրիստոսի, յարգանդիդ տարար զանեսանելին աներեւոյթն. օրհնութեամբ ընդ քեզ աստուածա՛ծին վճռացուցանեմք։ Ընդ քեզ երկնային դուռն զոր եւտեան եգիպտիք, եւ ասրբն զոր ծանեաւ գեղեմն. սերտիք հոգիդ վհատոյն քերտիքիդ. օրհ։ Ելիա խորհուրդըս սանկալիս ի քեզ տեսանի աստուածա՛ծին. յերեսութեան անճառութիւն, ծնունդ անապրատ. կուսութիւն յետ ծնընդեան ճշմարիտ անապական։ օրհ։

մեծ Աստուածածնին մարդ լուծոյ սուրբ կոյս լուսեղէն տաճար, ոչ րում երկինըք չէին բանական սուրբ ի բնակութի՛ւն, ի քէն մարմնա-

ցան։ Ըզքե՛զ անհայրանացեալ ընդ մկայնդ ի կանայս օրհնեալ, կրե՛լով ի քե՛զ զանտանելի զբռնութիւնն. օրհնութե՛ամբ մեծացո՛ցանեմք։ Ո՛րպէս լեր ամօ՛ռ փրկութեան, յոյս հաստատո՛ւթեան մարդկան, մի՛ջնորդ օրի՛նաց եւ շնո՛րհաց, օրհնութեամբ անդադար գո՛հա՛թե՛ամբ մեծացո՛ցանեմք։

Ո՛րպիսի աստուածածին որ կուսութեանէդ ես պարծանք եւ մայր հաստատո՛ւթեան մարդկան. օգնական և շնորհ աշխարհի, մա՛րիամ մայր եւ աղախի՛ն փրկչին մերոյ։ Երանելիդ ամենեցուն զանուրուած տնանելո՛վ բզխութեամբ անուանելին, զամենեցուն ամենակալն արժանի եղեր կրե՛լ յորովայնի, որ երե՛եցաւ ազգի մարդկան։ Քե՛րովբէական ամօ՛ռ ցուցար ան-

մեծ

տուածմէն, ի գիրկս բառնալով զանարբաժն ամենեցունն, որ նըստոին ի քերմական. առնան միշտ բարեխնամ կեցուցանել ընտանեզ։

Ա. Թրախանցիր աստ։ Հինգ եղեր։ Տեսանեմք ըզսոնակաչիր. 34։

Ա. ՅՈՒԱԾԱՆԻՆ մայր եւ կոյս ծաղոզ արեգականն արդարու- թեան, որ լուսաւորեացն ըզմեզ, հոգեւոր երգով զքեզ բարեբանեմք, եւ փառաւորեմք ըզմիածին քո զորդին։ Ե՞րբ զօրէնըս բժիշկ թեան մարդկան հրաշափառ քո ծընանիդ, եւ զեռմիւն քնու- թեանն ամբողջ պահեալ, ե՞ւ կու- սանէիցդ քո ոչ խախտեցան կրնիք. հոգեւոր եր։ Զքե՞զ մորենի անկէզ, լեառըն վիմածին դո՞ւռըն

մե՛ծ

մե՛ծ

գկ

փանկեալ եւ աղբիւր կընքեալ. նա՛
խաոնեայքն գուշակեալ մայր եւ
կոյս. հոգեւոր ե՛ր։

Ա՛աոուածածի՛ն սո՛ւրբ կոյս։ Ա՛նա- մեծ
պանկա՛ն տա՛։ Հո՛ւրըն կե՛ն. 50։

Ը՝զքե՛զ աստուածածի՛ն։ Դո՛ւ պան։ մեծ
Դո՛ւ ճշմարի՛տ. 55։

Ա՛աոուածածի՛ն և սքրբո՛ւ։ Զքե՛զ մեծ
մա՛յր։ Ֆնե՛ լո՛ւծան. 61։

Ո՛ր զանճառելի՛ն։ Ո՛ր զարարչա՛ն։ մեծ
Զքե՛զ եզեկիէ՛լ. 66։

Ի՛ քե՛զ եմք աղաւ՛ինեալ քրի՛ս- մեծ
տոսի մա՛յր աստո՛ւծոյ մե՛ր։ Ո՛ր
քան զերկի՛նս բարձրագո՛յն մա՛-
րիամ, պարծանք եկեղեցւո՛յ. քրի՛ս-
տոսի մա՛յր աստո՛ւծոյ մե՛ր։ Ո՛ր
քան զարեգա՛կըն պայծա՛ռագո՛յն մա՛-
րիամ, ո՛վ դադարի՛ր բարե՛խօսել
վասն մե՛ր. քրի՛ստոսի մա՛յր աստո՛-
ծոյ մե՛ր։

ԿԱՆՈՆ

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻՆ

օրհ
աձ

ՈԱՐՄՆԱՑԵԱՒԼԴ ի կուսէն նախայառիւեան բանիւ, այսօր ի տաճարն Եկիր կատարել զօրէնս վասն փրկութեան հեթանոսաց։ Որ յանարուեստ աշխոյն նըմատիս բարեբանեալդ ի հրեշտակաց. այսօր ի սիմէոնէ բառնալով ի գիրկս. որ ընծայեսցես զմեզ ի կեանսըդ յա-

ւ[illegible]ոեննից։ Ո՛ր արձանիշդ ես կապէ-
լոց պարգևատուս ամենեցուն. այսօր
հայցմամբ ծերունւոյն արձանեա՛ և
դիս ըզբաղմամեղս ի կապանաց մա-
հո՛ւ ի կեանսըդ յա՛ւիտեննից։

Ա՛յսօր անըսկըզբնական ծընո՛ւնդ
հայրական ծոցոյ բանն եկաւորեա՛լ
ի տաճարն, ընծայէ՛ զարարածըս հօր
ի յերկինս։ Ա՛յսօր բանձեա՛լ եղեւ
ի գիրկս ծերո՛ւնւոյն, որ բանիւ
զարարածըս չարձեա՛լ ունի, օրհ-
նաբանեա՛ցո՛ւք։ Ա՛յսօր եւ մեք
հա՛ւատացեալքս ընդ ծերունւոյն
սիմէո՛նի, ընգա՛նք համագոյ հօր եւ
սո՛ւրբ հո՛գւոյն օրհնաբանեա՛ցո՛ւք։

Ա՛յսօր ի տաճարն եկեալ կեն-
դանարարն, և ի գիրկսըն սիմէոնի գըգ-
ուեցա՛ւ. զոր խընդումեծա՛մբ ըն-
կալա՛ւ երուսաղէ՛մ։ Ա՛յսօր երկիրս
երկինք ա՛ռուանեցա՛ւ, գի տէրըն

տէրանց իջեալ յերկինից ի յերկիր, և ընծայել յանձն առնու ի գործոց ձեռաց իւրոց։ Այսօր հեթանոսաց լոյս ծագեցաւ քրիստոս աստուած. և փառք իւրոյ եմ ժողովրդեանն իսրայելի։

Այսօր ի տաճարն եկիր փրկիչ. և ծերունւոյն ի գիրկս ընկալեալ ասէր. արդ արձակես զծառայս քո տէր։ Այսօր աշխարհիս ցուցաւ լոյս, և փրկութիւն տիեզերաց քրիստոս աստուած. որ մարդասէրդ ես կեցո զմեզ։ Այսօր իմանալի արեգական, որ ծագեցար տիեզերաց քրիստոս աստուած. որ մարդասէրդ։

Ի սկզբանէ բանն աստուած մարմնացաւ ի կուսէն. այսօր գըգոհեցաւ ի տաճարին։ Խնդասիր անձօքըն ծերունին աստուածորդ

պատասխանի, եղանակէին քաղցրը երգել երէքօրեայ խըմբեալ պատրաստութիւմբ յեռոց եկեալ, եւ զսեղնչալին իւր ոչ տեսանել։ Խիստ բամից գալուց սըրբոց, զընձուն եղեօրըն վրձարեալ. բաց ցեալ զանպատն ամէնօրհնեալ եւ զամրձալին իւր ոչ գըտեալ. քանզի եղեւ վերանիոխեալ ի փառս անճառ նախ պատրաստեալ։ Փառք հօրն էանկանի պատուական որդւոյն իւր էանկցի, ընդ հոգւոյն համագոյի որ զմարդարեաց գիտեան ի յերկրի. ժառանգել զանճառ բարին զոր պատրաստեաց իւր ժրաժիտին։ Քանզի անճառ է խորհուրդ փառաց կուսին յանմարմնոց. զոր ի գարնանջրա վերջնոց եհեղ մարդկան սոտայնոց. զոր այժմ յաւսմն բերկրելոց յայնժամ շնորհէ յաւանգելոց։

Կ՚ըսուի բոլոր եղելոց Ի՛մանալ եւ առրայնոց. Բայց՚ն քարի անմարմնոց Ա՛ռեր պատմե յեր՚կրայնոց, Կուսականի ոճիս փոխ՚մա՚նս Ո՚րդե՚գրութեան լիցու՚ք արժա՚նՈ։ Վասն որոյ աղաչեա Ա՛ստուածածի՚ն մայր բանին, Բանեա՛լ զՀոգի՛ եւ զմարմին Դարձեալ ի սէր փեսային, Ա՛րժանի՛ լիցու՚ք Պատուոյ դրախտին Ե՚րանելո՚ւ կե՚նաց Տի՛կին։

ԱՆՈՒԱՆՔ ԱԱԶԻՑ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

շեշտ՝.
վուշ՝.
վութ՝.
պարոյկ՝.
երկար՝.
սուղ՝.
սուր՝.
թմուր՝.
թաշտ՝.
բեռնակրճ մեծ՝.
բեռնակրճ փոքր՝.
վերնախաղ մեծ՝.
վերնախաղ փոքր՝.
ներքնախաղ մեծ՝.
ներքնախաղ փոքր՝.
կու՝.
մեռնակրճ՝.

ոլորակ՝.
խուռնճ՝.
ծուռնկ՝.
ծննկներ՝.
ձակարճ՝.
էկարճ՝.
կրկներկար՝.
հուհայ՝.
վամթուխ՝.
զարկ՝.
խում՝.
քարքաշ՝.
խէկարճ՝.
կէտերկար՝.
խոտովայեն՝.
կրկնոլորակ՝.
՝ ՝ ՝ ՝ ՝ ՝

ՍԿՍՈՒԱԾՔ ՁԱՑՆԻՑ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

ամ Օրհնեսցուք զտէր զի փա՛ռաւոր է փառաւորեա՛լ։

ակ Օ՛րհնեսցո՛ւք զտէր զի փառաւոր է փառաւորեա՛լ։

բամ Օ՞րհնեսցուք զտէր զի փա՞ռաւոր է փառաւորեա՛լ։

բկ Օ՛րհնեսցո՛ւք զտէր զի՞ փառաւոր է փառաւորեա՛լ։

գամ Օ՛՞րհնեսցո՛ւք զտէր զի փա՞ռաւոր է փառաւորեա՛լ։

գկ Օ՛րհնեսցուք զտէր զի փա՛ռաւոր է փառաւորեա՛լ։

դամ Օրհնեսցո՞ւք զտէր զի՞ փառաւոր է փառաւորեա՛լ։

դկ Օ՞րհնեսցո՞ւք զտէր զի փառաւոր է փառաւորեա՛լ։

սամ Օ՞՛րհնեցէ՛ք մանկունք զտէր եւ օրհնեցէ՛ք զանո՛ւնըն տեառն։

Լ՛ուսանպա՛յծա՛ման։

ՑԱՆԿ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ

Աւագ Օրինուբիւնց Ցարուբեանց

ԱՁ. Երգեցուք երգ նոր 936
ԱԿ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր և օրհ. 943
ԲՁ. Օրհնեացուք զՏէր որ օրհնեացն 950
ԲԿ. Փարաւոն հանգերձ կառօքն 958
ԳՁ. Օգնական ընդունելի 965
ԳԿ. Երգեցէք Տեառն երգ նոր ձայնիւ 972
ԴՁ. Օրհնեացուք զՏէր և զյաղթող 978
ԴԿ. Ցաղթական քեզ օրհնութիւնք 986

Հարցք Ցարուբեանց

ԱՁ. ա. Որ եկիր ի փրկութիւն ժողովրդեացդ 380
բ. Պայծառացիր եկեղեցի 382
գ. Օրհնեալ ես Տէր Աստուած 384
դ. Ընդ երիս մանկունեան 386
ե. Հոյսդ որ ի հրեղէն աթոռ 388
ԱԿ. ա. Որ եկիր ի փրկութիւն 399
բ. Որ վասն մերոյ փրկութեան 400
գ. Անակնկալն բանդ մարգեացար 402
դ. Որ յաթոռ փառաց նստիս 404
ե. Անեղանելիդ Աստուած 406
ԲՁ. ա. Որ ի յերկնից իջեր 410
բ. Անապական բանդ Աստուած 416
գ. Որ թագաւորդ ես յաւիտենից 418
դ. Այսօր բևեռեալ քո ի խաչին 420
ե. Որ գթացար ի մորդ մանկունեան 422
զ. Որ զարդարեալ նորացուցեր 424

ԲԿ. ա. Որ յերկնային գինուորութեանցդ 427
բ. Անակնկիզքն Աստուած և ամենազօր 429
գ. Որ զծառայի զկերպարանս 431
դ. Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս 433
ե. Կամաւորութեամբ եկիր 435
ԳԶ. ա. Փառաւորեմ՛ք զքեզ Տէր Աստուած 439
բ. Փառաւորեալ որդի Աստուծոյ 440
գ. Որ յաւիտենից ես Աստուած 442
դ. Կամաւորութեամբ եկիր 445
ե. Արարիչդ արարածոց Քրիստոս 447
ԳԿ. ա. Անճառելի բնութիւն և բան 452
բ. Նախայաւիտեան որդի 454
գ. Այսօր գինաւ մեզ պատարագ 456
ԴԶ. ա. Որ եկիր կամաւ Հօր ի խաչ 460
բ. Որ բարեբանեալդ ես ի դասուց 461
գ. Որ ի քառակերպեան նստիս 463
դ. Ծորժամ ի խաչին բեւեռեցար 465
ե. Միածին որդի Աստուծոյ 468
զ. Ծագումն միածնի որդւոյ 477
է. Փառաւորելով զանուն քո 479
ԴԿ. ա. Որ զամենազօր զօրութիւնդ 489
բ. Այսօր ցնծան երկինք 491
գ. Փառաւորեալ է անուն քո 493
դ. Որ յառաջ քան զարեւ 495
ե. Անակնկիզքն բանդ որ յանճառ 497
զ. Որ յահեղակերպ աթոռ նստիս 500

Ճառուհ ծարութեան

ԱՁ. Ջքաղաւորն փառաց Քրիստոս 390
ԱԿ. Թագաւորեաց Աստուած 409

ԲՁ. Թագաւորին յաւիտենից 426
ԲԿ. Օրհնութիւն ի բարձունս 438
ԳՁ. Ձթագաւորն Քրիստոս 451
ԳԿ. Լուսով ասուածութեան 459
ԴՁ. Թագաւոր Քրիստոս էակից 481
ԴԿ. Որ անբաւելի յաղթող 503
ԱՁ. Դուխայք Ցինաց (6 հատ) 371

Համբարձիք կիւրակէից ցարուբեան եւ ցինաց

ԱՁ. ա. Ընդ լուսանալ միաշաբաթին 381
բ. Փառք յարութեան քո տէր 383
գ. Ընդ կանայսն իւղաբերան 385
դ. Որ անճառ էութեամբ 387
ե. Սոսկալի տեսիլ հրեշտակին 389
զ. Փայլակնաձեւ հրեշտակն 390
ԱԿ. ա. Առաքեցեալ ի Հօրէ բանդ 400
բ. Ցարուցեալ Տէրն ի գերեզմանէն 402
գ. Սքանչելի հրեշտակն Տեառն 404
դ. Հրաշալի զյարութիւն 406
ե. Երգեսցուք քեզ ընդ հրեշտակս 408
զ. Կանխեցին կանայքն 409
ԲՁ. ա. Ի գերեզման քո կանխեցին 412
բ. Եկին ի գերեզմանն 417
գ. Զայն աւետաւոր հրեշտակին 419
դ. Այսօր զուարճացան տիեզերք 421
ե. Սքանչելի կանայքն աներկիւղ 423
զ. Կանխելով սուրբ կանանցն 425
ԲԿ. ա. Քո յարութեանդ փառք վայելէ 429
բ. Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց 430
գ. Առաւօտեան սուրբ կանայքն 432

Գ. Կանխեցին կանայքն 435
Բ. Զյարութիւն Քրիստոսի 437
Ը. Զտիեզերական խնդութեանցն 437
ԳԶ. ա. Իւղաբեր և սուրբ կանայքն 440
Բ. Այսօր յարութիւն Քրիստոսի 442
Գ. Ի խաչանիշ փայտէն 444
Դ. Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ 446
Ե. Ի ձայն ահեղ յարութեան քո 447
Զ. Հրաշալի յարութիւնն 449
Է. Տուք պփռաս ի բարձունս 450
ԳԿ. ա. Յարեաւ Տէրն ի գերեզմանէն 453
Բ. Զաստուածայինն զգերեզմանսն 453
Գ. Զքո յարութիւնդ օրհնեմք 455
Դ. Առեալ և մեր զօրհնութիւնս 456
Ե. Տեսիլ փայլակնաձև դուարթնոյն 458
Զ. Յանճառ փառաց խոնարհեցար 458
ԴԶ. ա. Փառաբանակից Հօր Որդի 461
Բ. Կանանցն կանխելով ի թաղումն 463
Գ. Ահագին ձայնիւդ քո Քրիստոս 465
Դ. Որ ի վերդ ես քան զմիտս 467
Ե. Զյարութիւն Աստուածորգւոյն 469
Զ. Փառաւորեալ անճառելի 478
Է. Զանճառելի յարութիւնն 481
ԴԿ. ա. Ծորժամ եկին ի գերեզմանն 491
Բ. Էջ հրեշտակն յերկինից 492
Գ. Հրեշտակացն դասք 495
Դ. Հրեշտակ քո Տէր 496
Ե. Փառք յարութեան քո Տէր 498
Զ. Յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն 499
Է. Փառք Քրիստոսի ամենապօր 501

ը.	Իշ ազաբերից կանանցն եկեալ		502
	Համբարձիք Կիւրակամտից		
ԱՁ.	Սուրբ ես Տէր զօրութեանց		807
	երկինք քաղաքացին (հեփ.)		393
	ի քէն հայցեմք (Աաթ.)		139
	Հարցք Ապաւխարութեան		
ԱՁ. ա.	Որ հայիս քաղցրութեամբ		162
բ.	Որ համապոյից ես հաստիչ		163
գ.	Որ յամենայնի ես կարող		165
դ.	Երգէին մանկունքն	(տե դ)	167
ե.	Բարեբանեալ ես թագաւոր		168
զ.	Բարեբանեալ ես ի յաւիտեան		170
ԱԿ. ա.	Ձանուն քո Ջրիստոս օրհնեմք		180
բ.	Որ խոնարհեցար		181
գ.	Աստուած հարցն մերոց		182
դ.	Օրհնեալ և փառաւորեալ		184
ե.	Փառաւորեալ յաւիտեան	(տե դ)	186
զ.	Ձանճառ էութիւն		187
ԲՁ. ա.	Օրհնեալ Տէր Աստուած		196
բ.	Որ ապրեցուցեր	(տե դ)	198
գ.	Որ ահաւոր քոյով	(տե դ)	199
դ.	Ուղիղ են ճանապարհք քո		201
ԲԿ. ա.	Հարցն մերոց օրհնեալ	(տե դ)	204
բ.	Որ հարցն մերոց Աստուած		205
գ.	Մանկունքն գերեալք		207
դ.	Տէր Աստուած հարցն	(տե դ)	208
ե.	Մանկանցն ձայնն	(տե դ)	210
Սբ.	Աստուած հզօր		213

ԳԶ. ա.	Փառաւորեալ անուն քո	222
բ.	Փառաւորեալ է անուն քո	223
գ.	Օրհնեալ ես Տէր և փառաւորեալ (ա.դ)	225
դ.	Հարցն մերոց Աստուած	226
ե.	Օրհնեալ ես Տէր Աստուած (ա.դ)	228
զ.	Օրհնեալ ես Տէր Աստուած	229
ԳԿ. ա.	Սուրբ Աստուած հայր (ա.դ)	233
բ.	Աստուած բարձրեալ	234
ԴԶ. ա.	Հարցն մերոց Աճ որ ապրեցուցեր	251
բ.	Հարցն մերոց Աճ որ ի նեղութեան	252
գ.	Օրհնեալ ես յաւիտեան (ա.դ)	254
դ.	Որ յամենայնի ցուցեր	255
ե.	Ճշմարտապէս գոհանամք	257
զ.	Տէր Աստուած մեր	259
է.	Որ զերիս մանկունսն (ա.դ)	261
ԴԿ. ա.	Աստուած հարցն մերոց ողորմեա	589
բ.	Օրհնեալ Տէր Աստուած հարցն (ա.դ)	290
գ.	Հարցն մերոց օրհնեալ	291
դ.	Օրհնեալ Տէր Աստուած օրհնեալ	293
ե.	Օրհնեալ ես Տէր Աստուած	295
զ.	Աստուած հարցն մերոց քարե. (ա.դ)	297
Սփ.	Օրհնեալ Տէր Աճ հարցն	299

Մաճկունճ Ապաւխարութեանց

ԱԶ.	Ջառաւսոսու զօրհնութիւնս	171
ԱԿ.	Լոյս փառաց քանդ	189
ԲԶ.	Մանկունք եկեղեցւոյ	203
ԲԿ.	Արքունք և պատրաստք	212
ԳԶ.	Զքեզ քարեքաներն	231
ԳԿ.	Օրհնեցէք զՏէր	236

դուռն ի գիրկս իւր, եւ օրհնէր զաստուած ասելով։ Արդ արձակե՞ս զծառայս քո ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկիչդ աստուած։

Օրհնեմք ընդքէզ որ առաքեցար ի հօրէ, անճառելի բանդ աստուած. յանձն առեր մարմնանալ ի սրբոյ կուսէն. աստուա՞ծ հայցէն մերոց։ Ա՛յսօր եկիր ի տաճարն անհասանելի փրկիչ, եւ ի գիրկսըն սիմէոնի գրգռեցար. աստուա՞ծ։ Ո՛ստի եւ սիմէոն հոգեւոր հընչմամբն աղաղակէր. արդ արձակե՞ս զծառայս քո ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն. աստուա՞ծ։ Զգուէր օրհնե՞ցէք, եւ բարձր արարէք զձայն յաւիտեան։ Օրհնե՞ցէք. Զծընեալն յամենասո՞ւրբ յոտնակայնէ յանապատս ի կուսէն օրհ։ Օրհ-

հրց

դձ

գ

ԴԶ. Մանկունք զՏէր օրհնեցէք 262
ԴԿ. Ի անուն Յեսուն օրհնեալ 298

Ճաշուի Պահոց ըստ աւուրց

ԲԿ. Որ յանէից առեղծող 918
ԴԶ. Քրիստոս Աստուած յիշեա 889
ԴԿ. Փառաբանութիւն առաքեմք 917
ԴԿ. Որ անակնդրն յերեքեան 917

Համբարձիք Ապաւխարութեան

ԱԶ. Ինձ օգնութիւն. եւ Համբարձի 172
ԱԿ. Օգնական մեր լեր 189
ԲԶ. Համբառնալով զաչս մեր 203
ԲԿ. Ծօգնութիւն մեզ ժամանեա 212
ԴԶ. Զօրհնեցգութիւնս. եւ 231
Պահապան խնդրեմք 232
ԴԿ. Տուր մեզ Տէր. եւ 236
Հոգեառի աջոյ 237
ԴԶ. Զքեզ կարգամք յօգնութիւն 263
ԴԿ. Մոցնն աղօթք իմ Տէր 298

Հարցք Մարտիրոսաց

ԱԶ. ա. Զքեզ արդար և ուղիղ 801
ԱԿ. ա. Սուրբ Աստուած արարիչ 809
բ. Որ բարձրեալդ ես 810
ԲԶ. ա. Անոխակալ և բարեգութ 815
բ. Ընդ սուրբս քո 817
ԲԿ. ա. Օրհնեմք զքեզ Տէր 822
բ. Որք ի մարտի անօրինացն 823
ԴԶ. ա. Որք զտանջանս յանօրինաց 829
բ. Որ զանչափ քո զբարերարութիւնդ 831

ԳԿ. ա. Զինուորութիւնք հրեշտակաց 837
ԴԶ. ա. Ծուսացեալքն յանուն քո 842
բ. Սուրբ ես Տէր զօրութեանց 844
է. Որք հաղորդեցան 846
ԴԿ. ա. Առ քեզ Աստուած 851
բ. Որ զհրաշափառ 853

Մաճկուճի Մարտիրոսաց

ԱՋ. Զճգնութիւն սրբոց 805
ԱԿ. Ճգնաւորք Քրիստոսի 814
ԲՋ. Փառաւորեալք փառօք 821
ԲԿ. Ի փառս պարծեցին 827
ԳՋ. Այսօր յիշատակ սրբոց 835
ԳԿ. Ընդ զուարթունս երկնից 840
ԴՋ. Զքեզ կարդային յօգնութիւն 849
ԴԿ. Որք եկեալ եմք ի պատուել 857

Ճաւուճ Մարտիրոսաց

ԱՋ. Պարծեցին սուրբքն փառօք 806
ԱԿ. Ի տաճարի հանգստեան 815
ԲՋ. Ուրախանան հրեշտակք 820
ԲԿ. Հրաշափառ ճգնութեամբ 827
ԳՋ. Պայծառացիր եկեղեցի 835
ԳԿ. Ճգնաւորք ճշմարիտք 841
ԴՋ. Ճգնութիւնք սրբոց 850
ԴԿ. Այսօր եկեղեցի Քրիստոսի 858

Համբարձիճ Մարտիրոսաց

ԱՋ. Առաքինասէր վարուք 804
ԱԿ. Պարծանք հաւատոյ 814
ԲՋ. Զքեզ Տէր օրհնեն դասք 821

ԲԿ. Որ պատկէդ ես 828
ԴՁ. Զպատկէն սրբոց 836
ԴԿ. Այսօր մարմնոյս գաւք 840
ԴՁ. Ցնչատակ է այսօր 849
ԴԿ. Երբորդութեանն սիրոյ. եւ 858
Աստուած բարձրեալ 859

Հարցք Հանգստեան

ԱՁ. Օրհնեալ ես դու Քրիստոս 860
ԱԿ. Գոհաբանեմք զքեզ 864
ԲՁ. Որ քաղաւորդ ես 868
ԲԿ. Արարիչ և մարդասէր 872
ԳՁ. Օրհնեմք զքեզ Հայր 883
ԳԿ. Բանդ Աստուած 890
ԴՁ. Որ փառօք Հօր 896
ԴԿ. Ցաւխտենից Աստուած 910

Մանկունք նայի

ԱՁ. ա. Որ զանարատ բազուկս քո 640
բ. Սուրբ նայն օգնական 641
գ. Հրաշակերտ և զօրեղ 676
դ. Անճառելի երեւումն 676
ե. Որ զնախնեացն առիթ մահու 677
ԱԿ. ա. Սեղան քո Տէր զօրութեան 639
բ. Նշանաւ ամենայաղթ 671
գ. Նայ քո եղիցի մեզ ապաւէն 671
ԲՁ. ա. Անապական սուրբ զնայն 660
բ. Այսօր խնդրի պատուական 680
գ. Ապաւինեցաք ի նայ քո 680
ԲԿ. ա. Որ յաքոռ փառաց նստիս 436

	բ. Յաչն կենարար	649
	գ. Անպատուճն կառք	657
ԳՁ.	ա. Փայտ կենաց որ փոխանակ	642
	բ. Անուանեալ փայտ գիտութեան	643
	գ. Որ ծագեցեր մեզ լոյս	664
	դ. Քեզ Քրիստոսի կաթուղիկէ	674
	ե. Հրաշափառ տեսութիւն	675
ԳԿ.	ա. Ցաղթող և զնոր օրհնութիւն	644
	բ. Ո՛վ քառաթեւ լուսածին	663
	գ. Ո՛վ պահապան որ ծագեցար	664
ԴՁ.	ա. Ջօրութիւն սուրբ Յաչի քո	645
	բ. Ի սուենգանեն Ադամայ	646
	գ. Գաւազան զօրութեան	648
ԴԿ.	ա. Այսօր նշան յաղթող	667
	բ. Յաչի քո Քրիստոս երկրպագեն	668
	գ. Սուրբ զՅաչ քո չնորհեցեր	669

Երգք Տեառն Ներսիսի Հայոց կաթողիկոսի

ԴԿ.	Այսօր անճառ	346
ԴԿ.	Ներոգող տիեզերաց	360
	Աստուած անեզ	918
	Ներաստեղծեալ	772
	Արարչական	774
	Ցարեւելից (Աւետարանին)	788
	Օրհնեմք զքեզ (Ողորմեական)	791
ԲՁ.	Նահապետին Աբրահամու	795
ԲՁ.	Նայեաց սէրով (Խաղաղականին)	796
ԳՁ.	Ի քէն հայցեմք »	799

ՑԱՆԿ

ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻՑ

Ճրագալոյց Աստուածայայտնութեան.—
ԲՁ. *Ուրախացիր սրբուհի* (օրհ. -աբ.) 32
Մկնունդ եւ Աստուածայայտնութիւն.—
Ա. օր. ԴԿ. *Խորհուրդ մեծ* (օրհ. -աբ.) 38
Բ. օր. ԴԿ. *Այսօր բանն ի Հօրէ* » » 43
Գ. օր. ԳԿ. *Իակինթ Հօր և Հոգւոյն* » » 48
Դ. օր. ԳՁ. *Այսօր Գաբրիէլ* » » 53
Ե. օր. ԳՁ. *Այսօր որ յաթոռ* » » 58
Զ. օր. ԳՁ. *Անակրքնական տեսիլ* » » 64
Է. օր. ԲՁ. *Անեզանելի քնութիւն* » » 69
Ը. օր. ԴՁ. *Լոյս ի լուսոյ* » » 74
Տեառնընդառաջ.— ԱՁ. *Մարգեացեալդ.* եւ 94
ԴՁ. *Այսօր անակրքնական* (օրհ. -աբ.) 95
Բուն բարեկենդան.—
ԴԿ. *Բանն որ ընդ Հօր* (օրհ. -աբ.) 157
Բ. կիր. Քառասնորդաց.—
ԴՁ. *Որ զօրէնս սրբութեան* (օրհ. -աբ.) 174
Գ. կիր. Քառասնորդաց.—
ԳԿ. *Օրհնեմ՛ք զքեզ* (օրհ. -աբ.) 191
Դ. կիր. Քառասնորդաց.—
ԳՁ. *Որ արարիր* (օրհ. -աբ.) 216
Ե. կիր. Քառասնորդաց.—
ԲԿ. *Որ պատուիրան* (օրհ. -աբ.) 245
Զ. կիր. Քառասնորդաց.—
ԲՁ. *Որ զխորհուրդ* (օրհ. -աբ.) 282

Ճառուբիւն Ղազարու.—
ԱՁ. Այսօր գոլով (օրհ. սաղ.) 302
Ծաղկազարդ.— ԱՁ. Որ վերօրհնիս » » 308
ԴՁ. Թագաւոր գոլով քո յաշխարհ 313
Աւագ երկուշաբաթի.—
ԲՁ. Անեղն ի Հօրէ (օրհ. սաղ.) 316
Աւագ երեքշաբաթի.—
ԲԿ. Իմաստուն կուսանքն (օրհ. սաղ.) 321
Աւագ Չորեքշաբաթի.—
ԳՁ. Որ յաթոռ փառաց (օրհ. սաղ.) 327
Աւագ Հինգշաբաթի.—
ԳՁ. Վերածգողն երկնից (օրհ. սաղ.) 331
Աւագ Ուրբաթ.— ԴՁ. Այսօր ի կատարումն 338
ԲՁ. Արծաթասիրութեամբն (օրհ. սաղ.) 341
Աւագ Շաբաթ.— ԲՁ. Պարգեւատուն » » 366
Զատիկ.— ԱՁ. Այսօր յարեաւ » » 375
Նոր կիւրակէ.— ԴԿ. Նորոգեալ կղզիք » » 394
Աբխարհամատրաց կիւրակէ.—
ԳՁ. Երկրպագեմք քեզ (հրեշ. սաղ.) 413
Համբարձումն.— ԴՁ. Համբարձաւ (օրհ. սաղ.) 471
Բ. Ծաղկազարդ.— ԴԿ. Մեծահրաշ » » 483
Հոգեգալուստ.—
Ա. օր. ԴՁ. Առաքելոյ պատուոյ (օրհ. սաղ.) 504
Բ. օր. ԲՁ. Նոյն և նման » » 510
Գ. օր. ԲԿ. Այսօր երկնայինքն » » 515
Դ. օր. ԳՁ. Արեգակն արդարութեան » » 520
Ե. օր. ԳԿ. Զանազգեցնաբար » » 524
Զ. օր. ԴՁ. Անմահագործ բաժակ » » 528
Է. օր. ԴԿ. Ի հարաշարժ պատերէն » » 532
Տօն Սկեղեցւոյ.— ԳՁ. Ուրախ լեր (օրհ.) 613

ԴՁ. Այսօր պայծառ. (հբց. -ը.) 653
Տօն Տապանակին.—
ԱԿ. Զքեզ քաղաք Աստուծոյ (օրհ. -ը.) 590
Ալլակերպութիւն.—
Ա. օր. ԱՁ. Որ ի լերինն (օրհ. -ը.) 596
Բ. օր. ԲԿ. Ճառագայթ փառաց » » 603
Գ. օր. ԴՁ. Այսօր որ էնն ի յերկինս » » 608
Տօն Եռօրեակաթին.— ԴՁ. Ուրախ լեր » » 613
Ծնունդ, Յղութիւն եւ Ընծայումն Ս. Աստուածածնի. — ԴԿ. Երգեցէք Տեառն (օրհ. -ը.) 9
Առեռումն Ս. Աստուածածնի.—
ԱԿ. Խորհուրդ անճառ. (օրհ. -ը.) 24
Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի.—
Ա. օր. ԴՁ. Այսօր ժողովեալ (օրհ. -ը.) 617
Բ. օր. ԴԿ. Այսօր գանճառելի. եւ » » 624
Արձել զերթալին 993
Գ. օր. ԴՁ. Այսօր հրաշափառ » » 629
Տօն Նաւակատեաց Ս. Խաչին.—
ԲԿ. Ի վերայ վիմի հաստատ (օրհ. -ը.) 636
Խաչվերաց.—
ԿԻՐ. ԱՁ. Որ գանձարան (օրհ. -ը.) 640
ԲՇ. ԴՁ. Զօրութիւն » » 645
ԳՇ. ԲԿ. Խաչն կենարար » » 649
ԴՇ. ԴՁ. Ուրախ լեր (օրհ.) 613
ԳՁ. Այսօր պայծառ (հբց. -ը.) 653
ԵՇ. ԲԿ. Անպատուհաս կառք (օրհ. -ը.) 657
ՈՒՐ. ԲՁ. Անապական սուրբ » » 660
ՇՔ. ԴՁ. Որ ծագեցեր » » 664
Վարագայ խաչ.— ԱԿ. Նշանաւ » » 671
Գիւտ խաչ.— ԱՁ. Հրաշակերտ » » 676

ՑԱՆԿ
ՇԱՐԱԿԱՆԱՑ ՏՕՆԻՑ ՄՐՔՈՑ

Աճուռնի Աճապատակաճին.— ԱՁ. *Որ գերա-*
զանցեալ գոտար (երկ. սաղ.) 101
Առավմանց.— ԱԿ. *Աղաչեմք զքեզ Տէր* (Ճկ.) 754
Բարսղի Հայրապետին.— ԴԿ. *Լուսապայ-*
ծառ իմաստուք (Ճկ.) 724
Գհորգայ զօրավարին.— ԴՁ. *Ո՛վ Ս. Գէորգ* » 849
Գրիգորի Աստուածաբանին.— ԲՁ. *Որ լուսով* » 725
Գրիգորի Լուսաւորչին.— ԳԿ. *Երկինք ա-*
մենայն (երկ. և ճգ.) 278
Գրիգորի Լուսաւորչին Մուտն ի Վիրապն.—
ԳԿ. *Այսօր զուարճացեալ* (երկ. սաղ.) 264
Գր. Լուս. Ելն ի Վիրապէն.— ԲՁ. *Ո՛վ երջա-*
նիկ. եւ ԴԿ. *Արմատ ճշմարիտ* (երկ. սաղ.) 554
Դաւթի եւ Յակոբայ.— ԴՁ. *Յաղթող գտաւ*
յօրհնաբանսն (երկ. սաղ.) 111
Դաւթի Դվինեցւոյն.— ԲԿ. *Լցեալ ամենայնին* (Ճկ.) 749
Երկոտասան առաքելոց.— ԳՁ. *Երանելի* (երկ. սաղ.) 134
ԱԿ. *Ի յանապահման ծովէն* 141
Եօթանասուն երկու աւակ.— ԴԿ. *Իմաս-*
տութիւն երկնային (երկ. սաղ.) 143
Երկուց բիւրուց.— ԴԿ. *Այսօր ընդ ան-*
մարմնոցն (Ճկ.) 731
Եւստաթիոսեանց.— ԲԿ. *Որ զհուր սիրոյ* » 729
Եփրեմի Ասորւոյն.— ԳՁ. *Որ համանման* (երկ.) 727
Թարգմանչաց.— ԱԿ. *Որք զարդարեցին* (երկ. սաղ.) 692

Թէոդոսի թագաւորից.— Ակ. *Որ զերկնա-*
ւոր քաղաւորութիւնդ (տէտ. սաք.) 106
Թէոդորոսի զօրավարից.— ԴՁ. *Որ ընտրե-*
ցեր ի սկզբանէ (Ճկ.) 173
Իգնատիոսի հայրապետից.— ԴՁ. *Որ հրա-*
էրտեցեր զյառաջագոյն (Ճկ.) 722
Իսահակայ Պարթեւի.— ԴԿ. *Որ յարմատոց* » 572
Նոտաճարակացն.— ԲՁ. *Ճաւուրց վերջին* (հմբ.) 741
Կիրակոսի եւ Ցուղիտայի.— ԲԿ. *Ճարմատոց* (Ճկ.) 750
ԲԿ. *Վարդագոյն վառեալ* (հմբ.) 751
Կիւրղի Երուսաղիմայ.— ԴՁ. *Մանկունք նորո* (Ճկ.) 190
Հայրապետաց.— ԴՁ. *Այսօր սրբոց հայ-*
րապետացն ժողովեալք (տէտ. սաք.) 714
Հռիփսիմեանց.— ԴԿ. *Անձինք նուիրեալք* » » 573
Հրեշտակապետաց.— ԲԿ. *Որ յանէից* » » 708
Ղեւոնդեանց.— ԴՁ. *Որ յառաջագոյն* » » 759
Մանկանցն Բեթղեհեմի.— ԴՁ. *Այսօր ան-*
մեղ սուրբ մանկունքն (հբշ. սաք.) 704
Մարգարէից.— Ակ. *Որ զՅածային* (տէտ. սաք.) 682
ԱՁ. *Որ յերկնայինն* (հբշ. սաք.) 688
Միքեասայ.— ԲԿ. *Զյիշատակ վկայիցն* (Ճկ.) 752
Յակոբայ Մծբնայ.— ԴԿ. *Ճաղքող և*
սուրբ հայրապետ (տէտ. սաք.) 698
Յովակիմայ եւ Աննայի.— Ակ. *Որ նախ-*
իմաց իմաստութեամբ (տէտ. սաք.) 17
Յովհ. Մկրտչին.— ԴՁ. *Զմարգարէ* » » 550
Յովհ. Մկրտչի Գլխատման.— ԱՁ. *Նա-*
խայաւետեան բանին (հբշ. սաք.) 391
Յովհ. Մկրտչի Ծննդեան. Ակ.— *Արե-*
գականն արդարութեան (տէտ. սաք.) 537

Ցովհ. Ոսկեբերացւոյ.— ԴԿ. *Որ յանսկիզբն ի Հօրէ* (Ձէ.) 723
Ցովհաննու Մարգարէից.— ԴԿ. *Որ զանճառելի ծածկապէս* (հբգ. -ար.) 149
Ներսիսի Հայրապետից.— ԲԿ. *Որ զլոյս անճառ չնորհաց* (ըՀ. -ար.) 565
Նիկողայոսի Հայրապետից.— ԴԿ. *Հիրացան անմարմինքն* (Ձէ.) 726
Ոսկեաց.— ԴՁ. *Որք արժանաւորեցայք* » 753
Որդւոց եւ Թոռանց.— ԱԿ. *Որ զլոյս աստուածային* (հբգ. -ար.) 561
Որդւոց Որոտման.— ԴԿ. *Որ էնն յերեքեան Որդի* (ըՀ. -ար.) 129
Պետրոսի եւ Պօղոսի.— ԴՁ. *Ցնծայ այսօր* » » 123
Սանդիսոյ Կուսից.— ԴԿ. *Քեզ պարծի* (Ձէ.) 589
Սարգսի զօրավարից.— ԱԿ. *Ամենասուրբ* (ըՀ.) 154
ԱՁ. *Զինեալորն Քրիստոսի* (Ձէ.) 805
Սուրիացւոց.— ԲՁ. *Աստուածեամբ* » 746
Սեբիանոսի ճախաւկայից.— ԴԿ. *Նահատակ.* եւ ԴԿ. *Առաքեալ և նախավկայ* (ըՀ. -ար.) 116
Սեբիանոսի Ուղեցւոյն.— ԴՁ. *Ցնծայ այսօր* (Ձէ.) 732
ԴԿ. *Մարտիրոս և վկայ Քրիստոսի* (հՀք.) 733
Վահանայ Գողթնացւոյն.— ԲՁ. *Զարմանալի է ինձ* (Ձէ.) 747
Վարդանանց.— ԴԿ. *Նորահրաշ պսակաւոր* (ըՀ.) 755
ԴԿ. *Արիացեալք* (Ձէ.) 758
Տրդատայ թագաւորից. ԴՁ. *Որ գերազոյն* » 110
Քառասնից մանկանց. ԳԿ. *Այսօր ընդ անմարմնոցն գասս* (ըՀ. -ար.) 237

նե՛ր սէգ. Զեկեալըն ա՛յծր ի տա՛ճանն, զընկալեա՛ն ի գիրկսըն սի՛ժոնի ծո՛ւխ։

ՄԸԺ Ա՛ծո քրոնկեա՛ն երեւեալ այսօր սիմէո՛ն. զաստուածորդի՛ն ի գիրկս իւր բարձեալ մանկունվ, զոր զօրք երկնից ի բարձո՛ւնս հանապա՛զ մեծացուցանե՛ն։ Հո՛գւովըն գո՛չէր, ըզնծայր անհօ՛քըն ծերունին ասե՛լով, սա՛ է Թագաւո՛ր անմահ, զոր։ Ա՛րտասուե՛լով աղերսէր, արձանեա՛ զիս ի խաղաղութիւն ո՛նա՛րատ ծընո՛ղի քո բարեխօսո՛ւթեամբ, զոր զօրք երկնից ի բարձո՛ւնս հանապա՛զ մեծացուցանե՛ն։

ՈՂՔ Որոյ անեա՛լ հրամանն ի սո՛ւրբ հո՛գւոյն ո՛չ տեսանե՛լ ըզմահ մինչե՛ւ տեսցէ՛ զօծեալդ, տէր աղօթիւք ծերոյն ո՞ղորմեա՛։ Որոյ ընկալեա՛լ ի գիրկս իւր զօծեալդ, եւ հայցէ՛ր

ՑԱՆԿ ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷՒՑՆ

ԱՁ.	Յաճեաս փառաց խոնարհեցար	77
	Յարուցեալոյն ի մեռելոց	80
	Որ զաւետս Հոգւոյն	80
	Մնծացուցանեմք զքեզ	81
	Որ զհրեշտակին զձայնն	81
	Զքեզ երևեալ գուռն	82
	Որ զբանն Աստուած բաւական	82
	Որ ընտրեցար ի սկզբանէ	160
	Ուրախ լեր յոյժ գուստր	310
	Այսօր նոր ժողովուրդք	506
	Երանելի ածասէր սուրբ	679
ԱԿ.	Ուրախ լեր Աստուածածին տաճար	83
	Անարատ տաճար քնակարան	83
	Ո՛վ գերահրաշ ծաղիկ	84
	Որ զկեանսն անմահարար	177
	Նոր խորանիդ արեզականն	396
	Զանճառելի զլոյս ածուխեանն	598
ԲՁ.	Զքեզ կոյս և մայր	57
	Զքեզ հայր յառաջ	68
	Բանն առաքեալ ի Հօրէ	69
	Զկուսութիւնդ քո Աստուածածին	72
	Սուրբ և Աստուածածին Մարիամ	85
	Զքեզ ամէնօրհնեալ Աստուածածին	85
ԲԿ.	Որ ողորմեցար ի մեզ	13
	Սիւն լուսոյ և ամպ հովանի	73
	Զքեզ Աստուածածին որ վերօրհնեմ	86
	Մայր լուսոյ Մարիամ անհարսնացեալ	86

	Ուրախ լեր մայր լուսոյ Մարիամ	194
ԳՁ.	Ձանճառելի լուսոյ մայր	36
	Ուրախ լեր Աստուածածին յոյս	41
	Սուրբ զԱստուածածինն օրհնութեամբ	42
	Լոյս լուսոյ մայր և կենարար	45
	Անսկզբնական բանին Հօր	52
	Աստուածածին երկնային դուռն	87
ԳԿ.	Աստուածածին խորան լուսոյ	30
	Ամենագովելի և քան զերկինս	47
	ՁԱստուածածինն և զմիշտ կոյսն	88
	Մայր և կոյս ազախին Քրիստոսի	89
	Աստուածատունկ խնկաբեր	219
	Լեառն վիմածին ազբիւր	891
ԴՁ.	Առաւօտ խաղաղութեան	20
	Թագաւոր փառաց Աստուած	22
	Որ ի բարձրութիւնս երկնից	23
	Ուրախ լեր Մարիամ	27
	Ուրախացիր Աստուածածին վերօրհ.	34
	Մագուամն հրաշալի որ անյայտ	36
	Ձքեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք	89
	Անարատ կոյս Աստուածածին Մարիամ	90
	Աստուածածին մայր լուսոյ	90
	Ուրախացիր Աստուածածին որ	91
	Աքոռ քրովբէական	98
	Աստուածածին գերագոյն քերովբէից	248
	Խորանայարկ համարանման	621
	Աստուածածին գերագոյն երկնից	632
	Մայր լուսոյ Մարիամ սուրբ	673
	Բազմերամք վեհագունից	898
ԴԿ.	Նահապետացն Աբրահամու	13

Աստուածածին սուրբ կոյս անհարսն. 50
Զքեզ Աստուածածին աղբիւր 55
Աստուածածին և սրբուհի որ գրանն 61
Որ պանճատնկին ծնաւր 66
Աստուածածին մայր և կոյս 92
Ի քեզ եմք ապաւինեալ 93
Աստուածածին պայծառ 286
Աստուածածին տաճար լուսոյ 377
Աստուածածին մայր լուսոյ 486
Աստուածածին ամպ լուսաւոր 627
Մարգարէն ի փորոյ կիսին 991

ՔԱՂՈՒԱԾՔ

ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆՑ ՏՕՆԻՑ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆԱՑ ԵՒ ԱՄԵՆԱՑՆ ՍՐԲՈՑ ԵՒ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ] ԸՍՏ ԻՐԱՒՄԱՆՉԻՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻՑ

Ծննդեան Ս. Աստուածածնի

Դկ. Երգեցէք որդիք Սիոնի երգ նոր 9
Իակից Հօր և Հոգւոյն անակիզըն 48
Հրաշափառ ծնունդ քո ի սուրբ 67
Որ զմարմնացեալն տիրաբար 48
Այսօր յայտնեցաւ մեզ 67
Աստուածածին խորան լուսոյ 30
Աստուածածին սիւն լուսոյ 972

Զանապական կոյսն Մարիամ 973
Զտանճար անապական բանիւն Հօր 973
Այսօր ցնծան գաստ առաքելոցն 525
Լեառն վիմածին ազբիւր 891

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն

Ցովակիմայ եւ Աննայի

Ակ. Որ նախիմաց իմաստութեամբ 17
Թագաւորն բոլորից (3 տուն) 539
Որ զաստուածային զօրութիւնդ 682
Ի յանապահման ծովէն 141
Որք թագաւորաց ազգաց 693
Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն 514
Հայր անոխակալ եւ բարեգութ 867
Ո՛վ գերահրաշ ծագիկ 84
Ի վերայ վիմի հաւատոյ 591

Աւետեաց Ս. Աստուածածնին

Ակ. Ցորհուրդն անճառ 24
Անակնկալն Աստուած անճառելի 18
Զանճառելի զլոյս աստուածութեանն 598
Որ զկեանքն անմահարար 177
Զքեզ ազաչեմք հանապազ 943
Ուրախ լեր մայր անճառ 944
Ծանուցար տիեզերաց 945
Որ առաքեցար ի Հօրէ Հոգիդ 513
Ցորժամ յերկնից գոչէ փողն 867
Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ 594

Աստուածայայտնութեան Ձրագալուցին

ԲՋ. Ուրախացիր արքունի 32

	Յոնաբհնցար ի բարձանց	72
	Զքնզ Հայր յառաջ քան	68
	Զքնզ կոյս և մայր	57
	Բանն առաքեալ ի Հօրէ	69
	Զկուսութիւնդ քո Աստուածածին	72
	Ի քնզ եմք ապաւինեալ	951
	Որ ղքաղաւորն ամենեցուն	953
	Ծոյս մեր և ապաւէն	953
	Ըստ աւետեաց մարգարէին	283
	Նոյն և նըման Հօր և Որդւոյ	510
	Հրեշտակային ձայնիւն	870

Ծննդեան եւ Աստուածայայտութեան

Դկ.	Յորհուրդ մնծ և սքանչելի	38
	Այսօր բանն ի Հօրէ անմեկնելի	43
	Աստուածածին տուրդ կոյս անապական	31
	Զքնզ Աստուածածին աղքեւր	55
	Աստուածածին և սրբուհի	61
	Մխայնոյ քնզ ի կանայս	987
	Ինչ մխայնոյ մարմնացելոյդ	987
	Ընդդա Մարիամ որ եղեր	989
	Հոգւք հրեղինացն այսօր	523
	Որ ի Հօրէ առաքեցար	915

Ծննդեան Բ. աւուրց

Դկ.	Այսօր բանն ի Հօրէ անմեկնելի	43
	Ցրխատես ծննեալ այսօր	51
	Որ ի հրեղէն աթոռ	56
	Որ անառես և անքննին	62
	Որ կերպարան Հօր և արարչակից	50
	Որ էրն ի սկզբանէ	61

Բարեխօսութեամբ ծնողի քո 990
Ամէնօրհնեալ Աստուածամայր Մարիամ 991
Բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնի 992
Աղբիւր կենաց բաշխող չնորհաց 523
Որ սրսրիչդ ես արարածոց 913

ՄՆՆդեան Գ. աւուրց

ԴԿ. Էակից Հօր և Հոգւոյն անսկիզբն 48
Հրաշափառ ծնունդ քո 67
Մառ կենաց տնկեալ յադին 15
Աստուածածնին խորան լուսոյ 30
Զաստուածածինն և զմիշտ կոյսն 88
Մայր և կոյս ազախին Քրիստոսի 89
Աղբիւր կենաց բղխեալ 192
Աստուածածնին սիւն լուսոյ 972
Զանապական կոյսն Մարիամ 973
Զանսկզբնաբար բղխումն 524
Լեառն վիմածին աղբիւր 891

ՄՆՆդեան Գ. աւուրց

ԳՁ. Այսօր Գաբրիէլ ցնծութեամբ 53
Այսօր որ յաթոռ փառաց 58
Անսկզբնական տեսիլ փառաց 64
Ճառագայթ և կերպարան 42
Դասք անմարմնականք երկնաւոր 46
Զանճառելի լուսոյ մայր 36
Անտանելւոյն տաղտուկ 216
Որ վառեցար ի յարփւոյն 217
Աստուածածնին գոռ ես յոյս 965
Արեգակն արդարութեան Քրիստոս 520
Որ խոնարհեցար յերկինից 886

Մճճդեան Ե. աւուրց

ԳՁ.	Այսօր որ յաթոռ փառաց	58
	Որ չէութիանդ ես ընդ Հօր	64
	Ամէնիմատ ամենից Հայր	41
	Զահաւոր բարբառս	45
	Ուրախ լեր Աստուածածին յոյս	41
	Սուրբ ես Աստուածածինն օրհնութեամբ	42
	Բարեխօսեա անդադար	966
	Ի բարեխօսութիւն փութացիր	966
	Ապաւինիմք ի քո բարեխօսութիւնդ	967
	Որ համագոյդ ես Հօր	521
	Արարչագործ Աստուած զարարածս	887

Մճճդեան Զ. աւուրց

ԴՁ.	Անսկզբնական տեսիլ փառաց	64
	Ջծնեալն ի սրբոյ կուսէն	59
	Աստուածածին երկնային դուռն	87
	Լոյս լուսոյ հայր և կենդանար	45
	Անսկզբնական բանին Հօր	52
	Որ տարար զբանն Աստուած	968
	Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ	968
	Զանարատն օրհնեցուք	969
	Բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնի	970
	Այլ մեք ձայնիւ վերնոց	971
	Զի ի քէն ցնծութիւն ծնաւ	971
	Հոգիդ ճըշմարիտ	534
	Արարչագործ Աստուած որ	888

Մճճդեան Է. աւուրց

ԹՁ.	Անեղականի բնութիւն	69
	Զքեզ Հայր յաւուրջ	68

	Ուրախացիր սրբուհի	32
	Անկանիմք առաջի քո Աստուածածին	35
	Սուրբ և Աստուածածին Մարիամ	85
	Բարեխօսեա վասն մեր	951
	Ի քեզ եմք ապաւինեալ	951
	Որ զհուրն Աստուած յորովայնի	952
	Սարսափելի հոգմոյ նման	511
	Ի ձայն փողոյ գալստեան	870
	Ութօրեից	
ԴՁ.	Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար	74
	Մագուամն հրաշալի	36
	Առաւօտ խաղաղութեան	0
	Ուրախ լեր Մարիամ սուրբ	27
	Զքեզ օրհնութեամբ մեծաց.	89
	Որ տարար յորովայնի	979
	Ցեսին գաս քո իմանալի զօրութեանց	980
	Աստուածածին ապաւէն մեր	981
	Առաքելոյ աղաւնոյ ի ջանելով	504
	Անակնկիզն Աստուած սկիզբն	907
	Տեառնընդառաջին	
ԱՁ.	Մարմնացեալդ ի կուսէն	94
ԴՁ.	Այսօր անակզբնական	95
	Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար	74
	Որ ունիս իշխանութիւն մահու	622
	Զգալուստ քո Քրիստոս այսօր	315
	Լուսաւորեա Երուսաղէմ զարդարեա	615
	Անարատ կոյս Աստուածածին Մարիամ	90
	Կենդանարար Աստուած մարդասէր	505
	Բազմերամք վերհագուն[illegible]ցն	898

Ածոնի աճապատակաճին

ԱՁ. Որ զերազանցեալ զտաղ 101
Կարապետ արքայութեանն 392
Որք ի սկզբանէ պատուեալ 137
Երգս առեալ մարգարէիցն 689
Առաքինասէր վարուք հաճոյացան 804
Որ յամենայնի ես աստուածութիւնդ 507
Զայն արկեալ կնաբարին 862
Որ զաւետս հոգւոյն 80
Ի խորանի քումմ արքայութեան 638

Թեոդոսի թագաւորին

ԱԿ. Որ զերկնաւոր թագաւորութեանդ 106
Թագաւորն բոլորից (3 տուն) 539
Ի մաքրագործ հոգւոյն (3 տուն) 142
Թագաւորին երկնաւորի (3 տուն) 154
Ի տանձարի հանգստեան 815
Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն 514
Ծորժամ յերկինից գոչէ փողն 867
Որ նախնեաց իմաստութեամբ 17
Ի վերայ վիմի հաստատ հիմանն 591

Դաւթի եւ Ծակօբայ

ԴՁ. Ծագիծդ գտաւ յօրհնաբանն 111
Ամօլք հաւատոյ այսօր 125
Որ ի հրեղէն զօրաց երկնից 710
Որ աւետաւոր քումմ գալստեանդ 685
Որ ասացեր ողորմութեամբ չինել 568
Որ ի վերայ լրխեալ գաւազանի 518
Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք 901
Թագաւոր փառաց Աստուած Հոգիդ 22

Գաւազան զօրութեան վկայէ 648

Սեբաստացոյ

Գկ. Նահատակ բարի Քրիստոսի եղեր 116
Առաքեալ և նախավկայ 117
Որ էն յէութեան Որդի 129
Իմաստութիւն երկնային լինել 143
Երրորդութեանն սիրոյ անձինք 858
Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց 523
Ես տասցի Տէր ողորմեա 916
Որ անտես և անքննին քառակերպիցն 62
Կայէ քո Քրիստոս երկրպագեն 668

Պետրոսի եւ Պօղոսի

ԴՁ. Ճնծայ այսօր եկեղեցի 123
Անմահ արքային անարուեստ 711
Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն 115
Այսօր ցնծան հրեշտակք 548
Հրաշափառ Աստուած և միշտ 558
Կենդանարար Աստուած մարգասէր 505
Որ հայրական իշխանութեամբ 905
Այսօր ժողովեալ սրբոցն 617
Քրիստոս Աստուած մեր շնորհեա 600

Որդւոց Որոտման

Գկ. Որ էն յէութեան որդի միշտ 129
Առաքեալ և նախավկայ 117
Որ զօրինակ երկոտասանն 144
Այսօր ուրախացեալ սուրբ 713
Այսօր ցնծայ եկեղեցի 549
Հոգիք հրեղինացն այսօր 523

ի կենացդ ըզմահ, եւ արձակիլ ի խաղաղութիւն. տէր աղօթիւք ծերոյն ողորմեա։ Ցորոյ այսօր ի գիրկսըն գլուխ ցայր, եւ կատարեցեր ըզխափանգոմն ընծայելոյ քո ի տաճարին. տէր աղօթիւք ծերոյն ողորմեա։

Զոր փառաւորեն ի բարձունս իմանալի զօրութիւնքն, այսօր ի տաճարն եկեր յընծայումն քրիստոս, որ ընծայեա զարդարածս բարձրեալ քոմ հօր։ Ի գիրկսըս մարմնով բանեալ եղեր ի ծերունւոյն, որ բանիւ զարդարածըս բարձեալ ունիս քրիստոս, որ վասըն մեր մարմնացար ի սըրբոյ կուսէն։ Վասն որոյ եւ մեք ընդ սիմէոնի գոչեցուք, որ ի հօրէ լուեալ լոյս ծաղեցար մեզ եւ կեանք. փառք գաթըսեան քոմ տէր։ տէր

	Հայեցայ ի բարձունս	916
	Իխեսեալ բամից գոսուց (3 գոռն)	1001
	Որ յանսկիզբն էին	610
	Համօրհն առաքելոց	
Գ.Զ.	Երանելի սուրբ առաքեալք	134
	Առաքեալն յաստուածոյ կարապետ	553
	Այսօր ասենք եկեղեցի	277
	Ժողովեալ սուրբ հայրապետքն	715
	Որք արժանաւորեցայք	753
	Որ համագոյդ ես	521
	Ցահաւոր քո գալստեանն	888
	Ջծննեալն ի սրբոյ կուսէն	59
	Այսօր որ էն ի յերկինս	608
	Սօթանաւուն եւ երկու ասակերտացն	
Դ.Կ.	Իմաստութիւն երկնային էջեալ	143
	Որ էն յեւթեան Որդի	129
	Առաքեալ և նախավկայ	117
	Մարգարէից գերազոյն	549
	Այսօր գիմանալի լուսոյն	276
	Ի հարաչարժ ազգերէն	532
	Թագաւոր փառաց Քրիստոս	913
	Այսօր գանճառելի ծննդեան	624
	Էջ մինածինն ի Հօրէ	616
	Սարգսի զօրավարին	
Ա.Կ.	Ամենասուրբ Երրորդութեանն	154
	Էակից բանն ի հօրէ (3 գոռն)	588
	Ի մաքրագործ Հոգւոյն (3 գոռն)	142
	Աղաչեմք զքեզ Տէր	754

	Որ առաքեցար ի Հօրէ	513
	Ծորժամ յերկնից գոչէ	867
	Անակիզքն Աճ անճառելի	18
	Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ	594
	Բուն Բարեկենդանից	
ԴԿ.	Բանն որ ընդ Հօր յէութեան	157
	Որ ողորմութեամբ զգեցար	287
	Նորահրաշ տեսլեամբ	287
	Ցիչեա զմեզ Տէր	290
	Օրհնեմք զքեզ անակիզքն	293
	Մի ամծուքիւն երրորդութիւն	294
	Օրհնեմք զքեզ աննեղ	296
	Աստուածածնին և սրբուհի	61
	Նայէ քո Քրիստոս	668
	Բ. կիր. Քառասնորդաց	
ԴՁ.	Որ զօրէնս սրբութեան պահոց	174
	Ի Քաքօր ի լերին ձեւացուցեր	599
	Քրիստոս Աստուած մեր շնորհեա	600
	Այսօր զխորհուրդ քո	600
	Դատաւոր արդար	249
	Որ փառաբանիս ի հրեշտակաց	250
	Քեզ վայելէ օրհնութիւն	262
	Անարատ կոյս Աստուածածին	90
	Ի յերկնից երևեալ	648
	Գ. կիր. Քառասնորդաց	
ԳԿ.	Օրհնեմք զքեզ անըսկիզբն	191
	Շնորհեա մեզ Տէր ընդ	220
	Որ զլոյս աստուածայինն	221

Զանակիզքն Աստուած զՀայրն 234
Անակիզքն Աստուած և թագաւոր 235
Աստուածատուն խնկարեր 219
Ի վ քառաթև լուսածին 663

Դ. կիր. Գառասնորդաց

ԴԶ. Որ արարիր զօրութեամբ 216
Այսօր որ էն ի յերկինս 608
Որ յանարուեստ ի յաթոռ 608
ՁՀայրն երկնաւոր օրհնեցէք 223
Օրհնեմք զքեզ անակիզքն Աստուած 224
Օրհնեմք զքեզ Աստուած 226
Առաւօտ խաղաղութեան ծագեա 227
Ամէնևմատա ամէնից Հայր 41
Ինձ Իլխատոսի 674

Գառասնից Մանկանց

ԴԿ. Այսօր քնար անմարմնոցն 237
Ո վ երջանիկ ճառագայթ 120
Յոտնեմանող Իլխատոսի (3 տուն) 267
Այսօր ցնծայ նկեղեցի 571
Այսօր հրեշտակաց գասքն 838
Նահատակք յաղթողք 839
Այսօք մարտիրոսաց գասքն 840
Աստուածածին խորան լուսոյ 30
Յաղթող և զնոր օրհնութիւն 644

Ե. կիր. Գառասնորդաց

ԲԿ. Որ պատուիրան ճշմարտութեան 245
Ճառագայթ փառաց Հօր 603
Որ գերագոյն փառօք 604

	Ընդ լուսափայլ գուարթնոյն	195
	Յորժամ գայցես	206
	Որ օրհնիս ի հրեշտակաց	214
	Օրհնեցէք զՅէր ընդ երկնայինան	215
	Սիւն լուսոյ և ամպ	73
	Եկայք ժողովուրդք	636
	Ս. Լուս. մուտն ի Վիրապն	
ԳԿ.	Այսօր գուարճացեալ ցնծայ	264
	Ամենագովելի և քան զերկինս	47
	Յաղթող և զնոր օրհնութիւն	644
	Զ. կիր. Գառնասնորդաց	
ԲՁ.	Որ զխորհուրդ քո գալստեան	282
	Յաստուածային ձայնէ գոչմանն	303
	Անեղն ի հօրէ ծնեալ	316
	Որ նստիս ի քրովբէս	324
	Որ ի վերջ ես քան զամենայն	197
	Օրհնեմք զքեզ անսկիզբն Հայր	199
	Օրհնեացուք և գովեացուք	201
	Զքեզ Հայր յառաջ	68
	Անապական առուրբ զխաչն	660
	Յարութեան Ղազարու	
ՌՁ.	Այսօր գոլով ի Բեթանիա	302
ԲՁ.	Յաստուածային ձայնէ գոչմանն	303
	Եկայք որդիք մարդկան	316
	Որ զխորհուրդ քո գալստեան	282
	Որ ի վերջ ես քան զամենայն	197
	Սարսափելի հոգմոյ նմանի	511
	Ի ձայն փողոյ գալստեան	870

	Բանն առաքեալ ի Հօրէ	69
	Այսօր խնդրի պատուական	680
	Մաղկազարդին	
ԱՁ.	Որ վերօրհնիս յաթոռս	308
	Այսօր գոլով ի Բեթանիա	302
	Կենդանութեանց բաշխող	303
	Որ ի լերինն այլակերպեալ	596
	Զփառաւորեալն յամենայն	940
	Որ ի քրովբէական կառոյգ	507
	Զայն արկեալ կենարարին	862
	Մարգեացեալգ ի կուսէն	94
	Ի խորանի քումմ արքունեան	638
	Աւագ երկուշաբթին	
ԲՁ.	Անեղն ի Հօրէ ծնեալ	316
	Թագաւոր փառաց քեզ	324
	Որ նստիս ի քրովբէս	324
	Շնորհեա մեզ Տէր արքունութիւն	325
	Որ ի վերոյ ես քան զամենայն	197
	Նոյն և նման Հօր և Որդւոյ	510
	Հրեշտակայինն ձայնիւն	870
	Զքեզ կոյս և մայր և	57
	Բանալի արքայութեան (3 տուն)	660
	Աւագ երեքշաբթին	
ԲԱ.	Իմաստուն կուսանքն	321
	Ճառագայթ փառաց Հօր	603
	Ուրախ լեր երկեղեցի սուրբ	311
	Դատաւոր արդարութեան	246
	Ամենայն երկիր տուք	209

	Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո	527
	Գալոց է միածինն փողով	876
	Զքեզ Աստուածածին որ վերօրհնիս	86
	Ի վերայ վիմի հաւատոյ	636
	Ասագ Զատիկեաբաթին	
ԳՋ.	Որ յաթոռ փառաց բազմեալ	327
	Վերածգողն երկնից	331
	Արկողդ զլոյս որպէս զօթոց	336
	Որ անակնկալքն յէութեանդ	337
	Եկեալ-ի փրկութիւն ազգի	343
	Արեգակն արդարութեան Քրիստոս	520
	Ի ձայն մեծի զուարթնոյն	885
	Այսօր Գաբրիէլ ցնծութեամբ	53
	Այսօր ցնծան դասք	659
	Ասագ Հինգեաբաթին	
ԳՋ.	Վերածգողն երկնից	331
	Որ համագոյդ ես	521
	Որ երկայնամիտդ ես Տէր	886
	Որ յէութեանդ ես ընդ Հօր	64
	Այսօր ուրախացեալ ցնծան	655
	Ասագ Ուրբաթին	
ԳՋ.	Այսօր ի կատարումն	338
ԲՋ.	Արծաթսիրութեամբն մոլեալ	341
	Որ նախս ի քրովբէս	324
	Զքեզ օրհնեմք որ բաշխողդ	318
	Սարսափելի հոգմոյ նման	511
	Թագաւոր անմահ ալարիչ	871
	Զքեզ կոյս և մայր	57
	Ապաւինեցաք ի ձայէ քո	680

Աւագ Շաբաթին

ԻՉ.	Պարզևատուն ամենեցուն	366
	Որ քաղաւորդ ես քաղաւորաց	344
	Արծաթախրուքեամբն մոլեալ	341
	Որ նստիս ի քրովբէս	324
	Նոյն և նման Հօր և Որդւոյ	510
	Ի ձայն փողոյ գալստեան	870
	Զքեզ Հայր յառաջ քան	68
	Գլուխ սուրբ հաւատոյ (3 տուն)	681

Զատկի Ցարուբիաց

ԱՉ.	Այսօր յարեաւ ի մեռելոց	375
	Ընդ լուսանալ միաշաբաթին	381
	Պատրանօք նախասահմծին	383
	Ընդ կանայսն իւղաբերսն	385
	Որ անճառ էութեամբ Հօրդ	387
	Որ ի քրովբէական կառսդ	507
	Զհոգիս ծառայից քոց	863
	Ցարուցելոյն ի մեռելոց	80
	Որ գանաբատ քաղուկս քո	640

Զատկի Երկուշաբթի աւուրց

ԱԿ.	Առաքեցար ի Հօրէ	400
	Ցարուցեալ Տէրն ի գերեզմանէն	402
	Սքանչելի հրեշտակն Տեառն	404
	Հրաշալ՝ գյարուքիւնն	406
	Եղիցուք քեզ ընդ հրեշտակս	408
	Կանխեցին կանայքն	409
	Ալ յերկնայինն զօրս անմարմնոցն	514
	Ցորժամ յերկնից գոչէ	867
	Զանճառելի զլոյս	598

Որ ի սկզբանէ խմաստութեամբ 594

Ճառկի Երեքսաբաթի աւուրց

ԲՁ. Ի գերեզման քո կանխեցին 412
Եկին ի գերեզման 417
Զայն աւետաւոր հրեշտակին 419
Այսօր գուարճացան 421
Սքանչելի կանայքն 423
Կանխելով առաջ կանանցն 425
Նոյն և նման Հօր 510
Հրեշտակային ձայնիւն 870
Զքեզ կոյս և մայր 57
Ապաւինեցաք ի Քաչ քո 680

Ճառկի Չորեքսաբաթի աւուրց

ԲԿ. Քո յարութեանդ 429
Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց 430
Առաւօտեան առաջ կանայքն 432
Կանխեցին կանայքն 435
Զյարութիւն Քրիստոսի 437
Ջոհեզերական խնդութեամբ 437
Այսօր երկնայինքն ուրախացան 515
Թագաւոր խաղաղութեան 874
Սիրեն լուսոյ և ամպ 73
Քաչն կենարար 649

Ճառկի Հինգշաբաթի աւուրց

ԳՁ. Իւղաբեր և առաջ կանայքն 440
Այսօր յարութիւն Քրիստոսի 442
Ի խաչանիշ փայտէն 444
Փառաւորեալ է քո յարութիւնդ 446

	Ի ձայն ահեղ յարուքեանն	447
	Հրաշալի յարուքիւնն	449
	Արնգակն արդարուքեան	520
	Ի ձայն մեծի գուարթնոյն	885
	Լոյս լուսոյ մայր	45
	Հրաշափառ տեսուքիւն	675

Զատկի Ուրբաթի աւուրց

Դկ.	Յարեաւ Տէրն ի գերեզմանէն	453
	Զաւուրս ածայինն զգերեզմանեաւն	453
	Զքո յարուքիւնդ օրհնեմք	455
	Առեալ և մեր զօրհնուքիւնս	456
	Տեսիլ փայլականաձև գուարթնոյն	458
	Յանճառ փառաց խոնարհեցար	458
	Զանսկզբնաբար բղխուածն	524
	Փառք քեզ ,Աստուած	895
	Աստուածածին խորան լուսոյ	30
	Ո՛վ քառաթև լուսածին	663

Զատկի Շաբաթի աւուրց

ԴՁ.	Փառաբանակից Հօր որդի	461
	Կանանցն կանխելով	463
	Ահագին ձայնիւդ քո	465
	Որ ի վերդ ես քան զմիտս	467
	Զյարո՛ւքիւնն Աստուածորդւոյն	469
	Փառաւորեալ անճառելի	478
	Ուռաքելոյ աղաւնոյ	504
	Ժամանակ գարձի իմոյ	902
	Աստուածածին մայր լուսոյ	90
	Ի թարոր ի լերինն	599

Նոր Կիւրակէին

Դկ.	Նորոգեալ կղզիք առ Աստուած	394
	Այսօր հրեշտակք ի բարձունս	379
	Ծորժամ եկին ի գերեզմանն	491
	Ել հրեշտակն յերկնից	492
	Հրեշտակ քո Տէր	496
	Ի հարաչարժ աղբերէն	532
	Որ արարիչդ ես արարածոց	913
	Աստուածածին մայր և կոյս	92
	Յաչէ· քո Քրիստոս երկրպագին	668

Համբարձման

ԴՁ.	Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս	471
	Ահագին ձայնիւդ քո	465
	Փառաբանակից Հօր որդի	461
	Զանճառդ քո Քրիստոս	984
	Անեղակից բանդ Հօր	466
	Առաքելոյ պատուոյ իջանելով	504
	Բարձրեալ թագաւոր յաւիտենից	904
	Որ խոնարհեցար յերկինից	633
	Ծնեալ այսօր փառօք	606

Երկրորդ Պաղկազարդին

Դկ.	Մեծահրաշ այս խորհուրդ	483
	Իշխանութիւնք երկնից	474
	Այսօր հրեշտակք ի բարձունս	379
	Հրեշտակացն գաստ	495
	Յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն	499
	Ի համբառնալ բանին	532
	Որ ի Հօրէ առաքեցար	915
	Այսօր բանն ի Հօրէ անմեկնելի	43

ճշ
դկ

Ա. Ընկեր զըրն բանըն յանըսկըզ-
բնականն ի հօրէ. եւ սկըզբնաւորեալ
ի կուսէն մանկոյ զգեցմամբ, բո-
բանդակելո՞վ յոյժ ինքն եւ ընդ
հօր գոլով, եւ սահմանեալ ժամա-
նակաւ ծնեալ լինի ա՞ստըւած եւ
մարդ։ Մըտեալ ընդ օրինօք անհի-
թանականն հոգանիւթ գոլով. զի
զհոգածնեալքս հօրն ընծայեացէ
սաստուածորդի՞ն որ ի ծոց հօր.
տղայ քառասնօրեայ բանի՛ ի գիր-
կըս ծերո՛ւնեւոյն. եւ յայտնապէս
ծանո՛ւցանի ա՞ստըւած եւ մարդ։
Վանն որոյ եւ սիմէոն ցընծայր
հոգո՛ովն, աղաղակէր ի տաճա-
րին, ասէ ա՛րդ արձակե՞ս ըզծառայ
քո տէր ըստ բանի քում ի խա-
ղաղո՛ւթիւն. զի ընդհանո՛ւր տե-
սի ըզփըրկո՛ղդ ա՛ստըւած եւ
մարդ։

	Այսօր նշան յաղթող	667
	Հոգեզալստեան Ա. աւուրց	
ԴՁ.	Առաքելոյ աղաւնոյ	504
	Անմահարար քաժակ հեղեալ	528
	Հոգին սուրբ էր մինչ և է (3 տուն)	535
	Համբարձաւ Տէրն մեր Քրիստոս	472
	Ժամանակ գալոյն իմոյ եհաս	902
	Նոր Սիոնէ ծննեալ մանկունք	16
	Զքեզ որ հոգւով	74
	Թագաւոր փառաց Աստուած	22
	Որ հաստատեցեր բանիւ	615
	Հոգեզալստեան Բ. աւուրց	
ԲՁ.	Նոյն և նման Հօր և Որդւոյ	510
	Հայր անակնդրն	421
	Անեղն ի Հօրէ ծննեալ Որդի	316
	Ըստ աւետեաց մարգարէին	283
	Բանն առաքեալ ի Հօրէ	69
	Օրհնեմք զքեզ անակնդրն	199
	Հնչմամբ փողոյ	202
	Հրեշտակային ձայնիւն	870
	Ուրախացեր սրբուհի	32
	Հոգեզալստեան Գ. աւուրց	
ԲԿ.	Այսօր՝ եկեղեցին ուրախացան	515
	Այսօր աղբիւր գիտութեան	527
	Օրհնեցէք մանկունք	607
	Իջեր Տէր ողորմութեամբ քո	527
	Որ օրհնիս ի հրեշտակաց	214
	Օրհնեցէք զՏէր ընդ եկեղեցին	215

	Որ յանէից ստեղծեր	708
	Թագաւոր խաղաղութեան	874
	Որ ազօրմեցար ի մեզս	13
	Հոգեգալստեան Դ. աւուրն	
ԳՁ.	Արեգական արդարութեան	520
	Հոգիդ ճշմարիտ	534
	Որ ի քեւս քեզքեւս	534
	Որ տիրապետես առ ի քէն	217
	Զհայրն երկնաւոր օրհնեցէք	223
	Հոգի իմ յամենայն ժամ	968
	Այսօր Դաբրիէլ գնծութեամբ	53
	Անակզբնական բանին Հօր	52
	Ի խաչանիշ փայտէն	444
	Հոգեգալստեան Բ. աւուրն	
ԴԿ.	Զանակզբնաբար բղխումն	524
	Օրհնեմք զքեզ անակիզբն	191
	Զանակիզբն Աստուած զՀայրն	234
	Անակիզբն Աստուած և թագաւոր	235
	Որ զհուր ամծութեան քո Բրիստոս	973
	Աստուածատուն խնկաբեր	219
	Ծառ կենաց անկեալ յադին	15
	Լեառն վիմածին աղբիւր	891
	Աստուածածին խորան լուսոյ	30
	Հոգեգալստեան Զ. աւուրն	
ԴՁ.	Անմահարար բաժակ հեղեալ	528
	Առաքելոյ աղաւնոյ	504
	Ինքն յինքեան	536
	Համբարձաւ Տէրն մեր յերկինս	471

	Ընդ երկնային հոգեղինաց	519
	Լոյս ի լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար	74
	Հայր անեղական արարիչ	904
	Անեղական Աստուած անհասանելի	623
	Լուսաւորեա երուսաղէմ	615
	Հոգեգալստեան Է. աւուրց	
Դկ.	Ի հարթաշարժ ազգերէն	532
	Հոգիք հրեղինացն այսօր	523
	Ազգիւր կենաց բաշխող	523
	Իջեր յերկինից մխածին	496
	Օրհնեմք զքեզ անեղ	296
	Ի աստուածութիւն երրորդութիւն	294
	Հայր անեղական բարեխնամ	912
	Որ անառես և անքննին	62
	Էջմիածինդ ի Հօրէ	616
	Սննդեան Յովհաննու Մկրտչին	
Ակ.	Արեգականն արդարութեան	537
	Որ յերկնային զօրս	514
	Յորժամ յերկնից գոչէ	867
	Որ առաքեցեր զմիածինդ	25
	Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ	594
	Յովհաննու Մկրտչին	
Դջ.	Ջմարգարէ բարձրելոյն	550
Դկ.	Որ յորովայնէ ընտրեցար	551
	Այսօր ուրախացեալ	713
	Այսօր ցնծայ գուարճացեալ	687
	Այսօր գիմանալի լուսոյն	276
	Երանելի սուրբ մանկունքն	707

	Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց	523
	Որ ի հօրէ առաքեցար	915
	Զքեզ Աստուածածին աղբիւր	55
	Սուրբ գԱստէ քո շնորհեցեր	669
	Գրիգորի Լուսաւորչին եղն ի Վիրապէն	
ԲՁ.	Մ՛վ երջանիկ Տէր սուրբ Գրիգոր	554
ԴԿ.	Արմատ ճշմարիտ աստուածային	554
	Արեգական արդարութեան	762
	Որ կոչեցեր զհեռացեալքս	275
	Այսօր զիմանալի լուսոյն	276
	Ի համբառնալ քանին յերկինս	532
	Խնդրեմք ի քէն Թագաւոր	913
	Աստուածածին սուրբ կոյս	31
	Էջ մխածինն ի հօրէ	616
	Մեծին Ներսիսի	
ԲԿ.	Որ զլոյս անճառ շնորհաց	565
	Անդադար յերկինս	708
	Մ՛վ երանելիդ ամենեցուն	109
	Որ զհուր սիրոյ քո Քրիստոս	729
	Ցիշեա զմեզ Աստուած փրկիչ	826
	Որ զմիաբանեալսն յաշտարակին	516
	Գալոց է Մխածինն	876
	Որ ողորմեցար ի մեզ	13
	Ի վերայ վիմի հաւատոյ	636
	Հոխիսիմեանց	
ԴԿ.	Անձինք նուիրեալք	573
	Աղբիւր կենաց բաշխող	523
	Խնդրեմք ի քէն Թագաւոր	913

	Հոյլք վերին զօրացն (3 տուն)	996
	Աստի քո Քրիստոս	668

Տապանակիս

Ակ.	Զքեզ Թագաք Աստուծոյ	590
	Այսօր նոր ժողովուրդք	398
	Որ անմարմնոց հոգեղինաց	179
	Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ	409
	Որ նախնեաց իմաստութեամբ	17
	Որ յերկնային զօրս անմարմնոց	514
	Ծովժամ յերկնից գոչէ փողն	867
	Նոր խորանիդ արեգականն	396
	Սեղան քո Տէր զօրութեանց	639

Ալլակերպութեան Ա. աւուրց

Ազ.	Որ ի լերինն այլակերպեալ	596
	Ի տաճարի՝ սրբութեան	638
	Այսօր զանօսիկքդն բանն	308
	Զքաղաւորն փառաց	390
	Զփառաւորեալն յամենայն	940
	Ուրախ լեր յոյժ դուստր	310
	Որ ի քրովբէական կառագ	507
	Զայն արկեալ կենարարին	862
	Մարմնացեալդ ի կուսէն	94

Ալլակերպութեան Բ. աւուրց

Բկ.	Ձառագայթ փառաց Հօր	603
	Որ պատուիրան ճշմարտութեան	245
	Օրհնեցէք զՏէր ընդ երկնայինան	215
	Օրհնութիւն ի բարձունս	438
	Հաստատութիւն իմ լեր Տէր	960

	Այսօր երկնայինքն ուրախացան	515
	Գալոց է միածինն փողով	876
	Ուրախ լեր մայր լուսոյ	194
	Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի	636
	Այլակերպութեան Գ. աւուրց	
ԳՁ.	Այսօր որ էն ի յերկինս	608
	Որ արարեր զօրութեամբ	216
	Որ տիրապետս առ ի քէն	217
	Զքաղաւորն Քրիստոս	451
	Ծաղկունքիւն նոր օրհնեացուք	970
	Արեգակն արդարութեան	520
	Ի ձայն մեծի գուարթնոյն	885
	Որ յԷութեանդ ես ընդ Հօր	64
	Այսօր ցնծան զաստ հրեշտակաց	659
	Ծողականքին	
ԳՁ.	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի	613
	Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնքն	414
	Որք արժանաւորեցայք	414
	Լուսաւորեա երեսաց էմ	593
	Այսօր Աստուածութիւնն գուարճանայ	593
	Որ արարեր զօրութեամբ	216
	Որ ի քեզ թեթեւս	534
	Որ երկայնամիտ ես	886
	Սուրբ զԱստուածածինն	42
	Վերափոխման Ա. աւուրց	
ԳՁ.	Այսօր ժողովեալ սրբոցն	617
	Այսօր հրաշափառ կոչմամբ	629
	Այսօր զնախասիօրն երկանց	630

	Որ ի բարձրութիւնս երկնից	23
	Ուրախ լեր Մարիամ	27
	Մայր լուսոյ Մարիամ	673
	Անարատ կոյս Աստուածածին	90
	Առաքելոյ ազաւնոյ	504
	Հայր անեղական արարիչ	904
	Վերափոխման Բ. աւուրց	
Դկ.	Այսօր զանճառելի ծննդեան	624
	Արևելք գերարփին	993
	Ի համբառնալ բանին	532
	Ընդրեմք ի քէն քաղաւոր	913
	Վերափոխման Գ. աւուրց	
ԴԶ.	Այսօր հրաշափառ կոչմամբ	629
	Նոր Սիոնէ ծնեալ մանկունք	16
	Ուրախ լեր Մարիամ կոյս	29
	Ծագումն հրաշալի	36
	Առաւօտ խաղաղութեան	20
	Աստուածածին մայր լուսոյ	90
	Ուրախացիր Աստուածածին որ	91
	Անեղական Աստուած սուրբ Հոգի	529
	Քանզի զքեզ օրհնեն	901
	Նաւակատեաց հաւի	
ԲԿ.	Ի վերայ վիմի հաւատոյ չինեցեր	636
	Աչն կենարար որ եղև	649
	Որ համագոյդ ես Հօր	434
	Անպատում կատ անքննելի	657
	Որ յաթոռ փառաց նստիս	436
	Ուրախ լեր եկեղեցի սուրբ	311

	Այսօր երկնայինք ուրախացան	515
	Թագաւոր խաղաղութեան	874
	Սիւն լուսոյ և ամպ	73
	կիր. աւուրց՝ հաչի	
ԱՁ.	Որ զանարատ բազուկս քո	640
	Հրաշակերտ և զօրեղ	676
	Անճառելի երեւումն երեւեալ	676
	Զքաղաւորն փառաց Քրիստոս	451
	Բանդ որ ի Հօրէ իջեալ	381
	Դու յանձն առեր Աստուած	936
	Ի խաչիլն քո մեռուցեր	937
	Ցայգուդ անմահութեան	937
	Որ ի քրովբէական կառուդ	507
	Զհոգիս ծառայից քոց	863
	Որ զբանն Աստուած	82
	Բե. աւուրց՝ հաչի	
ԴՁ.	Զօրութիւն սուրբ հաչի քո	645
	Թագաւոր Քրիստոս էակից	481
	Որ կամաւ Հօր զչարչարանս	460
	Ի հաչ ելեր բանդ Աստուած	462
	Որ ի յերկնից ի Հօրէ	464
	Որ մահու հաչին իւրոյ	979
	Բոցով սրտմտութեան քո	980
	Որ փոխանակ պատուհասի	981
	Կենդանարար Աստուած	505
	Փառք քեզ Հայր	901
	Մայր լուսոյ Մարիամ	673
	Գե. աւուրց՝ եկեղեցւոյ	
ԲԿ.	Հաչն կենարար որ եղև	649

ԳՁ.	Սրբութիւն սրբոց շնորհեցեր	650
	Քեզ Քրիստոսի կաթուղիկէ	674
	Անուանեալ փայտ գիտութեան	643
	Արեզակն արդարութեան	520
	Արարչագործ Աստուած որ յոչնչէ	888
	Աստուածածին երկնային գուռն	87
	ԳԸ. աւուրց՝ նկեղեցւոյ	
ԳՁ.	Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի	613
	Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնք	414
	Որք արժանաւորեցայք	414
	Լուսաւորիա Երուսաղէմ	593
	Այսօր աստուածութիւնն գուարճանայ	593
	Հրաշափառ տեսութիւն	675
	Արեզակն արդարութեան	520
	Որ երկայնամիտդ ես	886
	Ջանճառելի լուսոյ մայր	36
	ՆԸ. աւուրց՝ նկեղեցւոյ	
ԻԿ.	Անպատում կառք անքննելի	657
	Որ համագոյդ ես	434
	Ի վերայ վիմի հաւատոյ շինեցեր	636
	Եկայք ժողովուրդք ի տաճարի	636
	Որ ի յերկնից իջեր	428
	Իջեր Տէր և մարմնացար	430
	Անեղին եղեալ մարդ	964
	Իջեր Տէր ողորմութեամբ	527
	Գալոց է Միածինն	876
	Որ ողորմեցար ի մեզ	13
	ՈւԲ. աւուրց՝ հաչի	
ԻՁ.	Անապական սուրբ գԱստչն	660

	Այսօր խնդրի պատուական	680
	Ապաւինեցաք ի քաջ քո	680
	Իջեր յերկնից որդի Աստուծոյ	411
	Որ կամաւոր խաչելութեամբ	419
	Ողջոյն քեզ Քրիստոս	953
	Որ զանարատ բազուկս քո	953
	Տուող խաղաղութեան Քրիստոս	954
	Նոյն և նման Հօր և Որդւոյ	510
	Ի ձայն փառոյ գալստեան քո	870
	Զքեզ Հայր յառաջ	68

Եր. աւուրց՝ ձայնի.

ԳՁ.	Որ ծագեցեր մեզ լոյս մեծ	664
	Փայլ կենաց որ փոխանակ	642
	Անուանեալ փայլ գիտութեան	643
	Էակից Հօր կամաւորութեամբ	439
	Ծամենայնի բազումողորմ	441
	Քրիստոս Աստուած որ տարածեցեր	443
	Ի խաչանիշ փայտէն գղրգեցան	444
	Արեզակն արդարութեան	520
	Արարչագործ Աստուած որ յոչնչէ	888
	Զանճառելի լուսոյ մայր	36

Վարագայ ձայնի

ԱԿ.	Նշանաւ ամենայաղթ ձայնիւդ	671
	Սեզան քո Տէր զօրութեանց	639
	Իջեր յերկնից որդի Աստուծոյ	403
	Որ խոնարհեցար յերկնից	405
	Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ	409
	Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ	594
	Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն	514

ԿԱՆՈՆ

ԱՆՏՈՆԻ ԱՆԱՊԱՏԱԿԱՆԻՆ

Ո՛Ր գերազանցեալ գլխաւոր ա- օրհ
ռաքելքան բզքնութիւն մարդկան աձ
երանելոյդ ի հայրն սուրբ անտոն.
աղ քրիստոս բարեխօսեա վասն ան-
ձանց մերոց: Որ անճառակ լինելով
բզքանժամանակեայ աւուրբք,
յօժարութեամբ բարձեր բզկարիս
մարմնոյ. աղ քրիստոս: Անդադար
յիշմամբ առաջի քրիստոսի, օգնա-
կան լեր ոսնդոցս բզիշատակիս
քո. զի և բզմեզս բնկալցի զօրհնա-
բանութիւն:

Որ ի հանդէս քո ճգնութեան
եկնայիր զքարոզութիւնն նայեցեալ
զամանայրն. ի մարմնի տեսանե-
լով զանմարմինն խրեանց բզվարս.
ով սուրբ հայր անտոն, բարեխօս-

	Որժամ յերկնից գոչէ	867
	Որ նախիմաց խմաստութեամբ	17

Գիւտ խաչին

ԱՁ.	Հրաշակերտ և գօրեղ փայտ	676
	Որ զանարատ բազուկս քո	640
	Սուրբ Մաչն օգնական հաւատացելոց	641
	Անճառելի Հօր էակից	385
	Որ խոնարհեցար ի յերկինից	387
	Որ ի քրովբէական կառոյ	507
	Որ անճառ տնօրէնութեամբ	863
	Որ զհրեշտակին գձայնն	81

Մարգարէից

ԱԿ.	Որ զաստուածային գօրութիւնդ	682
	Ճրագ օրինացն Մովսէս (3 տուն)	541
	Ի յանապահման ծովէն (3 տուն)	141
	Որ հրաւիրեցեր զորդիս	562
	Զյիշատակ սրբոց մարտիրոսաց	811
	Որ առաքեցար ի Հօրէ	513
	Որժամ յերկինից գոչէ	867
	Որ նախիմաց խմաստութեամբ	17
	Ի վերայ վիմի հաւատոյ	591

Թարգմանչաց

ԱԿ.	Որք զարդարեցին տնօրինաբար	692
	Ի մաքրագործ հոգւոյն (3 տուն)	142
	Այսօր ընդ երկնային զուարթանան	563
	Որ զարդարեալ գեղապանծ	107
	Աղաչեմք զքեզ Տէր	754
	Որ յերկնային գօրս անմարմնոցն	514

Ծորժամ յերկնից գոչէ 867
Ո՛վ գերահրաշ ծագիկ 84
Որ ի սկզբանէ իմաստութեամբ 594

Յակոբայ Մծբնայ

ԳԿ. Ցաղթող և տուրք հայրապետ 698
Որ ընտրեցար ի կոչումն 117
Հովիւ քաջ բանաւոր հօտի 560
Այսօր ցնծայ եկեղեցի 571
Այսօր հրեշտակաց դասքն 838
Այսօր ցնծան գասք 525
Փառք քեզ Աստուած 895
Ամենագովելի և քան զերկինս 47
Ցաղթող և զնոր օրհնութիւն 644

Հրեստակապետաց

ԲԿ. Որ յանէից ստեղծերն 708
Որ օրհնիս ի հրեշտակաց 214
Օրհնեցէք զՏէր ընդ երկնայինան 215
Ծորժամ գայցես բազում 206
Այսօր ընդ հրակերպեան 312
Այսօր աղբիւր գիտութեան 527
Սարսափելի որոտմամբ 511
Այսօր ցնծան երկնայինքն 14
Անպատում կատ անքննելի 657

Հայրապետաց

ԳՁ. Այսօր սրբոց հայրապետացն 714
Այսօր տօնէ եկեղեցի 277
Այսօր զուարճացեալ տօնեն 568
Հայրապետ տուրք և անբիծ 702

Զանմարմնոցն զմաքրութիւնան 832
Որ ի քեզ թեթեւս 534
Արարչագործ Աստուած զարարածս 887
Սուրբ զԱստուածածինն օրհնութեամբ 42
Այսօր ուրախացեալ ցնծան 655

Գր. Լուսաւորչին Դիւտի Նեխարացն

ԳԿ. Լերինք ամենայն այսօր ցնծացէք 278
Առաքեա ի մեզ Տէր 120
Այսօր ցնծայ եկեղեցի 571
Ուրախացան գօրք երկնից 699
Այսօր ցնծան դասք 525
Լեառն վիմածին 891
Ամենազովելի և քան զերկինս 47
Բաղխող և զնոր օրհնութիւն 644

Սփրեմի խուրիմ Ասուլոյ

ԳՁ. Որ համանման մեծին Եղիայի 727
Այսօր ոսկէ եկեղեցի 277
Այսօր զուարճացեալ ոսկեան 568
Հայրապետ սուրբ և անբիծ 702
Որք արժանաւորեցայք 753
Արեգակն արդարութեան 520
Արարչագործ Աստուած որ յոչնչէ 888
Սուրբ զԱստուածածինն օրհնութեամբ 42
Այսօր ուրախացեալ ցնծան 655

Վարդանանց

ԴԿ. Նուիրական պատկառելոր 755
Անճառելի բանիւ Աստուած 764
Ի համբառնալ բանին 532

	Ողորմութեանց տուող Քրիստոս	911
	Աստուածածին մայր և կոյս	92
	Խաչի քո Քրիստոս երկրպագեն	668

Ղեւոնդեանց

ԴԶ.	Որ յառաջագոյն սահմանեցեր	759
	Այսօր ցնծան հրեշտակք	548
	Հրաշափառ Աստուած	558
	Որ հրաւիրեցեր զյառաջագոյն	722
	Այսօր ժողովուրդք	686
	Առաքելոյ աղաւնոյ	504
	Ժամանակ գարնի իմոյ եհաս	902
	Զքեզ օրհնութեամբ մեծացուցանեմք	89
	Որ հաստատեցեր բանիւ	615

Օրճնութիւնք Մարտիրոսաց

ԱԶ.	Ժողովեալքս ի յիշատակ	802
	Որք զհանգէս նահատակութեան	803
	Որք զանձինս խրտնանց	803
	Պատուական վկայից	804
	Առաքինասէր վարուք	804
	Որ ի հանգէս քո ճգնութեան (Բ.)	101
	Երգս առեալ մարգարէիցն (Գ.)	689
	Որք ի սկզբանէ պատուեալ (Ե.)	137
	Որ չնորհօք Սուրբ Հոգւոյն (Շ.)	104
	Որ ի քրովբէական կառսդ	507
	Զհոգիս ծառայից քոց	863
	Որ զբանն Աստուած	82
	Որ զանարատ բազուկս քո	640
ԱԿ.	Ճամբնայն ժամ օրհնեմք	810
	Զօրութիւնք երկնայինք	812

	Ճգնաւորք Քրիստոսի		812
	Յաղթող նահատակքն Քրիստոսի		813
	Պարծանք հաւատոյ		814
	Այսօր ընդ երկնայինս	(Բշ.)	563
	Որ առաքեցեր նախընթաց	(Գշ.)	683
	Ի մաքրագործ Հոգւոյն	(Սշ.)	142
	Աղաչեմք զքեզ Տէր	(Շբ.)	754
	Որ յերկնայինն գործս		514
	Յորժամ յերկինից գոչէ		867
	Որ նախնեաց խնամատուքեամբ		17
	Ինչ քո եղիցի մեզ ապաւէն		671
ԲՁ.	Օրհնեն զքեզ Աստուած		817
	Տօն ճգնաւորացն այսօր		819
	Որ օրհնիս յանմարմնականն		820
	Ուրախանան հրեշտակք		820
	Զքեզ Տէր ծրհնեն զաստ		821
	Պարծանք եկեղեցւոյ	(Բշ.)	105
	Ո՛վ երջանիկ տէր	(Գշ.)	554
	Յաւուրց վերջին (3 տուն)	(Սշ.)	741
	Որ լուսով աստուածային	(Շբ.)	725
	Սարսափելի հոգւոյ նման		511
	Հրեշտակային ձայնիւ		870
	Սուրբ և Աստուածածին Մարիամ		85
	Այսօր խնդրի պատուական		680
ԲԿ.	Շնորհեա մեզ Քրիստոս		823
	Մխիթան ամենեքեան		825
	Այսօր տօնիմք զտօն		825
	Ո՛վ երանեալ սուրբ վկայք		826
	Ցիշեա զմեզ Աստուած		826

	Որ յանէից ստեղծեր	(Բշ.)	708
	Ապաշխարութեամբ ապրեցաւ	(Գշ.)	153
	Որ զլոյս անճառ շնորհաց	(Եշ.)	565
	Զյիշատակ վկայիցն	(Շբ.)	752
	Այսօր երկնայինք ուրախացան		515
	Գալոց է Մխածինն		876
	Սիւն լուսոյ և ամպ		73
	Ճառագայթ փառաց Հօր		603
ԳԶ.	Զարհաւկան մահ սրբոց		831
	Երանելի սուրբ հայրապետք		833
	Երանելի սուրբ հայրապետք որք կամաւ		833
	Ընդ վերին զուարթուն		834
	Զանյաղթելի ճգնաւորացն		834
	Հայրապետ սուրբ և անբիծ	(Բշ.)	702
	Ժողովեալ սուրբ հայրապետքն	(Գշ.)	715
	Զառաջնորդս և զվարդապետս	(Եշ.)	135
	Որք արժանաւորեցայք	(Շբ.)	753
	Հոգիդ ճշմարիտ որ զաստուածային		534
	Ծահաւոր քո գալստեանն		888
	Զանճառելի լուսոյ մայր		36
	Քեզ Քրիստոսի կաթուղիկէ		674
ԳԿ.	Այսօր հրեշտակաց դասքն		838
	Սուրբ Աստուած հայր		838
	Ճգնաւորական աշխատութեանց		839
	Նահատակք յաղթողք		839
	Այսօր մարտիրոսաց դասքն		840
	Առաքեա ի մեզ Տէր	(Բշ.)	120
	Աստուածանոյշ Քրիստոսի (3 փոան)	(Գշ.)	267
	Այսօր ցնծայ եկեղեցի	(Եշ.)	571

	Այսօր ընդ անմարմնոցն	(Շբ.)	237
	Զանազանբնաբար բղխումն		524
	Փառք քեզ Աստուած		895
	ԶԱստուածածինն և զմիշտ		88
	Ցաղթող և զնոր օրհնութիւն		644
ԴԶ.	Այսօր յիշատակ սրբոցն		843
	Այսօր ճգնութեամբ սրբոցն		845
	Որք զառ. ի Քրիստոս		847
	Ցնծութիւն է այսօր		848
	Յիշատակ է այսօր		849
	Որ ի հրեղէն զօրաց	(Բշ.)	710
	Որ զյառաջագոյն ընտրեալսն	(Գշ.)	690
	Ամուլք հաւատոյ	(Եշ.)	125
	Որ հրաւիրեցեր զյառաջագոյն	(Շշ.)	722
	Առաքելոյ պղատնոյ		504
	Փառք քեզ Հայր		901
	Ծագումն հրաշալի		36
	Քրիստոս Աստուած մեր		600
ԴԿ.	Ի յիշատակս վկայից քոց		852
	Այսօր յիշատակ սրբոց		855
	Փառք քեզ Հայր երկնաւոր		855
	Պարծեսցին սուրբքն փառօք		856
	Աչք Տեառն ի վերայ սրբոց		856
	Այսօր ուրախացեալ	(Բշ.)	713
	Այսօր ցնծայ զուարճացեալ	(Գշ.)	687
	Այսօր երկնայինոցն	(Եշ.)	147
	Աստուածայինն հաւատոյ	(Շբ.)	564
	Ի հարթաշարժ ալեբերէն		532
	Որ ի Հօրէ առաքեցար		915

Աստուածածին սուրբ կոյս 50
Ցաչէ քո քրիստոս 668

Օրհնութիւնք ապաւխարութեան

ԱՁ. Հայր բազումողորմ 162
Աստուած բազումողորմ 164
Ի նեղութեան իմում օգնեա 166
Զղջման իմոյ զարտասուս 168
Վտանգիմ ի բազմութենէ մեղաց 169
Ողորմեա ինձ Աստուած 170
Զառաւօտս զօրհնեցուքիւնս (Ո–ր. պահոց) 171
Որ առ ի քէն երկրորդ Ադամ 160
Արդ ապաչեա (ֆառ.) 160
Ի միւսանգամ գալստեան (–յԼ.) 641

ԱԿ. Ծով կենցաղոյս հանապազ 180
Մերձ եմ յընկղմիլ 182
Ապաչեմ զքեզ Տէր 183
Ապաչեմ զքեզ Հայր երկնաւոր 185
Մեղայ Տէր բազումողորմ 187
Մեղայ քեզ Տէր քաւեա զիս 188
Լոյս փառաց բանդ (Ո–ր. պահոց) 189
Որ զբանն անեղական 177
Որ զպատուէն ի քէն (ֆառ.) 178
Ի միւսանգամ քո գալստեանն (–յԼ.) 671

ԲՁ. Դարձո զցասումն քո 197
Աներեւութից քննող 199
Բազում են քո գթութիւնքդ 200
Մեղաք մինչև յերկինս 202
Մանկունք եկեղեցւոյ (Ո–ր. պահոց) 203

	Տառապ լուսոյ անստուերին		283
	Ածածին անհարանացեալ	(ֆառ.)	284
	Երևեալ աղխւսանմանն	(պաշ.)	661
ԲԿ.	Յամենայն ժամ աղաչանք իմ		205
	Ողորմեա ինձ Աստուած իմ		206
	Ցոյս իմ ես դու Տէր		207
	Մեղք իմ բազում են		209
	Մեղայ քեզ Տէր մեղայ		211
	Եկեսցէ Տէր ի վերայ մեր		213
	Տէր զլուր միւսանգամ		214
	Արթուն՛ք և պատրաստաք	(Ո–ը. դահ.)	212
	Աղաչանօք Աստուածածնին		245
	Մարիամ կոյս անարատ	(ֆառ.)	246
	Ցորժամ յարևելից	(պաշ.)	658
ԳՁ.	Ջերծո զիս ւյորոգայքէ		222
	Ծով մեղաց իմոց		224
	Մերձեալ է օր գալոյ քո		225
	Ողորմեա ինձ Աստուած		227
	Վիրաւորեալ յանցանօք		228
	Զանապական զհոգևոր		230
	Զքեզ բարեբանեն	(Ո–ը. դահ.)	231
	Անառանձնելոյն տագաւար		216
	Որ վառեցար ի յարփւոյն	(ֆառ.)	217
	Զկնդանահիր անարատ	(պաշ.)	665
ԳԿ.	Քրիստոս Աստուած աստուածոց		234
	Մաքսաւորն հառաչանօք		235
	Ընդհնա մեզ Տէր ընդ աղքատաց		220
	Զանսկիզբն Աստուած զՀայրն		234

	Անսկիզբն Աստուած և Քաղաւոր		235
	Որ գլոյս աստուածային քո բանի		221
	Օրհնեցէք զՏէր և օրհնեցէք (Ո–ը. պահոց)		236
	Ուրախացիր բարձրելոյն		191
	Աղբիւր կենաց բղխեալ	(ֆառ.)	192
	Քև ցնծան սուրբքինքս	(պետ.)	664
ԴՁ.	Համբառնամ առ քեզ Տէր		252
	Բազմութեամբ յանցանօք		253
	Աստուած մարդասէր որ զմաքսաւորն		254
	Որ զաղաղակ կնոջն		256
	Անկանիմ առաջի քո և խնդրեմ		258
	Անկանիմ առաջի քո Տէր		260
	Ողորմեա ինձ Քրիստոս		261
	Մանկունք զՏէր օրհնեցէք (Ո–ը. պահոց)		262
	Որ եկիր ի փրկութիւն		174
	Որ անապականն ծննդեամբդ	(ֆառ.)	175
	Բանն անեղ համագոյ	(պետ.)	646
ԱԿ.	Քրիստոս Աստուած յոյս		289
	Ջմեզս իմ խոստովան լինիմ		291
	Ալիք յանցանաց զիս ալէկոծեն		292
	Տէր որ ի մէջ լերինն		294
	Մեղուցեալ անձամբ կարդամ		295
	Մեղայ քեզ Տէր քաւեա զիս		297
	Ի անուն Տեառն օրհնեալ (Ո–ը. պահոց)		298
	Վասն որոյ աղաչեա		157
	Ցնծայ Մարիամ	(ֆառ.)	158
	Ցաղթող զօրութեամբ Խաչի	(պետ.)	667

եա՛ ա՛ր քրիստո՛ս վնա՛ն ա՛նձա՛նց մե՛ր-
րոց։ Ո՛ր գերադո՛յն քա՛ն ըզքնո՛ւթիւն
հոգե՛ղենաց ժուժկալե՛ալ զա՛նապատն
տանջանաց հանբե՛րելով յա՛նե՛րե-
ւո՛յժ լիշնամա՛ն. ո՛վ սո՛ւրբ հա՛յր
անո՛ն, բա՛րեխոսեա՛ ա՛ր քրիստո՛ս
վնա՛ն ա՛նձա՛նց մե՛րոց։ Ո՛ւսո՛ւ ե՛ւ
մե՛ք ոսնե՛լով ըզՔրիստո՛ս քո
սո՛ւրբ գլխշատակս, ա՛ր եղե՛ր նա՛
խընթաց բանե՛ա՛ց կենա՛ց ճանա՛-
պարհին, փո՛խեցար յե՛րկրայնո՛ց
յա՛նմահից գաւանկցո՛ւթիւնն. ով։

Ա՛ստանակի՛զբն միա՛նձանց երա-
նե՛լի սո՛ւրբ հա՛յր ա՛նո՛ռնի՛ս, վե՛ր-
նակա՛ն յուսո՛յն ակն ո՛ւնե՛լով զեր-
կրա՛ւո՛ր ա՛րհամա՛րհեաց. ե՛ւ զի-
նո՛ւո՛ւեցա՛ւ քե՛զ քրիստո՛ս ա՛ստըւած
հա՛յոցն մե՛րոց։ Մե՛նամարտեա՛լ ընդ-
դե՛մ չարին բա՛զմահնա՛ր վիշա՛պին,
ժո՛ւժկալե՛ալ համբե՛րեաց ազգի

ԿԱՐԳ ՀԱՆԴՍՏԵԱՆ ԳԱՂՈՒԱԾՈՑ

Ի Տէրունի Աւուրս

Հանգոցեան Տէրտերին, երեք պատկեր.
Ապաշխարողին կէսկոչէ, մի պատկեր.
Պատարագ, մի պատկեր.
Շարականի Ողջոյն, մի պատկեր, (եթէ աւուր ճաշուն յատուկ լինի, փոխանակ Ողորմեայնին՝ Շարականի ձայնը).
Հոգեհանգստեան, մի պատկեր, (միայն յաւուրս Յարութեանն կիւրակէից և Յինանց).
Աւետաբերն և խաչ, մի մի պատկեր.

Յաւուրս Տօնախմբութեան Սրբոց

Հանգոցեան Տէրտերին, երեք պատկեր.
Ապաշխարողին Ողջոյն, երկու պատկեր.
Մարգարէից Ողջոյն, մի պատկեր (եթէ աւուր Մանկունքն յատուկ լինի, փոխանակ Ողորմեայնին՝ Մարգարէից Մանկանէ).
Աւետաբերն և խաչ, մի մի պատկեր.

Յաւուրս Պահոց Ապաշխարութեան

Հանգոցեան Տէրտերին, երեք պատկեր.
Ապաշխարողին Տէրտերին, երկու պատկեր.
Աւետաբերն և խաչ, մի մի պատկեր:

եթէ աւուր ձայնն Գկ. լինի, միայն Հանգոցեան երեք պատկեր և Աւետաբերն և խաչ մի մի պատկեր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

A II 77509

ազգի վիշտաց քարայինի հոշիոճմանն. եւ զինն Յանապատին բնակելով աղօթասուէր լեռնօքըն հանգծեայց ըղգաստութիւն լեզինն զօրացն. եւ քաջալերեալ յորդորեաց զմիմեանս ճոնս ամենայն. եւ զին։ Ըզտէր օրհնեցէք. Փառաբանիչք անտուծոյ յիշատակի տուա բարձր ձայնիւք ըզնա յանխտեան։ Ի վտապարս լերանց բնակելով խարճնադեաց ճգնութեամբ, ի յայրս և ի ծերպս քարանձաւաց. փառաբա։ Հանդանակեալ մեծին եղիայի և յովհաննու մկրտչի, վերամեալ ընդ առաջ քրիստոսի. փառա։

Որ անմարմնական վարուք պայծառացեալ ի մարմնի զօրացեալ առեալք ոմ սուրբ հայր անուանիմն, եղեր օրինակ բազմաց. Եղեր դուռն մըտից կենաց ճանապարհին.

գ

ողբ

յիշեսջիր ըզմեզ առաջի քրիստոսի, քո սէրը և արժանընդունակ աղօթքիւք։ Ո՛ր առեր ընդլուծ խոնարհութեան հաճեցրող խընամբերութեամբ. եւ պարակցեալ օրհնութեամբ ընդ հրեշտակս, եւ խաչանկրօն անդադար սաղմոսերգութեամբ. յիշեա՛ վանն որոյ եւ մեք այսօր ոճնեմք ըզհանդիսատեսն օր յիշանակիդ քո. ամմոռաց յիշմամբ հայցեսցես ի քրիստոսէ ըզմեծ զորմնութիւն. քո՛ սէրը եւ։

ակը Ո՛ր շնորհօք սէրը հոգւոյն բարձեր ընկեայքն փրկչական յորդեգրութեան շընորհս, ով սէրը հայր անուանիս. արժանաւո՛ր երկնայինն կոչմանն ի հրեշտակական դասակցութեան. օրհնեմք մշտ սէրը զերորդութիւնն։ Ա՛յսօր և մանկունք սէրը եկեղեցւոյ ոճնեն

ըզհաւչանիրն՝ քո սուրբ գիշատակս, ոմ սուրբ հայր ճգնաւորաց. զի ընկալցի՛ն զանապական պարգեւս ի քրիստոսէ յաւուրս մերոյ. օրհ. Զառաքեալսդ վերընկալեալ ընդ փառս յաջակողմեան՛ն քրիստոսի ընդ բնաւսուն կուսանան, հայցեսցե՛ս ի քրիստոսէ զոմիութիւն մեզ դո՛ցելոցս, ի լսել ըզձայն եղէ՛ք ևկայք օրհնեա՛լքդ հօր իմոյ ժառանգեցէ՛ք զկեանսն յաւիտենից։

Պարծանք եկեղեցւոյ եւ ուրախութիւն հրեշտակաց, ոմ սուրբ հայր անուն, զաղաչանս մեր հանապազ մատո՛ սուրբ երրորդութեան։ Որ ի մարմնի կանո՛ցեալ եւ զանմարմնոցն բերելո՛ւլ ի քեզ ըզվարս. ոմ։ Բաժակ հոգևորական լցեալ աստուածային՛ն ուրախութեամբ. ոմ սուրբ։

ԿԱՆՈՆ

ԹԷՈԴՈՍԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Ո՛ր զերկնաւոր Թագաւորս Թեանէդ քո զօրինակ ցուցեր ի յերկիրի, հաստատելով զաթոռ Թագաւորութեան Թէոդոսի Թագաւորի եւ յարդարութիւն եւ յիրաւունս. բարեպաշտութեամբ սորայ քրիստոս խնդացեա՛ ի՛ մեզ։ Ո՛ր զողութեամբ նըշանի խաչի քո տէր պատերազմելով խորտակեաց զընդդիմամարտս բլուռնութիւն հեթանոսացս եւ հաստատեաց խաղաղութեամբ սուրբ եկեղեցի. քա։ Ո՛ր եռու զերասուս այդարութեան քո արքայի, դատելով զոժողուս դըս քո այդարութեամբ լուսո հրամանի սրբոց քոց պատուիրանաց. բարե։

Որ զարդարեալ գեղապանծ վա-
յելչութեամբ սուրբ զեկեղեցի,
պճնակերպիւ առաքելովք եւ մար-
գարէիւք, եւ հաստատեալ ամրա-
ցուցեր սուրբ թագաւորութիւք. բարե:
Որ զինու զօրութեամբ հզօդ յոյն
վառեալք ի պատերազմի, վանեցիր
ըզմոլորեալսն հեթանոսացդ, եւ
ի հանապարս ճշմարիտս հաստա-
տեցին ըզտիեզերս. բարեպաշտու-
թեամբ սոցա քրիստոս խընայեա ի՞
մեզ: Որ շնորհեցեր յաջխարհի
թագաւորել մեծին թէոդոսի. եւ
կառավարեալ ըզկեանսն հանապատով
ուղղափառութեամբ, վերափոխե-
ցեր այսօր յերկնից թագաւորու-
թիւնդ. բարեպաշտութեամբ սորա
քրիստոս խընայեա ի՞ մեզ:

Օրհնեմք ըզքեզ քրիստոս թա- հրց
գաւոր, որ յաղթող խաչիւ քո աձ

պէտակես ընդունելոյս քո սքանչելի
փառօք քո. ասելուած հարցըն մե-
րոց։ Ա՛յսօր ցընծան զնաւարհուն
երկնից ընդ ճրագնութիւն թագա-
ւորին. քանզի երգէ՛ բանիւ պաշ-
տելեամբ լեռնդա՛ս մեծ թագա՛-
ւորն ընդ վեցհետեւեան զօրս եր-
կնի՛ց ասելոյ հարցըն մերոց։ Ե՛ւ
նուագնեա՛լ եկեղեցիք հնչեանո՛ւց,
ընդ սրբո՛յն լեռնդոսի բանիպաշտ
թագաւորի երգեցո՛ք քեզ երգ
նո՛ր. ասելուած հա՛ր։ Ը՛զեր օրհ-
նեցէ՛ք. ը՛նդ սրբոյն բարձր ա՛ղա-
չէ՛ք զասելուած բանըն հօ՛ր յա՛ւի-
տեան։ Որ ի յերկիր է պատակեալ
ի հրեշտակաց, եւ ի յերկի՛նս
բարձրացեալ բանիպաշտութեամբ
իւրով. ընդ։ Որ հաւատով պա՛ր-
տեաց զամբիծնամին, եւ մահո՛վ
հիմնեցոյց սո՛ւրբ եկեղեցի. ընդ։

գ

Թրւնա իմ. Ա՛սաջ փըրկիչ ղը
մեր, լուր մեզ որ կարդամք առ քձ
քեզ, բարեխնամութեամբ սուրբ Թա-
գաւորին. Որ բարեպաշտութեամբ
հիմնեցոյց զեկեղեցի սուրբ, եւ
կարգաւորեաց ուղղափառութեամբ
ընդ ժողովուրդս: Ա՛րդ անկեալ
աղաչեմք զքեզ մարդասէր տէր,
հիշատակի սորա պարգեւեա մեզ
զերկնային քո զթասղութիւնդ:
Ո՛վ երանելի եւ բարեպաշտ տէր
թէոդոս մեծ Թագաւոր, բարեխօս
լեր վասն մեր առ Թագաւորն եր-
կնաւոր, Թողուլ մեզ զպարտս մեր:
Որ երկրպագողդ ես քրիստոսի և
հիմնադիր սուրբ Հայաստոյ. բարե:
Որ Թագաւորաց ես ի յերկրի
պարծանք եւ ի յերկինս պըսակ
կեաց. բարե:
Ո՛վ երանելիդ ամենեցուն տիե- ՃԿ
րկ

զերանայն իշխանութեամբ ընկալար
ի քրիստոսէ լզմիտգ պարծանաց.
ո՞վ թէոդոս մեծ թագաւոր, վասըն
մեր բարեխօսեա առ թագաւորն
երկնաւոր։ Որ քոյին սուրբ աղօ-
թիւքըդ վանեցեր լզմիշնամին,
կոխելով ըզսատանայ ընդ երկնա-
յինըն դասեցար. ո՞վ թէո։ Ո՛ասի
ես մեք հաւատացեալքս սօնեմք
զքո յիշատակս, օրհնութի՛ն ա-
ռաքելով ըզքեզ պրսակողին. ո՞վ։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՏՐԴԱՏԱՑ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Ո՛ր գերապոյն քան լզքնութիւնս
հրաշագործեցե՛ր որդի աստուծոյ,
ա՛ռ թագաո՛րըն հայոցս ընծայեա,
գաւազանաւ քո բարկութեան զբ-
մարութի՛ւնն յիմաստ փոխարկ-
կեա՛լ. վասն որոյ մանկունք եկե-

զեցւոյ յիշատակի սորա՛ օրհնեն
ըզքեզ տէր։ Որ համանքեամն բա-
բէքացո՛ցն բլուռնա՛րին ի յան-
բանի՛ց փոխեալ կէ՛րպարան, յան-
բանական բլուռնո՛թենէն նըւա՛ճե-
լո՛վ զարքայն մեծ տըրդա՛տ. վան
որոյ։ Որ ի ձե՛ռըն մա՛ղթանա՛ց
սըրբոյն գրիգո՛րի ի մարդկայի՛ն
բնո՛ւթիւն դարձո՛ւցեր յանասնե-
զէ՛ն ի բնո՛ւթենէն նորո՛ւատեղծեա՛լ
զարքայն մեծ տըրդա՛տ. վան որոյ։

ԿԱՆՈՆ

ԴԱԻԹԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ ԵՒ ԾԱԿՈՒԱՑ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

{ՅԱ՛ղԹՈՂ գըլո՛ւխ յօրհնա՛- օրհ
բանն Ե՛րանելին դա՛ւիթ. ո՛ր զօ- դՀ
բո՛ւցաւ ի վե՛րայ այլա՛զգւոյն Ե՛ւ
հաւատո՛վ պարտեաց զա՛նօրէնն ըզ-
գողեա՛թ. զմարգարէ՛ն ա՛րուցո՛ւք

բարեխօս մեր առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց: Ողորմութիւք զարդարութիւն բընակիչք երկրի. նայեցարուք ընդ պարգարըն յանկոր. որ հաճոյ եղեր անառուծոյ վարուքն իւրոյք. ըզնա: Սա եղեր գլուխ առաքելոց սրբոց, եւ կոչեցաւ եղբայր տեառն ի տանէ դաւթի. ըզնա:

Որ երջանիկ լուսովըն զուարճանայր մարգարէն դաւիթ, եւ հոգեշունչըն վերանայր ի կամարըս լուսեղէնս. ըզնա: Որ հոգանիւթ բնութեամբըն զուգակցեալ ընդ սուրբ հոգւոյն, եւ ազանոէր զթագաւորն ի դիւականն ախտէն. ըզնա սրտաւ: Որ հրաշազարդեալ գլուաւ ի կարգըս թագաւորաց, եւ մանանակից եղեր սուրբ առաքելոցն. ըզնա:

Մեզաք յամենայնի եւ ըզպա-

տուխրանըս քո ոչ պահեցայք, այլ խոստովանեմք առ քեզ, մի՛ անտես առներ այլ գլխիա ի մեզ. անտրտունջ հա՛ւտ լցըն մերոց։ Կա՛մըն դաւթի սրբեալոյ քո եւ յակոբայ արդարոյ անձա՛շեմք ըզքեզ. մի՛ ան։ Ո՛ր նըստա՛ս ի քրովբէս եւ հայիս յանդունդս. յիշեա՛ ողորմութեանդ քո զդա՛ւիթ, եւ անօթութի՛ւնք սըրբոյն յակոբայ խընայեա՛ ի մեզ. անտրտունջ։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարիք ըզնա՛ յանխոնա՛ն։ Ո՛ր ընտրեաց զերանելին ըզդա՛ւիթ, յառաջնորդութի՛ւն իսրայելի. օրհն։ Ո՛ր կացոյց զրսքանչելին ըզյակոբ պա՛րհա՛ստ շըրջապատ եկեղեցւոյ իւրոյ. օրհնեցէ՛ք։

Ա՛նընակիզն ա՛ստուածդ լոյս ի լուսոյ, ո՛ր ծագեցա՛ր մեզ ճշմարիտ փըրկութեան ի տա՛նէ դաւթի.

ողբ

այլ ամենայն ինչ ի ձեռն նորա եղեն, եւ առանց նորա ոչ եղեւ մի ինչ զոր եղեւ: Յնմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ յաւիտենից, որ մնայ եւ կեցուցանէ զամենայն արարածս: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ ոգւոյ, որ ոչ ունի մահ: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ անմահութեան, որ ոչ ունի ապականութիւն: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ լուսոյ, որ ոչ ունի խաւար: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ կենաց, որ ոչ ունի մահ: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ ճշմարտութեան, որ ոչ ունի սուտ: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ արդարութեան, որ ոչ ունի մեղս: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ սրբութեան, որ ոչ ունի պղծութիւն: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ ամենայնի բարեաց, որ ոչ ունի չարիս: Ի նմանէ ի վերուստ լինել ծնունդ ամենայնի որ ինչ է, որ ոչ ունի զոր ինչ ոչ է

ժողովուրդ ըստ ոգեւորն խրայել. բարեբանեցէք զաստուածութիւն նորա ամենայն երկիր։

Օրհնեցէք ըզԱբր յօրհնութիւն ի նոր. քանզի ծագեաց մեզ եղբեր փրկութեան ի տան նէ դաւթի կեցուցանել ըզմեզ կամեցան. օրհնեցէք ըզԱբր յօրհնութիւն ի նոր։ Գամանգան ծաղկեան ըլ յարմատոյն յեսսեայ գաւթ մարգարէն. եւ ի նմին շառաւիղէ առաքեալն յակոբոս անկանեաւս եւ սպասաւորբ բանին աստուծոյ. օրհ։ Ցեկեղեցիս օրհնեցէք ըզԱր, որ երկոքեան եմք ընտրեալք, առաքեալն յակոբոս եւ մարգարէին դաւթի հայաստատեաց զհիմանս սուրբ եկեղեցւոյ. օրհնեցէք ըզԱբր յօրհնութիւն ի նոր։

ՃԿ

ԿԱՆՈՆ

ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՆԱԽԱՎԿԱՑԻՆ

օրհ
գկ

Նա՛հատա՛կ բարի քրիստոսի եղեր այսօր ի միջի մերում. եւ մըտեր ի վե՛ր ընտանո՛ւնըն խորհըրդոյ յա՛խտեանակա՛նի՛ն: Որ ընտրեցար ի դա՛սս երկնա՛ւոր զօրացն. պրա՛կաւեցար ի՛ թագա՛ւորէն զա՛նմահատա՛մ ըզպգե՛ա՛նկն. եւ մըկըրտեցա՛ր սրեւամբըզ քո՛ սըրբոյ առաջի՛ն վըկայ քրիստո՛սի՛ սո՛ւրբ ստեփանո՛ս նա՛խամարկա՛ւ գըզ մե՛ծ: Մա՛րտեա՛ր ընդդէ՛մ թըշնամո՛յն, այսօր եւ գնեցե՛ր արեամբըզ քո՛ զարքայո՛՛ւ՛՛ն թրիւն ի պարծա՛նս ազգի՛ մարդկան, ճըգնաւո՛ր քրիստոսի. գո՛հութիւն երէ՛քսըրբե՛նի՛ն, ո՛ր ընկալա՛ւ ըզվկայդ իւր զսո՛ւրբ ստեփանոս, ի վե՛րի՛ն ե՛՞րուսա՛ղէմ:

Որ ընտրեցար ի կոչնումն, առաքելական քարոզութեանցն արժանաւորս լինելով սուրբ ստեփանոս. բարեխօսեա առ քրիստոս վասն անձանց մերոց։ Որ խընդրեցեր զմոռզութիւն ի վերայ քո քարաձիգ ժողովոյն սուրբ ստեփանոս. եւ այժմ վասն քո ուխտաւորացս աղաչեա զընդ այնմ հօր ներսեսին։ Որ արժանի եղեր զմարտիրոսական կաչեն առնուլ պրսաւ նախդ ի վերայ, առ պնակիչըն սրբոց եւ վասն մեր բարեխօսեա։

Ա՛ռաքեա՛լ եւ նախավկայ քրիստոսի սուրբ ստեփանոս, որ ըզքարկոծումըն յանձն առեր, եւ յանմահից բնակարանսն վերափոխեցար. աղաչեա գաւետարած շնորհել մեզ ըզկեանս անեղծանն։ Տունկ անմահ իմանալի գրախտին

շնորհեցար ի հօրէ, եւ լուսաւորեցար ամենայն անձառապէս. այսօր ցրնծա՛ն դամբ հրեշտականցն ընդ քո՛ւ մեծապայծառ ճրագնամբիւնդ. ազաչեա՛ զփառաւոր շնոր։ Աստուածամասնիդ մարդոյն պրոնուլ ընծայեցար մեր՛ զ յանմերձենալի լոյսն. եւ հայրենի՛ աւանդութեան եղեր ժառանգ գոր։ ազաչեա՛ զնա։ Ձանապարհ վկայից յետ քրիստոսի գրուար, եւ աստուածային փառացն արժանաւոր եղեր. բանասիրո՛ւն զինո՛ւ քո վիրաւորեցար, եւ նախաստեղծըն պայծառացեալ բերկրեցար. ազաչեա՛ զփառաւոր շնորհել մեզ ըզկեանս անեմախճան։ Դառնակարգեալք եւ մեք ընդ անմանրամասնն բազմութիւնն վերահայեցմ՛ք ընդ հրեղէն լեզուացըն աղօթանուէր մաղթանո՛ք, հայցե՛մք ի քէն մար-

գանէր փըրկիչ, խնայեա՛ ի մեզ
ստեղծո՛ղ մեր եւ կեա՛նք աշխարհի։
Ըն՛դ երկնայի՛ն հո՛գեղինաց
գո՛ան, այսօր ոճնե՛մք ըզյիշատա՛կ
սրբոյն ստե՛փանոսի. բա՛րեբանե-
լո՛վ ըզքե՛զ տե՛ր անսը՛ւած հա՛յր-
ցըն մերոց։ Ո՛ր հրեշտականե՛րպ
տեսլեամբ այրի՛ւաբար պա՛տերազ-
մեալ զքա՛րկոծումըն յանձն էառ.
խո՛տովանելո՛վ ըզքե՛զ քրիստո՛ս
անսը՛ւած։ Ո՛ր ա՛նպարագրելի աս-
տուածութեա՛նըդ տեսող եւ բա՛ն-
բեխո՛ս իւ՛ր ուխտա՛ւորացս, այսօր
յիշատակա՛ւ սրբոյն ստեփա՛նոսի
գո՛ալե՛մք ըզքե՛զ քրիստո՛ս։ Ը՛զտէր
օրհնե՛լ[1] ցե՛ք եւ բարձր ա՛րա-
րէ՛ք ըզնա յա՛ւիտեան։ Ո՛ր յերկնա-
յի՛ն զօրացըն միշտ օրհնի՛ քրիս-
տոս անսը՛ւած, այսօր յիշատակա՛ւ
սրբոյն ստեփա՛նոսի. ըզտէր։ Հրա՛-

հբց
գձ
գ

շանլի աստուածաբանութեամբ սքո-
բոյն առեփանոսի, քահանայք ընդ
վերին զօրացն երկնից գբրիստոս
գովեն։

ՈՂ Ա՛ռաքեա ի մեզ տէր ընդծայրս գլխո-
ւածութեան քո զդողմնութիւն,
բարեխօսութեամբ սրբոյդ նախա-
վկային քոյ և ողջ ըմբռ։ Որում
զերկնայինսն բացեր ըզդուան, ցու-
ցանելով զանճառելի խորհուրդ.
սորին աղաչանօք խրնայեա ի մեզ
տէր և ողո ըմբռ։ Որ այլմանութեր
հայցմամբ ըզխոզութիւն խրնդրե-
լով ի քէն անօրէն ըսպանողաց իւ-
րոց. սորին աղաչանօք խրնայեա։

ԱԷ Ով երջանիկ ճառագայթ, առա-
քեալական քարոզութեանցն արժա-
նաւոր լինելով սուրբ ստեփանոս.
հաստատութիւն ի քրիստոսէ հայ-
ցեաւ սուրբ եկեղեցւոյ։ Որ քոյին

յծժարական հանճարութեամբ ընդքարկոծումն յանձն առեր, շնորհեալ քեզ յաստուծոյ լինել շնորշմարկից քրիստոսի, զի ես ինձ ուսուցես փառաւորել սուրբ երրորդութիւնն։ Աղօթէր ուր քահանձիցն լինէին ի քեզ նախատ ի վկայս, զի առցես ըզհաստատումն բարի յարարչէն ամենեցուն. եւ այժմ աղաչեմք ըզքեզ եւ վասն մեր բարեխօսեա։

Նախասարկաւագ եւ առաջին մարտիրոս, որ ի քրիստոսէ արեամբ կեցար, եւ յերկնաձե՛մ առաքեալսն պայծառացեալ բերկրեցար. աղաչեա՛ զաստուած շնորհել մեզ ըզկեանս անեղծական։ Որ քոյին հանճարութեամբ ընդրուեալ երկնից բացեալ տեսեր, եւ զնորդի ընդ աջմէ հօր. աղօթէ՛ ի վերայ քո քարա-

ձգողացն. սդաչեաւ զաս. Եկեղեցիք արդարոց եւ ժողովք ուղղափառաց, այսօր լուսիշատակիս քո ուրախ, եւ սրտաստուց քով հայցեմք ի քէն ճշմարիտ վերայ քրիստոսի. սդաչեաւ։

ճշ։ Ջննայ այսօր եկեղեցի աստուծոյ, զքո վայելչապէս ուրէ զյիշատակս, ո՞վ սուրբ ստեփանոս, մեծ եւ պատուական անուանդ ի վերայս. սդաչեաւ զաստըւած շնորհել մեզ լսկեան ի նեղմանս։ Նախաշուխ բարեաց ամենայն աշխարհի, եւ լուսազարդ ճաճանչարհացն երիս ժառանգորդ, ո՞վ սուրբ ստեփանոս, մեծ։ Աստուածային զինու վառեցար սուրբ հոգւովն, տեսանելով յերկինս հայրենի փառօք զնորին աստուծոյ, ո՞վ սուրբ ստեփանոս. մեծ և պատուական անուանդ ի վերայս. սդաչեաւ

ԿԱՆՈՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ ՊԵՏՐՈՍԻ ՆԻ ՊՕՂՈՍԻ

ՅՂՆԾԱՑ այսօր եկեղեցի ամ-
տուծոյ յիշատակաւ սուրբ ա՛ռա-
քելոցն, հաստատեալ ի վերայ վիմի
հաւատո՛յ, զարդարեալ ի փառս
մարմնացեալոյ բանին։ Որ զէութիւն
անճառելոյ միածնին յայտնու-
թեամբ հօր ի վերնատան
եւաթ, եւ երանելոյն առժանացեալ
շնորհի՛ս. վէմ անմահեալ ի դրանց
դժոխոց։ Որ անմարմնոց դասուց
հրեղինաց հաղորդէն բնութեամբ
գերազանցեաց, եւ բարձրացեալ ի
յերկինսն խորհո՛ւրդեան, անճառ
բանին առժանաւորեալ։

Որ գերագոյն ընտրելոց ա՛ռա-
քելոցն գասուց անուանեցեր լինել
գերանելին ըզաչեարտո՛ս, գլուխ

սուրբ հաւատոյ հիմն եկեղեցւոյ։ Որ յառաջագոյն կոչմանէ սուրբ զանձինս ընտրութեանն, յայտնելով աշխարհի զանճառ տնօրէնութիւնն քո խորհո՛ւրդ, յօրհնաբանութիւն կոչել զհեթանոսս։ Որ երկրաւոր ընտրելովք լուսաւորչօքն աշխարհիս, հաստատեցեր զեկեղեցի քո քրիստո՛ս. մանրամանօք սոցա խրնայեա ի մեզ։

հրց
գձ

Որ խոստացար տալ ըզփականս արքայութեանն երկնից ետանելոյն պետրոսի, որ հրաւիրեաց ըզմեզ ի յոյս կենացըն յաւիտենից. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ ոչ ըստ սուրբ հաւատոցըն մերոց։ Որ ընտրեցեր ի մարդկանէ հաւատարիմ սուրբ զառաքեալըն պօղոս, որոշելով յաւետարանըն լինել քեզ խոստովանող. աղաչանօք սորա կեցո

զմեզ տէր ամենակալ Տէր լցըն մե-
ռոց։ Փակողն արքայութեանն եր-
կնից տուր առաքեալըն պետրոս,
արձակեսցէ ժողովելոց քոց խաչ-
ակցեցաւ. աղաչանօք սրտի կեցո
զմեզ տէր ամենակալ։ Ըզտէր օրհ- գ
նեցէք բարձր արարչաց յաղթողա-
կան ձայնիւ ընդունակեալն ի մէջ
սրբոց։ Որ ընտրեաց զերանելի ա-
ռաքեալն ամօրըք հաւատոյ սիւնք
եկեղեցւոյ, իւտիեզերական ի հրա-
պարակին զդատողական ամենասքն
շնորհելով. բարձր արարչաց։ Նը-
մանեալ աղաւնոյ արծամեծապատ
թեւօքն ի գոյն ոսկւոյ ճրչմա-
րիտ սուրբ հոգին, եւ լուսա-
զարդ փա՛յլմամբ փարէր ըզնո-
քօք. բարձր արարչաց։

Ա՛մրըք հաւատոյ այսօր փայլին ողբ
հայր սուրբ ի քո սուրբ եկեղեցւոջ.

մարդանէր փրկիչ ծննդեան ողորմեա։ Բարեխնամութեամբ պետրոսի եւ պօղոսի քո սուրբ առաքելոցն, մարդանէր փրկիչ ծննդեան ողորմեա։ Լուսաւորեալք ի տուգա դպրապետութենէս փառաւորեմք սուրբ վերափոխումիւնդ. երկաքանչիւրոյն պսակիւք ծննդեան ողորմեա։

տէր

Երանելի սուրբ առաքեալքն որպէս զարեգակն ծագեցան ի յերուսաղէմ, արձակելով ըզճառագայթս բնդ տիեզերս, լուսաւորեցին զաշխարհս անմեռնայն։ Ի մերմէ ի հողեղէն բնութենէս չարչարեցան վասն քրիստոսի. եղեն լուսաւոր առաքեալք տիեզերաց, եւ հրաւիրեցին զնա զերկինս ի յերկինս։ Չարչարեցան վասն քրիստոսի, զնա արարին իւրեանց յոյս. հեղին զարիւնս

ի՛ւրեանց ի յերկիրն՝, եւ պատա-
կէցան յանմահ ա՛րքայէն։

Ո՛ր արիւնահրա՛շ լո՛ւծ ծա՛գմանը պայծառա՛ցոյց ըզտիեզե՛րս ա՛նճառ-
ռա՛պէս, լո՛ւյս ան որ ի հօրէ՛ ա՛ռ-
ռա՛քե՛ցաւ առաքելակա՛ն քա՛րոզու-
թեամբ սրբոց ա՛յն պետրո՛սի, հրա-
հրեալո՛վ ի՛մ լո՛յսն ա՛նբա-
ռուեր։ Ո՛ր ի հեղձամա՛ն վտա՛նգ
ծո՛վէս վերա՛բերութենց բզհո՛ղեցե՛ն
բնութիւնս ի՛մ կեանս, բա՛յց ան
որ ի յերկրի՛ երեւեցա՛ւ ոտա-
նա՛ւ անեռա՛նի սրբոց պետ-
րո՛սի. հրա՛ւիր։ Ո՛ր յա՛ռաջ գո՛ւշա-
կե՛լով մա՛հն իւրոյ լինել կո՛ծրդ
ա՛րեամբ խաչին, գա՛յ ան որ ե՛մ
բարձ ըզմերձե՛ալս մեր, ըմպել զբա-
ժակ չարչարանաց սրբոց ա՛ռաքե-
լո՛սի. ժառանգեցո՛ւ ըզկեա՛նս
յանմահութեան։

Ո՛ր անպատրաստելոյն է յե՞ռե-
լութեան, սպրսծածելեալ սուխնայիայլ
ճաւսագայլթիւք, լո՛ւռ յան որ պայ-
ծառ քան զարեգանին սրտոպիայ-
լեալ շո՛ւրջանակի սլլլու՛ն պօղո-
սի. հրաւիրելո՛ւ ի՞ լո՛յան
անբաստուե՛ր Ո՛ր վերագոյն քե՛ռով
բէ՛ից վերամբարձեալ ի յերրանկի՛
խորհանս ե՛ւկնից, ե՛ւ հրահո՛-
սան վլնտանկացն արդմամբ զմայլեալ,
ե՛ւրօրդութեանն ամժանաւորելո՛վ
տեսլեա՛ն սո՛ւրբն պօղոս.
հրաւիր։ Ո՛ր անօթ հոգւոյն լն-
տրեալ, քարո՛զելով զանունն
տեառն ի հեթանոս. ե՛ւ
կանտարեալ զլնթացսն հաւատոյ
պօսակեցա՛ւ հեղմամբ արեանն
իւրո՛յ ի՞ քրիստոսէ. ժառան-
գելո՛ւ ը՛ զկեա՛նս անվախ-
ճան։

ԿԱՆՈՆ

ՈՐԴԻՈՑՆ ՈՐՈՏՄԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ ՑԱԿՈԲԱՑ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Որ էն յԵւթեան ձրդի միշտ յէէն, անեզանելի ծընունդ հայրական. զոր ի վերջ սատ հընչեցին որդիքն որոտման, եւ յայտնեցին ձրդւոց մարդկան զծածկապէս խորհուրդ։ Բանն անբակիզն ի կուսէն սկիզբնաւորեալ, ի յերկրի մարմնով երեւեցաւ, զոր տեսին քարոզք բանին ճշմարտութեան, եւ ծանուցին տիեզերաց ամատչաւծ եւ մարդ։ Իսկապէս բանն աստուած միացաւ ի մարմնի, անփոփոխ գոլով յԵօւթեան, որում եղեն ականատես որդիքն որոտման, եւ ընդհանուր քարոզեցին զաւետիքն մարմին եղեալ։

Որ անմարմին իւ հօրէ մարմնաց
ցար ի կուսէն, Թանձրացեալ բանդ
անըմբռնելի. զոր ի մարմնի շօշ
չափեցին ոտիքն պրոմանն. եւ
հլինչեցին ընդ տիեզերս զա՞ւե
տիս կենաց։ Որ զանեռատ յէից
ղընյաղ անուանելի պանդպրեալ մար
մնով ծաձկեցեր. զոր ի լերի՞ն
պրատփայլեալ տեսին ոտիքն ո՞
րոմանն, եւ մաքրեցան անճար
տեսլեամբ գե՞ղեցկեալ լուսոյն։
Որ կենարար բանիւ քո անմահա
ցեալք, եւ մահու եղեն գերեւ
զանց. յանձն առի՞ն լսել ղան
ժամ չարչարանաց ընդ քեզ, զի ըն
կալցին իւ քէն ըզփառս ա՞նեմա
ճաճն կենացն։

Որ զամենայնն յոչընչէ արարեր
եւ ըստեղծեր ըզմարդն ի յանմա
հութիւն իւ պատկեր անոռւածու

Թեանէդ քո. ըզբեզ օրհնե՛մք անուանդ՝ ած հայցըն մերոց։ Ո՛ր զանկեաւն իմ մահ սպառանօք բանաքուբն կանգնեցեր ի փառս անուանդ, գայլատեառմբըզ քո յաշխարհս. ըզբեզ։ Ո՛ր կոչեցեր ըզտիեզե՛րս ի հանատրս ճըշմարիտս ընտրելովք քո առաքելովք. եւ ցուցեր աւետարանիչ զձրդիան որոտման. ըզբեզ։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛ր ըստ կամաւոր յօժարութեան իւրեանց զօրացոյց սուրբ զառաքեալսն, եւ հրաւիրեաց յերկնից արքայութիւնն. օրհնեցէ՛ք։ Ո՛ր ընկալաւ ի կեանս անանպականըս զերջանիկ սուրբ զառաքեալսն, եւ դասեցոյց ի խորանըս լուսեղէնս. օրհնեցէ՛ք։

Ո՛րդիքն որոտման որք ի վերուստ հնչեցին ըզբանըդ կենաց ծանուցանել

ի հօրէ եւ լզատիեզերս հրաւիրեցին յօրհնաբանութիւն սուրբ երրորդութեանդ. բարեխօսութեամբ սոցա ի զօրութենէ մեզ ծագի աստուծոյ։ Բանըզ մարմնացար ի կուսէն քարոզքըն տեսին, աւետարանեցին յաշխարհի զգալուստ միածնիդ. բարեխօսութեամբ։ Չարչարանս եւ լզմահ ընդ քեզ յանձն առին հանդերձել փառաց քոց տէր ի քում գալստեանն. բարեխօսութեամբ։

տէր Հոգի իմ կանխէ առ քեզ աստուած, որ ծագեցեր լզլոյս հրամանի քո յաշխարհս ընտրելութիւք քո առաքելովք. վասըն սոցա կեցո լզմեզ։ Լցեալ շնորհօք հոգւոյդ սրբոյ, եւ բարձրացեալ ի վերոյ խոստացեալ երկնից, տեղեկացեալ եղէն անճառ էութեանն միածնիդ քո, աւետարանեցին յաշխարհ։ վասըն

կարողք եղեն ամենայն զօրու-
թեամբ ընդունել ըզսաժակ չարչա-
րանաց մերոյ քո որդւոյն որոտման,
եւ ընդ այլմէ դա՞տել. վասն սո՛ցա։
Ո՛ր յանբաւութիւն ի լուսոյն ընդ-
կալար ըզծագումն ընդ հնորհաց, ոմ
էրանելի տէր յոմիսանէս, եւ հրա-
շագո՛ր զբնութիւն յերկրանիկ զոյս
ամաքերծին. հայցեա՛ ի տեառնէ՛
զմո՛ղութի՛ւն յանցանաց։ Ո՛ր փա-
րեցար ըզսո՛պասիելի պարանոցսն
զանմատոյց լուսոյն, եւ մաքրեցար
որպէս զոսկի՛ ի հո՛ւր. լո՛ւսազար-
դեա՛լ երեւեցար ի մէջ սրբոցն ար-
պէս յաստեղս արեգական. հայցեա՛։
Ո՛ր ի կենդանի աղբերէն սրբեր
ըզբերկութի՛ւն հնորհաց, եւ ի թե՛ւս
հոգւոյն հա՛սեր յանեմանելին.
աւետարանեցե՛ր մըշտընջենաւո-
րակից հօր զէակից որդին. հայցեա՛։

Ակ
սա
դկ

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑ

Ն՛ՐԱՆԵԼԻ առաքեալ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի եւ սկզբնանէ ես ընտրեալ յորմայնէ, սպասաւորք և բարեկամք ես վկայք ամառաձորգեցին. բարեխօսեցէք ամ սէր վասն անձանց մերոց։ Որք ամխ իշխանեալքն ի վերայ ազգի մարդկան, կանչել եւ արձակել ի յերկինս եւ ի յերկրի. արձակեցէք ըզմեզ ի կապանաց մեղաց մերոց։ Խնդակցեալք ընդ քրիստոսի եւ ընդ նմին թագաւորեալք. ի միւսանգամ գալստեան նորա նրստելոց էք գատաւորք. Թողութիւն շնորհեցէք եմ մեզ մեղաւորացս։

Զորս առեալ ի ծովակէն արանբեր որմորդս մարդկան, որսալ զմարդ

մեղեսեան յարբայական սեղանին. բարեխօսութեամբ սուրբ քրիստոս խրճայեա ի մեզ: Որոց հրամայեցեր հոս անոյշ լինել քնդ տիեզերս, ո՞ մանց հոս ի մանհուանէ ի մահ եւ ամենց ի կենաց ի կեանս. բարեխօսութեամբ: Որոց խնամացար նրատիլ յամէն դատողական, դատել զազգն իսրայելի յայնմ աւուր յանհեղին. բարեխօսութեամբ սուրբ խրճայեա ի մեզ:

Զաւաչքեորդս եւ զվարդապետս եկեղեցոյ քոմ սրբոյ, յիշատակ կան պատուեմք այսօր. բարեխօսութեամբ: Ժիր մշակք անպատուելի կամօղիկէ եկեղեցոյ, եւ պրանակ պարծանաց հաւատոյցելոց. բարեխօսութեամբ: Հազարապետք սուրբ հրեշտակացն խորհրդոյն, եւ բացողք դրան արքայութեան երկ-

կնից. բարեխօսեցէք սո՛ւրբ վանն
սնեամնց մերոց։

հց
աձ

Էակից բանըզդ հօր եւ հո՛գւոյն,
որ էջեր ի յերկնից ի փըրկութիւն
ազգի մարդկան. սաստըւած հայրըն
մերոց։ Որ պահեցեր յաղթող զը-
ձրգնութիւն սրբոց աւաքէնցն.
այսօր եւ մե՛ք ընդ նոսին ցընծու-
թեամբ օրհնեմք զքե՛զ, սաստըւած։
Որ առաւել բանձրացեալդ ես յա՛-
խոռնից, այսօր ընդ դասս վըկայից
քոց բարեբանեմք զքե՛զ, սաստը-
ւած։ Ըզառէր օրհնեցէք բա՛զմ ա-
րարէք ընդնա յաւիտեան։ Որ ըն-
տրեաց զերանելին առաքեւլան եւ
նոքօ՛ք զսաց ի հանա՛սս զգաւիեզե-
րս քրիստո՛ս. բա՛զմ։ Որք զգեան-
ա՛ր կռնպաշտութեանցն վանեե-
ցի՛ն եւ զգոյս գիտութեան ընդ-
հանո՛ր յերկիր ծանա՛եցին. ընդ

գ

նոսի՛ն բա՛ժր արարէ՛ք ընդնա յաւի։

Տէր որ զգլխաւորիւնդ քո զա- ողբ
ռատ հեղեր յերկնից ի միջ սրբոց
մաւաքելոց քոց. ապաչանօ՛ք սոցա
ողորմեա՛։ Որ ի ձեռն սոցա սրի-
ռեցաւն շնորհք հոգւոյդ սրբոյ
ընդ ամենայն երկիր. ապաչանօ՛ք։
Որ սոքօ՛ք լուսաւորեցեր մարգա-
տաւորեամբ աւազանին զերկեղեցի
քո սուրբ. ապաչանօ՛ք։

Որք ի սկզբանէ՛ պատուեա՛լ ե- տէր
ղեն ի սէր բնորդից հօր, մաւաքելա-
կա՛ն կոչմամբ ըզտիեզերս հրաւի-
րեցին յա՛ւսով հանապազ մնալն.
վարդապետութեամբ սոցա ամեն-
քեան օրհնեա՛ցո՛ւք զտէր։ Որք ա-
կանատե՛ք եւ սպանա՛ւորք եղեն
մարմնացեալոյ բանին. գեր ի վերոյ
անմարմնոց դասուցն հա՛նդերպեալ
շնորհի. վարդապետութեամբ։ Որոց

դատողական ամէն ուժերդ անեն՝ հանդիմանել մեզ, կանուխ ի մեզ դատաստան լսատ դրեա՛լն. ան սա անկցո՛ք զերկնացեա՛լ անձանէ պաղատելով, հաշտեցո՛ւցանել սո՛ք ընդ ձե՛զ զհա՛ւր ողորմութիւ՛ն զդատա՛ւորն։

տէր Ո՛ւսաքեա՛լք աստուծոյ սիրելք հաւատոյ կամ՛ուղիկ եկեղեցւոյ, քրիստոսի՛ աստուծոյ երկնաւոր վարդապետին աշակերտք. բարեխօսեցէ՛ք շնորհել զիաղաղո՛ւմիւն ամենայն աշխարհի։ Բարեկամք քրիստոսի՛ եւ հազարապետք աստուածային խորհրդոցն. ընդո՛ղք երկանքն կենաց եւ լուսաւորիչք տիեզերաց. բարեխօսեցէ՛ք։ Դասուցէ՛ք ա՛ձ զաւետիս եւ դատապարտո՛ղք երգիրս ոչ խոստովանողաց, աղաչե՛մք երգձեզ. բարեխօսեցէ՛ք։

Ի քէն հայցեմըք բաշխումըդ
ի ձեռն ըն սըրբոց քոց ա՛ռաքե՛լ ցն.
խրնայեա՛ տէ՛ր ի յանձի՛նը՝ս
մե՛ր: Զոր ընտրեցեր յառաջ գի-
տե՛լեաւք զարժանացեալոց ան-
ձին, տրպան-ա՛րեալ ի նոսա զՀոգի
շնո՛ւհա՛ց քո՛ց. սրով վա՛նեալ հե՛ր-
քե՛ցի՛ն զանպատա՛մբ զիմ ըշնամին.
բարեխօսո՛ւեա՛մբ սո՛ցա խրնայ-
եա՛՛: Որք ըզխաչա՛ն ա՛նգի՛տո՛-
լեան մե՛ռա՛ցի՛ն յամենայն ա-
զանց, զգե՛ստաւո՛րեա՛լ զՀեղի-
նո՛՛ս, ա՛ռաքելակա՛ն կոչմամբ ի
յոյս կե՛նացըն յաւիտե՛նից. բարե-
խօսո՛ւեա՛մբ սո՛ցա՛ վ՛ան ա՛րդ և
մե՛ք հա՛ւատացեալքս կա՛տարեցո՛ւք
ըզպիշանակ սրբոց ա՛ռաքե՛լն.
ա՛ղաչե՛մք ը՛զքե՛զ ո՛ր միայն գը-
լա՛՛ծդ ե՛՛ս. ա՛ւատաձեռնեա՛ ի
մե՛զ ըզմե՛ծ քո՛ գթո՛ղո՛ւթիւնդ.

հմբ

ոչ՝ որ կեցուցանեմ զամենայն արարածս։

ՃԿ ԴԿ Աշակերտք՝ քրիստոսի, եւ առ ամենայն տիեզերս անաքեռք, բա- րեխօսեցէք առ տէր վասն մեր։ Որք առիք ընդարատէր քարոզել աներկիւղ բզբանչն կենաց յաշ- խարհի. բարեխօսեցէք։ Որք արժանի եղէք տեսանել մարմնով զոր- դին աստուծոյ յայտնապէս. բա- րեխօսեցէք։

ՃՀ Որ սիրոդ էք արանչին այրա- րածոց, քրիստոսի սուրբ անա- քեռք. բարեխօսեցէք առ տէր վա- սն մեր։ Որ քարոզդ էք ընդհան- նուր տիեզերաց, քրիստոսի սուրբ անաքեռք. բարեխօսեցէք առ։ Որ պրակդ էք ամենայն եկեղեցեաց, քրիստոսի սուրբ անաքեռք. բա- րեխօսեցէք։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿՈՏԱՍԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՑՆ

օրհ
ակ
ճշ

Ի՛ յանանհամն ծովէն հօր գըթ-
թո՛ւթեանց բղխմո՛ւնք եւ սո՛ւրբ
առաքեա՛լք. անդրանիկ խորհո՛ւրդք
եւ լոյս գերազանց. երկոտասան
աթոռաց պըսակ սո՛ւրբ եկեղեցւոյ.
բարեխօս լերո՛ւք առ տէր վասն
անձանց մե՛ղաց: Աշխարհակիր բա-
նին բազկաց եղեալ հիմունք սքը-
բոյն սիոնի. լերի՛նք անշարժք հա-
ւիտ ծառկածին՛ք. հարազատ վէմք
հաւատոյ պետրո՛ս եւ անդրէա՛ս.
բարեխօս լերո՛ւք առ տէր: Ի՛ բա-
րեբո՛ւն հոգւոյն վըտակք եւ որոտ-
մո՛ւնք սիեզերաց. ցո՛ղունք հրե-
ղէ՛նք սատեղք լուսափայլք. յիսու-
սի թանգա՛ւորին վկայ լանջից
սո՛ւրբ յովհաննէ՛ս եւ յակոբո՛ս. բա-
րեխօս: Հայրանո՛ւնկ այգւոյն հրե-
ղէն պարիսպք եւ բարձր աշտա-

բանք. ոսկեղէն բաժակք եւ ժիր մա-
տուռանք. հայաստանեայց հայր
հոգեւոր բարձրագլուխ եւ մա-
դէոս. բարեիսօս: Քրիստոսանուն
հօտին անմահ արօտք եւ ջուր
հանգստառեաւն. հրկիզող հոգիք խա-
ւարհալածք, բանաւոր փարախ
սուրբդ Թովմա եւ վիրկոպոս.
բարեիսօս: Ի մաքրագործ հոգւոյն
անօթ ընտրեալ եւ ձիւնափայլ.
լուսաւորք երկրի հշխանք աշխար-
հի. անպակաս գանձուց բաշխող
յանկոր ալիեան յուզմ յանկոբեան.
բարեիսօս: Երեքքրբեան մի ոչ-
րութեան խորհուրդ կատարց եւ
հաղարամեաք. փողոց հընչմունք
բարբառք աճեռաց ընդ ամենայն
երկիր սուրբդ շաւոն եւ մատա-
լիր. բարեիսօս: Բանին կենաց կա-
նուխ քարոզ եւ աւետարանիչ.

եւ փրկութեան հընչումն ահա-
ւոր. ազգի մարդկան պարծանք
սուրբդ մատթէոս. բանեխօս լեր
առ քրիստոս: Ա՛նճառելի դրախ-
տին ատեն տեսող և երկրորդ եր-
կնից. նկատող բարձանց, խորհց
բանալի. երեքտասանն սուրբ առա-
քեալ պօղոս հայր համատարած.
բանեխօս լեր:

ԿԱՆՈՆ

ԵՕԹԱՆԱՍԻՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏԱՑՆ

Ի՛ՄԱՄՏՈՒԹԻՒՆ երկնային ի-
ջեալ ի վերուստ, ժողովել զեր-
տրեալսն ի սկզբանէ զբիմարս աշ-
խարհի. եւ լուցեր լոսով քո ի-
մաստութեան հալածել սոքօք զը-
խանութն անգիտութեան ի միջոց.
աղաչանօք սոցա խնայեա ի մեզ

մա՞ր րդ ամէր փրկիչ։ Ի՛ ձոլու ձա-
նապարհորդեա՛լ անհե՛տ ընթացիւք,
ի՛ ձոլանկէ կոչեցեր զերսդս ան-
բանից կենդանեաց ի մահ. զի՛ ի
ձոլէ՞ այնմ ոչ ելանես զքեզ-
նանկանեքս ի կեանս. աղաչանօք։ Քա-
նա՛ր երկրի մըշակը երկնայրն,
որ ետուր ընտրեալն կենաց ի լը-
զո՞ս բանին մըշակաց, եւ սուտքե-
ցե՞ր սերմանել յոգիս բանա՛ե-
րաց. աղաչանօք։

Ո՛ր զօրինակ երկոտանան ուա-
քեալց-քոց քրիստոս, եւ զեղմանա-
սո՛ն ընտրելոց աշակերտացն յա-
ռաջագո՞յն ձանուցեր ի մեռ ար-
մա՛ենեաց եւ սղերբացըն յա՛ղե-
մայ. աղաչանօք սոցա՛ խնայեա՛ ի
մե՛զ մա՞ր րդ ամէր փրկիչ։ Որ չի-
նե՛ցեր ըզսուն քո զեկեղեցի համա-
սուելմիւն հօր յիսուս. եւ կանգ-

նէցեր ի սմա սիւնս զեօթնադիեաւն հոգւոյն զօրութիւն. եւ առաքեցէ՛ր ըզձառայս քո սուրբ զառաքեանն կոչել զհեթանոս յարբունի ուրախութեան խառնէցելոց բաժակին. աղաչանօք։ Որ տիրամանդ իշխանութեան հանդերձս առաբեր ըզսուրբ զառաքեանն, կանգնել և այծանկել զորդիս մարդկան յերկինս եւ յերկրի, եւ ամոռացի՛ց լինել ՚քեզ խոստացար յորժամ նըստիս յաթոռ դատողական.

աղաչանօք։

Որ ի հօրէ՛ առաքեցար ի փրկութիւն ազգի մարդկան, միածին որդի եւ բանդ աստուած. ըզքե՛զ բարեբանեմք սուրբ աստուած հայրըն ևրոց։ Որ զընտրեալն ի քէ՛ն յառաջ քան ըզլինել աշխարհի, առաքեցէ՛ր ընդ տիեզերս անեմաւոր արքա-

յուխեանդ. ըզքե՛զ։ Որ ըստ մարձեոյ չարչարանացըն քոց ելեն կամ ան չարչարակից, որոց ի փառսըն հայրենի լինել նըման քե՛զ խոստացար. ըզքե՛զ։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէ՛ք ընդ ամ յաւիտեան։ Ե՛կեղեցիք հեթանո՛սաց հանանուեա՛լք առաքելոլքն. զորո՛նն որով երկինք հանապատեցան, օրհնեցէ՛ք։ Քահանայք և ժողովո՛ւրդք միաբա՛ն ձայնի՛ւ երգով. զոր՛յսըն ճշմարիտ որ ծագեցաւ առաքելոլքն, օրհնեցէ՛ք։

ողբ Հայր առաքո՛ղ միածնիդ որո՛մ ետուր յաշխարհի զընտրեա՛լս քո ի սկզբանէ. ա՛ղա՛ղէս՝ չանօք սո՛ղ ողո՛ղ ըմեա՛ մեզ։ Փառացըն հո՛ր ճառագայթիդ որ շնորհեցեր աշխարհի լուսաւորիչ զառաքեա՛լսն. ա՛ղա՛ղէս՝ չանօք։ Ակնեղանարար սո՛ղը

հոգի որ ի լեզուս բանականեաւ հանդերձ ի սուրբ առաքեալսն. ա՛ղաւթք չանձն։

Ա՛յսօ՛ր երկնայնոցն վայր իջեալ տէր տո՛նէն ընդ հոգեղէնս գրիշատակ սուրբ առաքելոցն քրիստոսի, որք դանեցին ըզմարդիկ ընդ հըրեշտակս, փառաւորելո՛վ սուրբ զերրորդութիւնն հաւմագոյ։ Ա՛յսօ՛ր պարակից եղեալ վերնոցն ո՛րդիք նոր սիոնի ի յիշատակի լեզուացն հրեղինաց, որովք եղեն ըզգեցեալք ըզբիստոս. փառաւորելո՛վ սուրբ զերրորդութիւնն հաւմագոյ։ Ա՛յսօ՛ր քահանայք եւ պաշտօնեայք սուրբ եկեղեցւոյ տօնախըմբեն գրիշատակ լուսոյն ծագողացն. ո՛րոնք մաքրեալք օծութեամբ սուրբ հոգւոյն. փառաւորելո՛վ սուրբ զերրորդութիւնն հաւմագոյ։

ՃԿ
ատ

Ա՛ռաքեա՛լք աստուծոյ ընտրեա՛լք ի սկզբանէ նախ քան զյաշխարհս. ո՛վ որ ունի ականջս լսել՝ լսէ զոր հոգին ասէ. բարեխօսեցէ՛ք առ տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։ Բարեկա՛մք քրիստոսի, հաւատարի՛մք աստուածային ընկերին խորհրդոցն. ո՛վ որ ի հասանո՛ւս մեզաց ծանէա՛ս վերածելք զմարդի՛կ ի կեանս անմահ. բարեխօսեցէ՛ք առ տէր։ Գերազո՛յն քան զլեառնա՛ս անճառելոյն հաւի՛ք երանելո՛ւմեան. ո՛վ որ ի գանձատեան տեառնէն տեառընէն նստանիք յերկո՛ւսն աթոռսն քրիստոսի. բարեխօսեցէ՛ք առ տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

ԿԱՆՈՆ

ՅՈՎՆԱՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ

Ո՞Ր զանճառելն ծանկամբ խորհուրդ անօրէնութեանդ քո մարգարէիւք տնպատարեալ ցուցեր. սաստած Հարցըն մերոց։ Ո՞ր զանապական թաղումըն քո յերկրի նշանակեաց յովնան, ի փոր կիտին պահելով կենդանի. սաստուած։ Ո՞ր ըզխըրկական քո անեամբ րանի գոշակելով զխորհուրդ, նոյնոսկ քարոզել անպչխարհութիւն. սաստուած։ Գործըք տեսան ըզսէր օրհնեցէք. Քաղցրանայն երգով բանդր սրարէք յսխտեան։ Գիշերք ըզսէր օրհնեցէք. Ո՞ր առաքեաց նղորմութեամբ զմարգարէն յովնան, քարոզել նինուէացւոցն սպաշխարհութիւն. օրհնեցէք ընդ զբաթիւնս սմենայն ժողովուրդք,

հբց
պկ
ստ

գ

եւ բանձր արարէք ընդհայրն երկնաւոր։ Աղբերք ըզտէր օրհնեցէք. Ովք ըմբռնեաց ի փոր կիսոհն ըզվախուցեալ մարգարէն, եւ ծանոյց ըզգլխովհիւնն անարատ պահելով. գովեցէք ընդ սերովբէան պաշտօնեայք քրիստոսի, եւ բանձր արարէք զէակից բանին հօր։ Խաչեալ ըզտէր օրհնեացէ. Որ լուաւ մարգարէին ի խորոց անդընդոց, եւ փրկեաց ի դժոխոց ապականութենէն. բարեբանեցէք ընդ քերովբէան քահանայք սաստուծոյ, եւ բանձր արարէք զփառակից սուրբ հոգին։

մեծ Մարգարէ ի փո. Զայն բանիդ. Բնարեխնամութեամբ։

ողբ Ովդրմութեաց բաշխող քրիստոս, ով գլխացար ի քո յարքայութիւնս. գլխով կիս ի մեղաւորս, որ ողորմածդ ես յամենայնի։ Որ ի

բարկութեա՛ն զաղթմա՛ն եւ
յիշեցե՛ր սո՛ւրբ սուրբդ. յիշե-
եա՛ զկա՛ս զմեզ առ՛նս, որ ո՛ղորմա՛ծդ։
Ո՛ր ի ժամանակեա՛ն մերձենալ մա՛-
հո՛ն եւ փրկեցե՛ր ըզնո՛ւէացիան.
փրկեա՛ զմեզ ի հրո՛յն յաւիտե-
նից, որ ո՛ղորմա՛ծդ։

Կա՛նխեա՛ ի յոյժ անառա՛քելով տէր
յանմա՛հութեանց պարգե՛ւողէ՛ն,
նո՛ւէի մանկա՛ն քարո՛զ։ Զա՛հե՛ւ զ
բարբառոյ մանգա՛րէին զարհո՛ւրթելով
թագա՛ւորի՛ն, խոնարհեա՛լ զնջա՛-
նէ՛ր ի սո՛ւգ։ Պա՛հօ՛ք պատուիրէր ժո՛-
ղովրդեանըն պանդա՛խել առ տէ՛ր,
խընդրե՛լո՛վ զմոռո՛ւթիւն մե՛ղաց։
Ծա՛գեա՛ ի առաւօտ խաղաղու- տէր
թեան յանմա՛հարար տեառնէ՛ն, եւ
եւ զմա՛հ փարատեաց զերկիր։
Ա՛ստ՛ղ օրհնութիւն նոր երգէին
քեզ թագա՛ւոր անմա՛հ՝ փրկո՛-

զնդ ի ձեռաց մահու։ Ընդ որ ըս
ե՛ զփրկեալքն պատուական
արեամբըդ քո սրբո՛յ փրկեա՛
քրիստո՛ս ի հոգին յաւիտենից։

ոէր Յոմն որ մարգարէն անդադակէր
նինուէ՛ացւո՛ցն. մի՛ան երեք ա
ո՛ւրբ, եւ այլ ոչ ե՛ս ինչ՛ացիք
նինուէ՛։ Զայնի՛ւ հառաչմամբ
պանդատէին առ քե՛ զ գըթա՛ծ.
փրկեա՛ զմե՛զ ի՛ մանհսուիլեթ հրա՛
էրամանէա ե՛ւ կեցո՛ւ։ Բայց որ՛ւ
ընդ լուսոյ անա՛ւսուն ոդորմու
թեա՛ն քո՛ դո՛ւռն. ե՛ւ լըւա՛ր
ձայնի՛ տըղայո՛ց անմեղաց բիւրա՛
ւորաց փրկե՛լով ի՛ մա՛հուանէ՛ն։
Ե՛ւ մե՛ք ընդ նոսին հայցեմք ի
քէն փրկի՛չ ոդորմա՛ծ. փրկեա՛
զմե՛զ ի՛ սպանանալեաց գե՛հենին,
ե՛ւ քե՛զ փառ՛ք յաւիտեա՛նս ամէ՛ն։

ՁԿ Ո՛ր առաքե՛ցեր զյոհնան քարո՛զել
զՁ

մեծի քաղաքին նինուէից, յայտնելով զառաջս քո զմարդասիրութիւնդ. ընկալ եւ զիմս ապաշխարութիւնս։ Ելեալ ի կիտէն եւ ընթերցեալ թագաւորին պահելով կենդանից, յօրինակ թագաւորն քո եւ յարութեան։ կեցո՛ եւ զիս զմեղջք ըզմեռեալս։ Որ լուար ձայնի աղօթից երկուսեանն բիւրուց և մանկանց տըղայոց, նեըղող գլխաձ եւ երկայնամի՛տ. լուր այժմ եւ հնձ որ կարդամս առ քեզ։

Ա՛պաշխարութեամբ ապրեցան քաղաքըն նինուէացւոց, ի լսել ձայնի մարգարէին եղե՛ւ թողութիւն մեզաց։ Ե՛հաս բանն առ թագաւորն. պատուէ՛ր տայր ժողովրդեանն լսել ձայնի։ Ի՛ բերանոց մանկանց տըղայոց զարքա՛յն երկնից յօգնութիւն կոչէին լսել։

հմբ
բկ

ՇԱՐԱԿԱՆ
ՍՐԲՈՑՆ ՍԱՐԳՍԻ ՋՕՐԱՎԱՐԻՆ

օրհ
ակ

Ա՛մենա՛սո՛ւրբ երրորդու-
թեան ընտրեալ ծառայ եւ հա-
ւատարիմ. յաղթող սպառազէն եւ
քաջ նահատակ. երանգահանս սո՛ր-
բըդ սարգիս շնորհաց օթեւանն. բա՛ց
բեխօն լեր առ քրիստոս վասն ան-
ձանց մե՛ղաց։ Թագաւորին երկնա-
ւորի սո՛ւրբ զօրապետ եւ մե-
նամարտիկ. սիրով անմահին խաչ-
եալ յաշխարհի. երանգահանս սո՛ր-
բըդ սարգիս խաչիս պրսակեալ. բա՛ց
բեխօն։ Ա՛րեգականն արդարու-
թեան մեծ կարմրապետ պայծառ ա-
րեւանակ, ցոլացեալ յարեւմըտից
ի յելս արեւուն, երանգահանս սո՛ր-
բըդ սարգիս անշէջ ճառագայթի.
բա՛ց բեխօն։ Ա՛ւետաւո՛ր հայոց մե-
ծաց դիմեալ ի մէջ երկրի ի հրե-

սրտոյ. հոդմըն հանրա՛ց ի գաշտ ծամկածին, երանգահան սո՛ւրբըդ սարգիս տունկ անմահո՛ւթեան. բարեխօս: Ա՛ռաքելակա՛ն զինո՛ւ վառեալ մըտեր ի մեծ հա՛նդէս քաջութեան, մարտիրոս որդո՛ւդ ի պարս վըկայեալ, երանգահան սո՛ւրբըդ սարգիս եւ մարտիրա՛ս մեծ պըտակա՛ւոր. բարեխօս լեռնա՛ց առ աբդ վա՛ն անձանց մե՛ւց. Գերանգոյն պատիւ առեր ի բարձրելոյն բա՛նին բարեխօս, կատարիչ խընդրուածոց, լսող աղօթից. երանգահան սո՛ւրբըդ սարգիս դիւաց հալածիչ. բարեխօս լեր առ քրիստո՛ս: Ցա՛ւալից կենաց մարդկան զօրեղ բժիշկ, սըրբիչ արտասուաց, նեղելոց դիւրիչ վըշտաց մըխիթար. երանգահան սո՛ւրբըդ սարգիս գերեաց գերեհան. բարեխօս: Գերեցիկ անո՛ւն

բարի քաղցր և անուշ պըտուղ շըր-
թանց հաւատացելոց. ի գիշերի և
ի տուընջեան յուսով կոչեցեալ,
ընդ ամենայն տեղիս յիշեալ ես
փառաւորեալ. երանգահնա սուրբըդ
սարգիս գերեաց ազատիչ. բարե-
խօս: Սաղաւարտ յուսոյ առնամհ
բանին ճգեալ ի գլուխ մերոյ իշ-
խանին. սուսեր ոգոյ վահան հա-
ւատոյ քրիստոսասէր զօրաց ես զօ-
րավարաց, առեղահնա սրբըդ
սարգիս ամուր պարիսպ ընտիր
հեծելոց. բարեխօս: Խոչաչարչար
սուրբ զիտասիս նիշանագործ ան-
ուամբ ի խաչ ես յեկեղեցի. առա-
ւել պայծառ ի գլուխըս գագայ ի
գաղաթան առելոջն օրհնեալ սըր-
բոյն մեսրոպայ. երանգահնա սուր-
բըդ սարգիս բաղնեաց կործանիչ.
բարեխօս լեր առ քրիստոս վասն:

ԿԱՆՈՆ

ԲՈՒՆ ԲԱՐՍԿՍՆԴԱՆԻՆ

Ի՛նչն որ ընդ հօր յիւրեան եւ համագոյ սուրբ հոգւոյն, ըզպատկերն իւրական խառնեալ ընդ հողանիւթ բնութեանս. զոր զարդարեալ փառօք եղ ի դրախտին փափկութեան. ցորում ցընծայր զուարճացեալ անտրխրական խընդութեամբ. քանզի զաստուածս սեանէր միշտ խոնարհեալ ի դրախտին. յորմէ զուսոյն ճառագայթ առնպատրէր ի յինքեան. վանն որոյ աղաչեաւ մայր աստուծոյ մարիամ. զմիածինն քո զորդին զի շնորհեսցէ ըստ սուազակին ժառանգել վերըստին մեզ բզդրախտին վայելչութեան։

Ա՛յսօր յօրինակ նախասահմանեցի՛ն ադամայ, որ ի դրախտի՛ն փափկութեան ուրախանայր ընդ հրեշտակս. ցրնծացո՛ք ե՛ւ մեք ի յօրհնութիւնս հո՛ղեւորս։ Ա՛յսօր ի՛ խորհո՛ւրդ սաստուածասահմանեցի՛ն նախահօրն, որ ի պղտղոյն սպիտակ ճաշակելո՛վ զուարճանայր. ճաշակեցո՛ք ե՛ւ մեք ըզպատուիրանս սո՛ւրբ։ Ա՛յսօր ի՛ տուպ պատմուճանի՛ն ապականեալ, որո՛վ պրճնեա՛լ զարդարուր ի փառս մարդն առաջի՛ն, զարդարեցո՛ք ե՛ւ մեք պատուական ծայրի՛ն օրինօք։ Ցրնծա՛ մարիամ աբե՛գականն արդարութեա՛ն աբեբելք, ե՛ւ սպասեա՛ զսո՛ւ ի քէն ծնանելո՛ն աստուա՛ծ վասն մեր, զի դարձո՛ւսցէ վերստին զմեզ ի դրախտի՛ն ժառանգութիւն։

Ո՛ւրախացիր եկեղեցի՛ քրիստո՛

մը, փըրկակա՛ն տնօրէնութեամբ
մարմնացեալդ ի կուսէն վասըն քո,
աստուծոյ հարցըն մերոց։ Ա՛յսօր
ցընծա՛ն ոդիք ադամայ. քանզի որ
ի սկըզբա՛նն օրհնադիր պահոցն ի
դրախտին վասըն մեր պահել մար-
ժնով յանձն առնու, աստուած։
Ա՛յսօր երկրորդ ադամ վասն ա-
ռաջնոյն անճաշա՛կ լինելով, ըզճա-
շակաց պրոտոյն քանել ըզպար-
տի՛ս, աստուա՛ծ։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք գ
բա՛րթ պրարէք ըզնա յա՛ւ տեա՛ն։
Ո՛ր բաս պանդոց քանանօրեայ փըր-
կո՛ղին պահե՛լ վ հարսնացեա՛լ ե-
կեղեցի, զի մըտցէ՛ ի յառագաստ
ընդ փեսային յարտուցելոյ. բարձր։
Ե՛կայք հաւատացեա՛լքդ քրիստոսի,
ցընծա՛լեա՛մբ պահեցուք, ընդ
անմահին մանկո՛ւ մեռանելո՛վ մե-
ղաց, զի յարուեա՛մբ նորա կեն-

դանանցո՛ք արդարո՛ւթեան մը.
բա՛ր թէր ա՛րարէք։

մեծ Որ ընտրեցար ի սկզբանէ ա՛ն նպատակն կոյս մարիամ լինել տա՛ճար սրբութե՛ան, անձառ լո՛ւսոյն որ ի՛ հօրէ. ան նա՛ միշտ բա՛րեխօսեա՛ կեցո՛ւցանել զմեզ։ Որ սո՛ւրբ քէն եկիր ազա՛մ վա՛ռն առաջնո՛յն յա՛նցանանց, բնո՛ւթեանդ մե՛ռո՛վ պահելո՛՛վ, զմա՛նչնաբեր պտղոյն լո՛ւծեալ զպատրանս. ան նա՛ միշտ։ Ա՛րդ աղաչեա՛ մայր աստուածոյ զծնեալն ի քէ՛ն վա՛նգն մեր, զի ընդ նմա՛ն պահելո՛՛վ սո՛ւրբ յարութեամբ նորո՛ նո՛ւագնացութ. ան նա՛ միշտ բարեխօսեա՛ կեցո՛ւցանել զմեզ։

ազգ Թո՛ւնս իմ. Ո՞ղո՛ւթիւն լինեա՛ ինձ աստուա՛ծ։ Որ զառաջինն ոչ պահելով ընկաւո՛ւրանքն մեռա՛ք,

ընդհեցի՛ր քեզ օրինակ մեզ պատուիրան կենաց, զի պահելով կեն-
դանացո՛ք. ողո՛րմ ըմեա ինձ աստուած: Որ ի խորհո՛ւրդ քո կա-
մաւ մահուանն եկեղեցի քո քրիստոս, մեռանելո՛վ օրինաց մե-
ղաց, զի յարուցանել ընդ քեզ նո-
րոգեսցի ի փառս. ողո՛րմ ըմեա ինձ
աստուած:

Ի՝ բարձանց. Փա՛ռք յարու- տէր
թեան քո տէր: Որ տրտմակա՛ն
չարչարանաց խաչի քո քրիստոս, ե-
կեղեցի՛ հեթանոսաց չարչարան-
կից գոլով քեզ սրտբուխ եամբ պա-
հօք. փա՛ռք յարութեան քո տէր:
Տուր մեզ տէր մանկա՛ն քո նմանիլ
մեռե՛լութեամբ մեղաց, զի և կե-
նա՛ց քոց հաղորդիլ արժանա-
ցո՛ւք կենդանարար աւքայո՛ւթեանդ.
փա՛ռք յարութեան քո տէր:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՊԱՀՈՑ

Ո՛ր հայիս քաղցրութեամբ յա-
րատածիս քո հայր ամենակալ. օրհ-
նեալ ես աստուած հարցն մերոց։
Ո՛ր խջեր ի փրկել զարարածդս քո
ընդ մահ մահածին. օրհնեալ։ Ո՛ր խոնա-
նեա տեսչութեամբ զարարածդս քո
հոգւով ճշմարիտ. օրհնեալ։ Ըղ-
ձեր. Ա՛մենայն գործըք քո ըզքեզ
օրհնեն։ Ո՛ր յոչընչէ գոյացուցեր
զերկինս եւ զերկիր. հիւսեր զմեզ
զմեզ տէր մարդասիրութեամբդ
քո. ամենայն։ Ո՛ր անդադար փա-
ռաբանիս ի քո յարատածոց. ըն-
կալ զաղաչանս ստոյգ եկեղեցւոյ
քո. ամենայն։

Հայր բանզուժողով խոստովա-
նիմ առ քեզ ոչափ զանառակ որ-

դին. Թող ինձ ըզմեղս ի՛մ, եւ ն-
դո՛ւմեա՛։ Տէր որ զըմթացա՛ր ի կին-
քա՛նանացի, զըմեա՛ եւ յիս ի մե-
դա՛՛ռս, եւ ո՛՛դո՛ւմեա՛։ Տէր որ դա-
ձո՛ւցեր ըզմա՛՛քսաւորն ի գիտու-
մին ճըշմարտութեա՛ն, դարձո՛ եւ
զիս ըզմո՛՛ռեա՛՛ս, եւ ո՛՛դո՛՛ւմեա՛։

Տէր որ ի վերայ քերո՛՛մըէ՛ց փա՛- տէր
ռաբա՛՛նիս, քա՛՛ղցրութեամբ խո-
նարհեա՛ զնկա՛՛ զանգա՛՛՛ծնէս մեր։
Տէր որ շնորհեցեր ողո՛՛ռմութիւն
ա՛՛զգի մա՛՛՛ղկան, քա՛՛ղցրութեամբ։
Տէր որ ուսո՛՛ւցեր մեզ յամենայն
ժամ փառը՛՛ս սո՛՛ւ անուա՛՛նըդ քո՛՛մ
սըրբո՛՛յ, քա՛՛ղցրութեամբ։

Ո՛՛ր հա՛՛մագո՛՛յից ես հաստի՛՛ճ հա՛՛ր- հըց
ցըն մերոց ա՛՛սացուա՛՛ծ, ո՛՛ւսո՛՛ մեզ
ա՛՛նդա՛՛դա՛՛ օրհնե՛՛լ զա՛՛հաւո՛՛ր ա՛՛նո՛՛ւն
քո՛՛ սո՛՛ւրբ։ Ո՛՛ր ե՛՛րգեցո՛՛ղացն՝ աղո-
թիւք հրա՛՛շացո՛՛ւցեր ի մէջ հնոցին

ընդ զանչամի զօրութիւնդ, ձեւս։ Որ ապրեցո՛ւցեր զերիս մանկո՛ւնան ի մէջ հնոցին բոցոյն. ձեւս։ Ը՛զեր օրհնեցէ՛ք. Մխիթա-
գ նութեամբ բարձր արարէ՛ք յանի՛-
տեան զանապա՛ծն աբրահամու։ Զանիմանալին ի յիմութեան եւ-
կրաւորքս ընդ երկնայինսն միա-
բանութեամբ բարձր արարէ՛ք յան-
հուտեան զանապա՛ծն հոգւոյդ։ Զանհնան ի բարձրութեան քահա-
նայ՛ք եւ ժողովո՛ւրդք, միաբանու-
թեամբ բարձր արարէ՛ք յանհուտեան
զանապա՛ծն հարցն ելից։

ողբ Ա՛նապա՛ծ բանդուո՛ղոմ, խըն-
նայեա՛ յարդարածըս քո հայր ամե-
նակալ, և ողորմեա՛։ Ա՛րեգանկն ար-
դարութեան ծագեա՛ ի հոգիս մեր
ընդոյս ճշմարտութեան, և ողոր-
մեա՛։ Տո՛ւր մեզ տէր զհանգստու-

թիւն, եւ վերակեաց ի նեղչաց մերոց
հնդիւք ճշմարտութեան, եւ ոչ։
Քեզ վայելէ անարատ օրհնու- ատէր
թիւն զօրհասնակատ։ Զհայր եւ
զորդի եւ զսուրբ Հոգիդ գոհու-
թեամբ բանեբանեցուք։ Զերրոր-
դութիւն միասնական գովեմք, եւ
զմի աստուածութիւն։
Ոչ յամենայնի ես կարող օրհ- հրդ
նեմք զքեզ տէր. ամարաձ հայր-
ցէն մերոց։ Ոչ անապականն բոյով
զօրութեամբ պահեցեր զյաւա-
ղեան լոյն ի քեզ սուրբ ըզմանկունան.
վերակեաց եւ զմեզ մանրամասէր տէր.
ամարաձ։ Բարձրացուցանեմք զո-
վեցիլ զանուն քո սուրբ. թագա-
ւո՛ր ոչ յամօռ փառաց նըստիս.
օգնեա մեզ ի նեղութեանն մե-
րում. ամարաձ։ Գործըք տեառն գ
ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր արա-

րէք լզնա յաւի՛ տեան։ Տիւք եւ գի՛շերք լզտէր օրհնեցէք. եւ բա՛րձր։ Ի՛ արա՛յել լզտէր օրհնեա՛ց է. եւ առա՛ւ՛ել բարձր արարէք։

ողբ

Ի նեղո՛ւթեա՛ն իմո՛ւմ ծգնեա՛ ինձ տէր, ո՛րպէս երբեմն յոնի՛նո՛ւ, եւ ո՛ղո՛րմեա՛։ Ի յա՛նցանա՛ց իմոց մաքրեա՛ զիս տէր, ո՛րպէս երբեմն ըզմաքսաւո՛րն, եւ ո՛ղո՛րմեա՛։ Ի նե՛նգա՛ծ՛ր շերմանց փրկեա զիս տէր, եւ յարեանէ՛ ապրեցո՛, եւ ո՛ղո՛րմեա՛։

տէր

Ա՛մենայն զի՛նուո՛րութիւնք՛ հրեշտակաց աղաչեա՛ր ձայնիւ օրհնե՛ն ըզքեզ հայր ամե՛նակա՛լ սո՛ւրբ եւ միայն մարդասէր։ Նո՛ր օրհնութիւն՛ քեզ երկրածի՛նքս երգեցո՛ք, առաքեա՛լ ի հօրէ ողջի՛ միածին, ամենակա՛լ։ Զարմանութեամբ ըզքե՛զ գովե՛ն արարածք,

բաշխող պարգեւաց տուրբ հոգիդ
ճշմարիտ, ամէնակալ:

Երկիր մանկունքն ի հնոցին եւ ասէին. տէր ամենայն հարցն մերոց, օրհնեալ ես յաւիտեան: Մի մասնէր ըզմեզ ի սպառ ընտանեաց նորին՝ մեռանել մեռեալ, վասն արբանեակ սիրելոյդ քո. օրհնեալ: Էջ հրեշտակն յերկնից եւ ըզպատ հրոյն շիջոյց, եւ փըրկեաց զօրհնեալսն յամբոխ հուրն ի ձեռաց մահու. օրհնեալ ես յաւիտեան: Ընդ զտէր. Անէ՛ք հա՛. եւ բարձր այսրէք ըզնա յա՛ւիտեան: Զոր եբկեբկեցաւն կեն դանիք փառաւորեն ի բարձունս. փառք քե՛զ հա՛յր անէ՛ք հա՛. եւ բարձր: Վեցհազարեան սերովբէքն աղաղակեն անվրդով. սուրբ սուրբ սո՛ւրբ տէ՛ր անէ՛ք հա՛. եւ բարձր:

հրց
աղց
մի

գ

տղբ

Զբղջման իմոյ գթասա՛ռս ա՛րկանե՛մ առաջի քո քրիստո՛ս, թո՛ղ ինձ ըզմեզս իմ ո՛րպէս երբեմն ընդպո՛նելիւն, որ միայնդ ես բանզմագո՛ւմ։ Ա՛նկանի՛մ առաջի քո քրիստո՛ս, որ հոգի՛ դ ես բանաւո՛ր հօ՛տի, խընդրեա՛ և զիս ըզմոլո՛րեալս, որ միայնդ։ Ըզմեզս իմ ցո՛ցից քեզ քրիստո՛ս, որ բժի՛շկդ ես հոգւոյց եւ սէր կե՛նացդ, բժշկեա՛ և զիմ զհի՛ւանդութիւնս, որ մի։

տէր

Զաստուածն իսրայելի ամենեքեան օրհնեացո՛ք եւ փառս տա՛ցո՛ք նմա։ Միածնի եւ ամենահի երկիրպագցո՛ք եւ փառս։ Սուրբ զհոգին ճշմարտութեան գոհութեամբ մեծացնո՛ւցո՛ք եւ փառս։

հրց

Բարեբանեա՛լ ես թագաւո՛ր ամենայն. աստուած հայրըն մերոյ։ Հաստատեցեր ուխտս ընդ ծառայ

յին քում ածրաձհամմե. ամսրնւած։
Բարձրացուցեր ըզմանկունս եկե-
ղեցւոյ սրբոյ քո. ամսրնւած։ Ընդ- գ
սէր օրհնեցեր քո եւ բաշխեր ա-
րարիք ըզնա յաւիտեան։ Տիւք եւ
գիշերիք ընտրեր օրհնեցեր զ եւ
բաշխեր։ Խորհեալ ընդառաջ
օրհնեմացէ. եւ առաքեր բարեր։
Վերանգիմ ի բազմութենէ մե- ողբ
ղաց իմոց. ամսրնւած խաղաղու-
թեան ծգնեա ինձ։ Ակնկալիմ հոգ-
ւոյ ամօրինութեան իմոյ. թագաւ-
որ խաղաղութեան ծգ։ Ի խորհս
մեզաց ծովու տարաբերեալ ծբսիմ.
նաւապետ բարի վերակեա զիս։
Որ բնակեալդ ես ի յերկինս տէր
օրհնեալքդ ընդքեզ։ Զօրհանապազ
օրհնացուք զանուն սո՛րբ քո։
Բարձր արարէք ընտրեր անապ-
ա՛րճ մեր։

հրց

Բարեբանեալ ե՞ս ի յանխտեան. ասէ՝ այո՛ այսուամբ հարցըն մերոց: Մի բանջ՛ առներ ի միջ զմոլորմունքիւն քո. ասէ՛ այս: Ըստ մոլորմնեան քո՞մ փըրկեա զմեզ ի նեղչաց մերոց. ասէ՛ այս: Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըղնա յանխտեան: Ըզնըստեալն ի քրոմբէական աթոռ օրհնեցէք եւ բարձր: Զմատաւորըն քրիստոս եւ զայսուամբ խաղաղ՛ութեան օրհնեցէք ժողովուրդք եւ բարձր: Զոր վայելեաք զօրք անմարմնոց հրեշտակաց, քահանայք այսուամբ նելոմ, ժողովուրդք առանել բարձրացա՛ցէք ըզնա յանխտեան:

գ

տղբ

Թուեաս իմ. Ողջ լեր բարեաւ ինձ աստուած: Ի լսել ըզձայն փողոյն յսհագին ամուսն, յորժամ հանկանի հրեշտակապետն եւ կոչէ

ի գանաձանն, ողո՛րմ բմեա՛ ինձ։
Ի՛ նլնատլ քո յատենի գատաւո՛ր
սիեզ, յորժամ առնե՛ս հրատիր-
ձո՛մեանդ ըզքննութեն որդւոց
մարդկան, ողո՛րմ բմեա՛ ինձ։

Ի՛ բարձանց. փա՛ռք քե՛զ աս- տէր
տուա՛ծ։ Երկնային զինուորու-
թիւնքդն հրաշալի ձայնիւ փառա-
բանե՛ն ասելով. որ նլնատիս ի քե-
րմիքո, փա՛ռք։ Երկրածի՛ն որ-
դի՛ք մարդկան սաղմոսիք և օրհ-
նո՛մեանդ աղաղակե՛ն անելով.
երրորդութեիւն անբաժանելի, փա՛ռ։

Զառաւօտն զօրհներգո՛մեիւ ՄԿ
նլնս մարգասիրո՛մեամբդ քո ըն-
կալ մաքառո՛ր փառաց. եւ զման-
կո՛ւնս եկե՛ղեցւոյ քո պահեա՛ ի
խաղաղո՛մեան։ Որ տեսողք ե՛ս
խոնարհաց յե՛րկնից ի յե՛րկիր, եւ
սրտով ողո՛րմութեան ազգի մարդ-

կան. լզմանկունս։ Ընդ սերնվքն սըրբոյոց հանաձայնեալ քեզ երգեմք, երեքսրբեան տէրութիւն խնայեա քաղցրութեամբ յարարածս քո, եւ զմանկունս։

հմբ Ինձ ծգնութիւն ի տեառնէ աստուծոյ իսրայէլի՝ եկեցէ։ Եւ որ պահէն զիսրայէլ այնպէս իւրով. ինձ ծգ։ Զի նա է տէր տերանց եւ աստուած յաւիտենից. ինձ ծգ։

հմբ Հանգրէձի զայս իմ առ քեզ որ թանգաւորդ ես թագաւորաց, փրկել լզմեզ եւ պահել յանեղրևոյթ թշնամւոյն։ Արքայն արդարութեան յէից լուսոյդ ծագեաց մեզ վրկող, փրկել լզմեզ եւ պահել։ Անձէն իմ առ քեզ պահ զատ, կարգամ առ քեզ հայր բազմաց գնթ. փրկեա լզմեզ եւ պահեա յանեղրևոյթ թշնամւոյն։

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ԹԷՈԴՈՐՈՍԻ ՋՕՐԱՎԱՐԻՆ

Ո՛ր ընտրեցեր ի սկզբանէ զՏա՛ճդ եղեալն ի մարդկանէ. որ եւ զինուորեալ քեզ Թէոդորոս, զոր խառնեցեր ի դասս երկնաւոր զօրդ. ա՛ղաչանո՛ք սորա կեցո՛ զքեզ զքրիստոս Թագաւո՛ր։ Ո՛ր յօրինակ աներեւոյթ վիշապ օձին զոր եւ կո՛խեալ հրամայեցեր, արի՛ւաբար Թէոդորոս զերեւելի գլո՛ւխ վիշապին խորտակեաց քո՛վ զօրո՛ւԹեանդ. ա՛ղաչանո՛ք սորա կեցո՛ զքեզ զքրիստոս Թագաւո՛ր։ Ո՛ր ընդհա՛րն արկեա՛լ յերկիր բո՛լորեցեր յո՛գիս սրբոյն Թէոդորոսի. որ եւ զգաստաձայն լուեալ զգկուո՛ցն, եւ մատոյց զանձն ողջակէզ քեզ պատարագ ընդունելի. ա՛ղաչանո՛ք սորա կեցո՛ զքեզ զքրիստոս Թա։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԿՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷԻՆ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

Ո՞ր զծո՞ւքն սրբութեա՞ն պա-
հնոց նախ ի դրախտին աւանդեցեր.
զոր ոչ պահելով նախաստեղծիցքն՝ն
ճաշակմամբ պղտոյն ճաշակեցին
ըզդառնութիւն մեղաց եւ մահու.
ո՞րպէս չնորհեա մեզ տէր ճա-
շակել ըզքաղցրութի՛ւն քոց պա-
տուիրանաց։ Ո՞ր զանազա՞ն վիրօք
մեղաց հարւսք յոգիս ի թըշնա-
մեյն. եւ ի բազմապատիկ հիւա՞ն-
դութիւնս կարօտացաք մարդասի-
րիդ բանալոյ ըզցաւըս մեր. ո՞րպէս
բժշկեա՞ զմեզ քրիստո՛ս
որպէս մարդասէր։ Ո՞ր եկիր ի փըր-
կութիւն մարդկան ծնընդեամբ
կուսին մարիամու. եւ կենդանա-

բան քո յաւիտենական հրաւիրեցեր ընտանացեալս ի յաւիտենական անմահութեան. վասն որոյ պաղատանօք մեր քո կեցո զմեզ փրկիչ։

Որ գերադոյն փառօք բարձրացուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ քո քրիստոս, խոնարհութեան քո ձանապարհաւ առաջնորդեալ ի յերկինսն վարդս հրեշտակաց. պաղատանօք մեր առաջնորդեա մեզ տէր ի յարդարութիւն։ Որ զգաստութեան պատղոյն ճաշակն որով մեռանք արդարութեան, պահելով քո քառանօրեայ փոխեցեր ի քաղցրագոյն օրինաց քոց ճաշակումն. պաղատանօք մեր արբո մեզ տէր զուրախարար սիրոյ քո զջաժակն։ Որ անապականն ծնընդեամբըդ քո լուծեր զերկունըս նախամօրն, մարիամ մայր աստուծոյ. բարեխօսեա առ

միածին որդին լուծանել զկապանըս մեղաց մերոց. եւ աղաչեաւ փըրկել զանձինըս մեր ի փորձութենէ:

հրց ակ

Որ յառաջ քան զյաւիտեանս անժամանակ ծընեալ ի հօրէ ամենաճառելի բանդ աստըւած, որով եղեն երկինք եւ երկիր. օրհնեմք ըզքեզ աստըւած հայրըն մերոց: Որ ի պանակեր աստուածութեանըդ քո զարդարեցեր ըզմարդն առաջին. եւ ըզպատուիրանն ոչ պահելով դարձաւ ի հող, ընդ մահու անկեալ թաւգաւորութեան. օրհնեմք: Որ զգըլխաւորութիւն արարչական սիրոյ քո ոչ դարձուցեր յորդւոց ադամայ, այլ շնորհեցեր ըզյոյս ամենըրեն դառնալոյ ի կեանս, որով զհնովք յանմահութիւն վերադարձեցեր. օրհնեմք: Ըզտէր օրհնեցեք բա՛ւ ըզբ արարածք ընձեռ յա-

գ

ւխտեան։ Ընդ նախանշօրըն տ՛րտ-
մուխեան որ վան եւիցն ի դրախ-
տէն կենաց, ընկալցու՛ք եւ մե՛ք ըզ-
տրտմու՛թիւն ապաշխարու՛թեան.
զի յարուԹեամբըն քրիստոսի ար-
ժանասցու՛ք մըտից դրախտին ե-
կեղեցւոյ. բա՛ր ըզր արա՛րէ՛ք։ Ընդ
ենուխայ նահապետին որ յո՛ւսացաւ
կո՛չել զանո՛ւն տեառն աստուծոյ,
յո՛ւսացու՛ք եւ մե՛ք յարու՛թեամ-
բըն քրիստոսի. յանո՛ւել նովա՛ւ ի
կեանսըն յաւիտե՛նից. բա՛ր ըզր։

Որ ընկեանքն անմահարար մահ- մեծ
կանացու բնու՛թեանըս ի՛ քեզ
կրեցեր սո՛ւրբ կոյս մարիամ. ո՛րով
մե՛ռեա՛լքս որ յաղտէն կե՛նդանա-
ցա՛ք յո՛ւսով յարո՛ւԹեան. ա՛ռ նա՛
միշտ բարեխո՛սեա՛ վանն անձանց մե՛-
րոց։ Որ ըզբա՛ն անե՛զական զէ՛ակն
էից գոյացո՛ւԹեանց անճառաբար

ձ[ք]նար մարմին եղեալ ի փրկու-
թիւն եղականացս. առնա։ Որ ըզ-
պատուն ի քէն կենաց ընծայեցեր
մեւեալն ադամայ. զորոյ պանծ
քառանօրեայ քաւեաց զպղտոյն
ճաշակութիւն, եւ յանխախճան ըզ-
նոյն վերածեաց ի կեանս. առնա։
որ Որ առաքեցար ի հայրական ծո-
ցոյ ծածկեալ խորհուրդ ընդ հօր
յայտուեար, եւ առեր մարմին զմե-
ղուցեալ նախատոհմին յանապա-
կան կուսէն անճառ միութեամբ
վանել մերոյ փրկութեան. ոդոր-
մեա։ Որ փոխանակ ճաշակացքն
դառնութեան մանկաբեր պղտոյն
անճաշակ լինելով քո քառանօրեայ,
քաղցրացուցեր յոտով ըզհին նոր
քո օրինաց. վանըն։ Որ աջակողմ ա-
տապակին բացեր ըզդուռըն դրախ-
տին կենաց. բաց եւ մեզ մեղա-

ւմրոյց ոգւոմն Թեամբ, ոլք ընդ նըմին զքո դաւանիմք տէր և Լա՛ դա՛ռ. սդա՛շեմք զքեզ ողո՛րմեա։

Որ անմարմնոց հոգեղինաց դա՛ տէր
նակցեցեր քրիստոս սո՛րբ զեկե՛ղեցի. ոլք ընդ նոսի՛ն համաձայ՛ նեա՛լ փառաւո՛րեմք սո՛րբ զերրոր՛ դո՛Թիւնդ, սրո՛վեէական սքրբա՛ սդո՛Թեամբ երգե՛լով լզփա՛ռս ի բարձո՛նս։ Որ յաղԹեցեր մերո՛վ բնու Թեամբս՝ ի փորձու Թեան կա՛ մակոր օձին. ոլով եսո՛ւ իշխա՛ նո՛Թիւն սրդւոց սդամնայ կո՛խել լզգլո՛ւխ չար վհշապին. եւ ընդ երկնայինոցն երգել լզ։ Որ գա՛ լնտեռամբ քո վերացեր լզմեզ յաշ՛ խարհական մեղաց ծո՛վէս, ոլսպա՛ ռրեա՛լ լերմամբ ուռկանե՛ վերին հա՛ւատոյ, զո՛ր ի ծովո՛ւն հրաշա՛ գործեցեր. երգեմք՝ք քեզ լզփա՛ռս։

Զայնուն քո քրիստոս օրհնեմք, փառաւորեմք ըզքեզ աստուած հայրըն մերոց։ Ինչեր ի հնոյն ի բաբելոն, փա։ Եւ փըրկեցեր զեբրա մանկունան ի հրոյն բըռնութեենէ. փա։ Ըզտեր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Էակիցըն հօր ինջեալ ի հնոյն, եւ թօթափէր ըզհուրն ի նոցանէ. եւ անկէզ պահեալ ընդմանկունան ի հրոյն. օրհնեցէք։ Եւ մանկունքն ի հնոցին գոհաբանէրն, որ պահեցեր ըզմեզ ի հրոյս եւ արժանի արարեր օրհնել ըզքեզ աստուած, եւ գովել զանուն քո յաւիտեան։

Ով կենդանոյս հանապազ զիս ալէկոծէ։ Մըրրկեալ ալիք թշնամին ինձ յարուցանէ։ Դադարեցո բարի ընդ ինձ իմոյ ապաւէն։

Ի համբառնալ իմում առ քեզ

զաչս իմ ծգնեա ինձ տէր։ Ի յօրհնութիւն նոր օրհնեցուք ըզքեզ քրիստոս փրկիչ մեր։ Ա՛յցելո՛ւ մեր եւ փրկի՛չ. կեցո՛ զանձինս մեր։

Որ խոնարհեցար ի տիարութիւնս մեր մարդասէր տէր. օրհնե՛մք ըզքե՛զ զ սատրաճ հայրըն մերոց։ Եւ բարձեր ըզմեզնս մեր չարչարանօք քո. շնորհեա՛ բանաւոր հօտի օրհնել զանո՛ւն քո անեղական. սատրաճ հայրըն։ Որ արարեր ընքանչելս ի հնոցին. արա՛ ի մեզ զողորմութիւն քո մարդասէր. սատրաճ։ Ըզտէր օրհնե՛ցէ՛ք բարձր ամարէք ըզնա յաւիտեան։ Ե՛ցէ՛ք. Որ ընդհո՛ւր հրնոցին շիջոյց, և զմանկունսն ապրեցոյց ի բո՛ցոյն. բարձր։ Ե՛սցէ՛. Զօրութեամբ սուրբ հոգւոյն փրկեցան անանիանքն. եւ երգէ՛ն մխաբանութեա՛մբ։ բարձր։

հ.ցց

գ

ՊՔ Ա՛ԵՐԱ ԵՄ ՅԸՆԿԸՂՄԻԼ ՕԳՆԵԱ՛Յ ԻՆՁ ՆԱՒԱՊԵՏ ԲԱՐԻ. ՔԱՆԶԻ ԺԱ՛ՆԵՐԱՑԱՆ Ի ՎԵՐԱՅ ԻՄ ԲԵ՛ՌԻՆՔ ՄԵԶԱՅ։ Ա՛ՍՈՒԱԾ ՅՕԳՆԵԼ ԻՆՁ ՓՈՒԹԱ՛Յ ՔԱ՛ՆԶԻ ԽՈՏՔ ՉԱՐԵԱՑ ԸՆԿԸՂՄԵ՛Ն ԶԻՍ ՅԱՆԳՆԱՆԱՑ. ԱՅԼ ԴԱ՛Ռ ՆԱՒԱ՛ՊԵՏ ԼԵՐ ԵՒ Ի՛ՆՁ ՁԵ՛ՌՆԻՍՈՒ։ ՓՂՐԿԵԱ՛Յ Ի ՎՐԱՆԳՔ ԸՂՆԱՒԱՐԵԿԱ Ի ՅԱՂԵԱՑ ԾՈՎՔ. ՔԱՆԶԻ ԿՈՐԸՆՉԻՄ Ի ՄԵՂԱՑ ԱՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱ՛Ն ԻՄՈՅ։

ՈՒԷ ԲԱՒՐԵԱ՛Լ ԱՀԱ՛ՒՈՐ ՈՒ՛Ր ՓԱ՛ՌՔ ՔԵԶ։ ԲԱՒՐԵԱ՛Լ ՎԱՍՆ ՎԵՐԻՆ ԱՓԹՈՒՆՅՆ. ԱՀԱՒՈՐ ՎԱՆ ԱՀԵՂ ԱՒԵՆԻ՛Ն. ԲԱՒՐԵԱ՛Լ։ ԲԱՒՐԵԱ՛Լ ԵՍ ԴԱ՛Ռ ՅԵՐԿԻՒՆ ԱՒԱՐԱ՛Ծ. ՅԱՒԵՆԱՅՆ ԵՐԿԻՐ Է՞Ն ՓԱ՛ՌՔՔ ՔՈ. ԲԱՒՐԵԱ՛Լ։ ՉԻ ԴԱ՛Ռ ԲԱՐՁՐԱՑԱՒ ԸՂՁԵՂ ՓԸՂԿԵՑԻ՛Ր, ՆՈՒԱՒԱ՛Ր ԸՆԴ ԱՒՋԻՔ ՀՕՐ ՄԵՂ ԿԵԱ՛ՒՆԱՑ ՇՆՈՒՀԵՑԻ՛Ր. ԲԱՒՐԵԱ՛Լ։

ՀՐՑ Ա՛ՍՈՒԱԾ ՀԱՒՐՑԻ՛Ն ՄԵՐՈՑ, ԲԱ՛Ռ

բերանեմ է անուն քո յաւիտեան։ Վասն ուխտի հարցըն մերոց. տէր մի մատներ զսպան վասն անուանդ քոյ քեմ սրբոյ։ Առաւել փառաւորեալ է անուն փառաց քոց ամենայն յաւիտեան։ Ըզտէր օրհնէցէք եւ բանդր ապրիչէք ըզնա յաւիտեան։ Տիւք եւ գիշերք ըզտէր օրհնէցէք եւ ամաւել բանդր։ Ի սրայէլ ըզտէր օրհնեաց զէ. եւ ամաւել բանդր ապրիչէք ընդ։

Ա՛զանչեմ ըզքեզ տէր պանդեւ- եան ինձ մարդասիրութեամբ լրւանալ ըզմեղս իմ, եւ ողորմեա։ Զարմանամ իմ և զհամառչանըն սրտի իմոյ մարդասիրութեամբդ քո լինել տալ տէր, եւ ողորմեա։ Մերձեցիր ինդրելոյ ամաւել իմ առաջի քո տէր. բարեխաւսութեամբդ քո խնայեա յիս, եւ ողորմեա։

ողբ

ոէր Տո՛ւք փառս աստուծոյ բընակեալոյն ի յերկինսըս միաբա՛նութեամբ։ Բնակելոյն ի սրբութեան մա՛տունսդ՛ք զաղօթս մեր. եւ խնդրեսդ՛ք զողորմութիւն ի բարեբարի տեառնէ մերմէ։ Ցանճառ փառաց խոնարհեցա՛ւ վա՛սըն փրկութեան մերոյ. զի դարձուսցէ զմոլորեալսըս ի գիտութիւն ճշմարտութեան։ Զա՛ստըւած օրհնե՛սդ՛ք ի սրբութեան անձանց մերոց գո՛հացանելո՛վ. եւ խնդրեսդ՛ք զողորմութիւն ի բարերար փրկչէ՛ն մերմէ։

հրց Օ՛րհնեա՛լ եւ փառաւո՛րեա՛լ. սաստուած հայրըն մերոց։ Ա՛րդա՛ր ես յանե՛նայնի՛. տէր կեցո՛ զանձինս մեր։ Եւ այնքան ոչ դադարէին զնո՛ս արկեա՛լ էր և գընային ի մէջ հընոցի հրոյն. զաստուած փառաւորէին։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛

գ

բարէք ընդ իւրեան յանիւտեան։ Ի ջամբ
որդւոյն աստուծոյ բուց հնոցին ցո-
ղանայր. անդադար գովելով բարձր։
Յաղթող զօրութեամբ զօրհնաբանեան
սրբոցոյց. ընդ նոսին գովելով բար։

Ա՛ղաչեմ զքեզ հայր երկնաւոր, աղք
մի դատաստաներ զերեսս քո յի-
նէն, զի նեղեալ եմ ես վանվաղա-
կի՛ լուր ինձ տէր։ Ողորմեալ անձն
իմ անօրէնութեամբ, մի կորուսա-
ներ զիս տէ՛ր ընտ անօրէնութեան
իմոյ, որ խըճդրտդ ես մոլորեալ
ոչխարիս։ Փանրացեալ սիրտ ըն-
կըճմէ անձն իմ, ընկալ զիս որպէս
երբեմն զգալեարուն, որ ծլսիմա ան-
լըկոծեալ յանցանօք։

Փառք սուրբ ես գոհութիւն տէր
տէր ամենայնիցդ քոյ սրբոյ։ Քո՛մ
սրբոյ տէրութեանըդ վայել փա-
ռըք պատիւ և երկրպագութիւն։

Օրհնեալ տէր բարեբան. որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ փառըն տալ անուանիդ քում սրբոյ։

հրց աղց մի

Փառաւորեալ յաւիտեան. անսպառ հարցըն մերոց կեցո՛ զմեզ։ Որ արարեր ողորմութիւն ի մէջ հնոցին. եւ կենարար ցօղով քո փրկեցեր զերիս մանկունսն։ Զհուրըն բորբոքեալ մանկունքըն հաւանսմանըն շինօղացն եւ պատկերի ոսկեայ ո՞չ մատուցի՞ն խունկս. այլ քեզ սաստուած հարցըն։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր սրտի՛ք ընդնա յաւիտեան։ Ձորէր ըզցօղ ողորմութեան երից մանկանցն ի հնոցի՛ն. բարձր։ Քանն սաստուած լոյս ծագեալ ի հնո՛ցն, ըզգայո՛ւստ միածնի՛ն երգէ՛ին մանկունքըն. բարձր։ Ինչեա՛ս առնասա կենաո՛րեր հրեշտակն, ըզհայր ի յերկի՛նըս տայր փառաւո՛րել. բարձր

Աղը

Աղ է, որ բազում տեղիս անուանի. աղ է ասի. Աղ է ոտն։ Աղ է և անկանիմ առանձին քո. աղ է ոտն։ Աղ է խոտովանիմ ըզբանիցն ի մ. աղ է ոտն։

Տէր

Ընդ երկնային զօրութիւնն օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր եւ բնակիչք երկրի։ Զանուն սուրբ փառաց նորա գովեցէք յերկիր դնեցէք մարդիկն ի շքեղանք եւ դանաճորք երկրի։ Զայնիւ երգով ցինձութեամբ բարեբանեցէք զանուն նորա մանկունք եկեղեցւոյ սրբոյ։

Հոգ

Զանճառ էութիւն եւ ընդմի անուանձութիւն բանբեանեցՀՀՀ

հայիմ քաղցրութեամբ յարատեւեցարք
քո՛ւմէ. տէր անտուած հայրցըն մե-
գ րաց. Ըզտէր ծրհնեցէք եւ բանբեր
սրբոցն ընդնա յաւիտեան։ Տիւք
եւ գիշերք ըզտէր օրհնեցէք. եւ
առաւել բանբեր։ Ի սրտիկ ըզտէր
օրհնե՛ցաք. եւ սքանչացէք. եւ սքանչել
ղ բանբեր սրտիկ ընդնա յաւիտեան։
ոդր Թիւնա իմ. Մեղա՛յ քե՛զ տէր,
քաւեա՛ զիս։ Մեղաք անօրինե-
ցանք սաստկեցաք. ոչ պահեցաք
ըզպատուիրանըս քո։ Մեղա՛յ։
Դարձիր տէր ի բարկութենէ՛ դո
քումէ. անցո՛ ի մէնջ ըզցասումըն
քո։ Մեղա՛յ։
ոէբ Որ տէրդ ես երկնի եւ երկրի
ըզբեզ օրհնեա՛ն զընարիծունք
երկնից հոգեւո՛ր երգով։ Օրհնեմք
ըզքե՛զ քրիստոս փառաց թագաւոր.
ո՛ր շնորհեցեր մե՛զ ձայնակից

լինել զնա՛ւրէնից երկնից։ Սո՛ւրբ երրորդո՛ւթիւն անմահ աղօթիւք սրբոց քո՛ զ կա՛րգամբ առ քեզ. լու՛ր ձայնից մերոց։

Լո՛յս փառաց բանդ ա՛սացեր որ ծագեցե՛ր ի մեզ ըզլոյս գիտութեան, կարգանք ա՛ռ քեզ տէր. ա՛ռաւօ՛ տո՛ւ աղօթք մեր հաճոյա՛ցիր քեզ։ Ցանմարմնոց վերօրհնեա՛լ ի մարդկանէ՛ երկրպագեա՛լ, բնակեա՛լդ ի լոյս անմա՛տոյց. կարգանք։ Երեք սրբեա՛ն տէրութիւն, միաբանակա՛ն աստո՛ւածութիւն, բնակեա՛լդ ի լոյս անմա՛տոյց. կարգանք։

Օ՛գնական մեր լեր տէր եւ ա՛պաւէ՛ն յանե՛նայն ժամ. անդադա՛ր աներկիւղ զհա՛ւատոյ ճա՛շակեալք ի քեզ։ Հայր բարե՛մտութիւն որ խրնամոդդ ե՛ս յանե՛նայնի. շնո՛րհեա՛ մեզ խա՛ղաղութեամբ հա՛սանիլ ի նո՛ւա՛-

Ձկ

Համբ

հանգիստ։ Որդիդ մեռածին ու լ կատաղ ես քեզմովքէից. շնորհեա՛ մեզ յաջակողմեանն դասիլ ընդ սուրբս քո։ Հոգիդ ճշմարիտ ու միշտ յանձատ փառաց բանիցիս. ընկալ զմեր օրհնութիւնս ի ժամ երեկոյիս։

ՇԱԲԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑՆ ԿԻՒՐՂԻ
ԵՐՈՒՍԱՂԻՄԱՑ ՀԱՑՐԱՊԵՏԻՆ

Ա՛նկո՛ւնըք նո՛ր սիմէնի, վա՛ռաբանիչք սո՛ւրբ երիւրդումիեանն, ըզմիշատակ սրբոցն կի՛ւրղի հա՛յրապե՛տին ո՛նեւլով այսօր ընդ զո՛րս անամարմնոցն, օրհնեցէ՛ք զտէ՛ր յօրհնո՛ւմիւն ի նո՛ւր։ Ի՛ յարկի՛ սրբութիեան ե՛ւ ի տե՛ղւոջ փառաբա՛նութիեան, ըզմիշատակ։ Գա՛հանո՛յք ե՛ւ պաշտօնեա՛յք մեռաւո՛ն հա՛ւատացեալք, ըզմիշատակ։

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԵՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

ՕՐ ԿԳ

Ո՛րչհնե՛մք ըղքեզ անըակիզբըն հայր ոտզո՞յզ վիաճնե՛, զո՛ր առաքե՛ցեր ի գանձո՛ւմըն մոլո՛րեալ ոչխարին. գանձո՞ւ եւ զմեզ ի մե՛ղայ ոտզո՞յ քո՛ չանշա՞նո՛ք։ Գո՛վեմք ըղքեզ բան եւ լոյս ո՛ր զտրանկա՞ն քո՛ պա՛տկեր լո՛ստվ ճրագի քո գըտեա՛լ վերականգնեցեր. կա՞նգնեա՞ զանկեա՛լքըն մե՛ղօք քո՛ըն սո՛ըբ չանշա՞նո՛ք։ Բարեբա՛նեմք զիանո՛ւակիցըդ հո՛ր ըհո՛գիդ ճըշմարըիտ. ո՛ր նո՛րոգե՛ցեր ընծհնա՛ցեալքս մեղո՛ք հընո՛յն ա՛զատայ. նո՛րոգեա՞ւ եւ զմեզ ի մեղաց նո՛րոգո՛ւթեամբ քո՛ չնո՛րհա՛ց։ Ո՛ւրախացիր բանձրե՛լոյն հուվանացեալ զո՛րութեամբ, եւ

բնակարան սուրբ Հոգւոյն ոյրով ծը-
նաւ զԱՆՆ աստուած. բայրե՞ խօ-
սեա վանքն մեր աստուածծին
մարիա՞մ։

Լոյս ի լուսոյ ծընունդ եւ ծա-
գումն. որ եկիր ի խընդիր մեղարեալ
ոչխարի բնութեանս, զոր ընդ խաչ
չին բարձեր ի վերայ ուսոյդ. մաք-
րեա զմեզ ի մեղաց մերոց։ Սո՛ւ-
բըդ սըրբոց էից մաքրութիւն.
որ ածեր տան քո աւել ի մեղաց
զանչխարհս մաքրելով. ի նամ գը-
սեալ զպատկեր քո նորոգեցեր. նո-
րոգեա զմեզ ի հնութենէ մեղաց։
Ը՞նդ ա՞նսուանկին որդւոյ գոչեմք
առ հայրըդ գրթած, մեղաք յեր-
կինս և առաջի քո քաւիչ յանցա-
նաց. եկ ընդ առաջ սիրով գընկեա՛
համբուրիւ, մաքրեա զմեզ ի մե-
ղաց մերոց։ Ա՛ղերս կենաց բըղ-

խեալ յերգեմնի տուրս անառաջադիմն, որով արբեցան երկիր ծարաւոնաւ հոգւոյն իմաստուք. տակ մեզ մանկեա անգամ արտասուացդ մաքրել զմեզ ի մեղաց մերոց։

Որ զոհրանկանդըդ կերպարան ըզդեցոյցեր ծառային. եւ զարդարեալ փառօք եգեալ ի դրախտին. օրհնեալ ես տէր աստուած հարցըն մերոց։ Որ ձայնակամաբ պատգոյն մահու յանմահից կենաց մեռաք. իսկ գալստեամբ քո վերստին փակեալ դրախտին դուռըն բացան. օրհնեալ։ Որ փոխանակ մահացուելոյն ազգ անէծքըն տրտմադին, մեզ փայտ կենաց եսոբ զհաշ քո, լուծեր նախնի ըզկապ մահն. օրհնեալ։ Ըզտէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէ՛ք ընդնա յաւիտեան։ Որ ապրեցոյց զնոյ տանպան-

նաւքն պահելով հայր աշխարհի, և գՀնեղեղ մեղաց մարդկան հնեղեաղա՛ջնւոյց դադարեցոյց. եւ բարձր։ Ար ի ձո՛վ այս աշխարհի շինեաց տապան ձկնկեղեցի, եւ ի սմա զձ֊ժա՛նեդակեալ հոգիս փրկեաց ի ջնւոյց մեղաց. եւ բարձր։

մեծ Ո՛րպէս լեր մայր լուսոյ մարիամ, երկիր բանաւո՛ր արեգակեան ծիածա֊ղան. լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց։ Խընդա՛ մանգար բանիւն անտո՛ւժոյ. բարձող տրտմութեան նախամօլն եւայի. լեր բարեխօս։ Ցընծա՛ իմանալի արեւելք, քանզի քեզ ձագեաց մեզ լոյս երեսաց քրիստոս. լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց։

ողբ Թիւնա իմ. Ար խոնարհեցար ի բարձանց հո՛ւ վիրդ քաջ Թողեալ յերկի՛ ՚ՈՒԲԲՆա զհօտ քո անմոլար,

վանքն մտաբեր աշխարհիս. ո՞
դիմեա մեզ ասացուած: Որ լսեսիք
աստուածմեան քո լուցեր ընդ
ճրագ մարմնոյդ, ածեր աբեղ
ան քո աշխարհիդ, վանքն պատկե-
րի քո ընդ նորոգեցեր. ողորմեա:
Որ դանձմամբ անառակի մարդկու-
թեամն ընդուներ պարգեւակ, հօր
հանճարեմբ մը զճեմարտ պատա-
րագ, վանքն հաշտութեան երկնա-
ւորաց եւ երկրաւորի. ողորմ:

Ընդ լուանիցիլ զբարեմնոյն տէր
ջրայ բուցեամբն օրհնեացուք. եւ
մարգելով խրնդրեցուք, մաքրեալ
ընդմիջ ի մեզաց: Ընդ խրնկալեր
սուրբ կանանցն անմահ բուրմանն
անուշից, խոնկս ազօթից մա-
ուսյուք, մաքրեալ: Ընդ բուրա-
բերիցն արտասուս զմարդկայն
բանիցն արտասուից պաղատ սեա-

ցու՛ք այսուհետեւ՛ մա՛ք լի՛նել։ Ո՛վ եղ քրիստոնեի պահելով յաղթո՛ղ լի՛նցու՛ք փորձողին. եւ ո՛վ եղ հաւատս ելոցն՝ վա՛ղ քան զհո՛ս սուրբ։

Ո՛րչափ

հց

քձ

տէր սաստեաց հարցն մերոց։ Որ իջեր ի մէջ հնձցին եւ փշրակեցեր զերիս մանկունսն, զգեցո՛ղ օրհնեա՛լ անեղադարձ. սաստեաց հարցն մերոց։ Միանմանին սուրբ երրորդութիւնն որ յամենայնի ես բարեբանեալ, ընկա՛լ զվերս օրհներգութիւնս. սաստեաց։

գ

Ո՛զտեր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Ամենայն ժողովո՛ւրդք միաբան ելոցո՛վ բարեբանեցէ՛ք. եւ բարձր։ Ո՛զնըստեան ի վերայ քերովբէից, քահա-

նա՞յք առաքել բարեբանեցէք. եւ
Պարձո զգաստութեն քո ի միջի, ողբ
յաղագակից հոգեվինացս. բաշխա-
գութ ոչխր խնայեա՛ և մի կորու-
սանիր. կանգնեա զանկեալս ի գլոր-
մանէ, զվիրաւորեալս ի խըշնա-
մէյն. որ բժիշկդ ես հիւանդաց,
բժշկեա՛ զիմ զհիւանդութիւնս:
Ի յանցանաց իմոց խափեալ անձն
իմ գոչեմ առաջս ըղմաքսաւորն.
ապաւէն քաւեա՛ զիս ըղմեղաւորս:
Որ ի վերուստ ես քան զամենայն ոտք
ըղմիտս եւ զիարհուրդս. փառաց
խափարհ խընայեա՛ ի մեզ: Որ
միայն ունիս զանեսահութիւն եւ
զանեղծութիւն. փառաց: Որ նրա-
տիս ի քրմիցէս երկրպագութիւն ան-
բաժանելի. փառաց: Որ երկրպա-
գեալ ես ի հրեշտակաց և ի մարդ-
կանէ. փառաց:

Ո՛ր սպրճցուցեր զերկիս մանկունսն ի հնոցին, եւ զին սպրճցն յանգիպին հրոյն. տէր ասուած հարցէն մերոց։ Որք երդմով օրհնութեամբ ըզհուրն ի ցօղ փոխեցին, եւ զմարգարէսն յամօթ արարին. ընդ նոսին ծրհնեմք ըզքեզ. տէր ասուած։ Ա՛ստուած հարցէն մերոց գովեմք ըզքեզ, եւ անաւե՛լ բարձրացուցանեմք. ո՛ր զմիածինդ առաքեցեր փրկել ըզմեզ. տէր ասուած։ Ըզտէր ծրհնեցէք. Միաբանութեամբ տուք փառս եւ բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛ր ի բարձունսըս բնակեալ կեաս եւ ըզխոնարհսըս տեսանես։ Միաբանութեամբ։ Քահանայք եւ պաշտօնեայք երիտասարդք եւ կոյսք, մանկունք, ամենայն զասուածա՛ծն անուանց գովեցէք. եւ բարձր։

Ա՛ներ՛եւ-ութիւ քընող գա՛ղա-
նեաց, բըժ-ըշկեա՛ զՀոգւո՛յ իմոյ
զՀի՛ւանդո՛ւթիւն եւ կեցո՛ մի՛այն
մա՛րդա՛ւէր։ Ո՛ր երկայնամի՛տ ես
ա՛ւ ամենեա՛ն, ո՛ղո՛րմեա՛ անձի՛ն
իմոյ բա՛զմամեղ եւ կեցո՛։ Ա՛մե-
նաբա՛ւական ողո՛րմո՛ւթեա՛ն շը-
նո՛րհ, պա՛րգե՛ւեա՛ ինձ յաւիտե՛ան
ա՛ւո՛ւր լըւո՛ւթիւն եւ կեցո՛։

Օ՛րհնե՛մք լըւքե՛ զ անբա՛ւակիզբն
Հա՛յր. յամե՛նայն ժա՛մ օ՛րհնո՛ւթիւն
ի՛ բարձ՛ունս։ Գո՛վե՛մք լըւքե՛ զ մի՛ա-
ծի՛ն որդի՛. յամե՛նայն ժա՛մ գո՛հո՛-
ւթիւն ի՛ բարձ՛ունս։ Բա՛րե՛բանե՛մք
լըւքե՛ զ սո՛ւրբ. հոգի՛. յամե՛նայն
ժա՛մ փառա՛ւք քե՛զ սա՛ղմո՛ւած։

Ո՛ր ա՛հա՛ւոր քոյո՛վ զօրո՛ւթեա՛մբ
յո՛ղո՛ւս ցո՛ղա՛ւորս փոխեցե՛ր լըւոց
հնոցի՛ն. լըւքե՛զ օ՛րհնե՛մք անդա՛-
դար անա՛ղա՛ւած հա՛ւրցի՛ն մե՛ռոց։ Ո՛ր

ողբ

աէբ

հրց
աղց
մի

ըզծառայս քո վըտանգեալս ի հնո-
ցին պահեցեր անապական, ըզքեզ
ծանուցեր արարիչ եւ տէր գոլով.
ըզքեզ։ Ընդ երանելի մանկանցն
երգեսցո՛ւք ի նեղչաց մերոց վըր-
կեա ըզմեզ, եւ մի՛ իսպառ մատներ,
զի գի՛նք պարտ քո եմք. ըզքեզ։
Ընտր օրհնեցէ՛ք եւ առա՛ծ՚ծ
բանիւր պարէ՛ք ընդ յաւիտեան։
Զանբաժանելի սուրբ գերրդու-
թիւնն արժանաւո՛ր ձա՛յնիւ գով-
լով օրհնեցէ՛ք։ Զերկրպագելին
յամենայն արարածոց համանբանակա՛ն
ձա՛յնիւ բարեբանելով օրհնեցէ՛ք։
Հաւատամ եմ քո գըթա՛ծ թիւնքըդ
բազմամե՛ղ անձին իմոյ. ողո՛րմ ինձ
անարուաճ քա՛ւիչ իմ։ Զի քե՛զ ան-
յիշատակ տէր մեղայ չանրին խաբ-
մանք. ողո՛րմ ինձ։ Ի՛ քո ի միա-
նգամ գալըստեանըն յորժամ գա՛ս

դաւոնել զեկեղեց. ողջ՝ բաժա անտր։

Օրհնեցուք և գովեցցո՛ք առա- տէր
ւե՛լ բարձր արուցո՛ք եւ բարեբա՛-
նեացո՛ք զանո՛ն քո փրկիչ. քեզ
վայելէ փառք։ Հրեշտակք եւ մար-
դիկ եւ ամենայն արարածոց լե-
ռնք բզքեզ փայլ օրհնե՛ն փրկիչ.
քեզ։ Երկնային զօրութիւնքն ան-
դադար օրհնութի՛ւն մատուցանե՛ն
քեզ փրկիչ. քեզ վայելէ փառք։

Ողորմ եմ ձանապարհըք քո հրց
յամենայնի այդպէս. սէր ասուած
հայցըն մերոց։ Ընդառաջ պատա-
րագս յանձանց խոնարհացց ընկալ.
սէր աս։ Ի տաճարի սրբութեան
փառաւորութի՛ւն մատուցանե՛մք
քեզ. սէր ասուած հայցըն։ Ընդ- գ
սէր օրհնեցէ՛ք ի՛ւ բարձր ա՛րարէ՛ք
ընծա՛յ յաւիտեան։ Տի՛ք և դիշերըք
ընտէր օրհնե՛ցէ՛ք, եւ աս՛ւ՛յ

եւ ՚ի բարձր սրտիւք ընդեա յա-
բմաեան։ Ի սրտել ըզսէր ծր-
նե՛ց՚ո՛յ՚ացէ. Քահանա՛յք ան-
դադար բարեբանեցէ՛ք զանքըն-
նելի եւ ըզյայտնի աստուածու-
թիւնն. եւ սա՛ ՚ի բարձր։

տող Աղաչեմ մինչեւ յերկինս եւ
զարդար ընդգատումըն քո շարժեցաք
ի վեղ. տէր ընտ ՚ի ձեզ քում ողո-
մութեանդ ակնարեա՛ վեղ։ Ինչ
մինչ ի դժոխս ընկղմեա՛ք յանո-
րէնութեան մերում. տէր յիշեա՛
ըզգինս արեան որդւոյ քո եւ ո-
զորմեա։ Հայեցեա ի ՚ինձ տէր
ներշնանա խաչի քո զինդիմանարտ
եւ զանեըրեւոյթ գազանն. եւ ի
տար յանպականութիւն զքո ժա-
ռանգութիւնս։

տէր Ընդնէմանէ փոքոյ սարմոսարա-
նաւ եւ քնարիւ ծնդնեցէք ըզ-

ասէն ի յերկինս։ Որդիք սիրելի, ցընծալեամբ և ուրախալեամբ գնացէք զորդին մերում։ Եւ սուրբ գհոգին ամենայն շնորհք բանբերանեցէք, երգով և ձայնիւ ցընծալեամբ։

Ա՛նկուն եկեղեցւոյ փառաբանիչք սուրբ երրորդալեանն, օրհնեցէ՛ք զհայրն երկնաւոր անդադար երգով։ Պաշտօնեայք քրիստոսի լուսաւորեալք սուրբ ամանզանեան, գովեցէ՛ք զորդին միածին անդադար երգով։ Քահանայք հոգևոր երգով ընդ սերովբէին եւ ընդ քերովբէին բարեբանեցէ՛ք զհնոգին ճշմարիտ անդադար երգով։

Համբ

Համբառնալով գայլ մեր կարգամբ առ քեզ մարդասէր, որ յանհե՛ղանելոյ ամենակալ նըստիս։

ՀՐԵՑ ԵԿ ԱՊՑ ՄԻ

Ը՞նդ հմվա՞նեաւ այջո՞յ քո պա՞հեա՛ ընմե՛զ բազմագո՛ւթ, որ յա՛նմա՛ր ձեա՛կա՛ն զօրացը՛դ գովիս։ Փա՛ռ՛ք քե՛զ ա՛ստ՛ուած փառա՛ւորեա՛լ յա՛ւիտեան. վա՛՛ռ՛ք ամե՛նազօր տէ՛ր թուխեա՛նըդ քո՛։

Ա՛ՐՁԸՆ մերոյ օ՛րհնեալ ես տէ՛ր ե՛ւ փա՛ռաւորեա՛լ յա՛ւիտեան։ Մի՛ զրե՛ր զո՛ւխտըս քո՛, մի՛ մերժե՛ր ընմե՛զ յո՛ղտմա՛ւթի՛նէ քոմմէ՛։ Բարձր արասցո՛ւք զա՛նուն քո սո՛ւրբ, փա՛ռա՛ւոր հ՛ր՛զօր ե՛ւ սքանչե՛լագործ։ Ընտէր. Գո՛րծք քո՛ օ՛րհնեն ըզքե՛զ ե՛ւ սո՛ւրբ բարձրացո՛ւցանե՛ն։ Ո՛ր ընհո՛ւրըն շինո՛ւցեր ե՛ւ զմանկո՛ւնան ա՛պրեցո՛ւցեր. գո՛րծք։ Զա՛րհո՛ւրեալ անբա՛յին ընդ տեսի՛լ հրեշտակի՛ն ձայնէ՛՛ր. եկա՛յք արտաքս ծառա՛յքդ

աստուծոյ. զի ես եմ ընդ ձեզ օրհնեմ զթափաւանդն ամենայն:

ողբ Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս են, ի վերայ իմոց սրտիդ այդ զիս տէր: Յանցանացս իմոց զանհնարին մի մերտար իմ. աղաչեմ ըզքեզ թող իմձ տէր: Ա՛րտասուացս իմոց մի լռեր տէր. զի պանդխտեմ ես ես յանցաւորդ երկրի:

տէր Մխաբանութեամբ տուք փառս ի բարձունս թափաւորին յանիսոնից: Զի նա փառաւորեալ ի յերկինս և ի յերկրի: Հնազանդութեամբ տէր զանձինս մեր, լսասոն տիեզերաց:

հրց Որ հաւրցըն մերոց անսրուած փառաւորեալ յանիսոնին: Արարչանիցդ հօր որդիդ միածին, կենդանարար տէր ես յոյս աշխարհի: Ըստ ողորմութեան քում կեցո զմեզ

փըրկիչ, եւ սուրբ գանուն քո փա-
գ ռաւորեցու՛ք։ Ընդունէր օրհնեցէք
եւ բա՛ր մը արարէք ըզնա յաւի-
տեան։ Տիւք եւ գիշեր ըզտէր
օրհնեցէք եւ աստուա՛ծ բա՛ր։
Խօսայէլ ըզտէր օրհնեցէք. Զմա-
գաւորն ամենեցուն ամենայն ժո-
ղովուրդք, օրհնեցէք եւ սա՛ւա։
ողբ Պղծեա՛ ինձ սատանայ քո՛ պ-
ղծեա՛ ինձ. զի անպատասխանի
եմ յամենայնի ինձ տէր։
Ձանապարհըք քո՛ ուղիղ են, ես
միայն մոլորեցայ. դարձո՛ զիս եւ
ողորմեա՛ ինձ անսրբուած։ Դառնա-
տանիքք քո՛ արդար են, ես միայն
եմ մեղուցեալ. քաւեա՛ զիս եւ ո-
ղորմեա՛ ինձ անսրբուած։
տէր Յո՛րժամ գայցես բանգո՛ւմ հրեշ-
տակօք տէր ի դատել զերկիր։
Յայնժա՛մ շարժին զծրա՛խիւնք եր-

կնոց տէր ի յաչէ քումէ. և՛ յայլմէ աւուր լեր իմ ծգնաւիան տէր իմ և անդրնաւ իմ։

Մանկունքըն գերեալք ի մէջ հրնոցին ըզբե՞զ օրհնէին. անդրնաւան հա՛ռ ըզբե՞զ մերոց։ Խոստումն արարհանմե զոր խոստացար անտուած, առաքեա և փրկեա զապարիներս ի քեզ. անդրնաւ։ Ուրից են ճանապարհքդ քո՞ անտուած, մեղուցեա՛ յանցաւորացս պարմութիւն շնորհեա. անդրնաւ։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք ես բարձր արարքդ ըզնա յաւիտեան։ Տիւք և գիշերք ըզտե՞ր օրհնե՛ցէք, ես բարձր արարքդ։ Ի սրայէլ ըզտէր ծրհնե՛ացէ, ե՛ւ բարձր։

Ոյս իմ ես դու տէր քաւիչ յանցանաց իմոց. մի՛ անտես առներ զբղխուածն արտասուաց իմոց. ն-

հց

գ

ողբ

զոյմեաւ ինձ աստուած։ Ա՛ւ քեզ անպատճառեցայ որպէս զանառակ որդին. հայր ու՞ղղայ յերկինս և առաջի քո. ոդոյմեաւ։ Փըրկեա զիս աստուած ի բազում անզգայ իմոց. արա՛ արժա՛նի քոյին առաքելոյ. ոդոյմեաւ։

տէր Ընդ առաւօտս կանխեցից յանդիման լինել քեզ, թագաւոր իմ և աստուած իմ։ Ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում տէր, թագաւոր։ Ես ըզքեզ ակնկալեմ տէր նայեա յաղօթս իմ, թագաւոր։

հրց աղց մի Տէր աստուած հարցընն մերոց յամենայնի արդար ես, և սուրբ է քո տէրութիւնդ։ Երեք մանկունքն ի հնոցին հրեշտակայինն ձայնեաւն ըզքեզ փառաւորէին։ Ես երգելով զայս ասէին. օրհնեալ է քո տէրութիւնդ. օրհնեմք եւ

վաճառութեամբ։ Ըզտէր ծրհնեցէք եւ բանձր ա՛րարէք ըզնա յաւիտեան։ Որ զայրեցո՛ղ բնութիւն բոցոյն ի ցօղ վախարկելով, ի տունջմանէ հնոցին զերիս մանկունսն անկէզ պահեաց. եւ բանձր Հրաշալի առաւածայնոյն տեսլեամբըն ջորդոդին բլուռնաւորըն պակուցեալ զօրհնաբանչն դուարձացոյց. եւ բանձր։

Մեզք իմ բազում են յոյժ ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քո՛ զ միայնոյ մեղայ ողորմեա՛ ինձ աստուած։ Բաց տէր ըզդուն ողորմութեան որ ողբալով կա՛րգամ առ քեզ. քանզի քո՛ զ։ Հեղ ինա ըզգլխովմիւնըդ քո բազում ողոմ եւ մարդասէր. քանզի քո՛ զ։

Ա՛մէնայն երկիր տուք փառս ա՛ստ՚ծոյ, որ եկն եւ փրկեաց զմեզ։ Ա՛մէնայն հոգիք ձայնիւ ցընծա-

թեամ՛ն մեր բարեբանեցէք զտէր։ Զի եցոյց մեզ տէր զփրկու՛թիւն ե զկեա՛նս, յաղգէ տանն Իսրայելի։

Ա՛նկանցն զձայնըն քեզ վերանդա՛ձեմք, այդա՛ր ես յանեռնայնի տէր զմեր ածեր ի վերայ մեր. ա՛մենտուած հա՛ղցըն մերոց։ Քանզի ոչ պահեցա՛ք զպատուիրանըս քո, նըւաղեցա՛ք մեք յանեռնայնի. այդ թո՛ղ մեզ տէր ընդյա՛նգանըս մեր. ա՛մենտուած։ Օ՛րհնեա՛լ տէր ես ուսուրեալ, ա՛ռ քեզ պա՛ղատիմք, այլ մի՛ ի սպառ մա՛ռներ զմեզ, ե մի ցրեր զուխտըս քո. ա՛մենտուած։ Ը՛զտեր ծրհնեցէ՛ք բա՛ղթր արա՛րէ՛ք յա՛խտեան։ Զանըսկի՛զըն բա՛նըն հօր զէ՛մին է՛ից, ո՛ր ի բաբելո՛ն ի հնո՛ցին զհո՛ւրն ի ցօղ փոխա՛րկեաց, պարագրելո՛վ զերիս մա՛նկո՛ւնսըն. բա՛ղթր արա՛րէ՛ք։ Ո՛ր ընդայս փա-

հրց
աղց
մի

գ

ուն ծագեալ ի մէջ հնոցին օրհնութեան. ընդ նոսին համաձայնեալ երգեցողք խոնարհ աղօթք, զի շնորհացէ զանանելի հնոցին բնութիւնն. քան զայր արարէք։

ողբ

Թիւնա իմ. Աղայ քեզ տէր. ողորմեա։ Աղայ անօրինեցայ եւ մատնեցայ ի ձեռս անօրէնն Թրշնամոյն. արդ անկեալ։

տէր

Ամենայն արարածք հնամբառնալ զտէր զգեաւրա ձեզ օրհնեցէք զտէր, զինակեալն ի յերկինս։ Ամենայն ժողովուրդք յօրհնութիւն ի նոսին գովեցէք զտէր, զինակեալն ի յերկինս։ Զայնու եր-

գոմ ցլինծումեանմբ բարեբանեցէք զանարբա՛ծ ընդ սէրբս նո՛ր, զբնակեանն ի յերկինս։

ՃԿ Այլմո՛նք եւ պատրաստք եղէք որ՛ք տեառն աստո՛ծոյ մերոյ։ Երբ գո՛ւ եւ սպղմոս անո՛ւ տեառն աստո՛ծոյ մերոյ։ Զի նա է տէր անսո՛ւած մեր. փրկէ զմեզ եւ կո՛ցուցանէ։

ՀՄԲ Ցօգնո՛ւմիւն մեզ ժամանեա կա՛րող տէր. աստաբեա՛ի ի բարձանց քո զհանդարտո՛ւմիւնդ, եւ պահեա զքո՛ յո՛ստոցեանս սո՛ւրբ հո՛գիս։ Ա՛պանէն մեր եւ փրկիչ հնգօր թագաւո՛ր. ընծրյեան յաղթո՛ւմեան խաչի՛ քո առաքեա՛ առ մեզ, եւ պահեա զքո՛։ Վերբրգեմք քեզ ի բարձունս ընդ անմարմնոց բազմո՛ւմիւնան. զարդանչեանս մեր զերկոցիս ընկա՛լ քո բարեբարո՛ւմեամբդ, եւ պահեա։

Ա՞նուն քո յայտնեա՛ն. Ա՛ստըծ
ած հըզօր թագաւո՛ր ամենայն, ա-
րարիչ յաւիտե՛նից. ա՛ստըա՛ծ
հայցի՛ն մերոց: Ո՛ր գերբա մանա-
կո՛նքն տըրկեցե՛ր ի հնոցին, փըր-
կեա ըզմեզ ի հրոյն յաւիտե՛նից.
ա՛ստըա՛ծ: Ա՞պաւինելո՛ցս ի քեզ
ծո՛նանկա՛ն լեր տէր, կի դու ժիայն
ես մարդասի՛ր. ա՛ստըա՛ծ: Գո՛ծըք
տեառն ըզտէր օրհնեցէ՛ք. ես բարձր
ա՛պարէք ըզնա յա՛ւիտեան: Գի՛շե՛ր
ըզտէ՛ր ու օրհնե՛ցա՛յց ցէ՛ք. ես
բարձր: Ի՛սրայէլ ըզտէր օրհնեացէ.
ես բարձր ապարէք ընձա՛ յաւի-
տեան. ա՛լէ՛լուիա՛ ա՛լէ՛լո՛ւիա:

Ե՛կեացէ՛ տէր ի վերայ մեր ո՛-
ղորմութիւն քո՛, ես բան ի՛ըրկո՛ւ-
թեան քո՛ պահեացէ՛ զանձի՛նըս մեր
ի վե՛ղաց: Ո՛ղորմութիւն քո՛ ես
ճըշմարտութիւն քո՛ ես լոյս ե՛րե՛-

հրց
ստե
գ
ողբ

սաց քոց առաքնորդեսցէ մեզ ի յարդարութիւն։ Ո՛ր ողորմած եւ ելկայնամիտ տէր, ընկալ զաղաչանըս մեր բանիւ[ս] թեամբ սուրբ աստուածածնին։

ՈՂԸ

Տէր լըսե՛ր մի՛ւսանգամ քո՛ գալստեանդ լու՛ծ և երկեա՛ց. զի ուսա՛ ի սրբոց պատուիրանացն եթէ գա՛ս դո՛ւ ի դատե՛լ զերկիր։ Տէր յիշեցի՛ լըչա՛ր լըզործս իմ եւ զարհուրեցա՛յ. զի ծանեա՛յ ճըշմարտութեամբ զանհատո՛ւ եւ զանաչա՛ ըզքո՛ դատաստանն։ Տէր յիշեցի՛ և ընզո՛ւթ արարչական սիրո՛յ քո՛ առ քո՛ արարածս, եւ ի քո՛ գըթութի՛նդ ապաւի՛նեամ աղաչե՛մ, ո՛ղորմեա՛ ինձ յաւուր յայնմիկ քրիստոս աղըդա՛ր դատաւո՛ր։

ՄԷՋ

Ո՛ր օրհնեա՛ ի հրեշտակաց սո՛ն դատաւո՛ր հայր երկնաւո՛ր, ընկալ

զաղաչանըս մեր։ Աոաջի քո անկա-
նիմբ վըրկիչ. խընդրեմք զմոդու-
թիւն բազում յանցանաց մերոց։
Որ գիտաիդ ես գաղտնեաց մարդ-
կան հոգիդ սուրբ, սէր եւ կենդ-
դանարար, ընկալ զաղաչանըս մեր։

Օրհնեցէք ըզտէր ընդ երկնա- տէր
յինսըն նըմանեալ դասուց, նոր ժո-
ղովուրդք ասելով, քեզ հօր տըւո-
ղիդ մեզ ըզկեանըս փառք։ Երգե-
ցէք տեառն երգ նոր եկեղեցիք ըն-
տրելոց որդիք սիոնի՝ ասելով, քեզ
որդւոյ շնորհողիդ մեզ ըզկեանըս
փառք։ Բանեբանեցէք զաստուած
ի սքանչելիս սըրբոմեան նորա
ձայնիւ ցընծութեամբ ասելով, քեզ
հոգւոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզկեանըս

Զանոնն տեառն աղաչեմք լսել ՋԿ
աղաչեսցէ։ Եւ սըրբոյ հոգւոյն ԸԿ
աղաչեսցէ լսել աղաչեսցէ։

ԿԱՆՈՆ

ՁՈՐՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

Ո՛Ր ամառնըր զօրութեամբ զնմանեալացն աշխարհ վերին, եւ ի նմա հաստատեցեր տընտես զպետս հրեղինացդ. օրհնե՛մք զանհասանելի զօրութիւնդ։ Ո՛ր տիրապէս մեծասքանդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զգալիս. եւ ի դրախտն որ յադեներ տընտես եդեալ զմարդն ատաջինն. օրհնե՛մք։ Ո՛ր շինեցեր բանձրացոյն զեկեղեցի քո խորհրդեանդ. եւ ի սմա կարգեալ տընտես զքահանայս բանին ձրնշմարտութեան. օրհնե՛մք։ Անտանելւոյն տաղաւար բանձող էիցըս բանձողին. որ ձրնար զաստուածմարմնով զանմարմնապատար ձրնունդըն հօր.

բանեխօսեա վասըն մեր աստուա-
ծաճիճն մարիամ։

Որ տիրամայնս աս ի քէն կար-
դեաք տընտես բնութեանն մերոյ,
իմանաք թեամբ ըզպարտիս ելծող
քոյոց պարտապանաց. լծող և ըզ-
մեր ըզյանցանս ողորմութեամբըդ-
քո քրիստոս։ Որ զպատմուճանն
աստիճն զոր զգեցուցեր օծմամբ
հոգւոյն, մերկացաք մեղօք ընտա-
նեաց պատրանաց, զգեցո ըզ-
նոյն վերըստին ողորմութ։ Յաստուա-
ծայինն կայծակունան ի սրտիկէցն
անհլուեելին, անմանրաշարժս մերձե-
ցաք գոլ պատուական քոմ խորհըր-
դոյ. շնորհեա ըզնոյն մանրութեամբ
ի լծակութիւն մեզաց մերոց։ Որ
վանեցար ի յարիւնոյն եւ ոչ կիզար
ընտ մորենւոյն. այլ եսոսր զհանցն
կենաց կերակուր բանաստուց. բա-

բեխօսեա՛ ա՛ւ քրիստոս ջընջե՛լ ըզ-
գիր մեզա՛ց մերոց։

Ա՛րարչակերըդ հո՛ր համագո՛յ
հոգւոյդ որդի՛ ես բան. ո՛ր ըզխո՛ր-
հո՛ւրդ տնօրէնութեա՛նըդ քո՛ ծա՛-
նուցեր տեսա՛նողացն. ընդքե՛զ օ՛րհ-
նե՛՛մք ա՛ստւա՛ծ հա՛յրըն մերոց։
Ո՛ր զիրկսկա՛ն քո՛ օր զա՛նարատ
պատարագի՛դ գերնո՛ւ ցանկացա՛ւ
տեսանել ա՛ղրահամ. ետե՛ս սո՛հա-
կա՛ւ ես ցընծացա՛ւ. ընդքե՛զ օ՛րհ։
Ո՛ր գկերնարա՛ր խա՛չ քո՛ գո՛ւշակէր
սանդո՛ւղըն յա՛կոբայ. ո՛րով հրե՛շ-
տա՛կք ի՛՛ յե՛րկիր իջեա՛լ ե՛ւ մար-
դի՛կ յե՛րկինս ելին. ընդքե՛զ օ՛րհ։
Ը՝զտե՛ր օրհնեցի՛՛ք բա՛րձր ա՛րա՛՛՛ք-
րե՛՛ք ընձա՛ յա՛ւիտեա՛ն. Նախա՛ն-
ձաւո՛՛ք ճրագնութեա՛ն մե՛ծ նահա՛-
տակին յո՛րոյ ա՛րդարո՛յ. հո՛յք ճրագ-
նա՛ւորաց բա՛րձր ա՛րա՛՛՛ք րե՛՛ք ըզ-

հց
գկ
գ

հայրն երկնաւոր։ Ըն՞դ ողջախոհի՞ն յանխեփայ, որ յաղխեաց մեղաց ցանկո՞խեան. մանկունք սրտիկի՞ բարձր ա՞ռաքե՞ք զբրիստոն խաչատուրն։ Ըն՞դ ծրի՞նակի՞ն քրիստոսի, մեքիսեդեկի քահանայապետին. դա՞ք քահանայից բարձր ա՞ռաքե՞ք զհոգին ճըշմարիտ։

Ա՛առաքանոնք խրիմատքեր ձառ յանուշահոտ բուրմանէն, որ ի գնա՞ցս հոգւոյն վրտակաց ընկեցար, եւ զանմահութեան պըտուղն ի ժամու ետուր մեզ. վասն որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծացո՛ցանեմք։ Զանապական բողբոջն յաստուածային դրախտէն յոգւոյն քո ընկեաց բըղխեցե՞ր յարմատոյն յեսսեայ ծաղիկ վայելուչ հոտաւետ ծընըն֊դեանէ. վասն

որդ։ Յայսմ ոչ ինչ լուսոյ ծագումն ի քեզ վաղեաց ըզձրաձգ մարմնոյն լոյս աշխարհիկ, ոչ ոք գլտեա՞լ զպատկերն իւրական, զոր վերըստին նորոգեաց յառաջին կերպանն. վայն որդի բարեխօսեա նորոգել զմեզ ի հնութենէ մեղաց։

ՈՂ Ընդունեա՛ մեզ տէր ընդ աղքատս օրհնակին զաղաչո՛ժ ժուժկալութիւն. զի կամաւոր աղքատութեամբ արքայութեանդ երկնից ընդ նմին լեցո՛ք արժանի. լուր մեզ եւ ողորմեա՛ քրիստոս աստուած։ Որ փոխանակ հայցին կարօտութեան զհայցն անմահութեան նըմա՛ շնորհեցեր. եւ ընդ մեծատանն ածգըլխութեան ի գո՛գն աբրահա՛մ ընդնա՛ ընկալար. լուր։ Լո՛սա՛ւորեա զաչըս սըրտից մեր անձնա՛կ մեզ ողորմութեամբ ի քէն տէր զողոր-

մոլմիւն. զի մի ընդ մեծատանըն հայցեսցուք ի բոց հնոցին ծագիւ մատին ջուր ի զովացուցին. լուր մեզ և պատմեա քրիստոս ասելոյն։

Որ ընդոյս աստուածային քո բանի ծանեցեր յաշխարհահամած խաւարն անգիտութեանն. լուսաւորեա և զմեզ հօր խմաստութիւն։ Որ զհամօրէն գատաստանի՝ն օրինակ նշանակեցեր առ մեծատուն և զանզարո՛ս, ներհակաբար տալով զոր պատ ընկալան։ Վասն որոյ աղաչեսցո՛ւք զգթել տէր, փըրկել ընդմեզ ի հրոյ մեղաց և տանջանա՛ց, հանգչիլ ի գո՛գ նահապետին արդարոյ։ Որով եւ մեք ընդ հրեշտակացըն գասուց, անբաժանելի սուրբ երրորդութեա՛նդ համաձայնեալ երգեմք զգթիւն ի բարձունս։

հղց
գձ

ՓԱՌԱՒՈՐԵԱՆ ամենեւն քո յաւիտեան. ոչ բաժանեցաւ հայրըն մերոց։ Վասն ամենայն քո մեծի միմանելոյ լցմեզ ի սպառ. ոչ բաժանեցաւ։ Բարձրացուցանեմք գովելով զանունդ քո սուրբ. ոչ բաժանեցաւ։

գ

Ընդունի օրհնեցեք եւ բարձր ամբարձեք ընդ յաւիտեան։ Որ ի յերկրիս կոչի եւ յերկինս հանդարձաւ ի վերայ թեւոց հողմոց. ժողովուրդք օրհ։ Որ նստաւ ի բարձունսն յաթոռ ընդ այգմէ բարձրելոյն. քահանայք օրհնեցեք։

ողր

Զի՞ բծո զիս յոտնգայթէ ոտա՞ղին եւ յամենայն վրտանգից ապրե՞ցո եւ ողո՛րմեա։ Ցան՞ներելոյթ թըշնամոյն եւ ի գաղտնի նեռից բանսարկուին պահեա եւ ողո՛րմեա։ Փըրկեա զիս ի յանցանաց մեզաց իմոց, եւ նորոգեա զիս

հոգւոյն գիտե՞ք թէ ոչ։ ատէ
Ը՞ստայն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք
ընդ հրեշտա՛կս, որ միայն է՛ թա-
նաւոր փառաց։ Զո՞րդէն միածին
գոհանալեաւք բարեբանեցէ՛ք, որ
Էին եւ իբրեւց լցմեզ։ Զմբեհ-
թարի՞ւ սուրբ գհոգին ամենայն
շունչք բանեբանեցէ՛ք, որ լուսա-
ւորեաւն լցմեզ։
Փառաւորեա՛ւ է անուն քո՛ յա՛- հրց
ւիտեան. ամէնբա՛ծ հայրըն մե-
րոց։ Վանն ապրահամու սիրե՛լոյ
քո՝ մի՛՛ մերժեր լցմեզ ի՛ սպան.
ամէնբա՛ծ հայրըն մերոց։ Ի տա-
ճարի՛ քում խո՛նարհեմք ի քէն. մի՛՛
անտե՛ս առներ ը՛ զմեզ. ամէնբա՛ծ
հայրըն մերոց։ Ը՞զոր օրհնեցէ՛ք գ
բարձր ապարէ՛ք լցնան յա՛ւիտեան։
Ո՛ր փառաբանի՛ յա՛նմարմնոց հը-
բեշտակաց. ամե՛նայն ազի՛նբք գո-

վերով բանիդ։ Որ երկրպագիմ ի դասուց քերովբէից. քանզի նոյնք օրհներով ժողովուրդք ասասէլ։

ՃՈվ վեղաց իմոց զես ալէկոծէ. որ ես նաւապետ բարի, շնորհեա ինձ նաւահանգիստ հայր աւետնալ։ Խորըք պատրանաց զիս կորուսանեն. այլ դու նաւապետ բարի, շնորհեա ինձ։ Որ միայն իշխանդ ես ծովուլ լզմեզս. եւ ես աղաչեմ լզքեզ. տէր ծով ինձ լզվեղս իմ հայր աւետնակալ։

Օրհնեմք լզքեզ անընակիզեն ասուած ընդ հրեշտակս քո ի յերկինս։ Զօրհանապազ օրհնեացուք զմիայն օրհնեալ Թագաւորդ. զի դու միայն ես փառաւորեալ տէր յարարածոց քոց։ Ըստ արժանի սրտուխեան քում հանապազ քեզ վայելէ օրհնուխիւն, զի դու միայն

եւ փառաւորեալ. փա՛ռք քեզ ա՛մ-
ե՛ն։

Օրհնեալ ես տէր եւ փառաւո-
րեա՛լ անո՛ւն քո յա՛ւիտեա՛ն. ասա՛-
ա՛ծ հա՛յցէն մերոց։ Զօրհներ-
դո՛ւթիւն երից մանկանցն ընդ սա՛-
ղոմէսն բանե՛ր՛բանեմք. օրհնեա՛լ
ես տէր եւ։ Զանյաղթելի հըզօ՛ր
թագաւո՛ր ընդ քերո՛ւբէսն բա-
նե՛ր՛բանեմք. օրհնեա՛լ ես տէր եւ։
Ընդո՛ր օրհնեցէ՛ք եւ ա՛ռաւել բարձր
ա՛րարէ՛ք լըճա՛ն յա՛ւիտեա՛ն։ Ե՛ցէ՛ք.
Զերկրպագեա՛լն ի հրեշտակաց
փիւնա՛ւորեան՛ն ա՛նդադա՛ր. բա՛րե-
պաշտութեա՛մբ օրհ։ Ե՛ցէ՛. Զա-
հա՛ւոր փիւռա՛ւորեալ զանմեռա՛-
ւոբ զերկրպո՛ւթիւն, զա՛նբա՛ւե-
լի զըլուխ, քա՛հանա՛յք օրհ։

Մերձեա՛լ է ծր գա՛լոյ քո ուխ՛ր.
լու՛ր ձայնի աղօ՛թից իմոց որ կար-

դամն առ քեզ, եւ ողջ լիցի։ Բանից իմոց ունկըն դիր տէր, եւ ի միտ առ զաղաչանս իմ զառաջ եւս որ կարդամս։ Որ ընկըղ- մեալս եմ ի խորըս չարեացդ, սուրբ զհնգիդ քո առաքեա ահա ինձ որ կարո։

տէր

Օրհնեմք ընդքեզ առաքեալդ քոյդ սուրբըս քո ի յերկինս։ Տուր մեզ իմաստութիւն փառաւորել ըզքեզ ի տուէ և ի գիշերի քոյդ հրեշտակըս քո ի յերկինս։ Լուր ձայնի աղօթից ժողովըրդեանդ քո, եւ լեր մեր ապաւէն պահելով ի խաղաղութեան։

հոգ

Հայրըն մերոց առաքեալդ ըզքեզ բարեբանեմք, որ օրհնեալ ես ի յաւիտեան։ Վասն ուխտի հարցըն մերոց մի մերժեր ըզմեզ ի քո բազում գթութեանցդ, որ օրհնեալ։ Յահաւոր առենին յանդիման

ամուր ոչնչեա՛ անձա՛նց մերոց, գ
ո՛ր օրհնեա՛լ: Ըզտէր օրհնեցէ՛ք
և՛ բանձր ա՛րարէ՛ք ըզնա յաւի-
տեան: Ե՛ցէ՛ք. Ե՛րբ մանկունքն
ի հրեշտակա՛ն միաբանութեամբ եր-
դէի՛ն ասելով. ամե՛նայ՛ն գո՛ծըք
տեա՛ն ըզտէր օրհ: Ե՛սցէ՛. Ե՛ւ
զայն տեսեա՛լ առաքէն աթոռէն ա՛րքայի՛ն
զի ո՛չ այրէին մանկունքն ի հնոցին.
զանհի հարեալ սաբեմով. ես և՛ս բա-
րե՛բանե՛մ զանանհ Թագաւորն:

Ո՛ղորմեա ի՛նձ աստուա՛ծ, զի ողբ
քե՛զ միայնո՛յ մեղայ: Ա՛ռաւե՛լ լուա՛
զես ի տըղմո՛յ յանցանաց, ա՛ղաչե՛ր
բարձրշնութեան, ես ողո՛ր բաեա՛:
Ձարկի՛նէ փրկեա՛ զես, ո՛ր հնգուո՛ց
և մարմնոց ունիս իշխանութի՛ւն.
ես ողո՛ր բաեա՛:

Ա՛ռաւօտ խանդա՛րութեան ձա՛ տէր
գեա՛ ի մե՛զ մարդասէր, ես կե՛ցո՛:

Ի ժանանլի լուսովըդ քո փըրկիչ, լու-
սաւորեա ըզմեր ըզհոգիս, եւ կե-
ցո։ Ե՛ւ յանեւնայն ի վըտանգէ ամ-
բաց ըզմեզ ընդ հովանեաւ անձն-
վըդ քո սըրբոյ, եւ կե՛ցո։

Օրհնեալ ես տէր, ամենա՛ծ
հայցըն մերոց։ Որ հրաշալի ձայ-
նիւ վերնոյըն գաւազ զքեզ փառա-
ւորեն. օրհնեալ։ Ա՛զգիրանց ձայ-
նիւն երգեմըք քեզ Թագաւոր փա-
ռաց. օրհնեալ։ Ը՛զտէր օրհնեցէք
բարձր ա՛րարէք ըզնըստեալն ի քե-
րովբէս։ Ե՛ցէք. Զլոյն անքընին ի
հայրական ծոցո՛յ առաքեալ, օրհ։
Ե՛սցէ. Որ զազգս սրդւոց մարգկան
ի յիւրայէլ ա՛նո՛ւն նորոգեալ. օրհ։

Վ՛իրաւորեալ յանցաւոքդ անձն
իմ, ան՛ քեզ տէր հանբարձի զաչս
իմ. Թո՛ղ ինձ ըզմե՛ղս իմ մինչն
բարեգո՛ւթ, ե՛ւ ողորմեա ինձ ան-

տուած լուռ մեծի ողորմութեան
քոմ: Կործանեաց զիս չարագործ
խըշնամին, եւ կամի ի սպառ զիս
որսալ. Տա՛ր բարեգո՛ւթիւ քո
ժըշկեա՛ զվիրաւորութիւնս, եւ ողո՛ր:
Ա՛նդո՛ւնդըք մեզանց պա՛շարեցի՛ն
զիս, զի բազո՛մ են քան զա՛ւազ ծո՛
վուս. ա՛ռ քե՛՛ զ տէր պա՛ղատո՛՛մ, տէր
վըրկեա՛ ի վըտանգէ՛ս, եւ ողո՛ր:

Փա՛՛ռ՛՛ք խա՛ղաւո՛ղին յաւիտե՛
նից: Որ յանձնաւո՛ր լուաւ ծած
կեա՛լ բանըդ փա՛ռաւկից գո՛՛լով հո՛ր,
քե՛զ հրեշտա՛կք երգե՛ն ասելո՛վ.
փա՛՛ռ՛՛ք: Գա՛հանայ՛ք և պա՛շտօնեայ՛ք
սո՛ւրբ եկեղեցո՛՛յ, ա՛նդադար քե՛զ
ըն՛ղ հրեշտակս երգե՛ն ա՛սելո՛վ.
փա՛՛ռ՛՛ք:

Ո՛րհնեա՛լ ես տէր ա՛ստըւա՛ծ
հա՛յրըն մերո՛ց: Վա՛ռն ո՛ւխտի քո
առ հա՛ւատըն վըրկեա՛ զմե՛զ ի հրո՛յն.

եւ ի բնութենէն բոցոյն սպրեցո՞ զմեզ. ամէն։ Որ նմանիս ի քրտնելն եւ բարեբանիս ի սերմնելէն. յաճախեցո՛ զհունձս արդարութեան մերոց. ամէն։ Գործեցէք տեառն երկիր օրհնեցէ՛ք, և բա՛ր արարէ՛ք զձեզ յանիւտեան։ Գիշերք ըզտէր՛ օրհնեցէ՛ք. Ձմռանօրըն յանիւտենից զամսեա՛ն արարիչ. օրհնեցէ՛ք, եւ։ Աղեր ըզտէր՛ օրհնեցէ՛ք. Ձկանկիցըն հօր. եւ հոգւոյ զմիաձի՛ն ուրին գովեցէ՛ք, եւ։ Ի՛սրայէլ ըզտէր՛ օրհնեսցէ՛. Ձհամանկիցըն հօր եւ որդւոյ զնորոգող սէրըզհոգին բարեբանեցէ՛ք, եւ բա՛ր։

Ձանապական ըզհոգեւոր ըզգանձըն յապականացու կենցաղըս ծախեցի. այլ առ քե՛զ միայն պահանմ բարերար վերակիչ. խնայեա՛

գ

գղր

ի մեղուցեալ ծառայս։ Զցանկ հո-
գւոյ իմոյ քանտեցի եւ եղէ ան-
բանտնանկ ձրիմ. այլ առ քեզ միայն։
Ո՝առաքանց եղէ ես որպէս զարմա-
նեմ, աղբատակորոյս որպէս ձիլիմենի.
այլ անյիշաչար եմ անոխանակալ վերա-
կին, խնայեա ի մեղուցեալ ծառայս։

Ա՝չխալել քո ատելաց ընկալ զիս տէր
եմ կենցաղ։ Ցօրհնութիւն ի նոր օրհ-
նութենէդ ըզքեզ քրիստոս փըրկիչ
մեր Ա՝ստուածութեան քում բանբեր-
նեմք ըզքեզ քրիստոս ատելաց մեր։

Ը՝զքե՛զ բանբերանեն ամենայն ՃԿ
եկեղեցւոյ։ Ա՝րեգական արդարու-
թեան լոյս ճըշմարտութեան քրիս-
տոս ատելաց. ըզքե՛զ։ Ցարեւ-
ելից եւ յարեւմտից ի հիւսի-
սոյ եւ ի ծովէ. քեզ երկրպագեն
ամենայն քո արարածք. եւ զքե՛զ։

Ջօրհնեցուցիչութիւնս բանաւոր ՀԱՔ

պատարագ. քիզ ի մըտանել արե-
գակիանըս վեր առաքեմք, Թագա-
ւոր յաւիտենից։ Ցամենայն փորձա-
թենէ Թըշնամւոյն, ամենակարող
աջովըդ քո պահպանեա զմեզ, Թա-
գաւոր։ Ի մըշտնջենաւոր քո լերանց
օրինադրիցդ վառաւորել սուրբ
զերկրդումիւնդ, Թագաւոր։

համ Պահանպան խրնդրեմք ի քէն քրիս-
տոս, մի անտես առներ. այլ շնոր-
հեա խրնդրտղացս ի քէն զամենա-
յնդի զօրութիւն սուրբ հաշի քո,
յօգնութիւն անձանց մերոց։ Եվ
մի տար սասանութեան զոտըս մեր
փըրկիչ. այլ ամրացո հաստատուն
հաւատով յանձինըս մեր, զոյս
զկըր ես զհաւատս մինչեւ յա-
տեան։ Ա՛ղաչեմ զքեզ ամենայն
շնորհս քո զոդմորութեան. սէր
անսրուած խոնարհութիւնդ հաշ

ասում սուրբ գերմոդութիւնդ, գնայր եւ զորդի և ընդսուրբ գոհ-
գիւդ յաւիտեան ամէն։

ՍՈՒՐԲ ամսուած հայր անըս- հրց
կիզբն. աշխարհիս ողորմեա մարդա- գկ
սէր. ամսուած հարցքն մերոց։ աղց
Սուրբ ամսուած որդիդ մխածին. մի
մեզաւորացըս թողութիւն շընոր-
հեա մարդասէր. ամսուած։ Սուրբ
ամսուած հոգիդ ճըշմարիտ. ի հա-
սեալ բնակութեենէ ամրացո մար- գ
դասէր. ամսուած։ Ընդէր օրհնե-
ցէք բարձր ամարէք ընդնա յաւի-
տեան։ Ընդնոցըն ցօղանայր ընդ ի-
ջանել հրեշտակին. եւ մանկանցն
օրհնաբանեալ ասէին, բարձր։ Ցան-
րուցեալ ազարիանք բարերաւեցան
ըզբրովքականն օրհնութիւնան եր-
գելով. բարձր։

ՃՂԲ Կրկնոյս ասացաւածն աստուծոյ. ողո՛րմեա՛ ինձ։ Անօրէնութեամբ ի վերս երկնեաց զիս մայր իմ. ողորմեա՛ ինձ փրկիչ. ողո՛րմեա՛ ինձ։ Վիրաւորեալ վերօք անկանիմ առ քեզ փրկիչ. մի անտես առներ. ողո՛րմեա՛ ինձ։

ՃԽԲ Զանընկիզելն աստուած զհայրն ամենակալ բարեբանեցէք ընդ զբաւարժուն երկնից։ Զսո՛ւտ ի հօրէ ծընեալ զծրդին միածին բարեբանեցէք հրեշտակային ձայնիւ։ Եւ զնորոգո՛ղ սուրբ զհոգին ձայնիւ ցընծութեամբ բարեբանեցէք անլռե՛լի ձայնիւ։

ՃԾԳ Աստուած բարձրեալ սիհաւոր եւ սքանչելագործ, սրարիչ սանձայոց վերոյ. օրհնեմք զքեզ աստուած հայրցին վերոյ։ Որ իջեր ի վեր հնոցին, եւ փրկեցեր վեց քանչելեօք զերիս մանկունսն. աստ-

տըսած։ Քնեզ հրեշտակք երկիրպա-
պանեն, եւ սերմիքէք սրբըսանց
ձայնիւ օրհնեն ըզքեզ. ասըսած։
Գործըք տեսան ընտէր օրհնե-
ցէ՛ք. եւ բանդր սրտիքէք ընձա՛
յսխոեան։ Տիւք եւ գիշե՛րըք
ընտէր օրհ։ Խրայէլ ըզտե՛ր
օրհ. Ա՛մենայն ժողովո՛ւրդք եր-
գով օրհնե՛ցէ՛ք. եւ բանդր։
Ա՛յրսուն հաստատեաց ի տա-
ճարին էսո ըզքսե՛ութիւն. նովին
ձայնիւն եւ ես գո՛չեմ. ողորմեա
իմ ասըսած։ Ա՛ւանգին աղաղա-
կէր ի խաչին, յիշեա՛ զիս տէր. նո-
վին։ Ա՛նառակ որդին աղերսանօք
անգնէր ըզքեզ, հայր մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո. նովին։
Ա՛նընկիզեն ասուսած եւ թա-
գաւոր երկնաւոր. բարեբանեա՛լ
ի զօրաց ա՛նեսահից երկնա՛ւորաց.

գ

ողբ

աեբ

ընդեղ ծրհնեմբք հայր ամենակիզեն։ Խոնարհեցար ի բարձանց վասն մերոյ փրկութեան. առձակիս կամ պեղց եւ բժիշկ հոգւոց մերոց. ընդեղ գնվեմք որդիդ մխածին։ Ար էակիցդ ես ընդ հօր և փառակից մխածնիդ. բաշխող պարգեւաց եւ տուող ողորմութեան. ընդեղ բանիբ բանեմբք սուրբ հոգիդ ճլշմարիտ։

Ամկ Օրհնեցէք ըզտէր, եւ օրհնեցէք զանուն նորա։ Գովեցէք ըզտէր, եւ բարեբանեցէք զանուն նորա։ Ա՜ եւտաւանեցէք օրընսօրէ զփրկու թիւն նորա։

Համբ Տուր մեզ սէր զօդնութիւն ի նեղութեան, զի օրհնեսցուք համ նապազ զանհատ անուն քո սուրբ։ Պահեա զմեզ սէր յամենայն փոր ձութենէ, յաներեւոյթ թըշնամւոյն եւ ի գաղտնի նեռից նորա։

Դո՛ւ յոյս մեր և ապաւէն յաւե-
նայն ժամանակի, որ օրհնի՛ս հաւ-
նապազ ի քոյոց արարածոց։

Հմայեա այլոյ ձեռն քո տէր պահեցէ զմեզ, եւ ոչ նիւրհեսցէ որ հսկումըն զիմարայել։ Զօրո-թիւն սրբոյ խաչի քո զրիստոս պահեցէ զմեզ, եւ եղիցի մեզ պահապան ի տուն եւ ի գիշերի։ Ե՛ուս երկիւղածաց քոց նըշան, եւ զէն յաղթութեան ընդդէմ անկրեւոյթ թըշնամւոյն։

հմբ

ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՑ ՓԱՌԱՍՆԻՑ

Աչեայր քնոյ անմարմնոցըն գոհս պարեն, որք ի սեբաստիա ճրագնու-թեամբ պատերազմեալք յաղթե-ցին թըշնամւոյն. բարեխնամ-թեամբ սուրբ քրիստոս խըն-դրեա

օրհ
զկ

ի մեզ։ Եւ ըզմոլութիւն անօրէն բրունա-
ւորին անառաձայնի արու-
թեամբ վանեալ, տալեալ ժուժկա-
լութեամբ հանգերծեցին տանջա-
նացն. բարեխնամութեամբ սոցա
քրիստոս խընայեա ի մեզ։ Ո՛ձուլիլ
պատուական մարմնոցն ի գլուխ-
դակ օգոյն, տանգնապէին և լըճին
սառուցելոյ յանտանելի տանջա-
նացն. զաչս և յերկինս հանբար-
ձեալ և զօգնութիւն ի քէն խընդ-
րելին, որ յոյս եւ ապաւէնդ եմ
քոց սըրբոց խընայեա ի մեզ։

Ո՛յսր զանյաղթելի մարտիրո-
սացն, եկեղեցի տօնէ ընդհիշատակ
ճըգնութեան, որք ի սեբաստիա
պատերազմեալք ընդ թըշնամւոյն
յաղթեցին քաջութեամբ. սոցին ա-
ղաչանօք քրիստոս խընայեա ի մեզ։
Ո՛յսր անտանելի չարչարանօք նա-

հաստակեաց լի լըճին սանձելոյ երանելի քաջասանէն, որք ի բարձանց անճառելի ճառագայթից նշմարեաք տապացեալ լինէին. որ լինէր ի միջ սրբոց քոց քրիստոս, խրնայեա ի մեզ։ Այսօր ի լուծ աստուածային երգոյն անցանէիր ընդ ջուր, մանրեալ ոտիդ զսակի փորձելով ի հնուր. եւ հանգարձեալ ի յերկինայինն զինուորութիւնն դաժելով ընդ անմարմին զրաւելոյն. որ եմ փառաւորեալ ի միջ սրբոց քոց քրիստոս խրնայեա ի մեզ։

Այսօր տօնելով ըզմիշատակ քոյ եւ յամենայն վկայից, որք ի սեբաստիա արիաբար ընդդիմամարտեալ հերձեցին ըզմոլութիւն անօրէնն կռապաշտութեանցն, բարեպաշտութեամբ զքեզ դաւանեալ

հղց
դձ

մանանական սուրբ երկրորդութիւն. ծրհնեալ ոչխար աստուա՛ծ հայրըն մերոյ: Ո՛րք հանդիսանցեալք խրախնաւաճելով ընդ երկնային զինուորութեանցըն բոլորիցըն հոյլան. եւ միաբանո՛ւթեամբ յայնժամ իբեանց ըզքեզ վերակարդային յօգնութիւն, ամենակարող զօրութեամբդ միշտ թանաւոր յաւիտեանից. ծրհ: Ի՛սկ բղխումըն յորդաբո՛ղս սուրբ արեանցն ի ձո՛լել պատուականն մարմնոցն ի զըժընդակ օդոյն. եւ վերնամա՛ս տեսչութեամբ ճառագայթաւճակ փայլմամբ բոլորեալ պրսակըս յանմահացդ լուսոյն. քեզ յաւէժաբար հնչմամբ ընդ հոգեղինացըն դասս վերերգեցուք. ծրհ: Ըզտէր օրհնեցէ՛ք. բարձր արարէ՛ք յաղթութեան ձայնիւ ըզընակեալն

գ

ի մէջ սըրտից։ Ա՛յսօր հրաշափառ
ծագմամբ որդին միածին զձառան
պայծա առաւածութեանն երևեաց
ցուցեալ ի մէջ լըճին, այրիացհրաշ
վանքիլամբ լուծանելով ըզպատու-
մըն դառնաշունչ դըժընդակ օդոյն.
ե՛ռաշաբաթ բարձր։ Ա՛յսօր վերանո-
րոգող առաքն հոգին ճլշմարիտ նա-
խադուշակ առիւծամեամբ հօտսպե-
տին յայտնեալ ըզգանձըս հոգե-
ւոյս. եւ բոցակաճաճանչ հրաբիւրք ի
վայրսումըն նըշուլոցըն համահաւա-
քեալ ի հասանարնս ջուրցն. ե՛ռաշաբաթ
բարձր աղաչե՛ք։

Հրաշափա՛ռ ծագումըն լուսոյ աղ
քո քրիստոս, որ ի մէ՛ջ լըճա՛ցին զը-
ւարճացոյց սուրբ ըզքառասնեանն.
ողբալով մեզ ասացուած։ Լո՛ւսո-
վառ ճրագ հոգւոյ ողորմութեամբն քո շընորհք
ծագեալ ի մէջ քաւարա՛նիցն, զը-

ւարձացոյց սուրբ ըզմա՛նկունան. ողո՛ր։ Ա՛րանելը վրկայ՛ք քո քրիս-
տոս, նահատակեալք ի պատերազ-
մի, եւ ընկալան զանապական պըս-
տակն. ողորմեա՛ մեզ։

տէր Ա՛յսօր ցընծա՛ն զամք հրեշտա՛-
կաց, քանզի անուա՛նըք ձեր գրե-
ցա՛ն ի դրախտիւն կե՛նաց ամ
սուրբ քառասո՛նք. ընդ որս և մեք
երգեացո՛ք քրիստոսի օրհնութիւն։
Ով երջանի՛կ ճառագայթիք, որք
զօրութեամբ աստուածայնոյն ըզ-
պատուհանն լուսի՛ն եղկացո՛ցիք. եւ
աղօթիւք ըզպատսո՛ւմըն չորսծոր
տասի՛նըն լուցո՛ցի՛ք։ Սո՛րբք եւ սի-
րելեա՛լք ի քրիստոսէ, լո՛ւսաւորի՛չք
աշխարհի, պարծա՛նըք սուրբ եկե-
ղեցւոյ. բարեխօսեցէ՛ք մո՛ւ տէ՛ր
մկք վան անձա՛նց մերոց։

դկ Զա՛նունըն տեառն. Լո՛ւսակըն
տեր

ամկա՛յ ցքե՛ն տօնելու պատճառացեալ հաւատացեալք պըտակողին. որք ի սերմանիս ժո՛ղովեն զծովածուփ կենցաղոյս լուծին ըզվատանգ. ձըգնեմեամբ առցա՛ք մաղթեցո՛ք զհայրապետութիւն սենեկին. փրկաստանձին ու երկնառատ ճառագայթիւք տնտեսեա՛ց ու ծովքե՛ն սառնապատ լըճերու. վանքե՛ն զի պատուական աւետարկեն հե՛ղ ըլլով, զկայունական զծովքե՛ն վարդապետն ներկէր. ճըգնութեա՛ն ու երկնաւոր որ ընդմիս սըրբոց քարեգըթութեամբ լըցեր, զմխաբանութիւնս մեր օրհնեա. զի մի՛ որք օգտեալ ի բանս տակուէն ելցէ արտաքս ի կոչնականեն բանականին. ձըգնութեամբ։

Ա՛յսօր մեծապէս պանծացեալ ցքենցա՛ սիոն ընդ յաղթող ճըգնութիւն սըրբոց քառասնից, որք հա-

ճշ
դճ

ետոյ հանդիսացան. եւ միանձն-
նեաւ անէին, օրհնեալ ես ամէնօրհ-
նեալ թագաւոր անմահ։ Ա՛յսօր
կացեալք առաջի բլուրն սրբոյն յա-
ռէնին ի սերաստիա. եւ ըզգաս-
նելութիւն սառնամանեացն հա՛ս-
տով քաղցրացուցին. եւ նոցա միա։
Ա՛յսօր ամբարձեալք զաչս իւրեանց
յերկինս կռչելով ըզքեզ տէր յօգ-
նութիւն. գեր ի վերոյ տեսեալ բո-
լոր պրսկըա յանմատոյց լու-
սոյն. եւ նոցա միա։ Ա՛յսօր բացեալ
եղեն դրունք վերինն երուսաղեմի.
կռչելով սուրբ ըզքրիստոսեան յան-
ճառ ի փառսն եւ յանպատում ի
կեանս. եւ նոցա միա։ Ա՛յսօր սե-
բաստիա եղեւ երկրորդ յորդանան
ջրմամբ որդոցին անուանդոյ. եւ
փայլէին անճառ պրսակքն ի վերայ
սրբոց քառասնից. եւ նոցա միա։

ԿԱՆՈՆ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷԻ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

Ո՛ր պատուիրան ճըշմարտու-
թեան անանձնեցներ ելկէղեցւոյ քո՛
քրի՛ստոս. մնաւհմանն ժամանակա՛ւ
պահել միշտ սո՛ւրբ մտաւած հո-
գո՛ւով եւ մըտօք: Ո՛ր ըզգայն քո՛
օրհնայ հնազանդեցներ գործով մե՛զ
օրհնանք. համեմով ըզպիշեր ի գլո՛ւխ
յաղթման անառա՛ծոյ բնութեամբ
մերոյ տնօրի՛նաբար, որո՛մ կըրկնի
ծո՛ւնդ ամե՛նայն: Վայն որոյ եւ
մեք պաղատեցո՛ւք առ քե՛զ քրի՛ս-
տոս. շնորհեա՛ մեզ յամենայն ժամ
լինել քեզ յանդիմա՛ւն, մնքո՛ւր
պահմունք ընտ անմահութե՛ան որ
յերկինս: Ա՛ղաչա՛օք մատուածանձնին
անապական քո՛ւմ ծընո՛ղին. զմա-

օրհ
կկ

նալի աչքս սրտից մերից բացեա ողորմութեամբ հայել ի լոյս քո քրիստոս։

Դանա՛ր արդարութեան հատուցանես ի մեզ ըստ մեր. դատել գՀոգի և ըստ մարմնի՛ն, արդարացիս դատաստամբ քոյ քրիստոս։ Իսկ անիրաւ դատաւորին որ ի քաղաք բնութեանն մերոյ, ոչ ունելով երկիւղ քո սո՛ւրբ, և ամենատեսո՛ւ մարդկանէ ոչ ամենևին դա՛տ զերկեցոյն։ Ա՛յլ ամենայն սէրդ սուրբ փեսայիդ այլի հոգի իմ պաղատի. ուստի զիրաւունքս քո ի մո՛ւմ դատաւորի՛ս. առնել ինձ դատաստանն արդար ընդ ոսոխիս մա՛րմնոյ իմոյ։ Մարիամ կոյս ա՛նարատ զանապական փեսայդ ա՛ղաչեա, զի հաշտեցցի ընդ այլի եղեալ հո՛գի՛ս, և փրկութեցի

դարձեալ սիրով ընդ հեռացեա՛լս
ի նմանէ։

Որ ի սկիզբն փրկութեան մե- | հց
ծոյ օրինակի երեւեցաւ մանգաղէն | դձ
մանեայն, առաւածայինն վառեալ
բոցոյն լուսոյ ենկիզելի ի նման
նմանութիւն կուսական ծնընդեան.
օրհնեալ ոչխար առաւած հա՛յոցն
մերոց Որ յօրինակ քո գալստեանդ
յաշխարհս առաքեցեր զմովսէս ի
չեզխապտոն, ազատելով զհինն իս-
րայէլ արեամբ գառինն խորհր-
դոյ, որպէս և դու գառն առաւածոյ
քո կենդանւոյ արեամբդ ընկնուս իս-
րայէլ. օրհ։ Որ ի նմանութիւն
կանխեր ծովուն բաժանեցեր խաչ-
ելուն լծոյ աշխարհակաւն, խորտա-
կելով զիմաստնոյն զգլուխ վիշապին
ի վերայ ջուց. եւ առաջնորդեցեր
ամպով հոգւոյն ժողովրդեան քո

ի յերկինս. օրհնեալ ոչի առաքեալն ի
գ անուն Տեառն մերոյ։ Ընդունի՛ր.
Ա՛ստուածա՛շունչ գործքդ տեա՛ռն
ընդունի՛ր օրհնե՛ցեք։ Ա՛յսօր մանր
բնացո՛ք պահօք քանանիօրեայ ընտ
մախեսի. զի ելցո՛ւք ի լեառն իմա՛
նալի առ աստուա՛ծ. ա՛ստուածնայն
գործքդ տեա՛ռն ընդ։ Ա՛յսօր ընդ
ուեծի՛ն եղիայի սրբեալ պահո՛վք.
զի տեսլեա՛ն աստուածայի՛ն լու
սոյն արժանասցո՛ւք հոգւո՛վ. ա՛ստուա
ծնայն։ Ա՛յսօր պահո՛վք ճրշմարի
տութեան ելցուք ի լեառնըն փոր
ձութեան ընդ քրիստոսի, պատե
րանգելո՛ւ ընդ խըշնամւոյն զի յաղ
թեացո՛ւք նովաւ. ա՛ստուածնայն։

մեծ Ա՛ստուածածի՛ն գերանգոյն քե
րովբէից, բանի՛ն բարձո՛ր որ զանձ
նա՛յն կրկ՛ զօրութեամբ. բարեխո՛
տեա՛ռ առ տէր վասըն մերոյ փրկ

կո՛չ եմեաՅն։ Մա՛ր սիրե՛մեան բարձրացու՛ցին սերո՛վբէից, զանոնա՛ն ինքեա՛նց ի քե՛զ կրելո՛վ, ծանրե՛ցո՛ր զայս աշխարհի. բա՛ռն։ Ծո՛ւռ կե՛նայ ու զանահնութեա՛ն պատուէրն ի քե՛ն եռա՛ր նախնեա՛ց մօրն եւայի, ի մահաբեր երկա՛նցն ապաստա՛լով. բառնա՛խօսեա՛։

Դասա՛ր արդար ու հաստա- տեցեր ի մեզ դասող բնութեան ըղմխոցս մեծի։ շնորհեա՛ սիրա դա- տե՛լ զանձինս իրաւամբք եւ արդա- դարութեա՛մբ. խրատեա՛ ի մեզ սէր ամո՛ւմեամբ։ փեսայ երկ- նաւոր հա՛սցին քո եկեղեցւոյ զայ- րի երեսս ի քէն զհո՛գիս մեղօք, մնքրեա՛ զբիծս եւ յօդեա ի քեզ մխութեա՛մբ. խրատեա՛։ Ո՛ր մնհատա՛մբ մարմնոյ քո մեռա՛- ցեր ըզմեզ. եւ յարութեամբ քո

յարուցեր ի մեզ զայրագութիւն. ոմանք զօրութիւն հոգւոյս կամաց հնազանդել ըզկամըս մարմնոյս. խրնայեա։

տէր

Որ վառաբանիս ի հրեշտակաց ընդ հօր եւ հոգւոյն քրիստոս ոդի աստուծոյ. խոնարհեցար ի հողեղէն բնութիւնս հանրեցրելով խաչի վասըն մեր. վասն որոյ գլխաւ ի մեզ մարդասէր փըրկիչ։ Որ ընդհին մարդըն մեր մեղաց ի խաչին սպաներ, նորոգելով ըզնո ր մարդն արդարութեան յոտս կենացն անվախճանից ի նորոգութեանըն նոր ա գամայ. վասն։ Կենդանարար քո յարութեանդ մերդ անմահ թագաւոր. կենդանացիր զմեռեալըս մեզ զօք, կենդանականն գործովք բարեաց քոստ լուսաւորիր քոց պատուհրանաց. վասն որոյ։ Շնորհեա մեզ

ոչ՝ ըզգաստութիւն անհնձն լի-
նի՛լ ըստ դիտմանցն. զի՛ ի բաղ-
խի՛լ սուրբ վիճակիդ բացցուք
ընդմիտս քոց մըտից ընդ քեզ եւ
հօր քո ի՛ւ հոգւո՛յդ լինել օթե-
ւան. ե՛ւ երջեցա՛ք երտրդո՛ւ
թեամ՛բ ըզխոս ի բանձունս.

ՀԱ՛ՍՑԷՆ մերոց աստուած, ՀՐՑ
որ սպրեցուցեր զերիս մանկունս ԳՁ
ի հնո՛ցէն. խոնարհեալ յսեւ-
ուեան։ Եվրէի՛ն մանկունքն ի
հնոցին սաղմո՛ս լոյր. օրհնեա՛լ ես Թա-
գաւոր ա՛նանց. ասեն։ Եկիջո՛ւ
ցի՛ն ընդոց հրոյն բորբոքո՛յ լոյ.
ձայնիւ քաղցրութեամբ երգէ՛ր։
ասեն։ Ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա- Գ
րարիք ընդնա յսեխոեան։ ԶԹագա-
ւորն քրիստոս հրեշտակայի՛ն օրհ-

նո՛ւիմեամբ բարձր։ Քանհանայ՛ք առ-
տուածանա՛նեմով. ժողո՛վուրդք ան-
ուա՛ճել բարձր։

ղար Համբառնա՛մ աս քե՛զ սէր զաչս
իմ, նայեա՛ յիս գլխո՛ւիմեամբըդ-
քո՛, եւ ո՛ղո՛րմեա՛։ Դո՛ւ ես յո՛յս եւ
ա՛պաւէ՛ն իմ, զերծո՛ զիս յո՛րոգայ-
թէ՛ մեղաց, եւ ո՛ղո՛րմեա՛։ Ա՛սրե-
ցո՛ւցիչ իմ ե՛ւ փրկի՛չ իմ, սպրեցո՛
զիս յո՛րոգայթէ՛ մեղաց, եւ ո՛ղո՛ր։

սէր Տե՛ր ելո՛կեմ և ելկրե, ա՛րարո՛ղ ե՛ւ
յո՛յս մե՛ր։ Խո՛նայեա՛ յանձի՛նըս մե՛ր
քրիստո՛ս Թագա՛ւոր ելկեմ ե՛ւ եր-
կրի՛։ Ա՛զաչե՛մք ըզքե՛զ այ՛ց արա՛
փրկի՛չ յո՛ւսացելոցս ի՛ քե՛զ։

հզց Հա՛՛ր ըզրե մե՛ռոց աստուա՛ծ, ո՛ր
ի նեղո՛ւիմեա՛ն կեցո՛ւցես ըզմե՛զ.
առա՛ւ՛ զիաւո՛րութիւն յո՛ւխտեա՛ւ
Ցա՛ղմո՛՛՛ղ զօրո՛ւիմեամբ քո քրիս-
տոս, ի հո՛ւրն ընկեցեա՛լ պահէ՛ին

մանկունքն. ունք գլխո՞ւն զօգնո-
լմեւն ցօղմէն օրհնուլմեամ։ Շի-
ջուցի՞ն ընդդէմ հրոյն, զմոպատնա-
լինն արհամարհելոյն ընդբռնաւո-
րելն. ընդ շորո՞ւդ հրեշտակին օրհ-
նաբանելիւ։ Ըզտէր օրհնեցէք բարձր | գ
ախարիք ընդնա յաւիտեան։ Տի՞ք եւ
գիշե՞ր ըզտէր օրհնե՞ցէք ցէ՞ք.
բարձր ախա։ Խոտայել ընդտէր օրհ-
նեցէ՞ք. Զանազանածքն յան-
ա՞նից. բարձր ախարէք։
Բանալմեամբ յանցանօք ձանն- | ողը
բարեմնեալ է մնձն իմ. միայնոյ
քե՞զ մեղայիր ախշեմ. ողորմեա
ինձ աստըւած։ Բզդեամբ արտա-
ուանց եւ հառաչանօք սըրտի իմոյ
անդադար հայցեմ բանմանեղու-
լմեամբ. քաւեա զիս աստըւած։
Բանմանգնելի մարդասէր շնորհեա՞
զթանալմիւն իմոյ յանցանաց. զի

ան քեզ միայն պաղատիմ. քաւեա՛։

ոէը Որ ի բանձո՛ւնըս բնակեա՛ղ եմ, եւ ի՛ քեզ եմք ապա՛ւինեա՛լ. արա՛րածք ամե՛նայն օրհնե՛ն զքե՛զ։ Որ մոլո՛րելոց հնչի՛ւդ եմ. դարձի՛ ի միջ ըզցասո՛ւմըն քո՛. արարածք։ Որ ծարաւե՛լոց աղբի՛ւրդ եմ եւ քա՛ւիչ եմ մեղա՛ւորաց. արարածք։

հըց Քո՛ յա՛ւետեան. Օ՛րհնեալ ե՛մ
ողց յաւի՛տեան։ Ա՛ստո՛ւած հա՛յոցըն եւ
մը անմե՛նայն յաւետե՛նից. օ՛րհնեալ։
Որ նը՛ստիս ի վե՛րայ քերո՛ւբէից.
գ գո՛վեա՛լ եւ ա՛ռաւել բարձրացեա՛լ
ես յա՛ւի՛տեան։ Ը՛զտէր օ՛րհնե՛ցէ՛ք
բո՛ւրք արարո՛ւած ընդա՛ւ յա՛ւի՛տեան։
Թա՛գաւո՛ր գո՛ւով ա՛նմա՛հ. բո՛ւրք։
Ընդ՛ստեա՛ն յա՛ծո՛ւ փա՛ռաց. բո՛ւրք։

ողը Ա՛ստուած մա՛րդա՛ւէ՛ր որ զմաք-
ան՛ո՛ւն արդա՛րացու՛ցեր. քա՛ւեա՛՛
զե՛ս ը՛զմեղաւո՛րս։ Որ քղա՛նցիւ

Հանդերձի քո զվերձեցեալն ի քեզ
բնիկ շինեցեր. քաւեա՛։ Որ բանիւ
հրամանի քո զանդամալոյծն առողջ
ջացուցեր. քաւեա՛։

Չլսանելոնէք երկնից հոգեւոր ատ
երգով ի ձայն հընչման՛ն զքեզ փա-
ռաւորեն։ Երկնաւոր տեսակք բա-
նաւո՛ր հօտի ձայնիւ երգո՛վ զքեզ
փառաւո՛։ Զտէրութիւնդ քո հանա-
պա՛ղ օրհնեմք, որ ի բարձո՛ւնսդ
ես փառաւորեալ։

Որ յամենայնի ցուցեր զքո՛ հզ
սքանչելիսդ, եւ ի բոլորից փառա-
ւոր՛ցար երեւակ միութիւն. զք-
քեզ ընդ օրհնաբա՛նսն բարեբա-
նեմք։ Որ զզարմանքեալ ընդհա՛ր ի
ցո՛ղ փոխեցեր, եւ զարգելեալն
ի նմին պահպանեցուցեր. զքեզ։
Որ զզբաւնութիւն մտագա՛ծից
խորտակեցեր, եւ զյուսացեալն

ի զօրութիւնէդ քո փառաւորեցեր.
գ զքեզ։ Գործեալ տեառն ընդէր օրհ-
նեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք յաւի-
տեան։ Գիշերըք ընդէր օրհնե-
ցէ՛ք. Ընծայասեալն ի յամօտ
փառաց ըզբա՛ր բերբանեաւն ի հրեշ-
տակաց. ընդնա անդադար օրհնե-
ցէ՛ք բարձր։ Խարսխել ընդէր
օրհնեցէ՛ք. Որ յահէ փառաց
ամառաձուխեանն դո՛ղա՛ն զը-
ւարթութիւնք երկնից. ընդնա անդա-
դար օրհնե։

ոզբ Որ զաղաղակ կընդ՛ջն այլազգւոյ
անընկալար փըրկիչ մարդասիրա-
պէս. եւ զիմս ապաշխարութեան
արա արժանի ըզձայն մեղուցելոյս
ընդ՛նոզ։ Որ հառաչմամբ ձայնի
ազաւնոյն ոչ լռեցեր փըրկիչ ըն-
դունակ մեղաւորաց. եւ զիմս։ Որ
զառաջնապարգեւի քո նըշխար ոչ

խնայեցեր ընձեռել շանըն հովուա-
սիրի. եւ զինա։

Եւ կինայի՞ն զօրութեանցըն զի- տէր
նաւորութեանըն քեզ երեքտասնե-
նից կա՞ն յանդադար փառաբանո-
ղեան։ Ա՞ռաքելոց եւ մարգարէ-
ցի՞ն դուք փառաբանե՞ն ասելով.
ա՞ռ ք վերածնդողիդ ըզկոյս։ Եւ
ա՞ք հանդիսանիցդ ընդ նոսին, փո-
խարկեա՞լ ք ընդ վերին զօրսըն գո-
չե՞լով սասցո՞ք. ա՞ռ ք ի բար-
ձո՞ւնս աստ՞ուծոյ։

Ձբշմարտապէս գոհա՞նամք ըզ- հգ
քէն, ով՛ բ անսո՛ւսուց հայցո՛ղն մերոց
փառա՛տրեմ յա՛ւիտեան։ Որ եր-
կայնամտոդ ես յամենայնի խնա՛յ-
եա՛ւ ի մեզ. ով՛ բ անսո՛ւսուց։ Ի՛ տա-
ճարի քո՛ւմ խո՛նգրեմք ի քէն, ի՛
անուա՛ս առնե՛ր ըզմեզ ով՛ բ ան։
Ըզտէր. Ը՛զքո՛ տէրութի՛ւնդ հա՛- գ

նապաղ օրհնաբանեմք: Ո՛ր ինչեր ի հնոցըն փրկեցեր զմանկունան ի ձեռաց անօրինաց. հինուցեր զբ հուրըն հնոցմաբեր ցօղովն. ըզբո: Ե՛րգէին մանկունքն ի մէջ հնոցին, սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ գո՛ վէին զբեզ Թագաւո՛ր փառաց. ըզբո՛ սէրութիւնդ:

ողբ Ա՛նկանիմ առաջի քո՛ եւ խընդրեմ զմեղսութիւն յանցանաց իմոց. մի՛ անտես առներ համբր զաղաչանս իմ: Ա՛զաղակեմ որպէս մանբսաւորն, եւ հեղում զարտասո՛ւս իմ առաջի քո՛ որպէս պտղնիկն. մի՛ առ: Ցաներ ընդ Թըշնամեացն պատուեցայ, եւ ի գանգմի ներոց բանսարկուին վիրաւորեցայ.

մի՛ անտես:

ակր Օրհնեցէ՛ք զտէր յերկինս զօրք եւ ամենայն հրեշտակք, որ հոգիք

ԷՔ Տաքսուրթեան, ապատա-
րիջ տեսան։ Օրհնեցէք ըզտէր
յերկրէ կէօք եւ անձնային կայ-
ուածք, որ տեսակ էք բանաձր
Հօմի, փառաւորեցէք տեսան։ Օրհ-
նութիւն նոր երգեցէք տեսան եւ
կենդանեցէք սիրոյն. որ ոտիքդ էք վե-
րին սիոնէն, օրհնաբանեցէք տեսան
Հանապազ օրհնեմք ըզքեզ անհա-
պանելի փրկիչ, որ մեռար եւ փա-
ռաբեալ տէր, յարարածոց քոց։

Տէր ասացեալ մեր, որ Հաստա- հց
տեցեր ըզերկս եւ զիւրաքանչիւր ի սկըզ-
բանէ. օրհնեալ ես տէր ասացեալ
Հայցըն մերոց։ Պարգեւէն զանխիլ
պղծմէր սո տէր ասացեալ, սպ-
րեցուցանել զերկս մանկունան ի
հնձոյն ի բարեխոսին։ Բարձր ապա-
րէք զասացեալ Հայցըն մերոց յա-
ւիտենից, որ ապրեցոյց զօրհնաճ

բանան ի ձեռաց մահու։ Ըզտէր.
գ Ըզնա անդադար բարձրացուցա-
նեմք։ Որ ի տուէ օրհնի անդադար
ձայնիւ սրտիւքէիւք եւ մարդկանք,
ի գիշերի և յամենայն ժամու. ըզ-
նա անդադար։ Զբորբոքեալ ըզհո-
րըն շիջուցին աղօթիւք սուրբ ման-
կունքն ի հնոցին, եւ ըզհրաշալի
ըզձայնն ընդ հրեշտակս երգէին
ասելով. ըզնա անդադար։
աղբ Անկանիմ առաջի քո՛ր սէ՛բր
բանզմամեղիս ողորմեա։ Ա՛ղաղա-
կեմ առ քե՛զ վերկի՛ա՛զ քանանա-
ցո՛յն ըզձա՛ա՛յն. բանզմա։ Ա՛նքա՛ն-
որին հաւաչմամբ կարդամ առ
քե՛ա՛զ վերկիզ եւ բաղե՛ցա՛ր.
բանզմամեղիս ողորմեա։
ատբ Օրհնեմք ըզքե՛զ հա՛ր յոտ՛ա՛բր,
ի յամենայն ժամ։ Գո՛վեմք ըզքե՛զ
ա՛րդիւդ միա՛ա՛ծո՛բ՛ն, ի յամե՛։

Բանբասանեմք ըզքեզ հոպիդ ճըշ-
մաձ՚ահ լի՚բ՚ա՚ա, ի յանե՚նա՚յն
ժամ։

Ո՛ր զերիս մանկունան ի հրոյն
վըրկե՚ցեր, ցու՚ցանե՚լով ըզգ՚օրու-
թիւն սնեզ բնութիւեանդ. ըզքեզ
օրհնեմք անսը՚ած։ Վ՚ան երա-
նաե՚ա ուխտն սո հանան եղեր,
վըրկեա ըզմե՚զ յաւիտե՚անական հը-
բոյն. ըզքեզ։ Զո՛ր սեռաե՚լ հրոյն
մ՚ինչեան զա՚ատարծդ, եւ պայրե՚ցո՚ղ
բնութիւն անկիզա՚նող առնե՚ր.
ըզքեզ օրհնեմք անսը՚ած։ Ը՚զսե՚ր
օ՚րհնե՚ցէ՚ք բա՚ր՚ձր ա՚ռաւե՚ք ըզնա յա՚-
ւիտեան։ Գի՚շե՚ր՚ա՚յ ու ըզտե՚ր օրհ-
նե՚ա՚՚ցէ՚ք. բա՚ր՚ձր ա՚ռաւե՚ք։ Ա՚ստղե՚ք
ըզտե՚ր օրհնե՚՚ա՚՚ցէ՚՚ք. Ջանսը՚ա՚-
ծըն յաւիտե՚՚նից. բա՚ր՚ձր ա՚ռա-
ւե՚ք ըզնա յաւիտեան։

Ա՚ղթեմեա՚ ինձ քրիստոս ա՚ղօրմու-

հց
աղց
մի

գ

ողբ

թեամբըզ քո մեծաւ, զի կարօտ եմ ես շնորհի քո և ողորմութեանն. ողջո՛ւմ եւ լո՛ւր ինձ բազմամեղս։ Լուր տէր ձայնի աղաչողիս եւ ցաւադին պաղատանացս, որ ամօթով կամ առանձին քո իմ չարաչար վարուքս. ողո՛ր։ Ընկալ տէր զաղաչանս իմ եւ զհառաչանսն սրտի իմոյ, որ աղաղակեմ որպէս կինըն քանանացի. ողո՛ւմ եւ լո՛ւր ինձ բազմամեղիս։

տէր

Ի՝ բարձանց. Քե՛զ վայելէ օրհնութիւն առաւած։ Որ անմարձելոցըն գոյուց հաստիչ բա՛նիւ. քե՛զ։ Որ մարմնաւորացս ազգի մարդոյ բանո՛ղ ես ձե՛ռօք. քե՛զ։ Որ մեռեալոցըն յա՛ւով յարութիւն ես ձա՛նիւ. քե՛զ վայելէ օրհնութիւն առաւած։

Ամէն։

Ամէն ընդունելք.

ոյոյ անուն որ էն, եւ միշտ եղելոյ անուն տեառն օրհնեալ։ Ծագմամբ լուոյ զարդարութեաց զազգըս մարդկան Քաղաւորըն քրիստոս. եւ միշտ եղելոյ։ Որդիք լուսոյ տաք ըզիւանըք հօրըն լուսոյ, որդոյն միածնի եւ սուրբ հոգւոյն յաւիտեան ամէն։

Ըզքեզ կարդամք յօդնութիւն, հմք
որ անդրան ակամբ պահես զիարա-
յել. եւ զիս միրկեա ի փորձութե-
նէ. ալէլուիա ալէլուիա։ Ըզքեզ
աղաչեմբք տէր անսասանելի պահ
հեա զանաս մեր ի քո սուրբ ի պաշտօնեութենիդ. ալէլուիա ալէ։
Ըզքեզ փառաւորեմբք տէր, որ նըստիս ի վերայ չորեքկերպեանն կենդանեացն, և հայիս քաղցրութեամբ յաւրհնածըս քո. ալէլուիա ալէլուիա։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ
ՄՏԱՆԵԼՈՑՆ Ի ՎԻՐԱՊՆ

Ա՛ՅՍՕՐ զուարճացեալ ցընծայ եկեղեցի, դրախտ աստուածատունկ ծաղկեալ. յորմէ որսաս մեզ տունկն անմահութեան տէր գրիգորիոս. եւ պատղամբն իւրով ելից ըզտունկըն ամենայն։ Բարեսնակ ծղկո՛զաբեր ճըշմարիտ որթն, մըշակեա՛լ հայրական աստուածային աջովն. յորմէ բըղխեաց բաժակն ո՛ւրախարար տըրտմե՛ցեալ ապինա. ո՛րով արբեալ ըմպելեցմա՛ք յո՛ւրախութիւն հո՛գևո՛ւս։ Գարնանաբե՛ր հընչո՛ւմըն հանրա՛ձայն հոտմըն ճառագայթեալ հրով աստուածային հոգւովն. ո՛րով հալեցա՛ւ սառըն կռապաշտութեան

հեւոմոսքեանի ազգից. եւ եղեն ծաղկեամբք աստուածային գիտութեան։ Որպես նոյնպէս այլ ի յաշխարհէս հայոց, բազմանձն քրիստոնէք սէր գրիգորիոս. այրեաւ ի վտակաց հնամեն քաղաքի Հրշմարիմ բանին, ծաղկաբեր լեցեալ հրաշագեղ տեսիւք։ Երկնային լոյս ծագեալ ի յերկրի ցուցանէր, պայծառացեալ վայելմամբ ի յարեւելեայն կենաց. որով հերքեցաւ խաւար խաւարամած հայամոսանեայց ազգն. եւ տեսին լուսոյս շնորհաց սուրբ հոգւոյն։ Զօրաց հրեղինաց անմարմնական դասուց պարակցեալ ցլենան ընդ հողանիւթ բնութեան որ ընձայեաց տեառն աստուծոյ զսէր գրիգորիոս. որով նըւիրեալ ի փառս ուղղափառ հաւատոյ մանկունք։ Էանկան բարեբոյն

կերպարան բարեաց, հովուապետ բարի տէր գրիգորիոս. քաղցրանձայն հընչմամբ դարձուցիչ մոլորեալ հօտն, ժողովեալ ի հօտ ճշմարիտ հովիւն։ Ընտրեալ յաստուծոյ քահանայապետ անբիծ, քարոզող ճշմարտութեան աստուծոյ բանին. ընծայեցեր տեառն աստուծոյ նոր ժողովուրդ մատրեալ, հրամիրեալ ի փառս վերնոյն սիոնի։ Թագ պարծանաց անշնաւնեաց կազմեալ. սուաբեանկան վարդ տէր գրիգորիոս. յօրինեցար բազմագոյն ականբք հանդիսից նահատակութեան. վայելուչ պսակ հիւսեալ տուր եկեղեցւոյ։ Ժառանգորդ եղեր հայրենի սեպհական հօտին վիճակեալ թագէոսի տուր առաքելոյն. պարգեւական զաւակ կենդանի ընշխարաց նորին, շառաւիղ շնորհաց

ամօթիս[1] հայցեալ։ Ո՛վ վշտաբեր ար-
ամադոյ վարդ կարմրերեսիեան ծադ-
կեալ, սուսերաշինութ սէր գրիպ-
բիոն. անուշահոտ բուրմամբ լեցեր
ընկոյզաստանեայ աշխարհս, յայտնեալ
ի մեզ ընկոյն գիտութեան։ Լռա-
ստպոյծաւ ծաղիկ ի յերկրի ցու-
ցար, բժժիշկ հոգւոց մերոց սէր
գրիպոպիոն. քաղցրաճաշակ արմա-
տնեմ ի սանն աստուծոյ տրնկեալ.
պարարտացեալ պըտղով հաւատոյ
մանկամբք։ Թռամուխանող քրիստոսի
ճրշմարիտ վըկայ, բազմաշխարհեայ
նահատակ սէր գրիպոպիոն. զպա-
կասութիւն չարչարանաց տեառն ի
մարմնի քում կրեցեր, որով ցընծայ
էկեղեցի ի փառս որդւոց տիկնի։
Ծնող հոգեւոր աստուածանահն սի-
րով, գորովագութ հայր պարծանաց
սէր գրիպոպիոն. չարչարանաք մար-

ձեռդ մաքրեցեր զամեզ ի յաղ-
տոյ մեղացդ, և ձրնար. որդիս լու-
սափայլ բանիւդ: Կերպարան վա-
ռանդ մխածնի որդւոյն, մարտիրոս
յաղթող տէր գրիգորիոս. բեւեռս
երկաթիս ընկալան երկնագնդոյ
թամբ ոտից-քոց սուրբ, զի բևեռես-
ցեն զամեզ յերկիւղն աստուծոյ:
Հայհոյանեցայց հայր հաւատոյ հե-
զինակ ընտրեալ, ճրագնզականն վա-
րած տէր գրիգորիոս. ի կոճեղս
ոտիւք հասեալ յարեալ սրունք
սրբոյ անեալ մարմնոյդ, հաստատե-
լով զամեզ ի վէմ հաւատոյ: Զայ-
նիս մաղթանօք զգայիշատակս քո
տօնեմք, լուսաւորիչ հոգւոց մերոց
հայր գրիգորիոս. կապիճս երկաթիս
ծանուցեա և դառնակրակիծս կախա-
զանաւ ընկալեալ, գերհնամանեալ
ձրնրադրութեամբ ծունկք մարմնոյ

քո սէրը: Ղեկօք հաւատոյ ընդ ծով աշխարհիս անցեր, վէշտանկիր մարմնով սէր գրիգորիոս. տանջեալ չարլեցաւն անառաձակիր բանիք անողամոյ քոյ սէրը. զի զուծեալ անդամք հոգւոյս հանուրեցեալ վէրքսոյն: Ճշմարիտ հոգւոյն հաներաւոյ լըցեալ, սղբերանքոր շնորհիւ սէր գրիգորիոս. սուրբ պատիւ եղեր չարչարչան պարպանմամբ և ուուխտամբ ճրդնեալ. զի լուացեր ըղմեզ ի յաղտոյ մեղաց: Մարգարանկան աղ համեմիչ հայոց առաքեալ եղեր, արիւքոր հրակող հայր գրիգորիոս. անառաձոյին օրհնութիւն բեռնարարձ ազամբ կրեցեր ընձանրութիւն ազին. որով բարձեր ի վերջ գրեորինրս մեղաց: Ցեռեալ ընդ ասեւոյ անամբք պատուական մանդարտաշար հիւսեմբ զարչա-

բանաց քոյ Թիւ տէր գրիգորիոս. գեղարանօք անուօք և առաքանօք չարաչնաւր տանջեալ, դանդանա-ւանդս և գէշ ապտուածութեան բե-բանոյդ: Նահատակ բարի քրիստոսի ընտրեալ, արքայի՛ն գինուոր տէր գրիգորիոս. սորագլուխ կախմանբ դառնահոտ շընչմանն արիաբար տարար, զի ուղեացեա՛ս լզգնաց ոտից մեր յերկինս: Շուռանդ լու-սազարդ ճանապարհին կեանց, եր-կրին աւետեաց հետևող տէր գրի-գորիոս. մոխրաշունչ եղեր քաղցախ ընկալեալ հոգիաշունչ ընդանբք, պարգեւեալով ուրախութեան մեզ օծումն: Ասկիանձոյլ գերագոյն պա-տուական գլխոյն, համանմանեալ հոգւով հայր գրիգորիոս. կրուեալ հարուածովք եղեալ ի մահուս ապ-տուածազարդ գլուխ քո, որով բար-

ձրայաեն զբլոխք կոտացեալ մեղօք։ Ընդհանրական պարծանք հոգեղէն բնութեանս, չարչարանօք ժուժկալել ամէն զրկոտին. սմանալա՛ սանձեան բերանօք քերել և կապարա՛ հարկանել, խանձողեցան նըշխարքս քո սուրբ ասկերացդ։ Պարանիցդ հոգեղենաց երկնային զօրացն, սրբասահայլ զբեսոքս ամէն զրկոտին. ի խոր վիրապին ինձեր ի տըղմին ի մէջ գառնաշունչ օձից, զի փրկեացես ըզմեզ ի չար վիշապէն։ Չերամեռանդն աղօթիւք եւ հոգեւոր սրտիւ, վնասանկեալ յուսով ամէն զրկոտին. զանկեալքս ի յերկնից ի խորս անդընդոց զմիրաւորութեալքս մեղօք, վերադարձեա ընդ քեզ յերկնային խորանան։ Ոչխարն քաղցրաթեան մեզ ի վերուստ շնորհեալ, երիւք հընգօք ամօք ի

վիրապին ձըգնեալ. սաստուածայինն տեսլեամբն եղեալ բնժըշկէր ըզհարուածեալսն ի դիւականն ախտից, եւ լուսափայլ բանիւ բըղխամամբ հաստատեցեր ի հաւատս: Սոսկալի տեսլեանն ի վերուստ յայտնեալ, մարգարէանդրաշ հոգւով տեսանող եղեր, բացման խորանին վերնակաձ յարկին եւ երկնային լուսոյն, խառնեալ մարդկան ընդ հրաբուն զօրացն: Վարդագոյն ամբեանք վիկայիցըն տեսան, մանըրեցաւ երկիրս ի յաղտոյ մեղաց. որ եւ հիմնեցեր խորան խորհըրդոյ տաճար տէրունի շինեալ. յորմէ բնդխեաց աղբիւր քաւութեանն մերոյ: Տանն աստուծոյ տեսանող բարւոյ, արժանացեալ շնորհիւ տէր գրիգորիոս. կոթծանիչ բազնեաց քսակին մեհենաց զօրութեամբ

խաչին, քանմանյանցս ընտրեալ առաքեալին յայտնեցեալն։ Բարեխնդին հրամանաւն ի վերուստ կոչեալ, յամաքելականն յամենայն երկրին. յորդառատ բանիւ հոգեւոր ծնեալեանքն լուսաւորեցեալ ըղհայաստանեայն աշխարհս, ընդ ամենայն տեղիս շինեալ խորան փառացն աստուծոյ։ Յանկարծ արուեստից անմարմնական ձայնք, մարգարէիցն մարմնոյ ըղերկրին։ Յանապատի բնակեցեալ հանդերձեալ յովհաննես և երկայնի ճրպնեալ, օրէնադիրն աստուածային պատգամաց նշմարն մեծին մովսէսի։ Խիժերացս մեղօք աշխատեալ պղեանցս, աստուածային գոմն ծրնալ հայոց երկրին։ Հայցմանէ ազօթիւք աւ հանգիստ երկնաւորի խրնդրեալ, կամարել զբնութեացըս մեր ուղղախառնութեամբ։ Փրկիչ

եմ մահուան կենարար բանին, կենդանի վկայ տէր գրիգորիոս. ու ծընեալն ի հօրէ որդին միածին լոյսըն ճշմարիտ հայցեաւ, լուսաւորել զանձինս մեր աստուածային գիտութեամբն։ Քնար քաղցրախօս աստուածային հոգւոյն, յօրինեալ մարմնով եւ մասամբք հոգւոյդ. ու բղխեալն ի հօրէ փառակից որդւոյ սուրբ հոգին մաղթեաւ, զի մանրբեցուսէ լզմեզ ի մեղաց մերոց։

Ո՞ր ի հօրէ ստաքեան սրեգանին սրդար, ծանգեցեր ընդ տիեզերս լզլոյս քո ստաքելովքն. լզքեզ բա- րեբանեմք աստուած հայրըն մերոց։ Ո՞ր փոխանակ ստաքելոցն ա- ռաքեալ եւ քարոզ, ստաքեցեր հայանտանեացց ընսուրբըն գրիգոր. լզքեզ։ Ո՞ր լզխանսրն անգիտու- թեան հիւսիսականացս, հալածե-

ցնծալ լուսափայլ բանիւ սրբոյն գրի-
գ
պարի. ըղքնել ընդեր. ընդ լու-
սաշուշին լուսատրեալք նովաւ
բարձր ամարնէք ըղլոյսն անխտուեր։
Ա՛յսօր ժողովուրդք հայաստանեայց
աշակերտեալք ճրշմարտութեանն
ի ձեռն սրբոյն գրիգո՛րի, օրհ-
նեցէք ըզլոյսն անընկիզեն. բարձր
ամարնէք ընդեմ յաւիտեան։ Ա՛յսօր
նորածնեալք աստղանման, լու-
սաւորեալք խոստովանութեամբ ի ձեռն
սուրբ լուսա՛ւորչի՝ն, գովեցէք
ըզլոյսն ի հօրէ. բարձր ամարնէք ըզ։
Ա՛յսօր երկնաւոր պատարագին կա-
տարող քահանայութիւն, ի ձեռն
սուրբ քահանայապե՛տի՝ն, բա-
րեբանեցէք զաշխատելն շնորհաց.
բարձր։

Ո՛ր կուգեցեր ըզհետևանալեալս ի
պղծ
հարսանիս քո մտանելն, ըմպել զգա-

ժամն իմաստութեան ի ձեռըն սըրբոյն գրիգորի. բարեխօսութեամբ սորա ողորմեաւ մեզ աստուած: Ո՛ր գերագոյն քան ընդունութիւն չարչարանաւք քո ընտրեցեր զարձուցեր զմարդկութեանդ ի գիտութիւն ճշմարտութեան. բարե: Ո՛ր ի վիրաւոն անդընդոյին չամփեր նոմա զգլուխ վիշապին, ի գբի նենգութեանն իջմամբ նորին բանձրացուցեր զմեզ ի յերկինս. բարե:

տէր Ա՛յսօր զիմանալի՛ լուսոյն ծագումն ի խաւարի՛ նըստեալոցս. զգրիգորիոն սուրբ հայրապե՛տն եկայք վերապատուեսցո՛ւք: Ա՛յսօր զանապական՛ն հոգւոյն պարգեւս բաշխող ներդո՛ց Թորգոմայ, յորդիս լուսոյ նոմա ծընեա՛լք, եկայք վերա՛: Ա՛յսօր զաստուածայի՛ն բանին պատմող ի հայաստա՛ն աշխարհի.

աշակերտակ նման մանկունք. եւ կայք վերա։ Այսօր երբէք եկեղեցի պրպտիլ եւ լսիլ ընդ հրեշտակս, յիշատակի լսանելոյն վասն քո զի բանիձեռնս սատծոյ։

Այսօր ասէ եկեղեցի ուրախանալ ընդ իշատակի սրբոյն պրպտիլ. որով լսանելոցդ այնժամ ամաչեսցես, եւ հանդերձեալ յանկեղծութիւն զանգիտել եւ պրսանկանալ. օրհնեցէք մանկունք զքրիստոս խաչել։ Այսօր ցլնծայ եւ նորանձնեալ սրբոյ լսայ յիշատակս սորա լսանելոյ. որով հրամիրեցան ի հարսանեաց սատապական, մտանել ընդ վերայն երկնաւորի եւ յաւիտեան լսել լսանելն. օրհ։ Այսօր քահանայք հոգեւոր պատրաստեն զանգիտել սրբոյն վերապատուել զքա-

հանապատէն ըն սուրբ. որով երկնայոց քահանայապետին հաղորդեալք. յոր վերափոխեալ այսօր մրտանէ ի սրբոց թիւն սրբոց միշտ բարեխօսել աստ ոչ վանըն մեր. օրհ։

ՃՀ
Պ

Լերինք ամենայն այսօր ցընծացէք ընդ մեծապայծառ փառսըն սեպհոյ պերազանց լերինն. քանզի ի նմա բնակեցաւ սուրբըն գրիգորիոն սիւն լուսոյ հայաստանեայց սուրբ եկեղեցւոյ. որով ցընծայ ի փառս վերնոյն սիոնի։ Որ առաւել խորհրդով խընդայ քան զարարատեանըն բարձր մասիս. քանզի ի նմա հանգեաւ սուրբըն գրիգորիոն տապանն ապրեցուցիչ ի հոսանաց մեղաց հայոստան աշխարհիս. որով վըրկիմըք միշտ ի ջուրց հոսանաց։ Գեղանպանձ լուսով բեր-

կրեալ զաւարճանայ լեալըն ա-
պուհիչ հանդոյն սիրայի. յորմէ
եկայց կանայրն ամպէղէն սուրբըն
պրիգորիոս գերահրաշ լուսով զար-
դարեալ նըմանն մովսեսի. որով փայ-
լին երկնաք շնորհօք սուրբ հոգւոյն։
Ջօրօք հրեղինայց պատրաստեալ պա-
հի լեալըն հանգըստեան սրբոյն
պրիգորի առելեամբ կարմեղայ. զո-
րըս պարտական կալաքըն կենդանի
մարդունեայլ աղօթք սուրբ լուսա-
ւորչին հօրըն հոգեւոր. զոր սա ա-
նեմըք միշտ բարեխօս։ Համա-
նամանեալ ամենասնին երայեայ կայ-
ծանկամաքար սուրբ մարգարէին
ակը պրիգորիոս. վերջհեւեան սրով-
բէից կոչիչ կենդանեացն էզեկ ա-
պատ հոգւով կենդանին. զանգըն-
գախտ ըզձին երկնից կամար յօ-
րինեաց։ Շնորհաշատ աջովն յի-

սուտ պատուեցաւ լեառըն սեռ պուհոյ ի տիպ սանիրոյ եւ ահեր մանի. յորմէ բղխեաց աղբիւրըն լուսոյ ջուրըս բարեհանս եւ վըտանկս յորդաբաղաց հոսանօք. որով ցընծայ երկիրս ի բերս ամրաւեաց։ Ծնընդեամբ սուրբ կուսին յայրըն բեթղեհէմ յորդորեցաւն գրատեւքն եւայի լինել կուսածնեամբ ի մայր քրիստոսի. յորմէ ծագեաց խոր հնդրըն պայծառ յերկնանըմանե լերինն ի յայրըն մանեաց մաքրակաւն վարուք. որով սրբըեմբք միշտ ի յաղտոյ մեղաց։ Խորհուրդ խաչելոյն գերահրաշ տեղւոյն գողգոթայ ծածկապէս ի ամէն լերին տեսանի. զինն արքայական սպանմանըն գործի կենաց արքային ի կենաց գործս նըւիրեալ. որով փրկեցեալ ըլլամեզ յանհաւնոյ մահուանէ։ Զխոր

հնարք սեռս հոյ սեռականաւ վա-
ռաց հնչմանէն արդեամ մարգարէին
ծանուցեալ. զոր և հարցանէր վան-
քաւին սատանայ եւ ըզգեաւքն
տեսանել ևս ոմ բնակիցէ. զոր ևս
անապատ առ սուրբն գրիգոր կամա-
բեալ: Ա՛նբիծքն վարուք ապրարքն
հոգով, բանիւ ճշմարտիւ և սու-
բբեալ արքահիւ ակն գրիգորիս. որում
ցանկացաւն գնալոյն սրտէն քե-
բանիք հրեշտէից յերկինից յերկիր խո-
նարհեալ խոսիս մարմնով ճգնողին.
որ և պատճառ տեղոյն անուանելոյն
կոչի: Հանուին հրահրոյ ճշմարտիւ
և քաջ հանուին պատկերի հանգիւքն
ելելն հեռանալ. զոր ամիսիւեցին
զանազանելն մարքն ի յայլոյն
մանկայ մեզ դեզ պատից մարքու-
ներեան. որով պսակիմք հոգով ի
թառնից վիշապին:

ԿԱՆՈՆ

ՎԻՃԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ

Որ ընկերհարդ քո գալիս տեառնդ յառաջագոյն գուշակեցեր, մարգարէիւքն խրատեալ զերս ընտրեցեր յետ մոխեսի. որք խօսեցան հոգւով սրբով բազմապատիկ օրինակօք. տո՛ւր մեզ փրկիչ ողորմութիւն եւ ընդեղաց ըղթողութիւն. ի՛ մերձենալ ամաց վերջին զոր տեսանողքըն ծանուցին, ըզհանանիլ մեր փրկողիդ աւետ ի վախճան ժամանակին. երբեմն ի մէջ մարգկան զգեցեալ ընկերպ ծառայական. տո՛ւր. ի՛ վերադրոյդ աւետ զադամ առեղծեր ի տիպ քո տիրական. որ ոչ պանհեալ ըզպատուհրանըն մերկացաւ ընդամոս-

ձանն. բակ նոր ապամէ ի վեց գան
բուն այց արարէր կոյսանելոյն.
առ։ Տաճար յուսոյ անլսաուելի
բին և առնպատ անճառ բանին.
որ լրանիւդ մօրն ճեայլի բարձեր
զանձնալն արդանալի. հայցեա յոր
զոյ բո վիաձնի հօր հաշուելեան
նըն միջնորդի, բառնալ ի վէնջ ըզ
խոտելեւն եւ սայ զոգոյ խաչ
զարելեւն։

Ըստ սէրոցայ մարգարէին որ առ
վերակեալքս պիտակ գառնիդ, զըն
ծանք եւ մեք ծառք աւետանի ընդ
գալոստառնաւորդ կրկնակի. շնոր
հեան մեզ տէր ընդ արդարոյն ընդ
առ ի քէն ընկենալ ծառոյն, աչ
ժըմ յուսով զուարճանալ եւ յեր
կրպին ընդ քեզ ցընծալ։ Սըմին
նչման տայ աւետիս զարթարեաս նոր
տուին, եմէ ուսոխ լեր աշխ գայ

ան քեզ խոնարհ եւ հեզ արքայ. ներսեաւ ի յէշ և յանապատ կըրկին անգամ գոլ օրինակ. ներսէդ յաղթող քերովբէից նիստ գըլխոյ թեամբ ի վեր հոգիս։ Զահեղ վտանգ քոց երեւումն ոյր լինելոց է յերկրորդումն, ետես դաւթի յառաջագոյն ծանոյց կանխաւ ազդմամբ հոգւոյն. թէ յայտնապէս աստուած գայցէ հուր առաջի իւր բորբոքէ. յաղեաւմ յիսուս ի վեղ խնայեան գլխոյ քրիստոս եւ ազգս վեա։ Աստուածածնին անհանրանալ գեան յերկրէ յերկինս հարան ընդ ծայեալ. յորժամ բանգին լուսոյ ներման քո վրացնիդ յաջակողմեան. յայնժամ մանգիեա ընդ վեր ըզնոյն փըրկել ընգմեզ յահեղ գոցոյն, հաստատել ընդ այդպէոց երգել ըզվտանս ընդ երկնայնոցն։

Ո՛ր յանձառելի ծոց հօր ծա՛ծ- հց
կեա՛լ անքննի՛ն ծրնունդ եւ բան. պկ
Ե՛ւ ի հրեշտակից երկրպագեա՛լ
վտանգեանել ի. ըզքե՛զ բարեբա՛-
նե՛մք անապա՛ծ հայցըմն մերոց: Ո՛ր
խոնարհութեա՛մբ ինքեա՛լ յաշխարհ
չինե՛ցեր ըզքոց մերոց, որպէս եր-
բե՛մն ի բանբե՛ռն ի մէջ հրնոցին.
ըզքե՛զ: Ո՛ր ըստ նախատա՛ճն մար-
գարէի՛ցն Եկիր ի լո՛ւսմըն խորհր-
դոյ. զմե՛ր տեսո՛ւթեա՛ր կատարեցեր
վանե՛ն մերոյ վրկութեա՛ն. ըզքե՛զ:
Ո՛զառ օրհնե՛ցէ՛ք բանբ սրտիւք գ
ըզնո՛ւ յա՛ւիտեան: Ո՛ր յայտնեաց
հոգի՛ն առա՛քեա՛լք գա՛նխե՛լի մարգա-
րէ՛ութի՛ւն զմի՛ւսանդամ գալստեա՛-
նըն քրիստոսի զնուիրեա՛լ. բա՛նբ:
Ո՛ր ըզշարժուն գազանն անհե՛ղ զա-
պատմութեա՛ն յաստո՛ւածո՛յ
ձանձ՛ց բարձեա՛լ զօրութեա՛մբ աս-

տուածոյդ ՚ի՛ն. բանիր։ Որ զՀին աւետրին աստուած ետես նմա տեսլ յանձո՛ր քերովբէակա՛ն, եւ զնորդի ընդ ամպս երկնից եկեալ.

բանիր։

մեծ Աստուածածնի՛ն պայծառ քան զերկինս, որ ի մեջ ծագեցեր ընդ լոյսըն մեծ եւ գերազանց, որով խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ. սրովբէական ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, եւ հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք։ Ա՛մպ թեթեւ եւ լո՛ւսաւոր, որ զանձրեւն կենացդ ի քեզ հեղեալ ի յերկնային ծովէն, զոր հոսեցեր ի յերկիր ծաղուտս. սրովբէական ձայնիւ զքեզ։ Պարտէզ փակեալ աստուածատո՛ւնկ եղեմ, որ եւ ծառըն կենացդ ի մէջ գրախտի քո ի հոգւոյն տընկեալ, անմահական պտղովն եւ

ևից ըզամենեցեսս. սրովբէականն ձայնին զբնչ բարեբանեմք, և հոգևոր երգով մեծացուցանեմք։

Ո՛ր աղտոտեմեա՞մբ զգեցայ մանկիկն, և նոտոգեցեր զիս հնացեա՛լքս. նորոգեա՛ և զամե՛ն հոգեա՛ւ քրմաս, և աղբ՛ար լեա՛ր։ Ո՛ր ի խաչի՛ն վա՛ճառեր մարմնիս, և զմեռեա՛լքըս դարձուցեր ի կեա՛նս կենդա՛ն և զամե՛ն հոգեա՛ւ քրմաս, և աղբ՛ար լեա՛ր։ Ո՛ր յարեա՛ր ըզ ի՛ս մեռելոցն, և յա՛ր բուցեր ընկերութիւնդ մեր յուսա՛վ. յարի՛ և զամե՛ն հոգեա՛ւ քրմաս, և աղբ՛ար լեա՛ր։ Ո՛ր լուսո՛ն քո՛ զղաչարս կո՛չեցեր ի գերեզմանէ՛ն. կոչեա՛ և զամե՛ն հոգեա՛ւ ի կեա՛նս. և աղբ՛ար լեա՛ր։

Աստուածա՛շունչ տեսլեամբ յայտնե-

Թեան քո տէր, անհեղակերպ փայլ-
մանդ զարհուրեցան դէմ ժողք,
եւ մեռեալք ընդ կենդանեօդ
յարեան՝ և ի հաւանս համբուէն
յարութեան։ Յորժամ փառօք
հայրենի քրիստոս ծագիս ի լե-
կինց, եւ յարուցանես զմե՛ռ-
եանն. յայնժամ դանեաւ ընդ
աջմէ քումմէ՝ և կոչեաւ զմեզ
ի փառըս քո։ Յորժամ հեծանո-
ցաւ դասուդ՝ մեռանելն քո տէր, սըր-
բեա զմիայն աշխա՛րհս. յըշխո-
մանայնս այքայուլեա՝ նզ ժո-
ղո՛վեա զմեզ ընդ ա՛րդարութեն։
Յորժամ եկեղեցի հաւանացեալ
միանայ ընդ փեսայիդ, ընդ իմաս-
տո՛ն սուրբ կո՛ւսա՛նացն ար-
ժանացո առագաստին զմե՛զ,
ընդ նոսին երգել ըզփառս ի բար-
ձունս։

Ա՛ստուած հայրցի՛ն մերոյ ո՛ր
պարեւա՛ւ. Ի՛րեք մանկո՛ւնքն ի՛ հնո-
ցի՛ն կրակէ՛ին. հայր անըմակի՛ զքեզ քե՛զ
պարծեցո՛ւցին ա՛նձի՛նըք մեր։ Ի՞նչանէր
ամպ ցօղադին և հուրանի՛ լինել նո-
ցա՛ն. մա՛րդ հնդի՛ն քանչա՛ելրէր ա՛յ-
ս՛ր, ես ընդ ձեզ եմ յա՛ւիտեան։
Ընդէ՛ր օրհնեցէ՛ք ես բարձր անուա՛-
նըք ընդա՛ յա՛ւիտեան։ Զէ՛ակի՞ց
բա՛նըն հօր ոչ երե՛ւեցաւ ի՛ վէ՛ր
հնոցի՛ն, օրհնե՛ցէ՛ք անո՛ւնդ ազինք.
ես բարձր։ Ընդ զօրըս հրեշտա՛կաց
մխա՛յեանի՛ն օրհնութիւնք բա-
րեա՛նեցէ՛ք զի՛ վերայ քերո՛ւթեանցն.
ես բարձր։ Ընդ երկի՞ս մա՛նկունեան
զհամարեանի՛ցըն հօր, անդադա՛ր
բարեբա՛նեցէ՛ք քա՛հանայք ժո՛ղո-
վուրդ. սուրբ բարձր անուա՛ն։
Քրիստո՛ս անդո՛ւմ յոյս անպա՛շ
խոստո՛ւմդ. շնորհեա զմեզ հա-

բանդում յանցանաց իմոց։ Ան՝ ո՛ք զի բազմաձո՛ւթ ապանի՛նեալ կար՜ծանէք. մի մերժեսցէ ըղմեզ յաղորմո՛ւթենէ քո՛ւմէ։ Որպէս գանա՜զանն ազաղակեմ աո՛ք զի. յիշեա՛ և զիս տէր ի քո՛ւմ յայրքայո՛ւթեանդ։

տէր

Յիշեա՛ զմեզ տէ՛ր յորժամ գա՛ս թագաւորո՛ւթեամբդ քո՛։ Շնորհեա՛ մեզ տէ՛ր զհո՛գւոյ թիւն բանզում յանցանաց մերոց։ Ո՛ւսո՛ մեզ տէ՛ր փառս տա՛լ մեծի տէրո՛՜ թեանդդ քո՛։

հրց
աղց
մի

Օ՛րհնեա՛լ տէր սո՛ստուած հա՛յոցըն մերոց։ Ա՛մենայնօ՛ր թագաւո՛ր յաւիտեանից. օ՛րհնեա՛լ տէր։ Որ ի հնո՜ցին զերիս մանկո՛ւնան ապրեցոո՜ցեր. օ՛րհնեա՛լ տէր։ Ըզտէր օ՛րհնեցէ՛ք. Զաւրաւո՛ր չեն անտո՛ւած. եւ բարձր սրտո՛ւք ըզնա՛ յաւիտեան։ Զթագաւո՛րըն քրիստոս. եւ բարձր

գ

ամարէք զմեզ յոմն. Զնոյնպէս առ-
ղէնսին. եւ բարձր ամարէք զը:
Ընդունդս ի մէ խոտանեան լինիմ առ- աղբ
քեզ քրիստոս, որ մկայեղ ես բանդ-
մանդեմ մեռանելոյ մեռանիմ. ազօ՞ր ը-
ւեւ ինձ ասուրած: Դու ակը որ
հրշտարտութեանց ես սիրող, եւ
քննես ըզծածուկս դատաստանաց
սրտի իմոյ. ազո՞ր բանաս: Տուր ինձ
ցինծութի՛ւն փրկութեան, եւ
հաստատ ակնութեամբ քո հան-
ատանան զիս. եւ ազո՞ր բանաս:
Ընդեզ օրհնեմբք ակը. քեզ վան- տէր
ութ մատուցանեմբ: Ընդեզ ակը
ամենայնի, անձինբք մեր օրհնե-
ցեա: Օրհնեա ես տէր, օրհնեմբ
ըզքեզ դողմբք եւ փառաւորեմբ:
Հայցըն մերոց օրհնեա՛ ես տէր, հզց
ուղիղ ճն ճանապարհբք քո: Ա՛ր-
դար ես դու տէր, ուղիղ ճն ճա-

նախարհըք քո. անտրամած երկայնամիտ, խրճայեա յարտաքծըս քո։ Որ յանխտեննից ես առաւել բարձրացեալ ազգսդակեցմք. անտրամած երկայնամիտ խրճայեա յս։ Ըզտէր օրհնեցէք եւ բանձր արարէք ընդնա յաւիտեան։ Տիւք և գիշերք ըզտէր օրհնեցէք եւ առաքեալ բանձր։ Խաւարք ըզտէր օրհնեցէք. Զատկիկ սէր եւ արարիչ ամենայնի. ամենայն գործք օրհնեցէք եւ բարձրացուցէք ընդ ընա յաւիտեան։

ՈՂ Ա՛ւէք յանցանաց զիս ալէկոծեն, եւ մեղք իմ բազում զիս յանդիմանեն։ Արդ զինչ արարից մեղաւոցեալ անձանաս, որ չեմ անպրէպց յանհատին հերոյն։ Մեղայ քեզ քրիստոս արդի աստուծոյ, շնորհեա զիմ զանզգամութիւն բազում յանցանաց իմոց։

Օրհնեմք ընդ քեզ անբասկիզբն հայր. ոչ յաւելանայն ժամ օրհնեմս ի զատանց քոց ամենայնից։ Գովեմք ընդ քեզ միածին որդի. ոչ անդադար փառաւորեմս ի զատանց սերոյ անէից։ Աղաչեմք զքեզ սիրել անհանգիստ բարեխաւսել բարերարեմք սուրբ գհոգիդ. որ փառակից ես հօր եւ որդւոյ։

Օրհնեալ տէր աստուած. օրհնեալ։ Օրհնեալ տէր աստուած, որ ցօղեցեր երից մանկանացն. օրհնեալ տէր աստուած. օրհնեալ։ Զմանկանս գրոյցեալ հաւատոյ շնջոյց ընդունաւորին աստուած. եւ ես՝ ս զքեզ բարեբանեմ ընդ քեզ տէր աստուած օրհնեալ։ Ընդ տէր օրհնեցէք եւ բարձր ածէք ընդ նա յաւիտեան։ Գովեցէք ընդ տէր օրհնեցէք եւ աստուած բարձր։

Խրայէլ լզտէր օրհնեացէ. Տէր որ ի բաբելոնէ առաքեցեր լզմիածին որդիդ, եւ՝ զհօր հընոցին չիջուցեր յերից մանկանցն. ընդ նոսին օրհնեմք լզքեզ գովեմք եւ փառաւորեմք։

Տէր որ ի մէջ լերինն աղբերացոյցեր ընչօրն ի վիմէն։ Տէր ի սբրտէ խոնէ հանն ինձ պատասխանս անպաշխարութեան։ Չի կեցից եւ պաշխարութեամբ սպրեցայց ի հանդերձեալ քոց գաւոսմանց։

Մի պատուածութիւն երդարգութիւն անբաժանելի, որ ի հըրեշտակաց սնդունդար օրհնաբանիս։ Անմարմնոց զինուորութիւնք փառաբանեն ընզքեզ, իշխան հայր պատուածոյ։ Զորեքկերպեանն կենդանիքըն վայելուչ աղաղակեն առքեզ, իշխանակից որդի եւ բանդ

նամեղ անձն իմ, յայհե՛ղ քոց դա-
տաստանաց, յանեսրելի սրինչ-
նացն։ Քանզի կամաւ մերձեցայ՝ ես
ի ձո՛ղձս մեծամեծս. այդ կա՛յ եւ
մընաց հոգի անեսրելի պատուհասն։
Ա՛րդ անկեալ աղաչե՛մ փըրկի՛չ
եւ բարե՛րար. խնայեա՛ յիս ի ո-
ղոցեալս, եւ ողորմեա՛ հոգի բաղ-
մամեղիս։

ողբ Ա՛ւե՛նալ քաւեա՛ զըմե՛զս
իմ. զի աստե՛ւած ես ապաշխարո-
ղաց։ Եւ զՀո՛գիդ սուրբ մի հա՛ս-
ներ ինէն. զի աստե՛ւած ես ապաշ-
խարողաց։ Եւ փըրկեա՛ զիս յա՛-
հա՛գինն հըրոյն. զի աստե՛ւած ես
ապաշխարողաց։

տէր Զա՛ռաւօտս զա՛ղօթս եւ զլա՛-
նաւոր պաշտօնս մատո՛ւցանեմք
քե՛զ մարդասէր։ Բայց ի բար-
ձանց եւ՛կիր եւ լո՛սաւորե՛ցեր

զաչերսայծլիս քո վերակից: Եւ հան-
ապատուն աչերդ զերկեղեցի՝ խա-
չիս քո. վասն զի գանկատեաւն քո
տէր:

Կանխեա՛ւ լեր ի ժամ առաւօտ տէր
առաւ, օրհնի՛մք զքեզ տէր
ընդ զրուարճա՛նս երկնից: Ա՛ռ
զմեզ արժանի՛ս սպասման քեւան
քո՛ւմ. զի օրհնեացուք զքեզ տէր
ընդ զրուարճա՛նս երկնից: Քրի՛ստ
առա՛ւ վերակի՛ց մեր վերակուա՛ զմեզ,
յաւիտեա՛ն գա՛ս ի նորոգե՛լ զերկիր:

Յո՛ր կո՛ղ կո՛ղ ի մանկտե՛լեանէ ՃԿ
բանէ. մի լծա՛ղ զկո՛ս տէր առ-
ա՛ծ կո՛ղ: Յո՛ր կո՛ղ կո՛ղ ի ժամա՛-
նակի ծերա՛լեանն բանդ. մի լծա՛-
ղ զկո՛ս տէր առա՛ծ կո՛ղ:
Յո՛ր կո՛ղ կո՛ղ ի մե՛ռանելում գանձա-
ռա՛նէն քո. մի առնես առնե՛ր
զկո՛ս տէր առա՛ծ կո՛ղ:

ԿԱՆՈՆ

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

օրհ
աՀ

Ա՛ՅՍՕՐ գոլով ի բեթանիա քո՛ ամենազո՛ր հրամանաւդ ձայնեցե՛ր ղազարոս, և դո՛ղացաւ մահ. դիժո՛ւիք պա՛տուեցան, ապականու՛թիւն լո՛ճան. կենդանա՛ր քրիստո՛ս կեցո՛ զմե՛զ: Ա՛յսօր գոլո՛վ ի բեթանիա զքո՛ զաշխարհակեցո՛ղ սուրբ գյարո՛ւթիւնդ յա՛ռաջագո՛յն ծանուցեր անապականո՛ւթեամբ կոչմամբ զչո՛րեքօրեայն ի թաղմանէ. կենդա՛: Ա՛յսօր գոլո՛վ ի բեթանիա ե՛բրայեցւո՛ց մանկո՛ւնքն ըսքանչացեա՛լ ասէի՛ն. զմարիամ՛ և զեղբայրն ի թա՛ղմանէ յարո՛ւցեալ որդւո՛յն մարիամա՛, կենդա՛:

Վերադառնալով բանին որ ի սկզբան էր, ասեմ զի ինձ ոչ ոք ասաց զայս, այլ ես ինքն տեսի զայս ամենայնի։ Տղայն նայեր աստուածային լոյսով ընդ մարմնոյն և ընդ մարմնոյն անդին. և որպէս մարդ հայեցանէր ու եղեալ ընդդիմայնոյն։ Եւ որպէս զառաւօտ բարձրանալ յարուցանէ ի մեռելոց ջահրեթ ծիրանին. և զուգընթաց ձայնին մեռելոն էին արուսեակ առաւօտեան։

Յառաւօտուն ձայնէ գոչմանըն անտեղին և գոռալով կարապետելոյ զբժախոյ. և մեռեալն էին արուսեակ առաւօտեան։ Կայծեայ ի գնալ այլոյն և ձայնէր անդ արտասրդ բարբառոն ի գերեզմանն. զանգակէ էին արուսեակ առաւօտեան։ Ելեալ ի գերեզմանէն երիզամբեալ առաւօ-

նօքըն մեռեանլն. հրամայեաց լու-
ծանել ի կեանքն յաւիտենից։

Ա՝սոսածայլին գոչմամբ ձայն
արկեալ առ ղազարոս կոչեցեր ի
թաղմանէ. անսրւած հայցըն մե-
րոց։ Ո՛ր զարուսուսս մարիամու և
մարթայի ոչ ատեաս սրտբեր բա-
րեբան. անսրւած։ Չհոգեբօրեայ
զմեռեանլն իշխանուխեամբ անա-
պական կոչեցեր ի թաղմանէ. ան-
սրւած։ Գոհջըք տեառն ըզտէր
օրհնեցէք եւաոծ բա՛ր սրա-
րէք ըզնա յաւիտեան։ Գիշերուք ըզ-
տէր օրհնեցէք. Ո՛ր հօրն է փառա-
կից ի բեթանիա եկըն այսօր, յա-
րուքիւն առնելոլ ղազարու. օրհ-
նեցէք և գոլեցէք բա՛ր սրա-
րէք ըզնա յա՛։ Ի՛սրայէլ ըզտէր օրհ-
նեսցէ. Ե՛ւ լուծեալ ըղգօուխիւ-
նըս գըժոխոց, աստուածարար կո-

չեմ լսելու զայն քո ի մահ. օրհնեցէք եւ դո՛ւ:

Որ ի չարեքկերպեան կենդանեաց փառաւորեմ ի բարձունս. այսօր մարդասիրեա՛ց ինձ՝ բիւր, ի բեմանիս երեմ յաւէտ առեր. սրբե՛ւ կենաց մեր եւ յոյս յղացեա՛ մեզ: Որ յարուսա մարմանց զմայելն սրտաստեցեր եւ սուգ ցեր ցնաւն. ո՛ւր ե՛ս զիք, եւ յարուցից ընդերերելն իմ զղջալու. սրբե՛ւ: Աստուածային սրտշաղուծ ձայնիւ քո բրնաւ ի մահէ կոչեցեր զմա՛ս քոս. ցո՛ւցեր կենդանեաց եւ մեռելոց սուրբ. սրբե՛ւ:

Սրբե՛ւ անմահ եմեան բեղխեալ ի բեմանիս կենդանեաց ընդունելոյն ի մահէ: Կանխեալ մարեամանեցն սրտաստելոց հաւաչ-

մամբ գոմն կենդանանայցեալ ըզչորեքօրեայ զմեռեալն։ Յամառաձայնն ձայնէ գոչմանըն առաջինն զոզալով զբժոխք. եւ երիզապինդ մեռեալն ըզգեցաւ զանմահութիւն։

ՃԿ ասե ՃԿ Ցիսո՛ւս ես մխածին անմահութեանց պարգեւատուն երեքցաւ մե՛ռոց, խանդաներաց զզօրութիւն մահու։ Բըղխամա՛ր ար առաւաւոյ մարիամ եւ մարթայի անկեալ առ ոտսըն տեա՛ռն, խընդրէին զնորոգութիւն երկրի։ Բանի՛ւ բանն առաւած կենդանագործեաց ըզդայլապրս ի թաղմանէ՛ն, եւ եկեալ արուաքս անապական։

ՃՀ ՃՃ ՈՒԿ ՔԳ Ո՛ր ի յերկնից իջեր բանդ առաւած. մարդ եղեալ ի սրբոյ կուսէն, յարութիւն եկիր առնել բանբեկամին քոմ զազարու. փառք

պալատանդ քո համար քրիստոս Թա-
գաւոր անմահ։ Քրմի գործն գոյ
հրեշտակաց. մարգասիրանալ ար-
ամոնեցեր սրտակցելով ընդ մար-
դոյն և ընդ մարդամոտ. փառք։
Աղբիւր կեանց և անմահութեան.
սուրբ ծնայիր Հոգեւոր գործոյ-
ցիր լրման, և նորոգեցեր զշունչ-
օրհաց զհնոյ. փառք։

ԿԱՆՈՆ

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԿԻՒՐԱԿԷԻՆ

ԳԱԼՍՏԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՅՈՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ո՛Ր վճռօրհնիս յաՀԹոռըս քե-
րանէիցէ, ի վերայ նըստիլ յան-
նահի հաՃեցար. բանիբանեալ ո՛ր
եկիրդ ի կեցո՛ցանել։ Ո՛սոխ եւ
մե՛ք գյաղԹականն օրհնութեա՛նցն
ըզձայն մատուցանե՛մք քեզ Թագա-
ւո՛ր փառաց ընդ տղայն օրհնա-
բանե՛լով. բանբե՛։ Ո՛վաննա՛ ի բար-
ձունս ա՛ղէլո՛ւխն. բանբեալ ե-
կեա՛լ ա՛նուամբ տեառն ա՛ղէլո՛ւխն.
Եւ օրհնութի՛ւն ո՛ր գալոցդ ե՛ս
անուա՛մբ տեառն ա՛ղէլուխն։

Ա՛յսօր զանընկճելըն բանն ո՛ր
յաՀԹո՛ռ փառա՛ց ընդ հօր յերկրի՛
երե՛ւեալ տեսանք. քրմվե՛ականն

ձայնիւն ծրհնեացն. ծրհնեալ եւ
կենալ պետութեամբ տեառն: Ա՛յսօր յա-
ւանակ ընծայիցէ, եւ տղայքն երդու-
յեցուցանել բարեբանեն. ծրհնութիւն
որոյ գաւթի, ծրհնեալ եկեալ
պետութեամբ տեառն: Ա՛յսօր գրաւ-
ճանչն տիեզերքիդ գայլատեսութեամբ
սուսանցոյն յերուսաղէմ. եւ
գոչէին հրեշտակքն երգով. ծրհնեալ:

Որ ի քրմապետական ազգէ ընդ հց
հօր նշանակիլ բանիւ պատգամ. պկ
այսօր խոնարհութեամբ նշանաւ
մանկամբ նոր յանանուխն. ընդդէմ
բարեբանելոյ պատուական հայոցն
մերոց: Որ ի պոռնկացելոյն սրբասանց
ձայնիւ անդադար ծրհնութիւնիս.
այսօր ի գաւազանէ երդայեցւոց որդի
գաթի մանուկ պետանեցաւ. ընդդէմ
բանիւ: Որ ի հրամանէ երգա-
բանել հրեշտակաց ի բարձունս

օրհնաբանիս. այսօր ի ծերոց և ի տղայոց գովեցար անսանանա երդում. ընդքեզ։ Ըզտեր օրհնեցէք բարձր ամարէք ըզնա յաւիտեան։ Ա՛յսօր ըզգայլուստ վրերկչին մեծոյ ցընծութեամբ ասէիր նոր երուսա՛ղէմ. ժողովուրդք ձեր ի հեթանոսաց, բարձր։ Ա՛յսօր ընդ մանկանցն երեսայեցւոց զՀին աւուրցն եկեալ նոր ազգայ ի սիո՛ն. մանկունք սուրբ եկեղեցւոյ բարձր։ Ա՛յսօր ընդ ծերոցն օրհնաբանիս ուրախութեամբ բարեբանեցէք զանմահ լծակատուրն ե՛կեա՛ ի քահանայք հոգևոր երգով բարձր։

Ո՛րպէս լեր յոյժ գովասուրբ սիմէոն. պայծառացեր երուսաղէմ զարդարեա ըզդրունս քո քաղաքդ աստուծոյ։ Փանդէ քրիստոս որ էհան ի յամօթոյ փառաց, այսօր մըտանէ

ի բեզ նբաստեմ ի վերայ յանմահ-
կի նորոյ։ Վերք եւ տղայք մասիք
ձիմէնեաւք միաբանութեամբ ի բ-
դէմն. օրհնութիւն տղոյ դաւթի,
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։

Ո՛րպէս լեր եկեր դէպի տաբ. ղբ
ի գայքաստեան տաբ միածնին. կ
որպէս լեր եւ ցընծայ հաղեբգ
ամենայն սրբովք։ Քրիստո յոյժ
գոհացեր վերին տրոմիսի. աչս ճա-
գարտ բո գոյ նբաստակ ի յաւ-
նահի նորոյ. արդարս եւ վերկիշ
վերկիլ եւ կենցաղանէ։ Զբաւրճա-
ցեր եւ բեղկրեա ժողովուրդ աս-
տուծոյ. մահու գոյութիւն ծանկեալքս
հաստատ է աստ. օրհնեալ որ
եկիցէ ի անուն տեառն։

Զբրիստոս ճանաչեր որ տէր
է եւ ի յաճեան փառաց. տեսաք ի
վերկրէ նբաստակ ի նոր յաւետիսի։

Ընդ սառնջ ելեալ այրքային դանք երրայեցւոց. ծերքն մատուք ձիւ թեանեօք եւ տղայքն արմատանեօք: Մինաբանակաւն ձայնիւ գնչէին երգ նոր. բանիբեանելոյ զանելմա՞հ թագուհոյն:

ճշ
դկ
տէր
քգ

Ա՞երակիզքն բանքն հօր որ ի վերայ քերմակէ՞ցքն հանգչի, այս օր ի վերայ յանանակի նորոյ նըստեալ. օրհնեալ այրքայ եկեալ անյաղթելի թագուհոյ: Ցառաջ քան զյաւիտեանս որդի՞ն որ ի վերայ քառակերպի՞ցքն բազմի, այսօր ի ծերոյ եւ ի տղայոց փառաւորեցան. օրհ: Ելայք նոր ժողովուրդք ընդ անմանրամոցքն դանս բազմութեան, ըզայ հընչմամբ երգով քաղցրձայնիւ փառաւորեացուք. օրհ:

համ
կկ

Ա՛յսօր ընդ հրակերպեան դառնացն օրհնաբանելի՞ն ծերքն ան-

տո՛ռո՛ւմ, եւ տպոյքն պրմանեմ նեօք. ոխտ ելնան՝ օրհնեալ եմ կեա՛լ ի յանո՛ւն տեառն: Զոր սերնդէքդեն ծանկնալոր ընդունիլ ոչ բան էիւն, ի վերա՛ռո՛յ յաւետնակի նոյոյ նմանեալ բանիերանեցան ի տպոյոց. ոխտն: Ա՛յսօր ընդ ձեզոյ եւ ընդ տպոյոց օրհնաբա՛նեմ զեանելն վեր երկի՛ռո՛ւմ, նորոյ ապրոյնիոց ելեալ յերուսաղէ՛մ. ոխտն: Օրհնեալ ելեալ անուամբ տեառն. օրհնեալ որ գալոյդ եա:

ՆՈՑՆ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ԿԻՐԱԿԷԻՆ

Թանալու գնալ քո յաշխարհ, մըտիր ի բնակութիւն երուսաղէ՛մ, նստուցանել ի վերոյ հոգեզէն նոր յանուանակի՛ռ, կոչել զհեթանոսս յեր-կրպագութիւն: Ծերոքն ոստիք ձիլեցեալ, եւ տպոյքն նոսոյք

ամմանեանօ՝ք. եւ երամ երամ գասո՛ք անդադակէ՛ն ո՛ւսանիլ օրհնեալ եկեալ ի յանո՛ւնըն տեառն։ Ցրնծացա՛ սո՛ւրբ սիոն, բերկրեցա՛ն սո՛ւրբ եկեղեցի՛ք. եւ խրնդութեամբ բանգմա՛ւ ելի՛ն ընդ առա՛՛ջ, օրհնէ՛ի՛ն զգալո՛ստ քո փրկի՛չ յաշխարհ։

Յորժամ եկի՛ն յտուս յերու՛սաղէ՛մ ի քաղա՛քն, ընդ առա՛ջ ելի՛ն ծերքն ո՛սո՛ւմք ձիթենեօ՛՛ք, եւ զա՛ստուածո՛ւրդի՛ն փառաւո՛րէին։ Ո՛ւ լեռնէ՛ ձիթենեաց տո՛ւմն ծանէ՛ին մանկո՛ւնքն ըզհա՛նդերձս իւրեա՛նց. եւ ո՛ստս ի ծառո՛ց բերեալ մանո՛՛ւցանէ՛՛ն ա՛ստուածո՛ւրդւոյն սուրբ Թագաւորին։ Ո՛ւսո՛ւմք եւ տերեւեալ ձիթենեօ՛ք երթո՛ւցեալոց մանկո՛ւնքն օրհնէ՛ին. ո՛րպէս լեր երու՛սաղէմ քաղա՛՛ք, եւ ցրնծա՛ սիո՛ն մայր եկեղեցի։

Զգուշաս քո քրմաց այսր յերուսաղէմ նոր եկեղեցի առնել, յամենայն երգով բարեբանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։ Որ վասն մերոյ փրկութեան յանուանի նւոմոլ յանձն առեալ, ընդմանկութեան բարեբանեմք. օրհ։ Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա, եւ զերկրաւորսդ աստուածասէր հեա՛ ի խաղաղութեան։

Ի՛ յամենայն յաւուր գալոյ առն սրբոյն մարմնանալոյն մանկտւթեան ընդհանրական եկեղեցւոյ, և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։ Ասաս ի ձառդ բերեալ մատենագանէն ասաստուածոյ գոյն առ Ճաշտապահն, և անդ։ Ի՛ ծերոյ բնդհանալ օրհնութիւն, եւ ի տղոյ փառաբանութիւն, և ան։

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻՆ

Ընդ՝ որ ի հնչել ձայնեալ ոտից յանէից գոյացոյց զեղեալքս զերկնային եւ զերկրաւորս էութիւն. արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտենից. Պատկեր անեղութեանդ փառացըն հօր, ի պատկեր բարերարութեան իւրոյ անարդ ըզմարդկայինն բընութիւնս. արարած ամե՛ն. Նոյն ի հնչէ լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զարդարեաց զադամ, ի դրախտին եդեալ անմահ տընկոցն երկրագործ. արարած ամենայն տուք փառս արարչի։

Եկայք որդիք մարդկան այսօր ծղեսացուք ընդհօրն ըզվրսանգ. որ մերկացան ևզօք ընկփառս արարչին, եւ զգեցան զմընչեւնայն ծած-

կոյս վրխատանի անձամբ լուայն։ Գալեցէք զորդի՛ս առաջոյ այսօր ցլնձամբեալ ընդ ինձ ապատանայ, որ ելիս ի խնդիր ելիցեալ պատկերին. եւ գլուխ նորոգեաց ի վրա այ առնելն պատմաճանին։ Նոր նորոգ գոգ բնութեան մերոյ յիսուս, որ ի խորհուրդ հլնութեան մարդոյն գանգրամազն այսօր շնորհեցեալ գիմացնէ. եւ զգեզ ի հնացեալ մերոյ նորոգեա ի կեանս անմահ։

Որ արարիչդ ես յաւիտենից, եւ առնդեր գարարած անեղոյն յիշխելէ. լոյս քեզ օրհնեմք առաջ հարցէն մերոյ։ Որ ծնար եւ ծնար. եւ շնորհեաս բանալ կենդանեաց մանկ ի հոգւոյ. լոյս քեզ օրհ։ Որ առաքեցեր ես մարմնոյն. եւ խնամեաս գյուսոցեալքս ի քեզ քո առաջելոցդ. լոյս քեզ օրհ։

հց
բձ

գ Ո՛զտէր օրհնեցէք ե՛ւ բարձր ա-
րարէք ընդեմ յաւիտեան։ Օրհնե-
ցէք. Զհամագաւոն ե՛ւ զաստրւածն
որ նըման միայնոյ վայելէ օրհնու-
թիւն. ե՛ւ բարձր։ Օրհնեացէ՛ք.
Զի ծանո՛յց մեզ սքանչելի խոր-
հուրդ սէրբ եպրոդոմեանն եւ
զմի աստուածութեանն քրիստոս.
ե՛ւ բարձր։

ողբ Ո՛ւ ամենեսեան գըլխաւոր քրիս-
տոս թագաւոր խաղաղութեան.
ըզքե՛զ աղաչեմք միայն մարդասէր։
Որո՛մ այսօր փանփագեալ ցանկայր
հոգւով ե՛ւ մարմնով. մայր որդւովք
իւրովք խընդրէր ընդաստրածագոյն
ընփաւս յերկրին կենդանեաց։ Տը-
ւոդ ըզկեանս անմահ աւրքեզ աղա-
ղակեմք և միաբան հայցեմք, շնոր-
հեա և մեզ տէր կալ ի յաջմէ քումմէ։

տէր Ո՛զքե՛զ օրհնեմք որ բազխողդ ես

բարձրանալ, եւ հայցելիք պատճառ
ի մանրամասին, ընդ որս քո ընտրե-
լոյն պիտանական աշխատիցես: Զի դու
կա ասէր յորում հայցել ի մարդկան հան-
ուռնալ հանդերձ ոգւովք սրբոցն
գերեալք ընդ այգիէ քո գիտաս եւ
յաճախիկ. ընդ որս եւ մեք ապաշխեմք
զի գանեսցես ընդ սուրբս քո:
Այլ դու բարձրեալ միրիմիշ որ վան-
ական մեր խոնարհեցար, արժանի արա
քեզ ընդել ընդել զբաժակ պատուիրա-
նի կենաց քոց տէր. որով կացցուք
յաջմէ քումմէ ի հանդերձեալ
քում գալստեանն:

Ձէք զանազանել տեառն: Արարա- Ոկ
չէրտիան. սկսաքրիստիան. աբրահամ-
տիան: Այսօր ընդ գօրս երկնից
համաձայնեալ միաբանական ձայ-
նիւ երգեցէք առ Քրիստոս. արարչէ:
Երկրաւորքս ընդ երկնայինսն, հո-

զեզնեաց ընդ հրեղէնսն. մինա-
բանական ձայնիւս ի լոգեմբ սաե՞ղ
լոյ. ա՛ռ՛ջ՛ է։

համ Որ յանէից գոյացոյցեր զբո՛ զա-
բարիս ի սկզբանէ. ի պանկեր
առատածո՛թեանդդ քո առեղծեր
մարդ ի հոգի. ժառանգել նմա
զանապատում լզկեանան։ Ո՛ակ պատ-
րանօք բանարկուին ի գրախտէն
արտաքս անկեալ. ի յանէժ կեն-
դանո՛թեանն մահառիթ պքտղով
մեռեալ, մերկացաւ ըզփառս ան-
բասուեր լուսոյն։ Ա՛յլ դու փրկիչ
բանբ՛րիր որ մարմնացար ի սուրբ
կուսէն, եւ հնազանդ արեար քո
բարձեր զյանցանս նախնոյ առեղծին,
փրկեալ ըզմեզ յանիծից նորա։
Որ բոլ պարտուց նախահօրին
յանձն առի՛ր յօժարութեամբ ըմ-
պել զսաժակ չարչարանաց ընդ քո՛ղ

արդիւքն զերբեզեայ. շնորհեա մեզ
ամէն ընդառաջ քո փրկու[illegible]եան:
Ի մեռանելդ քո գալստեանդն
յուժաւ գոռ գառել զերկիրս, ընդ
նոսին գառաւրեա ընդմեզ ի փառս
աջակողմեանն. արդ հաճեաց քեզ
զօրհնու[illegible]իւն յանեղապատ յոմ[illegible]
ան[illegible]են:

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՍՐԲԵՑԱՒԹԻՆ

ՅՈՒԱՍՏՈՒՆ կոչանքըն պատրաստակ լեալ ընդառաջել ընդ պատարագ, եկեալ ընդ առաջ երկնաւոր փեսային փառաւոր լուսաւորօք: Ակն յերեսս ընդց կոչեցեալն անապականութիւնք ի միութեան, անեղապատում զբոնն ընդունելոյ անապական փեսային հոգեառ լուսաւորօք

Վանն որոյ ես մեք պատրաստեցոք ինդ հոգեւոր, զի մըտցուք ի յառաջա՛ստ անմահ վեճմոյին վառեա՛լ լապտերօք։

Յորժամ յերկնից փառօք գա՛ք քրիստոս ներսես յաթոռ գաւառքա՛կան ես բաժանես զազգս անե՛նց, յանջակոզմեանըն քո՛մ գա՛սեա՛ զմե՛զ ընդ օդեացն։ Յորժամ գառնդանդ պատուիրանին պահե՛նչեցես ի ծառա՛յիցն, ընդ կըրկնաշահ քանքարա՛ցն արժանացո զմե՛զ քրիստոս ուրախութեա՛մբ քո յերկինս։ Յորժամ կո՛չես զհրաւերեան ի սկզբանէ աշխարհի ժառանգել զպատրաստեա՛լն, շնորհեա մեզ ընդ նոսին զանդրանկութի՛ւն քո քրիստոս։

Որ սքանչելիդ ես ի բարձունսն տէր, ես ահաւոր ի մէջ երկրի ա-

նուն քո առաք. ծրհնեայ ես աստը-
ած հայցքն մերոց։ Որ գհամա-
տալութիւն իքէզ պահել, և ընդա-
ձիւ պատուել գործակցօք ջոյլ
աշխարհի յանդունդս. ծրհնեայ։
Որ հաստատեցեր ազգի մարդկան
հրամ վարձել ի յերկրագործութեան,
որհետ անապատ ընդ վարկեալ քոյ.
ծրհնեայ։ Ընդէր ծրհնեցէք ևՀԱ
բանդր պատրէք ընդեմ յաւետեան։
Ծրհնեցէք. ՀՀամապատրեն յաւետ-
նից քրիստոս, որ էկն ևս վարկեաց
զանձնայն պատարագս. ևՀԱ բանդր
պատ։ Ծրհնեցէք. Որ արար գա-
յրատութիւն իւրով զիրկումիսն
ոգւոց մարդկան։ ևՀԱ բանդր
պատրէք ընդեմ յա։ Եացէ. Նո՛ր ա-
բանդ պատուեաք ի հրեշտակաց
վերծեալք ի խաւարէ աս լոյս.
ևՀԱ բանդր։

գ

ոդբ

Թիւնս իմ. Թագաւոր փառաց քեզ սպանեցօք պատրաստեալք արիւնհեղութեամբ. ընդառաջել որ գան ի գառել զերկիր։ Ահաւասիկ վառեալ լապտերըք հնաւտոյ ընդ դռնս իմաստունն կուսանացըն. մըտանել ի յաւազաստ ընդ երկնաւոր փեսային։ Փութանացօք կանխել յառաջ քան ընձայն աստուածն ծայրն բարբառոյն. զի մի ձեռացուք արտաքս ըստ շիջմանն հինգ կուսանացն։

աէբ

Որ նըստես ի քրովբէս ամենասուրբ բանդ. այսօր վանըն մեր խոնարհութեամբ նըստար ի լերինըն ձիթենեաց. օրհնեմք ըզքեզ անդադար երգով։ Որ համագոյդ ես խորհըրդոցըդ հայրենի, աշակերտաց քոց ծանուցեր ըզխորհուրդ քո գալստեանն. օրհնեմք ըզքեզ ան։

Որ ամենայնից ևս արագիչ եւ բանեզծիչ կենդանեմեան. այսօր բնածնկեալ խոտիւ երկրդնեմեան յայսմնեցեր եկեղեցւոյ պետոյ քո. օրհնեմք զքեզ անդադար երգով։

Ա՛հաւոր ես մարգարէ քրիստոսեան ձայնիւ օրհնեալ. ի յերկինս ի յերկրի ես յամենայն ժամանակի։ Ա՛հաւոր ես մարգարէ որ նորոգես զբո զարարածս. համաձայնես ի հաւանս ի պիտեմեան հնչեմարանեմեան։ Նուաստրեա զմիջ քրիստոս ի միաձեզամ քո զաշխատեանն. յորժամ ձայնիս ի յերկինից ես նորոգես զքո զարարածս։

Շնորհեա մեզ սէր անմեռնեմեան քեզ բնակ եմամոմեն կատանայն. եւ զհոգեւոր մերոց բանսերըս

պայծառացո։ Երկընչիմք ի քէն տէր զարհուրեալք ի պատասխանոյն, զանէնն անէլով էիմէ ոչ գիտեմ բզձեզ։ Ցորժամ գայս փառօք հօր գառել բզտիեզբս ամենայն, շնորհեա եւ մեզ տէր կալ ի յաջմէ քումմէ։ Բայցի մեզ գոռն ոլորմաթեան երկնաւոր փեսային, եւ մըտցուք ի յառապատ ընդ իմաստունն կուսանան։ Ժամանեցուք ընդ աւազ փեսային, և մըտցո՛ք ի յառապատ նորան, զի մի ձնսացուք պրտաքս ոլորէս գիմար կուսանան։ Պայծառացին լապտերք հոգւոց մերոց, եւ բանզիեցուսցէս բզմեզ ընդ հրաշխոեալն ի կոչնաձն արքայութեան երկնից։

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՁՈՐՈՒԹԵԱՒԱՆ

Ո՛Ր յանժամ վտանգ բազմանայ ընդ հօր ամենակալութենէն բանել. այսօր բանալով ընդ հնդկէնսին յաճախն առնէր. օրհնե՛ալ ընկերացդ և փրկութեան աշխարհիս: Որ զանձամբ ատամնածութեանդ ծծեալ զբո՛ն ծառայական կերպ, այսօր հաճելոյ ծծանելով խղճիւ և վերածութեան. օրհնե՛ալ: Որ կենդանեաւ թաղման քո զուշակ զիւզդին ծանուցեր զօծանեին. այսօր յուդայեն յայտնեցեալ խորհուրդ արծանեմբրութեան. օրհնե՛ալ:

Ո՛ր խաղցդ ուսո՛ւմբ ընդ հօր և հոգւոյն սրտիր ի պատկեր իւր ընդմարդն առաջին. այսօր ձեռքիւ մարդ-

կան ժողովեան խնդրին մասնել
ի մահ զորդին աստուծոյ։ Զի՞ դա՞
սորոյն աշակերտ փոխանակեաց զա-
տելութիւն առ վարդապետին,
մասնելով քահանայիցն ընդ երե-
սն արծաթոյ։ Որ զամենայնի՛ն տնօ-
րինաբար կամաւ յանձն առեր սրբ-
կիչ ընդ մեզաւորացս. վասն անձառ
խոնարհութեանդ քո՛ եւ մեզ ո՛-
ղորմեա՛։

Որ խորհրդոյդ ես տէր անսը-
ւած անմահ, ըզծա՛ծկեա՛լ խոր-
հո՛ւրդ չարին անպականեալ վա՛նեա.
ըզքե՛զ օրհնեմք անսրո՛ւած հայրըդ՛ն
մերոց։ Որ ընդնախնո՛յն աբրանհամու
ըզհանդէս խորանդոյնըս ծա՛նուցեր
ա՛ետեօք ոդոյն պա՛տուեալ. ըզ։
Որ շնորհեա՛ս ծա՛ծկելոյդ յայտնի գո՛լ.
յո՛դա՛ս արծաթոյ զա՛նհանա՛նելիդ
մասնէր. ըզքե՛զ։ Ը՛զտէր օրհնեցէք

և՛ բարձր սրտիւք ըլլան յանձնառու։ Չբնակուիլն ի վերին զօրքն ծանծաղէս խորհուրդ, քահանայքն հրամանաւ վանքին զատ առած. և՛ բարձր Ա՛ր վասին մեր հանրութեանց բանասիրութիւն, կանոն վանքոյ առաջնոյ բան. և՛ բարձր սրտ։

Ըզքո խորհեցար ի շարժ- ողբ
մունն առած յաւիտենից. որ բանիւ զարարածն խորհրդով համ նեցուցեր։ Ըզքեզ որ արարիչդ ես ևնդունիս արժանաց վանքին. յանձն առեր զանհնայն հանգերձ ևլլով վասին մեր։ Ըզքեզ որ ծածկեալ ուրեք ծնունդս ի ծածկէ զաս առպատառանալ. զի լսելիք վերակեաց և յանխիճին աղաղակ։

Ա՛յսօր եկեալ կամաւ վերակիշն տէր
ան ի մնալոյ յանձնէն ժողովր-

դէն, վասըն փըրկութեան հեթանոսաց: Ա՛յսօր մանկի բանն ի բանառուր հօտէ. և յառաջնոց գառնապատի յանօրինաց ժողովըրդէն, վասըն փըր: Ա՛յսօր հոդն ըզսէրըն գառնապատէ, եւ արծաթոյ վաճառի ապարիչն ապրատածոց, վասըն փըրկութեան հեթանոսաց:

Ոմր ըսբանչելիք այսօր սեաննեմըք յաշխարհի ի մէջ հոդեղինաց. ապրատածք ապարչին ըսպանութեան խորհին գետրհուդ: Որ բանիւն իւրով զերկինս եւ զերկիրս հաստատեաց յոչընչէ գոյացուցեալ, վաճառի այսօր գիւրագին ընդ երեսուն ապրամոյ: Ով յոր դաս արտասուելի երկնաւոր վարդապետին սպանութեան խորհրդ գետրհուդ. մանելով անօրինաց զի խաչեացի ի մէջ երկրի:

Ձկ
հմբ

ԴԱՆԻԷԼ

ՄԵԾԻ ՀԻՆԳԵԱԲԱԹԻՆ

ԱՎԵՏԱՔՈՒՂՆ երկնից մըշտ- օր
ապիկնամատ հօր ոչխարն նէրպան- գձ
ձեալ խաչեա՛ց ի վէր քան ընդհրաշ,
ձայնովն մեծաւ լսկէրպ անկողնա-
տէրն աստուածամեամբն: Բանիւն
գետաբղխելոյն ջրով զնորս լուանայ.
զի գիտասիրելիքն ի նոսա տիպաւո-
րուածն, երրորդամեամբն գո՛լ
ծիծեխան: Բայխակ գեղարմին իւր ճա-
գարէն, ոտ՛ք ի ուխտ անուանեալ
նա յիշատակ կամուր մահուանն,
մերձենալոցս ի նա՛ւ արքրմամբն:

Ա՛զբու՛ր լուսոյ նա ճառագայթիւ
անշէջանելի լոյս. որ լուսաւո՛ր
յանձն առնէր զոտս աշակերտո՛ցն.
մնաբեան ի մէնջ լսելիք խաւարին

խոհեմդ եմ լուանալոյ զմեզ։ Որ մարմնով և արեամբ քո ցուցեր զմարդկութիւն մեզ, որ միաբան պատարագիս ի մեզ անձամբ։ Մաքրեա։ Որ քաւիչ զոյս նոր ուխտ ցուցեր յետ առաջնոյ քո մահանգիստ լուացս ի ճաշակմանէ նախահօրն։ Մաքրեա։

Որ եղէ ի յերկիրս և ի վերայ երկրի, այսօր յանձն առեր լուանալ զոտս աշակերտացն. և զիս լուա քրիստոս ի մեղաց խմոց։ Որ բարեբանես յիմանալն զնւարմինն, հաճեցար մարմնով պատարագել. սրա և զիս արժանի առ տուածային շնորհիդ։ Որոյ ամօթ քերուիլ ի վերնատունն բազմեցար. կենարար բաժակաւն զմեզ փրկեցեր. փրկեա և զիս յատենէն ի դոյն։

Բրիատոս անտրանիկ որ վասին մեր խոնարհեցար ի կամարս շարշամբոնս. լուացեր զոտս աշակերտացն այսօր ի սուրբ մերումն. ապաշխեմք միտիւք սրտիւ։ Որ կամեցեր սեղան խորհրդոյ, եւ անդրանիցեր յանմահական բաժակէն, սիրոյդ քոյ անաքերծին այսօր ի սուրբ մերումն. ապաշխեմք միտ։ Աղաչեմ զքեզ տէր եւ ողորմեա քեզ, զի եւ մեք հաղորդեացուք սիրոյդ քոյ անաքերծին այսօր ի սուրբ մերումն. ապաշխեմք միտիւք։

Որ վասին մեր յերկրի երեւեալ գամենայնին կամարեցեր ընտ ծրմնացն, ազգս կամարեալ ընտրեցեր զանձին ազգ ժողովեցեր. որդի աստուծոյ տէր ողորմեա։ Աղաչեմ ձերշմարիտ եւ գաղտնի անհրաժեշտ որ գատապարտե-

ցեր լզմե՛զս ի մարմնի, ա՛յսօր խոնարհեցարո՛ւք ի լուանալ զոտս աշակերտացն. որպի՛ս աստուծոյ որ: Բան հօր և քանդ՛նայապե՛ս ձըշմարիտ որ զաշխարհակեցոյց լզմարմին եւ զանբիւնըզ քո բաշխեցե՛ր յաւաքեանըն, ա՛յսօր հաղորդին հո՛ղեղէնք աստուածայի՛ն խորհըրդոյդ. որպի՛ս աստուծոյ որ:

Յորմէ ասրսեա՛լ սերովբէքն ո՛չ իշխէ՛ն նայել, ա՛յսօր ի ծառայի կերպարանս եղեալ նախայաւիտեան բանն. օրհնեցէ՛ք լզնա հո՛գեւոր երգով: Որ զբաստուերա՛կերպն այսօր ձըշմարտապէ՛ս կա՛տարեաց, լուա՛նո՛վ զոտս աշակերտացն ի պատրանա՛ց խընամ՛ոյն. օրհնեցէ՛ք: Ա՛յսօր վերընտի՛ն նորոգեցա՛ք ի յա՛նիծից նախա՛հօրն, ճաշակե՛ո՛վ լզմարմին և զանբի՛ն

որպէսզի մնասուն. օրհնեցէք զմեզ:

Լսեալ ի հայրապետն ծոցոյ զաշ- հրց
խարհել հանգերձեալ զիսաւար մեզաց. քձ
կիւնադրեալ յայտնեցեալ այսօր զա-
խորհուրդ ընտրեալ քո աշակեր-
տացն. օրհնեալ եկեալդ ի փրկու-
թիւն մեզ մարդասէր հայրապետ մե-
րոյ: Զոր օրհնեն գործք բանեցէք
գործս տաժանեալս լուացեր, զան-
նիծեցեալն մերկացեալ ի մէնջ ծած-
կոյժ, զգենուս ծառայի տիրածառ.
օրհնեալ: Անապականութեան մա-
քուր զգեստ զգենուլոյ բաշխեցեր
զմարմինդ. նորոգեալ զգամահա-
գեստն յանցանաւք ի պարտանաց
զբշնամւոյն. օրհնեալ: Եցէք. ձա- գ
ռայիկ փառաց հօր եւ պատկեր
բնութեանն. որ զգեցեալ
այսօր զգենուս ծառայական կերպի.
զբնաւ առեալն ազինք օրհնեցէք

հոգևոր երգով։ Որ անճառ խոնարհութեամբ ի մանկրտութեան ոտից աշակերտացն, ըզմարդկայինն ազգի զընծայս ուղեաց ի յերկինս. ըզնա։ Որ բաշխմամբ կենդանարար խորհրդոյ անապական ճաշակմանըն հրաւիրեաց ըզմեզ յերկնից յարքայութիւնն. ըզնա։

Ա՛րկաղդ ըզընչս պրպէս զօմիոց, այսօր անճառ խոնարհութեամբ ի վերնատունըն խորհրդոյ ըզգեստ ծառայի ընտրածանիլ յանձն առեր. օրհնե՛մք զեկեալդ ի կամաւոր չարչարանս։ Ո՛րո՞մ երկրպագե՞ն դասք հրեշտակաց խոնարհեցար ի լուանալ զոտս հողեղէնս, բնիկ ըշկել սօթօք ընդպարշապարս նախահօրն. բնիկ ըշկեա՛ զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւնս։ Որ ի խորհրդոցս վերկացեալ եկեղեցւոյ բաշխեցեր ա-

շանկերսացն ըզմնալմ՝նդ քն, նմա-
գնդիւ ըզմնհասցեսալն ի ճաշակա-
նէ. հսոյ՝ ըզա այսմ ընկալ ընդմէզ
մանչն մարգասէրս։

Որ անընկիզելն կ՝ուխտանեզ եա ատը
սասրնած, այսօր ըզգեցայր ըզկատ
հաղելէն ծնողացն, ծանծկելով ըզ-
մերկութիւն նախահօրն. օրհնեալ
եկեալդ ի փրկութիւն այգի
մարդկան։ Որ վերծնհիս ի հրեղէն
բերմանէդ, այսօր եկիր կամաւ ի
վերնասունելն խորհրդոյ, լուացեր
զաշակերսացն յօրինակ վարելն մեր.
օրհ։ Որ յանմահ փառացն ներսոսեալ
հօր, այսօր բանդիլ ընդ աշակերսացն
յանձն առեր, բանիսերով ըզմարմինն
և զարիւն քո առեր. օրհնեալ եկ։

Այսօր կանդնեցաւ աստան ատ
մերկասանութեան ի ծաղութիւն մե- ակ
զից մերոց։ Այսօր տէրն մեր լը-

ւանայլ զոտս աշակերտացն և պա-
տուիրէր զայս ասելով։ Մի ոմն ի
ձէնջ եղբայրք մանուկըց է զիս ի
մահ և որոշի յաշակերտացդ։ Զայն
լուեալ պետրոսի ակնարկէր առ
յովհաննէս հարցանել թէ ո՞վ էր։
Բայնըն զեր ասաց յիսուս տըրտմե-
ցոյց զիւր զաշակերտան եւ խոստո-
ցան ամենեքեան

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՈՒՐԱԹՈՒՆ

Ա՛ՅՍՕՐ ի կատարումն աստուա-
ծայինն ընթերցուց նոր ուխտի ճըշ-
մարտութեան քո, ի վերնատու-
նէն խորհըրդոյ տանրամերժեալ յո-
գոյ ի հօսէն փոքու. ուստի եւ
դու գոն սատուծոյ գիմեալ կա-
մա ի մահ խաչի առ ի բառնալ

հետ
շար
գձ

բղխէր ամէնէն. վասն որոյ իմա-
յեա ի սէր բրեաց կանանց եւ քո
շարչարանաց։ Ա՛յսօր որ ի հրեղէն
գօրուց էրկնից միշտ փառաբանեալ
էրկիւղածութիւն բանիդ, սրտմտէր առ
հայր մարդասէր ընկալեալ ընդ հօր
ընդ քո վասն իմ գազրութեանս. ուս-
որ կանաւ կրկնիլ զերկիւղ ի հրեշ-
տակաց գօրութեացդ գօրացուցիչդ
երկնաւորաց եւ երկրաւորաց. վասն
Ա՛յսօր յանուն նշանակեալ հրամա-
նիդ քո կատարիլ յաշակերտաց
դառն. բանիդ գհնազիւղդ քոյդ հմա-
նալ ցերկուքեան հօտն քոյ մարգա-
րէին. որ ես կատեցար անկանիլդ
ի յանեապէ և ի կայիափայ դատա-
պարտեալ. ի ծառայէ անպատկեցար
և նախատանաց ծոռք կէտպարանիդ
հօր ընկալար. վասն. Ա՛յսօր ընդէ-
րեն հաւատոյ շարժեալ փորձողին

խաբէ՛ութեան մնաս, սա՛ ի՛ քէ՛ն
թո՛ղացուցեալ ընդմա՛րդկային տկա՛-
րութիւնս յանդիմանելով, եւ առ
յոյս դարձի՛ մե՛զ առաջնորդաց. ո՛ր դառ-
նապէ՛ս արտա՛սուել ընկալա՛ւ ի
քէ՛ն երի՛ք հարցմամբ սիրոյն զե-
րից ուրացո՛ւթեանցն ըզբրժըշկո՛-
ւթիւն. ընդ նմի՛ն բժըշկեա՛ ըզ-
մե՛զ քրիստոս և շնորհեա՛ մեզ ար-
տա՛սու սպաշխարո՛ւթեան։

Ա՛յսօր զոր յերկնային լուսեղի-
նացն ա՛ֆիւ պատուեա՛լ բանզ առ-
տուած, նըմա՛մացեա՛լ դա՛րք երթա-
յեցուցն, զիմանալի՛ լո՛յսդ ի գի՛շե-
րին չանհի՛ք եւ սո՛սեռօք ե՛կեալ
ըմբռնե՛լ զանըմբռնելիդ. վա՛յն
ո՛րո՛յ երկիւղագեա՛մք անճա՛ռելի՝ քո
խոնարհո՛ւթեանդ։ Ա՛յսօր զոր սե-
բաստիա՛ցին ծա՛ծկէ՛ին ըզդէ՛մս յա՛հէ
փառաց ասաուա՛ծո՛ւթեանդ. ի՛սկ

հրաշատեսն արդեն յուզած էր համր բոցը մեզանում ներշնչելով մեզ մոխիր մաշու անմահ-ության. վասն: Ահյսօր ինչ զերծանցն տնօրինմամբ քո արդի սատանայի հրամանաւ մեզանից պահանջեալ զարմանալիս, անասնելով զանասնականսն մատնեալ կամաւ ի ձեռս մեզ-րոյդ. վասն: Ահյսօր բարեկամք և մերձաւորք քո հնձել եղեն ի քէն քրիստոս. ծառայեալ եմ հզաւորիդ քո, և ցուլդ զքեզ պահպանեցին ողբ ի գիշերի և ի վարմանացուց, և շուրջ եղեն շանիդ բազում զինուորք պահպանեալ եմ հետոյիդ. վասն:

Ահյմանտրամբանելոյդ մոլեալ յուզան, զի ընդէմ ըղձալոյդ ինչ երեսաց սրծամիջ հրեշտեցին մատնիչդ: Ո՞նգ արամ ես համբու-

բնցից առ ըզնա կնդատուք. ոմ համբոյր նենգութեան, նըշան եւ առիթ մահու: Մերկացաւ յինքն նէ զաստուածոյին սուրբ հոգին. եւ ըզգեցաւ ընդառնայ, որպէս զհանդերձ պիսակս զիւրեան:

Ի գիշերին յորում մատնէր փըրկիչըն մեր ի մահ խաչի, եւ ի լեառնէն ձիթենեաց, աղօթելովն զայս առէր. Հայր անցո յինէն զբաժակս Ինկ ան նօրէն աշակերտին Թողեալ ընդոծիթ սիրոյ նորա, եւ փոխանայր սուրբ քահանայն. առէր ինձ զինչ կամիք առնել, զի մատնեցից ըզվարդապետն: Ժողովեալ հրէիցըն կըշռեցին արծաթ բազում. առեալ տայրն առպիրատոս, առեն ի խաչ հանն ի խաչ, զի հայհոյիչ է օրինաց:

Ինչեր յերկնից անընակիզըն որդի. ի հողեզէն ի բնութեանէ մարդկան

զմարգարտանըս յանձն առնէր. օրհ-
նեմք զգթիդ որ էիր յառաջ քան
զամենայն յաւիտեան: Որ առանցք
բանիւ լինիլ ամենայն երկրի, ի
կերպի յաւուրն կացեալ տեառնէ՛ն
արարածք. օրհ: Քանի զարգան զը-
աւրհուածք երկնից, այսօր ելիր կա-
ռնո՛ ի խաչ զերգարգեամբըն խաչե-
ցար. օրհ: Ըզամէն օրհնեցէք բանիդ
սրտի՛ք յաւիտեան: Ե՛ զինաւո-
րըն զերգարգեամբի՛ն յարձակեալ,
խաչեա՛ց զկեան կե՛նարարին. բանիդ
Որառն սրբեա՛ ի կեղտաներա՛ր բըղ-
խեալ, լո՛ւ զամէն զարեցիքս ի մե՛ղաց.
բանիդ սրտի՛ք:

Ե՛կեա՛ ի փրկու֊թիւն սիրոյ
մարդկան, ի ծառայէ յանձն առ-
նո՛ւ մատնել ի դատաստան. Հանդր֊
բելով վասն ըզմե՛զ կենդա֊նանել:
Առանեա՛ զիրաւունսն որպէս մա֊

հապարտ, ի յանձայէ և ի կայիա-
վայ դատապարտեալ. Համբերելով։
Կացեալ ի յատենի երկրորդ ադամ
վանն առաջինն ադամայ պարտեա-
ցըն Թողութեան. Համբե։

ոէր Ով ընքանչելի և տեմիլ սհասուր,
զարարիչն երկնի եւ երկրի այսօր
տեսանք ի խաչի։ Տեսեալ ընդէրն ի
խաչին խաւարեցաւ արեգանկն, եւ
վարագոյր տաճարին ցերկայր վե-
րուստ մինչ ի վայր։ Անարգանքար
խաչեցան տէրն ի մէջ ի յանօրի-
նաց. զի լցցի գիրն որ ասէ, Թէ
ընդ անօրէնս համարեցաւ։

ՃԿ Որ Թագաւորդ ես Թագաւորաց
քրիստոս, ի ծառայէ դատապար-
տեալ համբերելով վասն մեր. եր-
կայնամիտ տէր քեզ փառք։ Որ
պատուական խաչիւդ քո քրիս-
տոս եւ սուրբ արեանդ քո հեղ-

մանր կէցու-ցանել լրանէզ կամեցար. Երկայնամիտ: Որ մարդասիրասէր ման անհնեցու-ն անհնայնի համ բերելոցը, նա- ի մահու- լրանէն կո- խելոցը, Երկայնամիտ ան- ը:

Կիսա- յ-ք համ-ասունցեանք եր- կրպագնէցաց-ք աստ- եղծրծա- համանել, ու- յան ար ընդ հօր է կե- ա-համանել ի քահանայից գանագան- առաք նկատ- ի խոշ ե-լանել անդ- ման զհա- ն համագա-ն: Զոր երկինք աշ բան-ի- ն առնել, լրանա- յա- պատուհաս- ա-ել բարձեան նա- ի նկատ- ի ան- կատարման- ի խոշ ե-լանել անդ: Հիացեա- ան- ա-համանց երկնից ընդ համագա- ման առան- ի նո- գերեզմանի. բանալո- ար անհան- է կե- ա- համանել ման ագարակց վրկա- համանե լրան- ն ձաշակեաց անդ:

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ՀԱՑՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԱՍԱՑԵԱԼ ՑԱՂԱԳՍ ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱՔՈՒ ԳԻՇԵՐԻՆ

Կ Ա յսօր անձամբ լուսոյն ծագումն ի փրկութեանն մեր կատարումըն, խնդարհի ի վերնատունն ի տուեալ բանին ձայնից լսելումն. նախ քան զընթերցումն խորհըրդոյ սիրածաւ զենջամկ արկողն լուսոյ, եւ զուր առեալ ծառայաբար զնոսա լուսնայր զաշակերտացն։ Բանին հօր փառաց լուսոյ պետրոս վերձիլ յոտս ոչ նեղչի, այնմամ ձեռաց ոտից են գործք երկնից երկինք եւ երկրաւորք. ոտիվ կուրաց աչիք բանան խուլք և համերք առձակեցան. ոտ վերածեաց զինքն ի ծովին, սանտեաց ալեացն և լռեցին։ Գլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու, սանտէր

վանիս՝ ուրդն ոչ գիտելոյ. որով գաւ-
նայր եւ հնազանդէր, գնաս եւ ըզ-
գրեալս մաքրել մաղէր. գիշխոյս
ամէ չէ ինչ սիրոյ լուացումն ջոյ
զի լուացեալ է. անիցէդ սէրք են
մաքրամիտսն յօդիլ ի գրեալս
սրբոյ ամենայնէ: Դասուց իւրոց ա-
շակերտոյդ զոր նախ բաներ վար-
գասիրեալոյդ, այսօր գործով ըղծայ-
րացոյնն եղոյց յինքեանն զհաւատ-
տուիչն. ասեմն արեալ հայր-
զիեանցն այն որ անեանն է հրեղե-
նոյդ. սպրեալ պաշտօն իւր ծառա-
յեցին այն որ պաշտին ի սրբէքեց:
Նման ակն ամէ էրց եւ վարդա-
պետս բոլորից, գաշակերտացդ եւ
զծառայից գնորս լուացն ի հնոյ
ապոյց. մեռանոյց և գոր համան
բնաւ ամենայն ցուցեք ընկնոյն խոնար-
հութիւն, բարձրացելոյն ի կրծա-

նուաճ եւ անկեալ բնութեանդ կանգնուածն։ Զոր մաքրեցեր յաւանդանէն մանուր ձեռօք զոտըս նոցին, եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ յանձին լինել չար հպարտութեն. եւ զիմ լուա զտիզմըն մերոց սղանչանօք սրբոյ գրնդին. եւ ըզգենացս նուիրեա զոտին խոնարհութեամբ ելից յերկինս։

Օրթի։ Աւետարան քոյ Յովհաննու։
Ամէն ամէն ասեմ ձեզ։

Էլից զօրէնսըն մովսէսի զոր խօսեցաւ ի սինայի. եկեր ըզգառն ծրինակին եւ ըզաւազանջն ընդ ելեգին. ըզհինն ի նորըս փոխելով զքառասեըն ի լոյս ճըշմարտելով. փոխան գառինն ինքըն գոլով գառն աստուծոյ նըւիրելով։ Ընդ բաղար-

ջե՛ն հայ անխըմար ևտ ըզմարմինն
իւր զԷրկնաւոր, ըզկոտաժինն ան-
մերձնաւոր զանապականն ևւ զՀո-
գևոյն. ընդ հչխարհն արեաւնն
ոխտն ևտ մեզ զարձն իւր ոխտ
կրկին, և ևղեգան զանապատնին
փոխան ըզխաչ սուտածայրն։
Թաղատրն արտրածոց զՀացըն կե-
նաց ևտ բարեկեցոյ, և ըզմաժակն
ուրախարար ոգի յաղագս սքոտա-
ձեցելոյ. այս նոր ոխտ է իմոյ
արեան փոխան Հինոյ ոխտին ար-
եանց. զոր յիշատակ իմ անխ-
ցէք վինչև եկիցէ և մուտանիցեմ։
Ժողովեալքս ի քէն Հայցեմք ընդ
ժողովոյդ մատանին, որ զկենա-
րարդ քո մարմին բաշխեալ եռու
ընդ բաժակին. շնորհեա և մեզ ան-
ընդ նմին Հաղորդ լինել քում ան-
պանին. կենաց Հացիդ յոր փոխա-

գիմք և ընկերացդ ում ծաղրեմք։ Ի՞ յրնտրելոյ աշակերտացն յուդաս մեկնեաւ ի սուրբ գառնեցն. զսար-ձող մեզանց զգանն ասուածոյ մատնէր ի մահ ընդ արծաթոյ. ի յրն-թրիսըն հոգեւոր մերձի ժլպիրհն և նենգաւորն, ուսելով ընդ վարդա-պետըն յաճախէ զհաւբէուլթիւն։ Ղոյսըն խօսէր աղերսալն խաւարե-լոյն վասըն գարձի. մի ոմն ի ձէնջ ասէ եղբայրք զիս մատնելոց է առ ի մահ. պետրոս լըւեալ զայն զար-հուրեր և անկարկէր առ յովհան-նէս, հարցանել թէ ով իցէ դա-ւաճանող վարդապետին։

Որբի։ Ուսուցաւն քոս Ղուկասու։
Մերձեցաւ ասն բազարջակերաց։

Ասեմ սկզբի յետ սիրելեացն ընդդիմանալ եհեղեր զարտաւաց. եհաց ասաս այ յետոյ նշանակել զծրել մասնից. զոր սուրբ եւ մերկացաւ յաստուածոյ հոգոյն շնորհաց. մնասեցաս նախաչարչարն ընդ մասնաւեհան զանգամեան. Փայլատոյն լուացեալ զբրիստեան խաւարասէրն արտասուբս եղեալ. սէրն յայտնէր ընդ ճգելոյն ընդայլմանիսին ի գիշերի. սկսաւ խօսել խրախուսելն եւ կրշտանալոյ հաստատ. զիւրն յաշխարհել զհոգիսն սէր եւ ընդ պատաս հոգոյն պատրէս. կճոգրանան ասել յայնկոյս ձորոյ ի վերնատունն եւ խորհրդոյ, եամա պարսէզ ընդ պատրոյն եմոյծ զաղամ յաղին գրախտին. մուծցէս և զմեզ սէր ընդ նմին ոստ հաներ նախ

զամաչքին. զի ժառանգել ընկայ-
բենին արժանացուք մեք վերըս-
տին. Հոգայր ըզկրեցըն տըրտմա-
բար. երիւքն եղեալ առանձնա-
բար. փըրկել զաշխարհս հոգիս յօ-
ժար բայց է բնութիւն մարմնոյս
տըկար. ոչ ոմն ուժեղ և զօրաւոր
և ոմն անզօր վըտանգաւոր. այլ մի
և նոյն գնալ մեռաւոր կընդէր ըզկիրսըն
կամաւոր։ Զայնու մաղթէր աղօ-
թական վասն իմ առ հայր իւր
էական, ծունըր դընէր խոնարհա-
կան որով կըրկնի ծունր ամենայն.
եթէ փըրկիլ մարդկան հնար է ա-
ռանց մահու իմ որ գրեալ է, բա-
ժակ մահուս յինէն անցցէ ոչ իմ
կամաւ այլ քոյդ եացէ։ Ղօղեալ
յերկիւղ քրտունց հոսմանն ոլոռնա-
ձեւ կայլակ վիժմանն, ի զօրանալ
հրեշտակ մերձեալ զօրինական գի-

րեն լըցեալ. զի կատարեալ էանռ պետութիւն առաւածին բան ըզմարդկութիւնն. պարտ էր զերկուս ունել զկրկնութիւն յիւրմէ մըն կրել առնէութիւն։

Որպէս Աւետարան կոս Մարկոսի։
եւ առ գնոսա Յիսուս։

Ձմռան պիտի ըլլայ որ ըսուրբ ծնունդիւնդ մարդկայնի, ամպետպեցայր ի պիշերին աղօթեցիր առ Հայր յերկինս. ծագեաւ ի մեզ պայծառ երկնային եւ փարատեաւ զերկիւղ շարին. մնաստիք Հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո առաքեսեռնեցին։ Մերձեալ յուզաւ որ մանուկդ Հանդերձ գանաւ փարեսցուց, անկան երեսն առքո կերպեցան որք յան խառան չէր կանգնելոյ. յուզաւ նեղեալ Համբառնեցիր

անիմ մանկ նըշան տալով, փոխան սիրոյ զնա մատնելով չար ընդ բա-
րոյ վըճարելով։ Քանիժամ առ
գոնէ սիրոյն պետրոս ըզծառային
անուն մաղքոս, եհատ սուսերը
զանկանչէն այլ որ ոչ լըսաւ տեսնըն
իւրոյ, իսկ տէրըն մեր արդարապէս
յանկըն մերձեալ բըժըշկապէս, ա-
ռողջացոյց ասաուածապէս զոր ոչ
տեսին կուրացն հանդէս։ Նոր հօ-
սի՛ն փոքու ցըրուելու քանզի զհն-
վիւըն քաջ հարեալ. պետրոս միայն
ընկեր երթեալ ի յաղջկանէ վիմին
շարժեալ. նըշանակեալ հաւըն խո-
սէր առ ի պետրոս տէրն ակնարկէր.
զբանըն յիշէր գառն աստաուածէր
ի գլորմանէն գարձեալ կանգնէր։
Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ զոր
պահեցեր ի հոսելոյ, եւ կանգնե-
ցեր ի գլորելոյ վանըն սրբոյն աղ-

ատամելոյ. կանդնեաւ և զիս առ քեզ ընդ նմին ի գթութենէ տայմաքո զին, ասելով աշտոյս յոյզ սրտառուս եւ ջուր նեղան ծովու գբլլոյս։ Ո՛վ կամաւ զանկանալելն կապեալ ըզձեռս արձակողին, ի յապաշխարելն առնել տնկելն կայմանոյ և անեռացին. ծառայն զերծեան այն անպատկեր յոյսի սրտէն Թեւառքողէր, Թոռք արձակեալ պիղծ բերանովն յայն որ կուրին լոյս ծագեաց Թքովն։

Որիւ Աւետարան քաս Մաթէոսի։

Ճաշեաւ ասէ ցնոսա։

Զայր կապտաւոյ մորգիան լուծիչ որ կապեցար ընդ կապելոյն, զիս արձակեա յինքնակալէս մեզայ կապից գլծոտայնոյն. որ ընդ մեզօք պատուհասիլն կացեր անմեղդ ի յատենին. յորժամ վատօք գան հայ-

բենի մի գայտեացես զիս ընդ նոսին։ Պատկառանօք հինն ազգանայ որ ձաղեցայր վասըն նորա. ջինջեա զամօթ մեղաց լըրբին որով զերեաս իմ ծաձկեցին. որ նեբեցեր չար ծառայրին ածել ձեռօք քեզ սպատակին. Հայր ուժգնակի զդէմըս չարին որպէս և զիս եհայր ուժգին։ ՋսՀըն լուսոյ յառաւօտին ի յոբրամ ուն Հընոյ զատկին, կայր առաջի գառնայուրին ծառայն ընտէր ի յատենին. ի հարցանել պիղատոսի տէրն ոչ առնէր պատասխանի. զի կանխասաց գիրըն լըցցի եղէ ես ամէն որ ոչ խօսի։ Ռամկականն գասք զինուորացն արկին Հանդերձ նախատանաց, այնմ որոյ զգեստն է ընչ փառաց իբրեւ զօմոց գինքեամբ արկած. ի ծուռն իջեալ կատակէրին զգլուխն եղեգամբ Հարկանէին. պըղ-

ոսկ ի վշոյ բոլորելն ընդհա՛ւ մե-
պայքն բարձրանլն։ Սոսկալն ե՛ն քե-
բոնելոյց բառնայր ինքեան ընդոյր
խաչն, մինչ ի տեղն գնդակմայն
յորմա՛ լզելա մարդն առաջն. ե՛
ոմն բոնել գինի զբուսեայ և՛
կերակո՛ր լերեա խառնեայ, որով
զպրտոյն գա՛ն Ճաշակ վոխեայց
մեզ բայցր և՛ աղտոտակ։ Վ՛երա-
կո՛ւնքն զանիհ՛ն-բեայ տեսին ընդե՛-
րն մերկացեայ, և՛ ըզհանդերձն
բաժանեայ զգեստո՛ Ճանին վի՛ճակ
արկեայ. ըզձո՛ւն և՛ զոտքն ծանկե՛-
ցի՛ն բառ յայտնապե՛ս զաւեան
Ճայնի՛ն. ըզոր վրայ խաչն բե՛ե՛-
ռեցի՛ն զմնոնե՛նան որ զրեաց ի
աղտոտկի՛ն։

Օրիս Ռեհարան քան Մատթոսի։

Ոսկ Նոցա կալեալ։

Տպրանքեաւ ձեռք ընդ ձեռանց ոտք ընդ ոտից ընթանալեանց, փայտ ընդ փայտի դառնն պրտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով. ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուաղն օրինաց, զոր ոչ տեսին ազգքն կուրացք բանց ի միոյն աւազակաց։ Բոպէից արեգակեանն ըզտուն արար գիշերանման, զքաղաքըն քող սուգ մերկութեան զի ոչ տեսցէ ամն անարժան. ի մէջօրեայն ներեմաք ցաւ յորժամ անգամ մեղօք մեռանք. ի յիններորդն ի լոյս դարձանք յորժամ մահուամբ մահըն լուծանք։ Ցօղէր արտօսրըք ցանապին մայր տեառն որ կայր մերձ առ խաչին, յորժամ լսէր ըզծարաւին բարբառելոյ իւր միածնին. Եառն քացախ խառնեալ լիզն այնմ որ բընկնեաց գետ յաղեղին, եւ ի վիմէն վնասակ

բարի այրեցյց տանելին գանձեցցելն։ Ինձեալ յերբորդ ժամու ձձին զվարթս նախանձ մօրն եւայնն, ի վերջն անկեալ մնայր ն՚ առաջին հանապանեան բանին նորին. ի սոյն ժամու տէրն ի խաչին զի քաւեցէ զվարթս նոցին. եւ յորժամ էլ անգամն հին եղ զանազանին ի մէջ պրտուհին։ Փոխելն բարբառ ընդ իւր էլի էլի աս հայր գոչէր, զհոգին կանմու հօրմանայէր զհոգիս մարդկան նոյն բնաւորէր. երկիր հիմամբք առանձնեցան և վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ի յիւրեանց պատառեցան եւ գերեզմանք մեռելս բացան։ Բայց ի սքանչելութեցս առաջ մնալիով վասն իւր խաչեալ. մեռելս բնաւ ծեւամբքն մեռանին առաջ անհանգ խոստովանին. կրկնեալ ամէն կոչին անգամբք եկեղեցի ի-

Հաստատեմ. ջրմուկն մաքրի զանուն
ըմպէ զորդի ընդ հօր փառաւորէ։

Օրիս։ Աւետարան քան Յովհաննու։
Գիտէր եւ Յուզա։

ՆՈՐԻՆ ԵՐԳ՝ ՄԵՏԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ ՑԵՐԵԿԻՆ

դկ

Վ՛ոյոգոյ տիեզերացս ուր զգեցեալ էիր մեզ լոյս փառացդ, արկայր ըզքեզ ի զինուորացդ, քոմիտ կարէիր նախատանացդ. մերկեա յինէն ըզքո՛ւձ մեղացդ ըզտրտմանդինն արեամբ ներկած. եւ ըզգեցո զնորանչելին ըզպատմուճանն իմ զաւազինն։ Օրհնեալ թագաւորիդ ի ծուխ իջեալ խաղ առնէին. ծածկեալ ըզգլուխըդ կրծուէին և եղեգամբ Հարկանէին. եւ զիմ անկեալ մինչ ի գետին ի հնազանդել կամացդ չարին, մի թողուցուս խաղալ սովին այլ կանգնեացես զիս վերըս-

մեն։ Բանեալ բոլորեալ քո մարմին յեօ վրձրուց գառնապին, սմանիկ եառ գՀայրենի գանին վարձն գաղեց ենխառանեցին. զես ար յառից մինչև ցկոչն ցառօք նեզիմ առնիրնարին, աստղացի գանձեալ կրբիմն արդ շնորհօք յաւազանին։ Սրբառնալոյ արձեալ գարդուն զար գրեցուցեր աՀարնին, վոհառն արասակ ի վշոյ եղին մշակ այգոյն խոպանելին. ընկնուշ մեզոյ Հանցեա յինէն զար յես ևՀար իմ Հզօնասին. և ազգացի գնացեալ վերին գի ապէք մեզացն չինչևացին։

Orph. Ազնարուն pus Մաշտոց։

Իրև այգ եղև։

Ե՞տուն լսել քեզ ընկերին և ըղբացոյնին ի ծարաւին, արբէր կամաս գի քաղցրացին Ճաշակ

պրտղոյն գաւնագունին. ըզդա-
նութիւն թռչնաւորին զոր ի մա-
սնա հոգւոյս արկին, հնչիքեա
ի բաց հանդերձ սովին եւ քաղ-
ցրացի սէր քո ի սմին. Սոճղնեալ
ծառոյ մահաբերին այնմ որ բնա-
սաւ ի մէջ դրախտին, փոխան բար-
ձեր ընտիացս խաչին ի գողգոթա
հաներ սեղին. զմեմ սա ի մեզս
անկեալ հոգի եւ ծանրագոյն բար-
ձող բեռին, բարձ ի յուսոյդ ընտ
ոչխարին հան ի յերկինս յուխտեալ
սեղին. Ի՞ յուրբաթն ժամ եր-
րորդին բեւեռեցար սէր ի խաչին.
լուծեր զկապանս նախաստեղծին և
կանգնեցեր ըզմշնամին. զիս սմրացո
ընդ հնվանեաւս կենդանարար քո
նըշանին. եւ ի ծագելն յարեւելից
լուսաւորեա լուսով նորին. Ե՞րա-
նեալ աւազակին բացեր ընդունա-

զին զրանելոյ. ըստ Տաւտոյ այրմ նորին կատարելոցեր ըմխրնդրելին. տա՛ր ի՛նձ տէր զինդ նըմին լըսել ընդնոյն պատասխանին. այսօր զինդ իս ցոյն յաղին ի Տայրենիս քո աստղին։

Օրհ։ Աւետարան ըստ Մարկոսի։
Եւ վազվազակի ընդ առաւօտն։

Յաւրտանելոյ զէլն էլին հիմունք երկրի տատանին, եւ վարագոյր հին ծրմնին մերձաւոր ի վայր պատառին. այր ընդ վիմացն որ շաւիժէին շարժեաւ զանշարժ սիրտս ի բարին. ընդ պատառել վանդակապրին զիւ պատառեաւ ընդդէմ պատրին։ Աղբերակաւն լոյս ընդ այրեալ խաւարասիրացդ միջօրէին. եւ գերեզմանին բանեցին մանկունք սըրբոցըն յառնէին. ընդ խաւարել լուսաւորելոյն մարգեաւ յինէն զգործ խաւա-

բին. ընդ մեռելոցն որ յառնէին կանգնեա զմեղօք մեռեալ հոգիս։ Նո՛ր սիրոյ պատուիրանին գործով լնցոյ եղեր բանին ազօթելով առ Հայր յերկինս թծդո՛ղ զմեզս որ ի խաչին. ինձ որ հոգւովս հաւատաց ցեան երկրպագեմ քեզ միածին, թո՛ղ զլուծումն հրամանին մի յիշեցին մեղքն առաջին։ Սա՛տանայ դարմանեոք ի յաւանդեալն առ Հայր զհոգիդ, որ ի գլուխս ինչ՛ երքին ի բանտ մահու եւ խաւարին. կապեալ զիշխանին մահածին հանել զհոգիսն որ ի բանտին. եւ զիս հանցես ոչ ընդ նոսին բանտէ մեղաց անջամըղջին։

Օրհ։ Աւետարան ըստ Ղուկասու։
եւ իբրև այգ եղև։

Ա՛ղբերացին անանպակեան որ յետ մահուն անմահարար, բըղխեալ ի

քէն վնասակ կրգիրն ի նորոգութեան կարծեին. բայց ըզբերան իմ յանրաժեշտութեան ոչ առնուն կենարարին. եւ դարձեալ յանապատին եմ ոչ շնորհօք այլ պրոմոօք։ Յանհամառհոտ անասնոցն զմեռանելոյն զմեռանել հոգիս կենդանացոյ. ճանապարհ ի նոր զերծանելոյ զմտանելս ի մեզս վերածեմ. ի գրի նեղբնութիւն իջանելոյն ի գրոյ մեզոյ վերադերձեմ. ի սուրբ ուսին քո բնակելոյ եւ պատրաստ եւ զիս հոգոյ։ Սիրտ իմ ասէ ընդ ապականիչ բան որ ընդ հօր ի սկզբանէ. որ կամաւորն վանող ուսին ուղիղն կրնցեր ուրուանդ գայթ ամենայն. ի՛նձ լուսելի արուր ընձայն յանդիմանութեան եւ կոչմանն, ընդ ժողովոյն անդ անդրանկացն օրհնել ընդ ոգի միշտ յանխառնն։

Որպէս Աւետարան ըստ Յովհ.։ եւ նոքա առեալ։

ԿԱՆՈՆ

ՄԵԾԻ ՇԱԲԱԹՈՒՆ ԹԱՂՄԱՆ ՏԵԱՌՆ

օրհ
քձ

ՊԱՐԳԵՒԱՏՈՒՆ ամենեցուն այսօր խընդրի պարգեւս ի պիղատոսէ. եւ արկողն ըզլոյս որպէս զօթոց հանապազ պատրիլ ի յոխսեփայ։ կենդանատուն ամենեցուն այսօր գերեզմանի. եւ գանձն անմահութեան կընքի մատանեամբ քահանայից։ Աւրաւածոց փրկութիւն քրիստոս այսօր եդաւ ի նոր բաւոր վիմի. զոր օրհնեն զօրք երկնից երգով պահպանի ի զինուորացն։

Կենդանին յաւիտենից քրիստոս այսօր խընդրի որպէս մեռեալ ի պիղատոսէ. եւ մերկութեան ծածկոյթն ապամոյ յանձն առնու

պատել ի յոխտիցդ։ Ա՛նմահա-
ծեալն տալ քրիստոս այսօր ի
հոգ մահու խաչելեացն. եւ բնա-
կեալն ի քեզ անմոռաց ծանեցա-
նասցիս ի սէր եղիցի։ Ա՛րեգակն
արդարութեան քրիստոս այսօր ե-
կաւ ի զբօսս առաքեալսն. եւ փան-
ւայեալն հօր ճառագայթեաւ ծանեցա-
ւեալ ի միջ եղիցի։

Կա՛ռնծին մարմնով քրիստոս
այսօր զբնեալ խոնջս զերեզմանէ. եւ
յուծիչն երկաթից զիժոխոց մանա-
նեաս կրնքեալ քահանայիցն։ Ա՛րմուն
բնութեանդ արարիչն ամենեցուն
այսօր նըշնջէ ի միջ մահացելոցդ. որ
պահէին զիարտասէր անբուն պահա-
նեն ի զինուորսն։ Ջինծանեալն ա-
բարածոյ քրիստոս այսօր արուա-
ստ ի պղտս մեռանել ի տրտմանալե-
ցեցն. եւ բնութիւն անմահանալեան

խրնկի ի գգաստից իւղայբերից։
հրց գձ Զքեզ օրհնեմբք թագաւոր յաւիտենից. անանձն ասպրաւծ հայրցըն մերոց։ Զոր ոչ բնութիւնք ամբարածոց գանալ ածանիւր, մանհուա՛մբ անհմանեալ գրնի ի նոր գերեզմանի. նո՛ր գիս ընդունելով մաղրդ. գովեմբք ըզքեզ սէր հայրցըն։ Որ անիա՛կ գրով հանատառեալքարտէզ, կընքի՛ մատանեաւ անկրճատ պահելով ըզմե՛զ հատառով երրորդութեան՝նդ. գովեմբք ըզքեզ։
գ Ըզսէր օրհնե՛ցայո՛ց եա՛ւ բարձր արարչա՛ք գնաւ յաւիտեան։ Օրհնե՛ցայո՛ց եա՛ք. Զբրիատոս թագաւոն գիմանալի զօրացն անհիւ պատուեալ. եա՛։ Օրհնե՛ցայո՛ց սգէ. Զանչափելին գթագաւորն որ պահի ի գինուորացդ գանձն անմահութեան. եա՛։ բարձր։

Որ բանիսդ եւ բարեմեծ
է սարկաւագն արանցն քոյ.
այսօր համբոյր խրիստի ի պար-
գեւ ի մասին ի պիտոյսդ. զի եւ
մեզ շնորհեացես զպարգեւս պար-
տաւորեան քոյ. Որ զանձամբ բոլոյս
տառոյ էրրեւ զօրոց լոգբեւ ար-
հայր. այսօր անձամբ խոնարհու-
թեամբ պատեցար ի յանկեսիդ ի
գերազանին արքեւայ. զի բոլոր
մեռեալ մեզայ ազգս նորոգեացես ի
կեանս անանց. Որ յեւանեան ես
բեր հօր անապարանցելի բանդ,
այսօր մատանեամբ քահանայիցն
պարարդիր ի յանձն առեր անեղ
գործոյն գանձ. զի բոլոր փրկ-
կեացես ի յանեցանոյ մեզայ մե-
րոյ:

Յանկ ի ձրդանիս եւ արդար
հայցէր ի պիտոյսդ զհառաջաւ-

կայց ըզպարգեւատուն. որ տըւաւ
մեզ զանձն անկողնապատել։ Պա-
տեաց ըսաբ կըտաւուվք զմար-
մինըն տէրունական զարկօղն ըզ-
լոյս արպէս զօծոց. որ ըզգեցոյց
մեզ ըզգեստ անկողնապատել։
Եւ զաշխ ի նուագիւր ի վիմի եւ
մնռանեաւ կընքեցան. որ զնա-
խանատեղծն կենդանացոյց, եւ
զմարդկան կապանըս մանհօ եւ-
լոյծ։

Ձկ
ասե
դկ

Յոկէ՛ւ վ քեզ հայաստացեալ
պրզայտոսի աղբըսէր, շնորհել
զտէրունեանդ մարմին։ Զանա-
պական զաստուածացեալ մար-
մինդ պատեալ տուրբ կըտաւովք,
եւ եդ ի գերեզմանի։ Որ սրա-
բիչդ ես պրպտածոց հանգուցեալդ
ի քերովբէս, վիմով կընքեցար
յերկրի։

ճշ
աձ

Յայնժամ ելից առաջի ի մէջ առնէ զայն ամենայն մէկ ըստ իւրում կիսոյք ժողովուրդք հրամանաւ տէրունի մէկ։ Յաղթութեան ի մեռելոյց մէկ լինի, որ գայիսէրն լուսաւորեաց մէկ լուսով։

ճշ

Նմանութիւնք զօրհնութեան յաղթութեան ի մեռելոց։ Որ նորն գևայն բազմութեանն, նոր օրհնութեան երգոյն։ Կիսոյք նոր ժողովրդաւք, նոր օրհնութեան երգոյն։

ճշ

Կամաւ յանձն առեալ ըզչարչարանսն խաչին եւ հանգերձեցեալ; մէկ լինի։ Թաղեցաւ ի սրբոյ երկրի երկնաբնակաց մէկ լուսով, եւ յայնժամ առաջնածնեալքն. մէկ։ Յաղթութեան ի մեռելոց երկրպագա-

գեսցո՛ւք ա՛լէլո՛ւիա, ո՛ր վըրկեաց՛ն
ըզտիե՛զե՛րս, ա՛լէլո՛ւիա։

ճշ Տո՛ւք օրհնո՛ւթիւն տեառն աս-
տո՛ւծոյ յարո՛ւցեալոյն ի մե՛ռելոց։
Նա՛ ըզդըժո՛խս գերեաց մա՛հուամբն
իւրո՛վ, եւ զՏի՛զօրըն կապեաց.
տո՛ւք։ Տէ՛ր Տի՛զօր զօրո՛ւթեամբ
իւրո՛վ, տէր կա՛րող ի պատե՛րազմի.
տո՛ւք օրհնո՛ւթիւն տեառն աս-
տո՛ւծոյ յարո՛ւ։

ճշ Յա՛րուցեալոյն ի մե՛ռելոց քրիս-
տոսի ա՛ստուծոյ երգե՛ցո՛ւք ընդ
հրեշտակս օրհնո՛ւթիւնս. ա՛լէլո՛ւիա
ա՛լէլո՛ւիա։ Փրկողին տիե՛զերաց
կե՛նարա՛ր յարո՛ւթեանն երգե՛ս։
Ե՛կայք մանկո՛ւնք աւետաւո՛ր եր-
կնաւո՛ր փեսային երգե՛ցո՛ւք ընդ
հրեշտակս օրհնո՛ւթիւնս ա՛լէ։

ճշ Ո՛ր յարեա՛րդ ի մե՛ռելոց կե՛ն-
դանո՛ւթեանց պարգե՛ւատո՛ւ քրիս-

ամա անանձ՝ ի մարդանալ, ընդ երկնային զրամարժա՞նս նոր ծրնանմիութիւն ընդ երկնացն. այլ ոչ ինչ։ Որ մանկամարդ ընդանի լուծեր անանձութիւն մեզ շնորհեցեր երկնաւորդ. քո յարութիւնովդ. ընդ երկնային զրամարժա՞նս։ Որ ի յերկինս համբարձար ընդ ես ընդ աջմէ հօր նստուցար յանմահ փառսդ բանդ անարգած. ընդ երկնային զրամարժա՞նս։

ԿԱՆՈՆ
ՍՐԲՈՑ ՋԱՏԿԻՆ

Ղ ՀՅՈՐ յայրեամ ի մեռելոց պեծայն անանձն եւ երկնաւոր. քեզ անեմք խրնդումեան հայրն ի յերկրի երկնից. օրհնեա ի ձայն ցիեծումեան զանազան ի սրտին։ Ա՛յսօր անեձամ լոյսն ի լուոյ քո անարեւոց գիանկեանդն քո, լուան աչերս երեսանցդ՝ ամ, քանզի յանլեամ լոյս քո քրիստոս. օրհնեա։ Ա՛յսօր խոստան անեգհամումեան հաշտածեցան երկեամ լուոյն. եւ քեզ ծանգեա՛ց լոյս գիտումեան յայտնացեալն ի մեռելոց քրիստոս. օրհնեա ի ձայն ցիեծումեան զանազան ի սրտին։

օրհ
աձ

Ա՛յսօր վաթի՛կ մեր զԵնամ՛ք քրիստո՛սի. արասցո՛ւք ուո՛ն ցնծութեամ՛ք նորոգեա՛լքս ի հնութենէ՛ մեզանց սա՛ղելով, քրիստոս յարեա՛ւ ի մե՛ռելոց։ Ա՛յսօր հրեշտա՛կն լուսափա՛յլ ի յերկնից՝ իջեալ զարհո՛ւրեցո՛յց լուսահա՛մպանան, եւ սուրբ կանա՛նցըն քարոզէ՛ր սա՛ղելով. քրիստոս յարեա՛ւ։ Ա՛յսօր նո՛ր խաւսէլ կոչեցեա՛լք ի քրիստո՛ս. ա՛զատեա՛լք սրեա՛մբ գառնե՛ն սատանա՛յ, պարեցցո՛ւք ընդ երկնայնո՛ցն սաղելով. քրիստո՛ս յարեա՛ւ ի մե՛ռելոց։

հրց դկ Ա՛յսո՛ր մեծ ա՛ւետի՛ք աղանգ՛ս նախաստեղծի՛ն տուա՛ւ. ա՛րի որ նըՆքե՛ս լուանո՛ւ եղե՛ւ քեզ յա՛ւրհնեալըն քրիստո՛ս. անտրտո՛ւնջ հարցըն մերոց։ Ա՛յսո՛ր ձայն ա՛ւետեաց յեւսյի՛ գոչե՛ն լսեալիս գրա՛ն

տերեն ի տիրեկէր. տեսանէ յարու-
ցեալ ըղյարութիւնն իւր ըղբրիս-
տոս. ասէր։ Ա՛յսօր հրեշտակք մեր-
կութեան իջեալ ասեն զանեմա՛ս մա՛ր-
կան. յարեաւ խաչելեալն եւ յա-
րոյց ըզձե՛զ ընդ ի՛նքեան։ ասէր։
Ըզտէր օրհնեցէ՛ք եւ բարձր սրտի՛ 9
կէ՛ք ընդառ յա՛ւիտեան։ Ա՛յսօր տե-
րեն մե՛ր յարեա՛ւ. եկայ՛ք սրբեա-
ցո՛ւք ընդ հրեշտակս յարմատակա՛ն
երգո՛մ. օրհնեցէ՛ք եւ։ Ա՛յսօր սի՛ն
լուա՛յ ծագեա՛ց սո՛ւրբ եկեղեցւո՛յ
յարուցեա՛լն ի մեռելոց քրիստոս.
օրհնեցէ՛ք եւ բարձր սրտո՛ւք ընդառ
յա՛ւիտեան։

Ա՛սաւո՛ծոյն մտաւո՛ր լուա՛յ, մեծ
սո՛ւրբեա՛լ սրտապրեա՛լ սնձառա՛ն-
բաւ ծընա՛ւ ըզբանն ասացեա՛ծ.
զբնո՛ւ բարեբանեա՛լ մեծացո՛ւցա-
նեմք։ Ո՛ւրախ լեր եւ բերկրեա մա՛յր

եւ կոյս. քանզի ծընեաւն ի կուսէդ այսօր վերընտրն յարութեամբ ծըննաւ ի կոյս գերեզմանէն. զքեզ: Ցընծաւ եւ զուարճացիր Հարան ի յերկրէ՝ երկնից. քանզի այսօր երկնայնոցն իջեալ տային քեզ զաւետս թէ յարութեան միածնի որդւոյ քո. զքեզ բարեբանեալ մեծացոյցանեմք:

տղը Ա՜յսօր լզպասեք չարչարանացն երից իսրայելի փոխեցեր ի փրկութիւն հոգւոց զաւի՜կ սուրբ յարութեամբ քո քրիստոս: Ա՜յսօր ընդ արեանցն օրինակին անբաւն գառանցըն զենմանց պատգեւեցեր մեզ գառն աստո՜ծոյ զարիւնընդ քո փըրկական: Ա՜յսօր ընդ անդրանկացն ազատութեան ազատեցեր ըզգեբեանն. պըտուղ կենաց նրնջե-

ցնդ֊ց, եւ ամեցանիկ մեռելոց։

Ա՛յօր հրեշտակք ի բարձունս տէր
ուրախանան ընդ մարդկան. այր
ինեալ ի յերկնից ամն գաւառս
աշխարհի. ցրնծացէք այսօր, քրիս֊
տոս յարեաւ ի մեռելոց։ Ա՛յօր
զուարճանան ի վերին խրնկայեր֊
քից այր որ կամացեալ փրկէր ձայնիւ ցրն֊
ծութեամբ պատմել աշխարհացն
սուրբ։ ցրնծացէք այսօր, քրիստոս։
Ա՛յօր վերին հաւատոյ եւ յոյս
հաստատ սրբոյ ընդ հակառակս
բնեմացեալ ի գերեզմանէ յարու֊ցե֊
ցեալն. զոր տեսեալ պատմէին, քրիս֊։
Ա՛յօր եւ մեք զուարճացեալք
պայծառացուցուք ծնեալս. ընդ հնչ֊
ութեամբ անուանդ վերինոյ
արկցուք գերկիր սրոյն. եւ վերա֊
բեալ գաշնացն, քրիստոս յարեաւ
ի մեռելոց։

ՀԱՐՑՔ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ո՛ր ՚ի կիր ի փըրկուԹիւն տիե՛ զերաց Թագաւո՛ր յաւիտենից քրիս տոս. զքե՛զ փառաւորե՛մք ամենըւսած հայրըն մերոց։ Յանձն առեր ըզչարչարանըս կամաւորապէս, եւ ըզմահ ճաշակեցեր վասըն մեր. զքե՛զ փա։ Կրնքեցար վիմով ի գե՛ րեզմանի եւ լուծեր ըզկնիք մահու յանցանաց. զքե՛զ։ Ո՛զսէր ծրհնե՛ ցէ՛ք բարձր ամարէք ընդնա յաւիտեան։ Զյարուցեալն ի մեռելոց քրիստոս ամենաւսած, որ ըզմահ խափանեաց յարուԹեամբն իւրով. բարձր։ Զըսքանչելի յարուԹիւնըն քրիստոսի ամենաւծոյ, ամե՛նայն ժո՛ ղովուրդք բարեբանեցո՛ք բարձր։

Յանձառ փառաց իւո՛։ Ե՛ւ ծնաւր Ա՛յսօր զեկեալդ. 77։

Բանդ այր ի հօրէ ընկալաւ մարմնաւորացար ի կուսէն, խոշնեցար կամաւն հօր մարդն մեր ընդունելոց բարութեր. սուրբ աստուած սրբեալ մեզ: Որ յարարածոց ես անբռնաւորապէս ի, ի խաչահայցումն բեւեռելով ընդմէն կոխեցեր. սուրբ աստուած: Որ ի նահատակելն զամենեսեան ի ծառայութիւն մատեր, պատուական մարմնով և սրբեամբըզդ քո ազատեցեր. սուրբ ամն:

Ընդ բնաւանալ միաշարժութիւն կամեցեալն կամայքն ի գերեզմանն, ի խրտնիլ զինուորացեալսն մարմինն: Ե՛ զոն ընդէմն բարձեալ ի գրանց գերեզմանեն, և ընդեալ բարբառ հրեշտակէն, եթէ յարեաւ քրիստոս և խանդաղեաց ընդմէն: Ե՛ հանդիսանալ քո սէր առաքելոցն և տնեալ ողջոյն

կենդանարար, առաքեցեր զնոսա
ի փըրկութիւն տիեզերաց։
Պայծառացիր եկեղեցի հեծա-
նոսաց յարուցեա՛լ քրիստոսի
որ յարեաւն այսօր ի մեռելոց, պըճ-
սակեա՛ց զքե՛զ խաչիւն իւրով. ան-
տրտում հարցըն մերոց։ Ա՛յսօր ոդ-
բայ հինքեան ընկո՛ղծանո՛ւմն իւր
մանկ. քանզի որ յարո՛ւցեալ մեռեա՛լքն
էին, կենդանացա՛ն յարուցեամբ
քրիստոսի՛ անսուտոյ հարց։ Ա՛յսօր
ցընծա՛ն մանկո՛ւնք [առապա՛սի.
քանզի քրիստո՛ս յարուցեա՛լ փա-
րատեաց զսո՛ւգ եւ ըզտրտում-
մունն, եւ լուսաւորեաց զաչխարհս.
անտրտում հարց։ Ը՛զուէր օրհնեցէ՛ք
բա՛ր մի՛ արարէք ըզնա յա՛ռտեան։
Ա՛յսո՛ր է զոր արար տէր եկայք
ցընծա՛ցո՛ւք. տո՛նեցէ՛ք ուրախո՛-
մեամբ մինչեւ յանկիւնըս սեղա-

նոյ. բա՛ր բեր Բարձրացու՛ք ընդ
ա՛ր առաւա՛ծ մեր գո՛չ մարգա՛
րէն, երկրպագո՛ւ պիտի պատա՛ն
գանի մոլոց նորա, որ երա՛ծ լզգա՛
ամենքի մանկա՛ն ի միջո՛ց. բա՛ր բեր։
Թիւնա իմ. Ագր՛ բանա՛ւ ինձ ա՛ս ագր
տա՛ծ։ Լսելի արա՛ ինձ ա՛ր
լսելոյն յարո՛ղեան ա՛ճառո՛ր
հրեշտակին, ո՛ր քարոզեցոյն լզգա՛
րո՛ղեան. ա՛զգ՛ բանա՛ւ ինձ ա՛ստղ։
Որ յարեա՛ր ի մեռելոց քրիստո՛ս
ա՛ստղա՛ծ, ե՛ս ա՛զգ կեա՛նս շնո՛ր
հեցի՛ր պա՛տգեա՛ծո՛ ամենեցո՛ւն.
ա՛զգ՛ բանա՛ւ ինձ ա՛ստղա՛ծ։
Ի՝ բարձո՛ց. Փա՛ռ՛ք յարո՛ տէր
ղեան քո ա՛ր։ Պա՛տուակո՛ք նախա՛
ատեղծի՛ն մեր կատարո՛ւք ի լո՛ւսոյն. ինչ
յարո՛ղեա՛ր մի ա՛ռաձնել լզգեցո՛ւք
զանձնա՛ղեան. փա՛ռ՛ք։ Խա՛ղա՛
նո՛ք փա՛ղտին ձայնակեցո՛ւք լզգանչ.

[illegible] ի փայտե՛ն կե՛նաց նորոգեցայք
ամենեքեան. փա՛ռք յաւիտե՛ան.

Ողջունեալ ես տէր ամուրեայ
հայ[illegible]ցըդ մերոց. Որ բարձրացար
ի խաչին վանեալ սգոյ մարդկան. ա՛ռաքեա զքո զողորմութիւնդ ի պաշտօնեայս եւ յերկրպագուս. ամուրեայ. Որ զամենայնըն յանձն առեր վասն մեր բարերար. խընայեա յարատածըս քո յաւուրս ամ քոյ. ամուրեայ. Ո՛զոր օրհնեցէք բարձր արարէք ընդ յաւիտեան. Որ յանապական ամուրեայ նըստեր բարեբանեալն ի հրեշտակաց, կամաւոր չարչարանաց համբեր մահու խաչի մարմնացեալ բանն. անդադար օրհնեցէք և գոհ վեցէ՛ք. բարձր արա. Ե՛ւ խըեալ ի գերեզմանն անապական ամուրեայ, զի նորոգեսցէ ըզհրնութիւն մե-

ուրեմն մերոյ յարութեան
հաստատութեան։

Մեծացուցանեմք։ Մեծացու- մեծ
ցանեմք։ Մեծացուցանեմք. 81։

Պ՚ետեսն ելի հօր էակից, ի խոյ- ողբ
նելոյ կանանց հօր, տէրութեան։ Պ՚ե-
տեսն մեծի ասելով զրիստոս, ի
պերճութեան ինչ՚ոյ պարէս մարդ. ո-
չիսկ։ Այլ յերկրպագութեան յա-
րեաւ, յոյս յարութեան ցուցար
մեզ։ տէրութեան։

Ո՚ստ կանոնացն հաստատեալ ան- տէր
պիսկ առաքելոցն կենդանեաց յա-
րութեանց զրոսոմս, ընկալ եւ զա-
մեն սրտիւ հաւատալ խրիմիոցըն զծրհա-
գործութիւնս։ Փոխանակ սուրբ
աւետարանի զրուարձութեան զմեծա-
հռչակութիւնս մեզ հաստատութեան յոյսիս
զրոսոմեան, մշխամարել ընդհա-
պարս եւ յուսալ։ Ո՚ստ նմանի

ամեռամբանութեամբ քարոզէ՝ զոր
ցուք ըզբո՛ռ միայն զըսքանչե՛ա-
լիսդ. ոչ յանեարդ ի մեռելոց
ամենազօր թագաւո՛ր անմահ։
ՀՐՑ Ընդ երիս մանկունսն օրհնաբ-
բանան բանբ՝ բանեմբ ըզբեզ քրիս-
տո՛ս, ամուրա՛ծ հայրըն մերոց։ Ո՛ր
իջեր ի յերկինից խոնարհութեամբ
եւ խաչի՝ համբերեար վիրակեցեր
ըզմեզ. ամա՛ր թափեցար ի նոր ի
գերեզմանի եւ յարուցեա՛լ նորո-
գեցեր ըզտիեզերս. ամա՛ր Ընդ-
օրհնեցէ՛ք բարձր ամարէք ըզնա յա-
ւիտեան։ Ջմածագաւո՛ն անմահ եւ
զանապա՛ւածըն յանխոսե՛ալներց, սմե-
նայն ժողովո՛ւրդք բարեբանեցո՛ւ
բարձր ամարէք ըզ։ Ո՛ր մահուամբն
ըզմա՛հ խափանեաց եւ յարու-
թեա՛մբն ըզմեզ պարգեւեաց. բարձր ամարէք ըզ։

Որ ըստ երեշտանիքին։ Որ ընծայելն։ մեծ
Որ զանչջնանելոյն. 81։

Որ խոնարհեցան ի լերկինց եւ լոյծ ու լերկիր մնացեն արդ եւ բանիւ աստուած. այսպէսաւ բանաւ որ հօտն։ Որ կանգնեցից ըստնչ քո ի մէջ երկրի. եւ երեսայ բարձրացոյց զերկիրեցիր ըզամենեցեան. այս։ Թանեցան ի նոր ի գերեզմանէ, եւ յարուցեալ յերկրորդ աւուր ի յերկինս գնացեալ համբարձան. այս։

Որ անձաւ եմելոյն հօրդ եւ հաստատելոյ, չարչարելոյ մարմնով յանձն առեալ հաստել մեր. մշտնջենջեան օրհնեալ եւ գրեշտակայ օրհնեալ եւ սէր։ Որ էակ ես ընդ հօր եւ առ սուրբ հոգւոյն, խոնարհեալ եւ ծառեցար կամաւ հօր հաստել մեր. մշտնջեն։ Որ մահանալոյդ զաղջ եւ հայրեցեր հաստօք, շնորհե-

լիվ առաւածապէս յարութիւն
սիեզերաց. յամենայն արարածոց
յաւիտենից օրհնութեամբ ի հրէշ։
Հդ Լայտ որ ի հրեղէն ամեռս բար-
ձրացեալ հանգչիս, երեքպրբեան
ձայնիւ ի դասուց հոգեղինաց օրհ-
նաբանիս. առաւա՞ծ հայցըն մե-
րոց։ Պատկերակից եղեր հոգեղէն
բնութեանս, մարդանիրապէս գը-
ծացար կուսական ծնընդեամբդ
ազատեցեր զմեզ. առաւ։ Քանզի
միոյն յանցանօք ամենեքեան մե-
ռաք. այլ ի խաչիդըն քո քրիստոս
ամենեքեան նորոգեցաք ի փառս.
գ առաւ։ Ըզտէր օրհնեցէք և բա՛՛ր-
արարէք զգնան յա՛՛ւիտեան։ Որ բազ-
մեալ հանգչի յանապատեան ի յա-
ռաջս, ըզմահ խաչի ի յանձն էառ
վանն ազգի մարդկան. օրհ. Ե՛ւ ի
կոզմահս արեան անզբրէն նորոգե-

ցան սրտմամբ և անմահացան. օրհ։

Ըզբեզ ե՞րեւեմ։ Ըզբեզ ար ի մեծ
մարեւոջ։ Ըզբեզ ար ի հօրէ. 82։

Ա՛նթակիզելն բանիւ անեղամանելի ողբ
ձրնուղ հօր, ար վասին մեր մարմնացար ի կուսէն. ըզմահ խաչի ի յանձն առեր և մանկացար յերկրի։ Ա՛յսօր զանմահ և զանապական մարմին առեալ կանոյթն սրբէս մեռանել խրնիկ խրնդրելն. այլ հրեշտակին ձայնեալ ասէր, զի խրնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս։ Նա ըզմեղըշտալին կապուց և զըմեծ ձիա առելուց, յարուցեալ ի մեռելոց յերկրի տրամաս ունելուծ. սրբելէ անգի մարդկան զմեծ զարմանելին։

Սուկալի առեալ հրեշտակին ի տուտա՛ր բո զերկեզմանին, ընդա՛ հատանելն զարհա՛ւրեցոյց։ Նման

նմանի մարմնական ձայնիւ բարբա-
ռէր առ սուրբ կանայսն. փառա-
տեցոյց զսուգ եւ զաղօտմութիւն:
Ով կանայք ըզգայսդ սաստուածա-
պէրք զանեներցոն զյոյն եւ զյարու-
թիւն քոյ մեռեալդ զի խրնդրէք:
Փայլակնանձեւ հրեշտակն ինքեան
յերկնից գարհուրեցոյց ընդպահա-
պանան. եւ սուրբ գիանայսըն խնդ-
դութեամբ լըցոյց: Ա՛սուածանէր
կանայք, ցրնծացէք այսօր յաղեա-
քրիստոս ի մեռելոց եւ լոյս մեծ
աշխարհի ծագեաց: Ա՛ետիս լուեալ
ի սուրբ հրեշտակէն ընթանայի՛ն
առ աշակերտսն, պատմելով նոցա
զյարո՛ւթիւնըն տեառն:

Զմագաւորըն փառաց քրիստոս,
որ վասըն մեր մարմնացաւ ի սըրբոյ
կուսէն և խաչի համբերելով. մեռա-
նելութեամբ երգով բարեբանեա-

ցո՛ք։ Որ լսէիր ամենայն երկրպագուց
յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց
իշխանութեամբ. մխա։ Կարգանայիս
ընդդէմ հոգւոյ խոտորակեաց,
Եկեղեցւոյ խրատ զգենոյց զմեծ
վայելչութիւն. մխութեամբ։

ՇԱԲԱԹ ՕՐ ՅԻՇԱՏԱԿ ԳԼԽԱՑՄԱՆ
ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻՆ

Ձմեռայս խոտան բանիւն պատ- հրց
ճառ առաքելոյն աշխարհի առ- աձ
յմիհանեալ մրկրտիչ. տպաւէր
պատրաստ Հայոցն մերոց։ Որ ընդ-
հրեշտակացն անտեսանելին յար-
գանեալ կատարեն առաքեալ քո և եր-
կիւղապատել, տպաւէր։ Որք հաւա-
տով լուսաւորակից քո ծնեալք, եւ
անդադար ձայնիւ ընդքեզ ունիմք
բանսխօս. տպաւէր։ Ընդէր. Գոմէ-
ցիք լսել քրիստո՛ս միշտ եւ յան-
հաւատս։ Զմեծին ի ծնունդըս կա-

նանց զկանոնսդեսին եւ զմիկրոսէին յովհաննու զառաքինութեանն ըզհանդէս, ոմնեքին այսօր ի ձայն հընչման. գովեցէք։ Խայտացեալն յոտիսայնի հոգւով ի ծնընդեանըն քրիստոսի. որ ի փրկութիւն այնխարհի յայտնեցաւ մատուած բանն. գովե։ Ցանապատի բարբառոյ ձայնի ընդմիկրոսէին յովհաննու զյանդիմանակ մարտի ըզգբլխատումանըն կատարեմք այսօր ըզյիշատակ. գովե։

Որ ըզբանն ատուած։ Որ հինց լուսոյն։ Անտիոն տաճար. 82։

Կանոնք ի ստեփանէ երկնից տէրը յովհաննէս միկրոսէ, որ եղեւ աշխարհի քարոզ փրկութեան յանապատեն. սկսեալ ի ձեռն ոտից տէր լուաւ մեզ եւ ողորմեաւ։ Որ առաւել քան ըզմարգարէս մեծ ի ծնունդըս կանանց. որ ըզքեզ մեզ

յայտնեալ սատանայ և մնալ յիւրմէ կերպէ. այլ օձի։ Զայն բարբառոյ յանապատի և կամարձիւ խորհրդոյ, զելեսանէալ այսօր և հետևողիցն մերազանցեալքան և զամս անհատիցն. այլ օձի։

Վրիպեալքանպարցին յոհանէսէ ասէր
ևս և ծանեալքս կանանց բարձրէր յանապատսն այդ արարոյ բարբառումն բզեզապատմելոյն լուայ անբերկրանեն արդարեսն։ Հրշտարին մարդասէր և ձեռնադրող երբեմն սատանայ, յանձնելոյ կարգաւորէս և արանց սատանայիս օրինացն, հարկէր Հանապարհս խաղաղարին յանհանգիստ։ Յանօրէն գինարբուսն սին մոլեգնեալ հերձուածողացն, ի արարչէ և մահին խրելոյ բզեզանս մարդասիրին, շինողացանկ զարհուրանալն և զանողոմ բնութեան։

ԿԱՆՈՆ

ՆՈՐ ԿԻՐԱԿԷԻՆ ԿՐԿԻՆ ՋԱՏԿԻՆ

օրհ
պկ

Նորոգեալ կըղզիք առ անտուած եկեղեցիք հեթանոսաց, ի գըլխոց լերանց գոչմամբ ձայնի տուք ըզփառս աստուծոյ. և պատմեցէք գքաջութիւն յարուցելոյն ի մեռելոց. Երկնաւոր փեսային հաւանացեալ եկեղեցի աստուծոյ, զարդարեա՛ ի ներքոյ ի հանդերձից յոսկէհուռքն պըսակեալ. քանզի ահա գայ առ քեզ քրիստոս փառաց թագաւորն. Բախացեա՛լ դրդիք սիոնի ի թագաւորըն քրիստոս, ոչնեցէք ցընծութեամբ կնաւակատիս հնգետոց մերոց նորոգեա՛լք ի հնութեանէ. եւ ընդ հրեշտակս օրհնեցո՛ք գքրիստոս փառաց թագաւորն։

Սբանչելի է խորհուրդ տնօրէնութեան քո քրիստոս. որ ինչ ի հօրէ ի սէր հարսին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր. որով փառաւորեաց քրիստոս անմահ թագաւոր։ Էրեց եցար յաղօթս կենալ եկեղեցւոյ քո հանգիստ. յորմէ թոռնիս հրաժարէր ոչ հաւատայ գրիչ տեառնայն. որոմ ցորեցեր այսօր փանիպատիւն զվէրքն մնալոյ։ Սարսեալ թոռնիսյն շշ շտիր զկարծած տիպին և զերեւոյն, եւ գոչեալ վերաձայնէր սէր և աստուած գաւանելով լցեալ յաղօթս կենալ. որոմ առաք զերանելն որ ոչ տեսեալ հաւատացաք։

Որ խոտորհեցար յանձնա փառայ վերայ անմահ և երկնաւոր ի սէր հարսին քո եկեղեցւոյ. զոր մաքրեցեր աստուածն վերստին ծնեալ ջրով։ օրհնեմք զքեզ աս-

հց
ակ

տըսած Հայցըն մերոց. Որ կենդա-
նարար նոր յարութեամբդ քո նո-
րոգեցեր զՀնացեալքս մեղօք. ո-
րով ցընծայ այսօր եկեղեցի ընդ
նորոգութեամբն բնութեան մերոյ. օրհ:
Ա՛յսօր մանկունք առաքաւոր պայ-
ծառացեալք վայելչութեամբ, ող-
նեն ընդ զօրըս հրեշտակաց զնա-
եւակատիս փըրկութեան մերոյ. օրհ:
Ը՛զտեր օրհնեցէք եւ բարձր արա-
րէ՛ք ըզնա յաւիտեան: Նորոգե-
ցարո՛ւք նորոգութեամբ կենաց
այսօր յարութեամբըն քրիստոսի
նոր ժողովուրդք. եւ բարձր արա:
Նոր իսրայէլ կոչեցեալք ի քրիստոս
նո՛ր օրհնութիւնս վե՛ր առաքե-
ցո՛ւք նորոգո՛ղին տիեզերացս, յա-
րուցեալն ի մեռելոց. եւ բարձր:
Նոր խորանիդ արեգականն ար-
դարութեան նո՛ր օրհնութիւնս

տայու-թ, եւ անդադար բարեխո-
սեցու-թ: Որ տաճարիդ անձամ-
բս այնր ու հարկ նոր երկու եր-
գու-թ, եւ անդա՛ Ջնոր խոնարհու-
նիդ հրաշալի նոր խառնվածն բանիմ
եւ մարմնոյն հոգեւոր երգով բարե-

Որ վերնոյն նորոգեցեր զմեզ ոգի
ի հնամեայ հիւծեա ապականից, եւ
զգեցուցանելով զերկնայինն
նորս նորոգեցեր նորոգեալդեաւ յա-
րեա հրաշափառութեա. աղաչեմք
զքեզ բարերար ողորմեա՛ մեզ: Որ զբար-
ձրացեալն նաւ անկառուց խորհուրդ
համեմատեալն միաբ ձանուցեր
կիսեղ անապատս եւ սբանչելի քո յա-
րութեամբդ ի մեռելոց. աղաչեմք
Քո՛ զեզ յոյսս ցնծալ յաւետ
հաստեալ զմահացուս բնութիւնս,
սրով նրնատաբ զնոր անձիկ հօր գրե-խոց
մեռելացոյց, հրաշխրելով զանդամս

ոդբ

քո՛ ի նոյն միութիւն. աղաչեմք.

տէր

Ա՛յսօր նոր ժողովուրդք ընդ եր-
կնայնոց լուսեղինացըն համաձայ-
նեալք, նուագողին ազգի մարդկան
վեր երգեցողք, որ վասն մեր մե-
ռաւ եւ յարեաւ. ասելով փառաւո-
րեա՛լ է՛ քո յա՛յտնութիւնդ: Ա՛յսօր
որդիք սիոնի ծընեալք աւազանին
շնորհօք յորդիս անտուծոյ, ի նա-
խանձս տաճարի բնութեան մե-
ծի գովեցէք գիեսայն ելեալ յա-
ռագաստէ նոր գերեզմանին. ասե-
լով: Ա՛յսօր մանկունք Հա՛ւատոյ
կամարելո՛վ զնա՛խանձս վէրինն
Ե՛րուսաղէմի. նորոգեցէք ըզպատ-
մո՛ւճան հնութ՛ոց ձերոց, եւ ընդ
որդւոց լուսոյ նոր սիոնի բարե-
բա՛նեցէք զբրիստոս Թագաւո՛րն. ա-
սելով փառաւո՛րեա՛լ է՛ քո յա՛յտ-
նութիւնդ:

Որ եկիր ի տրտում[ք]ն վանն
սպրդի մարդկան, ըղբնդ անդադար
բարեբանե՛ք առաքեա՛ց Տ[ե]ր[ո]ջն
մերոյ։ Ցանձն առեր ըղշարչարանս
և խաչի համբերեցեր. ըղբնդ ան-
դադար բարեբանե՛ք առ Աբեթե-
յան սիմոն յարուցիչդ մեռելոց.
ըղբնդ անդադ։ Ըզառեր ծրհնե՛ցէք
բա՛ր սիրելք ըղնա յանխտան։
Որ անեմն[ի]ն մարմնով վանքն տրտ-
[ք]ուք[ն] մերոյ ըղմա[ն] ձայնակեա՛ց
և խոսքանեա՛ց ըղմա[ն]ե՛ [ք]մա՛դա-
ւորե՛մ[ք]ն. բա՛ր։ Որ յանէ՛ժ
կենդանեմ[ք]ն առ Տա՛ռաչեա՛ց ըղ-
յարութե՛ն առաքեա՛լն մարմ-
նոյն սրբոյ[ք]ն մարդկան և ե՛ս
առանձ բա՛ր սիրե՛։

Սո՛ւրբ առաքե՛ա դու վանքն մեր
ըղմա[ն] ձայնակեցե՛ք, և յերկրի
աե՛ր յարեա՛ր. ամէնմեա՛։ Սո՛ւրբ

ամսուած որ ըզդիմոխս առնցեր, և զգենուածսըն փըրկեցեր ի նմանէ. ողոր: Սուրբ ամսուած որ ի յերկինս համբարձար, ընդ ամպիւ հօր նըստար ի բարձունս. ողոր:

տէր Ա՛ռաքեցար ի հօրէ բանդ ամսուած ի փըրկութիւն ազգի մարդկան. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ ամսուած: Ի գերեզմանն իջեր մանաւանդ անմահ եւս ի հօրէ ոչ մեկնեցար. օրհնեմք: Ի յերրորդ աւուր յարեար աստուածապէս եւս ի յերկինս համբարձար. միաբանք յարութեան քո տէր. օրհնեմք:

հոգ Որ վասն մերոյ փըրկութեան իջեր ի յերկինից միածին որդի քրիստոս փըրկիչ մեր. փըրկեա զմեզ տէր ամսուած հայրըն մերոյ: Ի խաչին բեւեռեցար բանդ ըմբռնելի մարմնով, եւ լուծեր ըզկապանս մե-

զայդ բրիստոնեայ մերկանիշ մեր. մերկանա զմեզ տէր. Որ երկբօրեայ համա- ձայնեալ ըն մեզ ընդ լզմանէ, եւ յարձակեալ ըն մեզ ընդ կենդանեացն զեր զաշխատիցս. մատակ զամենայն բրիստոնեայ մերկանիշ մեր. մերկանա զմեզ տէր: Ընդունէր ծրհ- նեցէք եւ բարեբեր ամրոցք բոլոր յոմանց: Որ բարեաւ ընդանի համակամելոյ իւրում. եւ յարձա- կեալ իւրում մեզ կենդանեացն արար զերեայց. մերկանա հոգեամոցեալք. ծրհ: Որ նիւթեալ ընդ անձեր հօր ձը- նողն իւրոյ, եւ մարդասիրեալ իւրեանց զարարածսն. քահանայք հոգեւոր երկեալ. ծրհ:

Զոմ եւ բրիստոնեայ կենդանի եւ յան- կեալ մարդկանէ. ողոր- մեա: Զոմ յարձակեալ նոցա ընդանեաց. ողոր: Ձոյս յանձ-

թեան մերոյ աղբիւր կենաց եւ փրկութեան, ողոր։

տէր Յարուցեալ տէրն ի գերեզմանէն միանձին ուրախ վայելակն, եւ լոյս փառաց ծագեաց յաշխարհս, եւ երկինք եւ երկիրքս ցընծային։ Մեծ է յարութիւն սուրբ գոյն քանզի դրախտ երկնից բացեալ եղեն եւ հոտ անոյշ բուրաց յաշխարհս, եւ լուցոյց պարարտածս ամենայն։ Զօրք երկնից իջեալ էին եւ բանակեալ շուրջ զգերեզմանն, եւ հոգեղէն բարեսուսմն երգէին. տէր օրհնեալ ես քո յարութիւնդ։

հոգ Ո՛նկիզբն բանիդ մարմնացար ի կուսէ՞ն յանձն սուրբ կամաւ խաչն եւ գերեզմանն. անապական հանեալ զմեզ։ Ընակից հօր և հոգւոյն բանդ աստուա՞ծ ի

գ

պը

գերեզմանն ի ջեր մըտնելով անտառը
կոխ[illegible]ե. ասաք՝ Յայնմ ի մեռե-
լոց յաւե՞ր երթայիք, քանզանե-
լով գիշատե՞լ մնդ[illegible]ե. ասաք՝ Ըզտէր օրհնեցէք բարձր ա-
րարչ բոլոր յաւիտե՞ան։ Հրաշ-
նոյն բոլորտիքն անտառածո-
ւոցն ժողովե՞ցաք բարեբանե-
լով բարձր ասաք։ Մխաւոն գովեցէք
բոլորտիքն ի մեռելոց. քահա-
նա՞յք հոգեւոր երգով բարձր։

Ինչեր յերկինից պտղի անտառոյ
չե անպիտանացար ի պըտղոյ կուսէն,
որ անեռևնելոյ ևս ի հօրէ. պըտ-
ղեաւ։ Ինչեր ի շարչարանըս կամաւո-
րապէս անտրտունջ չե խոչեցար վասն
պտղի մարդկան, չե ի գերեզմանն
իջեր անեռապահն. պտղ։ Զմահ քո
ձեր և գերեզմանդ անպատեցեր կա-
րապտղեա ասէր, չե ի մեռելոց յա-

բեաւր իշխանութեամբ. ողորմեա։

ոէբ Աքանչելի հրեշտակքն տեառն ցընծութեամբ ինչեալ ի գերեզմանեն հարկանէր զքր փող յարութեան տեառն։ Ո՛ հարկանել փողոյն պահապանքըն զարհուրեցան եւ եղեզն ի յահէն որպէս մեռեալ։ Զոյն եղեւ ի հրեշտակէն բարբառ եղեւ ուրախութեան ասէր յարեաւ զքր. փառք յարութեանն տեառն։ Դրօքըն փակելով երեւեալ իսուս աշակերտացն եւ ասէր զքր. խաղաղութիւն ընդ ձեզ։

հբց Որ յանդո փառացն նչատես ընդ հօր, օրհնաբանի՞ս ի դանդաց քերոյկէից. օրհնեալ ասէր ամարաձ հարցըն մերոց։ Որ եկիր ի փրկել զգնախահայրն ադամ ի ճշմարիտ նէ՞ մահաբեր պատղոյն. օրհ։ Որ փոխանակ ծառոյն գիտութեան եւ

ան ը ըղեսոյ քո անկ. եւ սկսան-
ցեր ան ի կրակն ուրեմն. ծրկ-
ըզեր ծրկնեցեր եւ բարձր սրան- ը
լ ի ըզեր ըզեսոյ յան ի առան: Ար եւ
ըզեր ըզեսանդարան երկնեցեր նան
խոսեցան, ծրնանեցեր ի սկսեցեր կան-
ան ի ըզեր. ծրկ: Ար երարձ ըզեկշարեր
անեծանդան ենեւ բան սուրեցին, բե-
երեցեր ի ան ի խոշեր ըզեր. ծրկ-
նեցեր եւ բարձր սրան: Ար ձայն-
կեսցեր ըզեր ի, գանեսենան ան
սոցի ծանդան. եւ սկսեսենան
ըզեսանդան եւ գարեան ին գանա-
սանան ըզեր. ծրկնեց:

Ար խոսեսցեր յերկնից ի հայ- ոդը
բանան ծոցոյ ան ին սոցի սաս-
ծոյ, և աներ ծանան ի սկսոյ կո-
ան ան ան ան ի ըզեկսենան. ե-
գանան: Ընդ ան ա աներեսծ շեր-
ջեցաւ ընդ անգան-սոցա. եւ կոան-

ցեր լզգլուխ վիշապին. և չինչան խայտոցըք մահաբերին. և փըրկեցեր լըստիեզերս. ոդո՞րմեած Քեւեռեցեր լըմեզս մեր ի վերայ խաչին. եւ համբերեալ մահու ի չեր ի գերեզմանե. կենդանութիւն շնորհեցեր նըստեալոցն ի խաւարի. եւ զօրութեամբ յարեար. ոդո՞ր։

Հրաշալի լըկայութիւն առաւածոյդ այ յօր տեսեալ ա-
ռաքեալոցն. եւ բազմութիւնըք հրեշտակացն երգէին երգ նոր այ-
լըռելի ձայնիւ։ Զայն ահեղ գա-
րիէլեան փողոյն այ յօր գոչէր ա-
ւետարանէր, աւետիք են աշխար-
հի. երգէ։ Լոյս մեծ եւ ահաւոր այ յօր ծագեաց սուրբ եկեղեցւոյ յարուցեալն ի մեռելոց քրիստոս. երգեցօք երգ նոր այլըռելի։

Ա՛նեղանելիդ առաւած ինչեր

յերկինից ի յերկրաւոյթս. եւ անճառելի ծնունդովք սքեսորինեցոյր յարդարեցի կուսին սրբոյն Մարիամ. օրհնեմք ըզքեզ սուրբ հայրապետ մերոց. Ա՛ռաքինեալդ ի հօրէ ելիր կանուխ ի մահ խաչին. եւ ըստ չարաչարութեան պատժեալ ի պատուական վարդեցաւթ, այլ ի ձայնի հօր ոչ բաժանեցաւթ. օրհնեմք ըզքեզ. Ա՛նանձնաբեմոյ տուոյ բրնաւոս իջեր ի հոգ, մահու, կնասրելով զպարտաւորելն հոգերթութեան եղար ի պրկ նեղութեանն. այլ անհարկելով քո ի զբաղս հաներ ընկալութեան քոյ բնութեանդ, եւ որ նրնջելոյն ի տապանս. օրհնեմք ըզ: Ընդունէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ընդառաջ յաւիտեան: Որ անապական ի մարմնոյն եղոյծ զանէծս երկրի. ի քանելով ի տարին անպտուղ

գ

շնորհեաց նըստելոյն ի խաւարի. օրհնեցէք եւ։ Որ կենսաբեր յա-
րութեամբն իւրով ապատեաց զա-
դամեան ի կեանս անմահ. եւ
սուրբ մարմնով եւ արեամբըն հրա-
հրեաց ըզմեզ յերկնից յարքայու-
թիւնն. օրհնեցէք եւ բարձր արա։

ողբ Եկիր ի տեսութիւն անտեսա-
նելիդ ասելուած, եւ մարմին զգե-
ցար ի սրբոյ կուսէն. կենցուցիչ
եւ յոյս մեր կեցո՛ ըզմեզ։ Խաչի
հաստեցեր վասն ազգի մարդկան.
եւ մեռանելս չարչարեալ փրկեցեր
ի մահուանէ. կեցու։ Եդար ի գե-
րեզմանի կեանք աշխարհի. եւ յա-
րուցեալ յերրորդ աւուր զմարդիկ
ի կեանըս փոխեցեր. կենցուցիչ եւ
յոյս մեր կեցո՛ ըզմեզ։

տէր Երգեցարո՛ք քեզ ընդ հրեշտա՛կս
յաղթականն օրհնե՛րգութիւն։ Որ

մանուկը քո մեռուցեր լսեմն, և յարուցեալն պարկեցեր ի գանձի քումմէ. Երկնցոյը քեզ քեզ հրեշտ: Որ ցուցար մեզ Հանապարհ նորոգեմն, և մաքրեցեր զոր պատերազմեմն յանդգնութեամբ զոր պատճառեմն. Երկնցոյը քեզ քեզ:

Կամեցեալ կանոյքն ես պարծել զոր ի կերեզմանեն, և անօմն ի յարութեմն մեռելն: Բայց զոր քո յարութեմն մեռելն կերեզմանեն կրնեցեր. ցոյս ծագեաց մեռելոց: Ձոր բնաւ ատեն ի մեռելոց հրեշտ զօրութեմն. Հանապարհ պհրեշտեցոյ մերոց:

Քարապարեալ առաջեն ի մեռոյ հեմեմնոյ. և յառաջեալ գնայ պղծութեամբ առաքելեցն. Ժողովրդեան քրիստոնեայ բան-

բերանէ՛ն ցէ՛ք։ Զգե՛ցան սէ՛ր զօրու-
թիւն ընդ մէ՛ջ իւր էած. քանզի
շինուց գնայլծո՛ց մահո՛ւ խաչիւն
իւրով սրբեալ. ժողո՛վուրդ ծա՛րեա՛ս ա-
ստուած ես՝ սիրեցէ՛ք ամենայն նո՛-
րափեսո՛ւր զարդարե՛ցան. ես՝ մա՛ն-
կո՛ւնըք հաղո՛ւդեցան մանկանց՛ ես՝
արեան կենարարին. ժո՛ղովո՛ւրդք
ըզքրիստոս բա՛րե։

Որ ի յերկնից՝ իջեր անբակիզն
անապա՛ւած բա՛ն ես՝ լոյս. զքե՛զ ա-
ւե՛նէքեան օրհնեացու՛ք ապաւա՛ծ
հարցի՛ն մերոց։ Որ ի խաչի՛ն բե-
հե՛ռեցար ես՝ հեղե՛ր զարիւնդ ի
փրկուԹիւն սիրե՛զերաց. զքե՛զ ա-
ւե՛նէքեան օրհ։ Որ ի գերեզմանի՛
ե՛զար ես՝ յարեար ի մե՛ռելոց քրիս-
տոս յա՛ւո՛ւր երկրորդի՛. զքե՛զ աւե՛։

Ընտիր օրհնեցիք եւ բաժակք ամ-
բարիք ըլլան յաւիտեան. Որ ի խա-
չին բեւեռեցան. եւ ի գործոց ձե-
ռաց իւրոց ապրուեցան. եւ կեր-
բուիլու ընկերին ընկերցին. ամէնքն
սրտագութք գոհութեամբ բաժակ սրբու-
վաճառ արեգակին խաչ-
բեաց եւ ցերեկոյ վարդագոյն ամձա-
րին վերածաւ ի վայր. վէմքը պա-
տանեաց երկիր շարժեաց. ամէնքն
սրտագութք գոհեր. Թանեցաւ ի մէջ
երկրի եւ ի հերձուած աւուր յա-
բեաւ աստուածային. եւ ի հերկին
նոր հանդերձեալ անապական. ամէ-
նքն սրտագութք գոհեր. բաժակ
սրտիք գնան յաւիտեան։

Ինչեր հերկեալ սրտի անապական
ապաւէնքն զարդարուած. անեղական
անաչեղ բո. անդրանիկ ի նոր անապա-
ի խոչին բեւեռեցար անապական

եւ ընդմարդն ի կապանաց մահու արձակեցեր. եւ զիս մի անտես առներ, որ մեղօքս եմ մեռեալ։ Ծանգութեամբն հօր յանմահացեալ լուսոյն. որ ինձեր ի գերեզմանն կենդանացուցեր զարդարածդ քո. եւ զիս մի անտես առներ. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ։

տէր Ի՛ գերեզման քո կանխեցին կանայքն, զիւղս և զխունկս բերին ի պատրաստութիւն քո, զի զմեղօք ըզհոգեացեալսս վերածեր ի կեանս։ Փոխանակ իւղոյն զՀաւատս անբիծս. եւ զաղանդանիս մեր ընդ անառաւօտեան կանոնացն ընկալ, որք զողջոյն կենաց լուան եւայլի ուն կամբն։ Ելոյն ածեսիս առաքեալքն յարեան յարուցիչդն մեր ամենեցուն ըզդրժոխս, եւ զմբշնամին կապեալ ի յանդոյծ կապանս։

ԴԱՆԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՏԱՐԱՆ ԿԻՐԱԿԻՆ

Ի՛ՐԱՎՊԱՀԱՊԻՄՔ քեզ քրիստոս ար ի ձեռն արդարոյ առաքելոյն ծանուցեալ մեզ, եւ մարգարէից հաստեալ մերոց։ Եւ աշակերտեալք ի սրբոյ առաքելոյն ունայր վարդապետել զքեզ ի տաճարին արդարեւ լեալն քո. զոր հիմնեցուցեր ի վերոյ վճիռն հաստատոյ. եւ մանկունքն ի կրծից ժողովրդոց ունէր ի հեթանոսական, զրնծանելոյն սնոտեացն զնա սպասաւոր տալ եկեղեցւոյ. բայց բանալով բացեր մանկունս։ Ընդունէր օրհնեցեալ եւ նստեալ բանդր սրտիկ ընդ յանդիմանեալսն։ Ընդ անմանկամտեալսն բանդատիճեան զրպարտեալ ծագատրեն ար եկեալ

այսօր ի սէրդ ելեղեցի, ամենայն ազինդդ գովեցէք և մուա։ Եկայք հանատանգեալդք սէրդ երդդու- թեանն յեկեղեցիս օրհնեցէք զան- ուն։ ադաչէք ոնդան ներսես սեղա- նոյ. և մուսել։

ղդ Այսօր հրեշտակաց բազմու- թիւնդըն ոնականց լինի ընդ մեզ. քանզի երկնաւոր թագաւորն եկաւ որի ի սէրդ ելեղեցի։ Խընդա և զուարճացիր հարսնացեալդ անո- ուծոյ եկեղեցի. քանզի ըզքեզ սէրդն տերանց ընտրեաց եւ հան- ճեցաւ բընակիլ ի քեզ։ Լուսան- երթա լուսաւորեա կանխուիկ ե- կեղեցի. քանզի ի քեզ շող անուուա- ծեղէն ի հօրէ լուսոյ ծագեաց. եւ

լուսաւորեաց ըզմանկունս քո։

սէր Ոդր արժանաւորեցայք ի կոչնե-

մըն ալ ասոնց մեջ. Եկայք ժողովուրդներ կրակէ կռիւ մտնենք. Ո՞րպէսզի զանոնք ոչնչացնելու ձայնին ցնծագին ձայներ լսուին Չօրացեալքս ի բեզ բրիստոս ժողովուրդէ հանուածոյներէն, ձրիական բիւր խաղաղութիւնդ ուրիշներէ օրհնեալ վայրենի ազգ առաջնորդելու կենաց բերդ տեսլեան ալ. Ազատութեան գոչումներով զանիշխանութիւն ու ընդհանրական ուժեղ ըլլալ, ամէն ամէն մեծ ի վերայ սանձեցեալ կրկին։ Ո՛րպէս բեզ Եկեղեցիդ սուրբ Հայոց կրկնաւոր խորհրդոյնէն ի մեռա անձնատուր կրօնասիրութեան. որ Համատոյն իշխանութեան ձայնին իւրով զարդարութեամբ ծաղկանդ բուսոյ, արմատէ՝ զբեզ ի պտուղ անձնատուք ըլլալ զմարմինդ

ի բուրվառ։

Ա՛նապակաւն բանդ աստըւած որ
հրեր ի մէ՛ջ հնո՛ցին, փրկեցեր
զերիս մանկո՛ւնսըն ցօ՛ղո՛վն օրհ-
նո՛ւթեան. օրհնեա՛ք ես տէ՛ր սա-
տըւած: Որ ի բանբե՛ղսին ըղբոց
հրոյն շինո՛ւցեր, եւ զմանկո՛ւնսն
սպրեա՛ցո՛ւցեր. եւ նոքա՛ երկ-
եանըն գովէ՛ին սաե՛ղով. օրհ: Որ
յաւդանդի կո՛ւսին բնակեցար, եւ
ծընաար որդէ՛ս մա՛նուկ. որ ըզ-
մահ կոխեցեր եւ զյաղո՛ւթիւն քր
ցո՛ւցեր. օրհ: Ըզտէ՛ր օրհնե՛ցէք
եւ բա՛ր արարէ՛ք յաւիտեան: Զանընկիզելըն զամենասո՛ւրբ զեր-
բորդո՛ւթիւնն, որ նոյն իւնքն իւր
անեղ բընո՛ւթեամբըն գոյացոյց
յո՛չընչէ զամենայն արա՛րածս. ընդ-
նա՛ հո՛գեւոր երգով օրհ: Զհամա-
գոյական էո՛ւթեան բանն ի հօրէ,
որ լոյս մե՛ծ ծագեաց անճառելի

ծանրանալը, որ հնամաքառնդ զերկիւղ եւ զիմանալն զօրութեան հրեշտակացն։ ըստ նմին։ Զանազան զերկիւղս որ զիմացուցանէ, որ առաքինութեանդ ամենեցուն վայելչացեալ զերկիւղս եւ զերկիւղ ի փառս ամենատես երկրպագութեան։ եւ բնութիւնն հրեշտակային ծառայութեան ըստ նմին։

Ոմանք որպէս ասացին ծանր ասէ բնանմանութիւնն մահացուցեալ. նման որպէս մեռանիլ ելիցէ եւ փրկիչ կենդանի բղխէր։ Զհնազանդութեանն ի յանձն առնէր բնախառնչի յարութեացն մեռելոցն։ Զոնոսիա զձեռնադիրն իմոյ յանձնացուսոյ։ Կենդանութիւն ի զերեզմանին ի գալուստ իմում ի հնոցիդ առնել ծառայ մատուցին։ բղխեցոյց մեռեալ զանձն իմ կենդանութեան։

Կենդանի ի զերեզմանին առաւօ-

տեան տուր կանայք. յօժանել խրնկել զանապական մարմինն. Գոչմամբն հրեշտակին քաջալերէր ըզնոսա մնալոյ. ցրնծացէք յարեամ օրէս յառաջն մաց: Լուեալ ի հրեշտակէն զաւետիս յարութեանն, պատմէին աշակերտացն եթէ յարեամ քրիստոս:

Ար թագաւորդ ես յանխոնջից, տէր եւ մարարիչ ամենայն լինելոցն եան. օրհնեալ ես տէր մատուցանդ հայրդն մերոց: Ար սպասաւորեալ ես ի սերմանէ եւ փառաւորեալ յանմարմնականն բազմոցն եան. այսօր ի դանձացն մերկացեալ եւ ի զինաւորաց բաժանեցար վասն մերոյ փրկութեան. օրհնեալ: Ա՛յսօր ըզկենարարն մեր մուրս ըզհանչն օրհնեացուք. քանզի ի վերայ նորա բաշխեցաւ մեզ պար-

գնե անանուխ-ի ետեւն. ապ մարդ
ըզգայ օրհնել ըզք նա բարձր ա-
րարչ ըզքո յաւիտեան յանհուն։ Ա՛յսօր
նիշանն սա որ խաչին ի քե՛զ ցոլոյ
կրե՛ւեալ. օրհ։ Ա՛յսօր ընդդէմ
ի բշնամւոյն ելն ազնա՛ւ ի
ցո՛ւցա՛ւ մեզ. օրհնեա։

գ

Որ կամիս որ խաչելութիւնդ քո
ապ բարձրն ըզքեզ. ըզքեզ բա-
րերանով անէծեցեալն յաղա՛ւ ի ծուռ։
Որ կրկեսցիս ի մարմնիդ քո ապ
ուսանիցի ըզքեզ. ըզքեզ։ Որ լու-
սաւոյդ յաղթութիւնդ քո ապ կե-
նարարիչն զաղտնիս, ըզքեզ։

որք

Զայն աւետարար հրեշտակին
զոր արձայգեց զառաքեալսն ի-
նայսն. ըզքրիստոսակ ապաւէնով ըզ-
յաղթութիւն։ Մի յանպիտանէ
ակնարկութիւնդ այլ ցրնծացիր ըզ-
կրեալ, խրնկանգեալ ապա-

ապք

ձայնոյն եւ փախագնդիդ յարու-
թեանն։ Փո՛թացարու՛ք ի գալչէհա-
ւանէ՛ն պատրաստեցէ՛ք աշակերտացն, մի՛
թէ յարեա՛ւ քրիստոս եւ խափա-
նեաց ըզմահ։

Ա՛յսօր բեւեռեալ քո՛ ի խաչին. եւ զինա՛ւ
ըրին խոցեալ զանարատ ըզկողդ. սէ՛ր ամա-
րաւա՛ծ հա՛ւ ըզըն մերոց։ Ի՛սկ բնդհատմըն առ-
րբ ա՛ր բեան քո՛ւ լըւաց ըզտիեզերըս յա-
նիծիցն ագա՛ւ մայ. սէ՛ր ամարաւած։
Պարգեւատո՛ւ բարեա՛ց եւ որ-
դո՛ւդ ողորմութեան, եդա՛ր ի գե-
բեզմա՛նին. սէ՛ր ամարաւ։ Ը՛զսէր. Ա՛ն
մե՛նայն գո՛ւրծք օրհնեցէ՛ք։ Որ յա-
նէ՛ից գոյա՛ցոյց արարողըն իւր
կենդանութիւն, զդաստացեա՛լ օրհնա՛
բանիչք եղա՛ք. ամե՛ն։ Որ զդատա՛
կնիք մահո՛ւ ելո՛ւծ իւրո՛վ անչըն-
չացեա՛լ մարմնովն ըզհոգացեա՛լ մար-

գոյե. ասէ. Որ զամենայնիւ զայսմանէ բարեպատ՝ ցոյց ձանչանալոյ զամե՝ նեսեան. զի հաւատացեալքն միմիանց եւ սիրեսցին ասէ. ասէ։

Հայր սիրելի՛ գրէ, որ վերծնեալքն եւս ի զամաց բերելոյ. բազո՛ւ մարգե՛ր ունելոց։ Ուստի ի հաւանականէ հայի՛ր. ունելոց։ Որ եթաւեան ի բանէն եւ անաչառեալ ունելոյ յանդիմանեա զանդիմանելիսն եւ հնազանդեալ զի հնազանդի՛։ ունէր։

Ա՛յսօր զա՛ս ուրեմն ասելովք անձեռնոյն հրեշտակին յայտ եղեւ սնոտի ուսուցչին. բանի զի զրկեա՛ս անելոյ էր զերծանել ի ներքոյ զանդիմանելոյն ի նմանէ։ Ա՛յսօր յանդիմանեալ անդամանդեա՛ն հրեշտակին ասեն ի վերոյ վասին, կանխեալ ա՛ն-

ոգբ

ոգբ

ւեսէր ասելով. զի խընդրէք ըզկնդանին ընդ մեռեալս. Ա՛յսօր բերկրեցան կանայք եւ ղաբեբրք սուրբ յարութեան ամսուած որդւոյն. գայծան յստաբեալն ասելով. յարեաւ ամսրուած։

հց Ո՛ր գլխացար իսուրբ մանկունան եւ խջեալ փըրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն. ըզքեզ միշտ օրհնեմք ամսրուած հայրըն մերոց։ Ո՛ր ոդորմեցար մարդկան եւ խջեալ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. ըզքեզ միշտ։ Ո՛ր երկթօրեայ թաղմանդ քո սէր շարժեցան հիմունք երկրի. ըզգերեզմանս բացեր ըզմեռեալսն յարուցեր. ըզքեզ միշտ

գ օրհ։ Եցէք. Ո՛ր պայծառացոյցն ըզփայտ խաչին, տարածանելով զիւր զանարատ բազուկսն, եւ ետ զկնն յանղխունեան արանցածոց իւրոց.

անձնեայն պատրաստ ծառնեցեալ. Ինչուան
նեալ ի սաստիկ կռիւն կարկառի, և զի-
պանալ սասանեցան զբաժնեալք. քանզի
որ ի նոսա անզգեստութեան սպասանէին
սա ակն. սակս. Եւ զանգգեստութեան ի
բուռնութեան ձեռնէ մահու սպասանեցոյց
կրնքոյնոյ յանգգեստութեան բռնոյ.

սակս եւթեան

Որ խոհեցաւ և ծանեցաւ վասն 22ր
մերոյ փրկիչ ծնեալ եւ յարեան ի
մեռելոց. խնդացեալ ի ժողովրդեան
քո մեծի մարգարէ. Որ բազում
աստեղեցեր և բազմերամարեալ փրկիչ
ցեր, եւ մեզ կեանս շնորհեցեր.
խնայ. Որ ի մերկութեան հանդարձանի
և ինեալ աջիկ հօր ներսանդ. ի մա-
նեալ քո պատրաստեալ խնայեաւ.

Սքանչելի կանայք անձերկիւղ 22ր
կիւն և առաքեալ բազկերզմանն. զի
կատարեալ սէրն մերժեալ զկր-

կեաղն։ Եկին ի խընկել ըզտէրունեան մարմինն, եւ տեսին յարութեան գեաչ ի գերեզմանէն. եւ վերստին լայրն ժագեաց յաշխարհս։ Քան րոզեաց հրեշտաչին ըզյարութիւնըն տեառն, եւ բացան գերեզմանըք նըննջեցելոց. եւ յարութիւն տեառն մըն յարդեաց մահու։

Որ զարդարեալ նորացուցեր զաբրահամ գոյացութիւնս համագոյ հօր եւ հոգւոյն. ըզքեզ միշտ օրհնեմք աստուած հայրըն մերոց։ Որ կամաւոր խոնարհեալ ամբոդ քո յանձն առեր ըզշարչարանս ի խաչին բեւեռեցար. ըզ։ Որ զմահացու մեր բնութիւնս վերստուեզեր կեանդութեամբ հրաշափառ քո յարութեամբդ. ըզքեզ միշտ օրհ։ Ըզ։ տեր օրհնեցէք գովեցէք և բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Որ էլն

հրց

գ

խրկեցաւ ի մեքենայ բզկտեալ
ոճ և հրոյր զօրեմեալութիւ. և
յարեաւ ի մեռելոց. օրհնեցէք զի-
նուոր աշխարհի որ անգա-
մանայ ի մեռելոց ելիցէ ամե-
նայն, նորոգիչ յարեմեալութեան
խոստման. օրհնեցէք զմեզ։

Եկեր ի շարչարանացս չանչչարա- ողբ
նացեալ բանիւ, բեւեռեցաւ ի խա-
չին, բանիւ բզկտացաւ մերոյ
մերոյ. զրկուսեաս յոյս յարեմեալ
մերոյ ապրեալս։ Եկեր ի գերեզման
ամփակեցաւ բզկտեալս, և յարու-
թեամբ յերրորդ աւուր զարհուրելի
լուսով յերկինս համբարձաւ
յոյս յոյս։ Պրաներ սա աշխարհացոյց
բանիւ բզկտելոյ ընդունայն. և խոստացեալ
լինելոյ բնակ մեզ զանձնեալն աւուրս
կենդանոյ մերոյ. զրկուսեաս յոյս յոյս։

Պատեհեալ աւուրս կանոնեալն բնակ տէր

առաւօտն ի գերեզմանն, եւ զա-
հաւոր յարութեան լզձայն ի հրեշ-
տակէն լսեցեալ, եթէ յարեաւ ա-
տրուած։ Թողեալ լզտրտմութիւն
երկանիկ եւ սուրբ կանանցն, եւ
խընդութեամբ ընթանային պատ-
ուել աշակերտացն, եթէ յար։ Զա-
քանչելի և լզհրաշագործ լզյարու-
թիւնն ի հրեշտակապետէ առաքեցան ա-
տուգանել, ընդհանուր
քարոզիչն, եթէ յարեաւ։

ճշ Թագաւորին յաւիտենից մա-
տուցաք զօրհներգութիւն որ ի
կուսէն մարմնացաւ. հմատառաց
զաշխարհս ի հաւատս անսանայնե-
լո. փառք նմա այժմ եւ յաւի-
տեան։ Որ կամաւ համբեր մահու
խաչի ամօթոյ բանն եւ ճշեղ զա-
րիւն իւր սուրբ ի փրկութիւն տի-
եզերաց. փառք նո։ Ա՛մոսածա-

պէս յարմարեցաւ ի նորոյսեր ի վե-
ռնէ բնաւորութեանց պետերցի հե-
ռու, ի փառս և ի գովեստ աե-
ստուծոյ. փառք նմին այժմ եւ

Որ կերկնայցի ի վերոյգրեալ հե- հց
գին միշտ երկրորդական բրուտս քհ
համառօտ բնիկ հօր ես սերբ հո-
գւոյն, օրհնեալ ես ակր սուրբ հո-
գւոյդ ի ձորոյ. Որ խոնարհեցար
յանձամբ փառաց երկաւ իշխանու-
թեամբ ի մահ խաչին, զբրիստո-
սեան զքաժինդ յանհաւ փառաց քոյ.
օրհ: Ես հրաշխոհս քո յարու-
թեամբդ կենդանարծեցեր զհս զմե-
ռօր բոլոռեալս. եւ համբառնա՛ր
փառօք ի երկինս. օրհ: Ընդունէր. ը
Ընդրեալս համաձուրդ բանդրան
ձայն երգով օրհնեցէք եւ բարձր

արարչ՝ քզնա յանխտեան։ Որ պատուականն խաչելութեամբ հրաշագործեաց զպիղծկուիթիւն յաւետեանից նընջեցեալոցն. քաղցրանայն։ Զյարուցեայն իշխանութեամբ զքաւականից հօր եւ սուրբ հոգւոյն. ընդ վեցերեսեան սրմանէ ազատնդ գաս. գովեցէք եւ բարձր։

ողբ

Թիւնա իմ. Ո՞ղորմեա ինձ ամաչեսա իմ ազո՞ր ես։ Որ ի յերկնից իջեր բանդ աստուած, եւ վասն մե՛ր մարմնացար ի սրբոյ կուսէն. ողոր։ Որ ի խաչին տարածեցեր զաննարատ բազուկս քո, եւ վասն մե՛ր հեղեր զարիւն քո սուրբ. ողոր։ Որ ի գերեզմանի եգար անեսական, եւ յարուցեա՛լ նորոգեցեր զաշխարհս. ողոր։ Որ ի յերկինս հաներ բարձանր անեսականդ, եւ ընդ աջմէ՛ հօր նստար յամօռ փառաց. ողոր։

Քո յարն խնամելոյ փոյթը վա-
յել է երկայնամիտ սէր։ Որչափ
է քո յարու խիստ սարսուռ, որ
բզմաց մանկա ծառայեր քոյին
կամաց որ մահառակդ. քո յարն։
Գոչեմ ես սիեզ հրեշտակին ի վիմին
որ բարկեր առ սուրբ կանայսն,
յարեան սէրն ի մեռելոց. քո յա-
Անդնդիցդն սարսուռ եւ ամէ- հր
նայնքն, որ առաքեցեր բզխոնճին
պրդիլ քո՛ ի գերեզմանէն մեզ.
օրհնեմք բզքեզ սարսուռ հարցէն
մերոց Որնաբ ի հօրէ անեաւս մեռ-
լեաց, ի հրամանաւն տրամայել է-
լեալ մարմնովն ի գերեզմանէն
մեզ. օրհ։ Որ նըստիր ի քրովբէ
է յանեղծալոյն մերձենալ բրմաւոն
պղտրասոյց ձայնիւ. Համբերելովդ
շարչարանաց ի խաչին բարձրացար
խնդրասիրեցեր բզծնող մանուկ.

գ

օրհ. Ը՛զտէր. Ա՛մէնային ազի՛ՀՀնք զբրիստոս գո՛վեցէք, զյա՛րուցեա՛լն ի գե՛րեզմանէն անմա՛հական մարմնո՛վ։ Զքա՛րոզ հրեշտակին լսե՛ալ կանա՛նցն ընթա՛ցեա՛լ պատմէի՛ն աշակերտա՛յն ասե՛լով, յարեա՛ւ նա՛ տըւա՛ծ. ա՛մէնային ազի՛ՀՀնք։

ողբ

Ի՛նչե՛ր տե՛ր եւ մարմնացա՛ր ի կուսէն. եւ զհոգեղէ՛նն բընո՛թիւնս ա՛զատեցե՛ր ի մեզա՛ց։ Ի՛նչե՛ր տե՛ր բե՛եռեցա՛ր ի խաչի՛ն. ըզմեռանի՛լ յանձն առե՛ր կե՛նդանանո՛ւ մեռե՛լոց։ Ե՛գա՛ր տե՛ր ի՛ նո՛րանո՛ր ի վիմէ. և մատանեա՛ւ կընքե՛ցա՛ր գա՛նձըդ կե՛նաց այ՛հարհի։ Ձարեա՛ր տե՛ր ա՛ւե՛րեցե՛ր ըզդըժո՛խս. ի յերկի՛նս հանի՛ բարձա՛ր եւ ընդ այ՛ժմ հօր նըստա՛ր։

տէր

Քրիստո՛ս յարեա՛ւ ի մեռե՛լոց։ Ը՛նդ արշալո՛յսն առա՛ւօտո՛ւն կանխեա՛լ կանա՛նցն ի գե՛րեզմանն ա-

անքոյ, քրիստոս յայր: Եւ առնուն
առ նա հրեշտակքն, զի խնդրէք զա-
կնկալութիւն քոյ մեռանելոյ, քրիստոս:
Փոխանակութիւ սոյ առ քեզ կանայք
եւ արտասուեցէք աշակերտացն ա-
նքոյ, քրիստոս յայր:

Որ գնաւոյն զակնկալութիւնքս 169
յոյնձն առնէր վանքն մեր, եւ խա-
նարհեալ քո կանաւ ի մեր բրնա-
ձիւնս. օրհնեալ եւ տէր սաղմոսեն
հայցէին մերոյ: Որ խոչեցար հա-
ճոյ ձայնիւ հօր մանկին արդի, եւ
ձայնեամբն երկնքորեայ ընդունե-
ցիւն մանկա բոժեր. օրհ: Որ վան-
ատուր յարուն ձեռամբդ քո կանգ-
նեցեր զանհնացեալսն. ի մերկինեն
հանգրուանդ քոյ այլք հօր նրա-
ւոյն. օրհնեալ եւ տէր սուս: Զգամբ 9
օրհնե՛ցե՛ք եւ բարձր արարէ՛ք
զոյնս յան խոնարհն: Հրեշտակ յարու-

թեամբ փրկչին նորոգեցան սրտբանձք. միաբանութեամբ օրհ։ Դո՛ղալով սաղմոսեցի՛ն զբժոխք սէսանէլ ըմ զմեռազա՛ուն անմահ. միաբա։

ՊՂՔ թո՛ւնա իմ. Որ բջջեր յերկընից բա՛՛նէ ասըւած, առէր մարմի՛՛ն ընտ մերոյ բընութեամն, վանքն յանցանաց նախնեաց զիր՛՛ն. ոլոր մեռ մե՛՛զ ասըւած։ Ի՛ խաչին բնեռեցար կամաւորապէս փրկի՛՛չ, եւ զկողմըն յանձն առեր ի զինուորի՛՛ն, վանքն։ Ի՛ գերեզմանի եդար անապականաբար փրկի՛՛չ, եւ զմեռելսն յանձն առեր զբընքօրեա՛՛յ. յարո՛ւցեալ լոյս ծագեցար սուրբ հրեշտակա՛՛ց. ոլոր։

ՄԷՔ Ա՛ռաւօտեան սուրբ կանայքն հանդէ՛՛ս իւղով և խընկով եկին ի սուրբ գերեզմանն. եւ ա՛՛զ բարով խընդրէին զանմա՛՛հ փառաց

ſdաղաւորութիւն. Եւ ի ձայնէ հրեշտա-
կին զրնաւ բռնացաւն սրսումապետութ-
ան առաւելութիւն սուրբ կանոնիդ. զի՛
խրատիդ լսելիութիւն ընդ մեզ
լառցու. յաղեաւ՛ ժամանց ſdաւ. Ա՛ս-
տուածամոլ սուրբ կանոնիդ ժո-
ſdաւորութ հետեւեալ, պատմող
լինել պետրոսի ևս յա՛ւելուածոս
սիրելոյ. յաղեաւ՛ ժամանց ſdաւ.

Ո՛ր էիր յառաջ քան զյաւիտեան- հրց
նեղս բանիդ անտրտում. ժամուն մե-
րոյ փրկութեան առնել մարմին
յա՛ւ սուրբ կուսէ Մարիամայ. ընդ-
հանուր օրհ-
նեա՛ք առնուն հա՛ւատոյն մերոյ:
Ո՛ր լսելութեանդ ձայնն ձրշ-
մանդամանքս յանձն առներ. ևս խո՛ն-
ջեմ և մտիկս համբերելով ինձեր ի
պետէ պատմուճան. ընդհանուր օրհնեա՛ք
առնուն Ո՛ր էրեքօրեայ ſdաղմանդ
փրկիչ սուրբ պատուհասելոյդ քո

ցո՛ցեր. եւ վերջատի՛ն նորոգեա՛լ
կեցո՛ցեր լոկ՛նացեալըս մե՛ղ ՚ք.
գ ընդե՞զ օրհնե՛մք ամսո՛ւ։ Ը՛զտէր ծրհ-
նե՛ցէ՛ք. Ա՛մենայն ազի՛նըք բա՛՛ր-
ա՛րա՛ք։ Զխաչեա՛լն ի մէջ եկեղե՛ւ և
զեղեա՛լն ի նո՛ր գերեզմանի՛, ամե՛ն։
Զ յարո՛ւցեա՛լն իշխանութեամբ եւ
զաւետո՛ղըն դրժոխից, ամե՛նայն։
ողբ Ո՛ր համամզոյդ ես հո՛ր և սո՛ւրբ
հո՛գւոյն, անբաժանելի՛ էակ միու-
թի՛ւն, խոնարհեցա՛ր ի բարձանց եւ
առեր մարմին ի կո՛ւսէն յաղա՛գս
մեզ՝ ելոյն յանկո՛ծիչ կենաց քա՛ն-
սարկուին խաչեմամբ։ Ո՛ր դատա-
ւո՛րդ ես ծանծկելոց գիտո՛ղ. այսօր
ի հոդմ դատապարտեա՛լ բարձա՛ր ի
խաչ եւ լեղեա՛ւ կերակրեցա՛ր յա՛-
ղագս մեզ՝ ելոյն ի ճաշակմանէ՛ մա՛-
հուըեր պրտղոյն։ Ո՛ր կենդանու-
թի՛ւնդ ես ամենեցո՛ւն. այսօր լը-

մահ խոչընդ է յանձն առնէր. եւ զայր
ի սիրտ եդեալ էր զերծանել առ-
յանդնութիւն. շնորհեաց ամենեցուն զվերածին
բնութիւն յաւիտենական ի կեանս.

Կամեցեալ նմանեալ բնութեան ա- ատ
ռաւուտն ի գերբնականն հանդերձ
խոնարհութեամբ. Բերելով զնա առաջի
շուրթս ի ջրոյն ծնանելն կենդանեաց մար-
միոյ զերկրիցն ամենայն. Եւ հրճուանքն
զօրաւորեալն զոչնչով առատակեր
յանդնութիւն բրեաց.

Կամեալ զգալ եղեալն եկեալ ի շար- հբ
շադրութիւն եւ ի ծառայէ առատակե-
ցութիւն. օրհնեալն բազում աստուած
հայցէն ամենայն. Տարածեցեալ բազմե-
ցուցն ի վերայ խոչընդ եւ բնութ ա-
նոթելոցն հանդարտեցութիւն. օրհ. Որ բազ-
ամենայնիւ յանձն առեալ վասն ապա-
րացոյց, եւ ի գիտութիւն գերազա-
գեղմանելն խոցեցութիւն. օրհ. Ընդունէր. գ

Ըզնա հնգեւոր երգով բա՛ղձր ա-
րարէք։ Ո՛ր ճոխաբար յօժարու-
թեամբ եկեալ ի նորոգո՛ւմն եղ-
ծեա՛լ մարդոյն, եւ խաչի յանձն առ-
նու ըզմահ. ըզնա՝ Ո՛ր էջն ի սուր-
բին կո՛ղմ երկրի եւ դողալով սասա-
նեցան դրժոխք. այսօր յարու՛ցեալ
վերածեա՛ց ըզնըքնջեցեալն. ըզնա՝
հնգեւոր երգով բա՛ղձր։

Ո՛ր յամեռս փառաց նբաստս բանդ
առեալ՝ ած, խոնարհեցա՛ր ի հայրա-
կան ծոցոյ, ա՛ռեր մարմին ի կո՛ւ-
սէն, վերականգնելով ի սեզի ըստո-
րանկեալ լո՛ւծոյն զհո՛ղացեա՛լ բնու-
թիւնս։ Ո՛ր կանգնեցեր ըզխաչ քո
ի վէ՛ջ երկրի, եւ անվա՛ն ըզսրմռվե-
ալսիկ դո՛ւռըն դրախտին բա՛ց եր
նախաստեղծին, կենդանարձելով ի
ճաշակմանէ՛ մահաբեր պտղոյն։
Եւ զօրութեամբ խաչի քո քրիս-

ման հրամանքն կը պահեն մինչ
ինքզինքն բռնադատեն առջև ե-
րթալու. ու առնելով զա-
հերնին ու անոր կրկնելուն ձեռ-
նարկեն։

Ընդհանրապես բռնաւորի անձ- տէր
նութեան օրհնեալը. որ նա միայն
սարսափ ազդելու չի հետամտիր
Ընդհակառակն չարութեամբ յոռետես
սիրելով հրեշտակին, նա զօրութեան
ու պատուոյ բռնի նուաճողը չդո-
հունելու։ Զոյգ մը ներանց կռիւ ու
ոճրագործութեան առջև կանգնիլ. ու
հրեշտակին գանդաղիլն ոճրագոր-
ծելուն չափ յոռետեսութիւն։

Չարին վերադարձին խրատ ոճրա- տէր
գործ անձնասիրաց երանելի կանանցին
ուսանիլը ու հրեշտակին, անոնց որ
խրատը ոճրագործելու ու բերկրանքով ոճ-
րագործելու բնաւորութիւն պատուել

աշակերտացն սահմանել. Զոր մանհն երկիւղիւ ընդ մեռեալսն հանարեալ կանծէաք, նա ինքնիշխանութեամբ յանդուցեալ զմահու եւ լոյծ զիշխանութիւն, եւ կենդանութիւն պարգեւեաց ազգի մարդկան. Ահա ի բաց եդեալ ընկերքն երկիւղին լզկարծիս, նախաժամանեցին ի պատիւ այնորիկ որ մանհուամբն եւլոյծ լզմահ, եւ անմահութիւն պարգեւեաց ամզգի մարդկան.

ճշ Օրհնութիւն ի բարձունս տնօրինեցելոյն ի կուսէն թագաւորին մերոյ. ամէն ամէն. Օրհնութիւն ի բարձունս անասանելի և հանստատո՞ւն յոսոյն մերոյ. ամէն. Օրհնութիւն ի բարձունս անբաժանելի և միանակա՞ն սուրբ երրորդութեանն. ամէն.

Փառաւորեմք զքեզ ամէն սո-
րուած հայրըն մերոյ։ Որ ըզգօ-
տուածական արեամբդ գօրէցեր ա-
ղեղեացդ ի վէրսդ խաչին. օրհնեմըք
մշտա եւ փառաւորեմք։ Որ թաղ-
մամբն երկրորեցոյ յարուցեալ զը-
ոյս ծագեցեր աչիւեղեացդ. օրհ։
Ըզամէն օրհնե՛ցիք և բարձր սրա-
րեք ըզնա յամենայնս։ Որ ի բար-
ձանալ և զերեսդ զգեղեցիկն, և
ճա ևս արժանեա տրամբ մարդ-
կան. օրհ։ Ճա ի մեռանել ազա
անապ ծնանիմք, բնհանոյք օրհ։
Լանկից հօր կամաւորեմք
ելիլ ի շարչարանս. զշարչարա-
նեն ընձայ առնէր. խաչի համբերելով
ինքեր ի գերեզման։ Կազարեցեալ
ելեալ ի գերեզմանե փրկիչդ.
զի ազա անոյշ բերիր, ի խրնկիլ
զանապականե մարմնոյդ։ Կեցոյս

լուեալ ի հրեշտակէն որ այսէր, ոչ՝ար՛ յարեաւ ի մեռելոց ձեզ կեանքս պարգեւեաց։

տէր Ի՞զաւրեր եւ սո՛րբ կանանց որ բաւի՛ վիճակէս եկին ի գերեզմանն քո՛ տէր, ի խընկել զանապատական մարմինդ։ Բայրաւո՛ սեմաստ՛ր հրեշտակին որ գոչէ՛ր առ երջանիկ կանայսին, զի խընդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս. քանզի յարեա՛ւ տէր եւ սւերծաց ըզդըժոխս։ Պատմեա՛լ երանելի կանանցին զյարութի՛ն տեառն աշակերտացն. ուրախացեալք ընթա՛նային պետրո՛ս և յովհա՛ննէս ի կե՛նսն տո՛ւ գերեզմանին։

հրց Փառա՛ւորեա՛լ ուրի՛ աստուծոյ. ո՛ր եկիր կամաւ ի չարչարա՛նս. տէր աւետաւած հա՛յցըն մերոց։ Տարածեցեր զամենազո՛ր բազո՛կըս քո՛ ի

վերա՛ց խոժո՛ռչին. եւ երկիրըս
հիացեալ սոսկացաւ եւ գոչեալ
երերեցաւ ի յահէ փառացդ քոց. սէր
սոսա՛ց. Ո՛վ սեռակա՛ց մարգա՛-
նելոյ գարեգնիչդ եւ վերա՛ց խոժո՛ռ-
չին, շհանդուրժեալ շարշարանաց
արարչիդ խաչելոցդ բղեղեան եւ
մէջքիդ ի յահէ փառացդ քոց. սէր
սոսա՛ց հայցելի մերոց։ Ընդէր
օրհնեցէ բանիդ սրտիւ՝ յան-
տեսանե՛ Ո՛վ վիճակա՛ւորդ ելա-
նելոյ յարեւմտեա՛ց զկոյր
կո՛ղոտարարեալ. բանիդ սրտա։ Ո՛վ սուրբ
սրբեալ եկեղեցեա՛ւդ բերեալ յա-
ւե՛ց զտեսեցո՛ղ եւ մե՛զաց. բանիդ
սրտիւ՝ յան-խոտանե՛։

{Յաւե՛ղեցեալ բանիդ մոգարար սոսա-
ւա՛ց. հայցեա՛ յիս գրե՛ա-ֆեւեալ եւ
խնդացեա՛։ զի գո՛ւ վիճակ կա՛ս մար-
գա՛ւ։ Ո՛վ խոչեա՛ւ քո կեանքդ

գ

ոդբ

րան պահեան եւ յարուԹեամբըդ
քո փրկեա՛ եւ անպիՏացո՛. զի՛. Ե՛ր ի
մի՛ւսանգամ ի գա՛լստեան քո՛ ոՀՐ,
վե՛րլուսի՛ն զիս նո՛րոգեա՛ եւ անպի՛Տ
ցո՛. զի՛ դո՛ւ.

ոէր Ա՛յսօր յարուԹի՛ւն քրիստոսի՛
ու՛նեցէ՛ք հաւատացեալք ի՛մի՛ աս՛
տուած հա՛յր ամե՛նակա՛լ. Ա՛յսօր
ե՛ւ կա՛նայինքն իւղաբե՛րք աւե՛տիս
տալով ա՛ռաքելոյն օ՛՛ր՛հնե՛ն զա՛ս՛
տուած զհա՛յր ամե՛. Ա՛յսօր և հրե՛շ
տակ ի յերկինըս հնգե՛ուր հրի՛նչ
մամբ երգով. օ՛՛ր՛հնե՛ն զա՛ստուած
զհա՛յր ամե՛նակա՛լ.

հէց Ո՛ր յա՛ւիտե՛նից ե՛ս աստուա՛ծ ե՛ւ
ոՀՐ ամե՛նայն կե՛նդա՛նուԹեա՛ն.
խո՛նարհեցա՛ր ի՛ չա՛րչարա՛նս հա՛մ
բե՛րելո՛վ խաչի՛ ե՛ւ մահո՛ւ. զքե՛զ
օ՛րհնեմք ա՛ստո՛ւած հա՛յոցի՛ն մե՛ռ՛ց.
Ո՛ր ամե՛նայն բա՛րուԹեա՛նց ես ոՀՐ

եւ ի քրոմբէսական ամեն նըստիս, եղայր ի նորոմեսը վիմմ անապանգն մարմնով. գբեզ օրն։ Որ էակից ես հօր եւ սուրբ հոգւոյն, ինձեր ի գըժոխս վիշխեցեր գկերտանն անէրեսով բզմանդ. գբեզ օրն։ Ըզ- ամէն։ Ներսիմ օրհնեմեսամբ բանիդ սրտիկ յանխոնարն։ Որ եղիր ընդօրնեմիս նըստիդ գիժոխոց խորհըրդիկ անօրէնեմեսան իւրոյ. քրիս- տո՛ս եմպատար հոգւոյ հոմանուրեան ի գծրոց գէնարմեցոց. Եկայք ժողովրդք Երկին օրհնե։ Որ բա- նիս գոյացոյց գարտասա էակից բանն ի հօրէ բրիստոս. Եւ մանկա- խոշն գանձնոյնըն հոգւոյ մեր համ- բերեալ յանմեռոց մտից իշխան- նեմեսամբ. Եկայք ժողովրդք Երկին օրհնեմեսամբ։

Բրիստոս ասելուած, որ տուրս-

ձեցիր ըզձեռըս քո ի խաչին եւ
լուծեր ըզկնիք դատապարտութեան
մերոյ. ոդո՛ր ըսես՝ Ի խաչին բեւե-
ռեցար, եւ հեզմամբ արեան քո
փրկեցիր ըզտիեզերս ի մեղաց.
ոդո՛ր ըս թաղեցար ի մէջ երկրի, եւ
յերրորդ աւուր յարեար, ըզդըր-
ժոխս աւերեցեր բանիւ. ոդո՛ր ըս

ակբ Ի խաչահիշ փայտէն դըղըմըդե-
ցան դըժոխք. զօրութեամբ սուրբ
հոգւոյն նորոգեցաւ երկիր. ով է
սա որ խափանեաց ըզմահ. Հրեշ-
տակն աւետէր կուսին մարիամու,
սա է ի սկզբանէ բանն որ յանաչք
քան զյաւիտեանս որդին. սա է
Մաղաւորն որ խափա. Ցարեաց՛ւ
յանաչ երրորդի. վէմք պատա-
ռեցան երկիր շարժեցաւ սասանե-
ցան դըժոխք. սա է կենդանին յա-
իտենից քրիստոս.

Կամաւ ոչ ոք ծիւսէ եկիր ի շար-
շարութիւն տէր. եւ ի վերոյ նախա-
տեսութիւն ընդունել յանձն առեր.
տէ՛ր ամենայն հայրերն վերոյ։
Աստուածասիրութեամբ մատչ սուրբ
հաղորդութեան պատուականութեամբ ի խոյ
երկիր ցանեն տղի մանրագործեն. տէ՛ր
ամենայն։ Աստուածասիրութեամբ ոչ ոք
բռնաւոր ամենայն. ի պերճութեան
ի չիր յարութիւն ցիշեր մեռանիր. տէ՛ր
Ընդունէր ողորմեցիր. Բանիցն սրտիդ
պատճառանէն ի վերոյ խոչիւն։ Որ
կանոնեալոցն ընդունութեան սե-
պուհ խոչիւն, յարգանքս բանակիցն
այնքանիսի պատասխանել. յորմէ
սերունդ բոլոր ամեն շահաս հո-
գի՛։ բանիցն սրտիդ։ Որ վիճակաւոր
մեղանչէր մանկանցն պերճութեան պար-
պերութեան մեզ կերակուր սրբութի-
ճեան, ի կեանսէն յաւիտենից հան-

ղոր

ըստելով ըզմե՞ն զ. բանձր սպասէ՞ք։
Լոյս ճըշմարիտ որ ի հօրէ ա-
ւաքեցար. սուբր մանուկն պարա-
գրիլ ի կուսէն ոչ մեկնելով յան-
քրնին չէ՞ւթենէ բանդ ասուած.
ոդո՛ր բաես։ Որ անհատ ես յանդ-
բածոց ե՞ք քան զամենայն վիտըս
գերազանց. զոր երկի՛նք ոչ բաւէին
տանիլ, յարգանդի կուսի՛ն կրեցար
բանդ ասուած. ոդո՛ր բ։ Զչարչա-
բանըս յանձն առեր, սխտանկիր հո-
ղեղինացս եղեր. վասն մերոյ փըր-
կութեան ի գերեզմանի եդար, ան-
կո՛րուստ պահելով զարարածըս բանդ
ասուած. ոդո՛ր բաես։

աէր

Փառաւորեա՛մ է՛ք յարութիւնդ։
Որ յարեա՛ւդ ի մեռելոց յան-
ո՛ւր երկրիդ, քրիստո՛ս ծրդի աս-
տուծոյ. փառաւո։ Որ յա՛հե՛ւդ
բարեաւոյ յարութեան քո տէր եր-

կիր շարժեցան, մինչ մըք պատառեցան քրիստոս ի գերեզման. զոր
Ի ձայն սիրոյ չարութեան զոր ակը գործեցին զնա զարհուրելի հրեշտակին երեսք, եւ զգեստքն շարժեցան կրկին. Ա՛ն ամենայն ոք զարհուրեցան զնա զհամբարձեալ բազմականացն զերծ ելանել. բերելով զնա առ յոյժ ի յոյժ կենդանութիւն մանրացեալ եւ ակնարկութիւն։ Եւ անհաւատ լուծեցուցին զերկրայնոյն ի վերայ, տպաւորելով արքունական ոգի ոսկի զգեստքն ալքոյն ոսկեղծեցին. քանզի չարեաւ որ չանացին։

Հրեայքն զգեստքն քրիստոս ոչ յաջող ի խաչին բնակեալ, եւ զգեստ զնա զհամբարձեալ զերկրայնոյն չարձակեալ կողմն ի խաչեցաւ.

տէր անտրնաձ հայցըն մերոց։ կենդանիդ յաւիտենից քրիստոս ա՛ր յսօր ի գերեզմանի եգար. եւ զայր պահապանքըն պահէին զգուշութեամբ ըզգե՛րեզման քո. տէր անտրնաձ հայր։ ցնարեար ի մեռելոց քրիստոս ա՛ր յսօ՛ր ըզդիժոխս աւերեալ, եւ կենդանութիւն պարգե՛ւեցեր արարածոց քո՛վ յարութեամբդ. տէր անտրնաձ հայր։ Ը՛զտէր. Ը՛զնա՛ օրհնե՛լով բանիւ պարէ՛ք յա՛ւիտեան։ Զո՛ր կանայսպետըն յո՛ւհայնէս մանգաւրէիցն ի դիժոխս աւե՛տարա՛նէ՛ր ըզգալո՛ստ արեգականն արգաւրէ՛լեան. ընձա՛։ Ո՛րո՛վ սպանէին արգելեա՛լքն ի մեղսամէր բանտի՛ն ազատեցո՛ւցի՛՛չ յո՛ւսոյ գա՛լըստեան աստուածորդո՛ւյն ի յե՛րկինց. ընձա՛։ Ո՛րոյ է՛կեալ կատա-

գ

բնաւից զմարդասիրելոյն ընտանեսցեմք,
ասելով [illegible]ի բազում անգամ զԱստուծոյ
եւ բազում[illegible]ն մատեան. ընդուն։

Ուրեք լերկինքից ի հօրէ եւս մար- ոդր
մնացեալ ի կատարէն. հանգերձ[illegible]ք զ
մերկիկ մարդն մեր ընդունիմ ձաշակե-
ցեր։ Ուխտիր ի շարչարանացն շարչարա-
նացեալ բաժնիչ, խաչելեա[illegible]ք ի ման-
կեցաւր եղար ի պետրոսական քրիս-
տոս անուանեալ մեր։ Ուր լերկրորդ
անգամ յայտնեալ աստեղանալոյն ասէր.
սպասիցեմք[illegible]ք[illegible]ի աշխարհի զմանգա-
րանն եւ զկին զարմանալն։

Հրաշալի յարութեան բազում նո- ոեր
րոգեալ զարհուրելոցդ, եւ հրեշ-
տակն ի լերկինից իջեալ ի ձայն սահ-
յարութեան անուանեալ ոչ[illegible]ն, կա-
նանց[illegible]ցեալ սա եւս ի յարութեան անուանեալ։
Ի ձայնէ հրեշտակին զբաւորեալն
արդարանալոյ կանացեալ եւ զարձան

խընդութեամբ եռանն ասեռոս ա-
ռաքելոցն, եթէ յարեա՞ւ նախա-
պատմելին։ Եկայք լուսազգեացք
յծրհնութիւն նոր ծրհնեցուք զը-
սէր քանզի մարմինն որ ի մէնջն էառ
ի հրեշտակաց երկրպագութիւն
առնու, ի սրինէի՞ց եւ ի քրովբէից

եր Տո՛ւք զգիա՛ռս ի բարձունս թա-
գաւորին յաւիտեանից, որ փըր-
կեա՛ց զազգս մարդկան ի ծառայութենէ՛ թըշնամոյն.
օրհնութիւն առաքողի՛ն ի բար-
ձունս։ Նա՛ ինքնիշխանութեամբ
բազմեցաւ ի վերայ խաչին, կա-
պեա՛ց զիշխանն մեզսանէր. զմա-
հո՛ւ գերեալսըն յադամայ կեանս
գործեաց ի կեա՛նս անմահ. օրհ-
նեալ երանելեա՛ն որդին փառա-
կից հօր և սուրբ հոգւոյն դրնի՛ն
ի նոր գերեզմանն, նոր նորոգել

գնա բանիցդ մի՛ գայր մեզոք. ծրդ։ Հարմարեալ ա՛ն ընդ ներսեալքն ի վերայ վիճակ հաստատե՛ր զիւր յարդարեալ տեսուն. զայնպիսեացդ արդարացելոցդ յանէն ելեալ ի գրել ասացեալ մեռանել. ծրհետ։ Հաղորդա սրտի՛ և բարեաց գործոց բոց անարգելոյն, որք սովաւոր կոչեն անուանել բարեաց ի յարդարեա՛ն իւր. սովաւոր արեա տե՛ր տեսանել բարեաց ի վերա սրտի իւր զարդարեալ իւրով տեսուն. ծրհետ։

Զհաղորդա արքն բրեսաց ծրհետ։ հաւատք երկոտ բանիւքեանցիք ա՛ն վերանոյն երկիր։ Ա՛րարչութիւն երկնի՛ և երկրի տասանցոյ՛ք երկոտ գոհանալ հետ։ հաւատ վերանոյն երկիր։ Ներարարեալ և ստեղծեալ ամենայն տեսանելեացդ և աներեւոյթ։ ծրհետ։

հց
գկ

Ա՞նձառելի բնութիւն եւ բան հօր, առաքեցար ի հայրական ծոցոյ, ի՛ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն. սուրբ ասացաւ հայցքն մերոց։ Եկեայդ ի փրկութիւն մեզ Թագաւո՛ր անմահ յանձն առեր լզմամ խաչի, եւ իջեր ի գերեզմա՛ն անապական. սուրբ ասաց։ Ե՛ւ յարուցեա՛լ ի մեռելոց երեքօրեայ լոյս ծագեցար տիեզերաց. իշխանութիւնդ լուծեր զերկունս մահն. սուրբ ասաց։ Ընդո՛ւր օրհնեցէք բարձր ազաւնիք զԹագաւո՛րն անե՛ւնեցն՝ իշխանն հայր միշտ եւ յաւիտեան։ Զյարուցեա՛լն ի մեռելոց քրիստո՛ս ասացաւ. ժողո՛վուրդք սուանե՛լ բանիւ ազաւնիք ընձա՛յ յա՛։ Զանապակա՛ն լոյսն ի հօրէ ծագեա՛լ սո՛ւրբ զհոգին. քահանայ՛ք ընդ սերովբէսն գոչե՛ցէք, եւ

առաւել բանիւ պարտէք ընդնա յա։
Որ յանդեպող ի մեռելոց քրիս- ողբ
տոս սաստուած, եւ մեզ կեանքս
շնորհեցեր. ողբ ըմեռա Որ զանկեալն
ի նախնեաս ի մեղջս, պատուական
արեամբըդ քո կանգնեցեր. եւ մեզ
կեա։ Ե՛ յարութեամբըդ քո զաշ-
խարհըս կեցոյցեր, եւ ընդրոյնըս
դժոխոց փրկեցեր. եւ մեզ կեա։
Յարեա՛ աբբ՛ ըն ի գերեզմանէն։ տէր
Ընդ յառնել, փրկիչն մեր՝ յ եր-
կիր շարժեցաւ՛ ե, վէմըք պատա-
ռեցան։ Ձառապայթեալ լոյն ի
վերայ վիմի՛ն, զարհուրեցոյց ըզ-
պահապան՛ն նան առ դրանըն գե-
րեզմանին։
Զանառաձոյին ընգերեզմանա- տէր
ըն բոլորեա՛լ դարըք հրեշտակաց,
տեսանէին ըզտէրըն յա՛ բուցեալ
ի գերեզմանէն։ Ա՛ռաձոյնէր

կանայք են եկիր ի գերեզմանն փրկչի՛ն ած՛ի՛ն այնոյշ իւղօք եւ խրինկօք, յօծանե՛լ զմարմինըն տէրո՛ւն մերոյ կա՛ն: Նուաստացեա՛ր հրեշտակն ելնէր ի վերայ վիմի՛ն, ահե՛ տարանէր կանանցն, յայտնա՛ւ փրկիչըն տիեզերա՛ց:

հց Նախայաւիտեա՛ն արդ փառաւ
կից հօր եւ սո՛ւրբ հոգւո՛յն, որ միշտ
յաւիտա՛ւ փառաւ բանիբա՛նիս ի վե
րի՛ն գօրացդ. ըզքեզ օրհնե՛՛մք ամ
ա՛ւուրս հա՛յցըն մերոց: Եղեալ մարդ
ձըշմարիտ եկիր կամա՛ւ ի չարչա
րանս, եւ բարձեր ըզփայտ խաչի
անպատուականդ մահու. ըզքեզ օրհ:
ի՛ գերեզմա՛ն իջեր խափանիչ մա
հու. երեքօրեայ յա՛րուցեա՛լ ըզյս
ծանգեցար առաքեալսդ. ըզ
գ քեզ օրհ: Ընդո՛ւր օրհնեցի՛ք բարձր
ա՛՛մբարձ՛՛մ՛ք ըզնա յա՛ւիտեան:

Զմարգսէրն քրիստոս որ վանէն մեր յանցանաց ըզմահ ճաշակեաց. բայձր այսմ. Զէմիւ՞ց բանըն հօր որ երեքօրեայ յարութեամբ զդիմառնս սուրբոց. բայձր այսմ.

Ա՛նընկիզելն բանդ անձամբ ողբ
ձլինելդ, որ առաքմամբ հօր ինքեր ի յերկինից վասըն մերոյ փրկու՞թե֊ լեան, զբե՛զ ամա՛չնելք ոդորմեա՛ քո ամրամածոց։ Որ անեղ սաստուա֊ ձա՛լեամբ եւ անխոհեմելի բըռ֊ նուլեամբ ի կուռէն ձլնար նա֊ խանձելձին կերպանդ, եւ եկեր կամա՛ ի չարչարա՛րան. զբե՛զ։ Ի խաչին բեւեռեցար կամա՛ հօր եւ սուրբ հոգւոյն. եւ ինքեր ի գե֊ րեզման անհամհ բընուլեան. եւ յա֊ րեա՛ր ի մեռելոց քրիստոս, զբե՛զ։

Ը՛զքո յարուլեանդ օրհնեմելք ասէր
մարգասէր, ազաղակելով ասէր վա֊

ոլք քեզ։ Զոր օրհնեն սերովբէքն
եւ գովեն քերովբէքն, ապաշխե-
Անդադար բերանով անհանգիստ
բարբառով. ապաշխելով։

տէր Ա՛ռեա՛ւ եւ մեր գծրհնութիւնս
հրեշտակացն երգե՛ք եւ սաղ-
մոք, փա՛ռք յարութեան քո տէր։
Ո՛ր խայեցար վասն մեր թաղե-
ցա՛ր եւ յարեա՛ր, ապաւեցիր
ի մեզ։ Սուրբ սաղմոսած, սո՛ւրբ
եւ հրճո՛ր, սուրբ անմահ թագաւոր

հրց Ա՛յսօր զենա՛ւ մեզ պատմութ
անապատ գան՛ն սաղմոսգոյ ի վերոյ
խաչին, էակից հօր եւ սուրբ հո-
գւոյն. սաղմոսած հայցըն մեր։
Ա՛յսօր բանա՛ւ մեզ արքէական
գո՛ռըն գրախտին հրամիրելոցս
ի կոչումն ապրուստական սեղանոյն
տէրունեան մարմնոյ և արեան ա-
ստուծոյ հա՛ր։ Եւ հրաշալի յարու-

թեամբ քո քրիստոս սիրեցեալդ անե-
նայն նուաստութեամբ զպատրեալ, մը-
տանեն ի յառապատ ընդ վերա-
յիդ քրիստոսի աստուծոյ հայցըն։
Ընտիր օրհնեցէք. Առաքել բարձր
պարիսէք ընդեմ յանխոնարհն։ Զարդա-
նայիւն զգեցեալ մարմինն ի քա-
ռանկիւն սեղանի խաչին բանձրա-
ցեալ, սերովբէք սարսեալ զոդոյիւն.
սուա։ Որ ընդծոյլ անապականի պրեանն
ի կողակիցս սղբերէն սրբոյց սիրե-
լոյց. ժողովուրդք հեթանոսաց սուա
Որ տրտմանհաւրդ քո չարչարա- ողբ
նօք խաչին ազատեցեր ընդմարդն ի
սրբտմագգեալ փայտէն եւ ի մեղ-
սաճաշակ պրտղոյն. քրիստոս աս-
տուած եւ մեզ ողորմեա։ Որ
մանկուամբ քո կենդանի և մեռե-
լոմեամբդ յերկրի նորոգեցեր
գարձեալ զայնմարհս եւ զհոգեացեալ

թեսալիա. քրիստոս։ Որ երէք օրեայ յարութիւնամբ քո եւ համբարձմամբդ յերկինս վերածեր զմարդն առ կենաց փայտն եւ յանմահական ճաշակն. քրիստոս։

տէր Տէր փոյթակնածեա զերամբնոյն ի վերին հրնչեցեալ առ խըճկազեաց կանաչ ոյն փարատեցոյց զերկիւղմանց տրտմութիւնն։ Պահպանեալդ պակուցեալ անարիկ լինելիս, եւ կանաչեցն աւետարանեա՛լ, մահ մահու յաղթեալ եւ դատաստան մահ։ Քարոզս առաքելով առ երկնային առաքեալն, փառաւորեալ ի գալիլեա՛ եւ տեսանիցէք զկենագործն քրիստոս։

տէր Յանձնո փառաց խոնարհեցար եւ ընդեցար ըզհողեղէն բնութիւնս. վերառեր զանկեալն ի գերեզմանէ յանմահական ի կեանս. ըզ-

քեզ օրհնե՛ալ ի նմանէն բա՛ղդ
աբեղա՛ծ։ Ա՛նպարտականըդ մա-
հու դատաստանէն ի վերայ խա-
չին. ար փոխանակ դառնութեան
պատճէն արտո՛ցեր մեզ ի տիգա՛-
խոց կոդէդ. ըզքեզ օրհ։ Ա՛ռաքեցար
ի դժոխս ցուցանելով ըզպօրու-
թիւն աստուածո՛ւթեանդ. ջախջա-
խեցեր ըզգլո՛խս խաւդախտղին, խափան-
նեցեր ըզպօրութիւն մահո։ ըզքեզ։

Լո՛ւսով պատուածո՛ւթեա՛ն քո 62
քրիստոս լո՛սաւորեցեր տուր զե-
կեղեցի՛ս. պահեա՛ ըզան ա՛նշուք
յանխտեան։ Տո՛ն այսօր երա՛ս-
զէմ հանուածոց լո՛ց բանմո՛ւթեամբ
զնաւականս տուր եկեղեցո՛յ.
պահեա՛։ Բացան դրո՛նըք հաւատոյ
նո՛ր սրտիկս ընդունել զանմահ փե-
սացդ յանապատ. բաշխէ զմարմի՛ն
քո ես զարի՛ւն. պահեա՛։

Ո՛ր եկիր կամաւ հօր ի խաչ ե-
լանել վասն ազգի մարդկան. Թա-
գաւոր փառաց քրիստոս ամենե-
քեան օրհնեա՛ սգոյք։ Ո՛ր մանկա-
խանչի համբերեցեր վասն մեր ա-
մենակալիդ ի հօրէ. Թագաւոր փա-
Ո՛ր երեքծրեայ թաղմամբ պահե-
ցար կենդանի, յարոյթիւն մեր ե-
կեա՛ք. Թագաւոր փա։ Ը՛զկեր
օրհնե՛ա՛ ցէք եւ բարձր արարէ՛ք
ըզնա յաւիտեան։ Ո՛ր ի վերայ խա-
չին եհեղ զարիւն իւր քրիստոս,
եւ վրկեաց զարուարա՛ծս ի մեղաց.
օրհ։ Ո՛ր ընդմէջ կոխեաց զդժոխս
աւերեաց, յարուցեալ ի մեռելո՛ց
ազատեալ ըզմեզ. օրհնե՛ա՛ ցէք եւ
բարձր արարէ՛ք ըզնա։

Թխ՛ա՛նս իմ. Ո՛ր՝ ա՛ր՛խ՛ուեա վրդ-
կիչ։ Ո՛ր կամաւ հօր ըզչարչարանսն
յանձն առեր բանիդ աստուա՛ծ.

ՆՂԱՋՔ։ Ո՞Ր ՀԱՆԱՆԱՐ ՍՈՒՐԲ ՀՈ-
ԳՈՅՆ ԸՂԳԵՐԵԱԼԸՆ ՓԸՐԿԵՑԵՐ ՔՈ
ՅԱՐՈՒԹԻԱՆԸԴ. ՆՂԱՋՔ։

ՓԱՌԱՊԱՆԱԿԻՑ ՀՕՐ ՈՐԴՒ ՈՐ ՏԷՐ
ՎԱՆԱՆ ԱՆՈՂ ԽԱՉԵՑԱՆՔ, ԶԴՐԺՈՒԹԻ-
ԱՆԵՐԵԱԼ ՅԱՐԵԱՒՐ ՅԱՆՈՒՐ ԵՐՐՈՂ-
ԴԻ. ՎԱՅ՜ՈՒՔ ՅԱՐՈՒԹԻԱՆ ՔՈ ՏԷՐ։
ՀՐՁՇԱԿԱՆԱՊԵՏԻՆ ԲԺՇՈՒՄՆ ՈՐ ԸՂ-
ԱՓԱՌԱՅՆԱՆ ԵՐԿԻՒՂԻ՜Ս, ԶԱՐ-
ՀՈՒՐՑՈՑՑ ԱՒ ԴՐԱՆԱՆ ԳԵՐԵԶՄԱ-
ՆԻՆ. ՎԱՅ՜ՈՒՔ ՅԱՐՈՒ։ ԵՎ ԱՐԱՆ-
ՉԵԼԻ ՍՈՒՐԲ ԿԱՆԱՆՑՆ ԱՒԵՒՈՒԱՐԱՆ-
ՆԷՐ ԱՍԵԼՈ՜Վ, ՅԱՐԵԱՒ ՔՐԻՍՏՈՍ
ՅԱՐՈՒՑԻՉՆ ՄԵՌԵԼՈՑ. ՎԱՅ՜ՈՒՔ ՅԱ-
ՐՈՒԹԻԱՆ ՔՈ ՏԷՐ։

ՈՐ ԲԱՐԵԲԱՆԵԱԼԴ ԵՍ Ի ԳԱ-
ՍՈՑ ՔԵՐՄԱԿԷՑ ԱՆԴԱՌՆ ԹԱԳԱՒ-
ՈՐ. ՕՐՀՆԵԱԼ ԵՍ ԵԼ ԳՈՎԵԱԼ ՅԱ-
ԽՍԵԱՆ։ ՈՐ ԽՈՆԱՐՀԵՑԱՒ ՅԵՐԿՆԻՑ
ԵԼ ԱՌԵՐ ՄԱՐՄԻՆ ՁՆԱԽԱՍՏԵՂԾԻՆ

ամենայն. օրհնեա՛լ եմ ես զո։ Որ
նբաստես ի վերայ չորեքկերպեանն
կենդանեացդ բրիաոնս ասացեալ.
օրհնեա՛լ եմ ես գովեսլ յաւ։
գ Գործեալ սեաւն ընտէր օրհնե-
ցէ՛ բբբ֊ք բարձր արարէք յաւի՛-
տեան։ Գիշերք ընտէր օրհնե-
ցէ՛ բբբ֊ք. Ընձեռատեսլն ի յամեռ
փառաց ըզբա՛ րեբանեսլն ի հրեշ-
տակաց. ընձա՛ անդադար օրհ։ Ի՛ա-
բայել ընտէր օրհնեացէ՛ բբբ֊. Որ
յահէ փառաց ամառածուխեանն
գոլա՛ն զընաւրհուռնք երկնից. ընձ-
նա՛ անդադար օրհնեցէ՛ բբբ֊ք բարձր
արարէք յա՛։

ոգր Ի՛ խա՛չ եղեր բա՛նդ ամարեաց,
մարմնացեալդ ի կուսէն կամաւ հօր
և հոգւոյն, ի վերկո՛ւիս ե՛ն ամգի
մարդկան։ Ի գերեզմանի եդար ա՛-
նապական, զի զմեռելս ի՛մբենս

մեր բարձեր, լզգերեալսըն փըրկեցե՛ր ի ձեռաց մահու։ Ե՛ւ յեր-
րորդ աւուր յարեար ասուածա-
պէս, ի յերկինս համբարձար ընդ
աջմէ՛ հօր նըստար. փառաւորեա՛ղ
ի հրեշտակաց և երկրպագե՛ալ ի
սերովբէից։

Կա՛նանցըն կանխե՛լով ի մա- տէր
ղումըն կենդանեացն տեսին ըզ-
վէմն ի դրանցն ի բաց վերժեալ։
Թաւիւր լզգերե՛զմանն ե՛ւ ուն՛յն
տեսանէին, ե՛ւ որոմո՛ւթեամբ
լայի՛ն յուսահատեալք։ Մա՛րդ խա-
չեցե՛ալն զի՛ լա՛ւ յուսահատեալ,
քա՛նզի բրիստոս փառօք մեծաւ
յարեաւ։

Ո՛ր ի քառա՛կերպեան նըստոս հրց
յամօռ, ա՛նլըռելի՛ ձայնիւ օրհնեա
ի պայծառ դա՛ռնէց հոգեւո՛ր եր-
գով. ա՛ստուած հարցըն մերոց։ Ո՛ր

ի վերայ մարմնոյն Տեառն եւ խնամեա զբո զարտասուս, նո-
շանաւ խաչի քո լցումդ սպրիցու-
ցեր. ամեն։ Որ նըստիս ի յա-
ջոյ փառաց առաքել բարձրեալ
դումեալ, նոյնպէս խաչի քո լցումդ
սպրիցուցեր. ամեն։ Ընդ[ս]ր.
Ա՛ՀԱՊԱՐԱ՛ՆԱՅՆ գործըք տեա՛ն
լցուել օրհնե՛ցէք։ Ա՛ՄՆ յօր վը-
կայեան տնտր խաչիւըն զուարճա-
ցան անարատք. ա՛՛։ Ա՛ՄՆ յօր մը-
տեալ ի գերեզմանն աներեւոյց ընդե-
ժոխս. ա՛՛։ Ա՛ՄՆ յօր ի յերկինս
համբարձաւ ընդ աջմէ հօր նըս-
տաւ. ա՛՛։

թխ՛ենա կր. Ողորմեա մեզ ամեն։ Որ ի յերկնից ի հօրէ էջեր
անընակիզըն զոդի, նոյն հնձն ընդե-
ժոխս աւերեցեր. ողո՛ր։ Որ լցեալ
ունգայիս աստուածութեանդ ե-

բեւեցուցեր վերկին, ըզպանդխտ պահանըն զարհուրեցուցեր. ողո՛ր։ Ո՛ր ձեռօքըն Թովմայի շօշափեցար վերկին. ան աշակե՛րտըն մըտեր դրօքըն փակեա՛լով. ողո՛ր։

Ա՛հագին ձայնիւըդ քո քրիստոս ի վե՛րայ խաչին դողայուցեր զամ- րարածս ամենայն, զերկինսն եւ զերկրաւորս բընութիւնս։ Ա՛հագին երեւումըն հրեշտակին զարհո՛ւրեցոյց ըզկանայսն ասելով, զի խընդրէ՛ք ընկե՛նդանին ընդ մեռեալս։ Ե՛ւ յահէ զօրութեան սաստուածորդւոյն զարհուրեցա՛ն կամ- բապե՛տըք գերժոխոցն ասելով. հա՛մ բանձէ՛ք իշխանք ըզդրո՛նըս ձեր ի վե՛ր։

Յո՛րժամ ի խաչի՛ն բեւեռեցար քրիստո՛ս սաստուած. եւ զանդամ նորո՛գեցեր ի նախասահմանեալ բընու-

թեամբն. օրհնեալ տէր ամենայն հարցըն մերոց: Որ ի սպասաւորէն սպասակիցսն եւ ի վինասորէն զի պարզեսցէ խոցեցեալ. օրհ: Թա՛ զնցա՛ր ի մէջ երկրի եւ յերծոյզ աւուր յարեսցի ամենակարող վըրկիչ. օրհ: Գո՛րծեալք սեամն ըզտէր օրհնեցէք եւ բա՛ձր արարէք ըզնա յա՛խտեան: Գիշեալք ըզտէր օրհնեցէք. Որ էիր յեռւթեան ի բա՛ձնա, եւ ի հնչէ աւսքեցար ի յերկիր վասն մեր մեղաւորացս. յիշեա՛ զմեզ տէր: Խ՛արկէ ըզտէր օրհնեցէք. Որ բանիւ քո բարձեալ ունիս զամենայն արարածս, եւ ’ի խաչէն վասն մեր բեւեռեցար. յիշեա՛ զմեզ տէր:

գ

ապր

Ա՛նեղակից բանըզ հօր և եղբ՛ոց պատճառ. ո՛ր ծընար ի կո՛սէն, ըզքե՛զ ծանեալք անսըւա՛ծ ա՛

զանձեմք ողորմեան ազգի մարդկան։ Սերունդքն ձեր անաւոր եւ գոհա- ւո՛ր կենդանեաց եւ մեռելոց, որ ի խաչին բեւեռեցար. ըզքեզ կեն- դանութեան աղբիւր եւ պար- գեւառո՛ւ անմահ ողորմութեան, որ յարեար ի մեռելոց. ըզքեզ ձանեաք անարժան ազանձեմք ո- ղորմեան ազգի մարդկան։

Որ ի վերդ ես քան ըզմիտս եւ զիարհուրս, համագոյակա՛ն եղեր ըզոս ապարող, ի հօրէ առաքեցար վանքն մեր եւ մարմնացար ի սուրբ ի կո՛ւսէն։ Անբընի՛ն ի չէութեան անարժան, տնօրինեցար յարգանդի կուսին, ապրեցուցանել զնախա- ստեղծին ձրնունդն, եւ վերըս- տի՛՛՛ն նորոգել ի փառս։ Պչհատա- ցար մարդ եղանիլ անարժան, այլ եւ խաչի համբերութիւն ըզմահաղո՛ւմըն

յանձն առեր զերկնքօրեայ, և յան-
բռնացեա՞լ նորոգեցեր զմշխատիս։
Մրաձին որդի աստուծոյ, զա-
ետաստանումըն սրբոց մարգարէ-
ից աստանօր լուսաւորեալ պայ-
ծառացուցեր. օրհնեալ ոէր աստե-
ա՛ծ հա՛յրըն մերոց։ Համառն-
բռնթեամբ եկեր ի չարչարանս, եւ
ըզմահսարեր փայտըն բա՛ռներ ի
վերայ կենաւքեր ուսոյդ, եւ ըզ-
նոյն կենաց փայտ մեզ շնորհեցեր.
օրհ։ Քանզի կողիւըն վիրաւորեալ
նախահայրն, ի քո յանարատ ի
կողդ ընկալեա՛լ ըզեւոցումըն գե՛-
ղատրեանն. եւ անապական ար-
եա՛մբըդ քո լուանա՛ցեր սուրբ
զեկեղեցի. օրհ։ Ըզտէր օրհնեցէք
բարձր արարէ՛ք ընդնա՛ զյաւի՛-
տեան։ Մրաձին որդի՛ն ի խաչին
բե՛ռեռեալ, արեամբ մարմնով զը-

նչ ի գերեզմանէ. անճնայն գործք
օրհնելով բարձր ասաց։ Լուեայ ե-
բանելի՞ կա՞նայցն զաւետիս
սուրբ յարութեանն, պատմէի՞ն
աշակերտացն եթէ յարեա՞ւ տէր.
անճնայն։ Ընթացեալք ի միանին
պետրոս եւ յովհաննէս, տեսա՞
նէի՞ն զգեստեղէնքն յատուա՞
ձային մարմնոյն ունայն. անճնայն
գործք օրհնելով բարձր։

Եկեր ի փրկութիւն թագաւ- ողբ
որ անմահ, եւ ընդմէդ ճաշակե-
ցեր փըրկիչ աշխարհի. ոչ՝՝ր-
մեա՝ Թաչի համբերեցեր անարգ-
վեալն մարդկան, եւ զթագաւո-
յանձն առեր զերեքօրեայ. ոչ։ Եւ
ի մեռելոց յարեար իշխանութեամբ
ոչ՝՝ս տէր. զի՞՝՝ս զմեզ ընդմեռ-
եալս նորոգեա եւ կե՝՝ցո։

Զյարութիւն աստուածորդւոյն տէր

հրեշտակապետն այսօր մեծով կանանցն ասէլով, յարուցեալ է տէր ի գերեզմանէն։ Ընթացեալ կանանցըն խրնդութեամբ պատմէին աշակերտացն ասէլով. յարուցաւ Վանն որոյ եւ մեք ընդ հրեշտակին գոչեցուք զյարութիւնըն քրիստոսի, որ փրկեացն ըզմեզ ի ձեռաց մահու։

ԿԱՆՈՆ
ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՅԱՄԲԱՐՁԱՒ տէրըն մեր Յիսուսիս, ամենայն աշակերտաց ի նմանէ՝ ընտանեաց ի քաղաքիդ երուսաղէմ՝ մինչեւ զգեցուցանիցէ զօրութիւն ի բարձանց։ Միայն եաւ սուրբ առաքելոցն զիմաստիս եւ միակրօնն, միայն նմատեին ի սուրբ վերնատունն, եւ ակն ա-

նէին գայլասեան սուրբ հոգւոյն. Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման. եւ ակեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեա՛լսն, մինչդեռ նըստէին ի տունըն վերնատանն։

Հանըրածանօ տէրըն մեր քրիստոս օրհնութեանմբ ընդ ամպս երկնից, եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան յերուսաղէ՛մ. մրտաւնութեամբ վեր առաքէին զաղօթս։ Մրսեալ ի յերկինըս բիւրաւոր զօրըթք բազմութեամբ հրեշտակաց. ոըք աղաղակէին եւ ասէ՛ն, օրհնեալ եկեալ ի յանունըն տեառն։ Նըստեալ ընդ աջմէ ծընողին, կամ տարեալ ըզխոնարհացեալ պարգեւս. մըխիթարիչ սուրբ հոգին գայ մեզ ձե՛զ, սրբըբացուցանել զմեզ զողորմութիւն։

Օրհնեալ սրբոյ քաղցրութեան

քն տէր, որ պահեցեր զմեզ յերկրի. այսօր համբարձար փառօք յերկինս առ հայր հրեշտակաց գասուք. օրհնեալ տէր մատուած հայրցըն մերոց. Հիացաւն վերինքն ընդ մարդկայինն քո կերպ, հմայեսականեալըք զեռայեանն, ով ե սա դիմեալ յերկրէ ամբիւնազգեստեալ. օրհ. Երգէին հրեշտակքն զգեստիմեան առաձն առ բարեպաշներս դրանց երկնից. սոքա համբարձէք իշխանք ձեր ի վեր եւ մըտէք արքայ. օրհնեալ. Ըստեր օրհնեցէք եւ զ
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան. Որ ելն ի կաոս իւր և ընկճեաց զիշխանըն մահու. օրհնե. Որ եդ յամպս ընդելնայս իւր եւ վերացաւ առ հայր ի յերկինս. օրհ. Որ նըստի ընդ աջմէ հօր հաւասար առըր հոգւոյն. օրհ.

ՃՂԲ Որ ողորմութեամբ քո հիմնեցեր զաշխարհս, եւ իջեալ փըրկեցեր ի յանիծից ադամայ. այսօր համբարձար փառօք յերկինս ըստ ՚ՔՍՁր. ողջոյն ըմեա մեզ սատուածդ. Որ եւ լեր ի բարձրադիտութիւն քառամեբեւն սուներլով զհեծելութիւն փրկութեան. այսօր համ. Որ երեքօրեայ թանգամբ քո դատապարտեցեր ըզդատաձանող վիշապն. այսօր համ.

ՃՃԲ Իշխանութիւնք երկնից զարհուրեցան տեսանելով զքեզ քո քրիստոս, ընկեր սո ընկեր սարսեալ անէին. ոչ է սո թագաւոր փո՚ռացս. Սա է մարմնացեալ բանն սատուածդ որ ի խաչին ըզմեզս բոպան, եւ վերանալոցեալ փառօք գայ յերկինս տէր հըզօր զօրութեամբ իւրով. Սա է որ ի գերեզմանէն յարեաւ եւ աւերեաց ըզդըժոխս, եւ վեր

համբարձեալ փառօք գայ սո՛ւրբ
ոգի կարդոյ ի պատերազմի։

Որ հանդարձանն այսօր սուսա-
ծայինն իշխանութեամբ ի հայրական
բո՛ւյս կառս, սպասաւորեա՛լ ի
հրեշտակական գունդ՛ն, որք նո՛-
ւագէ՛ն սաղմով, համբարձէ՛ք զձեզ
իշխանք դրդռունդս ձեր ի վե՛ր, եւ
մտցէ՛ք թագաւորն փա՛ռաց։ Հիա-
ցան վե՛րնականն իշխանութիւնքն եւ
սոսկալի ձա՛յնիւ այգաղանէ՛ն
սո՛ւրբ մխեա՛նս, ոմ է սա՛ թագաւո՛ր
փառաց, ե՛կեալ մարմնով եւ սքան-
չելի՛ զօրութեամբ. համբարձ։ Եղա-
նակէ՛ին վե՛րնականն պետութիւնքն
հրաշալի ձա՛յնիւ, երգէ՛ին երգ
նո՛ր սաղմո՛ս. սա՛ինքն է՛ թագաւո՛ր
փառաց, փրկիչ աշխարհի եւ ա-
զատիչ ազգի մարդկան. համբարձ։

Ո՛րըք տեղեկացեալ եղանք նըմանու-

թեան մանկա՛ն քո ա՛ղբիւր ստուե-
ծոյ. արժանաւորեա՛ զքեզ կեր-
պանականից լինել քեզ փա՛ռաց
թա՛գաւո՛ր. քա՛զ երգեցեն եկե-
ղեցիք սրբոց ը զե՛ղբիւրն հոգե՛-
ւոյս։ Զհի՛ն մարդըն խաչակից քեզ
արարեր, եւ յղեալոց մե՛զ ձե՛ն
շի՛նո՛ւցեր. սգաւոր՛ցեր յզմե՛զ
կենդանա՛ր փայտիւն յոտո՛մ մանծար,
եւ շինէք արեան քո ա՛րբուցի՛ն
ըզտի՛ն զերս. քա՛զ եր։ Վա՛յն զը-
թուխեանըդ քո սստուածայի՛ն
մարդե՛ղութեանըդ հա՛ւատա՛րեցեր
յզմե՛զ մարմնո՛յ քո՛ ե՛ւ ա՛րեան,
պատարագա՛ըդ հօր ի հո՛ւ ա՛ն-
նո՛ւշից յզմա՛րմի՛նդ ա՛ւ ի մէ՛նջ, ե՛ւ
համբարձա՛ր լո՛ւսափա՛յլ ամպո՛վք.
յայտնեցա՛ր իշխանո՛ւթեանց եւ
պե՛տո՛ւթեանց, ո՛րք հիացեա՛լ հար-
ցանէին ելոյ՛ այս ո՛վ է ա՛ր գի՛մ-

եան՛լ գայ յե՛ռ՛վմայ. եւ յեկեղե-
ցո՛յ քո ուսանի ըզբանզմանպատիկ
զհամա՛ռատութի՛ւնըս քո. քե՛զ եր։

Պատճառն վասնի ոյդմ քո յերկնից անբանակիզեն անեզ. մար- հց
ճեանա՛լ ի սրբոյդ կուսէն տըեօրի- դձ
նաբար. օրհնեալ ոչ ար ամուսնած
հարցըն մերոց։ Որ վասըն յանցա-
նացն ամսանայ նախատեզծի՛ն ի
վերայ խաչին, զինուորըն գեղար-
դեամբըն բանայր ըզկողաՀոս աղ-
բիւրն. օրՀ։ Որ ըզմահ կոխեաց
քրիստոս ամուսնած, եւ մեզ կեա-
նըս պարգեւեաց հրաշալի յայտո-
թեամըն իւրով. օրհնեալ։ Ըզո՛ր. գ
Ա՛ռաջ՛նորդ մե՛նայն գործըք տեա՛ռն
ըզտե՛ր օրհնե՛ցէք։ Ա՛յր յոր խո-
ցեաըն ի տիգո՛ղէն համեզ մարմն-

վրն քաղքրացոյց ըզձաշակացն ըզ-
դատումի՛ւն. ա՛՛։ Ա՛ՀՐ յօր ոմա
լուսոյ սիւն գործեալ ի հրոյէ վի-
մին. սահանապնդքըն պակուցեալ ի
հրանկիզմանէ լուսոյն. ա՛՛։ Ա՛ՀՐ յօր
հրաձե՛ւ փայլակնացայտ լոյսն ամե-
նից ըզգատիցն ի հրաշագործ յա-
րութիւն. ա՛՛։

ողբ Ըզքեզ աղաչեմք ողորմեա մար-
գասէր։ Ո՛ր էիցս էակ փառակից
ընդ Հօր ե՛ւ արարչակից Հոգւոյն, խո-
նարհեալ ի մերս վերստին զմար-
մին. ըզքեզ աղա՛։ Ո՛ր զվարդուձն
աւուր դատաստեամբ լերուցն
քաղքրացուցեր ըզձաշակն, դա՛ւան-
եալ ըզքեզ տէր ամենակին. ե՛ւ
մեք աղա՛։

տէր Փառաւորեա՛լ անճառելի յա-
րութիւնդըն քրիստոսի։ Ո՛ր կամա՛
Հօր և Հոգւոյն ի վերայ քառասե-

եւն պատարագեալ գոն անտե-
ծոյ. փառս։ Քրիստոս անմահ թա-
գաւորն հետայօսեալ ի դժոխս,
կապեաց զիշխանսն մեղսանէր. զմա-
հս հս գերեալսըն յաղտայ կենաց
գործեաց ի կեանս անմահ. փառս։
Փառաւորեալ գանձն քո սուրբ, հբց
անարատ հաւատըդն մերոց։ Որ յա-
ղակրզենական ի հօրէ առաքեցար,
եւ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն.
անտր։ Որ չարչարեցար մանկամով
վանըն մեր, եւ բանձեր զմեղըս
մեր ի խաչափայտն. անարատ։
Ընդունէր օրհնեցէք բանձր ար- գ
րէք զինա յաւիտեան։ Որ ի խա-
չին բեւեռեալ քրիստոս զմահ
կոխեաց, եւ զնախանատեղծն ի ծա-
ռայութենէ մահու ազատեցոյց.
բանձր արա։ Որ ի գերեզմանի եւ
դա որպէս մարդ, եւ ի հրեշտա-

կաց մըշտընջենաւորութիւն հօր քարո-
զեցան. բանիւ։ Որ տակաւին հինց-
մանէ ըզպահանջականսն զարհու-
րեցոյց, եւ ըզտըրտմութիւն խա-
զաղեցուցեալն փոխարուեցոյց. բանիւ։

ՈՂ Ո՞նժամանակ մատուած սին-
քակիզեն եւ անձամբ, այնոքա
սրտիցէ, որ միշտ ընդ հօր օրհ-
նաբանեալ էին ի յանմահից, զգա-
ուանգեալ օրհնաբանիչք եղիցէք. որդի
մատուածոյ ոգիացաւ բանիւ։ Որ ա-
քեցաւր ի հօրէ և մնալովնցար սէն-
ճամբայէս ի տալը ի կուսէն. հա-
ճեցար ընդմէդ խաչիդն ի յանձն
այոնուել փոխանակ գաղտապար-
տութեան նախատեղծին. որդի։
Որ բեւեռեցար ի խաչին յաղագս
մերոյ յանցանաց փըրկիչ բոլորից.
սհատար գոչմամբ ձայնիդ զարան-
յածըս դողացուցեր, եւ ըզերա-

ւորքն խաւարեցուցեր. Որդի ա՛ւ։ Ո՞ր ընդ մեռեալսս հանարեալով զմարդուն ընկալար բովանդակելի մա՞րմնով. յարուցեա՛լ յերրորդ աւուր հրճշտանկացն աւետարանն Լամեքայ քանզի յաշակերտեալ կանա՞նցն. Որդի ա՛ստուծոյ։

Զանձառելի յարութիւնն հրաշ- տէր
շացեալ հրճշտանկըն գոչէր ա՛ւ կա-
նայան ասելով. յարուցեա՛լ է ոչ՛րն
ի գերեզմանէն։ Ո՞ր էակիցդ ես ընդ
հօր զա՞յհաւոր յարութիւն քո ի
գերեզմանէն, սքողեալ կանայք-
քըն խրնդո՛ւթեա՛մբ քարոզէին։
Յարեաւ ոչըն ի մեռելոց եւ ըզզօ-
րութիւնս դիմոխոց խորտակեաց,
եւ զարգելեալն ի նմա կորզեաց
ընթանչելի՛ յարութեամբն իւրով։

Թանգաւոր քրիստոս էակից հօր ճշ
եւ հոգւոյն, որ վասն մեր մար-

ձեռացար ի սուրբ կոնքն. Թագա-
ւոր փառաց քրիստոս քե՛զ փառք։
Ո՛ր կամաւոր մահուամբ ըզմահ մե-
ռուցեր, եւ անապական յարու-
թեամբըդ քո նորոգեցեր զմշ-
խանհս. Թագաւ։ Ո՛ր կենդանարար
արեամբըդ քո լուսաւորեցեր սուրբ
զեկեղեցի. երգեմք քեզ ընդ հրեշ-
տակս սաղմոսել. Թագաւոր փառաց
քրիստոս քե՛զ փառք։

ԿԱՆՈՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻՆ

օրհ
պվ

Ս՝ ԵՒԱՀՐԱՀԵ այս խորհուրդ ամանդութեամբ առ մեզ հասեալ, զոր հոգւոյ լուսաւոնն ի պաշտպանէն իւրմէ լքեալ. ԵՒԹԷ ոճն մեծ է այսօր իմոյ դասուն որ ի յերկինս։ Քանզի ի յերկնէն վերին երկնաւորին ոչ ի յերկրէ, քստ դասուց երկնայնոցըն ոճնէին ուրախութեամբ, ի հրեշտակացն լսկըսեալ մինչ ի յամենասըն կամարեալ։ Ասկ ի չորրորդըն դասէ պաշտպան եղեալ լուսաւորչին, ի դանուն իւր փոխադարձեալ ուրախութեամբ տօնակցութիւն. զոր հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մարմնով հրեշտակն։ Եւ քանզի մեծ այս խոր-

հնդոց ի փրկութիւն բանաւորաց, հրեշտակաց եւ մարդկան առ հաստատակ կառարեալ. երկոցունց սեռից ի միասին յարմարութիւն։ Եւ զի շարժեալ նախանձու երիցապոյն զաւակին ի գիւտ մոլորեալ եւ կորուսեալն անառակին, հրամայէ հայրըն վերին ուրախանալ ի միասին։ Վասն որոյ եւ մեք հանդիսասցեմք ընդ նոսին. երգեցողք օրհնութիւն հանապարհաց փրկողին. որ երարձ ըզխոստովանութիւն եւ հանաստեաց զհանգստութիւն։

Այսօր ցընծայ եկեղեցի երկրաւորաց եւ երկնայնոց. քանզի մեկնեալն ի միմեանց ընտ նախահօրըն յանցանաց, միաւորի վերնոյն անարատական խոնարհութեամբն։ Այսօր զէնդին համայնից բնութեանց եւ ըզգալեաց, որ և ըզմարդն

ի պատկեր իւր սուրբ կանկեանն
ի պատրանաց. օրհնեցէք որդիք
մարդկան կանգնեալք երկրին ա-
բարձմանեամբն. Ո՛ր զհանգեր-
ձեալն խորհուրդ հոգւոյն յայտ-
նեաց տեսանողացն, եւ ելեալ կա-
տարեաց հօր եւ հոգւոյ սուաք-
մանբ. օրհ. Ո՛ր ի լռութեն բոլորից
տնօրինական մեծ խորհրդոյն, ա-
ւետեցեալն սո ի վէնջ փառօք առ
հայր վերհամբարձաւ. օրհ. Զոր
տեսեալ ամպևանծնին ի հրաշամն
ըզվերնան, բարբառելով սո ի-
մեանս եմէ այս ոմ եկեալ յերկրէ,
կարմրացեալ հանդերձիւ ի տիգա-
խոց բըզխեալ կոզէն. Ո՛սոմ լը-
եալ ի նմանէ զարժանահայս պա-
տասխանին, եմէ զգեբեալ սզգ
մարդկան ի գերազէն արեամբ
գնեցի. յոմէ օրհնութիւնք նը-

ման ի փըրկեըծս աւետմամբ նորա։

Ա՛յսօր արուրիչդ արարածոց, որ
նորահրաշ ամարչութեամբ զանդա-
թեցեր զնկեղեցի. ըզքեզ բարեբա-
նեմք ածուածդ հայրըն մերոց։
Ա՛յսօր կենդանիդ յանխոնարհից, որ
ըզմեզօք մեռեալ բնութիւնս բար-
ձրացուցեր փառօք յերկինս. ըզքեզ
Ա՛յսօր որ զտարագրեալքս ընտ յան-
ցանեցն, գերանդոյն քան զառաջինն
ընդ քեզ յաթոռ հօր հանգուցեր.
ըզքեզ բա։ Ըզտէր օրհնեցէք եւ բար-
ձր ամարէք ընդմի յանխոնարհն։
Ժողովուրդք հեթանոսաց ուրք ընդ
հրեշտակըս բարձրացայք. որով զան-
ճառ փառն ընկալայք. օրհնեցէք։
Քահանայք և պաշտօնեայք ուրք ընդ
քրովբէսըն գասեցայք. ընդ նոսին
համաձայնեալք որ գասեցոյցն օրհ։

Ա՝ստուածածնին մերոյ լուսոյ

արեգականն այդպիսութեան առեւելք, որ ի խաւարի աշխարհի ծագեցեր լուսոյսն գերազանց. օրհնութեամբ լցեալ բարեբանեալ մեծացեալ յանեմք։ Ա՛մպ թեթեւ լուսոյ անընդունակ խոնաւութեան, որ լցցօղն կենաց ի ցամաքութիւնս բնութիւնս ցօղեր. օրհ։ Սերովբէ հողեղէն եւ մարմնաւոր քերովբէ, որ զանեմն ի նոցունց յոտմայնի քոմ կրեցեր. օրհնու։

Որ բանիւ բանալ հօր գոյացուցեր զիմանալիսդ, ի պաշտօն փառաց քոց եւ էակից փառակցացդ. ողորմեա մաղթանօք սոցա երկրպագելոյ բանաւորաց։ Որ ամենամեծ պարգեւօք քեզ զառաջինսն լցուս, եւ ի ձեռն նոցա որ ի խոնարհ քոյն լցնուս. ողորմեա մաղ։ Որով եւ մեք վերջացեալք յամէնատես քո

ողբ

շնորհէ, ճոխանամբք նոքօք գեր ի վերոյ քան զարժանն. ոչզոմեա՛։ Վասն որոյ եւ մեք հանդիսացեալ ընդ նոսա, ոսկեձեմբ ցընծութեամբ զհանապատակից զիրքութիւն. վա՛ յելեալք յանճախանձ անառաձօ՛ յինն քո պարգեւս։

մէջ Քահանայապետք աստուածինք հանդիմութեամբ անախտ բնութեան, բազմաշէմ քերովբէք եւ վեցթեւեանն սերովբէք. բարեխօս լերուք առ ամէն հանդիսակից ձեր ոսկեպատս։ Տէրունիւնըք վերինք եւ զօրութիւնք հրեղէնք, իշխանութիւնք վեհապետնք եւ քահանայապետք երկրորդք. բարեխօս։ Հրեշտանկապետք երկնաւորք եւ հրեշտակաց զինուորութիւնք, պետութիւնք բարձրագոյնք ի քահանայապետութեան երրորդ. բարեխօս։ Ոյք ի

սիրզամն փրկութեանն ի քէջ հովուին յայտնութիւնն. սնբաւն հօտիցն հովուացց երգակցելով երգելին. ընդ նոսին համաձայնեալ երգեմք եւ մեք զփառս ի բարձունս։

Ո՛ր զամենազօր զօրութիւնդ քո ցուցեր ի բաբելոնէ փրկելով զերկիր մանկունան ի հնոցին. զգեզ օրհնե՛մք անարա՛ծ հայրցն մերոց։ Ո՛ր զգազամագեղ ներողութիւնդ քո ցուցեր զօրաց երկնաւորաց տարածելով զանձուկս քո ի խաչին. զգեզ օրհ։ Ո՛ր զգազամագոթ ազատութիւնդ քո ցուցեր առ ազգըս մարդկան թագելով ի սիրտ երկրի, զի զմանհա բարձցես զերկիւղ. զգեզ օրհնե՛մք անարա։ Ըզ-տէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք զ-

հց
դկ
գ

նա՝ յանխտեան։ Բանն անէ զակա՛ն խանարհեալ ի հողեղէն գոյացու-թիւնս. հանգերեալ չարչարանաց զմա՛հ խաչի ի յանձն էառ. բարձր սրա։ Եւ ինքեան ի գերեզման անա՛պական եւ առաք մարմնով, յարու-ցեա՛լ յերրորդ աւուր լոյս ճագեա՛ց տիեզերաց. բարձր ա՛։ Ի՛սկ հրեշ-տանափառեան ինքեան ի գերեզմա՛նէն կենառո՛ւին, աւետէր առ սո՛ւրբ կանայան տէր յարեաւ ի մեռելոց.

բարձր սրարէք։

ՈՂՐ Յարեա՛ր երեւեցա՛ր առաքելոյն, եւ մե՛զ փրկիչ ո՛ղորմեա։ Զեզ քրիստոսի՛ թագաւորի՛դ անմահի՛ եր-կիրպագանե՛մք, և զյարու-թիւնդ քո փառաւո՛րեմք։ Փառք փրկողի՛դ եւ մխիթարի՛դ անմահի՛։ փրկեա՛ զմ-ծոդովուրդն քո զոր ընտրեցար պատ-ուականն արեամբդ քո՛վ սրբով։

Յորժամ եկին ի գերեզմանն ի՛ւ զսրբեր կանայքն, եւ բերին զբ- խունկսն ի խրնկել զմնապատնէն մարմնին։ Յայնժամ հրեշտակն ա- ւետարանէր յա՛րեւմ քրիստոս. պատմեցէք աշակերտացըն զյարու- թիւնըն տեառն։ Խակ նոցա զար- հո՛րեալ վասն ահագին տեսլեանն. պա՛տմէին աշակերտացըն զհա- գին տեառնըն։

Ա՛յսօր ցընծան երկինք եւ եր- կի՛ր յարութեամբ քո՛ տէր. ան- սո՛ւաձ հա՛ղցըն մեզ։ Ա՛յսօր նո- րոգեցա՛ն տիեզերք անմե՛նայն յա- րո՛ւթեամբ քո՛ տէր. անսո՛ւաձ հա՛ր։ Ա՛յսօր հրեշտակապե՛տն ա- ւետա՛րանէր զյարո՛ւթիւն քո տէր. անսո՛ւաձ հա՛ր։ Ըզտէր օ՛րհնեցէք բա՛րձր արարէ՛ք ընձա՛յ յաւիտեա՛ն։ Ո՛ր չա՛րչարանօք խաչի՛ն փրկեաց

զոխեզկրա. եւ հեղմամբ սրեանն
իւրոյ զմոռոմիսն մեզ շնոր-
հեաց. բարձր անուն։ Որ երկքօրեայ
թաղմամբ զդիմոխս աւերեաց. եւ
յարութեամնն իւրով զյարութիւն
մեզ պարգեւեաց. բարձր անուն։

ոդր Որ բզկերպատուհաս մանկացոյ
բընութեանն ազգի մարդկան յանձն
առեր սասրսած բանդ էակից հօր,
եւ եկիր կամաւ ի խաչ։ Որ ի վերայ
նախանատէզին ըզմեռանիլ յանձն
առեր համբերելով չարչարանաց ի
խաչին բարձրացար բանըդ գոյա-
կից հօր, եւ խչեր ի գերեզման։
Եւ յերրորդ աւուր յարեար զմա-
հու լուծեր զիշխանութիւն, սր-
ձանկելով զմոբռնեացն ի նմանէ
բանըդ փառակից հօր. եւ նրստար
ընդ աջմէ հօր։

ոէր Եկ հրճշտակն յերկնից սւեստա-

ւմր եղջմանիկ եւ սուրբ կանանցըն քարոզէր սաբլոն. է ձեմ զ վերբա-
սին լոյսըն ծագեալ ի յաշխարհ. Ա՛յսօր սեմբլ ահեղակերպ հրեշ-
տակապետին մերձեալ ի գունդ վիճուորացն. այսօր սրբոսաբեկեալ
պահապանացըն զարհուրեալ մե-
ռանէին. է ձեմ զ. Ա՛յսօր ցընծայ
երուսաղէմըն վերին. այսօր ցընծայ
սիոն մայր եկեղեցի. քանզի փըր-
կիչըն մեր յարեաւ եւ աւերեաց
ըզդըժոխս. եւ մեմ զ վերնատունն
լոյսըն ծագեալ ի հօրէ.

Փառաւորեալ է անո՛ւն քո հրց
սուրբ. որ՛ոմք ի անտրամած հայրցըն
մերոց. Որ ի բանձունս ըղնակեալդ
ես եւ եւ հայիս յարտասուս քո քար-
ցրուեցեալս. փառս. Որ ի յերկրի
երեւեցար, եւ ընդ մարդկան շըր-
ջեցար, Թագաւոր յաւիտենից. փառ

գ Ը՛զամէ՛ր. Ա՛մենայն ա՛ւուրսն՝ք ծ՛ուխ՛ը՝ նե՛՝ց՛ք՝, եւ բա՛ռնձր ա՛ռա՛՝ջ՛ք զե՛կ՝ե՛ալն ի փ՛ր՛կու՛թի՛՝ն մ՛ա՛՝ղկա՛ն։ Ո՛ր է՛ակ՛ից՝ն է՛՝ հ՛ծ՛ր ե՛՝ւ ա՛՝ւ՛ր՛ը հ՛՝ղ՛՝ւ՛՝ն ի յե՛՝ր՛կ՛ի՛ն է՛ր՛ե՛՝ւ՛ե՛՝ց՛ա՛՝ւ. ա՛մե։ Ո՛ր հ՛ր՛ե՛շտ՛ակ՛ա՛՝ց՝ն ա՛՝ն՛ո՛ւ՛ա՛՝ն՛ե՛՝լ՛ի՛՝ն է՛, ի վե՛՝ր՛ա՛՝յ խ՛ա՛՝չ՛ի՛՝ն ս՛ե՛՝ա՛՝ւ. ա՛մե։ Ո՛ր ս՛ր՛ո՛՝վ՛ե՛՝ց՝ն ա՛՝ն՛հ՛ա՛՝ա՛՝ն՛ե՛՝լ՛ի՛՝ն է՛, ի գ՛ե՛՝ր՛ե՛զ՛ա՛՝ն՛ի՛՝ ե՛՝դ՛ա՛՝ւ. ա՛մենայն։ Ո՛ր ք՛ր՛ո՛՝վ՛ե՛՝ց՝ն ա՛՝ն՛ի՛՝մ՛ա՛՝ն՛ա՛՝լ՛ի՛՝ն է՛, ի յե՛՝ր՛ր՛ո՛՝ր՛դ ա՛՝ւ՛ր՛ ե՛՝ւ ա՛՝ւ՛ր՛ ե՛՝ւ՛ա՛՝ւ. ա՛մե։

ողբ Թ՛ր՛ե՛՝ն ի՛՝մ. Ո՛՝ղ՛՝ո՛՝ր՛ք՛ա՛՝ե՛՝ա՛՝ւ ի՛՝ն՛ձ ա՛՝ւ՛ա՛՝ր՛ւ՛ա՛՝ծ։ Ո՛ր ի հ՛ծ՛ր՛ ա՛՝ռ՛ա՛՝ջ՛ք՛ց՛ա՛՝ր ա՛՝ն՛ը՛ն՛ա՛կ՛ի՛ց՛ը՛ն՛ ն՛ը՛ր՛դ՛, ե՛՝ւ ի ս՛ը՛ը՛ց՛ի՛՝ կ՛ո՛՝ւ՛ա՛՝ն՛ ձ՛ը՛՝ն՛ա՛՝ր. ո՛՝ղ՛՝ո՛՝ր՛ք՛ա՛՝ե՛՝ա՛՝ւ։ Ո՛ր ի խ՛ա՛՝չ՛՝ն ք՛ե՛՝ւ՛ե՛՝ա՛՝ռ՛ա՛՝ց՛ա՛՝ր ա՛՝ւ՛ա՛՝ր՛ւ՛ա՛՝ծ ք՛ա՛՝ն՛դ, ե՛՝ւ ե՛՝ւ ի հ՛ծ՛ր՛ ո՛չ ս՛ե՛՝կ՛ն՛ա՛՝ց՛ա՛՝ր. ո՛՝ղ՛՝ո՛՝ր՛ք՛ա՛՝ե՛՝ա՛՝ւ։ Ո՛ր ի գ՛ե՛՝ր՛ե՛զ՛ա՛՝ն՛ի՛՝ ե՛՝դ՛ա՛՝ւ ի՛՝մ՛ա՛՝գ՛ա՛՝ւ՛ո՛՝ր ա՛՝ն՛ա՛՝մ՛ա՛՝ն՛ի՛՝ն, ե՛՝ւ ի յե՛՝ր՛ր՛ո՛՝ր՛դ ա՛՝ւ՛ր՛ ե՛՝ւ՛ա՛՝ւ ք՛ա՛՝ն՛ա՛՝ր. ո՛՝ղ՛՝ո՛՝ր՛ք՛ա՛՝ե՛՝ա՛՝ւ։ Ո՛ր ի յե՛՝ր՛կ՛ի՛՝ն ն՛ը՛ր՛ս՛ հ՛ա՛՝ւ՛ի՛՝մ՛

բարձար ամենակալութ, եւ ընդ միջ
ամ հօր նըստար. ոդո ր։

Հրեշտակացըն գնաք յերկնից ի տէր
յերկիր վայրաբերեալ ի սպան ար-
դեոյն ամուծոյ։ Հրեշտակին ձայ-
նիւ ցընծայր կոյսըն սուրբ. եւ ըն-
դունեալ սո աշակերտըն պսակէր։
կենդանին յարեան զերկունըս մա-
հո եղեյ, և կեանըս պարգեւեաց
աշխարհի։

Ո՞ր յաւաչ քան զարեւ անուն
քո, ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ
մարդկան շրջեա՞ցար. անտա՞ծ
հայրըն մերոց։ կամաւորապէս ան-
շընչացար, եւ ի ծոց հօր ամենե-
ցեր զքո սուրբ հո՞գիդ. անտ։
Ե՞ր ըզհրաշալի անունդ քո մար-
գանէն վերագոչեաց, հոգի երե-
սաց մե՞ռոց տէր քրիստոս. անտ։
Ը՞զտեր. Միածանո՛թեամբ օրհ-

նե՞ց ցեղք, եւ առա՛ւել բա՛ր
այսարկ՛ք ըլնա յա՛ւիտեան: Զյո՛
րուցեա՛լն ի մեռելոց քրիստո՛ս եւ
զկե՛նդանին յա՛ւի՛տե՛նից, ասէ: Ո՛ր ըզդրո՛նըս զբժոխո՛ց վըշրեա՛ց
եւ զարդելեա՛լսն ի նմա՛ կո՛րզեա՛ց
ի՛ կեա՛նս, ասէ: Ո՛ր վիմա՛ըն կընքե՛
լո՛վ յարեա՛ւ և զօ՛քըն փակելո՛վք
եմո՛ւտ ա՛ւ աշա՛կերտան, ասէ:

ողբ Ինչե՛ր յերկնից վտանգին անհեկ՛
նելո՛ց ի հօրէ. հմայանացեա՛լ սուրբ
հոգո՛ւյն, բանըզ մարմնացա՛ր ի
կո՛ւսէն: Եկիր ի չարչարանս չա՛ր
չարանացըն լուծիչ. ձե՛ռք որ պեր՛
կինա ապարի՛ն տապա՛ծեցեր ի խա՛
չին: Համբերեցեր վասըն մերոյ
վըրկութեան. ըզմեռանիլ յանձն
առե՛ր կե՛նդանատո՛ւ մե՛ռելոց:

տէր Հրեշտակ քո՛ տէր ո՛ր զյարու՛
թիւնըն քարո՛զեաց: Զպահանդանն

սըն զարհուրեցոյց, ըզկնայսըն
լուսաւորեաց սաբբատով։ Զի խրնդրէք
ըզկենդանին ընդ մեռեալս, չէ՝ աստ
այլ յարեաւ։

Անլսակիզըն բանդ որ յանձառ ՀԸՑ
ամոս նըստի՛՛՛ս, զբեզ տեսայք
ի խաչին վասն այրածոց քոց փըր-
կաւթեան. անսուա՛՛ծ հայցըն
մերոց։ Զբեզ որ անբընի նդ եա
յէ՛՛ովթեա՛՛՛ն ըսպասուրին ապ-
տակեալ. եւ զինուորըն գերզար-
դեալ՝ խոցեալ զանարատ ըզկող
քո՛՛ ի խաչին. ան։ Որ թագաւորդ
եա անմա՛՛՛հ ըզմեռանիլ յանձն
առեր եւ ըզմարմնաւճիւ ե՛՛րեքօրեայ.
վասն այրածոց քոց փրկութեան
ան։ Ըզսէր ծրհնեցէք. Ա՛՛ռաքե՛՛՛լ Գ
բարձր ապրէք ընկեր յանիտեան։
Զմաղաւորըն մեսիայ եւ ըզհան-
չեալն ի մէջ ի յանօրինաց, եւ

ըզնեզի գոռնութեան ձաշակեալ
վանքն մեր. ամա՛ն: Ո՞նարտոն գոն
անառնոյ պատմպռոգեալ. ե՞ր ըզնո-
ցո՛ւմըն գնզարդեան առեալ ի կոն.
ե՞ր ընդերկայն սրինն եհե՛ղ ի
վերայ անեանն սիեզերաց. ամա՛ն:

ոզր Վանքն մերոյ փըրկութեան խո-
նարհե՛ցար ի յերկնից ե՞ր բ՛ՈՒՄ
կո՛սէն մարմնացար սնոլ՛ա՞ծ
բա՛նե. ո՞ր ՈՒԱՈ ըսեա մեզ. ձըշ-
մարտութէս մարմնացար ե՞ր ընդ
մարդկան շըրջեցար կատարե՛ցեր
զամենայն, ե՞ր օ՛ՈՒՄ բհնեցեր յա-
ռաջին անեծքըն. սա՛ն: Բրիստոս որ-
դի նաոնոյ ի ժեռելոց յարու-
ցեալ ե՞ր բ՛ՈՒՄ յերկինըս հա՛յ-
բանձար. սա՛ն:

ոեբ Փառք յարութեա՛ն ք՛ՈՒՄ ոեբ:
Խաչիլ ի յանձն առեր գե՛ՈՒՄած
ե՞ր ըզմահ ճաշակեցեր. զամենեսե-

եան յանուանեցեալ զհաւանութեալն
ի քէզ, որք անտարակուսին ասէլով.
փառք յարութեան քո՛՛՛ տէր։
Վկայքդ պատառեցան ի խաչելու-
թեան քո՛՛՛ տէր, եւ գերեզմանք
բացան. գլուխք զանհնութեցան և
մեռեալքդ յարուցեալ անդաստա-
կէին ասէլով. փառք յարութեան
քո՛՛՛ տէր։

Յանուանեալ է տէրն ի գերեզմա- տէր
նէն անճեղակիրայ փայլմամբ, պա-
տառեցա՛ն վկա՛քդ, եւ երկիր սա-
սանեցա՛՛ւ ի յանճեղ բանբառո՛յ
մեծ կարապետին։ Էջ հրեշտակն ի
յերկինից ի գերեզմանէն առաւն.
հրնչէցո՛ւցա՛նէ՛ր ընձայն անճեղ
գոչմանն փաղաղայն ի վերա՛յ գերե-
զմանին։ Ոսկ եկեալ սուրբ կանանցն
ի խրնկել զմարմնին առաւն. եւ
լսեալ ի հրեշտա՛կէ՛ն եմէկ յա-

բեան ի մեռելո՛ց կենդանի՛ն
յա՛ւիտեանից։

ԿԹ Ո՛ր յահեղակերպ ամպոռ նըս-
տի՛ս և ընդ հո՛ր ես յէութեան.
խոնարհեցա՛ր յերկինց վասն մերոյ
փըրկո՛ւթեան. ըզքեզ բարեբանեմ՛ք
սաղարթա՛ծ հա՛ւրցըն մերոց։ Ո՛ւսոի
սերովբէքն ի խոնարհ ունելով ըզ-
դէմս յարփիսահրաշ փառաց քոց
քրիստոնա. ի՛սկ յո՛ւդայի լըռըու-
թեամբ մերձեալ ի հանբոյր նըշա-
նակ և առիթ մատնո՛ւթեան. ըզ-
քե՛զ բարե։ Ո՛ր ի բարձրութիւնա
երկնից էի՛ր ինակից հո՛ր և սո՛ւրբ
հոգւո՛յն, ե՛ւ ի դասո՛ց եբրայե-
ցւոց դըպրաց և փարիսեցւոց բան-
ձա՛ր ի խաչ վա՛ռըն մեր. ըզքե՛զ բա՛-
րեբանեմ՛ք սաղարթա՛ծ հա՛ւրցըն մե-
ԳՀ րոց։ Ը՛զսէր օրհնեցէ՛ք բարձր ար-
րե՛ք ըզնա՛ յա՛ւիտեան։ Համբարձա՛ւ

ամառաւոյ ծրհնութեամբ եւ զօրք երկնից երկրպագեն, ամէն սա թա-
գաւոր փառաց. բարձր ապա: Սո՛վ
է՞ նա՞ որ ի հոգեառուր ե՛ւ ի
լուսեղէն ամպոյն ձայն եղեւ, զա
է պատի իմ սիրելի. բարձր ապարէք:
Ո՞ր վասն մեր յերկինս՝ց խո՞- ողք
նարհեցար նորոգել ընտիեզերս.
ծնեա՛ և ի՞նձ վերակի՞չ ողորմա-
թեա՛մբ եւ կե՛ցո՛: Ո՞ր ըստ հոգե-
ղէ՞ն բնութեա՛ն մարդկան զգեցար
զմարմին. զկիրաւորեա՛՝ լըս մե-
զօք զանձն իմ մըխի՛թարեա՛ ողորմ:
Ո՞ր ըզդատակնիք մահու լուծեր զնա-
խա՛ստե՛զն. զդատա՛պարտեա՛՝-
լա՛ս մեզօք զհոգիս իմ նո՛ր ողեա՛
ողորմա՛թեա՛մբ եւ կե՛ցո՛:
Փառք քրիստոսի անե՛ղանզօր յա- տէր
րո՛թեանն: Քրիստո՛սի ամենազօր
յարո՛թեանն երկրպագե՛ն քե՛րով-

բէքն. եւ վեցմեւեսան սէրոսքէքըն հոգեւորականն հընչմամբ երգեն ասելով. փառք քրիս: Ամօր առնուշահօտ բուրմամբ ընծանայի՛ն սուրբ կանայքն, սէասանելով զհրեշտակն մէկն սրեգակնանկերպ փայլմանբ ի վերայ վիմին գոչէր ասելով. փառ: Ամօր արձակեցաք ի կապանաց նախահօրն, եւ վերընտրին նորոգմանբ յաւխտենական կենացն երգք ժառանգորդք. փառք քրիս:

մէր Ի՞զաբերի՞ց կա՞նանցն եկեալ ի՞ սուրբ գե՞րեզմանն, եւ՞ զսիանաւոր ըզհրեշտակապետին ընձայեալ լուեան. ո՞ւր է զոհ ընծայելոյ խընդրելի՞ք յանմեռանց քրի՞ս առաս անխմաչ թագաւորն: Ախիհարդ՞ շ լա՞յ մեծ ծանգեալ ի՞ սուրբ գե՞րեզմանն. եւ՞ զարհաւրեալ պահապանացն երկիւղա-

լից մե՛ռանէբին. այլ քա՛րո՛զ հրէշ-
տակապե՛տին որ գոչէ՛ր սուրբ կա-
նայն, ո՛րբ զկաշճելեա՛լըն խրնդ։
Ը՞նդհատցեալ պե՛տրա՛ս և՛ա յո՛վ-
հաննէս իւ՛ սո՛ւրբ գե՛րե՛զմանն,
ե՛բա՛ս հանդիպեա՛լ վարշամա՛կին
և՛ս սո՛ւրբ կբտա՛ւոյն. այլ քա՛րո՛զ
հրէշտակապե՛տին որ գոչէ՛ր սուրբ
նոսա. ո՛րբ զկաշճելեա՛լըն խրնդ։

Ո՛ր սնեալ էլի յաղթող զօրու- ճշ
թեամբ թա՛գաւոր են երկնի եւ
երկրի քրիստո՛ս աստուած. օ՛րհ-
նաբա՛նեմք զքեզ։ Ո՛ր փառակցու-
թեամբ ընդ հօր վերօրհնի՛ս յան-
մահից. եւ խոնարհեալ մարմի՛ն
զգեցար փառաց թագաւոր. օ՛րհ։
Ո՛ր կարողապէս զմահ կոխեցեր.
եւ յարուցեալ լուսաւորեցեր
սո՛ւրբ զե՛կեղեցի անմահ էութիւն.
օ՛րհնաբա՛նեմք զքեզ։

ԿԱՆՈՆ

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՒՈՒՐՆ

օրհ
դձ

Ա՛ՈՒԳՓԵԼՈՑ ամենայն իմաստնոյ իմանալ զմեծամայն հնձեցմանդ իմոյ բարձանցդ, զնամանութիւն լուսոյ փայլմանն հրաշալիանալ անկիզելի զմշակելոյդ բանն, մինչդեռ նըստէիր ի սնբրբ վերնատանն. Ա՛ննիւթական ամենայնի, անքննելի որ քննէ ընդխորս աստուծոյ. զոր առեալ ի հօրէ

պատմէ զահաւոր եւ ըզմիւսանգ-
զամ գայլ՝ի լսոյն. զոր քարոզիցին
հանապազ՝ցանկան. Օրհնութիւն ի
բարձունս, եւ երդեն ի հօրէ հոգւոյն
սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան
անմահականն բաժակա՛ն, եւ
հրամիրիցին զերկիրս ի յերկինս։

Եւ նախանձուցաւ սատանա՛յ մար-
դասէր հոգի. ըզժողովեալսն միան-
բանական սիրով յուսաւորեցո՛ւ
հրեղինաք լեզուո՛ք. վասն որոյ եւ
մեք այսօր տօնե՛մք ըզգալուստ քո
սուրբ։ Զուարճացան քո գայլա-
տեա՛ցքն սուրբ առաքեալքն.
կոչեալով ի միասին ըզցրուեանսն ի
միաբա՛նից բազմաձայն լեզուո՛ք,
վասն որոյ։ Հոգեւորական՛ն սուրբ
մեկնողսն զարդարեցեր նո-
քօք ըզսրահեզերս ի զգեստըս լուսա-
փա՛յլս եւ նորափեսո՛ւս. վասն։

հրց
ած

Զհոգւոյն զգայուսդն ոչնեմք, որ մըխիթարեաց զմտաքեանըն համեցչելով ի նոսա հրեղէն լեզուօք. օրհնեա՛ լ յաւիտեան. Զերծումըն հոգւոյն ոչնեմք, վերաբերեալ առաւած խոնամանիմըք նմոտալ ևս կենդանեացն. օրհնեա՛ լ։ Ա՛յսօր ուրախացեա՛ք հոգւոյն, խոնամանիմք առաւած զհոգին սուրբ բըղխո՛ւմն ևս լըցուցիչ զամենայն. օրհնեա՛ լ։ Ըզմէր ծիհրնե՛ց ցէք ը՛ա՛զ՛ա՛ր՛ու՛թ՛ւ՛ն բարձր սրտիք ընդնա յաւիտեան. Զերծողն ի հօրէ զէա կից որդւոյ սուրբ զհոգին, ծիհ։ Զէկեալըն այսօր ամսլուած հրէղէնօք լեզուօք սո բանն ընտրո՛ թեան ծիհ։

մեծ

Ա՛յսօր ը նո՛ր ժողովուրդք, ցընծայցէ՛ք ընդ գալուստ հոգւոյն սրտից. մեծանցո՛ցանեը՛վ

զնոյն ի հօրէ։ Ա՛յսօր ցընծա՛ն սուա՛քեանքն, զարդա՛րեա՛ լք ի շնորհաց հոգւոյն սրբոյ. ալէ՛լու։ Ա՛յսօր զուարճացա՛ն ամպա՛նածք ճըշմարի՛տ աստուա՛ծոյ գանգստեամբ հոգւոյն սրբոյ. ալէ՛լու։

ողբ

Ո՛ր յամենայնի՛ ես սաստուածո՛ւթիւն, եւ ի ձա՛յն հընչման բնչեր յերկինից սուրբ հոգի. ողո՛րմեա՛ մեզ։ Ո՛ր զամենայն լո՛նուս զօրո՛ւթեամբ քն, եւ ի դպա՛ս առաքելոցն իջեր բընակիլ սուրբ հոգի. ողո՛ր։ Ո՛ր անբաժանելի ես յաստուածո՛ւթեան. եւ ի հրեղէ՛ն լեզո՛ւս բաժանեա՛լ հանգեար յառաքեա՛լսն սուրբ հոգի. ողո՛րմեա՛ մեզ։

ոէր

Ո՛ր ի քրովբէականն կա՛սրդ հա՛նգչիս, այսօր իջեր յերկինից ի դպա՛ս առաքելոցըն սուրբ հո՛գի. օրհնեա՛լ ես թագաւո՛ր անմահ։ Ո՛ր

գլխաւ ի վերայ թեւոց հողմոց, այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեաւ յառաքեալսն սուրբ հոգի. օրհ։ Որ խնամեաս տեսչութեամբ զքո զարարածս, այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի քո սուրբ հոգի. օրհնեալ ես Թագաւոր անմահ։

աէր Ժողովեալ բնութիւնս մեռանելոցն, ապաւեա՛յ ի բնակիչն աւետեացն հօր հաստատել ի վերնատան։ Սուրբ հոգին երեւեալ սիրբոցն, լցո՛յ յոյժ խրնդութեամբ սուրբ զառաքեալսն հաստատել ի վերնա։ Որք արբի՛ն ըզհո՛ւրն կենդանի՛ն, եւ ընթացեա՛յ արբո՛ւցին տիեզերաց. որք արբի՛նն կենդանանա՛ն։

ճշ Որ ի հարուածի՛ւ ի յա՛ջջէ՛ղեբ՛ղէն յառա՛ջ բղխեալ անհատաբա՛ր ի յո՛ջջո՛ւյ բղուոյ տիրապէս սուրբ հոգին. այսօր ի յերկնի՛ց աս՛տղիկ

հե՞ղեան ի գա՛ռս առաքելոցըն լը-
ցուցիչ բոլորից. ըզբնա՛ծ օրհնեա-
ցո՛ւք եկեղեցապե՛տ լոյս: Ո՛ր յա՛-
նապիզըն ե՛ւ ի միշտ ի յԱ՛ՋՋԶԻՆ
նոյնապո՛յ բբնութեամբ անոքրիշ բա՛-
ժանմամբ ի յո՛ՋՋՋ՛ղոց այրաշա-
կից սո՛ւրբ հոգին, այսօ՛ր հրով բա-
ժանե՛լ լե՛զուս քարոզից, ի լոյս
ածեալ զանգիա մարդկան բա՛ժա-
մամբ պէս պէ՛ս շընորհաց. ըզբ-
նա՛ծ: Ո՛ր ի վերայ ջո՛ւրցըն գո՛ՋՋՋ-
լով գոյացո՛ւց զաշխարհս, անանձըր-
պետն ի հօրէ ե՛ւ յո՛ՋՋՋ՛ղոց իշ-
խանակից սո՛ւրբ հոգին. այսօ՛ր վե-
րածնեա՛ց զայգս ամենայն, ջրոյ
կենդանու՛ բղխեա՛լ յերրո՛ւորդէ,
ըզբնա՛ծ:

Երրորդութիւնն անբա՛ժանելի ե՛ւ զօրութիւն եր-
կնայի՛ն լոյս ծա՛գեալ յաշխարհս. նըմա՛ՋՋՋ՛ղ հա՛ն-

հմբ
իկ

ցո՛ւք զօրհնո՞ւթիւնս մ՚րդո՛վ։ Որ էջըն յերկինից, այսօր եւ հաւնգեաւ յառաքեալսըն Քրիստոսիմ առւըք հո՞գի՞ն. նըմա՞ն։ Որ ի խորհո՛ւրդըս փըրկանա՛նս. այսօր ընդ իջանել յառաքեալսըն ծանո՛ւցա՛ մարդանըչ՞ի՞ն. նըմա՞ն բզբ՛ հաւնցո՛ւք զօրհնո՞ւթիւնս եւ՚ մրդո՛վ։

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

օր՝ դ

Լո՛ՑՆ եւ նըման հօր եւ որդւոյ հոգւիդ անեղ եւ համագոյ. բըղխո՛ւմըն հօր անքննաբար ածող յորդւոյ անճառաբար. ի վերնատունն այսօր իջեր գՀոգիդ շնորհացդ քոց արհո՛ւցեր. ա՞րբո՛ եւ մեզ ո՛ղորմա՛ւթեամբ ի բաժակէդ իմաստո՛ւթեան։ Երից ստեղծող արարածոց որ շարժէիր ի վերայ ջրոց. նոյն

և ի չար[ան] առ[ա]ջն[ե]ն ի շնո[ր]հել
մեզ քա՛մ էակցին, զքո[ւ]մս սի-
րով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս
սուտաձակերպ. ա՛[մ]բո՛ն Քա՛ւն
վերնոցն խմանալեաց եւ բառնի՛ն
այսր լզգալեաց. որ մարգարէ՛ս տաս
ի հո՛ւսաց և սուտքեալս ի ձրկնոր-
սաց. ա՛ճառաւո՛ր լզմայքսա՛նս քա՛-
րոզ բանի քա՛մ զհալածոզս. ա՛մբո՛ն:

Սարսափելի հոգմոյ նըմանն սհե-
զանգո՛ջ սաստիկ հընչմամբ, երե՛ե-
ցար ի վերնատանն հո՛գիդ գաւա՛ն
ե՛րկոտասան. որք սո՛ւ ի քէն մըկըր-
տե՛ցան որպէս գնակի հրով մաքրե-
ցան. մա՛քրեա ի մէ՛նջ բզմէգ մե՛-
ղաց եւ լզգեցո՛ զլզոյս փառաց:
Է՛կեր յերկիր աստուածպարտ գա՛-
տել զաշխարհս ի՛շխանարար, ընդ
արգարո՛ւթեա՛ն ե՛ւ ընդ մե՛ղաց եւ
ընդ չարին գա՛տաստանաց. բայց ե՛ր

ըզգայնձդ անհիւթական պարգեւս
եռոյր որդւոյ մարդկան. մա՛քրեա։
Սէրն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց
յինքըն զանդամս իւր քեզ յօդեաց.
զնկեղեցի իւր զոր շինեաց եօթըն
սեամբ քո հմաստութեաց. սրինուես
ի նմա եղ զառաքեալն եօթնեակ
շնորհօք քո զարդարեաց. մա՛քրեա։

հց ակ

Որ անիմանալիդ ես յիւրեան
ճշ անպատում հոգիդ ճշմարիտ.
անբակընդնաբար բըղխուն ի հօրէ,
ճշ համագոյակից որդւոյն միած-
նի. օրհնեմք ըզքեզ սաստուած հայր-
ցըն մերոց։ Որ կատարեալ անձնա-
ւորութեամբ յերից կատարելոց մի
ես նոյն բնութիւն. որով ընդ հօր
ես ընդ որդւոյ միշտ երկրպագիս
յարարածոց հոգի սուրբ. օրհ։
Որ համապատիւ հօր ճշ որդւոյ
քոյոցեցին ըզքեզ սաստուածաբանքն

ն կեղեցւոյ. յոր մըկրտմամբ եւ դաւանիմբք հաւատոյ ընդունելի լինիւն անբաժանելի. օրհնեմբ ըզքեզ սաղմոսած հայր։ Ըզտէր օրհ- գ
նեցէք բա՛ւ՛ր թէր պարտէք զբանիւ- ղըն շնորհաց։ Եկայք նոր պարտիք ի քրիստոս նորածնեալք ա՛ռաքնան ի հոգւոյն սըրբոյ. բա՛ւ՛։ Նոր քահանայութիւն վերադառնալ ի քրիստոսէ ծնմամբ սուրբ հո- գւոյն. բա՛ւ՛։

Որ առաքեցար ի հօրէ հոգիդ առաք եւ համագոյ. աղաչանօք առօրինաբար քում էակցին. լինել մըխիթարիչ սուրբ առաքելոցն. ա- ղաչեմբ ըզքեզ ողո՛րմեա։ Որ իջեր որպարանի յերկնից առաքիլ հոգւոյ նըման առաւուած յայտնապէս, եւ ի հրէղէն լեզուս բաժանեալ հան- գեար ի դոսա առաքելոցն. աղա։

Ո՛ր սրբուցեր երկնաւոր գինեաւն
իմաստութեան զՀոգիս սրբոց քոց
առաքելոցն. ուր սրբուցին տրտմ-
մեցեալց որդւոց սգամած լըզան-
ժանկն ուրախարար յայդուցն երգե-
մայ. սղաչեմք.

ՈՒ՛ր յերկնային զօրս անմարմնո-
ցըն նախ հեղեր աւետարէս Հոգիդ
Ճըշմարիտ. զաստուածայինն և զգե-
րադոյն քո իմաստութիւնդ. լի-
նել վարաբանիչ սուրբ երրորդու-
թեանդ. ընդ նոսին փառաւորեմք
զերրեակ միութիւնդ։ Ո՛ր զկեր-
պանէն աստուածայինն ստեղծեալ
երրորդութեանդ խորհըրդակցու-
թեամբ. զարդարեցեր փրշմամբ
շնորհաց քոց կենդանարար. եւ ընդ
ձեռամբն առ ի նմանէ խօսեցար օ-
րինօք եւ մարգարէիւք. ընդ նո։
Ո՛ր յերկրորդի լինելութեանն յետ

յարութեան քոմ էակցին. մը-
տեալ ի վերնատունն դրօքըն փա-
կելովք. շնորհելով ըստ առաջին
խրչմանն ըզքեզ մեռանելոյ. ա-
ռաքելոցն ասաց պատէք հոգի սուրբ.
ընդ նոսին։

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴ ԱԻՈՒՐՆ

Ա՛յսօր երկնայինքն ուրախա-
ցան ընդ երկրաւորացս նորոգմանն.
քանզի նորոգողն էից հոգին է՛ջ ի
սուրբ վերնատունն. որով նորոգե-
ցա՞ն դուք առաքելոցն։ Ա՛յսօր
հողանիւթեայ բնութիւնս ցընծայ
ընդ հօր հաշտութեան. քանզի որ
եբարձ զհոգին ի մարդկանէ մար-
մին եղեալոց, դարձեալ վերըստի՞ն
ըզնոյն պարգեւէ։ Ա՛յսօր մանկունք
եկեղեցւոյ ոծնեն ցընծութեամբ

զգայուստ սուրբ հոգւոյն, որով զարդարեցան ի զգեստս լուսափայլս եւ գերապայծառս. երգեն ընդ սրովբէ՛ից զերկրքսղբեներն։

Որ զմխաբանեալն յաշտարակին բաժանմամբ լեզուացըն քակեաց. այսօր բազմաժանեալ լեզուս ազգաց միաբանեաց գարձեալ ի սուրբ վերնատունն. ամենայն հոգիք ծրհնեցէ՛ք զՀոգին ամուծոյ։ Որ էջ հոգին տեառն և առաքելոցդ երկոտանեան ցեղիցն բարեխել ի յանապատին. այսօր երկոտանեան առաքելոցն անաչխոտէ ի յաւետարանն. ամենայն։ Որ ելից հոգին տեառն բազբեսելիել ճարտարապետ խորանին. այսօր շինէ զմարդիկ խոբան սուրբ երրորդութեանն. ամենայն հոգիք։

Որ բոլորից ես պատճառ էից

անպատճառից եւ որոց պատճառաւ հայր անձին եւ անբժշկելն. որպէս պատճառ անժամանակ ծնընդեամբը, եւ հոգւոյ բժշկման անբժնութեան. օրհնեալ տէր աստուած հայրցըն մերոց։ Որ կամաւ հօր և սուրբ հոգւոյն անեղական հոգոյ բնութեամբ աստուած ի հայրական ծոցոյ իջեր աւետեօք գաբրիէլի որ ըզհնգին բերկրեալ կուսին, յորմէ ծընաւ մարմնով անճառաբար ի հոգւոյն սրբոյ. օրհ։ Որ մարգարէիքն զոր շուշանեցեր հոգիդ յառաջագոյն զգալուստ քոմ էակցին. եւ ի յորդանան վրկայեցեր սղաւնաձեւ կերպ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ բանին. օրհնեալ։ Ըզտէր օրհնեցէք բանքն սրտիկ ըզնա յաւիտեան։ Ա՛յսօր հանապայնկիցըն հօր եւ որդւոյ հոգին հրաշեայլ ձայն

մամբ ինձեաւ ի վերնատունն մըկըր-
տեաց ըզդասս առաքելոցն ի հնա-
նիկիզէին. ըզտէր օրհ: Ա՛յսօր ա-
բարշանկիցըն հօր եւ որդւոյ հոգին
բըղխեաւ անհիւթական ջուր կեն-
դանի յերուսաղէմ իմաստութեան
եւ մաքրութեան մեղաց. ըզտէր
օրհնեցէք բանիւ:

ՈՂ Ո՛ր ի վերայ բղխեալ գաւազա-
նին յեսսեայ հանգեաւ ծովնար-
փեան շնորհօք, հոգի սաստուծոյ եւ
խոհըմտդոյ, հոգի հեզութեան եւ
զօրութեան, հոգի իմաստութեան
եւ գիտութեան, հոգի երկիւղ
աստուածպաշտութեան. աղաչե՛մք
շնորհեա՛ եւ մեզ ողորմութեա՛մբ
ի քոց պարգեւացդ: Ո՛ր զգուշա-
կեալն է բո եսայեա՛ եկից օծեալն
ի քէն մարմնով. ասէ հոգի տեառն
ի վերայ իմ. զոր ի տնօրէնութեա՛

նըն խոնարհնումեամբ ընծեցեալ
ըր վանն իւր զբան մարգարէին. ա-
զաչեմք։ Որ զառաքումն առ ի հօ-
րէ ես ի հոգւոյդ բանին յայտնէ
մարգարէութեն ծանուցեր. զոր ի
դիմաց մարդացելոյն բարբառէր առ
մարդկութիւնս. ոչէր ոչէր առաջ
քեաց զիս եւ հոգի նորա. ապա։
Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դա- տէր
սուցն հոգւոց առեղծողին երգեմք.
փա՛ռք առաւրեալ է գալուստ հո-
գւոյն սրբոյ։ Ընդ առաքելոց խըմ-
բին այսօր գուարճացեալ վերանդա-
կեմք հոգւով. փա՛ռք։ Ա՛ստուածօր
վերնատունս սիոնի որդիք նորոյ
երգեցէք ձայնիւ վերնոյն. փա՛ռք
առաւրեալ։ Ի ձայն ցրնծութեան
ամենայն հոգիք ստացուք զմեզ նո-
րոգողին ըզփառս. փա՛ռք առաւրեալ
է գալուստ հոգւոյն սրբոյ։

Ա՛րեգա՛կն արդարութեան քրիստոս ծագեա՛լ յաշխարհ հալա՛ծեաց ընդհանա՛ման անգիտութեան, ե՛ւ յետ մահու՛ ե՛ւ յարութեան համբարձա՛ւ սո՛ւրբ հայր յերկի՛ն ծա՛գեց. որ երկրպագի՛ յերկնա՛ւորաց ե՛ւ յերկրա՛ւորաց ընդ հօր ե՛ւ սո՛ւրբ հոգւո՛յն. վասն որոյ ե՛ւ մե՛ք երկրպագանե՛մք հօր հոգւո՛վ ե՛ւ ճշմարտութեամբ. Որ փոխանա՛կ ծոցածի՛ն բանի՛ն որ ել յերկինս, առաքեցա՛ւ մե՛ծութեան հօր ի բարձանց հո՛գին ճշմարտութեան, մխիթարել զորս յաւդանդեցելոց ե՛ւ հրաւիրել զընտրեա՛լ դաւս առաքելոյն. վասն։ Ա՛յսօր տրտմակա՛ն և գիշերայի՛ն լուծանի՛ երկունք ծնընդեան նո՛ր

խամօրն. քանզի զձնեալսն մարմնով
ի մահ ես յապականութիւն, վե-
րընտրեն ձնանիլ հոգին յորդիս լու-
սոյ հօրն երկնաւորի. վասն:

Ո՛ր հանապազդ ես հօր և որդւոյ, 522
անճառաբար բղխեալ ի միշտ էից.
ա՛յսօր բղխեցեր զուտ կենդանի
յերուսաղէմ. հո՛գի՛ սուրբ ո՛չ
զո՛ր լռեա: Ո՛ր այրարչակից ես հօր
եւ որդւոյ, որով կենդանանձնեալք
ի ջո՛ւրս սրբեցաք. ա՛յսօր որդիս
սուրբ ձնանիս ի ջուրց. հո՛գի՛:
Ո՛ր փառակից ես հօր եւ որդւոյ,
ես քննես զհո՛ւրս սուրբ. ա՛յսօր
խորանէիս իմմասից գրի-
մարս աշխարհի արարեր. հո՛գի՛:

Ո՛ր անքննի՛ն ես յէո՛ւթեան հրց
համագոյ էրորդութիւն. երեք- դկ
սրբեան մի տէրութիւն միով
բնութեամբ սուրբ. զոր

քեզ բարեբանեմք ամենայն հաւրցն մերոյ Ո՛ր ես պատճառ որդւոյն ծնեալդ եմք հայր յաւուրս քան զյաւիտեանս. յորմէ հոգիդ ճանաչեալ անորիշ բաժանմամբ. ըղքեզ։ Ո՛ր էակիցդ ես հօր որդի լոյս ի լուսոյ ծագումն անճառ, անեղական կից սուրբ հոգիդ հօր եւ որդւոյ հաւասար. ըղքեզ։ Ը՛զուէր օրհնեցէք բարձր արարէք զբղխեալն ի հօրէ։ Ա՛յսօր ամենայն հոգիք բանաձրանց, սուրբ զհոգին ճշմարտութեան. որ բոցանմուխ լեզուօք աշխեզագոյշ սաստիկ հնոցոյ հընչմամբ խրեալ ի յերկինս. օրհնեցէք ի ձայն գոհութեան բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։ Ա՛յսօր քահանայք եկեղեցւոյ, սուրբ զհոգին կենդանարար որ բաշխէ առատապէս զբազմապատիկ պարգեւս

յեկեղեցին արդա՞ր ո՞չ ց. գո՛վե-
ցէք հո՛գեւոր երգո՛վ բարձր ա՛րա։
Ա՞ղբիւր կենաց բա՛շխող շնո՛րհաց ՈՂԲ
հո՛գիդ իջեա՛լ ի բարձունց. զա՛նա-
պանկա՛ն պարգե՛ւըն քո՞ բաժա՛նե-
ցեր յառաքեալս։ Ո՞ր ի վերայ ջու-
ցըն գոլով ստե՛ղծանէիր զարարածս
իջեալ ի ջո՛ւրս աւա՛զանի՞ն ծնանիս
ո՛րդիս սո՛ւրբ։ Ո՞ր զարդարեալ
նո՛րոգես միշտ ըզնո՛ր քո զեկեղեցի.
ակա՛ս ակա՛ս շնո՛րհաց քոց պարգեւո՛ք
փայլին մանկո՛ւնըք սո՛րա։
Հո՛գիք հրեղինացն այսօր տո՛նեն ՈՏՐ
ընդ մեզ ըզգայո՛ւստ հոգւո՛յն աս-
տո՛ւծոյ։ Տեսանողն յառաջ նըշանա-
կէր զառաւառաբո՛ղիս վրտակ իմա-
տից ի մեզ հեղեա՛լ ի հոգւո՛յն։
Վէմըն հաւատոյ զմայրեա՛լ անմա-
հանկա՛ն բաժանո՛ւն այսօր բաշխէր
ծարաւեաց։ Գեւոնդա այս գնացիւք

ցընծայ քաղաքն աստուծոյ սիոնի մայր եկեղեցի. Վասն որոյ և մեք երթեալ և մի աստուածութեանն երգեմք ընդհատ ի բարձունս։

ԿԱՆՈՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

օրհ

գկ

Օ՜ Ա՜ՆՐՍԿՉՔՆԱԲԱ՜Ր բընդխուսեալ ի հօրէ զհոգին ճշմարտութեան. որ հընչմամբ ձայնի էջ ի վերնատունն այսօր նըմա՜ն սաստիկ հողմոյ. զոր փառաւորեմք հոգեւոր երգով։ Զհամագոյակիցըն հօր եւ որդւոյ զսուրբ հոգին շնորհաց. որ ի հրճղէն լեզուս բաժանեալ զսոնն ընտրութեան լեզուաց շնորհեաց առաքելոցն. զոր փա՜ռ։ Զանբի՜ւրն խոնարհութեան ըզկանա՜յեան անձնաւորութեամբ. որ խոնարհեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ

յաւետարանս. զոր փառաւորեմք։

Ա՛յսօր ցընծան դասք առաքեալացըն զանբաւեալմբ հոգւովն աստուծոյ. զոր մխիթարեաց փրկիչն մարմնացեալըն եղեալ ընդ նոսա. փառք նմա յաւիտեանս ամէն։ Ա՛յսօր բեղխեանց չար կենդանին յերուսաղէմ յոտն լըցաւն գնաց անտուածացիւնք. եւ ընծացեալ պրուտիկն տեղերաց զբառնալըսակ անգիւրն եւ դեմայ. փառք։ Ա՛յսօր ցօղով բժանեալ առեալ յամպոց հոգւովն զուարճացաւն բոյսք եկեղեցւոյ. պարարտացան դաշտք արդարութեամբ եւ գեղեցկացան անանպատք մարգարէ կուսութեամբ. փառք նմա։

Ա՛նեղանելոյ անտուած եւ ընդդէմ էակ, որ առաքեցեր յաշխարհս զանեղականց քո զհոգիդ ի

փառս միածնի որդւոյ քո. օրհ-
նեալ ես տէր աստուած հարցըն
մերոց. Փա՛ռս ի հօրէ անճառ
ծննդեամբ, որ եառ մխիթա-
րիչ առաքելոց քոց սրբոց գՀոգին
քո սրբական գոլով. օրհ. Հո՛գի
աստուծոյ անճղ էութիւն, կամա-
րեալ անճնաւորութեամբ եւ կա-
տարող բոլորից, ընդ հօր եւ ընդ
որդւոյ միանորեալ բնութեամբ.
գ օրհ. Ը՛զէր. Ա՛մենայն հո՛գիք
գՀոգին սուրբ գո՛վեցէք. գէ՛ակ ցե՛ն
հօր եւ որդւոյ երկնաբղխութեամ ձայ-
նիւ. Ը՛գՀո՛ւրն երկնայի՛ն զարկեա՛լ
բանի՛ն յերկիր բանաւո՛ր, որ մը-
կընտեաց այսօր զառաքեալն ի
սո՛ւրբ վերնատո՛ւնն. ամե. Զե՛լո՛ղն ի
հօրէ զա՛ռա՛տասխուղիս անդիւրն ի-
մաստի՛ց, որ խօսեցան զՀին եւ
զնո՛ր օրէ՛նս աստուծոյ. ամենայն հո՛.

Ինչեր տէր ողորմութեամբ քո յաշխարհս, եւ լսելեաց բընութիւնա ի կեանս վերափոխեցեր։ Ելեր տէր առ հայր փառօք ի յերկինս, եւ մխիթարիչ առաքեալցն առաքեցեր սուրբ Հոգիդ։ Բաներ տէր այսօր լզգանձդ երկնային, եւ բաշխեցեր առանապէս պարգեւս աղքատ բընութեան։

Այսօր անգիւր գիտութեան բերկրեալ ի բուրբ վերնատունն, յորմէ լեցան տիեզերք գնացի՛ք գետոյն ոռոգմամբ։ Այսօր ինձեալ ի յերկիր հօր աւետիքն ի բարձանց, տալ աւետիս անգամայ գոնել յերգեմ վերլսոցն։ Այսօր խընդայ նոր սիոն որդւովք իւրովք զոր ծընաւ, օծմամբ Հոգւոյն նորոգեալ յորդի՛ս լուսոյ եւ տուչեան։ Այսօր ի ձայն գոհութեան Հոգի՛ն

աղբ

տէբ

ընդ հօր և որդւոյ, հոգիք ամենայն
օրհնեցէք զերեք քարոզեանն երգե-
լով. Ա՛յսօր ընծայեալ երկրաւորըս
ընդ գալստեան երկնայնոյն, եւ
պարելով ընդ հրեշտակս երգե՛մք
ըզփառս ի բարձունս։

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԱԻՈՒՐՆ

Ա՛ՆՄԱՀԱՏՐԱՐ բաժակ հեղեա՛լ
յերկինից սուրբ հոգի. զոր արբի՛ն
ի վե՛րնատունըն գա՛՛ղք սուրբ ա-
ռաքե՛լքն. օրհնեա՛լ ես սո՛՛ւրբ հո-
գի՛ դ ճըշմարիտ։ Առատանա՛ս ծա-
ւանե՛ալ ի մե՛՛զ հո՛ւրըն կենդանի.
քանզի արբեա՛լ առաքե՛լքն և արբու-
ցի՛ն տե՛ղեաքրանց. օրհ։ Ա՛յսօր մե-
ծանա՛ս ըզընծան ե՛կեղեցի՛ք հե՛թա-
նոսաց ըզմայրե՛ալ ու՛րախութեամբ
ի քե՛՛ն կենդանարար բաժակ. օրհ։

Անբակիցքն առաքած սուրբ հոգի. զմարգարէսն Թեանց նախագուշակութիւնս արտաքայլեալ լուսաւորիչքդ, առաւելապէս հեղեալ յառաքեալսն։ Անժամանակ ոգի մխածին. բղխառաջեալ պարգեւս ամենայնի ի վերնասոնն աւարառեալ լիցեր. առաւել։ Ամենակալ հայր երկնաւոր. զանբաժանելի լուսոյդ լզծագունս հոգեղինացդս շնորհեցեր. առաւել։

Անձառելի բղխումն ի հօրէ հոգիդ ճշմարիտ, այսօր ի վերնատունն խորհրդոյ խոնարհեալ հանգեալ յառաքեալսն. սաստուած հայցքն մերոց։ Անբռնելի խորհրդոյդ աստուծոյ քննող քոնդ հօր մհաւոր, այսօր ի հրեղէն Թեւոցն խոնարհեալ հանգեալ յառաքեալսն. աս։ Անբնպատ աղբիւր լուսոյ սուրբ

հց ակ

հոգի, այսօր ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ հանգերատ յառաքեալն. ա-
գ Ը զտէր օրհնեցէք բարձր ա՛ւրէք զՀո-
գին ճշմարիտ։ Ո՛ր անճառ խոնար-
հութեամբ հանգերաւ յառաքեալն.
պանծալի արիւնեայդ պրսակ եդեալ
ի նոսա, բարձր։ Ո՛ր զանճառելի խոր-
հուրդ երրորդութեանն յայտնեաց
նոցա. իմաստութեամն անբիւր կեն-
դանի բջջեալ ի նոսա. բարձր արա՛։
ողբ Ո՛ր ի հայրանկան խոհութեննէն
յառաջ բղխեալ անբիւր լուսոյ ճա-
ճառագայթարձակ լուսովն զուար-
ճացուցեալ լըցեր զառաքեալն.
ա՛ղաչանօք սոցա՝ ողորմեա՛։ Ո՛ր զէ-
ութիւն քո հրեղինացն հիացմամբ
ցուցեր, նոյն ինքն իմանալի ան-
տուածային լուսովն զուարճա-
ցուցեալ լըցեր զառաքեալն. ա՛ղա՛։
Ո՛ր զաշխարհանաձ խաւարն ի

սկզբանն ի լոյս փոխեցեր, այսօր հրաշալի աստուածայինն լուսովդ զուարճացուցեալ լըցեր զամա-
քեանն. ապա։ Որ հրաբորբոք ծա-
ւալմամբ յանուն խաղացեալ հնոցիդ
ճըշմարիտ. եւ հրաժոռան աստուա-
ծայինն լուսովդ զուարճացուցեալ
լըցեր զամաքեանն. ապա։

Որ ի հրաշալի սաւանամեծեւ- մէջ
ցըդ վերանըստիս, այսօր ի դաշտս
հնոցիդ անպատմելի սիրով հե-
ղեալ ի յերկինից. օրհնեալ ես տէր
հնոցի աստուած։ Որ ի հրեղէն լե-
զուացն եռահիւսեակ սըրբաբանիս,
այսօր ի շըրմաձուկն հոգեղինացըն
հրաժոռան հեղեալ ի յերկինից. օրհ։
Որ հրակերպիցն արիւնափայլ բո-
ցով միշտ երեւիս, այսօր հոգեղի-
նացըն հրաճաշակ բաժակ հեղեալ
ի յերկինից. օրհ։

ԿԱՆՈՆ ՅՕԹՆԵՐՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

օրհ
դկ

Ի՛ հանդիսիցիմ սղբեցիչն անհամառ հոսելոյ վրտանէ, կենդանարար սուրբ հոգի, օրհնեա՛լ ես լոյս ճշմարիտ։ Ա՛յսօր ի սուրբ վերնատունն եկեալ առաքեալ ճշմարիտ, հրաշազարդեցաք զառաքեալն ի լոյս փառաց քոց հոգի։ Հյրճուողական խընդութեամբ աշակերտացըն լցեալ, փառաւորելով երգէին, օրհնեա՛լ ես։

Ի՛ համբառնալ բանիդ յերկինս ես ինքնատիլ ընդ աջմէ հօր, զուարճացեալ առաքելոցն երկրպագէին. օրհնելով լզհայր զառաքող բանիդ։ Համահաւասարեալ գոնդըք սրբոցն ի վերնատունըն խորհրդոյ, համբարձմանդ աչաց սպանէին հոգւոյն. օրհնելով լզ։ Ցանկարծահաս հընչմանդ հնչեալ կենդանարար սղբիւր

լուսոյ. անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. ուր օրհնէին ըզՏայր։

Ա՞նեղանելը Տոգիդ սուրբ որ ես քնար Հօր փառակից, եւ էակից գոլով ծոցածին բանին. անհասանելոդ սուրբ հայրըն մերոց։ Ո՛ր իքառակերպիան ամծոլոդ բազմեալ հանգչիս, եւ սըրբասանեալ օրհնիս ի հրեշտէն լեզուացն. անհա։ Ա՛յսօր մարգամիրապէս աստուածարար ինջեալ ի սուրբ վերնատունն, եւ ըզհրեշտէն լեզուս բաժանեալ հանգչելով ի նոսա, անհա։ Ը՛զուէր օրհնեցէք բանիդ արարէ՛ք զՏոգին ճըշմարիտ աստուած։ Զմըխիթարիչ սուրբ Տոգին ուր փոխան Միածնին իջեալ ի հօրէ, ուր հրաշազարդեաց ըզսուրբ զառաքեալն. բանիդ արար։ Զերկնային ծորանելն հեղեալ ի սուրբ վերնատունն, ուր աստուա-

ծազմարդ հրաշինեաց ընդսմբ զա-
ռաքեալն. բանիձր ասրա։

ՃՂՂ Հոգիդ ճըշմարիտ որ զաստուա-
ծային ըզհրամանսըն քո զառածըն
դաւթեան լըցեր, սրբուցանելով
աշակերտացն ըզպարարտութիւն քո
ի սուրբ վերնատունն. ողո՛ր բմեա։
Որ առաքեցար ի հօրէ կենդանա-
բար վրտակ ես լոյս ճըշմարիտ. սր-
բուցանելով նոքօք ծրդուց սիռնի
զուղարս փարիսեութեան. ողո՛ր ս։
Որ կատարեցեր ըզխոստաց տան-
կութեան սրբոց նոցա. ոյք ըս-
պասեալ մընային մեծի գալստեան
քո ի սուրբ վերնատունն. ողո՛ր ս։

ՃՄԷ Որ ի թեսաղոնիկեացս անհա-
ստատեալ ես հրացայտըդ սերով-
բէից վերանալոյ տեսչութեամբ
խնամես զարարածս. հոգի՛ դ
սուրբ օրհնեալ ես յարարածոց

քոց։ Որ սքանչելապայծառ հրաշալի ձայնիւ ընդ հօր և ընդ որդւոյ միշտ փառաբանիս, եւ քաղցրութեամբ հայիս յարարածս. հո։ Ա՛յսօր առաւուածայինն սեպհականեամբ ի վերնատունըն հընչեալ հոգմաձայն հընչմանբ, եւ զառաքեալսըն առբոցեալ բաշխեցար յարարածս. հո։

Հոգին սուրբ էր միշտ եւ է եւ եղիցի. ոչ բակբսեալ եւ ոչ դադարեալ. այլ միշտ ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ կանգեալ եւ թըւեա՛լ, եւ միշտ օրհնեալ է ի յաւիտեան։ Էր միշտ ընդունող սրբոյն եւ լըցուցիչ աստուածացուցիչ. և միշտ ընդ հօր և ընդ որդւոյ կանգեալ և թըւեա՛լ. եւ միշտ օրհ։ Մըշտաշարժ ինքնաշարժ ինքնիշխան ինքնազօր ամենազօր. վասըն զի շընչէ ուր կամի, որբան ախորժէ, յորժամ

և ողբա՛ր. եւ միշտ օրհ։ Ի՛նքըն յինքեան, նոյն միշտ լինի որպէս դա՛ սեցա՛ւ, անեղութեա՛մբ անժամանա՛կ, անայլայլելի՛ անփոփոխելի՛ր. եւ։ Ո՛ւմմէ որքա՛նութիւն, ա՛մմէ որակութիւն, ա՛ւմէ տեսութիւն, անշօշափելի՛ր. եւ միշտ։ Տէ՛ր ա՛ւաքիւ ո՛րոշիչ, ա՛ճառ անե՛ լ ի՛նքըն ի՛նքեա՛ն, ա՛ւաջնորդէ՛ զօրա՛ ցո՛ւցանէ, որպէս և կամի բաժանէ ըզշնո՛ր֊ս։ եւ միշտ։ Կեա՛նք եւ կե՛նդանարար, լոյս եւ դիւցա՛ծիչ լուսո՛յ. ի՛նքըն բարի անզուգ բա֊ րութիւն հո՛գի. ուղիղ առաջնոր֊ դակա՛ր. եւ միշտ։ Հո՛գի զօրու֊ թեան եւ երկիւղի, որով հայր ձա֊ նաչի և որդի փառաւորի. որոց ի կանգ, ի պատու, ի երկրպագա֊ դութիւն, կատարելութիւն սըր֊ բութիւնս։ եւ միշտ օրհ։

ԿԱՆՈՆ

ՄՆՆԴԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ

Ա՛ՐԵԳԱ՛ԿԱ՛Ն՝ արդարու-
թեան ծաղմա՛ն պատասեակը առա-
ւօտեան, նախընթաց ճանապարհի
ուղեղն աստուծոյ անօրէնութեա՛ն
սուրբ յոգիանէա. ան քրիստոս
բարեխօսեա՛ վասն անձա՛նց մե՛ր։
Բարձրեալն անձառ խորհ տեա-
նել իմաստութ հոգեղն. ի յոր-
վայնէ մաքրեալ տաճար աստուծոյ
ե՛ք բնակարա՛ն սուրբ երրորդու-
թեանն. ա՛ն քրիստոս քա։ Գար-
ձուցէ հրեշտակապետն առաքեա՛լ ա՛ն
զաքարիա. աւետարանել ըզհրա-
շալի ծնունդ քո՛ սուրբ, յամուլ
ծերոյն եղիսաբեթէ. ա՛ն քրիստոս
քա։ Դասապետն երկնից զօրացն

օրհ
ակ

Երեւեմ քահանայապետին, յորժամ մըտանէր ի սրբոլքին սրբոցն իբենկարկելով քսու օրինացն ի տաճարին. ան քրիստոս բա։ Եւ տեսեալ զանհիմնականն ի ձեւ մարմնոյ յաջմէ սեղանոյն, պակուցեալ յերկիւղ մահու սասանելով, եւ հաստատուր բանիւ հրեշտակին. ան քրիստոս բա։ Զգերագոյն քան զքրիստոս լուեալ զեզանակ ծընրնդեանըն քո, սոսկացեալ հիանայր զաքարիա, եւ հանդուցեալ պատուիր պապանձեալ լեզուա. ան քրիստոս բարեխօսեա վասն մե։ Էանկից բանն ի հօրէ ինջեալ յերկնից ըզկնի ձայնիդ. ուստի գաբրիէլ վերատաքէր զկոյսն մարիամ ան ամլութեամբ յղացեալն ըզքեզ յորովայնի. ան քրիստոս բարեխօսեա վասն մե։ Ընդ ժամանել ձայ-

նի ողջունին մարիամու ամ եղեան-
բեղ, խոյտացեր ձայնդ ընդ ամաչ
բանին ամոնծոյ, յոտվայնէ ամ-
լոյն երկրպագելով. ամ քրիստոս
բա։ Թագաւորըն բոլորից պարա-
ծանկեալ յարդանդի կուսին, զոր
ծանոյդ հաւատարիմ սեպեալ հո-
գւովն սրբով, ես բերանով մօր
քո օրհնաբանէիր. ամ քրիստոս բա։
Ժառանգաւոր հին օրինացն արգա-
րութեան ընդ մարգարէիցն. ես
նախաշաւիղ հեռուոցդ անձոկ
ճանապարհին նոր օրինացս ընդ ա-
ռաքելոցն. ամ քրիստոս բա։ Ի յա-
նապատի հրեշտակական վարուք
բնակեցար ըստ եղելոյն. կերակուր-
լով մարախ ես մեղր վայրենի.
հին և նոր պատուիրանաց օրինա-
կան. ամ քրիստոս բա։ Լուսապայ-
ծառ շնորհօք հոգւոյն զարգարեալ

ըստ ներքին մարդոյն. իսկ արտա-
քուստ անմանրրակաւն առնումըն
ծածկեալ ըստ սրինադրոյն զգեստու-
նախանձօրն. ա՛ռ քրիստոս բա։ Խոր-
հըրդալ մաքրագունիւ այդարապէս
արիացեալ, ի յօրինակ մեռելո-
թեան գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ
ածեալ քո երեւեցար. ա՛ռ քրիստոս
բա։ Ծընընդեան հագոյն սրբոյ
զօրս յաղամայ յորդիս ասուածոյ,
ի քէն լսկիզբն և օրինակ եղեալ,
ի յորդանան մկրտուելովն
յանպաշխարհութիւն. ա՛ռ քրիստոս
բա։ Կարապետ հագուրդն եր-
կնաւորի առաքեցար, պատրաստել
ըզճանապարհս նորա յոգիս մարդ-
կան ըստ եսայեայ քարոզելոյն. ա՛ռ
քրիստոս բա։ Հուր կիզանող զմեղս
մարդկան գուշակեցեր զառաջինն
գալուստն սեանն. իսկ գաւողա-

կան հեծանոցաւ մաքրել լզկալ աշխարհի, լզմիւսանգամ գալըստեան խորհուրդ. սո քրիստոս բա։ Զայն բարբառոյ յանապատէ զքեզ անուանեաց եսայիաս. ես հրեշտակ տեառն առաջի սուաքելով, ճանոյց հոգւովքն մաղաքիաս. սո քրիստոս բա։ Ղեւտական քահանայութեան յահարոնէ ի քեզ կատարուածն, ես ճշմարիտ քահանայութեան որ ի քրիստոսէ, ի քէն լսկիզբն հաստատութեան. սո քրիստոս բա։ Ճրագ օրինացըն մովսեսի լուսաւոր առնն խորհելի, ես իմանալի արեգականըն յաւրջնեաց սո ի յերկիր ծագմանն ի կռաքէն. սո քրիստոս բա։ Մլկըրտել լզբարոյից աստուածն սո քեզ ելեալ հրաժարէիր, տեսանելով զգերապայծառ լոյս աստուածու-

թեանն ընդ հողեղէն բնութեանէ պարտնամկեալ. ա՛ռ քրիստոս բա։ ցուրժամ էջ ի յորդանան հնուն ա՛ստուածք ի քէն մըկըրտիլ, վերնական իշխանութիւնքըն զայհ համբաել զարմանային նորահրաշ սեռալեանքն. ա՛ռ քրիստոս բա։ Նո՛ր հե՛ղհան նախ գալըստեա՛նս քարոզ ըստ հընոյն ո՛ր ի յերկրորդին, արժանի եղեր լսե՛լ հայրական ձայնին ընդվրիածնէն, գա՛ է որդի իմ սիրելի. ա՛ռ քրիստոս բա։ Շնորհանո՛ն աբարածոց ո՛ր ի հօրէ հո՛գին ճըշմարիտ. ա՛զատնակերպ սեա՛լեամբ քեզ երեւեցան, զաստուածութիւնն իւր էակցին յայտնեալ աշխարհի. ա՛ռ քրիստոս բա։ Ո՛ր ըզկերպս անճառելի սնօրէնութեանն քրիստոսի ո՛չ լուծանէիր. զհամագոյ երրորդութեան անձնաւորութիւն սե՛

սանել ի յորդանան արժանի եղեր. ա՛ռ քրիստոս։ Զար իշխանքն խաւարին յաշխարհական մեղաց ծո՛վէս հանածեցա՛ւ զերծուիլն յորդանանէն, մկրտուեա՛լն ի քէն ընդլո՛ւխ վիշապին ի նմա խորտակեաց. ա՛ռ քրիստոս բա։ Պարանդլո՛ւխ մարգարէքեցն օրինադրէր զգա՛ն օրինակին. իսկ դու ըզձըշմարի՛տ օծեալն ըզքրիստոն անուա՛նեցեր գա՛ն աստուծոյ եւ չարձող մեղաց. ա՛ռ քրիստոս բա։ Զո՛ր մաքրութեա՛ն ի քէն մկրտելոցն յարդուեցե՛ւ ի մատոյց, սպրատամբացն յերկիւղ հանամարք տապարին, եւ խոնարհացն ի խրատ իմաստութեան. ա՛ռ քրիստոս բա։ Ոմ՛հ լուսոյ արդարութեան եղեր անձո՛ւկ ճանապարհան. առաջնորդեցեր որդւոց մարդկան ելանել յերկինս, ան-

մարմնական վարուց քոց օրինա-
կաւ. սո քրիստոս բա։ Սիրոյ սն-
մաձ եւ երկնաւոր սուրբ վեռայինն
եկեղեցւոյ վերաւէր եւ հրամ-
րակ սուպքեցայր հարսին որդւոյ
Թագաւորին. սո քրիստոս։ Վար-
գապետին տեզերաց սաւանդեցեր
զքո աշակերտեանն, եւ ըզայս գի-
շերային ճրագի քո բանի հանա-
պայծառ արեգականն սեռտորնի.
սո քրիստոս բա։ Տիրանայն սուրբ
օրինացն եղեր քարոզ սո օրինա-
զանեցան. որով մառնեալ բանտից
եւ կապանաց մոլեգնու Թեամբըն
հերձվածոյ. սո քրիստոս։ Ընտեալ
խընձոյս արբեցու Թեան յաւուր
ծնընդեան մանկաբերին, ըզքեզ որ
խայտալով ծընար տատրակ անա-
պատի, կաքաւելով խընդրեաց ի
մահ դուստր հերձվածոյ. սո

քրիստոս բա։ Ցընծալթեան աւետարեր եղեր հոգւոյն որք ի դըժոխս, կարապետ կըրկին իջմանն սեամն ի սորին կոչմն երկրի, ոչ րով լուծան երկունըք մահու. ա՛ր քրիստոս բարե։ Խնամանկան մարմնով յերկրի յաշակերտաց քոց պատուածկեալ. եւ աննխամանկան հոգւով ընդ քրիստոսի յարքայութիւնն երկնից վերափոխեցար. ա՛ր քրիստոս բա։ Փութացիր մեզ յօգնութիւն ա՛ր ի վերուստ սուրբ յոհանննէս, սուաքեալ և մկրտիչ քե եւ կարապետ եւ մկրտիչ ոչ գոյն ասուածոյ. ա՛ր քրիստոս բա։ Հանդանապետին քրիստոսի որ ի խաչին պատարագեալ. քահանայդ ինքնանըւէր մատոյց զանձն, երգաբանիս եւ ոսոխացս շնորհել զքաւութիւն. ա՛ր քրիս։

Որ աւետանո՛ր քում գալըս-
տեանդ ա՛ռաքեցեր զՀրեշտակա-
պետըն գաբրիէլ, աւետարա՛նել
զաքարիայ զաւետօք ծրնունդ յա-
ռաջընթաց կարապետին քո՛մ յով-
հաննու. ա՛ղաչանօք սրա կեցո՛ն
զմեզ ոչ՛ ա՛ստուա՛ծ հա՛ցըն մերոց.
Որ յարգանդին լըցեալ Հոգւով ըր-
կըտագեանց քե՛զ յորովայն սըրբոյ
կո՛ւսին. զոր ե՛սայիաս վերադի՛տեաց
ձայն բարբառո՛յ յանա՛պատէ ո՛ր
պատրաստեա՛ց զճկե՛ղեցի Հա՛րսըն
մա՛քո՛ւր սո՛ըբ փեսային. ա՛ղա՛. Որ
բոցեղէ՛ն Հոյլք քրո՛վբէիցն ո՛չ խո-
խեին Հա՛յիլ ի փառս ա՛ստուա՛ծու-
թեանդ, սա՛ Հոգանի՛ութեա՛յ գո՛րո՛վ
բնո՛ւթեամբ, մըկըրտեա՛ց ըզքե՛զ
մարմնո՛վ ի՛ ջո՛ւրըն յորդանա՛նու.
ա՛ղա՛. Ը՛զոէր օ՛ւրհնեցէ՛ք բանդր ա՛-
բարէ՛ք ըզնա յա՛ւիտեան. Որ ա՛ւե՛-

հ
գ
գ

տաբեր գանձատեան բանին առա-
քեցաւ ձայնն յանապատէ. լզաւէր.
Ար սրբութեանց տուր կուսածին
որդին ի յամբարձումն հայցէր մաք-
րել յորդանանաւ. լզաւէր օրհ. Ար
զձածկեալ խորհուրդ առ եբրայ-
դաւթեանն կատարեցին յայտնեալ
հոգին սպասնակերպ իջմամբ. լզ։

Ե՞րկնաւոր փեսայ անքնաւեր
լոյս բնանալը. ար ի յերկնից իջեր
ի սէր հարսին քո եկե՞ղե՛ցւոյ.
զար խօսեցա՞ւ քեզ, բարեկամն և
փեսաւէրըն քո յոյհսանեցա՞ւ. սորին
մաղթանօք ողո՛ր բաեա։ Գառակեր-
պին անհաս եւ անտես ի սերմա-
բէ՞ից, սրբութեանց տուր եւ
տէր բոլորից. խոնարհեցար ի յոր-
դա՛նան. հայցելով ի ծառայէն,
մկրտութիւն ջոյ ի լուանալ զմե-
ղա՞ս աշխարհի. սորին մաղ։ Ար

ողբ

յամէնդուքն վկայեցար գառն անառնծոյ բարձող մեղացդ. զոր գիր բազքն այդմոցդ ծանուցեր մեծ ի ծնունդըս կամ՝նացդ, եւ ճրագ օրհնացն. որ և ի գիժ՝նա ըզփըրկականն գալուստըն քո քարոզեաց.

ստրին մաղթանօք ոգւոյ բանեա։

Ա՛յսօր ցընծան հրեշտակք ի յերկինս, յիշատակաւ հողանիւթ հրեշտակին. ոգք համապանեաք ձայնին բարբառո՛յ, երգեն զօրհնութիւնըս հօր ի բարձունս։ Ա՛յսօր ցընծան հոգիք ամրարտց, նահապետաց եւ մարգարէից. ձայնակից լինել մեծին ի ծնունդըս կանանո՛ց, երգեն զօրհնութիւնս որդւոյն մրածնի։ Ա՛յսօր ցընծան դանք ամաքելոցն, ոչնախըմբելով գիշատակ մեծի մկրտչին. որ առաքելոցն է բակիզն և մարգարէից

լսո՛ւ ես. ընդ նոսին եւ մեք բըղխեցեալն ի հօրէ երգեմք ըզփառս ի բարձունս։

Ա՛պա ապրէ՛ից գե՛րապոյն եւ մեծ ի ծնո՛ւնդըս կանանց. ո՛ր ըզտնօրէ՛նութիւն աստուածորդւոյն ի յարգանդի ծո՛ւեալ հոգւո՛ւէն. ա՛ղաչեա՛ զանարբա՛ւած վասըն մանկանց եկե՛ղեցւո՛յ։ Յո՛րմէյնէ յո՛րմէյն երկրպագո՛ղ քրիստոսի. ո՛ր ըզհո՛ւրն աստըւած մերո՛վ բնութեամբ մըկըտեցո՛ր ի յորդանա՛ն. ա՛պա։ Կանո՛ւրհ ծրմնից եւ նախասկիզբըն շնորհաց. ո՛ր հոգւո՛ւն ի դըժոխս քանո՛ղեցեր ընդիմրկութիւն գա՛ղտստեամբըն քրիստոսի. ա՛ղաչեա՛։

Ա՛յսօր ցընծա՛յ եկեղեցի՛ ի հո՛գեո՛ր հաւատանի՛ս. զո՛ր պատրանտեա՛ց ձայն բարբառո՛յ հա՛յրըն մանո՛ր վեճայ՛ին։ Ա՛յսօր վեսաւէ՛ն

ՁԿ
ՊԿ
ճշ

և բանեկամն ընդ երկնաւոր փե-
սային, միաւորեաց զեկեղեցի՛ փո-
խանդրելով ի յերկինս. Ա՛յսօր շնոր-
հեցաւ մեզ գեղ կենաց ընշխարք սո-
րին ոսկերաց, ի ձեռն սո՛րբ լուսա-
ւորչի՛ն հայոսառաքեալ աշխարհիս։

ԿԱՆՈՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻՆ

ՕՐ ԶՄԱՐԳԱՐԷ՛ բարձրելոյն եւ զԹագաւորի՛ն զինաւոր. որ եւ ի ծնո՛ւնդըս կանանց մե՛ծ կոչեցաւ. յօրհնո՛ւԹիւնըս հո՛գեւորըս պա՛տուեցո՛ւք։ Զմրա՛ծնի՛ն կարապե՛տ է՛ւ բզաւանի՛ն ըզձայն. որ յորովայնէ՛ գբրիատոնս յառաջ գուշակեաց. յօրհ։ Զյանապա՛տ բնակիչ եւ շնորհացըն քարոզող. որ եւ ի գիժա՛խս բզվըրկո՛ւԹիւն քարոզեաց. յօրհ։

Ո՛ր յոտնայնէ ընտրեցար յաս-
տո՛ւածոյ քարոզել ճշմարիտ ո՛ր-
դւոյն աստուծոյ, ոչ՝ ր յո՛վհաննէս,
անդադար բանբ՛խօսեա՛մ վասն ան-
ձանց մե՛ռց։ Ո՛ր յանապատէ՛ կո-
չեցար ի տեա՛ռնէ մ՛կնկրտել զբ-
նակ՛ռից բանձ՛ղեն մեղաց. ոչ՝ ր յո՛վ։
Ո՛ր զմարգարէ՛ից ընկալա՛ր զպա՛տ-
ուիս ճշ՛մարիտ առ-
ա՛ք՛ելոյն, ոչ՝ ր յո՛վ։ Ո՛ր մոլեգ-
նե՛լմեամբն, հերո՛վդէսյ ընկալա՛ր
զվա՛խճանն, ճ՛ւ ի դա՛րսս հրճ-
տակաց վ՛ռակարգեցար, ոչ՝ ր յո՛վ։
Ո՛ր մարգարէ՛ից խղճ՛լոց ի գ՛ա՛-
ժոխս անճ՛ռապա՛նեցեր զգալո՛ստ
ո՛րդւոյն աստուծոյ. ոչ՝ ր յո՛վ։

Զ ուարճա՛նայ այսօր եկե՛ղեցի քո
քրիստո՛ս ի ծնանե՛լմբ՛՛՛ն զձեր յի-
շատակի կատա՛ռեսին քոմ յո՛վ
հանո՛ւ. սո՛վս զգ՛ջ մ՛իշտ օ՛ր-

նե՛մք ա՛սացաւ հանդցէ՛ն մերոց։ Ո՛ր մե՛ծ ի՛ ձնո՛ւնդս կանա՛նց ի՛ քէ՛ն վէ՛կայեցա՛, ի՛ յոյնվայնէ՛՛՛ յառա՛ջ գուշակեաց զանձա՛ւ քո զմարդէ՛՛ դուխիւն. սո՛ւաւ ըզ։ Ցո՛ր վէ՛ցիմէ՛՛ եան սրովէ՛ն ոչ ի՛շխէ՛ն հայի՛լ ի վանո՛ւ քո քրիստո՛ս. սա՛ արժա՛նաւ պէ՛՛՛ս ձե՛ռնադրեա՛ց ըզքե՛զ ի յոր ձա՛նսն յոյդա՛նանու. սո՛ւաւ ըզ։ Ը՛զոէ՛ր օ՛րհնե՛՛ցէ՛ք և բարձր ա՛ղաղէ՛ք ըզնա՛՛ յա՛ւիտեան։ Զկա՛ղանդեա՛ւն յո՛ւվհաննու կատարե՛լով ըզմի՛շա՛՛ տանկս. անդա՛դա՛ր ձայնի՛ւ գասուա՛ծ հա՛յր օ՛րհնե՛՛։ Ջերմանեա՛լ մ՛ելբրուշէն մե՛ծա՛ղելով ը՛զսո՛ւն. հո՛գեւո՛ւրական՛ն ձայնի՛ւ ըզքրիստո՛ս մեծապատո՛ւն օ՛րհ։ Ցանկապա՛տ բարբառո՛ւ ձայն, եւ ա՛ւետա՛ւր ա՛ղքայո՛՛ւմեան. ընդ նը՛՛ մա՛՛ն զՀրշմա՛ւրիտ սուրբ հոգի՛՛ն օ՛րհ։

գ

ՃՐա՛գ Հրշմա՛ւրտութեան սուրբ

ՃՐա՛գ

յմիսանանէս մըկըրտիչ, ու ծագե-
ցա՛ւ ի յերկիր. այլ՝ օ՛ղիթիւք սուրա տէր
լա՛ւ մեզ եւ ողորմեա՛։ Պարզել
և առաքեալ սաոուածորդւոյդ, եւ
ձայն բարբառոյ անզ այսորոգ տիե-
զերաց. այլ՝։ Որպէս զարուսեակըն
ծագեա՛լ ի յերկիր էիւ եւ կրսապես
աղէգականաց արդարոսիեան. այլ՝։
Ա՛ռաքեալըն յաստո՛ծոյ կա՛րա՞ տէր
պէտ մե՛ծն ի մարգարէս մըկըրտիչըն
յմիսանանէս. պատրաստէր ճանա-
պարհս Քրիստոսին յաւիտենից։
Վ՛ինայեաց եւ ասէ չեմ ես քրիս-
տոնեան, այլ առաքեա՛լ եմ առաջի
նորա. եւ հանրի՛ն եկեղեցւոյ փե-
սայ քրիստոս է՛ այրածին երկնից։ Տե-
սանէր ըզհոգի՛ս զի գայր ա՛ւ նա,
մզաղանկեաց և ասէ. անդա գառն
աստուծոյ որ է՛կն ի բառնալ զմեզս
աշխարհի։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ
ԵԼԱՆԵԼՈՑՆ Ի ՎԻՐԱՊԻՆ

Ո՛վ երջանիկ տէր սուրբ գրիգոր, սէրբո՛վ Քրիստոնեայդ եւ առաջնորդ բանաւոր հօտի։ Ընդքեզ ունիմք բարեխօս առ յիսո՛ւս միածինն, եւ աղաչող վանքի՛ս մեծութեան։ Կանխեա՛ խընդրեա ըզմեղա՛ւքիւն յանցանաց, ի՛ քէն աշակերտելոցս։

Ո՛վ երանելի տէր սուրբ գրիգոր. ընդքեզ ունիմք բարեխօս առ քրիստոս վանս ա՛նձինց մերոց։ Որ ի մոլութեանց բռնաւորին ոչ զանգրուեցեր. ընդքեզ։ Որ ընդ անմարմնոցն գասս վերակայեցեր. ընդ։

Ա՛րժան ճրշմարիտ անտուածա՛

յին օրիցս նայեն, եւ հանապատա-
կիւն հանապոյ սպգի մարդկան
սէր սուրբ գրիգոր. ի մաղմոսա-
կան սղօխս քո հայցեա վասն մեր
ի քրիստոսէ։ Ընտրեալ յաստուծոյ
քահանայապետ ձրշմանիս բրիս. եւ
հովիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի սէր
սուրբ գրիգոր. ի մաղ։ Պետակ վա-
յելչութեան եկեղեցւոյ քրիստոնիս
սի, եւ սաստնոդ կենացըն յան-
տեղից սէր սուրբ գրիգոր. ի մաղ։

Որ քրիստոսանուէր կոչմամբըն
ծագեցար որպէս զարեգագին,
եւ լուսաւորեցեր ընդհայաստան
աշխարհս ամաստգիտութեամբ,
սէր սուրբ գրիգոր. անդադար բա-
րեխօսեա վասն անձանց մերոց։
Որ քոյին առաքինասէր ձրգնու-
թեամբդ վերանիոխեցար ի լուսե-
ղէն յերկնային խորանան, սէր սուրբ

գրիգոր. անդա՛ւ ինձ պայծառացան
եկեղեցիք քրիստոնէ՛ից, փառաւո՛ր
բերով ըզմիանականն առ իւր զերդու-
դումիանն. ա՛յր սո՛ւրբ գրիգոր. աղ-

հց
բձ

Ո՛ր առաքեցեր ըզմարիչն ե՛ւ
զհաւատառիմ քո պաշտօնեայն ըզ-
սո՛ւրբ գրիգոր. ե՛ւ ի ձեռն նորա
լուսաւորեցեր ըզհայաստան աշ-
խարհս. ըզքե՛զ միշտ օրհնեմք աս-
տուած հանցի՛ն մերոց. Ո՛ր ե՛ռուր
համբերո՛ւմիւն անտանելի չարչա-
րանաց սրբոյն գրիգորի. ե՛ւ նորին
ժուժկալութեամբըն լուսաւորե-
ցեր ըզհայաստան աշխարհս, ըզքե՛զ
Ո՛ր նորի՛ն տուր անօ՛ծութիւք բարձեր
զիւանա՛ր կռապաշտութեան ի հա-
յաստա՛ն աշխարհէ՛, ե՛ւ արար
երկրպագու սմե՛նասուրբ երրոր-

գ

դութեանդ. ըզքե՛զ ՚ի զտեր օրհ-
նե՛ցէ՛ք, ե՛ւ բարձր ա՛րարէ՛ք ըզնա

յանխոնջան։ Աղօթ ելից եք հաւատացեալք և կոչեցեալք յորդեգրութիւն սրբոյն գրիգորի, օրհնեցէք եւ բարձր ախարէք զանսըլաձն ամենեցուն։ Ցընծութեամբ ոձնեցուք ընդ երկնաւոր հայրապետին մեր. եւ ընդ նմին գովեցէք, եւ բարձր ախարէք զմեռաւորըն մեր քրիստոս Քահանայք և պաշտօնեայք հոգեւորականն հընչմամբ գովեցէ՛ք ընդ սրբոյ հայրապետին. եւ բարձր ախարէք սուրբ Հոգին ճըշմարտութեան։

Թիւնա իմ. Բարեխնամութեամբ քահանայապետին քո եւ վըկային, կեցո զմեզ բազումօրեայս։ Ա՛զաչնոք սրբոյն գրիգորի լսել մեզ, որ մայնք ենս բազումօրեայս։ Նորին անզօթութ ոտով ուսաք ճանապարհ կեցնաց, քաւեա՛ սէր ընկայնցանելս մեր։

Ա՛ռաջնորդ հանապազ եւ լուսա-

ողբ

տէր

ուրիշ անձանց մերոց տէր սուրբ գրիգոր. եկայք հաւատացեալք ի ձեռըն նորա հանցուք աստուծոյ գոհութիւն. Մեծ խոստովանողըն քրիստոսի, ես ըզշարչարանըս յանձն առող վասըն մեր տէր սուրբ գրիգոր. եկայք հաւատ քահանայապետս աստուծոյ ես պսակող աստուածային օրինաց, տէր սուրբ գրիգոր. եկայք աշակերտեալք ընդ նմա հրաժեշտք փառք ի բարձունս աստուծոյ։

Հրաշափառ սքանչացած ես միշտ բարեխնամող. որ յանուշ գիտութեամբ ըզվերկութիւն հայեսաս նեայց ըսկըզբնաւորեալ, ի պարծեանկան մեղանչեալս ազգէն լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա փրկիչ կեցո ըզմեզ այժմ ես ի քո յաճախ գալստեանն։ Հրաշալիք զար-

մայրամբ երանելին սուրբ գրիգոր զանեսանելի լուսաշաւթանա ի յանձն էառ. եւ երիւք հինգօք ամօք ի մէջ թուանաւորացըն բնակէր անդրնդային տանջանօքն ի վիրամին. վասն որոյ։ Հրաշագործ քո բանիւդ եւ մեծ ողորմութեամբ, ելեալ բնաճըշկէր ընդհարուածեալն ի դիւաւորէս ասատից, երկրպագուս առնելով զամենեսեան սուրբ երրորդութեանդ. վասն որոյ։

Ո՛ր կոչեցար յորդեգրութիւն հօրն երկնաւորի ով երանելի տէր սուրբ գրիգոր, եւ երեր վկայ ճշմարիտ քրիստոսի ասուածոյ մերոյ. վա՛ւղ սրն ժողովրդեան քո հայցեա՛ւղ ի տեառնէ լուսաքանութիւն։ Ո՛ր հանգերձութեամբդ քո սուրբ գայ ի քեզ ժողովուրդ սեպհականեալ երբ ընտրեալս, եւ նորափեսայ

զարդարեցեր ծընընդեամբ սուրբ աւազանին. վա՜յ սըն։ Որ մոլորեալցս ի խաւարի բացե՛ր զաչս սրտին լուսոյ ճըշմարիտ աստուածգիտութեան, եւ արժանաւո՛ր սպասաւորել քեզ ժամանակաւորս լինել կենացըն յաւիտեանից. վա՜յ սըն ժողն։

ճշ
գկ

Հոգւի քոջ բանաւոր հօտի տէր սուրբ գրիգոր, հաստատեցեր զհիմունս եկեղեցւոյ ի հայաստան երկրի՛ ի վերայ հիմանն սուրբ առաքելոցն։ Հոգւի բարի եւ անաչառ կենացըն յաւիտենից տէր սուրբ գրիգոր, հաստատեա զանձինս մեր հանաւոտ ճըշմարտութե՛ան ի վերայ հիմանն սուրբ եկեղեցւոյ։ Արդ աղաչեմք զքեզ հայր վանդակապետ եւ տէր, բարեխօսեա քրիստոսի աստուծոյ մերո՛յ կեցուցանել զանձինս մեր։

ԿԱՆՈՆ

ՈՐԴԻՈՑ ՍԻ ԹՈՒԱՆՑ ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ

Ո՛ր ընկա՛յ առաւաւածային քո գիտութեան հիւսիսական ա՛զանց ծագեցեր. եւ ի խաւարչ կռապաշտութեան վճռածեր ընծեզ ի ձեռն սո՛ւրբ լուսաւորչին. օ՛րհնեմք ընդքե՛զ ա՛ստուածդ հա՛յրըն մերոց. Ո՛ր վերընտրե՛ց զարդա՛րեցեր զեկեղեցիս հայաստա՛նեայց. արփիա՛փայլ ճառագայթմբ լուսա՛զարդեալ շնաւիղօք սրբո՛յն գրիգո՛րի. օ՛րհ. Ո՛ր ընկա՛ն քո հրամանի քարոզեցի՛ն հա՛ստատեցեալց. յանդիմանելով ընդքնո՛թիւն թագաւո՛րաց, եւ ի վերայ առաւածային քո՛ օրինաց նա՛հատակեցան. օ՛րհ. Ը՛զտէր օրհնեցէ՛ք եւ բա՛րձր արարէ՛ք ընդ՛նա՛ղ

յաւիտեան։ Որ գերագոյն հնոյ օրինաց քահանայութեան գնորդս զարդարուց, ևկեղեցիք հեթանոսաց լցնողաց բնութեան քրիստոն օրհ։ Զքահանայանալոյն ճշմարիտ լոյս կարգին մելքիսեդեկի, ի յիշատակի քահանայանոցաց աստուածոյն, քահանայք հռոմէական եղծել օրհնէ։

Որ հրաւիրեցեր զձեզ մարգկան յերկրպագութիւն հօր քո ոգւով աստուծոյ. եւ կոչեցեր յարքայութեան քո ժառանգութիւն ի ձեռն սուրբ հայրապետաց. ոգւովքեր սիրեալ սրտիւ։ Որ լուսաւորեցեր զեկեղեցիս հայաստանեայց լուսով քո քրիստոնս, և զարդարեալ նորացուցեր պայծառ ծագմամբ շնորհաւքօք սրբոյն գրիգորի. ոգւոյ։ Որ զընտիրս հրեանց կատարեցեր

ըստ հաճոյից կամաց քոց գրիսառա,
նահատակեալք ճրագնաւթեամբ
ընդդէմ թըշնամւոյն, եւ փոխեցան
յերկինս յայրքայրութիւնդ. այլ։

Այսօր ընդ երկնային զբաւ-
թիւնսն ժողովրդք հայոցմ։ սէր
նեայց, ոչնեղիլ ըստիւսուակ սուրբ
հոգւոյսիեսուս շնաւնիդաց սըրբոյն
գրիգորի. օրհնեցէք ընդհայրն եր-
կնաւոր։ Այսօր որդիք թորգոմայ
ծընեալք աւազանաւն յորդիս սը-
ուիհի. ի յիշատակի հարցըն սըրբոց
որդոց մեծի լուսաւորչին, գովե-
ցէք զորդին մարդին։ Այսօր եր-
կնաւոր քահանայութեանն հաղորդ
քահանայք սուրբ եկեղեցւոյ. ընդ
քահանայապետս անսուաձայնի ն
օրինօք պատուեալքն բանբերանե-
ցէք զհոգին ճրշմարիտ, երգեցիր
ըզփառս ի բարձունս։

սէր

Ա՝ստուածայ՛ն հա՛ւատոյ հարցըն սրբոց գաւա՛ն՝նումն ձա՛գեցա՛ք քի՛ն ընդհա՛նո՛ւր լոյս հա՛յաստանեա՛ց սո՛ւրբ ա՛ռաքեա՛ց. անդա՛ր բարե՛խօսեա՛մ վա՛նն անձա՛նց մե՛ռոց: Բա՛նաւո՛ր հօ՛տին քրիստո՛սի ընտրեա՛լ հովի՛ւ՝ե քա՛ջ, ի հօ՛րէն լուսո՛յ բըղխեա՛լ շնորհա՛փղ բարի՛ սէ՛ր վերմա՛նէա. անդա՛ գո՛վեմ՛ի ի վերկա՛յս հօ՛րըն մե՛ծի հա՛մանի՛՝նանն, քա՛ջնուխեա՛մբ զանօրի՛նաց խորտա՛կեալ զպատկերն, սէ՛ր սո՛ւրբ յուսի՛կ. ան՝ Դանա՛կ ցեղ ան՝մարմնո՛ւն մարքո՛ւ կուռա՛՝ե՛լութեամբ, Ճըշմարի՛տ քահանայա՛պետ վերկա՛յ քրիստոսի՛ սո՛ւրբ գրի՛գորիս. անդա՛՝ Ե՛րկնայի՛նոցն ի յե՛րկրի հանդի՛պ Ճըգնո՛՝ե՛լութեամբ, յանդիմանե՛լո՛վ ըզմա՛գաւորըն կա՛տարե՛ցա՛ւ վանն անո՛ւանըն տեա՛ռն սո՛ւրբ գա՛նիէլ. ան՝

ԿԱՆՈՆ

ՍՐՈՑՆ ՄԵՍՒ ՆԵՐՍԵՍԻ ՀԱՑՐԱՊԵՏԻՆ

Որ լզլայս անձամբ շնորհանց սա-
տուածային քո գիտութեանդ ձա-
գեցեր յաշխարհս հայոստանեայց.
զլեռան հայր երկնաւոր զլեռ բա-
ժեղութեամբ: Որ ընտրեցեր յո-
րովայնէ զմանկութեան հոգւով սու-
բըն նեբսէս, ժառանգել լզվի-
ճակ հայրենի՛ք, հաւատալ սրտագոհ-
թեամբ և՛ բրանամբք: Որ ծերի-
նօք ճշմարտութեանըն զանդա-
տաց զեկեղեցի. կարգաւորեալ
բանիւ պաշտօնեութեա՛մբ, սորին աղա-
չանօք խնայեա՛ բա՛ մեզ քրիստոս:

Որ յերկնից ընտրեալ սըրբոց
հայրապետացըն ժողովոյն գերա-
գոյն վառօք պատուեցա՛ս սուրբըն

նեբսէ՞ս, գաւանեալ առաւած զՀոգին Ճըշմարիտ ընդ Հօ՛ր եւ որպէս։ Ո՛ր ընգծանձկեալ խորհուրդ ապագային ժամանակաց յայտնեցեր սրբոյն նեբսէս՞. սորին ա՛ զաչխանօք խնայեաս ք՛՚ մեզ քրիստոս։ Ո՛ր ի վերայ պատուիրանաց Թագաւորին երկնաւորի ըզբանժակ մահս ընկալաւ ի Թագաւորէ՞ն. եւ փոխեցաւ ի յերկինս ի լուսեզէ՞ն յաւիտեան։

Ո՛յսօր ոծնէ՛ եկեզեցի ըզմիշտ տակ սրբոյն նեբսեսի, հայաստանեայց լուսաւորչի, սուրբ եւ քաջ հովուապետի ընտրեալ ի գլուխ հօտին քրիստոսի. սղաչանօք սրան կեցո՛ զմեզ ամէն աստուած հա՛ յոց ի վերոյ։ Ո՛ր յարմանոյն սքրա՛ համառ վերանբա՛սեալ ծա՛ղիկ հա՛ ստոյ. սուրբն նեբսէս սբե՛ն հա՛

յաւտանեանց, շուտափիղ անմահ
ընկերին պըտուղ լուսոյ սուրբ լու-
սաւորչին. ասպա: Ո՛ր օրհնիս ի հրե-
շտնաց ամպրոպել ձայնիւ հընչմանէ,
շնորհեցեր ժո՛ղ գետ կենաց զան-
մարմնական վարուք մաքրեալն ըզ-
հոգեմնութեամբ նըշխար սըրբոյն ներ-
սէսի. ասպա: Ը՛զէր օրհնեցէք
բանիւ ապարէք ըզնա յաւիտեան: 4
Ո՛ր յայտնեացն այսօր զգայնոյն ա-
ռաւածայինն հայաստանեայց սուրբ
ԷՀեղեցւոյ, զհայրն երկնաւոր օրհ-
նեցէք. բանիւ ասպա: Ո՛ր ծագեացն
այսօր լոյս խաչափորելոց, ի յորդւոց
հօրըն լուսոյ, զորդին միածին գո-
վեցէք, բանիւ ապարէք ըզնա յա-
ւիտեան: Ե՛կայք մանկունք սուրբ ԷՀեղե-
ցւոյ, զարդասիրեալք ի շնորհաց հոգ-
ւոյն, զհօրին ճըշմարիտ բանիւքա-
նեցէք, բանիւ ասպա:

ՈՂ

Ո՛ր աստիճա՛ն ողորմութեամբ շինել զաշխարհս ի սկզբանէ. ողորմե՛լով ոգւոց սրտմտի, եւ ոչ յաղագս ամենայն ամբարշտութեանց հասի՛ւ ընտրեալ զսո՛ւրբն Նոյ. աղօթի՛ր սո՛ւրբ ողորմեա՛ մեզ աստո՛ւած։ Ո՛ր ի սառնագանձ թագաւորացն ասացեալին քո՛ օրհնաց, ըզպատո՛հաս բարկութեա՛ն մերոյ յաղաչական ժամանակի՛ն յայտնեա՛լ ցո՛ւցեր սիրոյն ներսե՛ա. աղօ՛։ Ո՛ր պատուական՛ն սրեա՛մբըդ քո՛ սպասեցեր զաշխարհս յանհնա՛ցն. փրկեա՛ ըզմե՛զ ի նեղչաց մերոց, եւ ազատեա՛ յանօրինաց բարեխօսութեամբ սիրոյն ներսե՛ա. աղօ՛թի՛ր սո՛ւրբ ողորմեա՛ մեզ աս։

ՏԷՐ

ՁԾ

Ա՛յսօր զուարճացեա՛լ ոսկեղէն երկնայի՛ն ընդ մարդկան, պարակից եղեա՛լ փրկութեա՛ն մե-

ըոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ հո-
գեւոր գործըն լուսոյ, սրեւէլեան
արքայականըն ճառագայթք սուրբըն
ներսէս. բարեխօսութեամբ տրա-
մէա՛ծ պարգեւեա զխաղաղու-
թիւն հայոցս ամէնից։ Ա՛յսօր վերջալոյս նորոգեցաւ քա-
հանայապե՛տն գաւազանն, գե-
ղեցկանա՛կն ծաղկեալ պայծառո-
թեամբ. քանզի շնորհեցաւ հոմի-
լիւն քաջ բանաւոր հօտի, յարմա-
րագոյն լուսաւորչին բողբոջ բուսեալ
սուրբըն ներսէս. բարեխօսու-
թեամբ տրա՛մէա՛ծ հաստա-
տեա զիշխանութիւն հայրապետա-
կա՛ն ամէոռոյ։ Ա՛յսօր վերծանեալ
վարօք ցընծայ թագաւորակա՛ն
գաւազանն ընդ հաշտութեան սի-
րոյ տէրութ հայրապետութիւն. քանզի
ե՛հաս ի յօգնութիւն օրինադրիչըն

թագաւորութեան, մնդրանկից զինուո-
րական գաւառն սուրբն Ներսէս.
բարեխօսութեամբ տուր տէր ի
բարձրացո զիշխանութիւն թագա-
ւորական մեծութեան:

Մկ
դձ

Որ ընտրեցար յաստուծոյ հո-
վիւ բանաւոր հօտի ուղղաբար
տէր սուրբ Ներսէս, աղաչեա՛ ի
օծման սուրբ հոգւոյն անդադար
կեցոյց ի քեզմանէ զորդիանան.
վասն սորին ժողովրդեան քո խրա-
տեա՛ ի քրիստոսէ ընդծաղումն:
Որ յանմահոց բղխեալ բարեաց
ծաղի՛կ սուրբ հաւատոյ ուղղա-
նեցիր տէր սուրբ Ներսէս. լուսա-
բեցե՛ի ի խմաստութեանդ զճկեղէն
ցիս հայոստանեաց ընտ սքրտոյ
հօր լուսաւորչին. վասն մերոց:
Որ յանդիմանեալդ ընդխափանչն
հանգա՛յն մեծին յոհաննէս ուղ

երանելի տէր սուրբ ներսէս. եւ ի վերայ պատուիրանաց ընդունակ մահու արբեալ ընդ անմահիցն դաս վիճակարգեցեալ. վա՛յ սմն։

Ա՛յսօր ցընծայ եկեղեցի ընդ անմարմնոցն դասակցեալ, ուր՞նէ՞ր գիշատակըս քո տէր սուրբ ներսէս. ո՛ր ի հոգւոյն սրբոյ ալաւնակերպ իջմամբ վիկայեցար. բարեխօսեա՛ սո՛ւրբ քրիստոս վասն անձանց մերոց։ Քանայանալոս ընտրեալ արժանապէս շնորհօք հոգւոյն բանիցեր՞ր զիրկիանայն մարմին եւ զանխունկն տեառն. յորում հրեղէն սիւն ի յերկինից իջեալ. բարե։ Ա՛րդ ապաչէմք ըզքեզ լուսաւորիչ հոգւոյ մերոց նըմանեա՛լ մովսէսի՝ մի նախանձոտութիւնէին մեծի, լուսաւորեալ դիմօք անտուածամարտ տեսլեամբ. բարե։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑՆ ԻՍԱՀԱԿԱՑ ՊԱՐԹԵԻ ՀԱՑՐԱՊԵՏԻՆ

Ո՛ր յոմանուց հարցըն սրբոց
ՄԵՂ գա՛նգաւն ընդ ելեցեր ըզհան-
հանկ տա՛ր հայրապե՞տ հռվո՛ել
ընդհօտ քո՞ քրիստոս։ Ո՛ր ընդհատ՛ն
անգիտո՛թեան հայհատանեայցըս
լուծեր. զիմաստո՛թեան ծագեալ
ընդ՞ոյս սահմա՛ն որդո՛ց Թորգոմայ։
Ո՛ր զհանդերձեալ խորհո՛ւրդ քո՛
ոչ ար տե՛սլեամբ սրբոյն ծանո՛ւցեր.
Յիշատակի տուր ընկա՞լ ընդօծնո՛ն
զանց աղա՛չանս։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՀՈՒԻՓՍԻՄԵԱՆՑ

Ա՛ՆՁԻՆՔ նըւիրեա՛լք սիրոյն քրիստոսի, երկնաւո՛ր նահատակք եւ կուսանք իմաստունք. ի պար- ծանըն ձեր բարձրացեա՛լ ոճնէ մայր սիոնի դքստեր՝ օրըն իւրով. Բար- բառ երկնաւորք լըցին զերկիր. քանզի հո՛ս անուշից բուրեցայք ի քրիստոս. ողջակէզք բանաւորք եւ զոհք փրկութեան, եւ որոնք անարատք ընծայեա՛լք աստուծոյ: Գերեցկութիւնըք մնրմնա՛ր պայ- ծառութեան ձերոյ յիմարեցոյց զլմա՛գաւորն եւ պակեան հեթա- նոսք, ի գեղ սքանչելի աստուա- ծառո՛ւ կուսանացն տմարեա՛լ զբ՛արիութենէն ընդ մարդկան ոճ-

նէցին։ Դարձեալ վերջնսին անար-
չապատ զօրութիւն. եւ դարձեալ
եդեմ աստուածատուն զարդարի.
քանզի ծառըն կենաց տընկեցաւ ի
դրախտին, բերելով մեզ պտուղ
կենսանելին հոգիիմէ։ Ընկոյզք
մանկաբերք անիծիցըն լուծան, եւ
ադամ վերջնսին աստուածակերպ
հոխանայ. փոխանակ եւայի դըս-
տերըք նորա, մարտիրոսք եւ կու-
սանք ընծայեալք աստուծոյ։ Զօրք
հրեշտակաց ընդ մարդկան ոտնե-
ցին, եւ կանայք ի յերկինս գըրե-
ցան զինաւորք, կուսութեամբ ընդ
մահու պատերազմեալք յաղթե-
ցին, խաչակից լինելով կուսածին
սրտոյին։ Ի զարմացումն և ի վեր
քան ըզհրաշս խորհըրդոց եւ բանից
հրեշտակաց եւ մարդկան. քանզի
էնն աստուած ամենազօր զօրու-

Թեամբն խոնարհեալ տեսանէր ըզհանգէս կուսանացն։ Ընկերք մխամիտք մարմնական կենցաղոյս, նահատակք հաւատոյք եւ հոգւով վիպեալք. մխաբան ընթացեալք ի տեղի ճակատու, զինեցան հաւատով եւ կացին յանդիման։ Թուլացան կորովիք հաստատիգ առզեղանց, եւ տկար կանայքն վառեցան ջինոս. Թագաւորն պերճ ճացեալ զօրութեամբ եւ փառօք ի մանուկ ի կուսէն պարտեալ աճմայէր։ Ժողովեալ բանմոԹեան սպրպաց եւ ազանց. ոչ զօրէին առ մի նահատակ. քանզի հասեալ ի Թիկունս աներեւոյթ օգնուԹիւնն, խորտակեաց յայտնապէս ըզգաղտնի պատերազմն։ Ի վերայ միոյ պատուական մարգարտի, խաղացին ցընծալով սմենայն հեԹանոսք.

ա՛րեւմո՛ւտք յա՛րեւելս ընթացեա՛լ հանի՛ն, քա՛րոզել յա՛յտնապէս ըզբերնա՛ղ տեառ՛ն Յիսո՛ւսի՛ն։ Լսա՛ն թա՛գաւորք եւ լցա՛ն խընդութեամբ. ո՛րոմն յա՛նձն առի՛ն ըզգաղտնի՛ մեծութիւնն. պա՛րգեւեալ իրեւա՛ց խոստանա՛յին բանիւ՛ք եւ ծածո՛ւկ խնա՛նարհեա՛լ գո՛ղանալ ի՛ մէ՛ջ նոցա։ Խո՛րհո՛ւրդք հո՛գեւո՛րք յերկութեանցըն յայտնէր, եւ երկո՛ւնք փըրկութեա՛ն աշխարհի՛ ճեպէ՛ին. քա՛նզի կամըք վերի՛ն հրամանի՛ն քաղցրացեա՛լ ի՛ջուցի՛ն ի՛ վերո՛ւստ ըզպարգեւս փըրկութեա՛ն։ Ծընա՛ն կո՛սանք ազգս բազո՛ւմս, եւ մա՛րըք մա՛նկունք ըզհրա՛պարակս ձերբ՛ն. ի՛ գիրկս սրբութեա՛ն այ՛օմից եւ պահո՛ց ա՛ճեցի՛ն հա՛ւատո՛վ զարգացեա՛լք ի՛ քրիստո՛ս։ Կա՛նայք պատուակա՛նք քաղաքա՛ւ և ազգա՛ւ, վա՛

Ճառակաւնք առատք անչայտ մար-
գարտին. եղիւն զանձինըս գրաւա-
կանըս բազմանց, եւ եղէն փըրկանք
անձանօթ աշխարհին. Հոխիսիմէ
մեծ խորհուրդ եւ անուն ցանկալի,
ընտրեալ ի յերկրի եւ դասեալ ընդ
հրեշտականս. եղեր օրինակ սըրբու-
թեան կուսանաց, վարդապետու-
թիւն արանց սրդւարաց. Ջեզ նըմա-
նիլ կարօտին ամենայն հոգիք, մի-
ցեալք սըրբութեամբ եւ սիրոյն
քրիստոնէի. զի մահուամբ ձերով մեզ
ճանապարհ հորդեցիք ելանել ամե-
նայն մարդոյ սո ասուածծ։ Ղեկա-
վարեալք ճարտարք հոգեւոր հըմտու-
թեամբ, թեթեւաբեռնըն ժարմնով
եւ մըտօք սրտացեալք. ընդ երկայն
ասպարէզս ծովածուփ կենցաղոյս
անվնաս նաւեցիք եւ հասիք սո
քրիստոս։ Ձոյժմարիտ որթոյն քրիս-

տան շուտափոյթ, եւ ոդիցդըբ
ձրանեալք երկնաւոր մըշակին. կո-
խեցայք ձրդնուԹեամբ ի հընձանըս
ձեր, զի ուրախ լինիջիք անամահա-
կան բաժանման: Մերժեցին ըզ-
կարիս մարմնական կենցաղոյս, զի
ծանեան երԹիք երգ է եւ սուտ պա-
ճուճանք. ոչ հեշտացան ի գըրգա-
նըս փափկուԹեան, իմացան երԹիք
անտի է անցաւոր մեծուԹիւնս:
Ցանդանատանս հոգեւորս այոմից
եւ պահոց վաստակեալըք յուսոյ
զամենայն ժամանակս. ժուժկա-
լեալք փորձուԹեանց եւ պէս պէս
լըկանաց, եւ եղեալք ժառան-
գորդք անեԹատամ պըսակին: Նա-
խանձելի յօրինեցին զմուտսդատա
կուսուԹեան, նոր նորոգեալ ա-
րեամբ եւ հրով. մանեցին զան-
ձինս սուսերաց եւ ջահից. եւ ան-

ՀԻՆ լսպատերջքն հեռուեալ մըտին յաւուպատան։ Շինուածք եկեղե-ցւոյք ի յերկրի հայոստեանք, եւ արձանիք լուսեղինք ի յերկինըս կանգնեալք. իւրեքանիք եղեն եւ այլոց ցուցին զհանապարհըս գանկալի զեղբինն երուսաղեմ։ Ով ըզգա-ուսթեան իմասուն կուսանացն, ուրոց ոչ յանգիծաց հեղգութիւն եբ-քուն. այլ արիմանիք եւ պատրաստք մընալով եկեղեցւոյ հայրապետացն, զի մըտցեն ի յաւուպատ անմահ փեսային։ Զունկի որ ի նոսա անուն չարութեան. եւ ոչ նախատինըս ի-մար կուչելոյ. քանզի մոմ պընդու-թեամբ հոգւով սրութեան մեռա-լան քաջացան, աւր հայոսրակ ցըն-ծացեն։ Պարակցեալըք քաջագին բընութեամբ ի յերկրէ ի յերկի-նըս տարագիմ գընացին փախըս-

առայք. ի նքեան ելին եւ մեզ ուսուցին, բաղում նեղութեամբ մըտանել յայն հանդիսան։ Ջկրա՛ռանդն աղօթիւք եւ սիրոյն առանուած, հայցեցին ըզհրնարըս վըրկութեան. բանալով ըզեանար դիւանպաշտ մոլորութեանց յաշխարհէ. պայծառացեալք լուսովն ար ի հօրէ ծաղեցան։ Ոանհըս յոլով սուաբիւնութեան յայտնեցին ուղա՛ղ մարդկան վերանալ յաշխարհէ. անլսաւերիւր հո՛գեւորա՛կան վարո՛ք ելանել ի բանակս երկնաւորս անմարմին հրեշտակացն։ Սո՛քա են քարինք սուրբք հիմնեցեալք ի յերկրի, զոր կանխաս ոճսեալ գուշակեաց մարգարէն. ի նոյն ի նիւթոյ շինեցա՛ւ կամո՛ղիկէ եկեղեցի. բարձրացեալ վանօք ի պարծանըս խաչին։ Վ՛ասն ձեր ե-

բանեալ նահատակք զօրըք հրճշտակաց անմարմին զէութիւնն ի յերկինից ի յերկիր հճղան, եւ մարդիկ խառնեցան ի գունդըս զինուորաց քրիստոսի պատուծոյ։ Տնեսցո՛ք բառնագո՛մեամբ ի հրնձանըս նոցունց, զի արբեալք լիցո՛ք անմահական բաժակն. քանզի բաշխե՛ն ըզբժըշկութիւնն հոգւոց եւ մարմնոց, եւ զպարգե՛ս երկնաւորս սիրոյն հրատեանց։ Պաքոնեոյն հրամանաւ աներկ՚ոյժ ազդմամբ յարե՛մտից յա՛րեւել եկեալ հասին. զի լուսով հրեշտականական վարո՛ք կոսմեթեան փարատեցի՛ն ըզխաւար դիւանպաշտ մոլորութեանցն։ Ցընծութեամբ սո՛նեցո՛ք զյիշատակըս նոցո՛ւնց, զի եւ նոցին հաղորդեսցո՛ք փրկութեան. խընդրե՛մ

յարարչէն բզգարգեաս երկնաւորս եւ զդասիլն ընդ նմին ի յարկսըն լսեսցէն։ Խիւծեալք մաշեցան յաւանցեալք ի մեծութիւն, եւ կանայք վճհատիք գերազանցեալք յոյսիցըն. բայսմաք ակեսցէնք հրով հոգւոյն վառեցան, չհաս զգեստեալք ի քրիստոս եւ դասեալք ընդ հրեշտակս։ Փառաց ի փառս բարձրացեալ պարծին ի պատիւ եւ ի փառս երեսուն եւ հոգեանքն. քանզի այս է հիւ երանեալ կոչանացն, որք անմահաւոր պրկակեցան յանխափան յաւիտեան։ Քեզ որ ցընծութիւնդ ես քրիստոս ասել եւ երանութիւն ամենայն արդարոց, քաղցրացիր վարդն մեր ամպաշանեալ արբեցն, շնորհելով զմեղսութիւն մեր բազում յանցանացն։

Ա՛յսօր զանչափելիս արբեցն

հոգիսիմեաց ընդհշատակըս ածնէ
առըս ճկեղեցի, բարեբաներով ընդ
անմարմնական զինուորըմբունան,
ըզսէրս ամրաւած հարցըն մերոց։
Ա՛յսօր հրաւիրեցաւ յերկնից ար-
քայութիւնըն սուրբն հոգիսիմէ,
եւ արիաբար ընդդիմամարտեալ
յանզիմեաց բրեւնաւորին. խոստո-
վանելով զքրիստոս թագաւորն,
ըզսէրս ամս։ Ա՛յսօր պայծառա-
ցեալ ի կանանցըս լուսեղէնըս սուր-
բըն հոգիսիմէ, եւ հիւսիսական-
նաց ոմոնցաց ուսոյց փառաւորել
առըս զերրորդութիւնն, ըզսէրս
ամս Ը՛զքրիստոս թագաւորն 4
օրհնեցէք ըզնա նոր երգով օրհնու-
թեամբ։ Ո՛ր պայծառազգեաց վա-
յելուչեամբ պսակեաց ըզսուր-
բըն հոգիսիմէ եւ զգայիանէ, օրհ։
Ո՛րոց վարդապետն հեզամամբ սուրբ

աւետեանցն նորոգեաց զաշակերտեալսն
ի ձեռըն սրբոյն գրիգորի. օրհնե-
ղր Քրիստոս անտես բանիւ ընդո-
ւըն հնաւանդ սրբոյն հռիփսիմեայ
խոստովանել զաստուածութիւնըդ
քո մարմնովըն առաքեալ ի մէջ հա-
յոյ ազգիս։ ցաղթող զօրութեամբ
պայծառացեալ ի կամարըս լուսեղէնս
ընդ անեղական բազմութիւնն խոս-
տովանելով զքրիստոս թագաւորն։
Ժողովեալքս հայցեմք բարեխօ-
սութեամբ սըրբոց հռիփսիմեանցն.
ընկալ և զմեզ փըրկիչ յորդե-
գրութիւն ի դըպրութեան կենաց։
Պարկեշտ՞ շա կանայքըն սո՞ւրբըն
հրաւիրեալ եղե՞ն սիրոյըք
քրիստոսի՞, և ընկալա՞ն զանապա-
կան ըզպըսակն։ Ե՞րբ տայծա՞ր
սըրբո՞ւթեան ծրդո՞յն ասուծոյ շի-
նեա՞լ ի վերայ հիմա՞ն առաքե-

ոդր

ոեբ

լոց եւ մարգարէից։ Ա՛ռաքե՛ալ քան ընդ-
քան ընդ-առաւորս ի մէջ աստեղաց
փայլե՞ա՛ն ի դամբս հրեշտակաց
դ ընտե՛ր վե՛րինն երուսաղեմի։

Յիշատա՛կ քրիստո՛սի սրբոց վը- Ըկ
կայեցն, եկայք հաւատացեալք ընդ- դկ
ձրդնուիմիւնըս տոցա հրաշա՛կեր-
գո՛ք, և օրհնութեամբ գնատրե՛ա՛ծ
փառաւո՛րե՛ացո՛ք։ Զուարճացի՛ր
հովիսի՛մ քոյին տուր ընկերօք.
զի ի տեղւոջ՝ հեղման արեան ձերոյ
դա՛ք հրեշտակաց ոտնե՛ն ընդ-
մեզ. եկայք. ի տաճարի՛ հովիսի-
մեան մեծ վկայիս հեծաց, եկեղե-
ցիք սրբոց պայծառազգեաց վայե-
լումեամբ ոտնե՛ն այսօր. եկայք։

Ա՛ընկիզելն բանին ա՛ստուած որ Համ
վասն մեր համբեր մահու, բա- դկ
նալով ըզդատակնիք անիծից սո՛ւ ի
մէնջ, գերապա՛նծ մաքրութեամբ

ըզմանրդիկ վերապրեաց խաչակից
իւր եւ վկայք կամաւոր մահ-
ուամբն խոստացեալ. Որմանաւտ գոլով
սրբոցն ընդ կռապարիշտ պաշտա-
մունան, երջանիկ Ճանկուամարտք
յայտնեցան անպարտելիք, զի զամ-
ուած բռլորից տիրապար սիրե-
ցին. Էակցին հօր հեռեւեալ սուա-
ցան ըզմտագրեն պարծանաց: Ընմա-
գրեալք զմահու խրոխտումն ընդ-
դէմ մեղացըն վառեցան. Թռպե-
ցան յերկինս գանից գերիվերոյ
քան ըզերամբիւռ. ժոժկալեալք
ի փորձ բանտից գերապանաց և կա-
պանաց, ի մըցմունըս գազանաց
սրոյ և հրոյ մեռանպարտեալք: Ընդ-
կանոք և քերանոք զարեան վըտակ-
սըն հոսեցին, խորհըրդոց ոչ խո-
տորումն և ոչ փոխադրութիւն բա-
րուց. ծաղիկքըն նուիրեցէք յան-

նեւմ ծանրիկըն յօդեցան. կամաց բեռլըք քաջուխեամբ գշարին մուր հակըն կապտեցին։ Հրով հոգւոյն գինու վառեալք ըզհալածիչըն վանեցին. ձօնեցան գնմամբ սրբոյ ի բանաւոր ողջակիզումն. զամբամբքն լուծոյ կենաց զհամար մեզ զոր փարատեցին. ճախաւար հեռեցան լուսաշուխ ընդ պողոտայն։ Երթեցին կոծանեցին ըզմահահոտ ընծաբերնայն, յամրեցին կարեաց մարմնոյ եւ հեշտալի պըրպանաց. նահարկեամըք հնամանաւր ընդ գրանհեղել կռապաշտութիւնն, շնորհազարդ փայլմամբ վայելեալք ի յերկնային նահանգիսն։ Ո՞րչեալք ի կրից կարեաց եւ ի քրտունս արձանացեալք, չամբաչար չարչարանօք գշարին մուր հակըն կապտեցին. պատրաստեալք

չարանդիւթիւն զհրեղէն գեառնէն
ըզկիզմունս. ջրոյն կենաց գեամբ
հեառեալք բղխեցին մեզ յարբու-
ցումն. Ոսկի գործեալք ի նաւաճեմ
յաստուածակերտ ի խորանս, սըր-
բափայլ զգեաստք պըճնեալք ըստ
զարդոյ նոր սիոնի. վճիռ սառեալ վը-
կայօրէն ըզմարգարիտըն հաւատոյ,
տեղիացեալք անճառ լուսոյն վերա-
պացան ի կեանս անմահս Քաւուննա-
ցըն հրաշալեաց գըտցուք եւ մեք աշա-
կերտեալք. ցօղեացին մեր սրտասուք
ընդ ցօղ արեան նահատակացն. ւիւ-
սեցին թեւըք հոգւոց ընդ հիւսից
պըսակելոցն. փայլեացին գործք քա-
րեաց ընդ լուսաճեռին մարտիրոսան.
Քրիստոսի պըսակօղին զանձամա-
նուէր ըզմարդիանս զերանեալ նա-
հատակացըն մատուցօք ի յընծա-
յուն. զի հաճութեամբ խոնարհեալ

ընկալցի վասըն մեր. Թողութիւն
շնորհեսցէ մեր բազում յանցանացն։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՒՀԻՈՑՆ ՍԱՆԴԽՈՑ

Քեզ պարծի այսօր սուրբ եկե- ՃԿ
ղեցի, ով վկայուհի՛ սուրբ սան- ԴԿ
դուխտ. որ ընդհայրակայնէն քո
Թագէր զպաշտօն, վասըն քրիս-
տոսի՛ զարիւն հե՛ղեր զարիւն քո
սուրբ։ Աշակերտեցար առաքելոյն
Թադէոսի՛ եւ ի հանապատս ճգնամա-
րիտըս հայաստանեաց, ոչ խոնա-
կեալով ընդ հեթանոսական պաշ-
տօնան, այժանի՛ եղե՛ զարիւրն վե-
րանալ սո՛ւրբ։ Ո՛ր ընդոխինու-
Թեան՛ քո Թագէր ըզփանաս, եւ
անաւածայրին փոխօքըն զարդա-
րեցար. այսօր դասակցեալ ընդ զո-
ւարթունս երկնից, վասըն մեր սո՛
ւրբ զարիւրն բարեխօսեա՛։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՏԱՊԱՆԱԿԻՆ

ԸՋԲԵՋ քանզի քահանայ աստուծոյ եւ տաճար անապական, աստուծոյ զարդ եւ լուսազգեցոյ անվախճան փառօքն պրսակեաց սուրբ հոգին. եւ յանէժ ուրախանան վիշտ հաւատացեալք. ի՛ քեզ ծանգեալ ի հանապղծից աստուծոյ արդարութեան արեգակն, որ լուսաւորեալ փարատեաց ի քէն ըզխաւարն անգիտութեան եւ հաստատեաց ըզհիմունքս քո ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից. ի՛ քեզ կանգնեալ սեղան սրբութեան եւ բնդլեալ աղբիւր անապականն, որ յորդառատ վտառակօք արբուցանէ յաւէտ ընտրեալսն գեղեցկապէս

բղխեալ ըղբաղբջիւ անմահից. եւ ես յանէծ ուրանան միշտ հաւատացեալք։

Ի վերայ վիմի հաւատոյ հիման անաքեղոյ եւ մարգարէից շինեցեր ըզբո սուրբ զեկեղեցի. և ի նմա միաձայնեալ եղեն մարդիկ ընդ հրեշտականս, փառաւորելով սուրբ զերրորդութիւնդ։ Տեղի ապաւինի եւ ժողովարան բանաւոր հօտի. բնակարան հրեշտակաց, նահատակաց գիտաւորացդ եւ վեցհարիւր քահանայից. զարդարեալ առաքելովք եւ մարգարէիւք։ Բանն աստուած և ծածկեալ խորհուրդքն յաւիտենից, բիջեալ ի յերկնից մարմնացեալ ի կուսէն խաչեալ յերկրի և թաղեալ ի նոր ի գերեզմանի, եւ յարուցեալ յերրորդ աւուր, զի զմարգարէիցն ըզտառապան կատարեաց։

Ա՛յսօր ցընծան դա՛սք հրէշտակաց ի նա՛ւակատիս քրիստոսի՛ նո՛րք եկեղեցւոյ. բարեբա՛նեալ ըզմե՛ր սո՛րբած հարցըն մերոց։ Ա՛յսօր ոօնեն դա՛սք սո՛րբ առաքելոցն ըզսօն վե՛րինն երուսաղէմի. յիմանալի տաճարին մա՛ռուցանե՛ն զերգս հո՛գեւո՛ր երգով. ամե՛ն ա՛ս։ Ա՛յսօր երգս առեալ գո՛չեն դա՛սք հաւատացելոց մի՛աբանո՛թեամբ. արժա՛նի ա՛րա ըզմե՛զ ի տաճարի՛ քո՛մ սո՛րբոյ թեան փա՛ռաւորել զամենասո՛րբ երրորդո՛թիւնդ. ըզմե՛ր ա՛ս։ Ը՝զմե՛ր օրհնեցէ՛ք եւ մա՛ռաւել բարձր ա՛րարէ՛ք ըզնա՝ յա՛ւիտեան։ Ո՛ր լուսաւո՛րեաց՝ զիա՛րձակեկ մա՛յր սո՛րբ եկեղեցի մա՛տուածայ՛ին լուսո՛վն. ամե՛նայն ազգ՛ք գովեցէ՛ք և մա՛ռաւել բարձր։ Ո՛ր բարձրացո՛ւցոյ զմանկո՛ւնըս սո՛րբ

եկեղեցւոյ ի գաւս վերին զօրացըն. բանիւքն օրհնեցէք եւ սուաբել բանիւ անա։

Լուսաւորեա երեսաց զի հասեալ է լոյս քո. զարդարեա զաւրութիւն քո. եւ փրկեա զմեզ ի վերայ քո ծագեցի։ Օրհներգութեամբ սաղմոսիւք քեզ վայելէ սաստուած օրհնութիւն ի սիոնէ, եւ քեզ զնաստացին աղօթք յերուսաղէմ։ Գովեա երուսաղէմ զտէր, եւ օրհնեա զաստուած քո. նա զժողովուրդ զերկիր դուստր սիոնի։

Այսօր աստուածութեանն զուարճանայ նոր հաստատեալ զերկիր. սիրեալք սիրելք փառաբանեն զրարութենէն. եւ մեք ձայնիւ օրհնութեամբ զարդարեացուք սուրբ ըզսօնա։ Այսօր եւ մեք ցրն-

ծամք տօնին ընդհանուր հընչումնաբ. մեծապէս փայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի. սո անստուած գո՛հութիւնք ընծայանան. պատմէն անդադար ըզբան կենդանի: Թընդա և զուարճացեր եկեղեցի կոյս սուրբ եւ հարան երկնաւոր վեհապին, անդա տեսանեմք զօծեալն ըզբրիստոս, գոլով առ քեզ լոյսն հեթանոսաց:

Ար ի սկզբանէ իմաստութեամբ հանատաւոեցեր զեկեղեցի հօր ի մատուցութիւն. զոր նախանշեալ տեսութեամբ նշանակեալ մովսէս խորանաւն երկնահանգոյն ի սինա լերինն, լուսաւորելով փառօքն աստուծոյ: Ար ըզխորհուրդ անապական տնօրինութեանդ քո ի սրբոյ կոսէն. տրտաւորելով տապանակն աստուածային ուխտի կտակարանաց բանիդ աստուծոյ.

փառաց անեղիդ տէզի հանգըս-
տեան. Որ ի կեանս վերադարձիդ
բնութեանս զարձմանըն յորդանա-
նէ օրինակեցեր. եւ ըզբնու-
թիւն մահու եւ դժոխոց կոր-
ծանմանըն երիքումի տանապետաւ
խաչին հրաշագործեալ նոր իսրայե-
լի. օրհնութիւն քեզ տէր երգես-
ցեն մանկունք։

ԿԱՆՈՆ

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ԱՌԱՋԻՆ ԱԻՈՒՐՆ

օրհ
աճ

Ո՛Ր ի լերինն սյլակերպեալ ցո՛ղ ցո՛ղ զաստուածայինն քո՛ զօրութիւնդ. զքե՛զ փառա՛տրեմք իմանալի՛ լոյս։ Ո՛ր ըզճառագայթ փա՛ռաց քոց ցո՛ղ ցո՛ղ ա՛րեգակնակերպ փայլմամբ զա՛րարածս լուսաւորեցեր. զքե՛զ փառա՛տրեմք իմա։ Ո՛ր ահագին տե՛սլեամբ զա՛րհուրեցո՛ւցեր

ցեր զբո զաշակերտան, ի թըմրա-
թիւն հրաշից ի սէր աստուածա-
յին փառացդ քոյ. զբեզ։

Երեւ երբեմն աշակերտացըն
հրաշալի տեսլեամբ, պայծառացեալ
ի թաբօր լերինն։ Եւ զերրեակ
մուխեան զանտանելի բզկոյն տե-
սանելով կենդանեացն մաշհացա՛ն։
Համբիսեալ նախահայրցըն տեսո-
թեամբ հոյցելին ի տեառնէ. սասե-
բարուք է մեզ աստ լինել։ Արաս-
ցուք երիս տաղաւարս տեառն և
մովսեսի և եղիայի. եւ փառաւո-
րեացուք հանապազ զերրեակ մի-
ութիւնն։

Զանճառելի խորհուրդ սո-
երրորդութեանդ այսօր ի լերինն
երեւեցուցեր աշակերտաց քոց տէր.
ատրուած հարցըն մերոց։ Սոսկալի
հիացմամբ զայսակերպութիւն քո

հց
ակ

ոչբ, այսօր սեմսեամ առաքելոցըն յօրինէին քեզ տաղաւար. մաստուած հայր: Հրամայեցեալ իւ վերայ լուսեղէն ամպոյն, եւ ձայն իւ յերկնից հայրական ար ասէ, դա է որդի իմ սիրելի. մաստուած հայր: Ըզառէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ըզնայ յաւիտեան: Գումեցէք զարմիական ըզոյան երեւեալ իւ Թաբոր լերինն. եւ բարձր արարէք: Բարեբանեցէք զաստուածութեանն երեւումըն աշակերտացն յայտնեալ. եւ բարձր:

Զանձաւելի ըզոյս աստուածութեանըն սընօրինաբար կրեցեր ի քոմ յորովայնի մարիամ մայր եւ կոյս. օրհնութեամբ ըզքեզ մեծացուցանեմք: Ի մանաւոր լուսոյն զարհուրեցան դասք առաքելոցն. այլ ի քեզ բոլանդակ կրեցեր ըզհաւր աստուածութեանըն մարիամ

մայր եւ կոյս. ծրհ։ Ա՛ռաքելոցըն հոգեառացեալ ամպ լուսեղէն, գե- րադոյն քեզ հոգւոյն սրբոյ, եւ զօ- րութիւն բարձրելոյն հովանաւո- րեալ սուրբ աստուածածնին. ծրհ։

Ի՛ թաբօր ի լերինն ձեւացուցեր ղդ
զքո բնութիւնդ անապականելի գոյա- գդ
ցութեամբ. ընդ որս եւ մեք ցըն- ծութեամբ երգեմք քեզ, ողոր- մեա մեզ մայրապաշտիս։ Ա՛շակերտիք հիացեալ բարձրանալոյն ըզկարհնորդս ի սպանանալ սրտոց իւրեանց. ընդ որս։ Ա՛քանչելի մեծ խնդրնորդ զերկրորդանալն քոց սրբոց առաքելոցըն ծանուցեր բարեբար. ընդ որս։ Սոսկալի հիացմամբ զայ- լակերպութիւն քո տէր առաքե- լոցըն տեսեալ յօրինէին քեզ տա- գանաւոր. ընդ որս։ Հովանացեալ ամպ լուսեղէն եւ զհայրապականըն լը-

եան ըղձայն, եթէ գա է ձրդի իմ
սիրելի. ընդ որս։

ոէր Քրիստոս ասելաւծ մեր շնոր-
հեա մեզ ընդ պետրոսի եւ ընդ
որդւոցն զեբեդեայ այժանաւո-
րիլ քոմ աստուածային տես-
լեան։ Համբարձեալ ըզմեզ տէր
ասաւել քան ըզգալի զմանրօրեայն
ըզլեառն, յերկինսբեցրն եւ յման-
նալի խորհանդ։ Վասն որոյ եւ մեք
ըզքանիսելիս մեր յարմարեացու-
ք քեզ հոգեւորական տաղանաւո,
որ-
պէս միայնոյ մարդասիրի եւ փրկիչն։

ոէր Այսօր ըզխորհուրդ քո կըրկնա-
կի գալստեանն աշակերտաց քոց
յայտնեցեր քրիստոս ի Թաբօր լե-
րինն։ Այսօր զփրկականն քո վասն
աշխարհի ըզմահ վկայեալ քեզ ե-
րեւեցան մովսէս եւ եղիա։ Սըր-
բեա տէր զմեղուցեալ քո ծառա-

յիցս ըզգայութեանս, եւ շնորհեաց տեսանել ըզքեզ եւ լսել ըզհայրական ըզձայնն. եթէ գա է ոտիւ իմ սկսցի։

Ա՛երկնելք ցընծացե՛ն առաջի՛ քո՛ տէր. որ երեւեցար ի փա՛ռս առաւո՛ծոյ հօր, միւսանգամ գո՛նչակո՛վ ըզգալո՛ւստն. վասն որոյ սաղմոսերգի՛ն լո՛ւսոյն զարդարեա՛լ ըզքե՛զ հրաշալի՛ ձայնի՛ւ ընդ երկնայի՛նան ե՛ւկրածի՛նքս ըզքե՛զ բա՛րեբանե՛մք ի թաւօր լե՛րինն։ Զոր տեսեա՛լ սո՛կալն զանապակա՛ն լո՛սոյն ծո՛ւսկնե՛ն յայլակերպիլե՛ն քո քրիստո՛ս որդի՛ առաւո՛ծոյ առաքելո՛ց ե՛ւ մարգարէիցըն պակուցեա՛լ զարհո՛ւրեցա՛ն. վասն որոյ։ Ո՛ր զա՛նձանելի՛ խո՛րհուրդ սո՛րբ ե՛ւրորդո՛ւթեանդ սիմո՛ւնեւ վկայ՛ ծանո՛ւցեր ե՛րանկի տաղաւարացըն

յօրինամբք. եւ սիրելի ի հօրէ վկայեալ ճշմարիտս միածինն որ- դի՛. վասն որոյ ասաւ։

ճշ Ո՞րպիսեացդէր պիտակ կուսիցն ցոյ
պկ տիմ բարձեալ, այսօր որդի՞ն ես քո՛ ձեզ այլ ընտրեցի՞նդ ես վարձկաց ըզ- վաւրս. նոյնպէս յայնժամ յանձին արարածոց զանձինն ասաւ։ Նոյնա՛ մովսէս եւ հեթ՞ղիմայն ապաւեն, յա- նո՛ւն նորա ցընծան թափօ՛ր եմ հեթանոսք. նոյնա՛։ Ե՞սայիաս ընդ- քեզ թեթեւ՞ւ անմիջ եթուէս, եւ հայր յա՛յտնէն զքո՛ զորդի՛ն ինչ՞ւր դանիէլ նեաց. նոյնա՛։

հմբ Այ՛սօր ի լերինն թափօր ցո՛ւ-
պկ ցե՛ր ընտրելոց քոց ի փառաց քոց
ատ որդի՞ ասաւծոյ. օրհնեա՛մք ըզ- քեզ ի փա՛ռսն հո՛ր, որ ես սէր կենդանեաց եւ մեռելոց։ Այ՛սօր յայտնեցար առաքելոցն ի խօսի՛ն

մովսէսի եւ եղիայի վասն ելից-
քին յերուսաղէմ, որդի՞ մատ-
ծոյ. օրհ. Այսօր եւ բարբա-
րոս իւ վե-
րա յաստուծոյ հօրէ վասն
քո հրէշտա՞ց յարութեան, ասէ
դա է իմ որդի, դէմա՞ լրա-
րութ, օրհ.

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԻՈՒՐՆ

Ձառագայթ փառաց հօր
որդիդ միածին, որ ըզլոյսդ ան-
վայրապատկ մարմնով պարագրեալ,
այսօր ի թաբո՞ր փառօք փայլեցեր.
Ո՛ր անեռս արուեստիցն անհաս իւ վեր
քան ըզբան, ծառայի կերպիւ պա-
րագածկեալ ըզլոյսդ անբաւուեր,
այսօր իւ Ո՛ր հրեշտէնացն անմերձե-
նալի հաւր աստուածութեանդ, ի

հնդկէին խոնարհեալ յոյժ արփիսկան, այսօր ի Քրիստոս վառօք փայլեցեր։

Որ գերագոյն փառօք պայծառացոյց զամպամն առաջին, զոր ճաշակմամբ պտղոյն մերկացաւ ըզփառս անպատուեմն. այսօր վերընտրեաց փառօք զարդարեաց։ Որ ի նախնումն երեւեալ մովսեսի առպնվքն ի սինա. այսօր լուսափայլ ամպովք ի Քրիստոս յայտնեալ վկայեաց, զայ է իմ որդի՝ զըմա լըսարուք։ Որ ի յերկինըս վերացոյց հրեղէն կառօք զՀեղիան, այսօր վայրաբերեալ ի Քրիստոս հանդերձ մովսեսիւ, խօսէին զելից որ յերուսաղէմ։

Այսօր բզկտրհնդրդ անճառելի աստուածութեանդրդ քո քրիստոն ըզծածկեալն ի սկըզբանէ յայտնե-

ցնծալ աշակերտացն ի Թաբոր լերինն. ծրհնեալ ոչխար անարատ հայոցըն մերոց։ Ա՛յսօր զառաքեալքն մարգարէիցն ի քէն ծանուցեր ամանքելոյն, ըզմովսէս եւ զՀեղիանս մատուածապատիր կոչմամբ ի Թաբոր լերինն. ծրհ։ Ա՛յսօր անուանեալն յԵսեմեան հայր ի բարձանց երեւելով, ըզծննեալդ ի սրբոյ կուսէն զամանուանեացդ արդի իւր սիրելը. ծրհ։ Ըզառն ծրհնեցէք բանիւ պարարէք ընկալմամբ յաւիտեան։ Ո՛ր փայլեալն այսօր ի կուսածին մարմնոյն զգեցաւ պայծառ լոյս աստուածութեանն. ըզառն ծրհ։ Ո՛ր յայտնեալն այսօր ի Թաբոր լերինն զմիութիւն աստուածութեանն, ըզառն ծրհ։ Ո՛ր զմիաւանդամ խորհուրդ գալստեան իւրոյ տրպաւորեաց ծագմամբ արիականն լուսոյն. ըզառն

ծրհնեցէք բանէր սրտիկ ընդնա
յաւետեան։

ՈՐ զձառագայթիս աստուածա-
յին ցուցեր այսօր մարգարէից,
որոյ ցանկայրն տեսանել զանօ-
սպտ սերտիլէից. լոյսդ անճառելի
ողջոյ բաւեա։ Ո՞ր զգաւանիս մեր
պետրոսի լուքեզ որդի հօր աստու-
ծոյ, հայր ի յոմանցն վրկայեալ
այսօր որդի ի՛ւր դաւանէր. լոյսդ
անճառ։ Շնորհեա՛ տէր եւ մեզ
մեղաւորացս ի միւսանգամ քո
գալստեանն տեսանել ընդքեզ
հայրանկան փառօք ի նորոգել
տիեզերս. լոյսդ անճառելի ա-
ղոյ բաւեա։

ՁՐնծայ այսօր փառօք միածնին
լեառնըն Թաբոր հանգերձ հերմո-
նիւ, բարձրանալ գերագոյն սի-
նայ՝ եւ, եւ էջք սուրբ դուռն

երկնից ի նմա. Ցընծայն այսօր լերինք սաստուծոյ, արարողին եղեալք ընդ առաջ, պարակցին յաւիտենական լերանցն գնդք առաքելոց եւ մարգարէից. Ցընծայ այսօր լեառնըն վերին սիովն, հայրանարան անմահ արքային, տեսանելով զերկնաւոր փեսայն, զարդարեալ լուսով հայրական փառօք։

Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն ըզհայրն երկնաւոր. որ մարմնացեալ բանին վկայեաց յերկնից այսօր ի Թաբոր լերինն։ Գոլ վեցէք ընդ սերովբէան զօրդին միածին. որ փայլեաց մարմնով զլոյս աստուածութեանն այսօր ի Թաբոր լերինն։ Բարերանեցէք ընդ քերովբէան զհնգերին ճշմարիտ. որ լուսափայլ ամպով էանկցին հովանացեալ այսօր ի Թաբոր լերինն։

ՃԿ
ԿԿ
ստ

ԿԱՆՈՆ ԵՐԲՈՐԴ ԱՒՈՒՐՆ

Այսօր որ էն իւ յերկինս բանն եւ ծընունդ հօր միածին, ընձայեսցուք եւ մեք ի մէնջ խորհուրդ յայտնեացս աշխարհատունցն, ծառայիլ ըզկերպարանն ծածկելով աստուածութեամբն։ Ա՛յսօր հրեշտակացն յարաքեալսըն հայրական բարբառ յերկինից, ասէ պա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ. որ ըզբնութիւնն աստուածային կերպիւ ծածկեալ ծառայական։ Ա՛յսօր վիմին հաստատոյ յայտնեալ զխորհուրդ երրորդութեանն, երրակի յօրինմամբ տաղաւարացըն խորհրդոյ. ուստի ըզմեզ մաքրեացս լինել տաճար երրորդութեանն։

Որ յանապատ իւ յամառ բանգեալ ընդ հօր եւ ընդ հոգւոյն. անընկիզեալն ամբաստ բանդ իւ հօրէ

առաքեցան. ծառայի զգեցար լըզ-
կերպարան ծածկելով զաստուա-
ծութիւնդ։ Ա՛յսօր ցօղեր ի թա-
բօր գանատնելի լուսոյդ փայլուձն.
ծագեցար աշխարհի արդարութեան
արեգանկն. յայտնելով աշակերտացն
լըզպարապրեալ աստուածութիւնդ։
Յորմէ ահիւ զարհուրեալ ընտրեալ
գաստց առաքելոցն, երրակի խոր-
հըրդով յօրինէին քեզ տաղաւար.
ասով լըմեզ սըրբեացես լինել տա-
ճար քեզ հոգեւոր։

Ա՛յսօր լըկտրհնըդն անճառ հրց
զծածկեալն յանխոեանց եւ յապ- դկ
գաց, յայտնեցեր փառօք ի թաբօր
լերինն. անտրամ հարցըն մերոց։
Ա՛յսօր բըլխեանն մանկամով յարմա-
տոյն յեսսեայ գաւազան, ծաղկե-
ցեալ լուսով ի թաբօր լերինն. ան։
Ա՛յսօր անմահութեան հոտ անոյշ

բուրեաց ի Թաբօր. Թքմրեալ ընդ
դարմացոյց զդասս մուաքերցին. ան
գ Ըզտէր օրհնեցէք ես բանիր արա
րէք ըզնա յաւիտեան. Զոյս վան
ուացըն հօր ծանգեալ այսօր ի լերի
նըն Թաբօր. ժողովուրդք բանիր ան
Զամենասնութիւն հոգին որ ի նմանու
Թիւն լուսափայլ ամպոյ յայտնեցաւ
ի Թաբօր, ժողն. Զյաւիտենից
հայր որ երեւեցաւն այսօր յերկնից
վկայեալ մխածնին. քահանայք.
ոգ Որ յանըսկիզբն էին անչեզապէս
ծընեալ, եւ սրովբէականըն ծած
կէր Թեւօք. այսօր ըզպարագրեալն
մարմնով ցուցեր զաստուածնա
Թեան քո գիտաս այնակերտաց քոց
տէր. քո՞ ամենապայծառ ծագմանըդ
ոչխարեաւ մեզ աստուած: Որ զըս
տուերգական օրէնս մովսիսական
տասից ի սինէականըն խօսէիր լե

բին. այսօր ըզմոխէս և զհեղիսա
ածեալ ի մեռելոց և կենդանեաց
ի տեսիլ փառաց քոց. քո՞։ Ո՛ր
զօրինակ մեծի գալըստեան քո սէր
ի մաքօրայականըն ծանո՞ւցեր լերին.
քանզի տեսին դայք առաքելոցն զե-
նանահասան եկեալ փառօք, խնամ
զելոյն յերուսաղէմ զխորհուրդ. քո՞։
Այսօր ընդ հրեշտակս ի բարձունս
ցընծասցո՞ւք ասո՞ւել ի ծագել
իմանալի լուսոյ աստուածո՛ւ-
թեանդ. օրհնե՞մք զքեզ էակից
հօ՞ր որ եկի՞ր ի փրկել ըզտիեզերս.
Այսօր յայտնեցեր ի մաքօր ընտրե-
լոց դա՞ւոյն առաքելոց եւ մար-
գարէից, զաստուածայինն քո գիտա-
նե՞լիս. օրհ. Այսօր հայր
յամպոյն վկայեալ էակի՞ն բա՞նիդ
միացեալ ընդ կուսածին մարմնոյդ,
ասէ դա՞ է իմ որդի՞ ընդ որ հա-

ձեռ՛ գայ. օրհ. Ա՛յսօր ըզծագո՛ւմն
սրդարձին սրեգակնակերպ փա՛յլ-
մամբ. ծանուցեր ծագմամբ փառաց
քոց տէր յարքայո՛ւթեան. օրհ.
Լերի՛նք սամե՛նայն այսօր ցընծան
ընդ ելանել քո տէր ի թաբոր.
յո՛յսդ բո՛ւմ պահ լեր ընդ երկնայ-
նոցն գաթք առաքելոց եւ մարգա-
րէից. ընդ որս եւ մե՛զ արհամ՛ք օրհ-
նեմք յառաջ քան զարեւ ըզլոյսդ.
Որ յաղա՛ջ տե՛սանելով մարգա-
րէին գաղտանօր ծագո՛ւմըն լու՛ս
քո տէր, գո՛յացեր. Թա՛ր բօր եւ
հերմո՛ն ի յանո՛ւն քո ցընծացեն.
ընդ որս եւ. Որ ցո՛ւցի՛ր ի թա՛-
բօր զքեզ կենդանեաց եւ մեռե-
լոց տէր եւ արարիչ. զո՛յ վասն
ե՛ւ զհեղիսա ի տեսիլ փառաց քոց
կոչելով ընդ ընտրեալ քոց սուրբ
քե՛լոցն. ընդ որս եւ.

ԿԱՆՈՆ ՇՈՂԱԿԱԹԻՆ

ՈՒՐԱՀ լեր սուրբ եկեղեցի, քանզի քրիստոս արբայն երկնից այսօր պրսակեաց ըզքեզ խաչիւն իւրով. ևս զարդարեաց զամուրըս քո սքանչելի վառօքն իւրովք։ Ընդդա յոյժ դուստր սիոնի. քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր վերըստին քն նորոգմանըս, և Թագաւորն երկնաւոր ինքն հաճեցաւ բընակիլ ի քեզ։ Ընդդա զոհս երկնաւոր զօրացըն վերս առեալ ոճնեմըք քեզ այսօր զանդադար վառանորոմիւնս. ուրախ լեր հայոն անարատ անբընին զի խորհրդոյ։

ԽՈՐԱՆ սրբոյ Թեոդորոսի կանգնեցաւ սուրբ եկեղեցի, և քրիստոս Թագաւորն ի սմա պատարագեալ. եկայք հաւատացեալք երգեսցո՛ք

օրհ
գձ

քրիստոսի երգ նոր։ Դարք հրեշտակացըն վայր ինջեալ յերկինից երգեն ասելով, հրաշալի ձայնիւն եղանակ կելով երգեն զերգս օրհնութեան երրեակ սրբութեանդ ձայնիւ։ Ո՛րպէս լեր բերկրեա հանդանագեալ սուրբ եկեղեցի, պայծառացո՛ զմանկունըս քո յօրհնաբանութիւն ծագողին լուսոյ ի քե՛զ մայր եկեղեցի։

Ո՛րպէս լեր այսօր սուրբ եկեղեցի եւ ոսկեայ ըզսօն քո դուստրըս սիոնիզմ. քանզի ի քեզ հանձեցա՛ր բնակիլ տէր ամենայն հարցըն մերոց։ Ո՛րպէս լեր դըշխոյ դուստրըս սիոնիզմ, եւ ցընծա՛ վերին երուսաղէմ. քանզի քրիստոս արքայն երկնից գայ առ քեզ. տէր ա՛ս։ Ո՛րպէս լեր սիոնիզմ մայր եկեղեցի. քանզի ի՛ քեզ շող ամառաածեղէն ի հօրէ լուսոյ ծագեաց. տէր ա՛ս։ Ըզտէր

ծրհնեցէք բանձր ամարեք ըզնա յա-
խոռեան։ Ո՛ր պրանկեանցն այսօր
առ ըզ զեկեղեցի նըշանաւ խաչին
խրտվ. ըզ Ո՛ր վերնատ՛ն ձնընդեամբ
առ ըզ աւազանի՛ն լուսաւորեաց
զմարդս որոց մարդկան. երգով ըզ-

Ո՛ր հաստատեցեր բանիւ զեկե- ողբ
զեցի քո քրիստո՞ս ի վերայ ա՛ռա-
քելական վիմի, երգել ի սմա՛ զեր-
գըս հոգեւորս։ Կա՛նգնեա՛լ ի սմա
սեղան սըրբութեան բա՛շխել զմար-
մին իւր և զարիւն, եւ տայ իսմանել
մեզ նորոգութիւն, ի թո՛ղութիւն
մե՛ղաց մերոց։ Ա՛ջեան հոգւո՛յն սըր-
բոյ սպասնակերպ ե՛րեւմա՛մբ ի վե-
րայ մարմնոյ և պա՛տեանըն տեառն,
ի բո՛ժըշկութիւն հոգւոց մերոց։

Լո՛ւսաւորեա՛ երեսաղէմ զար- տէր
դարեան զամուրս քո. քա՛նզի մեր-
ձեցա՛ս առ քեզ փեսայն երկնաւոր.

փրկութիւն քեզ շնորհելով պատա-
կեաց սքանչելի փառօքն իւրով։
Ա՛յսօր ծագեաց քեզ ջերմոյ դուս-
տր սիոնի արդարութեան արե-
գակն քրիստոս. եւ սիրեցար լոյ-
քեւ շնորհք սուրբ հոգւոյն մե-
ծապէս պայծառ օք։ Ա՛յսօր ցընծա
սուրբ սիոն մայր եկեղեցի. փայլե-
ցո զմանկունս քո որպէս զարեգա-
կըն. զի անճառ խընդութեամբ
լցոյց լոգիւք քրիստոս թագաւորն։

ՃԿ
ՊԿ

Ի՞նչ միածին ի հօրէ եւ լոյս վա-
ռաց ընդ նըմա, ձա՞յնք հընչեցին
սանդարամետք անդընդոց։ Տե-
սեալ լոյս մեծ հայրապետին գրի-
գորի, պատմէ՞ր ցընծութեամբ
հանատանցեալ ապքոյին։ Ե՛կայք
շինեսցո՛ք սուրբ լուսաւորչին լու-
սոյ. քանզի ի սմա ծագեաց մեզ
լո՞յս ի հայաստան աշխարհի։

ԿԱՆՈՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՒՈՒՐՆ

Ա՛ՅՍՕ՛Ր ժո՛ղովեա՛լ սո՛ւրբոյն ի՛ մի՛սին ե՛րանելւո՛ւ ա՛ռաքեա՛լքն ե՛ւ սո՛ւրբ կո՛ւսանքն ջահազգեաստո՛ւք պա՛յծա՛ռացեալք լո՛ւցան՝ ի՛ն ը՛զլապ-

տեղս իւրեանց. եւ միաձայնեաւ ասէին, օ՛րհնեա՛լ ես ամէնօրհնեալդ ի կանանց։ Ա՛յսօր գնելով բզսո՛ւրը կոյսն սո՛ւրբն գերեզմանին, սպասէին և ակն ո՛ւնէին տեսո՛ւն իսկ իւրեանց գալով, գեր ի վերոյ տեսեալ զարարիչն եկեալ բազո՛ւմ հրեշտակօք. եւ նոցա միա։ Ա՛յսօր տեսեա՛լ բզսո՛ւրը կոյսըն Թոռոցեա՛լ յօդս, եւ ամպել զէն կառօքն ի վե՛ր համբարձեալ յերկինս. մրտանելով յերկնային խորանան ընդ իմաստուն կոյսանան. եւ նոցա միա։ Ա՛յսօր ընդ բազմայիցեայ քրովբէան եւ ընդ վեցթեւեան սրովբէան մրտանելով յեօթնանաստղեան խորանան. ասելով զանազան ամոռսըն զոր պատրաստեա՛լ է քեզ տէրունեցդ. երգեմք և մե՛ք ասելով. օ՛րհ։

Ա՛յսօր զազանութիւնը յանցանաց նախանձօրէն ըզկուսա՛մեալսն մնայրն փոխադրեաց բանն ասելաւ, յերկնայի՛նելն դաժեալով յաստուածանալ կերպս խորհեան եւ յանպատո՛մ ի կեանս. վասն որո՛յ հերձուածական ձայնիւ քեզ երգէ՛ եկեղեցի՛ սուրբ ըզքո՛ր ի զօրհնութեանէն։ Ա՛յսօր տիրամայրն սերտո՛վ կոչան ա՛նդեալ ըզպղտութեա՛ն հոգին ի ձո՛ւթն հերձուածական դասուցն, որպէս զերարիմ՛ փայլեալ, ահեղ վկայն նիմանեալ հրեղինաց դասուցն. վասն։ Ա՛յսօր վերանբաժանձեալ ըզմաքրականն մարմի՛նն աստուածամօր կուսի անմարմի՛ն զբա՛ւմինոյն, ամփոփեա՛լ ի տեղի զերկակայիցն յերեւելի ըզգայու՛թեանցս անձամբիցն առնել համ զնդրդս. վասն որո՛յ։ Ա՛յսօր յուսա-

պանտար խընդումեամբ եւ յաւէ-
ժապար հընչմանբ նրւագեմբ քեզ
հողելի նքս ընդ հրաբուն սեռիցն,
ստնախրմբելով զիշատակ կուսի
ապահնոյ եւ մօրբ. վանն որոյ:

Որ ըզնախամօրն զայնցանս եր-
կանցն եբարձ, եւ զնրդիդ քո միա-
ծին մարմնով ծրնաւ. այսօր սո
ր մինչ ի վերին զօրսըն փոխեցեր
զնախաստեղծին ծրնունդըն. զոր
միշտ ունիմբ բարեխնօն սո քեզ
տէր աստուած հայրըն մերոց: Որ
էակիցդ ես հօր եւ սուրբ հոգւոյն,
մարմնանալ ի յանձն առեր ի սըր-
բոյ կուսէն. այսօր փոխադրեալ
դասեցեր յերկնային խորանան ըզ-
քոյին ծրնողըն. զոր միշտ: Որ յա-
ւերնայնի ես լըցուցիչ բարեխնամ
սուրբ հոգի, այսօր պարգեւօք հայն-
գուցեր յանպատում ի կեանս ըզ-

կուսանէմեանց ըզմայրըն. զոր միշտ
ընտէր օրհնեցէք. Բարձր ապրիք ք
ըզբնաղ անառանելի բանին ըզմիշտ
կոյսն։ Որ ի կուսանկան դասակցու-
թեանց եւ ի սրբոց ճրագնաւորաց
փառաբանիս սրբուհի, ուստի եւ
մեք հանապազեալ վճռապա-
տումբ ըզփոխումըն քո ի յեր-
կինս. որ առաքել բարձրացեալդ
ես յանխտեան։ Զարթեցանեալդ
անդադար միշտ ի վերին զօրից,
եւ ըզվերափոխեալդ ի գանս աւա-
քելոց եւ մարգարէից. ընդ որս եւ
մեք հանապազեալ վճռապա-
տումբ ըզքոյին աստուածամայր
ըզհանգըստեան ոճս. որ առա-

Խորհեալ կամարանքնան յօ- մեծ
բինեցաւ սուրբ կոյս աստուածա-
ծին, զանհատանելի զանձն աստը-
ւած բնաւորեալ անարիւնաբար

կրեցեր ի քո՛մ յորովայնէ. անդա-
դար երգով լզքեզ ը մի՛ շտ մեծա-
ցո՛ւցանեմք։ Դո՛ւն երկնից լզծա-
գո՛ծն անճառելի ա՛նապական որ ի
հօրէ ա՛ւաքեցար, ի գիրկըս քո՛
բարձեա՛լ կրեցեր, դիեցուցանելո՛վ
մարմնացելոյն ի քէն լզկուա՛կան
քո՛ սո՛ւրբ լզկամէն. անդա։ Տեղա-
փոխեալ զքեզ ի վերնակա՛ն ի կա՛ռս
քերո՛վբէականս ա՛ստուածամայր,
սպասա՛ւորեալդ ի սերո՛վբէից, եւ
երկրպագեա՛լդ յա՛նմարմնակա՛ն
զօրից. անդա։

ՈՂ

Ո՛ր ունէիս իշխանութի՛ւն մահո՛ւ
եւ կենաց քրիստո՛ս Թագա՛ւո՛ր փա-
ռաց. ոգո՛րմեա՛ մեզ ա՛ստուածա։ Տօ-
նելո՛վ լզյիշատա՛կ կո՛ւսի աստուած-
որդւոյ մօր հզօրաւո՛ւն հրեշտակք
ի յերկինս և ցընծա՛ն դասք առա-
քելոց և մարգարէից ընդ կո՛ւսա-

կա՛ն ոմն. ոչ՝ըր։ Քե՛զ միայնոյ մօր
եւ կո՛ւսի մաղթեմբք հայցելո՛վ ի
քէն. բարեխնամեա՛ անդադար առ
որդի՛դ քո եւ ա՛ստուածդ մեր, փըր-
կել ընդմե՛զ ի փորձութենէ՛ եւ յա՛-
ւետեան վտանգից մերոց։

Ա՛նընկիզեա՛ն աստուած ա՛նհաս- տէր
նելի բնութիւն եւ հանգուցեա՛ի ի
հրեղէն կառս. վա՛ռն որոյ գովելո՛վ
ասեմք, օրհնեա՛ եւ հա՛յր անըն-
կիզեա՛ն աստուած։ Մարգարտասե-
ա՛յլ եւ ծրմնապզեաց հրաշափառա-
գո՛յն կոյս. զո՛ր առեա՛լ որդւոյ վե-
րա՛ւոխեալ դա՛սեաց, յանպատում
ի՛ կեանս. վա՛ռն որոյ գովելո՛վ ա-
սեմք, օրհնեա՛լ եւ որդի՛դ միածի՛ն
ա՛ստուած։ Ա՛նհասանելի՛ հոգւո՛յն
զօրութիւն, որով փա՛ռեալ համա՛-
տարած լո՛յսն ըզկուսական անձամբն.
վերաւո՛խելով յանպատմելի՛ եւ

յանհաստանելի եւ յանդգնց լինան. վասն որոյ բարեբանելով ասեմք, օրհնեալ ես Տոդիդ ճըշմարիտ աս։ Անեմատեալ։ Համեմատական։ Գտաբայական. 63։

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱԻՈՒՐՆ

Ո՞ՅՍՕՐ զանճառելի ծնընդեան քո սէր բնապատուր խորհըրդոյ, ի Տոդանիէլ գոյացութեա՞նց փոխարկեցեր ի յերկինս։ Ա՞յսօր զանստանելի բանիդ բարձոն ըզբերբոնվքն Տոդեզէն, բարձրացուցեր ի սուրնայո՞ց գերակայիցըն կայան։ Ա՞յսօր զանապական կոյսն որ ըզքեզ մարմնով կանխամբ կերպակրեաց, ի զգայական փոխեալ բնութեա՞նց յիմանալեացըն խորհրդոյ։ Ոչ

հօր, որ ծանգնցաւ ի քէն մարդ եւ կոյս. այսօր իջեաւ յանմարմնական դասուն՝ հրեղինացըն փոխադրեաց ըզքոյ լուսափայլ ամպովք իւր լոյսն անբաժանելոյ: Բայնն անմարմին որ ի քէն մարմնացաւ, եւ իւր գիրկըս քո բանձեաւ կրեցաւ մարմնով, այսօր եկեաւ յառիմանալ զօրօք հրեշտականացըն վերացոյց ըզքեզ հրանկէպ կամօք իւր լոյսն անբաժանելոյ: Ի՛ սեմել հրաշից փառաց միածնին զարմանայն դասք առաքելոցն. եւ ընդ վերին՞ն զբնակութեանն հանմանձեալ նոր օրհնութիւն քեզ եղանակէին ծ՛ երգեալ իւր կանոյս:

Ո՞ր զմիածնի՛ որդւոյ քո զբնակ- | հց
կատարն զնախանօրն երկանց բար- | դկ
ձոյն այսօր դարձո՛ւցեր ի փառս առաջին. ըզքեզ բարեբանեմք ամենայն լուսաց հայրըն մերոց: Ո՞ր զ'ի ծն-

ցոյ հօր լուսոյդ ըզձնպծնդն որ մանր-
մնով ծընաւն ըզքնզ, այսօր փոխե-
ցեր ի կեանս անպատուս. ըզքնզ
բարե։ Ո՞ր զիսաւնկցի հօր հոգւոյդ
ըզտանճանն զաս ի քէն հովանա-
ցեանլն այսօր հանգոյցեր ի լոյսն ան-
մաոոյց. ըզքնզ բարե։ Ը՞զտեր. Ը՞նդ
որդւոյն մրածնի զմայրն ամէնօրհ-
նեաւ մարիամ գովելով բարձր ա-
բարէք ըզնա յաւիտեան։ Ա՛յսօր
ընդ վերին զուարճնոցն ե՛րկնից,
որք վայր բջեալ ընդ մրածնին
ի փոխումն աստուածամօրն եր-
գե՛ր։ օրհնեցէք ըզհայրն եր-
կնաւոր, բարձր։ Ա՛յսօր ընդ դասս
սերովբէ՛ից, որք պատակ ցեալ շուրջ
ըզգերեզմանաս սըրբոյ կուսին ե՛-
զանակե՛ր։ գովեցէք զորդին
մրածին, բարձր։ Ա՛յսօր ընդ հրե-
ղէն քերովբէ՛ից, որք ըզքրովբէն

հոգեղէն վերհամբարձին ձայնիւ
փոյթ ի յերկրակից. բարեբա-
նեցէք զհոգին ձերմարմնոյ, բարձր:
Աստուածածնին սակ լսեսո- մեծ
ւոյ որ լցցօղէն կենաց հնազեր յեր-
կիր բանաւոր ե՞ զնախանձօրըն շի-
ջուցէր պատուական լզհնոյ. անդա-
դար ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք,
ե՞ հոգեւոր երգով մեծացու-
նեմք: Տե՞ղ անասնելի՞ բանին,
ե՞ երկիր վայրապիակ յորում լոյսն
ապանիցի. ե՞ արեւելք արեգա-
կանն ապրպարտելոն. անդա: Զքե՞զ
կառավարելոն մարգա՞րէից կռա-
կա՞ն քո ծնընդեամբ ոգով բնու-
թեան նորա քանտեցան օրէնք, հրա՞-
բուն սերմիցըն փոխադրեա՞լ ի լու-
սաձեմ խորանն. անդա:
Ո՛ր անմարմին բնութեամբ աս- պղ
տուածնելոն քո տէր մարգա-

մարմնով յարգանդէն կուսին ան-
յեղապէս գոլով. այսօր փոխեցեր
զուրախութիւնդ երկնի եւ եր-
կրի յանապատս՝ի կեանս. ա՛ռ-
չանօք մօր քո ողորմեա մեզ ծրդի
աստուծոյ. Որ անապական մարմնով
ծընար ի սուրբ կուսէն եւ ի խան-
ձանուրըս պատեցար անկողդ ըզ-
լոյս, եւ ի մըսուր հանգեար. այսօր
ըզկուսութեամբ ըզմայրըն հան-
գուցեր ի լուսեղէն խորանս. ա՛ռ-
Որ ի քրովբէական ամօռ նըստիս
ընդ հօր և սուրբ հոգւոյն. հաճեցար
բառնել մարմնով ի գիրկըս կուսին
եւ կամեսաւն եղեր. այսօր քրով-
բէից վերհամբարձեր յամօռս փա-
ռաց ըզհոգեղէն քրովբէն. ա՛ռ-

ա՛յսօր գուարճացան հրեշտակք
ի յերկինս, ընդունելով յերկրէ
զմայր բանին աստուծոյ հիմանալի

խրատ՝ ան[ա]մ[ա]հից։ Ա՛յսօր ցընծա՛ցան գնա՛ք առաքե՛լոցն սեամանե՛լով զառ[ա]ջի՛ն սերմանց խոնարհեա՛լ յա՛ւանդումն առեւտրոյ հոգւոյ մո՛ւ ե՛ւ կուսի՛ն։ Ա՛յսօր եւ մա՛նկունք ե՛կեղե՛ցւոյ ուրախութեամբ ասե՛ն յերկիր ընդխոսո՛մըն կնա՛ոյ ե՛ն յերուսաղէ՛մ քաղաքի՛ն վե՛րի՛ն։ Աստուածածնի՛ն ամպ լո՛ւսոյ։

ճշ

ԿԱՆՈՆ՝ ԵՐՐՈՐԴ ԱԽՈՒՐՆ

Ա՛ՅՍՕ՛Ր հրաշափա՛ռ կոչմամբ հոգւո՛յն ժողովեալ սիրոյց աստ՛ուածընկալն ե՛ւ իմաստո՛ւն սո՛ւրբ կուսանանդն, պայծառացեա՛լք իմաստութեամբ ի յերկնայի՛ն փոխո՛ւմն աստուածամօրն. ե՛ւ համաձայնեա՛լք անամպունդն օ՛ւրհնե՛ն զամէնօրհնեալ սիրոյ[ն]։ Ա՛յսօր սեմեա՛լ

օրհ
դձ

հրամէտ դասուք վայր ինջեալ յերկինց զորդին մինածին արիեաւիայլ հրաշակի փառօք, գերապայծառ մաքրեալ հոգւովն յաւանդումն ա-ւետեանսուրբ ծննդեն իւրոյ. եւ հա-ւ. Այսօր ըզնախատօնն հոգւոյն սրբոյ վերնակաւն հրաբուն սեռիցըն փո-խադրեալ յերկինս, մրսանելով ի վերինն ելոյսանդէմ ի յաւուգսուան անապակաւն յանմրսանելին եղանակ-նացս ընդ երրորդութեանն. եւ հա-ւ.

Այսօր ըզնախատօնն երկանց բարձրելն կուսական ծնընդեամբ զանհանդունացեալ մայրն, մինածինն ինջեալ փառօք փոխադրեաց յիմա-նալի եւ յանապատում գերագոյն բնութիւնն. վասն որոյ սրովբէա-կան ձայնիւ քեզ երգեմք սրբոյ-թեանց տէրըն ընդմէն շուփառաբա-նութիւն. Այսօր ըզհոգեղէն բնու-

ԼՄՆԱՆ ՈՒԱՒԱՐ ՀՐԵՂԷՆԱՑԸՆ ՈՒԱԿԱՑԱՒ ԳՆԱՑ, ԱՄՊՄԻՆ ՀՐԱՆԴՈՒԼ ԿԱՐՕՂ ՅԱՌԱՋԱՑՈՑՆ ՎԵՐԱԲԵՐԱԼ Ի ՅԵՐԿՆԱՅԻՆ ԵՒ ՅԱՌԱՒՈՒՏՑԳ ԸՆԴԱՌԷՆ ԽՈՐԱՆԱ. ՎԱՒԱՆ ՊԱՐԾ Է. Ա՛ՅՍՕՐ ՈՕՆԱԿԻՑ ՀՈԳԵՒՈՐՆ ԳՈԼՈՒԼ ՀԱՊԱՒՆԱՑԵԱՒ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԱՒԵՐ, ՈՈՐՔ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԸՆԴԱՌԱՒՈՒՆԿ ԱՒՈՒՐԱԿԱՆ ԱՒՈՐՈՑ ԿԱՒԱՐ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ. ՎԱՒԱՆ ՊԱՐԾ Է.

Ա՛Ր ԸՆԴԱՒԱՒՆԵԼՔ ԵՐԿԱՒՑ ԱՆԻՆԾԻՑ ՆԱԽԱՒԱՀԻՆ ԵԼԵՑԵ ՄԻԱՆՁՆԻ ՈՐԴՈՅ ՔՈ ԾՆԵՂԵԱՒՔ ԿՈՅԱՆ ՄԱՐԻԱՒ, ԱՅՍՕՐ ՅԱՒԱՀԻՆ ՅԱՒՈՂԱՒՈՒՄ ՀԱՒԱՏԱԼ ԴԱՐՁՈՒՑԵՔ ՍՏԱՒ ԸՆԴԱՒԱՍՏԵՂԾԱՆ, ԶԱՐ ՄԻՇՏ ՈՒԽՏՔ ԲԱՐԵԽԱՒԱՒ ԱՒ ՔԵԶ ՍԷՐ ԱՒՐՈՒԱԾ ՀԱՒ ԸՆԿԱՆ ՄԵՐՈՑ։ Ա՛Ր Ի ՀՕՐԷ ԱՆՄԱՐՄԱՒՔԱՒՈՐ ԾՆԵԱԼ ՈՐԴԻ ՆԱԽ ՔԱՆ ԶՅԱՒԻՒ ԱՒԱՒԱՆ. ԵՒ ԱՒՐՈՎ ԾՆԱՒ Ի ԱՒՐԻՒ ԿԱՒԷՆ, ԱՅՍՕՐ ԽՈՆԱՐՀԵԱԼ

յերկնայինսն փոխեցեր զանօրէնութիւնս քո զբնակարանսն. զոր ինչ։ Զոր մաքրեցեր ի բնակութեան քում էակցին հոգիք ճշմարիտս, եւ լցեր անճառելի ճոխութեամբ շնորհօք, այսօր գերապոյն հրեղինացըն դասեցեր ըզհոտերէն բնութիւնսն. զոր ինչ։ Ընտէր օրհնեցէք. Բարձր արարչաւք ըզծագող իմանալի լուսոյն ըզմիշտ կոչեսն։ Ո՛ր յանմարմնոց զինուորութեանց եւ ի դասուց հոգեղինաց վերհանեալ բարձար այսօր աստուածամայրդ. ուստի եւ գնաք հոգեղինացըս փառաբանեալք, ըզծա։ Ո՛ր ի վերջ թեւեաւն սրովբէից եւ ի բազմաչեայ քրովբէից փառաբանիս երգով աստուածածնին, ընդ որս եւ մեք համաձայնեալ բարեբանեալք, ըզծա։

գ

Աստուածածնին գերապոյն եր-

մեծ

կենց ցուցար խորան եւ անապատ. քանզի ծածկեալ լոյսն ի հօրէ բնու- թեանց էից անառնելին պարա- գրեցաւ ի քո՛մ յորմէնիւ. հոգե- ո՛ր երգով ընդքեզ ը մի՛շտ մեծա- ցուցանեմք։ Դո՛ւքն փակեալ զքեզ եղիկիէլ յառաջապոյն ծանոյց կոյս անապատ, ընդ որ եմո՛ւտ անառնի յէից, բանն անմարմին որ ի հօրէ, և ել մարմնով անխառնելի միա՛րով կո՛ւսութիւնդ. հոգեո՛ր երգով։ Վերափոխեա՛լ զքեզ ի յերկնային խորանան այսօր որդին քո վիճակն. ուստի եւ դասք առաքելոցն եւ խմանաո՛ն տուրք կո՛ւսանութեանն վա- ճա՛ռելով գո՛վեն ընդքեզ մայր ան- հարսնացեալ. հոգեո՛ր երգով։

Որ խոնարհեցար յերկնից ան- մեկնելիդ ի հօրէ որդի անստուծոյ, եւ առեր մարմին ի սրբոյ կո՛ս-

ողբ

ակ՛ն. հայցմամբ ծաղողին լա-
սոյգ և մեզ ողորմեա՛ Որ մանկուամբ
քով կեցո՛ցեր զմեզ, եւ յա՛րու-
ցեալ համբարձար առ հայր ի յեր-
կինս. այսօր երկնա՛ւոր զօրօք իջեր
ի փոխո՛ւմն մօր քո՛ եւ կո՛ւսի՛ն.
հայցմամբ ծա՛։ Որ յիմանալի խո-
րանաց բարձրացոյց զգբեզ մայր ա՛ս-
տուծոյ, անճառելի փառօք միա-
ծին որդի՛ն. ա՛ռ նա միշտ բարե-
խօսեա՛ վասն անձանց մերոց։

ակբ Ո՛րպէս չեր մայր անճառ լուսոյ
սուրբ ա՛ստուածածնին. քանզի առ
ի քէ՛ն ծագեաց մեզ լոյս ի լուսոյ,
և զկապա՛րն անպիտութեան վան-
դատեաց ա՛նըստուեր լո՛ւսովն ի-
րով։ Ո՛րպէս չեր կոյս անարա՛տ
մայր ա՛նհարսնացեալ. քանզի որ
ի քէ՛ն ծընաւ որդի՛ն միածի՛ն, վայր
իջեալ յերկնից այսօր վերածեաց

ըզքեզ սքանչելի փառօք։ Ո՛րպէս
լեր հարան երկնային կոյս անապա-
կան. քանզի երկնայնոցն ըզքեզ
պատր ընկալաւ տօնէիւն ուրա-
խութեամբ. ընդ որս և մեզ երգեց-
ցաք քեզ օրհնութիւն մատր տեառն
Աստուածածնին գերապոյն։

ճշ.

ԿԱՆՈՆ

ՆԱԻԱԿԱՑԵԱՑ ՍՐԲՈՑ ԽԱՉԻՆ

Ի՛ վերայ վիմի հաւատոյ շինեցից զեր ըզքո՛ սո՛ւրբ զԵկեղեցի. ըզսա պահեա՛ ի խաղաղութեան։ Որ շնորհեցեր ողո՛րմութիւն ի բնաւկարաւ նըս հրեշտակաց եւ մարդկան քա՛ւմարան. տո՛ւր սըմա զանշարժ քո՛ զխաղաղութիւն։ Ի՛ տաճարի վա՛ռաց սըրբո՛ւթեան քո՛ քեզ երգեն մանկունք. տո՛ւր տցա զառա՛տ քո՛ զողո՛րմութիւն։

Եկայք ժո՛ղովուրդք ի տաճարի վառա՛ց քրիստոսի, տո՛ւք աւետեքեան օրհնութիւն ի բարձունս։ Գո՛նզի Թագաւո՛րըն քրիստո՛ս պըսակեաց ըզսա սքանչե՛լի փառօքն

ի նորահրաշ նաւակատիսն որ
յերուսաղէմ պայծառացզեաց վա-
յելչութեամբ ցուցաւ խաչ քո տէր.
ամենաւծ հայրըն մերոց։ Կայ դիշ-
խոյ ընդ աջմէ սուրբ եկեղեցի,
յոսկեհատուցն պրսակեալ նիշանա-
խաչի քո. ամենաւծ։ Եւ նորա-
ծննեալքս մրկըտութեամբ սուրբ
աւազանին այսօր ոսկեմէք ուրա-
խութեամբ նիշանաւ խաչի քո։
ամենաւծ։ Ընդունէր օրհնեցիչ
բոլ լեր այրուձիք ըզնա յաւիտեան։
Քանզի քրիստոսի է հարսնացեալ
սուրբ եկեղեցի, երկնաւոր փե-
սային պրսակեալ ընդսա խաչիւն.
եւ յաջ և յահեակ մտուցեալ ըզ-

հց
աձ

գ

հեմանոնս ժառանգելոցվ. բայ՛ զձր
արարէք զգնաւ յայս. Եվկայք ժողո-
վուրդք քրիստոսեան երկրպագես-
ցո՛ք աստուածային սո՛ւրբ նըշա-
նիս. բեւեռեալք ընդ նըմին ի սամ
եւ ընդ նըմի՛ն խաչա՛տուրեամ՛բ.
բայ՛ զձր արարէք զգնաւ յայ՛մ՛ոեան։
ՈՂԲ Ի՛ խորանի՛ քում սրբութեան
զո՛ր ընտրեցեր գալստեամբդ քո
քրիստոս, ի սամ՝ միաձայնեալ աղա-
չեմք զգքեզ լո՛ւր ձայնի՛ աղաչանաց
մերոց ընկալ եւ կեցո՛ զգմեզ։ Ա՛ս-
տուածային լուսով քո պայծա՛ռ
քան զարեգա՛կըն լուսաւորեցեր զքո
սուրբ զեկեղեցի. ի սամ՝ Ա՛յսօր և.
հրեշտակք ո՛ւրախանան ընդ պայ-
ծառութիւն քո սուրբ եկեղեցւոյ.
ի սամ՝ միաձայնեալ աղաչեմք զգ-
քեզ լո՛ւր ձայնի՛ աղաչանաց։
ՄԷՐ Ի՛ տաճարի սրբութեան վա-

ոմն քոց քրիստոնս, զոր ի յերկնից լուսաւորեցեր աստուածային ծնունդն. ի սմա լոյս ճշմարիտ բանիւ ուսուցեր։ Ո՛ր լսելիս ունիցիս, լուր ինձ ի ձեռն քահանայիս տեառն քո և վկայի. նորին աշխատութիւնք խրնայեա՛ ի մեզ։ Զհաւատացեալ ժողովուրդս սո՛ւրբ երկրորդումեա՛ն, եւ զապաւինեալս ի խորհուրդ քոյ պահեա՛ անխռով ի խաղաղութեան։

Ակն. ակ.

Սե՛ղան քո սէր զօրութեան հաւատով կանգնեցո՛ւս ի խորանի քում. ե՛կայք ժողովուրդք երկրպագութեան։ Վէմ պատուական ի խորանի քում հիմնեցաւ այսօր. ե՛կայք ժողովուրդք։ Ի սմա մատուցա՛ւ. ճրշմարիտ պատարագ և վեհա՛ն անապական. ե՛կայք ժո։

ԿԱՆՈՆ
ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՍՐԲՈՑ ԽԱՉԻՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԱԽՈՒՐՆ

Ո՛ր զանապատ բաղուկըս քո՛ի խաչին տարածեցեր քրիստոս ամա- րուած, եւ նիշան յաղթութեան եառ՛ր մեզ. սո՛ւաւ բզկեանըս մեր պահեա՛։ Ո՛ր զաշխարհակեցոյց բազ- կատարածութիւն խաչդ քո քրիս- տոս ամարուած գաւազան զօրու-

ԼԻԵԱՆ ԵՒՈՒԹ ՄԵՂ. ՍՒՏԱ. ՈՐ ԸՍԻՆԵԱՒՆ Ի ՃԱՇԱԿՄԱՆԷ ՓԱՅՏԻՆ ՅԱՆԳԱՒՆԱՑ, ԿԷՆԱՑ ՓԱՅՏԻՆԸՆ ԿԷՆԱՊԱՀՁԵՑԵՐ. ՍՒՏԱ.

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉՆ ՕԳՆԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ, ԿԱՆԵՑԵԱՒ Ի ՅԵՐԿԻՐ ՅԱՐԻԹԱՂ ԹԸՉՆԱՄԱՆՆ. ԷԿԱՅՔ ԺՈՂՈՎՈՂՔ ԵՒ ԱՂԱՂԱԿԱՑԱՒՔ. ԱՒՐԱՑԻՆ ԱՌԱՐԱԾ ԸՍՏ ԲԱՆԻ ԽՈՍՏՈՎԱՆԵԱՑ Ի ԽԱՉԻՆ, ԵՒ ՍԿԵՍԱՒՐԱՑ ՄԵՂՔ ՓԱՅՏԻՆ ՃԱՇԱԿՄԱՆԸՆԴՐԷՆ, Ի ԱՄԵՆ ՆՈՐՈԳԵԱԼ ԿԷՆՈՒԱՆՑՆԳՑ. Ի ՎԱՍՆԶԱՄ ԳԱՆ ԼԱՍԵԱՆ ԱՌԱՈՒԱԾՈՂԸՆԿԷՆ, ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻՆ ԵՐԵՒԻ ԵՒ ԼԱՍԱՒՈՐԵ. ԶԻ ՆԱ Է ՅԱՅՍ ՀԱՆԱՌՈՒՑԵԼՑ.

ԱՅՍՕՐ ԱՌՈՒԱԿԱՆ ԽՈՉԻՒ ՔՈ ԱՌԱՔԵՑԱՒՑԵՐ ԸՆԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ ՔՈ. ՈՐ Է ԳԱՒԱԶԱՆ ԶՕՐԱԼԻԵԱՆ ԵՒ ՓԱՅՏ ԿԷՆԱՑ. ԱՌԱՐԱԾ ՀԱՐՑԸՆ ՄԵՐՑ. ՔԱՆԶԻ ԱՆԱՆՀԱՅԱՔ ԿԵՆԱՆ

ցն՛ն փայտիւ ի հաշակմանէ մանչա-
բեր պատգոյն. որ կանգնեցաւ քա-
ռակերպն ի միջակին դիտելով ընդ
հարսն. ասացաւ հայր. Ե՛ հանդ
բարձար կամաւ ի խաչ քո քրիստոս,
տարածեցեր ընդարձակս քո ժողո-
վել ըզհեռացեալ ազգ մարդկան
3 առ քեզ տէր. ասաց. Ընդէր օրհ-
նեցէք. Առանել բարձր արարէ՛ք
ընձա յանիտեան. Այսօր որդին
միածին զանարատ բաշխակս իւր
տարածեաց ի վերայ սուրբ խաչին.
ասաւ. Քանզի յաղթեաց մահս
հրճօր զօրութեամբ, եւ կոչեաց
ըզմիեզերս ի փրկութիւն եւ ի
կեանսն յաւիտենից. ասաւ.
մեծ Մայր և կոյս. Մայրս աղաւնի.
Քեզ հաճեցան. 89.
ոդր
գձ Փայտ կենաց որ փոխանակ մա-
հացու պատգոյն ընդքրիստոս պատ-

զանէրնցեր. պարբսպեամ պահեա զոխաս հաւատացելոց. Քեզ բան ցան մեզ ձանապարհ ծառայն կենաց ի պոռնկատիկ պահպանե մեզ. պարբս. Քեզ աղաւեցաւ նախահայրն ի ձաշակմանէ պտղոյն. ես քեզ երկրպագեմ ամենայն հաւատացեալք. պարբսպեամ պահեա։

Ո՛նուաներ փայտ գիտութեան ջրմեզ ի կենացըն հանեալ պտուղ սեղոյց. որով յանցեաւ մայրն եւա, ես պատեաց ընձախահայրն։ Ո՛ակ փայտ խաչի քո կենաւոռ գաւազան ճշմարտութեան կենաց մարդկանց ես յոյս հաստատութեան. սուրբ նորդ եղեւ մեզ ի կեանըն յաւիտենից։ Ե՛ռե՛ր մեզ նըշան յաղթող սուրբ ըզխաչ քո. զի սոխա մըտցուք ընդ նեզ դուռն անձկացեալ ձանապարհին. որոմ ցան-

կայհն երկրածին որդիք մարդկան։

ճշ Յաղթող եւ զնոր օրհնութիւն
պկ միշտ ի բարձունս երգեցողք Թա-
ոէբ գաւ՛՛՛ոնին քրիստոսի հաւատա-
քգ ցեալ ժողովուրդք։ Որ եկն ի լու-
սաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղե-
ցի. եւ պր՛՛՛սակեաց սուրբ խաչ-
չին նըմա ըզփառս երգեցող։
Ա՛յսօր եւ մեք սօնեմացուք զնաւա-
կատուս սուրբ խաչին. եւ վր՛՛՛ր-
կողին մանուածոք փառք եւ պա-
տիւ յաւիտեան։

բկ Խաչի քո քրիստոս երկիրպագա՛՛՛-
նեմք. եւ ըզմանկունըն քո մեծա՛՛՛-
ցուցա՛՛՛նեմք. եւ զսուրբ զյարու-
թիւնդ քո փառա՛՛՛բեմք. եկայք
հաւանացեալք երկրպագեցո՛՛՛ք
քրիստոսի աստուծոյ մերոյ. վասն
զի ե՛՛՛կն ի ձեռըն խաչին իւրոյ
շնորհեա՛՛՛ց պարգեւս աշխարհի։

Փառք սուրբ խաչին ամէնսուխան. սուրբ սիմէոնին ամէնսուխան. սուրբ յարութեանն ամէնլաւ։ Նշխարնեցաւ. արտոյց մերոյց։ Ի պատոյ տարե։ Փառք սուրբ խաչ։ Փառք եւ երկրպագութիւն. արդեօք հաստատուն. այժմ. ընդ առնն։ Փառք սուրբ խաչին ամէնլաւ։

ակ

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

Զօրութիւն սուրբ խաչիդ քրիստոս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա՛ր պահեցէ զմեզ յաւիտեանս փորձութենէ։ Գանգիւ ի սմա բարձրացար առաքաւ, եւ ի սմա հեղեր ընդպատուական արիւնդ. սա։ Եւ զքո մխա անգամ զգալուստդ նշխարնա խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա։

օգ

դձ

Ի ստանգանեալն ապամայ ի կե-
նագործ ի դրախտին խաբեամբ
պատրանօք վիշտին ծառոյն գի-
տութեան, օձաձևամբ պատրանօքըն
ճաշակեալ ի պտղոյն, եւ եղեւ
վայրաբնակիլ մնյրաքալանքն երու-
սաղէմ։ Աբեւելք ի դրախտին ըն-
ծայեցին ըզփայտ խաչին, եւ ե-
կեալ կատարուի ի տեղւոջ կատա-
վրման։ բարձրանայր ի գիտին տար-
բերէն վայտակերտըն, սուրբ քա-
ռաթեւըն պահպանն անձանց մե-
րոց։ Բանն անեղ համագոյ որ ընդ
հօր եւ սուրբ հոգւոյն, երեւեալ
ի յերկրի պոյծառացան արարածք.
հրեշտին կարողութեամբ եւ ըզ-
մեզ վերադրեաց յոտղեգրութեան
շընորհս։

Այսօր ընդ ամպըս լուսաւոր
երեւեալ նըշան տէրունական խա-

չին բոցանէի՞ շ փա՞ռքմամբ, տեառ-
զայն ընդունելոյ ի քաղաքին պատ-
ուին ընդունչան քո տէր, առաջ
հա՞ղցն մերոց։ Յարեւելից փայ-
լեաց ճառագայթմ տուբ խաչին. ա-
բեգակնանկերպ ճառագայթմբ փա՞
բա՞ն տեառնէր ի կերպարդ ժամու
նչուան քո։ Ա՛պաւէ՞ն ցուցա՞ մեզ
առ բ խաչն վերակչական, զի յաղ-
թեցուք նմա՞ ա՛ւրէ՞ն թըշնա-
մոյն, կնիք՝ հաստատեան ընկ-
կալեալ ի յանձինս մեր ընդունչան
քո։ Ընդունէր օրհնեցէք բանբ պատ- գ
րէք ընդունի յա՞խտեան։ Ա՛յսօր նը-
շան առ բ խաչին ի կերկնից երե-
եալ. Եկայք նո ժողովուրդք փա՞
բանո՞թեամբ ընդունէր օրհ։ Ա՛յսօր
ի առ բ գողգոթայ ցոլացեալ երե-
ևեր առաքել ահաւոր ժողովոյն, քա-
հանայք երգով ընդունէր օրհնեցէք

բանիդ սիրարկէք ընկնիլ յանխտեան։

ալբ Ի յերկնից եւս եւեթ ընշանին յանդիմանեան սկսաւ ծանգեանց լոյսն ողորմութեան։ Եւ բանդմութեանն ժողովոյն առանն սկսաւ ասել առ լուսոյ ճառագայթիւք զմարդարեալ։ Ընդ երեւումն սրբոյ խաչիդ քո քրիստոս սկսաւ երուսաղէմ մեծապէս պանծացեալ յոյժ։ Եւ բազանգումն լուսոյ սուրբ ծայրին նշանիդ քո ճառագայթիւք տեսանիցես բանդմութեան ժողովոյն։ Ամենայնիւ զօրութիւն խաչիդ քո քրիստոս, որ ցուցաւ ի յօգնութիւն ընդդէմ թշնամոյն սատերազմեալ զօրութեամբ քով։

ատբ Գանազան զօրութեան ընկալաւ քո ճառիդ մեզ քրիստոս. եւ սիրեալ յաղթեացուք սուրբդ թշնամոյն։

Սա է զի՛ն յանդիմանեան սրեալ
սրեամբ պրպուցին աստուծոյ. եւ սո՛:
Սա է ամեհի սէրտեանն, եւ յանդի՛
է բանալոյ բերանն պրպին աստու-
ծոյ. եւ սո՛: Սա է անդամն սրտմո-
մեան, եւ յանդի՛ է պատմրագեալ
բրնաւոն գանն աստուծոյ. եւ սո՛:
Սա է կարապետ յաւուր գալստե-
ան փրկիչին. եւ պիտակ պար-
ծանոյ հանապազ լոյ. եւ սո՛:

ԿԱՆՈՆ ՍՐՍՓՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

Յաւգին կիրակէ ոչ եղեւ ո՞վ
փրկումբիւն. սոկա ամենեքեան
ընդ՛ զ բա՛ր բերբանեմք: Որ ի հօրէ
լուոյ լոյս ճառագայթեա՛լ ի յերու-
սղէմ, եւ գա՛զանն զօրութեան
հանապազ լոյ. սոկա ամենե:
Որ լուանալոյ ծանգամբ հրաշա-

օրհ
բկ

ռապէս մե՞զ ցուցանէ ի յօգնու-
թիւն ընդդէմ թըշնամւոյն. սո-
Որ յամօռ փա։ Որ կանգնեցեր։
Ե՛ զօրութեամբ. 436։
Սըրբութի՛ւն սրբոց շնորհեցեր
եկեղեցւոյ սուրբ ըզխաչ քո տէր.
քանզի հեղումբ ձըգմամբ անա-
րատ ձեռին քո ի սմա համահաւա-
քեալ առ քեզ զհայօրէն սեռըս
բանակա՛ն կենդանեաց. ապաչեմք
ըզքե՛զ տէր պահպանեա՛ ըզմեզ ընդ
հո՛վանեամբ խաչի քո սո՛ւրբ։ Տեմ՛ն
անճառելի խորհըրդոյն զոր յառա-
ջագո՛յն ցուցաւ լուսածի՛ն սո՛ւրբ
նըշանն. քանզի սերմովքէն բոց-
հրանի՛ւթ պարունակէր ի մէջ պան-
ծալի և վայելո՛ւչ դրա՛խտին. ապա-
Ե՛րկնաչա՛փ ցուցաւ սանդո՛ւխք ի-
մանալի՛ ճանապարհ առնելո՛վ ու-
դո՛ց մարդկան ընդ դո՛ւռըն կե՛-

նաց մըտնէն, քանզի խորհըրդեամբ
ցուցաւ ընթանալըն յակոբայ.
երկնաւոր զօրացն կնձ եւ ըմբռ-
աւրհնեալ. ամէն։

Քանզի կենաց լըսաւ հնազանդըն վե-
րադասաց գերահրաշ բնամասունեն.
քանզի սրտմրմնջն արուածոց բար-
ձրացաւ ի սմա. եւ կոզահոս շնիք
անապական արեամն ըզկնոջածնէն
ջնջեցաւ ըզմեզ. ամէն։ Ա՛ռաջնո՛ր ըզ-
ցուցանե սիրասնեալ վայրկեամբ ժո-
ղովրդեանն բերայեալըն, գաւազան
նմանատ հերձմամբ ըզլերանացեալ
ըզկո՛ւսակըմբն ջուրցն ի կարծրու-
թեան վերադարձեալ վի՛ժի. ամէն։
Ներգործեա՛լ հրաշից խաչանիշ համ-
բակեմամբ ձեռացըն մովսեսի ընդ-
դէմ սմանալեկայ, ի մարտի պատերը
ըզլերեալսն. եւ ձո՛լադրոշմըն ձու-
լուք ե՛նեմադրեալ կո՛րզէր. ամէն։

Նշխանա՛ւ իսկի քո սէր սաստեա՛ւ հալածեցաւ աշխարհակա՛լ խանդն. քանզի զմեղուցեա՛լ ըզմարդըն յանցանո՛ք փայտին կենաց խաչակից առնելով պրկակեցեր ա՛ժենայնիւքդ սուրբ նշխանա՛դ. ա՛ղաչեմք։ Որ ի վերջնո՛ւմն աւո՛ւր համառօտի լուծանէ՛ ժողովեա՛լ զիւր ըզկարծեցեա՛լ ճանճանչն. եւ ա՛հեղահրա՛շ ճառագայթիւք ցոլացնայ յերկնից գերահրաշ նշխանն. եւ հեծեա՛լ կոծի՛ն ամենայն ջո՛ւկք անհաւատից. ա՛ղաւ։ Սքրբուհո՛յ առաւտուածածնի՛ն բարեխօսութեամբ ընկալ տէր ընդմիջումնըս մեր, յորժամ յարեւելից լուսածագիս անճառ հրաշիւք, կարասցեմ առնելո՛ւ զյաղթանակ՛ սուրբ նշխանն. ա՛ղաւ։

Հայնւ ՁՂաղխիկն առ իւր ասէր.

Ո՛ւրախ լեր այսօր տուրբ եկեղ 614։

Ո՛ւրախ լեր սուրբ եկեա՛ղեցի՝ ի քո՛ նեղ ցոյժ գո՛ւս ընդ գա՛նս երկի՝ ի սո՛րան սո՛ւրբ։ Գո՛նք հրեշ՝ ո՛ւրախ լե՛ր. 613։ Ա՛յսօր պայծառ ե՛ս սի՛ոն լու՛սն լըցեա՛լ աստուածայի՛ն շնորհի՛ս սո՛ւրբ եկեղեցի. ի սո՛ւրբ ըզքեզ օրհնե՛մք սո՛ւրբ հարցո՛ւն վերոյ՝ Հայրապե՛տան այրդ արդարոյ, ե՛ս ի սո՛ւրբ շուք աստուածեղէ՛ն ի՛ հօրէ լուա՛յ ծագեա՛լ. ի սո՛ւրբ ըզ՝ Տէ՛ր ողորմութեան տէր, տո՛ւր սրտի՛ պատշաճի՛ք քո գիտութի՛ւնդ. ի սո՛ւրբ ընտրե՛ր օրհնեցէ՛ք և սուրբ բանիդ ա՛ւրարէ՛ք ըզնա յա՛ւիտեան։ Ընդ անմահութեա՛նդ բաշխութի՛ւնն ընդբերիտոյս թափա՛ւուրն, որ եկաւո՛րի այսօր ի սո՛ւրբ եկեղեցի. ամենայն ա՛զինըք գովեցէ՛ք և սո՛ւրբ Եկայ՛ք հաւա-

օրհ
գձ
հրց
գձ
գ

տայցեալըք սո՛ւբ երրորդութեանն յԵկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած. սրարէք տօնս ուրախութեան մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ. և սուա։

Զոր ըստ պատկերի քո՛մ ըստե՛ղծեր, նորոգելով քի՛ց տաճառըացո՛ւցեր, զնորոգեալս ի մէջ ընտաստաճառո՛ւթ՛ս ընկալ քեզ ի բնակութիւն։ Որ շնորհեա մեզ կենաց սըրո՛ւդ զկենդանագիրն քո՛ ծառայական կերպի, բերելով ըզբոլորից ըզվերըբերո՛ւթ՛ս դդ ի փառս սո՛ւրբ երրորդութեանդ։ Կեցո զորդի ծառայ՛ քո՛, զոր ի հոսմանէ գաւհուցըն վերապատուեցեր. որ եդին ընդվէմըն հանապատո՛ւթ՛ս հիմանն սո՛ւրբ եկեղեցւոյ։ Որ ընդվերջինըս զայս հրաշագործե՛ցեր, քեզ չափ բնակցութեամբ հիմնափայլեցեր, ըզպանծալի եւ ըզփայլեալ ըզփառս տանս

աշխարհս վերջին ևս քան զամենայնին։

Ար զայդպիսեաց մեծամպայծառ ոսկէ
փառօք սուրբ զեկեղեցի. եւ լու-
սաճեմ բնակարան կարգեաց իւր-
րոյն գասուց հրեշտականց. ըստ-
նմայնմ անեղոյն արարածք օրհ-
նեցէք։ Ար ինքնադոյ հրաշիւքըն
հիմնեցոյց ի վերայ հիման սուրբ
առաքելոյն. եւ շնորհեաց քաւու-
թիւն ի սմա, որպէսզի մարդկան
վերադասել ընդ վերինս զբա-
նիծեսն. ըստնմայնմ։ Ար առեալ
կարգ զօրութեամբն իւրով ան-
ճառելի ծադմանըն աստուածա-
պէս առաքելականաց սգոյ մարդ-
կան. եւ պարգեւեաց շնորհս ա-
նուպական ընդգեսարս պայծառ ը
զարդս. եւ բոլորեալ պրատկըս
յանմահոյց լուսոյն. ըստնմայնմ։

Ա՛յսօր ուրախացեալ ցընծան

երկնից բազմութիւնքն ի նաւա-
կատիս սուրբ եկեղեցւոյն. քանզի
շնորհեցաւ մեզ քահանայապետ յա-
իտեննից ի լուսաւորել զկամա-
զիկ սուրբ ըեկեղեցի. վասն որոյ
գայլատեան քո տէր։ Ա՛յսօր սիւն
լուսոյ հովանի եղեւ մեզ ի բար-
ձանց. քանզի խաչատնկն երկնաւոր
եկաւոյի ի սուրբ եկեղեցի. եւ
զօրքն հրեշտակաց ծաւալեալ սո-
նեղիսն ընդ մարդկան. վասն որոյ
քահանայապետ ձըշմարիտ անտա-
ռածայինն օրինօքն պատուեալ
կանգնէ զքառանկիւն սեղանն խո-
չին, առժանապէս պատարագել
բաշխէ զմարմին եւ զարիւնըն
տեառն. մարգարէս մերձեցաւոք
փըրկեալքդ նորոյ ժողովրդք. եւ
հայցեցէք ի քրիստոսէ զի շնորհեսցէ
ըզսա մեզ երկայն աւուրս։

Ա. Նախամեծն կատարք անքննելի խորհրդոյն ընդունարանն ոսկւոյ բրբ. քառամեծ, ըստ սահմանաց յանդիմանելոց սրմնելեաց անտեսաբար սահմանի պատուհասիւք. քեզ երկրպագեմք յօգնութիւն մեզ ժամանեա՛ց ելս եւ ի մահս։ Ա՛ն. յանդիմնելի նիշան անպարտելի զօրութեան ընդունարանն ոսկւոյ բրբ. քառամեծ. ըստ յանդգնութեան սպասաւորելոյն երեւեցար, ոտք ի քէն ահիւ սպասեալ զոլան, և անդրնդոտսն յղ կոչեցեր. քեզ երկրպագեմք։ Յառաջադոյն տեսեալ ըզքեզ մանկտարէն զաքարիա՛ս, աշտանակ ոսկի հօտնաջանհեան լուսով պայծառանալոյ երկիրն ոսկւոյ բրբ. քառամեծ, եհաս ի վերայ քո տա-

բաժեալ անմիւթ գոյին գոյացեալ
ի մէ՛ր բնութիւնս, եւ սղբերա-
հս կոյս մաքրեաց զաղտեղու-
թիւն ա՛զգի մարդկա՛յն. քեզ:
Ընդ երեւո՛ւմըն քո՛ ի թաղման
ոմ սո՛ւրբ քառաթեւս, ո՛ր յա՛հ
քումէ կո՛րեան գո՛նդըք գօրց
բանաւո՛ր. և ընդ յառնել պա-
տանեցն զքո՛ւարճացան հա՛ւատա-
ցեա՛լք. քեզ: Ի յերկիր եր-
կինք եւ ի յերկինս մեզ ա՛նբաւ-
բա՛ր բարեխօս, ոմ սո՛ւրբ քառա-
թեւս, ո՛ր յա՛հաւոր և ի հրաշալի
փայլմանըն կանո՛ւպետ գոլով, և նա՛
խաղաղակ գալըստեան ո՛րդո՛ւյն
աստուածո՛ւյ. քեզ: Ցո՛րժամ յա՛
բեւեռից փայլիս անճառ լուսով լո՛
սաւորես զհա՛ւատացեալսն. եւ գա-
տապարտես զազգըն հրէից ան-
ա՛ւրից ոմ սո՛ւրբ քառաթեւս. ո՛ր

զնա յուսահատեա լզհատութեամբ մեղաց. եւ դատակնքեաւ ի դմա մատնադրի յանճառ երկնից արքայ Յիսուս Քրիստոս. զի անդադար օրհնութիւնս եւ քո են փառք յաւիտեանս ամէն։

Հոյն ցտասիկն սա է տօն։

Ա. յաւր ցլինեան դատք. ԷՂ 592։

Ա. յաւր ցլինեան դատք հրեշտակաց ընդ հանատուկ քո ի յերկրի ոմ լուսեղէն խորան երկնաշէնման եկեղեցի առաք. ուրախ լեր ով ամենասուրբ հոգւոյն մեր և յոյս։ Զուարճացիր հարսն անեղոյս ընդքրիստափեալ վայելչասէս. զանդաւրեաւ հանդերձ փառօք եւ ել ընդառաջ երկնաւոր փեսային. ուրախ լեր ով ամուլ բազմածին, ահա փեսայն գայ առ քեզ։ Ա՛ստուածոյ հնչիցուք մեզ աւազան մկրտութեան

գձ

ճշե

գձ

թեան. յարգանդ մօր հոգւովն յղփացեալ ծնանելով վերստին զհանաստուածեալքս ի քրիստոն. ոչ բախ լճռ ան նմայր յառաջնումն ածին որդին գայ սուբ քեզ։

ԿԱՆՈՆ ՈՒՐԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ի նախակայն սուրբ ըզկանչն օրհնեսցուք, որ եղեւ առաջնորդ աւազանին, եւ յօրինեաց մեզ ճանապարհ. որ ձեռաց մեզ սկսանել ընդ գոռն անեղականն դրախտին տեառն։ Բանալի արքայութեան տրամ հոգածին մարդոյն, ոստի յառաջին ճաշակմանէն ապստաքս անկեալ ի յանէժ կենդանութեան. որ ձեռ գանազանեալ երբեւեալ եգիպտակին ազգին, ցուցանելով ըզօրութիւն

արդեօք խաչելն, յանդիմանութեամբ ըզդատաւորն դիմեմ՝ ասելով. ոյր ձեռ։ Դարձեալ ըզգայուն օրինակեալ ի վերայ անմտից գրոցն նոցա, անեղականութեամբ պատկերով ըզժողովուրդն յանդգնապարանոցս ստուգիմանել՝ ասեմ. ոյր ձեռ։ Ընթերցեալ ապիւտանելիսն ամենեցուն զկերն պատուասիրն ի ձեռ խաչելն, հնարաձանձելով ըզծովելն կարմիր, անաչեղոտելով ժողովրդապետացն անասնոյ բոյսն անուիրակնելի՝ . ոյր ձեռ։

Ո՞ր նշմարեսցես ամենայնիւ խոչեցեալ զբո քրիստոս, բայց զձեր զդատաստանսն ծանուցանելիւն աստուածային մարդկան։ Ո՞ր հնարիցեր մեզ յանդիմանանալ ընդդիմամարտութեանն, վասն նոր զօրութեանն ասելոյ թերահաւատից։ Սխալս գրկեանցս մեր խոստովանիմք ամենեքեան բանիւդ. եւ փրկեա յանհնազանդութենէ։

Ա՛յսօր զենար գան ասուածոյ
վասըն յանցանաց նախաճառելոյն
ի վերայ խաչին պատարագեալ հե-
զեր զարիւնդ ի փրկութիւն. օրհ-
նեալ ոչխար անարատ հա՛լցըն
մերոց։ Ա՛յսօր ընդ գիտութեան
փայտին մահն՝ որով նախահայրըն
մահացան, ըզփրկականդ քո նը-
շան փոխանակեալ կենաց փայտ մեզ
շնորհեցեր. օրհ։ Ա՛յսօր ըզճանա-
պարհ ծառոյն կենաց, զոր ես քրով-
բէից պարսնակեալ պահէին ըզ-
գուշութեամբ, առաք ըզքոցեղէն
սուրըն բարձեալ բացեր դրախտ
ադամայ. օրհ։ Ըզսէր օրհնեցէք
բարձր արարչէք ընդունակ յաւի-
տեան։ Որ բեւեռելովդ ի խաչին
քրիստոս ելոյծ ըզկապեալսն ես
զիշխանէն անլոյծ կապեաց կենա-
րար խաչիւն ի՛ւրով. բարձր արա։

Ար վախճանակ արտգնչեն մահարբեր
ձայնին, կենդանոյ արուածն որ ի վե-
րոյ բառնամեծեին կերակրոյն զոգգա
տրտուց մորդիան, բայձր աւ. Ար
ընդեր արարածք գոչեն յետոյ
հրաշիւս վերակոչել ի տիգամոյց կո-
չին բնդեռուզ զոր ամրոյց տիեզե-
րոյց. բայձր արարիչք ընդունայն յան-
վախեան։

Ոչ բռնամեծեւ լուսածին գերա- ոդը
պաշտ նիշ կուռուցող կենացն անե- գկ
նից. միշտ բազկատանդած սուբ գեղ
էն։ Քառամերս ազգին հոգևոն
ևս պահպանի ի յերկս և ի մեռս.
վերկնալիքն ի յայսց ես պա-
րսաւ ամրոլմեան։ Գրիշտ ընդա-
յնելմեան ես կնիք ի գէմս սուե-
նից. գոն ես յաստուածոյնեալն
կամարկս խորհուրդ. յորմէ արբե-
գանկեալն վոյլին ճառագայթք։

Ո՛վ պանդխտան որ ծաղեցար յե-
գեմայ, ընշան յանդիմութեա՛ն ընդ
դէմ աներեւոյթ թըշնամւոյն։ Դու
փակելոյ դրախտին բացուել ես ա-
ռաջնորդ աւազակին. որ գլուխդէն
սուրըն կապտեա՛ց ահեղին հրա-
մանաւ։ Քե՛ զընծան բաւորայինքս
ամենայն ի միասանգամ քո գալըս-
տեանն. ես յանէժ զուարճանա՛ն
գանք անհամրձոյն աղ էրեցս։

ԿԱՆՈՆ ՇԱԲԱԹԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ո՛ր ծաղեցեր մեզ լոյս մեծ ըզ-
նըշանն յանդիմութեան խաչի՛ քո
թանգաւոր յաւրհնութենէդ. ես ետու
պարիսպ ամրութեամն հանապատացե՛-
լո՛ց քոց, աշտարակ հըզօր յերե-
սա՛ց թըշնամւոյն. պաշտպանեա՛
քե՛զ ոէր պահպանեա՛ լըմեզ ընդ

հրամանեաւ խաչին քո սուրբ։ Սա պրատակ զաղթարեալ ի շնորհացդ խնամեալ լուսաւորել, եւ եդեալ ի գլուխս մերոց ցնծալ, վայելուչ երանգօք ներկեալ սրեամբ եւ ջրով ի սուգս խոց կսկիծոց զոր ի գիւտ ընկալաւ. սրտի։ Որ զանդունդս մեղաց ծովացեալս սոխակ բաժանեցեր, եւ յղկելոնասրեն ծածկեցեր խորհրդեն յանխտան նախատինս հրոյ. հաներ զգաժամրագրեալ քո ի բնակութենս երկնից անկեալ զօրացն. սրտի։ Զոր զաբգարէ նրպատակ օրհնակեալ քան առաքեալ սուրբ խաչին ձեռացդ նեղ մահուս հրաշակերտեալ բանակին զօձս տես պրկեցոյցանել զվիշտս արեալն ի խածանող սրտից լծուելոց. սրտի։ Զկենդանարարդ աւանդեալ ծլեցար քո սրկանեմք առաջի անխափանի տէրունեան քո.

յորժամ գան փառօք հօր գամել
զմիընչնամին խաչի քո. ներեա
յանցաւոցդ մերոց բարեխօսու-
թեամբ մօր քո եւ կոսմի. ամէն։

հց
դկ

Քրիստոս անարատ որ առա-
ւել քան զարեգական ըզնընշան քո
յաղթող հրաձէ ցուցեր գերիմե-
րոյ սրբոյն գողգոթայ. վասն որոյ
ըզքեզ բարեբանեմք ասպուած
հայրցըն մերոց։ Քանզի պայծառ եւ
սուրբ փըրկական խաչ քո տէր
զարդարեալ ի լուսոյ յերկնից ցո-
լացեալ երեւիր յերուսաղէմ.
վասն։ Ե՛ բոցաճաճանչ փայլ-
մանդ արեգականցըն յաղթէր
ճառագայթից. եւ ի յաւհէն բըն-
նակք եւ եկեղեք հեծուեալք ի քա-
ւարանն ի մաղթանս. վասն։ Ըզտէր
օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ընդեա
յաւիտեան։ Ո՛ր զահաւոր խորհուրդ

գ

մեռանիցեմ զմարտեանն Ներսէս
բիսաւոյ տրպատրեաց այսօր փայլ-
ման սուրբ խաչին, որով երկիրս
պանծացաւ. ե՞ւ բարւոյ Որ սիտաւոր
ձեռամբ ցուցաւ ցընծացաւ Եր-
ասղէմ. ևս զարհուրեալ զոգայնին
զայր սանդարամետին. ե՞ւ բարձր

Այսօր նշոյն յայտնի երեւեալ ոդը
ի լերինն պայծառացոյց լուսե-
ղեր. զի՞ն յայտնութեան եռաւր
լուսոյ քո տէր, ապրեցուցանել
լուսով ի պատրանաց խաւարային:
Փայլս կենաց կանգնեալ ի մէջ տիե-
զերաց. յոյս ևս մատուցն աղգի
մարդկան. սո՞ պայծառել լուսով
յանմեռնոյն վրայիդ մերոց. ապ-
րեցուցանել լոյս: Յայտնի զօրու-
թեամբ խաչի քո պահեա լուսով
բիսաւոյս պատուական. որ տպրեցեր
լայնորէն քո ի նմա. ևս լուծի՞ր

ըզկնիք գատապարտութեան յանցանաց մերոց. անարձագուանել զոր:

Եաչի զի բրիստոս երկրպագեն արարածք անեղնայն, եր ի փըրկութիւն մեզ կանգնեցաւ. սա՞ եղիցի մեզ պահանպան յանդիման, անբիծացուանել զմեզ ի պատրանաց բանսարկուին: Ի սմա բարձրացար բանձողզ անիծից, եր փառաւորեալզ ես ընդ հօր. ժողովել զհետեւացեալսըն կենաւքեր փայտուն. անբիծ: Սովա լուսաւորեցան արարածք անեղնայն. սա՞ սպասէին արգելեալքն ի մեղսանէր բանտին. եր ազատեաց զմեզ ի պատ:

Պա՞ րնդնակեալ պահէին յանեդանէն դրախտի՞ն զմանանապարհս ծառոյն կե՞նաց քրովբէականի՞ն հրեղէնքն բոցեղէն սրովբէ՞ք. այսօր արտասխայլեալ ցուցար

յերկրի սատանայութիւդ փայտ կեր-
նայ ես փրկուիլ ան. զքեզ օրհ-
նեն մանկունքդ սուրբ եկեղե-
ցւոյ: Սա բնկայ ծառոյն վերայեր-
լուա խոց յողջակիզ զա փոխանակ
իսաւհակայ. այլ ի վերայ քո զե-
նու զանուն սիանորա ի հայհոյու-
լիւն հօր և ի բանակալ ըզմեզ ան-
ալ. զքեզ օրհ: Պարծանքդ պա-
զուեան, դաւանեալ ըզքեզ սա-
տանայիկ բանիւն տեզի ես զե-
նուան. քանզի քեզ սպրեցար
ի խաչանալ ես յանմարմին զա-
զանել. ես ի վերայ քո հերեսալ
շիմք սատանայն արեան ըզկողա-
ծնի ջրոյ ըզմեզս. զքեզ օրհ:

Սուրբ վասչ քո շնորհեցեր զին ես. 62
եկեղեցւոյ քոմ սրբոյ. որով զա-
սատանայութիւդ սպրեցաս լինել
ալն: Սեզա սպանանեալ զծոզո-

վաւրդս քո քրիստոս. որով երկնըպատճեմք քեզ ընդ հօր եւ հոգւոյն
ի քեզ սպասինիմք քրիստոս որ
գալոցդ ես խաչիւ. որպէս զի փրկեսցես զմեզ յայնմ աւուր ան-
հեղ սուրբ։

համ գկ Այսօր երեւոյիս ի ձեր մեծի ճառադրաւոյ լիթի նըշանիլ տեառն անառնծոյ մերոյ փաղաղոյ լեալ ի նանակատին ոյ յերուսաղէմ. ժո-
ղովուրդք բարեբանելով ընդբրիստոս ոչ ոմն զձգնեցէք ոտրանոս-
լեամբ։ Քանզի նըշոյիս լոք կեն-
սատու սուրբ խաղաղ չին արեգակ-
նակերպ փայլմամբըն լուսաձգոն-
ցիկ լոսանին ի յարեւելից յայտ-
նեալ. ժո։ Ի երկնիցն ցոլմամ-
ցեալ ահեղ և նորոգաբանչ հրաշիւք
ցուցանե սուրբ ոգիդ խաղաղ
լոյս, նըշանըն տէրունական. ժո։

ԿԱՆՈՆ

ՎԱՐԱԳԱՑ ԽԱՉԻՆ

Լուշանան՝ ամե՞նայն ոք զի խաչելոց քո քրիստոս պատկերաց զմեզ մատուցեալ յանեղուածոյ թըշնամանեացն. զի դո՛ւ միայն ես թագաւոր սուրբ վառանդ օրհնեա՛լ յաւիտեան։ Ար ի վերայ սորա տարածեցեալ զաղնարան բանալոյդ քո. եւ հնարել զանխնդ ի վերկութիւն տիեզերացդ. զի դո՛ւ։ Ի՛ միանգամ քո պայծառանալեն յերեսիւ սուրբ նըշանիս, սարժանի սորա լըզծաւոյս քո վերստին նորոգմանն. զի դո՛ւ։

Լսո՛ւ քո երկնից մեզ ապաւէն բոլոցանիշ փայլմամբն խոնով. խորտակեաց ըղձըշնամին, եւ երկնի ըղդատակնիք անուանեալ փայտին

կենաց ի փըրկութիւն տիեզերաց։ Վերառեալ ցընծան երկինք, եւ երկիրս ուրախանայ ընդ յայտնիլ սրբոյն խաչին սեռականաձեւ քառաթեւին, որ զանշխարհս լուսաւորեաց ամենայնիւ։ Ցընծացաւ երանաւոր բերկրեցան հաւատացեալք, նորոյ հրաշ զարդարիցան, քանզի տեսին զյաղթող նըշանն. սրտարած անձինք իւրեանց ի լուսոյն պայծառութեան։

Որ ընդլայնս անճառելի աստուածութեանդ քո քրիստոնս ի վերոյ խաչին ծածկեցեր այսօր ի լեառնին վարագայ. օրհնեալ տէր աստուած հայրերն մերոց։ Որ զահանոն եւ զմիւսանգամ քո գալստեան երեւումն ցանուցեր այսօր նըշանաւ խաչի քո ճառագայթիւքն յերկիր. օրհնեալ։ Որ եռաւր նըշան

հց
գձ

երկիւղածաց և զնո՛ն ընդդէմ լինել նմանոյն. պահպանեա՛ տէր զհանապազաբար պատուիրանդ քո ամբ-
բոյդ. օրհնեա՛. Ընդէր օրհնեցեր բանիդ սրտիկ քոխ յանխտեան։ Որ զարդասիրեացն այսօր ընդլայնեա՛ խաչին երկեանցին քոյում պայծառ բան զանբարգանին. ընդէր օրհ։ Որ յայտնեացն այսօր զիւրիկական նըշանն հրեշտակական ինքնամբ ի լեառնըն վարդապայ. ընդէր օրհ։ Ե՛կայք վերկեա՛ք կենարար խաչիս. քրիստոնեայ վերկրկիլն մերոց ի սամա երկրպագելով, ընդէր օրհ։

Մանր լուսոյ մանիամ սուրբ կոյս. որ ընդլայնն առ ի հօրէ ծընաւ մանկիամ. եւ ելեր պոռեալ առեղ պահանն արդարոյն Յեսուէ. հոգեւոր երգով ընդէր սրբո՛ւհի մեծա-
ցուցանեմք։ Քերովբէից գերապոյն

էին ամէնն եւ ծառ կենաց անմահացական պըտղոյն. տնպանակ կտակի բանին և սանձոր ոսկի երկնային մանանայիւն. հոգեւոր եր։ Քեզ բանցա սրտիբ ատիկակ դուռըն դրախտին, եւ քեզ տըսաւ մեզ փայտն անմահութեանն. զոր ի նմա զենեալն անմահ այսօր յերկնից լուսաւորեաց. հոգեւոր երգով։

Քեզ քրիստոսի կամաւորիկ եւ կենդեցոյ շնորհոզն գյանմանայն ըզպատուական զաստուածընկալ սուրբ նըշանա, մատուցանեմք զօրհնեալ գործութիւն միշտ ի բարձունս։ Սա կամաւ քո քրիստոս եւ մեօք ամենազօր սուրբ հոգւոյն, եւ զայս հրեշտակաց թուեցեալ եկաւորն ի լեառնըն վարագայ բընակիլ ի նմա։ Ակայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք այսորկին սուրբ

նշանին. համբարձէք միաբան լըձեռս ձեր ի սրբութիւն, եւ լըբնակեալն ի սմա միշտ փառաւորեցուք։

Հրաշափառ սեռութիւն ի կաթողիկէ եկեղեցւոջ սեռանէն, զոր ծարաւն մահու մահուամբ առիթ զոլ կենաց, եւ մահացուցիչ նախասահմանեցին մահուամբ զոլ շնորհի յարութեան։ Պարգեւ զերապոյն արարչէն այսր հաւատացելոցդ, եւ մահացեալն ի կենաց առնել ի զօրս վերնականս. եւ մեռեալ ցեղ վերապոյն բնակիլ ի տեղիս երջանիկ յարութեան։ Եկայք ժողովուրդք ընդ հոգեմեծացն ապաւինելոցն։ Երկրպագեցուք սուրբ նշանին, փառաւորեցուք ընդհրաշափառ սարդեւսիցն տըւոյն։

ԿԱՆՈՆ

ԳԻՒՏ ԽԱՉԻՆ

օրհ
աձ

ՅՐԱՇԱԿԵՐՏ և զօրեղ փայտ խաչին քրիստոս գաւազան զօրութեան ի Սիոն եւ յերկրի երեւեալ. եկայք ժողովրդք երկրպագեցո՛ք։ Զոր հրէից՝ն ձաձկեալ զանէծքելի ըզգանձն, փանդմամբ թագուհ՝ն փայտ կենաց յայտնեցաւ. եկայք ժողո։ Սա է զի՝ն յաղթո՛ւթեան հաւատացելոց. ախոյեա՛ն և կենիք յաղթող ընդդէմ թըշնամ՝ն. եկայք ժողո։

Ա՛նճառելի երե՛ւումն երեւեալ դըշխո՛յին, նըստեալով յաւետեն յերրուսաղէմ խընդրէր ըզպատուական փայտ խաչին, յոր ըզմեխայն բե՛ռեռեցին։ Մե՛ծասաստ հրամա-

նոյն ժամուն հրամեց, ցուցա-
նելով նրան ըղձալուստական վայր
խաչին, յոր երեալ բնութիւնս մե-
ծապէս սիրեաձոց։ Ընդ յայտնել
սիրոյ խաչին ի առաջին պատճա-
ճառն բուն բանիմաց անուշահոտ խըն-
կոց. եւ լուցան տիեզերք մեծա-
պէս պատրաստ։

Ո՛ր ըստեղծանէին սուրբ մանկա-
վայր կենաց շնորհեցեր. եւ եռու-
յսիմաստիւն մանկացոյս բնու-
թիւնս. ի սէր բանիդ հօր երկիր-
պատճառս։ Ո՛ր զանձան լուսոյդ
բանիդ ծածկեցիր հրամեցն, ի
երկիր ծածկեցեր զերկնային ճա-
ռագայթ. ի սէր բանիդ։ Ո՛ր
ահաւոր հրամիւք ցուցեր ըզնը-
շան խաչի քո, յայտնելով աշ-
խարհի յաղթութիւնդ պատանեացն.
ի սէր բանիդ։

Ո՛ր փափագելի տեղիքամբ ելեալ
ի քաղաքն երուսաղէմ ամառուածա-
սէր դիշխոյն, իբրեւ լըսէր լըվայտ խաս-
չին, որ բանձեաւ մարմնով յիւնք-
եան զամսուած հարցըն մերոց։
Յորմէ զարհուրեալ դողային դասք
բանմոլեցեան հընչէրցն ի յաչէ
թագուհւոյն. ազգմամբ սուրբ հո-
գւոյն ցուցանէ պատուական վայտ
խաչին. որ բայր։ Ո՛ւստի բուրելով
խրնկոց անուշահոտութիւն ի տե-
զոջըն սրբեցուեան, ցընծացան
երուսաղէմ ընդ յայտնել սրբոյ
խաչին ի տեղւոջըն գողգոթայ. որ։
Ըզտէր օրհընե՛ցէք եւ բարձր ա-
րարէք ընզըն՝ յաւիտեան։ Ա՛յսօր
նըշան սուրբ խաչին ի յե՛րկինս
երեւե՛ւեալ. օրհը։ Ա՛յսօր ընդդէմ
թըշնամւոյն զէն անպատե՛րազ
ցուցա՛ւ մեզ. օրհը։

գ

Ի՛ բանէն աստուածամէ՛ սո՛ւրբ
դէ՛ շնոյն ևկեա՛ւ ի քաղաքն Եբրո-
ւանէմ խրնդրէ՛ ըզմըրկանա՛ն ծա-
դումն մեծի փա՛ռքմանն. ևւ քա-
րոզէ՛ ի նոցա զմոռևնալն վաւեսմ ո՛ր
ոչ այրէր. մեծացո՛ցանելո՛վ ըզ-
ծընևսմն ի կո՛ւսէն. Ի՛ւ խոշտան-
դեալ ըզդա՛րս հըրէ՛իցն, խոստո-
վանե՛ւ ի յո՛ւդա. եկեալ ի տեղին
դաղմեմայ հաստա՛տել. ևւ քարո-
զէ՛ ի նոցա զնո՛ւն ընդ որ եմո՛ւս
բա՛նն աստուած. մեծացո՛ցանե-
լո՛վ ըզծընևսմն ի կո՛ւսէն. Ի՛ւ
համարձեա՛ւ ըզձո՛ւկն յուդա՛յի
խրնդրելով ի տեառնէ ըզտեղեակն
սրտից ամենեցուն սուրբ ի՛ հոգւոյն. ևւ
հաստատո՛վ գոյէր եկեալ եկեղե-
ցիդ ընդ նմա սուրբ նուիրեալս. մեծա-
նալո՛վ ըզծընևսմն ի կո՛ւսէն:

ՈՂԲ

Ա՛յսօր խընդրի պատուական վայելս խաչին առանձնանալ ի գողգոմա, ի ձեռն աստուածածնէր դըշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նըշանին։ Ա՛յսօր ընծայէ գոլգոմայ ըզծածկեանն ի յերկրի, վերաբերեալ անուշահոտ խընկով, ի ձեռն եւանելոյն յուդայի. եկայք հաւատացեալք երկրպագանեմք։ Ա՛յսօր ի ձեռըն փրկականն սուրբ խաչին կենագործի պատանին մեռեալ. եւ ողջոյ սատանայ ըզկործանումն իւր. ինկ մեք քրիստոսի հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նըշանին։

ՄԷՔ

Ապաւինեցաք ի խաչ քո անրանըիջ յաւիտենից, որ եսոա մեզ պահպանող ընդդէմ թըշնամոյն. զոյնչեմք սուրբ փրկիչ

սմհպատանաւ գաւնձինքս մեր։ Բար-
ձրեալ Յովսէփ ոդի վասըն մեր
եղեր ի խուշ, եւ բարձեր տվան
գյաղեցան նախանամէզնի մեզա-
մայ. սրա։ Գրե՛ս սուբը Հաւասոյ
եւ փայտ կենաց մարդկան յայտ-
նեալ, զոր տեսեալ այսոյն պէղծոյ
կռծանեցան անկանգնելի. սրա։
Վարպետ Յովսէփ ընդ յայտնիլ
արբոյ խուշին, եւ ի յանէ վա-
ւոյ նորա՝ կռծանեցան յան-
գամեա եղիկն. սրա։ Եկիմնէք
գլնծայնի եւ եղիկս ոբախա-
նայս, բանալ փըղկիչ ցուցաւ սուբ
խուշն եւ լուսաւոս տիեզերաց.
սրայնէմք տալս փըղկիչ սմհպան-
նեալ գաւնձինքս մեր։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

Ո՛ր զաստուածային զօրութիւնդ նըդ քո ծանուցեր հոգիդ ճըշմարիտ, բաշխելով իշխանաբար ըզպարգեւըս քո տեսանողաց մարգարէիցն ի սկզբանէ. բարեխնամութեամբ սոցա խրճայեա ի՛ մեզ: Ո՛ր մաքրեցեր բնակարան աստուածութեա նըդ քո սուրբ ըզմարգարէսն, եւ սղբերաբար հեղեր յանձինըս նոցա զանապական եւ զերկնային շնորհաց քոց բըղխումն. բարե՛ Ո՛ր յայտնեցեր ըզծածկեալ խորհուրդ քոյոց սրբոցդ. եւ անճառելեաց պատգայից պատմողս այսմերս առնէիր նութեան քոմ էակցի բանիդ

սատանայ. բարեխօսեմք սո-
ցա խընայեա ի մեզ։

Որ առաքեցեր նախընթաց քոմ
գալստեանդ սուրբ ըղմարգարէն,
ապատրաստել տիեզերաց գնչոմբն
քո ի հպրանալն ծոցոյ ի վրկու-
մըն հեթանոսաց. բարեխօսե-
մեսցէ սոցա քրիստոս խընայեա
ի մեզ։ Որ խոնարհեցար յանդս
սուրբ վտանց սրդի սատանայ, եւ
ելիր ի կատարած մարգարէիցըն
նախատեսեալ քարոզութեանցն սո-
ցաւ խրհըրդով. բարեխօսե։ Որ
լուծեր կիսատարս մանկութեամբ քո
սուրբ գերկուսեցս մահու, իջանելով
ի գլուխս վերածեր ընդ քեզ
գհնդիս սրգոյն մարգարէիցն ի
լոյսն անեղութեր. բարեխօսե-
մեսցէ սոցա քրիստոս խընայեա
ի մեզ։

Ո՛ր ընդ հողեզէն բնութեան
մերոյ խառնեցեր ըզբանական հո-
գիս. ունել զօրութիւն ընդունե-
լոյ զաստուածայինն եւ զհոգեւոր
ըզշնորհս ի վերուստ. օրհ-
նեա՛լ ես ամենաբաց հայրըն
մերոց. Որ շնորհեցեր մաքուր հո-
գւոց յիսրայէլի զհոգի մարգարէ-
ութեան, որով ծանուցեր յառաջ
քանզին բազմապատիկ օրինակօք
զանճառելի խորհուրդ քո մարդե-
զութեանդ. օրհ. Որ զանեղ գոյիդ
լինելութիւն ի բերեր զեզեալ տե-
սանէին, յառաջնորդական մրտիս
նոցայ արկաներեալ հոգիդ ըզ-
կերպանան իրին գերագոյն հրաշ-
ից ի վեր քան ըզբան. օրհ.
Ընտեր օրհնեցեք բանիւ աղաչեք
ըզնա յաւիտեան. Ընդ աւետա-
րանն յառաջագոյն վիճակութեան

մերոյ, ձանձս հայիմք եկեղեցիք հեթանոսաց այտպիսեաւք, ըստ որ ասէ։ Ո՞նդ տեսանողաց մարդկանէց հիւանդ բժշկել, քահանայք նորոյ ուխտիս ըստպատուիրեն ըզսովորութիւնս

ողբ

Որ առնուն զոր ինչ գայլատեսանող առաքեցեր յաշխարհս զոչսոսկ մարդկանէն. եւ եկեալ խոնարհութեամբ նոր օրինօք զիմիսն բժիշկ լուցեր՝ ի գէրս ծերնաց եւ մարդկանէց. բարեխօսութեամբ տայր քրիստոս տղայս մեզ։ Որ կոչեցեր մարդկութիւնդ յառաջագոյն ըստհեթանոսս քէզ նոր ժողովուրդ. եւ ըզդուստրն սիմէին զհեկեցի հեթանոսաց հայրն սիմբն սիմբն մեզ անուանի վերայիւն. բարեխօս։ Որ ընտրեցար ամենայնի զոր շինեցեր էից ի վերոյ վիմէն,

բարձրացոյն քան զառաջինն, եւ գերանգարդ վայելչութեամբ տեսանողքըն ծանուցին իմաստուք հոգւոյն. բարեխնամութեամբ տցայ քրիստո՛ս տղայեակ մեզ.

ՄԷ Ա՛յսօր ժողովուրդք որք ի հեթանոսացդ, հրաւիրեալք յառաջագոյն մարգարէիւք, գալ առ աստուածն աբրահամու յերկրպագումն. օրհնեցէք ըզտէր յերկինս բնդ երկնաւորացն. Ա՛յսօր որդիք դպատճր վերին սիոնին, շինեալք ի վերայ հիմանն առաքելոց եւ մարգարէիցց. որք և ընդէք զառաւաւտնջուղիս վրտակ հոգւոյն ի յանբերայն խորհելի յեկեղեցիս սրբոցն. օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւն ի նմա. Ա՛յսօր վերին զօրացըն հաճաձայնեալք, գայք նահապետաց եւ մարգարէիցց, երգեն

աստուծոյ վերջին հոգեւո՛ր բա. ի յիշատակի սոցա երգեմք եւ մեք ըստուտս ի բարձունս։

Ա՛յսօր ցընծայ զաւրութեամբ Եկեղեցի հեթանոսացն, ծնեալդ ի յիշատակ մեծի նահատակութեան եւ հօրըն հաւատոյ արդարհամոռ. օրհնեցէք մանկունք սիոնի զՏայրըն լաւոյ անկեալ ի վերուստ։ Ա՛յսօր նոր բարբաջել կռչեցեալ մարգարէիւք առ անաստուած, ծնեալ ցընծութեամբ ընծաւոր հոտաւոյն խորհրդին առաջնոյ. զոմանքն լցեալ ընդ ախ անկեան երկուց որոց յանմարմնութեան։ Ա՛յսօր ի գրկսըն լերանց տնկն աստուծոյ հաստատեալ, որ և յաւէտ ոտիւք յանդոյց հոգւոյն աստուածաբոյս առատահոս անձրեւօք. բարեբանեա զպսակեալըն կենաց զարբուցանողըն ճշմարտութեան։

ԱՑԼ ՀԱՐՑ ՍՐԲՈՑ ՄԱՐԳԱՐԷԻՑՆ

Ո՛ր յԵրկնային զի՞նուորմե՛ծանցդ
ա՛նդադա՛ր ձայնիս երեքըրբեա՛ն
օրհներգութեամբ փառաբա՛նեմ.
Հա՛րցըն մերոց ա՛ստըւած օրհնա՛լ
ես յաւիտեա՛ն։ Ո՛ր շնորհեցեր
մարգարէից ա՛ւետա՛բանել ըմկեն-
սաբեր տնօրէնութիւնդ քո՛ ի՛
սուրբ կուսէն. Հա՛րցըն մե՛։ Ո՛ր պար-
գե՛ւօք սուրբ հո՛գւոյդ վե՛րափո՛խե-
ցեր ըզսիրելեա՛նըն քո՛ յԵրկնայի՛ն խո-
րանան. Հա՛րցըն մե՛։ Ը՛նտեր օրհնե՛-
ցէ՛ք ե՛ւ բա՛րձր ա՛րարէ՛ք ըզնա յա՛-
ւիտեա՛ն։ Ե՛կեղեցի՛ք հե՛ծանոսաց
կո՛չեցեա՛լք ի՛ քրիստո՛ս յա՛ղբերա՛ն
ի՛սրայելի՛. օ՛րհնեցէ՛ք ըզտէր, ե՛ւ
բա՛րձր ա՛րա՛։ Ք՛ահանայ՛ք ե՛ւ պաշ-
տօնեայ՛ք ը՛նդ վե՛րի՛ն զբ՛ա՛րքո՛ն-
սըն հո՛գեւո՛ր հընչմամբ երգով գո-

վճիռք ըզտէր, եւ բարձր ապրէիք ընդ
ընտիս յանխտեան։

Ա՛ր ըզծածկեալ խորհուրդ կե- ողբ
նաց տեսիլեսցեայդ քո քրիս-
տոս, ընդհանուր ազգի մարդկան
յայտնեցեր մարգարէիւք ըզձա-
գումբն քոյ սուրբ արեգական արդա-
րութեան։ Ա՛րք ուսուցին խոստ-
տել երկրպագել քոմ տէրու-
թեան. եւ յայտնի քարոզեցին
ընդերկիւղութիւն հեթանոսաց, եմէ
գոյ մեռեալ մեռանել խոստանալ։
Ա՛րք տանձնին նեղութեամբ ցու-
ցին զարդարեալ տուր կուսին, ուս-
տի տեսեալ երեւ մեզ հայց կե-
նաց տեսանել։ զոր օրհնեն
անդադար երկնային զիւնուորքն
երեսաց։

Երբ առեալ մարգարէիցըն հրա- տէր
շալի ձայնիւ անդադար օրհնաբա-

նեն ընդմարմնացեալն ի սուրբ կո-
սէն, որ երբեւեցաւ մեզ ի փըրկու-
թիւն։ Զնեղութիւն եւ զչարչա-
րանըս յանձն առին կամաւորա-
պէս, ժուժկալեալ համբերեցին
վասն անուանըն տեառն, որ երբ։
Աներկիւղ քարոզեցին յաշխարհի
ըզճըշմարիտ մարդեղութիւն մար-
մնացելոյն ի սուրբ կոսէն, որ ե-
րեւեցաւ մեզ ի փըրկութիւն։

Ոկ
գձ

Ո՛ր գյաւաջաղոյն ընտրեալն
ատաքեցեր յաշխարհ սուրբ զմար-
գարէսն, աւետարանել ըզքո գա-
լուստ անմահարգմանելի տնօրէնու-
թեամբ. սրբօք շընորհեա հանապա-
տութիւն եկեղեցւոյ քոմ սըրբոյ։
Ո՛րոց եռանդ իշխանութիւն բացա-
տրել զկնդումըն քո յաշխարհ, ան-
տանօր կատարեցեր զմարգարէիցն
ըզտեսութիւն. սրբօք շընորհեա։

Ո՛ր ընդմէն զերկն առեալ ժահուամբ
ընդմէն կոխեցեր, արձակեցիր զե-
րամս մարգարէիցըն չարեսուեր
.ր հաւնեցուց. սրբօք շընորհեա՛
հանապատութեան եկեղեցւոյ քոմ
սիրոյ։

Ճշ
աձ

Ձառապայիմ առեալ լուսոյ անե-
քընեելի տէրութեան, յառաջագոյն
հրաշալեացըն զառաջութեան մար-
գարէիցն. բնկանելով ի տարբեա ա-
ստուածային տնօրինութեամբ։ Որք
ըզառաձաւր հաւատոյ հիմնեցուցին
շնորհօք սուրբ հոգւոյն, յոր եամա
բանեն առաջ եօթնապիեան ձա-
ռագայիմբ. բնկանե։ Երեեցաւ
յայհարհի ձըշմարիտ մարդեղա-
թեամբ, զոր քարոզեցին մեզ հրա-
ւիրողքըն հանապատոյ հօր և հոգւոյն,
լուսաորելով ըզամենեսեան ա՛ստուա-
ծային տնօրինութեամբ։

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՔԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

Ո՛րք զա՛րդարեցի՛ն տնօ՛րինաբար զի՛մաստս անե՛ղէն, հա՛ստատեալ յա՛րկրի ընդիր կե՛նդանի հո՛վուել ըզհօտ նո՛ր իսրայե՛լի. ե՛րգով քա՛ղցրութեա՛ն հընչմա՛մբ զա՛ստուածօրհնե՛սցո՛ւք. Ո՛րք զերկրաւո՛ր մեծութի՛ւն փառաց խա՛ւար կո՛չեցի՛ն, սպասխնելո՛վ ի յոյս ա՛նմահ փեսային՝ անճա՛ռ բանի՛ն ա՛րժանի՛ եղե՛ն. ե՛րգով քա՛ղց: Ո՛րք զօրութեա՛մբ հօր իմաստութեա՛ն էի՛ն անե՛ղք հաստատեցի՛ն զամե՛ն սո՛ւրբոյն գրի՛գորի թարգմանութեա՛մբ ներշանաւորութեա՛ն. ե՛րգով քա՛ղց: Ո՛րք նորափեսո՛ւր բանիւ

զարդարեալ պայծառապէս եւ կենդանի հայեցուածովք ի ձեռն արուեստին սահկայ. երկայ քոյդ։

Որք համարտուց ազգաց եւ տգիտաց դերասանին ցուցին արիւնաթաւալ գառնոյ վէրսն սրտին. անմատոյց լուացին երկրպագութեամբ։ Որ խորհրդատուն ձրշմարիտ լուսոյ փառաց անեղին նկարագրիչքն մեզ զիր կենդանի յարգանդ մաքրուն ածին մեծին մարգարէին. անմատոյց։ Որք ըզծանկեալ խորհուրդ աստուածդիմաբեմն տնօրինութեամբ յայտնեալ ծանուցին հաւատոյն արբոյ մեծին մովսէսի. անմա։ Որ յօրինակ ճշմարտին սիրոյ սուրբ առաքելոյն ապրեցան ազգերս ի ձեզ էնցաւ հոգի շնորհաց լիցխուեն անբասիր. անմա։ Որ երկրաւմբք սուրբ լու-

աստուածք տանեաց Թուրգմայ հան-
տառեցեր զեկեղեցիս Հայաստան-
նեայց, զոր խմաստից ի մեզ ձա-
գեալով. մարգանօք սոցա քրիստոս
խբնայեա ի մեզ։

Սբանչելագործ աստուած որ ցու-
ցեր զբսքանչելիս քո ազգի մարդ-
կան. օրհնեմք զքեզ տէր աստուած
հարցըն մերոց. Որ ի ձեռն երա-
նելի վարդապետին սրանցեր ողոր-
մութիւն ազգի մարդկան. օրհ։ Որ
առեալ լուսաւորեցեր զտիեզերս.
սորին բարեխօսութեամբ պահեա
զմեզ. օրհ։ Զտէր. Ամենայն
գործք աստուծոյ և ամենայն արա-
րածք օրհնեցէք. սուրբք և խոնարհ
սրտիւք գովեցէք. եւ անամբ՛ւ
բարձր արարէք զնա յաւի՛տեան։
Հրեշտակ երեւեցաւ ի յերկրի եւ
վարս ունէր աստուծոյ հաճոյա-

կան. յիշեսջիր բղմեզ անդադար
երանելի առաքելոյն վարդապետին. որ
ընդ հրով շուայտ օրհնեա զնաստած
յանխտեան: Սուցցող եղեր պա-
տմբութեանց սորա հաղորդ, եւ ապ-
բեցար ի հաղթից հրապուրմանն.
կամասիրեցեր զառաքինութիւն, եւ
փախեցար ի հանդիսասէր յանխոհ-
նից: Արդ եկայք ամենեքեան միա-
բան, աղաչեսք յօրինակ ճգնու-
թեան զերանելին. զի նմանեցուք
վարուց նորա, եւ փոխեսցուք ի
կեանսն յանխտեանից:

Ո՛ր ընչիւրէս առաքեալն ան- որդ
ի վերուստ իջեալ յերկինից պար-
գեւեցեր հիւսիսականացս ի ձե-
ռին առնել առաքելութեն. աղա-
չանօք տուր ազգիս մերոյ նոյնը-
նալ: Ո՛ր զանձնապէս պատուական
բանիւ զգրաւորսն զեմատա հո-

գործն շնուհիցեր ուրուց Թուրգմանչ, յայտնեալ տեսլեամբ ի ձեռըն սուրբ վարդապետին. ապաշա. Ո՛ր զգիտութիւնդ զերկնային ես զՀոգեւոր գիմաստութիւն առատապէս ծաւալիցեր յերկեղիցիս Հայաստանեայց ի ձեռըն սրբոց Թարգմանիչացն. ապաչաւոք առցեմ ուղուղեա մեզ մեզ անսբուած։

Անձառելի շնորհօք լիացեալ ի միաստուածկան սուրբ վարդապետին. խրնդրեմք ի քէն տէր կեցո զանձինս մեր։ Եւ լզձրգնութիւն սրբոյդ վարդապետին ընկալցուք ի սիրտս մեր հաստատով. բարեխոսութեամբ սորա տէր կեցո։ Դասաւորեալ ընդ անմարմնականն բազմութիւնան, եւ ի սրբոյդ Հոգւոյն է պրսակեալ. ի ձեռըն սորին բարեխոսութեան տէր կեցո։

Վրմանեաւ մովսեսի ամէն վար-
դանեան, բերելը ՚ի ըզգիր օրինաց
ի հայաստան աշխարհս. որմէ՛ ի
լուսաւորչեցւան ազգը որբուց ի մոր-
գանից: Բանալ նաև այժմեան ար-
ցաւ կայ ի սխալ ակն ունելոյն
նոմխեւոն. և ընկալեալ զայս
գանձս կենդանական ապրի խոտոր-
եալ ի բանսիկն. որմէ՛ լուսաւ-
որչեցւան ազգը որբուց յանկոմ-
բոյ: Ա՛րդ ապաշխեմք ըզբոլին հե-
զամիտ ամէն վարդանեան. բան
բնիսնեալ ՚ի սա հայր ի յերկինսը
վարդն քրիստոս ծնողացս. քանզի
բեմէ՛ լուսաւորչեցւան մանկտինք
սուրբ եկեղեցւոյ:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑՆ ՅԱԿՈԲԱՑ

ՄԵԲՆԱՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՒՆ

Յաղթող եւ ստուգ հայրապետ ներման մեծին մովսեսի, բարձող խաչին պարծանաց ընդդիմամարտ հանդիսիւ. ըզքե՞զ ո՛վ նմիք բանեփառս առ հայր յերկինս վարդն մեր: Ո՛ւրախամիք ստուգ հոգւոյն յանապատէ կոչեցար. սուրբ պատուական ներման մեծին յովհաննու, երգակցելով ընդ վերնոց. ըզքե՞զ ո՛վ: Կարող եղեր զծնրմեամբ զարմանագործ նշխարիւք. ներման մեծին պետրոսի հովիւ շնորհեալ յաստուծոյ ընտրեալ հօտին քրիստոսի. ըզքե՞զ ո՛վ:

Ո՛րպիսեաւք զօրք երկնից ընդ քո մեծի ճըգնութիւնն. որ ի մարմնի կատարեալ նըմանն վերին զբաժանիցին. ըզբա՞զ ո՛ւ. Բնչմանըմբ քո սուրբ անտանաւոց կենաց գործէբբ ըզամենայնս, նըմանն փըրկչին յիսուսի կենդանագործողին զաշակերտս. ըզբա՞զ ո՛ւ. Ամէն մեք ձայնեա ըզնծութիւնս մօնեմք զքո սուրբ գիշատանիս, պսակեալ վըկայ քրիստոսի սուրբ հայրապետ տըր յակոբ. ըզբա՞զ ո՛ւ. Ցանձն սուրբ գլխոյ մասին նոյեանն տաճկանին. ի հրճշտակէն ընկալար գիտայս վըրկութիւնն աշխարհի. ըզբա՞զ ո՛ւնիմք բան։

Սուրբ ես տէր եւ ի սուրբս հանգուցեալ. բարեբանեա՛լ ի վերին գօրսն եւ ի սրբոց քոց. ամէ՛ն սուրբ հայրըն մերոց։

Զայժանանչսաս մահտարաժամ ի
ցանանել քում հրամանի բարձ ի
վե՛ր՝ ընչ բարեխօսութեամբ եւ ա՛ղ
ղօթիւք սրբոյն յակոբայ. տե՛ր
ա՛ռ ի՛ քէն հայցեմըք զօգնութիւն
անճնաւորը երկրորդութիւն. օգ
նեա՛ մեզ ի նեղութեան վե՛ր

րում բարեխօսու։ Ըզսէր օրհնե
ցէք. Զբրիստոս թագաւորն յիշա
ւանիկ տուա բարձր արարէք յաւի
տեան։ Որ ընտրեաց զերանելի
ընդհայրապետն, ի լուսաւորե՛ա՛լ
զմանկունըս սորը եկեղեցւոյ.
զբրիս։ Որ բանգիտաւորած հայց
մամբ խընդրելով ի տեառնէ զո
ղորմութիւն. եւ ա՛ղբե՛ա՛ր բո՛
ժըշկութեամբ բղխեա՛լ ի հայաս
տան աշխարհի. զբրիս։ Որ ի հրա
նուէրսըն սպասաւորելով զարհո՛
րեցոյց ըզմաքսաւորն, հո՛վիւըն

քո՛ւ բանում՝ Տօմս, և բնժիշկ
ախտացելոց անձանց. գ.բրիս.

Ե՛րկրպագեմք առաջի սե՛ո՛ղ
պանծն նշխարաց ճշմարտո՛ւթե՛ն
քրիստոսի և պատուակա՛ն վկայ-
չի՛ն. որ է՛ պարծա՛նք աշխարհի
և բարե՛խօս վամբն մեր: Ընձըզ-
նո՛ւմ ի՛մ ի՛նքս տուն սո՛ւրբ ո՛ւնիմք
բարե՛խօս. և ա՛՛ պանե՛մբք տա՛ւ
Տիրա՛պարծեա՛՛ յերկիրն բազո՛ւմ-
մի՛ն Տիւանդաց. որ է՛: Ցըն՛ծո՛ւ-
մեամբ տօնեացո՛ւք ըզմշտնա՛կըս
տուն Տա՛ւա՛՛տացեա՛՛ ժողովո՛ւրդք ի
վա՛ռս ամե՛նապօր տէրտեառն.
որ է՛ պարծա՛նք:

Ա՛մ՛ենք Տա՛ւատո՛վ և պարծա՛- տէր
նո՛ք տա՛րբ ընկե՛ղեցւոյ, և Տոլի՛ւ
բանի՛մամբ ե՛րկնա՛ւոր Տօմա՛րտե՛ն,
յա՛ւտնե՛ցաւ ամե՛ն նրա՛նք և
բա՛ներ տա՛րբ Տայրապե՛տ: Վա՛ր-

գարեւոտ լուսափայլ եւ լուսաւորիչ տիեզերաց. սիւն լուսոյ սրբոյ Թեան կանգնեալ ի մէջ հայմատանեայց. յառա: Հաղանիւթ բարեկամ եւ բարեխօս առ տէր վասն մեր. բարեբանող բանիւն կենաց եւ պարծանք եկեղեցւոյ. յառա:

Ամկ Հայրապետ առաքեալ եւ անբիծ եւ ընտրեալ յոտնկայնէ. սքանչելագործ վկայ եւ պարծանք անգին մարդկան. աւր քրիստոս բարեխօսեաւ վասն մեր քո սնոտղացս: Հոն վիս հոգեւոր բանաւոր հօտի. լուսաւորիչ տիեզերաց սիւն լուսոյ կանգնեալ ի մէջ եկեղեցւոյ. աւր քրիստոս բարե: Հաստատմամբ հաւատոյ պնակ ի գլուխ եկեղեցւոյ. պայծառ քարող տիեզերաց եւ պարծանք անգին մարդկան. աւր քրիստոս բարե: Ի տանձարի քում

պիղծ-մեան երկիւղածեմք քո նիշ-
խարդից, փառաւորեմք զքեզ յիշա-
տակի կատարման քո հանդերձեան.
սո քրիստոս բարի։

Ո՛ր յանապատէ կոչեցար յաւա- ճշ
քեալան ամեն բանից աստը յա- գկ
կոր. բարձրացուցեր զերկիւղ սիրելի
ճշմարտամեա՛ն մտամբ նոյ-
եան սպասման։ Ո՛ր արդարու-
մեամբ և լաւով քո փայլման նոր
պղպակաե, սպայծառ քան զարեգն
վառեալ զծոմամեա՛ն յառնել ի
հրաշ պատանոյն։ Ո՛ր միացար սըր-
բոմեամբ ի լոյսն մաքրուր որպէս
պատմարմն. զմրմացուցեր ըզգօրըն
վէրս՛ոս հիւծուցեր զարտարծս։
Աւրդ աղաչեմք ըզքեզ հայրըդ գո-
մած եւ հաստ բարի. մնամանօք
հայցեա առ սէր վառ եկեղեցւո՛յ,
միշտ անշարժ պահել յաւիտեան։

ՀԱՐԾ ՄԱՆԿԱՆՑՆ ԲԹՂԵՀԵՄԻ

Ա՛յսօր անմե՛ղ սուրբ մանկունքն ի տղայական հասակի նախանձախնդիր չարչարանօք վկայք եղեն քո մարդեղութեանդ. տէր ամենակալ հայր ողորմեա՛ մեզ. Դեռանրբոյնք ի մօրէ նորաբողբոջք ի հասակի, նահանջ կեալք ի պատերազմի, եւ ընկալան զպշրշարչարանս, վասն քո համբերել. տէր ա՛ա։ Ա՛րդ բարեխօս առ քեզ ունիմք զերանելի սուրբ նահատակսն, որք վասն քո չարչարեցան ի բռնակալէն համահանջ կեանք, վասն քո համբերելով. տէր։ Ընտէր օրհնեցէք. Ծոցովո՛ւրք աստուծոյ յիշատակի սոցա բարձր ա՛րարէք ընդ նա յաւիտեան։ Մաստղանո՛ւնք նահատակք ի տղայական

ի բանից, որ մեզ համար ի դիւրութիւն մարդկան կատարեցան. ժողովրդեան բանաւոր զաւակներ ի տանէն եւ բամբայ, որք մնասուցանեն մեր պատմութիւն ի հերետիկէ որպէս զարհել ի կայենէ. ժողովրդ։

Ա՛յսօր սիրոյ քրիստոսեայ կատարելոյ ի հերետիկոսի, եղեն հրշտութիւն վասն ծննդեան քրիստէր. բարեխոսութեամբ սուրբ մարգարէին որ անէր. ձայն գոչեցաւ ի հռամայ լսելոյ որում եւ աշխատութիւն. բարե։ Ծախիցս բեմիզեհէմ հեղմամբ սուրբ սիրոյցն. բերկրեցաւ եւ հռոմէ մեռուշահատ պատմութիւն. բարե։

Ա՛յսօր քեզ գոհս հոգեմիտից երկնաւոր զօրացդն վեր առեալ

ոճնեմբք գիշատակըս սրբոյց մանկանցն. ուրք կոտորեցան ի բեթղեհէմ. եւ դաժեցան ի դաժա վերին զբաւարճնոցն։ Սքոմըռեալ հեթովդէս ցանամբ մեծաւ եւ սպառնալեօք. քանզի ձայն լուեալ զարարչէն ի բեթղեհէմ հրեայոցն, զաւրհուրեալ դողացաւ ինքնայն թագաւորէն։ Եւ բանիւն թեամբ զայրացեալ սուաքեր ի բեթղեհէմ, եւ զանօրէն ըզհրամանքն պատուիրեր զօրաց իւրոց. կոտորեցէք սակ անողորմ ըզնորահաս մանկունն։ Եւ փունթայեալ զինուորացն յարձակեցան ի բեթղեհէմ. եւ շուրջ պատեալ անողորմ կոտորեցին յերկեմէնից և ի խոնարհ. խառնելով ըզկամեն սուսինգն ընդ արեան մանկանցն։ Թայոսայի նաբրը մանկունքն որպէս զգառինս ի մէջ

հօտից. զի զխարդապոյն սրբուհս
իւրեանց վտանգելոցին փրկիչն ա-
րեամբ. վերաձեռնեալք ընդ գլուա-
խառնեն պրսակելցան ի քրիստոսէ:
Վակ սրգին մեծին անեծանելին
ասպնջական ընդելճին շարաչար մա-
հու ածեալ ի վերայ հերձելի. եւ
գանձին սուրբ մանկանցն ենեմա-
գրեալ ի գիրն աբրահամու:

Կրասեր[1] սուրբ մանկունքն
սրտիւ քաջ, նահանջակք եղեն
գանձին իւրեանց ի մա՛ահ վտա-
ռանեալ սրբոյն աստուծոյ: Կ
գիտեր[2] ընդ սուրբ մանկանցն որ-
պէս ըզծածկեալ նրբութեանեանց հարեալ
ի կարիսէ՛ն, և անկեալ ի սուրբ
բեմիդ[3]էն կ հոգի՛ք սուրբ ման-
կանցն սրտիւ զերծման անգաւեանց
ըզացեալք ի չերկի՛ն. եւ
գանեալք ընդ զբարեմուն երկինից:

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏԱՑՆ ՄԻՔԱՑԵԼԻ ԵՒ ԳԱԲՐԻԵԼԻ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ԵՐԿՆԱՅԻՆ ՁՕՐԱՑՆ

Ո՛ր յանէից ստեղծեր զպաշտօ՛նեայս քո՛ ի՛ հա՛ւր կիզելոյ հնո՛ւդ ա՛ննեղականն. ընդ նոսին օ՛րհնեմք զքե՛զ և՛ մե՛ք հո՛ղեղէ՛նքս։ Ո՛ր բանի՛ գոյացու՛ցեր զիննեա՛կ դա՛մբս հրեղինաց բանդ ի՛ սկզբանէ՛. ընդ նոսի՛ն գո՛վեմք զքե՛զ և՛ մե՛ք հո՛ղե։ Ո՛ր արարե՛ր յո՛գիս իմա՛նալի՛ ըզհրեշտակս քո՛ հո՛գի՛ աստուա՛ծոյ. ընդ նոսի՛ն բարեբա՛նեմք զքե՛զ և՛ մե՛ք հո՛ղեղէ՛նքս։

Ա՛նդադա՛ր յե՛րկինս օ՛րհնաբանո՛ղք հօ՛րն ե՛րկնաւո՛րի զծնո՛ղ լո՛սե-

պետաց. բանիվեսաս լերս՝ ընդ մե-
ռեալսդ։ Քաղցրասձայն երգով զո-
հաբանեալք պղծեցին մխածնի դանիք
հրեշտակաց. բանի։ Ա՞նկատելի
եղիցեմք բանիբանեալք հոգւոյն
ճշմարտի հոյլք հաղելիսնց. բան։
Ի՞նչ-քարկրեա՞ն ձայնիս փառա-
նորք սուրբ երկրպագելեաւն գանդք
անբոսելից. բանիվեսաս լերս ընդ
մեռեալսդ։

Ա՞նգամիզելն հայր սուտչի՞ն լոյս
անձամբելն, որ ի լուսոյ լոյս ներ-
գործեալ գիմանալոյ գոյանան. ըզ-
քո՞ր օրհնե՞լք սուրբ հայցելն
մերոց։ Ի՞սկիցեզ հօր ի լուսոյ լոյս
ծանո՞ւն մարգ, որ սրսրեր ի պաշ-
ուո՞ն փառաց քոց զհրեղինացելն
գծոս. ըզքո՞զ օրհ։ Ի հօրէ բղխեալ
փառակից որդւոյ հոգիդ սուրբ, որ
բառնգծեր ի յոգիս կատարեալ զհո-

գ

գեղջնացըն դաժս. ըզքեզ օրհ։ ըզ-
տէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րա՛ք ըէ՛ք
ըզնա յա՛ւիտեա՛ն։ Ե՛րկնայի՛ն զը-
ւարմունք հրեշտակք եւ հրեշտա՛-
կապետք, վերին պետութի՛ւնք,
բարձր ա՛րա՛ք ըէ՛ք ըզհայրն եր-
կնաւո՛ր։ Ա՛նմարմնոց բազմութիւնք
իշխանո՛ւթիւնք, զօրութիւնք, ան-
մա՛հ տէրութի՛ւնք, բարձր ա՛րա՛ք-
ըէ՛ք ըզքրիստո՛ս թագաւո՛րն։ Վեց-
թեւեա՛ն սերովբէք քառակերպ-
եան քերովբէք, աթո՛ռք ա՛նեղի՛ն,
բարձր ա՛րա՛ք ըէ՛ք զհոգի՛ն ճըշ-
մարիտ։

ոգր

գձ

Ո՛ր ի հրեշտէն զօրաց երկնից փա՛-
ռաբանի՛ս ասացուածք, որով զերկնա-
յի՛ն ա՛նանցանկան աստուածայի՛ն ըզ-
շնորհս հեղեր յորդիս մարդկայ. ա՛-
զա՛չանօք սո՛ցա՛ ո՛ղորմեա՛ մեզ ա՛ս-
տուա՛ծ։ Երեւելո՛վ հոգեղինացս

ան֊հա֊մա֊կան֊քն ի ձեռ֊ մար֊մնոյ, ո֊րոք և ժա֊մա֊ցին մար֊գա֊րէ֊ին ըզ֊խո֊րհո֊րդ ու գա֊լըս֊տա֊կան բան֊մա֊պա֊տի֊կ տես֊լե֊ամ֊բ օրի֊նակ֊ե֊լով. ա֊ռ դա֊տաւո֊ր սո՛։ Ա՛ն֊ճառ֊ե֊լի տիւր֊է֊նա֊հա֊ւատ֊ով եւ ա֊ե֊տա֊րե֊ր֊ով սու֊բե֊ցա֊ւն գա֊րեգի֊ն և մի֊թի֊թէ, ան֊մա֊րի֊ւնա֊կա֊ն գա֊ռա֊ք֊ն խե֊բե֊ա֊ց յե֊րկ֊րի տա֊ռա֊պա֊րե֊լով. ա֊յո֊ւհե֊տ

Ա՛ն֊մա֊հ ա֊րի֊ա֊ց֊ի֊՛ն ա֊նա֊պա֊ե֊ա֊ռ ա֊ճա֊ռ֊ք, բա֊զմա֊ւշա֊ա֊յ ք֊րո֊վել֊ք֊, ար֊բա֊ւնա֊ց ձա֊յնի֊ս ա֊րտե֊ր֊ք, ա֊ռա֊ջի֊ն յե֊րկ֊ի֊՛ն բա֊հա֊նա֊յա֊ւո֊ր֊ք. բա֊րե֊խո֊ս լե֊ր֊ո֊ւ֊ք ա֊ռ ա֊՛ր֊ւ վա֊ռե֊լ ե֊կե֊ղե֊ց֊ւ֊յ։ Բա֊ւա֊ձր֊ե֊լո֊ւյն վա֊ա֊՛ճ֊ի բա֊ւա֊ձ֊ա֊յ ա֊՛ր֊ո֊մ֊ի֊ւ֊ն֊, ա֊ն֊ւյա֊յ֊ե֊ա֊լ֊՛ի զօ֊ր֊ա֊ւ֊մ֊ի֊ւ֊ն֊, վե֊հա֊ն֊ո֊ւյն խ֊ղճա֊ա֊ն֊ա֊ւ֊մ֊ի֊ւ֊ն֊, ե֊ր֊կ֊ի֊ւ֊ղ֊ի֊ն գա֊ա֊՛ճ֊ի բա֊հա֊նա֊յա֊ւո֊ր֊ք. բա֊րե֊։ Գե֊ր֊ա֊ն֊ո֊ւյն է֊ա֊՛ն ա֊ր֊ե֊ա֊ն֊ա֊ւ֊մ֊ի֊ւ֊ն֊ վե֊ր֊ի֊ն, հրե֊շ֊

ա֊ք֊

ամկասպե՛ս ոք երկնաւորք, հրեշ-
տանից գլխոյթուխթիւնք, երկրիդ
յերկի՛՛նս քահանայապե՛տ ոք. ձեզ
համաձայնեալ երդե՛՛մբ ըզվատս
ի բարձունս.

Եր
կնաւո՛ր հօտ ընտրեալ. զոր
հովիւըն քաջ թո՛ղեալ յերկի՛նս,
եւ եկեալ ի խընդի՛ր մեզ մո՛լորե-
ցեալս. ո՛րով լացեալ զթիւ հայրա-
բոյդ, այրո՛ր ուրախութիւն ի յեր-
կի՛նս երկնաւորացդ. ապաչեմք ըզ-
ձե՛զ բարեխօս լերուք աո՛ տէ՛ր
վանըն քաւո՛ղեան մեզա՛ց մե՛-
ղաց։ Տե՛սանո՛ղք անտե՛սին, խոր-
հրդածո՛ւք խորհցն աստուծո՛յ. ոյք
իջեալ ընդ վիճակնին սպասաւո՛րե՛լ
տեսչի՛նո՛ւթեանն, ի ծնընդեանն
աւետաւորք հովուացն, եւ կա-
նանչն իւղաբերից կենաց քարոզք
ըզկենդանեացն. ապաչեմք ըզձե՛զ բա-

պահապանէ՛ն աշխատիմ, բանական
տեառն շուրջ զերկիր գծե՛մ. բան-
բնիմք ազգի մարգկան, միջնորդ
մահէ՛ն եւ յաւիտեան, միքայէլ
և գաբրիէլ մե՛ծք. որք կայք միշտ
առաջի ամենատէրը երկրպագե-
լեւան. աղաչեմք ընձե՛ռ։

Ա՛յսօր ապիսացեալ սէրը և
կենդանի՛ քրիստոսի, ածէ խըն-
դութիւնք զոհ մերին երե՛սն
գեղի. աղբատանց ձայնիւ փառա՛ւ
բերի՛մ լըսէիտա։ Ա՛յսօր հաճա՛
ձայնեալ սրտիք սիմէոնի՛ երկրպագոյ,
ածէ զուարճութիւն որդւոյ ան-
պատնեշոյ վերի՛ն սիմէոնի. աղբատ։
Ա՛յսօր գաղթ անմարմնոյն երկս ան-
ւաղ տարե՛ն ընդ մարդկան, զերա-
զըս հոգեբոյս յանմահ վե՛տայի՛ն
յառապատս. աղբատանց ձայնիւ
փառա՛տրեալ լըսէիտա։

ճշ
դկ

ԿԱՆՈՆ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ

Ա՛ՅՍՕՐ սըրբոց հայրապետացըն ժողովեալք ի մխաին ե՛ղին հաստատուածոյ, ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից։ Ա՛յսօր ընդսին ի սկըզբանէ քարոզեցին առըք հայրապետքն, յոր ամ քան զյաւիտեանս ի հօրէ ծընունդ անճառ, սրտարիչ գոլով յաւիտեանց ընդ հօր էակից հոգւոյն։ Ա՛յսօր զՀոգին ճըշմարտութիւն գանանեցին առըք հայրապետքն, ծագումն առ ի հօրէ յառաջ բըղխեալ անհատուածաբար, ընդ նմին յաւէտ մըշտընջենաւոր փառակից որդւոյ։

Ցնդումեամ առ ըս հայրապետըն հրաւիրումամբ հոգւոյն սրբոյ, վերլնուն հաստատեցին զառաքելական բարեզրութիւնն, ի վերայ վիմի հաւատոյ հիմանն առ ըս եկեղեցի։ Որք զինու հոգւոյն սրբոյ արբուցան զմարդարէական պատգամսն, վանեցին զկռապաշտութիւն մոլութիւն հերձուածողացն. որպէս հրամայեբըն քրիստոս ելից ի հօտէ գառանց։ Եւ լցհաւատութա ճշմարիտ առ ըս երկրպագութիւնն, ընդհանուր քարոզեցին յերկինսն ուրախանայ. հաստատ ի հայր եւ յորդի եւ յամենասուրբ հոգի։

Որ երբ յառաջ քան զյանդուգնեան անբնակիցն որդի. ի յերկինսն կամաւ հօր իջեր ի փրկութիւն մերոյ աշխարհի. ծրհնեալ ես ընդ անբասիբ հայրըն մերոց։ Որ զան-

ճառելի ծանկեաւ խորհուրդ ան-
պարագիր աստուածութեանդ. հայր-
սի՛ն ելեղեցւոյ ցուցեր ի ձեռըն
սուրբ հայրապետացն. օրհնեա՛լ ես
ոչր անո՛ւ. Ո՛ր իմանալի աստուա-
ծային ծագմամբ ի շնորհաց հո-
գւո՛յդ լցեա՛լ, լո՛ցին ըզտիեզերըս
հա՛ստով երկրորդութեանդ. օրհ.
Ը՛զոչր օրհնեցէ՛ք ես բարձր ա՛րա-
րչ՛ք ըզնա յաւիտեան. Ե՛կայք լո՛ւ-
սաւորեա՛լ ժողովո՛ւրդք հեթանո-
սաց ի ձեռըն լուսափայլ բերխանն
յորդաւա՛ռ վըտակաց բանի երա՛ն
նելի հայրապետացն, օրհնեցէ՛ք ես
բարձր արարչ՛ք ըզհայրն երկնաւո՛ր.
Ո՛ր զանհա՛սանելի տնօրէնութիւն
նեւրդրծեալ բանին յաշխարհ, ծա՛
նո՛ւցին տիեզերաց անհա՛ս գոլով
արարածոց. օրհնեցէ՛ք ես բարձր
արարչ՛ք զբրիաոն թագաւորն։

Որք հրաշալի գործեցեալքդ հո-
գեյ սրբոյ լցեալ սիրով անգի-
տեմեն յաչխարհէ փարատե-
ցին. եւ ոգիդ հաւատոյ հմամբ
հանապազեցին զեկեղեցի. քանդ-
նայք եւ պաշտօնեայք օրհնեցէք
եւ բարձր արարէք սուրբ ընդհան
ձըշմարտութեամբն։

Ա՛սացէք ձեռագրեալ ար
ի հօրէ մերոյ ծանեցար, եւ լու-
ցաւ քո լիցեր լցեալ ի ձեռըն
սուրբ հայրապետացդ. պօղեմիւք
ացան քրիստոս արարեա մեզ։ Որք
անդադարեալ լցեալքեւ երկր-
գեալեմեք լինել հանո՛ր քարոզե-
ցին ա՛զգեալս գաւանութեամբ.
պօղեմիւք։ Եւ զանձամբ լի սուրբ
բե՛նեալեմեքդ քո խորհուրդ ո՛ւ-
ռե՛ցին ազգի մարդկան զերազոյն
քան լցեալեմիւնս. պօղեմիւք սո-

Հանդիսացեա՛լք ընդ երկնայնոցն այսօր ոծնեմք ըզխիշատակ սուրբ հայրապետութեանցն, որք զամառուածոյին առաստապէս առընկալեալ շնորհաց բաշխուածն, ընդհանո՛ր ծաւալեցին յեկեղեցիս ա՛ր դարուց. օրհնեցէ՛ք ըզտէ՛ր ընդ անմարմնոցն դասն. Որք բանի՛ւ զանճառելի՛ առաքինութեա՛ն բանի՛ն հօր քարոզեցին, եւ լուսով իմանալեաւ զարդարեցի՛ն ըզտեսլեզերս, ի շնորհս պանծալիս երկնաձի՛ր պարգեւանցն. օրհնեցէ՛ք. Որք սինհաւորա՛ր զէութիւն բղխեցեալոյն ի հօրէ՛ հոգւոյն սրբոյ դաւա՛նեցին, եւ նմանագոյ բնութեամբ հօր եւ որդւոյ հաւասարեալ, անորիշ բաժանմամբ, համագո՛յ միութեամբ, օրհ. Ա՛յսօր անպատո՛ւամ գերագոյնդեաւ վառօք պայծառացա՛ւ սուրբ

ելևէջեցի. բարձրանձայն հընչեմամբ
անտառաձեռացրեն սրումեմ, յամա-
գամա հրաբրբոքով զմանկունս եր-
կնաւոր ի ժեռայնն. օրհնեցէք զՏ-
ած ի բնէ անմարմնոցն գամն.

Ով հրաշալի նախահայրք մերոյ ցեղիս, որք գոլամբ բնցայք ի նիկիա, զո՞ւարթ ի բջանեմ գերատարածեցք եզարանեց, որք մանրեցիք զերկիր սպանեն՞, անհամանեցիք տուրս կանանաձոս համաձեղամայն ազգեց. Տէսի ես յայնմ առնել, բան ձանձրեալ ի հօրէ. գառանի ծընանել ես ոչ սրտիւն, մի՞շտ համառպնչակից ընդ հօր և հոգւոյն, ես լուսազարդ բանիւք հերքեալ զհերձաւո՞ձս, ներգործեցին զարիոս ես զարմանալն իւր սիրզ. Ամուսո անիծից կրկին ընձեռելով մանկունն հայ-

հոյիչ. գայլ սպասկանիչ յարձաւ
կեալ. խո՛ւլ զխոլէր զբնտիրան ի
հօտէ գառանց. եւ գոհալէժ ցընդ-
մաձք խարդանաձնեալ ի վի՛ժ՛ս՛ն.
նըզօվեցին զմակեդո՞ն զհայհոյիչ
լեզուն։ Եւս ի լեզանալ հանդի-
սի՞ն հեթըեցին զշար հերձուածան,
եւ գաւանեցի՞ն սուրբ զհո՞գին ե՛ա՛ղ
լոլ ի հօրէ ելակից որդւոյ, եւ կե՞ն
գանարատ ազանց բռնութե՛ա՛ն.
նըզօվեցին զմակե։ Բանըն Թան-
ձրանայ ի մարմի՛, մարմնանայ ան-
մարմինն. միացեալ բնո՛ւթեամբ ի
յերկուց, ա՛ա՛ խտակրեալ ի վերայ
քառամեծ խաչին, եւ վերառեալ
ի Թաղման անանապակա՛ա՛ն. նը-
զօվեցին ընդնեստո՞ր եւ զաղանդն
իւր պիղծ։

Ի՝ սուրբ երրորդու։ Անճառ
տնօրէնու։ Ա՛պանի՛նիմք ի։ ։

Ա՛յսօր երկնայինքն ընդ մեզ ուրա-
խութեամբ զյիշատակ առնեն վար-
դապետացդ, որք լուսաւորեցին
զհաւատսդ մանկո՛ւնս, եւ ընդ
հրեշտակսըն ցնծան վերանկարել-
լո՛ւն։ Ա՛յսօր առաքելոց եւ մար-
գարէիցըն գանք սնոմակից գոլով
գրաւէր վերին սիմեոնի՛, ի յիշատա-
կի առ բարեպատեհո՛ւթիւն, որք
վանականց նոցի՛ն զվարդ յայտնե-
ցի՛ն զխորհո՛ւրդ։ Ա՛յսօր քահա-
նայքն եւ պաշտօնեայքն առ բեմի՛
զգեցեալ վերնոյսուն զյիշատակ
առ բարեպատեհո՛ւթիւն, որով զար-
դարեցա՛ն երկնային շնորհո՛ւքն.
երգեն ընդ նոսին զխորհուրդ յան-
տեսո՛ւն։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԻԳՆԱՏԻՈՍԻ ՀԱՑՐԱՊԵՏԻՆ

Ո՛ր հրաւիրեցեր զյաւուժապոյն ընտրեանսն ի սկզբանէ աշխարհիս ի հարուածիսն անսպասելիս, կոչեալ յոյժ յուսախութիւն ընդ բազմեցոյն յաւուժապատիս զաստուածամարգեանցն. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ վասն փառաց Քրիստոսի։ Ո՛ր յանթոռըս քերովբէականըս վերանըստեալ հանգչէիր որդի աստուծոյ, համձեցար խոնարհութեամբ բանալ ի գիրկըս յորդւոցդ սպանայ. աղաւ Ո՛ր ըզքաժանիկն անմահութեան սիրոյ քո արբեալ երանելին Գրիգոր, որպէս ցորեան աստուածամարին զազանաց մանրեալ ժանեօքն հաց սուրբ գլուսաւ աստուծոյ. աղաչանօք սորա կեցո զմեզ վասն փառաց Քրիստոսի։

ՇԱԲԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՈՍԿԵԲԵՐԱՆԻՆ

Ո՛ր յանդգնիցիս ի հօրէ ընկալաւ պիտոյիցն, ոյ եւ բանիւ ասէ սուրբ յոհան. եւ ընտրիցէ՛ր անտառածայն եւ նեղ վկայիցէ՛ն սուրբ. մանկեա՛ւ վրկիչն զմարտութեան վերայ մեր։ Ո՛ր անապակա՛ն բանի՛ն քարոզ կոչեցաւր բերկրեալ ոսկի, յորմէ աղբիւր կեա՛ց հոսեալ. արբուցանէ՛ զի քոյ տարտամակ բնակամբ զբնութիւնն տիեզերիս. մանկ։ Ո՛ր յանձնելի՛ն վերձեալ լոյս հաւատոյ երբոյտութեանն, ոյ եբանիւ ասէ՛ սուրբ վարդապետ. այսօր ասեմ՛ եկեղեցի լուսաւորեալ հանդերձեա՛ն քո սուրբ գրիշտոնեայ. մանկեա՛ւ վրկիչն զմարդութեան վերայ մեր։

Լ՚ուսանպայծամ՚ո բիմաատիւք լայս
ճղեւոց աշխարհի հանճածագոր գո-
լով, լո՚բ՚ս՚բ՚ւսաւորեաց զեկեղե-
ցի աստուածային բանիւ երան-
նելւո՚ն բանիւն. մաղթանօք սո՚-
բա՚բ՚յ՚ա՚ժ՚ իբ՚նդրե՚ացո՚՚ւք զիո-
ղո՚թիւն մեղաց։ Քրիստոնայզո՚ժ՚ր
զինուորաց հանախըմբող ի հոգե-
ւոր պատերազմին, սո՚բ՚ս՚բ՚ն հա-
ւատոյ հաստատութեան, եւ ա-
ռաջնորդ մարդկան ի կեանս երան-
նելւո՚ն բանիւն. մաղթանօք սո՚։
Ո՚ր լսա անմահութիւն ի մարմնի
քաղաքավարեալ սուրբ նահատակ-
ի մանկութե՚նէ. ա՚բ՚ս՚բ՚ յսոր վե՚-
րադարձեալ ի յերկինային խորհս
երանելւո՚ն բանիւն. մաղթա-
նօք սո՚։

ՇԱՐԱԿԱՆ
ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԻՆ

Ո՛ր յուսոյ առաւածային բանն զմարդարէսն զկնի զկնէ. եւ զառաքեալն անպատմելեան հմայածն զկնի յոգւոյ մարգարէն, նմ ամէն առ զրիգոր. բանիննաց կեր վանալն մեզ առ մխածին բանալն հօր։ Ո՛ր գհամատոյ բնութեան միաստնական երրորդութեանն յայտնեցեր եկեղեցւոյ խոստովանել միութեան. նմ ամէն առ զրիգոր. բանիննաց կեր վանալն մեզ առ մի։ Ո՛ր զերկրպագեան առաքելութեան մարգարացեր վանալն մեզ ուսուցեր մի յերկիւղ նոր խառնութեան ընթանալ. նմ ամէն առ զրիգոր. բանիննաց կեր վանալն մեզ առ մխածին բանալն հօր։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՆԻԿՈՂԱՑՈՍԻ ՀԱՑՐԱՊԵՏԻՆ

Հիացա՞ն ամենայնիւքն տէ՛ր անեղով զերանելի՞ն Նիկողայոս. ո՞վ ի մարմնի վարս բաստագեալ անհայեմա՞ռ մարմնառո՞ւթեանց. աղօթիւք սուրբ հոգւո՞յ հայցեցի՞ք զթողո՞ւթիւն մեղաց։ Ո՛րպիսի՞ գիւ մայր սի՞ռն, եթէ զարդարեա՛ զքո զսո՞ւտ պաճուճա՞նսն. զիո՞ւր անմարմին բեղմարայ յանդիմեաց մարմնով երանելի՞ն Նիկողայոս. աղօ։ Մոռմանո՞ք մեղուցեան լսելս հայցեմք ի քէն ամենասո՞ւրբ երրորդո՞ւթիւն, զիո՞ւր ներբեացես մեղաց մերոց պաշտանօք Նիկոլայոսի. աղօթիւք սո՛։ Սրբոյ հոգւով մարի՞ամ. սպիտակ ոսկի եւ տանպանակ կուսակրաննաց. ո՞ւր զգ ի վերո՛ստ զհացըն կենաց պար-

պէ՛ս ըսէր քաղցեալ բնութիւնս. ան նայ մինչ զատ բարեխօսեան վանքն ընծայեցաւ ինձ ի Տէրէ։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑՆ ԵՓՐԵՄԻ

Որ համառօտեն ուզէ եղելոյն և յամենայնի զգուշանալ պատուիրեցաւ հրեշտականաձայն ի վարս ընդունել. ի միջոցի անաւոյ ծագման վարդից, զանազանութիւն բերմանց բազում կենդանեաց ի կերանդեան մերկութեան. ոմն ի բանեցելն առ բր եղբարս, անբերմունս բարեխօսեան մնալն քո՛վ աշխատութեան։ Որ յերկնայն ուղղեալ կայր հոգւոյն աղբեր զհոսանելն շնորհաց, պղպէս ի վերնամանելն զանձ առաքինեցեալն ի հրեղէն լեզուացն,

գձ

զմր առաւանպէս մնտրուսակեան ծաւալեցեր ընդ տիեզերս յարբունս ոգւոց ծնդանեանց. ով երանելի սուրբ եւս։ Ո՛ր սնոուածոտ՛ունկ իմանալի ծառոյն կենաց ողկոյզն ի քէն պտղաբերեցաւ. ո՛րով կերակրեցեր եւ կերակրես միշտ ըզմանկունս էկեղեցւոյ, արքայութեանն երկնից դրսիր և վարդապետ հին եւ նոր կտակարանաց. ով երանելի սուրբ եւս։ Ելայք լուսաւորեա՛լ մանկո՛ւնք առաքաստի, աշակերտեա՛լք սուրբ բանին ճշմարտո՛ւթեան. ըզնծո՛ւթեամբ կատարեացո՛ւք ըզպիշնոյկ վարդապետո՛ն էկեղեցւոյ, որ զընթացս իւր կատարեա՛լ այսօր վերափոխեցա՛ւ յաստուածանկերտ խորանն ի յանդրանկաց հոգւոցըն գնաց. վասըն մե՛ր առ տէ՛ր միշտ բարեխօ-

անել, տալ լոգանք ջրհորի ցուրտ
ջրով։ Վերջանալուն պատրաստ
ցոլ լոգել քրմապետ վանքը իմա-
նալու, որ ընտրվելը սատանայի
գործ չէր, այլ Աստուծոյ կամքն էր
իրագործվում. որ պետությանը մեծագոյն
ի բիե մարդկանե. մանավանդ ա-
րանձին ուշադրություն էր վա-
նական սրբոց նիստասիոսեանց
յանխնդրելու անիե։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ ԵՒՍՏՈՒԱՏԻՈՍԵԱՆՑ

Որ ընդհատ սիրոյ քո քրիստոս
բորբոքիցեր յոգիս սիրտդ, որով
վառեալ ի ճառագայթից երանե-
լոյն Եւստաթիոսի, ընծայեաց զանձն
ոչխարիկ քեզ կամաւոր. բարեխո-

ան-մեամբ առաւ շնորհեա մեզ սո-
նոցաց ըստ գթառատութեան: Ո՛ր զար-
քայութեան քո քրիստոնս տարածե-
ցեր ըզյոյս յաշխարհի. որոմ տե՛ն
չացեա՞լ վանիպեաց հոգւոյ եւ
բանելին օքսէնտիոս, ըզբաժանն
արեան արբեալ ուրախութեամբ
ընդ քեզ մըկրտուելով, բարեխօսեա:
Ո՛ր ըզյոյս վառաց քոց քրիստոնս ծա-
ւալեցեր ընդ տիե՛զերա. որով զսպա-
տե՞ր հանապազ լուցեալ երանելին
եւգինէոս, հեռեւեաց լուսաշա-
ւիղ քեզ ի յերկինս արեամբ մա-
հու. բարեխօսեա: Ո՛ր զնըշան խա-
չի քո քրիստոնս եռուր մեզ զէն
յաղթութեան. որով զի՞նեա՞լ ընդ-
դէմ ժահու երանելին սուրբն ով-
րեաոէս, բնչակէզ պատարագաւ
քեզ խաչակցեցաւ. բարեխօսեա:
Ո՛ր ըզբան կենաց քոց քրիստոնս սեր-

մանեցեր յերկիր բանեռաւ, զոր ընկալաւ՝ և պատգամեցեր նմա յինքեան ելանել ի մարգարիտն, ի մարմնիս անմահութեան ջնջեալ զքո առակացան. բարեխոսեա։

ՇԱՐԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒՑ ԲԻԲՐՈՒՑՆ

Ա՛յսօր՝ ի ընդ անմահութեացըն գանակցեալ տաւրիչ եկեղեցւոյ, աօծեալ յով ընդհանրական բժիշկաւրէն վերակացուեցեր. որք ընդ ածոյն ի վերինն եղբարս ասացեալ, վանաստրեցիս զմեռանելոցդ պատուիրեալ բրիստոս։ Ա՛յսօր՝ ի բանեռաւր ուղղամիտութեանդ գաւռանեաց բնութեան մերոյ կարծեցեալոցն բոլորեալ բացեալ, զերծից մահեկանացն ճրագիւռն զօրհնեմբերեաս. վանաս։ Ա՛յսօր՝ ի կամաւր քեզ պատուիրակ

զա՛նձինս ընծայեցի՛ն ի վերայ սըր-
բութեան սեզանոյ, եւ ընկալա՛ն
ըզպըտա՛կս անմա՛հական. փառա՛ւո։
Ա՛յսօ՛ր ը ընծայէ՛ եկե՛ղեցի զամա՛ն-
կո՛ւնս առաքեա՛լսո՛ր ելկնաւո՛ր փե-
սայի՛ն. որք ընդ հրեշտակս երգակ-
ցեա՛լ ցընծութեամբ. փառաւո։
Ա՛յսօ՛ր ը ժողովեալ հանա՛տացեալ-
քըս սո՛ւրբ երըէո՛ւթեանդ ի
տանձարի ձըգնութեան վըկայի՛ցըս,
խընդրե՛լով զթո՛ղութի՛ւն յանցա-
նաց. փառաւորե։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՈՒԼՆԵՑՒՈՑՆ

Ընծա՛յ այսօ՛ր ը սո՛ւրբ եկե՛ղեցի
յիշատակա՛ւ սըրբոց վըկայից.
որք արիաբա՛ր մարտեա՛ն ընդդէ՛մ
բըռնութեան չարին, կատարեա՛լք

անդամ մը զանոնք անտարբեր տեսնել։ Այդպէս առաքինութեան մեծ նախանձողն ալ նախանձելի է, զանազանելով չնչին թերութիւնները ի մէջ մեծ առաքինութեանց։ Արդարև նախանձ նման է ակնոցի. որոյ ապակիքն մեծ ցուցնու զիրերն եւ չորքոտանեաց ի մարդ տեսանելիս, եւ ընկալեալ ի բերանոյ զայրմանոյն մանրադիտակ անուն։ Այսպէս եւ նախանձն զանգիտելի ընկերս մեծ կ՚ընծայէ։ Մանաւանդ հայցմամբ մը որ առաքինասիրաբար ընկալաւ զիս ի գանձատունն մեր. այսպէս եւ ընդունելի ըլլայ զայս ընծայ մեր, եւ մեզի յաւերժանայ. բայց բերուածն ինքնին այսպէս տուաւ։

Պատրաստեա՛ եւ մեզի քրիստոնեական առաքինութիւն. որ ընդարձակ բանիդ յանձն առնը եւ երկիւղ ու դողութեամբ գործեցեն եղեր գամանկից.

աղաչեա՛ զաստո՛ւած շնո՛ւհել մեզ
զգիեա՛նս ա՛նվախճան։ Ը՛ստ ա՛ն-
ուա՛ն քո եղե՛ր պըսակ եկեղեցո՛յ,
ե՛ւ հե՛ռե՛ւողդ լուսազա՛րդ ճանա՛-
պարհի՛ն, ե՛ւ յո՛րդորի՛ւ գլո՛ւխ
ընտրեալո՛ցն ընդ քե՛զ սըրբո՛ց. ա՛ղա։
Ցո՛ւնդո՛ւթիւն եկե՛ղեցւոյ ընտրե-
ցա՛ր ի հոգւո՛ւյն, ե՛ւ լո՛ւսաւորեցեր
զո՛րդիս թո՛րգո՛մայ. այսօր բերկրի՛ւն
հա՛ւատացեա՛լք ե՛ւ ծո՛ւնեն լզՃըզ-
նո՛ւթեա՛ն քո զհա՛նդէս. ա՛ղա։

❦❦❦❦❦❦❦❦

ՇԱՐԱԿԱՆ ՄԻՒՈՒՆԻ ՕՐՀՆԵԼՈՑ

Ո՛ր յաւուրսդ՛ն յօրէ՛նս յօրի՛նակ
վիա՛ծնի քո հա՛յր երկնաւո՛ր, ե՛ւտուր
զօրութի՛ւն ի յի՛ւղ սըրբութեան
յօծո՛ւմն օծեցո՛ւ՛ս. հե՛ղ և յի՛ւղս
յայս զերկնայի՛ն քո զշնո՛րհս։ Ո՛ր

խոնարհեցար ի մեզ ըստ թանկեալ անուն ծնեալդ առաջի, խոնարհել զառաքելականին առեր բնութիւն. հնար և Որ ի վերնատունն առաքեալքն ջնջեալ յանաքեատն ծնաւին ողջոյն. ևս օծմամբս այսու վերստին ծնեցեր նոքօք զհոգիդ նա որդիս առաջի. հնար և յիշեցաս Որ պանդխտեա տվան ի հանգերձեալս բնատեսլս ։ ևս զերասպծոտս զհարութեանդ նկատեցեալ քո առ երս. մնակունքդ առաւ ընդ հրեշտակս ոչհնեն առեր զերծորդութիւնդ։

ՄՆԱՑՊԻ ՄԻՒՈՆԻ
Ի ՎԵՐԱՑ ՆՈՐԱԲՆԵԼՈՑՆ

Հայր ամենակալ որ առաքեցեր զսիրելեաւծեալն որդիդ ի փրկութիւն

մարդկա՞ն, հե՞ղ եւ զհո-
գւոյդ պարգե՛ւս, հեղ զորդեգրու-
թեան քո ըզշնորհս յիւղլիս յայս
քեզ ընծիրեա՞լ։ Որդի՛ անտե՛ղ
հուղ թո՛ւխեալ անո՛ւն, օծեա՛լ քա՛ն
զընկերս ուրախութեա՛ն իւղո՛վ.
զի՞ր հեղեր ի դա՛սս առաքե՛լո՛ցն.
հեղ զորդեգրու։ Հոգի՛դ ճըշմա՛-
րի՛ա, օծո՛ւմն օծե՛լո՛ց, որ եւ ծը-
նանի՛ս օծմամբս այսու ըզմե՛ղ
ա՛ստուծոյ շնորհի՛ւ, հեղ զորդե։
Երրեակ մի՛ութի՛ւն, մի՛ աստուա-
ծո՛ւթի՛ւն, քեզ վերապոչեմք ընդ
սերովբէ՛ականն սո՛ւրբ սուրբ
սուրբ. սրբեա զընծայս խորհրդո-
դոյ ի վերածընելոցըն սո՛վան երգել
յանէծ քեզ փա՛ռս։

ԵԱՐԱԿԱՆ ՉԴԵՍՏՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

Աստուած խորհեցաւ անհնա՛ւ ի՛նչ- գձ
չութիւն, որ զմարդարէցիսն զմեզիա՛ն
պատմեցոյց, և յառաջա՛յ
անհամեմատ բա՛ւթիւն զերապահ
ժամուբ զգալոյն հրեշտակաց։ Ա՛ն-
ճառադրաւ զօրութեամբ առեղծեր
զմարմ պատկեր տիրամա՛յն. և
նախկին ժամուբ զգեստաւորե-
ցո՛ւր և զիմախառն ազգին առեղ
բնակրաւնոյց։ Զարչմարտնուբ քո տուբ
վճռանելոյն նորոգեցա՛ն արմատիբ ա-
ռաւնոյն. և վերջնոյն մարդն
անանհատա՛ւբ. զմարդարեալ և
զպեա առնկատակելն։ Ա՛նձրեւա-
ձին բաժակ հրաշիատանն, որ հեզաւր
յառաջեալն և ամբ վերնա-
ւածնեա, հեղ եւ և ամեզ հոգիբ
ամբ ամարա՛ծ ընդ պատմա-

ձանի գքո զիմաստուԹիւն։ Տան քում վայելէ սիրտուԹիւն, որ լցգեցար լզվայելչուԹիւն, սիրտուԹիւն փառաց լինդ մէջ քո աճեա՛լ. պատեա լզմէջս մեր ճշմարտուԹեամբ։ Որ զարհուրչագործ բազմուկըս քո տարածեցեր լնդդէմ անտեղեաց. հաստատեա զքաղաքիս մեր կարդուԹեա՛մբ, համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդել։ Խիւամամբ Թագ ի գլուխ պահեցես լզմիտս եւ լզգայարանս խաչանիշ ուրարմամբ քոտ ահարկուԹե՛ամբ, ծածկեալ յոսկեՀեծ լ զարդ խորանին։ Բանից բարեացդ տիրապէս անտուած պետական, նախորոտապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցե՛ր, քում տէրդ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր։

ՇԱՐԱԿԱՆ
ԱՆԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ԳԱՏԱՐԱԳԻՆ

Քանզ յայդմ նոյնպիսանայց ոչխարք ամենայն ամաձարիս, ժողովեալ քո ամենեքեան ի խորհուրդ պաշտամանդ սորա ամենայնում սուրբ արարողութիւն. խրճիթք անուշիւք խունկ մեղուս պարեմբ և վճռեայսոյիկ արանց հիւս խորանիս. ոչ պարտ իմանալ զանգիտ պաշօնեայ մեր ինչ իցէ բուրումն անուշահոտ խրճիթին ապշխոյ եւ կենդանեացն. և զգամատուցեալքն պահեա սիրտս իմաստուն և հանճարեղ քեզ սպասաւորել. բանիւխոսութիւնս մեր քո և կատարել զամենայն գործս քոյ պաշտօնեիցս. Որ զեղբայրն քոյ զերկիւղածս պայծառացոյցեր սուրբ զեկեղեցի անուամբ քո քրիստոնս. և ըստ երկնայնոցն

կարգեցեր ի սմա զդաւս առաքելոց
եւ մարգարէիցն սուրբ վարդապե-
տաց. այսօր ժողովեալ դասք քահա-
նայից սարկաւագաց դպրաց եւ
գղերիկոսաց. խոնկ մատուցանեմք
առաջի քո տէր յօրինակ ընտ հլի-
նամըն զաքարիայ ընկալ սո ի վեղ
ըզկընկանուէր ժաղթաւնս որպէս
զպատարագն աբելի զնոյն եւ զաբ-
րահամու. բարեխօսութեամբ վե-
րին քո զօրացդ, միշտ անշարժ
պահեա զանձոո հայկազնեացս:
Թէնդա յոյժ դուստրը լուսոյ մայր
սուրբ կանժուկիկէ մանկամբք քո
սիոնի. զարդարեալ պճնեա հար-
սըն պանծալի երկնանըմանն լու-
սաճեմ խորան. զի օծեալն ան-
տուաժ էնն ի յէէն անճախապէս
ի քեզ միշտ պատարագի. հօր ի
հաշտութիւն մեզ ի քաւութիւն

բայեալ զմարմին եւ զարիւն իւր
առնէր. զոմն իւր կատարմանն
առնէր առնելիութեան. շնորհէ
զիմացութիւն կամելոյն տա-
ճարին։

ՇԱՐԱԿԱՆ
ՆՕԹՆ ԿՈՏԱՃԱՐԱԿԱՑՆ

Յաւուրց վերջին ժամանակի շի- քձ
նեաց իւր տանն զեկեղեցի, հօրէն
պիճաճ կերկնաւորի խոնարհութիւն
բան և մարդի. ետ ընդմարմին իւր ի
վերին, զբնին անեաւն ի խառնելի.
արիւնն հրաշից ներգործմամբ տուք
օրհնութիւն յամենայնի։ Որ ես
զծառայս իւր առաքեաց ի խառնե-
լոյն հրահրեաց. զքաղցեալսն ի
հաց մարմնոյն կոչեաց զբնին ա-
բեանն ետ ծարաւեաց. յայս կոչ-

մանէս սպընտամբեաց ազգ հիւսիսոյ հայաստանեայց. որ ընդհրաշս այս ներգործեաց մեզ նորագոյն յոյս հաստատեաց: Հաւանական իմ ճի համառուն գրիգորիոս անուն արքունի, նման խաչի մանհատ ազգին չարչարանաւք իւր սուրբ մարմնոյն, զազգս հայոց կոչեաց ի նոյն գանս և հարուածս եւ խլատագոյն. վասն բանի հօր իւ համառուն տէր օրհնութիւն զօրէք հրաբուն: Ոչ ածեալ մերոյ հայրապետին գրիգորիոս լուսաւորչին, զէ՛ւնդիկ պատրիարգին ի կեսարիա հայք առաջին. մեզ մարգարիտ բերել անգին զնըշխար սրբոյ կանապետին. ասյսմ հրաշից ներգործոզին տէր օրհնութիւն ազգ հոգաձին: Նման աւուրն փրկականն ի գալ փրկչին ի յորդանան, նոյն

ապուռ ասելն արեգակին ծագել յաշխարհիս հայտնելն. զոր ինքն զբժոխոց խորհուրդն ցուցեալ զինեալսն առգիս անկանել. հրեայքն զհաւատացեալսն հրեշտակք ընդ առ զասկցեցեալն. Ի ձեռն առնել բուսապրչին զնրչխար արբրոյ կտրտանելոյն, շուրջ պարբսպել զիրով աշխարհին շնորհօք աջոյն զրուին ծծմբին. սուր ընչնամիք մի զօրացին մի հերձուածոց սրտանց բուացին. յիւրմէնց զայր ձայն առաւածմոյին ընդ հայցուածք. քո կամարելոյն. Սուրբ երկնային երկնահանգիստ ճրոյնոյ անուն ես կրօնեցիս. ի հարանեալ ծընեալ զարմին զերանգանոցիդ ի բնութեան, զձեզ պարտեալոյ զոր զեան զբ ես մեզ երկնային հրեշտակք կերկրես. ի՞ մեշտակից մանկանց սո-

ոչ ես փանրատեցէք ի խղճմանէս. Ի՛ մէջ երկրէ տանէն յոնաց, հանյոց տուեալ պարգեւք փառաց. վարժիչ կարգաց կրօնաւորաց, հարք միանձանց ճգնաւորաց, ձաղիկք բուսոյ բանաւորաց բժիշկական՝ն դեղք հիւանդաց. ի՞նդ դիւանկա՞ն յայսոց շարաց զմեզ փրկեցէք ի փորձանաց. Էի՛ն լուսոյ հօր միածնի ճրշմարտութեանըն քարոզի, պարծեւանգինըն գրիգորի պարգեւեցայք գանձ կենդանի. նայն ե՛ն նշխարքըն հոգելի ամենանգնեայ տուրը վրկայի. ո՞րով մարմնոյս վէրք ողջացին յանցանք հոգւոյ մեր քաւեցին. Եօթնատեղեան երկնից կամարք աստուածդութեանըն կամարանք, ճրգնող մարմնով խոտաճարանք մանրութք հոգւով լուսոյ տաճարք. եկեղեցւոյ բարձր աշ

ապրանք, ապրես հայոց ամէն ապա-
ստաւոր. զձե՛ղ ապաշէմք ձրդնաղ
սէրդ հանել, լինել անձանց մեր բա-
րեբարք: Ընդեմ զծրագրեն պարա-
կամաւն մարտիս ընդ զօրըս հայաս-
տան, զո՛ր մտմտեցեալ ապերա հայց-
մանե, սպաշխարալ զամաստածըն բանե,
վասն յոյհամենս ձայնելոյ գոչմանե
կարմրատեսութե արդեաց հայցմանե, ապ՛ե-
հել զերկիրս այս անհնամանե, զոհզի
սրեանցդ ձեր հեթանե: Գոչեմք ամ-
ենեքեան ապրես հանդստանք հոգանիս-
թեանդ մարդոյ հրեշտանք, մար-
մերոյդ սէրդ եւ վերայք, ոյր
սոյ մահամէն կանարեցայք.
յորդոյ սեռիս ձեր յիշատակ ա-
րեան արդեաց հեթանե վրան.
ա՛ն ակր լոյնե սէրդ պատա-
րանդ պահել լսելոյ մերդ անվր-
տանգ:

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑ ՍՈՒՔԻԱՍԱՆՑ

Ստուգաբանեմք առ՝ի կանգնեալ հարցանելով զմարգարէն, ոմ եղեալ ի լեառն տեառն, կամ ոմ կացեալ ի տեղւոջն սրբութեան։ Ահա տեսանեմք զսահմանեալ լեառն գիտակ եւ բնակարան վկային որոց առեալ զի զարմութիւն յաստուծոյ փրկչէն իւրեանց։ Որք բարձին զխաչ իւրեանց, խաչեցելոյն խաչակցեան. գիմելով յօժարութեամբ ա՛ռ սահակիշան որպէս զգառին ի մէջ գայլոց։ Նոյն եւ զինքն ինակ տեսանեմք պրօբատիկէ առաքանին. յորս գրեին բարմութիւնք սխատաժեռանց, ա՛կն ունելով վերլատին զուրցն յուզման։ Ա՝սանօր նորոգեցաւ մեզ առաքանին սերմմայ,

ի բանալ զաչըն սրբոյց ա՛ռ ի մեր-
ժիլ զմեռս հոգւոյ եւ մարմնոյ։

ՇԱԲԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ՎԱՀԱՆԱՑ ԳՈՂԹՆԱՑԻՈՑՆ

Զարմանալի՛ է քո՛ւն քան զ
զկե՛րպս եւ զպա՛տիւ եւ զանձնա-
ւորա՛ն Հոգւոյն սրբո՛յ. զոր հնչի՛ւն մեղք,
ոմ եւ անո՛ւն ոչ ի՛նչ վնասեն ընտ-
րեա՛լ յաստուա՛ծոյ. Ա՛ռաջ
եւ՛ զ յորդորէ այս զկո՛չ գոյ ը
մա՛ռանալ, յօրինե՛զ զերկ երկ
ինչ ը զերկնա՛ւորս, այլ հոգեւո՛ր
եւ ո՛ւրախարար, յորդորականն
եւ նեղյո՛ղ գևանս. ոմ եւ անո՛ւն
ոչ ի՛նչ վնասեն, ծառա՛յ քրիս-
տո՛սի։ Զարհո՛ւրեցուցանէ՛ զի
հերձուածո՛ղսն ընդ ա՛նդունդս ը-
նա՛ւղս. ոմ զ Հոգւո՛յն

զգ

ամանել գըտար. ով երանե-
լի տէր ը վհան սիրոյդ
քրիստոսէ. Ա՞րտօքո՞ն
ըզգաստքն, ստեղծիչ բանք սըն-
տեան ի պատրո՞ւմբն. ի՞նչ
քո՞ղամարդ ոգիդ շահ. ով երանելի
տէր ը վհան ընտեանյ յոյ-
զոսէ տոց: Ո՞րպէս ըզքո՞ղ նո-
հանակ պատրանատեալ ի պատե-
րազմ, կանոտրեցո՞ ը զնիմացըս քո
արիո՞ բար յանգացըն հարա՞ւ-
նոյ, դանատրեալ ընդ անմարմը-
նոսկանան. ով երանելի տէր ը վ
հան, գո՞ղմնեան ն յոյ շնոսէ-
ցոզ:

ՇԱԲԱԿԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ԴԱՒԹԻ ԴԻՆԵՑԻՈՑՆ

Լ ՔՂԵԱՒ առաւածայնն շնորհիւ ևրանելոյ առաքն ճշմարտութիւն ամենայն դարից. և անուն քաջութեանն քո ել յերկիր յուրախութիւն հրեշտակաց. և քեզ աշխարհս ամենայն ցրնծութիւն մարդկան. Առաջին քեզ անուն քաջութեան յանապատի ճշմարտութիւն ով ամենայն դարից. յայտնեցեր զ ծընանելոյն խաչելութիւն քրիստոնէի. լցուցեր առաքելական ընտրեալքս ամենայն, և ապրեցուր սո առաջնոյ ևղեր մեզ զօրութիւն: Նոյնպէս քեզ մարմնով քեզ հոգւով քոյ վերկանիս, և խաչի և արեանդ գնեցեր զմեզ զաղթայութիւն. առեր իշխանութիւն բանիս խոսութեան. ապա-

չեա՛ զաստլա՛ած զի փըրկե՛ացէ զմեզ ի հանրա՛այի՛ն կո՛րծանմանէ՛ն։

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐՈՑՆ ԿԻՐԱԿՈՍԻ ԵՒ ՅՈՒԼԻՏԱՑԻ

կկ Յա՛րմա՛ոց բա՛րեաց քա՛զցըր շնո՛ւիլ վերաբե՛ռեալ ձագի՛ւկ հա՛ռնոյ. գե՛զ վայե՛լչո՛ւմեան, զարդ եկեզե՛ցւոյ պըտղաբե՛րեալ զգե՛զ ո՛վ սո՛՛ւրբ կիրակո՛ս. տըն՛կո՛ղին զգե՛զ զրի՛ստոսի բարե՛խօսեա՛՛ վան ա՛ռաքեա՛լոց մերո՛ց։ Ա՛ստա՛՛ծնօր մո՛ր բարե՛պաշտ ո՛րդի, եւ երկնա՛ւոր հանդի՛ստըրի՛՛ նահատա՛կ. քա՛զ ըսպասա՛զէ՛ն զի՛ նո՛ւորեա՛լ հո՛գւո՛վ, տըղայ դո՛ղով մա՛րմնով. մա՛րտ ընդ անօ՛րէնն եդե՛ալ պըսակե՛ցար ո՛վ սո՛՛ւրբ կիրակո՛ս. տըն՛կո՛ղին զգ։ Յո՛զ քա՛զցրո՛ւմեան ծա՛ւալեցա՛

յանդգնութիւն ձեր, յորժամ զմեզ առանձին տեսանիցէք ձեր հեզաձեռ կերակրէ. երկնայիցն ուրանալոյն ըզձեզ յիւրեանս ընդունելով, մանր պղտոյ երկրպագու սիրոյ առաքեալ կոչիցէ, առեղծուածին զքրիստոնէութեան բարեխօսեցէք վասն անձամբ մերոյ։

Վասն զի ոչ ոք վասն ծանրի և նշխարական բռնաբանութեան, քան զայրանալ երկնից եղանակաւ սիրելի առաքեալ կոչի. վասն մեր բարեխօսեսցի քրիստոս՝ վերակշիռ մերոյ։ Ա՛րդ ես բազդատութեամբ հեզաձեռնեալ քոյդ եմ ասէ. վերանկատուս պատանեաց նեղեցեալ տանէքոյդ զեղուտսեակ. վասն որ Քրիստոս վարդապետեաց հանել զոկոյդ տեսանելն ճշմարիտ. զբանիկեցար և քրիստոսն ոչ ընդ երջանիկ մարդեղութեացն.

վանքն։ Դու՝ պարծանք տուրդ հան-
ուստոյ լուսոյ պըսակ ընկերցոյ.
մայր ծրագով բերկրեա՛լ այսօր ով
երանեա՛լ տուրդ յուղիտա. վա-
սըն մեր բարեխօսեցէք քրիստո-
սի՛ փըրկչին մերոյ։

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՍՐՔՈՑՆ ՄԻՆԱՍԱՑ, ԵՐՄՈԳԻՆԵԱՑ ԵՒ ԳՐԱՔՈՍԻ

կ Ը՛դհշանակ վըկայից սըրբոյն
մեծին Մինասայ, երմոգինեա՛յ գրա-
քո՛ւ, յո՛ւսով եկայք ուո՛նեսցո՛ւք։
Ով տուրդ վըկայ քրիստոսի քաղ-
ցրաբարբառո՛ւդ մինան. արագահա՛ս
ծգնականն յո՛ւսով ըզքեզ խընդրու-
ղացս։ Ի՛ տա՛ճարի հա՛նգըստեան
սըրբոյն մեծին Մինասայ. եկայ՛ք
հաւատացեալքդ յո՛ւսով երկընպա՛-
գեսցո՛ւք։

Ա՛յր արժանաւորեցայ՛ք կրկնել յաշակերտս ձեր զաստուածային ձայնն, զոր լուայք ի բնակարանին հրեշտակաց. ոմ է՞րանելն սա՛ր ոսկեա՛մա՞ծ եք, բանիւ խօսելո՛ք առ տէր մնալո՞վ ըստ ո՞ր ի մե՛զանց մերոց. Ա՛յր անհրաժե՛շտ գաւանո՛ւթեամբ քարոզեցի՛ք ըզբարեխառնս ի գրո՛ւնդս ձեռնադրո՛ւթեան, մկրտելո՛վ ըզբոլոր նահատակեան ի յաւուրս Լերտեայ ի ծանկարտարդ վայելչո՛ւմ ձեւանն. ոմ է՞ր սա. Ա՛յր անեղտուտելո՛ վճռո՛ւք ի հրաշալաւանդ տրտո՛ւմ ձեռնադրո՛ւթեան, չա՛ղշուրեալո՛ք վարդ՛ն քրիստոսեան, սրտագանձելո՛ս խոստո՛վելոյ զան՛ապատ ըն՛ծայո՛ւնեանն. ոմ է՞ր սա.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱՏՈՎՄԱՆՑ

ակ Ա՛զանչե՛մք ըզքեզ սէր բարեխօ-
սութեամբ սրբոց ատոմանց, ո՛րք
նահատակեցա՛ն ի ձախանա՛մարտ
պատերազմի. յաղթող գըտա՛ն ընդ-
դէմ թըշնամւո՛յն. բարեխօսու-
թեամբ սոցա քրիստո՛ս խըն՛նայեա՛
ի՛ մե՛զ. Ո՛րք անո՛ւն զսպատազի՛նու-
թեա՛ն զրանըչա՛ս հաւատոյ սըրտից
հուրեանց, ե՛ւ ընկալա՛ն ի գլո՛ւխ սա-
զաւարտ փրկո՛ւթեան ըզնըշան
խաչին, տո՛ւէր ընդ վէ՛ղ ածեալ ըզ-
ճըշմարի՛տ սո՛ւրբ հո՛գին. բարեխօ-
սո՛ւթեամբ սոցա քրիստո՛ս խըն՛նա-
յեա՛ ի՛ մե՛զ. Ո՛րք մաքրեցի՛ն զան-
ձի՛նս իւրեանց տաճա՛ր անուանըզ-
քո՛ւմ սրբոյն. ե՛ւ բռնըճի՛ն հո՛ս
անուշա՛ւթեա՛ն զայօ՛ծս իւրեա՛նց
ի տեղա՛ջ հեղմա՛ն սո՛ւրբ. արեա՛ն

հրեշտակ. բայց խոնարհեալքն տացէ
շնորհս իւրեանց ի վեր։

ՇԱԲԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ

Աստուածային պատմութիւնս եւ զօ- 74
րագրեալս ի առաքելոցն, մանաւանդ
զիւրաքանչիւր առաքելոցն զոր ինքեանք
մատեան. վարդն ի նահատակ
սէր մանուկքն լցեալ բոլորեալն, վարդա-
գոյն արեամբքեան քո պատմեցեալ
զնկեղեցին։ Ընկերատուր լինելոյ
բուն զիւրեանս յայլեւայլ պատերազ-
մին, հաւատով ամենայնիւ
հաւատացեալ անճառապէս. խորհի
հարկանելոյ եւ ծանուցեալ ա-
նուն բարւոյ, հաւիտեան վկայիլ
հեթանոսին արեան պատմեցեալ։
Ընդունիս լուսով լցեալ արհա-
մարհեալքն քոյին պատուական, համառօտեալ

ի կարմրութիւն բոսորայինն բըղ-
խեալ աղբերն. զիբրկամանն լա-
պեալ զբաժակ եւ մըկընտեալ ա-
բեամբն իւրով, դասակցեալ ընդ
անամարմնոյն երրորդութեանն եւ-
գել ըզփառս։ Սըրբափայլ զգես-
տոնք պըճնեալ ի յերկնաւոր հան-
դիսարքէն, երրորդութեամբըն զօ-
րացեալ վանեալ զամուրըս բանսար-
կուին. հըմայեալ հօր ընծայեալ որ-
դոյ գոլով չարչարակից, հոգւովն
յաղթեալ պանծրազմին և չարա-
սէր թագաւորին։ Էակաւն բա-
րոյն զիւոմանէ ընդդէմ մեղացըն
վառեցաւ, տարագնաց ելիւք յեր-
կինըս պարակցեալ ընդ անամա-
ճինոյն. տաճամ զարմանալի տաճար
եղեալ երրորդութեանն, տէրունե-
ան տունըդ խորհրդոյն տուն եմ
տեղի արժանացեալ։ Սուրբ ըզ-

հանապազ ախտաւ, յուսկզն պրաֆիք ծանեալ, զերկրակաւորն ամպաւորս ի գրա֊ֆս եղեալ զերբայն խաչին, ախտին մեհ ներուելոյ որ մանկանեմանէ նահատակեալ, խոչեցեալ վերայ եղեալ արդարեցաւ անմահութեան իւրոյ։ Ո՛ հատ անոյշ ոգեկիրեալ մատուցանէր զներքին ներէր, բանաւոր արարածոյն ծայրեմ հօր ի յերկինս. արտերեալ ցանկալի այդպիսի անմահութեան ճոխացեալ, հմայանեմանէ արբծաւորեալ յերդնտրեան շնորհաց հոգւոյն Ս՛րկրորդիք հարանգամօք բնութեցաղի նահատակէ, յամաչեալ յանէնեցուոց գրա֊ֆս եւ աւարտ մատրոնոյ. նախուշաւորդ գոլով բարեաց յուսալքանէն գաբեգին. ընկալեալ ըղգարմանելն յարմեանակ նահատակացն։ Ամէն

կակաՆ խոՀմբ Հնգամրաց և երես-
նից Հին ընդ վճցից, ոմք ընդ նոսին
նաՀատակեալք արիաբար պատե-
րազմաւ. և Հեղին զարիւնս իւ-
րեանց ի նորոգմանն եկեղեցւոյ.
ընդ նոսին զբնակեալսն ի յերկնա-
ւոր Հանդիսարանսն։ ԳոՀութեամբ
փառաւորեալքն երկրորդութեամ-
նըդ նուագեմք, բանմութեամբ
պրաւակերցոյս ըզմեծ մածեալ ա-
ռաքինեացս, եկեղեցիք Հայաս-
տանեայց պայծառանալ զարդարե-
ցան, ունելով միշտ բարեխօս ըզ-
Հրնդնութիւն մարմին տցոյ։

Ա՛րիացեա՛լք ա՛ռ Հայկա-
նական, քաջութեամբ առնուլ ըզ-
վրէ՛ժ խաբէ՛ութեան. Հանճա՛-
բե՛ռք ի Հանո՛ցմանն զանա՛-
նացն. զամբարշտացն ապրարատա
չափմամ՛բ. զօրա՛կանք յաղթող

պնդակեա՞լք ի բրմատակ։ Փոխա՞
նակեա՞լ ըզ ոգեաշնամիսն ընդ
ձիշմարիտ յաւժ անեամհաւանեա.
ժանիսպանա՞ց ձկունց ամբ ըզ-
կամարեա՞ւն, մնքրիկ արեամբ յոյզ-
ուց մեզուց սրդմա՞յ. զօրաիաւնք
Հայկեակ՞ք զեա՞ դաշնադրեա՞լ
ձիշմարիտ վկայք սրբոց Եր-
զա՞լեանն, նենգեա՞ց յանօ-
բինաց բրնա՞լեանք. զի գրնձա-
գոք յոյզ յոյզեա՞ւնակա՞ մարմի ձե-
րոյ. նահատակք սրգոյք սրնա-
կեա՞լք ի բրմատակ։

ՇԱՐԱԿԱՆ ՍՐԲՈՑՆ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑ

Ո՛ր յաւաջադոյն ապահանեցեր
ընդերկրեա՞լ Հայաստանեայց,
շնորհեցեալ մեզ հրաշ՞լիքն զերաշնե-
լեն ընդա՞ւ պրկագոր. օրհնեմք ըզ-

քեզ ընդ գօրս անմարմնականացըն
հայր ամենակալ. Որ նորին գաւա-
նութեամբըն խաչակից քեզ ըն-
տրեցեր ըզգուսպս քահանայիցն.
շնորհաբաշխս օծմանեամբ կարգեալ
հաւիտեան եւ վարդապետս. գոլեմք
ըզքեզ ընդ գօրս անմարմնականացն
որդիք վիճակին. Որ մաքրութեամբ
աւազանին եւ միրգիական հաղոր-
դութեամբ ըզգիւտուրեան անու-
անըդ քո պայծառացեալ ար-
եամբն իւրեանց յաղթող մարտիս
պրսակեցեր. բարեբանեմք ըզքեզ
ընդ գօրս անմարմնականացըն հո-
գիդ ճըշմարիտ։

Որհնեմք ըզքեզ զ շնորհատու
բարեաց. որ ընտրեցեր յոտիվայ-
նէ ըզհրաւիրեալսն ի սկզբանէ
փառաց քոց հաղորդս. խրնայեա
ի մեզ մաղթանօք սոցա։ Սահա-

կայ և յոխտեսաւ՝ սուրբ Հոգւոյն պատուոյն. զի՝ սեղմիլ սուրբ վարդապետին Հրամայեաւ բառնալ զայրագոյն՝ և բոլ բազմանալեաւն. խրնամեցաւ ի վե՛ր մատ։ Որ ընդհակառակեսցէ յանձամբ լուծանել, զայս ամենայնի՝ բան ի գոյն սիրելոյ, ո՛ բնչերոյն ի սուրբ Հոգւոյն ընտրեալ բազո՛ յորն Հանապազեցէր. խրնամեցաւ։

Որ անդադար վաստակեսցի յանխոնարհելոյն, քանզանոյք սուրբ լուսաժըմեսցեալ զաւակք, զրկեալ բանիւ Աստուածային՝ ամենայն հայրենի վերոյ։ Որ ի շանաչելի՝ քոյ սրբոյ քոյ քարոզչացն, արդեամբ գոյ ցեղ զՀոյսնոսեան աշխարհս. զրկեալ բան։ Որք արդե՛ն ընդհա՛ր կենդանեաւ բոյ Հրաշխրեալ՝ ի վերնասանեաւ։ Յորդանան զի բանիւ շնորհաց լուսաւոր լերան մանկանեցն արեամբ

հց
դկ

մըկըտռելով ընդ քեզ. սատանայ
գ հայցըն մերոց: Ըստէր. Ամենայն
ազգ եւ ազինք ամենայն գործք
անառնոց զիմագաւորն ամենեցունն
օրհնեցէք զՏայրն երկնաւոր, եւ
բարձր ասացէք ընդնա յաւիտեան:
Որ հալածեաց զկռապաշտութիւն ի
տանէ Թորգոմականն. զհանդիսա-
գիրն ամենեցունն գովեցէք զան-
տուածորդին, եւ բարձր ասացէք:
Որ սրսակեաց զհայոյաստանն նո-
բանքանչ լուսաւորչօք. բարեբա-
նեցէք զսուրբ հոգին որդիք լու-
սոյ նորա իսրայէլ. եւ բարձր:
ժգ Ահեղական արդարութեան ի
հայաստան ծագեալ պայծառացու-
ցեր առաքեալ զեկեղեցիդ հեղմամբ
արեան սրբոցն. մարմանօք սոցա
խընայեա՛ ի՛ մեզ պատգեւատո՛ւ
բարեաց. ե՛ւ ողորմեա՛ քո ա՛րա՛

բանդ։ Պահանջվի սուրբ գրոց հմտից քան զիրենս ուսումն, հրով հո- գւոյն շնչեալ եղեալ բազմակա- տարած պատգին. մանր։ Պահեա- կան առաքեալն յանաչպատգն ազ- գիցդ ազգիդ պետրոս պետական առա- քեալ. մանր։

Ի բնութենէ հրաբխականք կոչե- ցեալք ի սերտելոյն, երբեմն բա- նին պատահիլ և սպրդանք հա- յասանեանցդ, գանակցեալք ընդ գօրս անհնարին մարմնոյն։ Ընդհարեալ անդ ընդ այլ նոյնաձեւ հրաբա- նին, զգայանացեալ բազմապատ- կին գործակցօք շարժին առնել. գյան- ձմանէն եթէ ի գօրհնեմիս նոյա առաքեալ։ Հաւատոյ գնեալ ձեռք ձգեալ մանկիկանէն գօրանային, յաչխար- հէն գնալ պատրաստին անոյշանալն

եկեղեցւոյն, անձառիցն Քրիստոս ժա-
ռանգողդ բարեաց։ Ա՛խտակցաբար
արուանուէ՛ացո՛ւք զուրացո՛ղսըն հա-
ւատոյ, ընդ սըրբոց հայրապետացն
երգելով զփառս ի բարձունս, վըր-
կնի՛ն ըզմե՛զ մանրամա՛նօք սո՛ցա։

Ա՛նձառելի բանդ ա՛ստըւած ո՛ւ-
վասըն մե՛ր եղեր ի խաչ, բարձրա-
ցար ի մէ՛ջ երկրի բարձեր զյան-
ցա՛նս նախաստեղծին. գերա՛հրաշ
զօրութեամբ յաղթեցեր մահո՛ւ,
յարուցեալ երե՛քօրեայ լոյս ծագե-
ցար տիեզերաց։ Դա՛սակարգեա՛լ
հոգեղի՛նացս ընդ հրեղինա՛ց ան-
նիւթ գոյից, երկնանիկ արիու-
թեամբ կատարեցա՛ն յանօրինաց.
զի ընկալցի՛ն ի քե՛ն քրիստոնա զա-
նապակա՛ն փառաց պըսակն, երե-
ելութիւնք լուսազգեացք յանո՛ւր մե-
ծի քում գա՛լստեանն։ Ը՛նդհա-

ներ բարձրելոյն զբանելոյ կենաց ընդ սահմանս, ըմբռնեալ ըզբնաւ ծագս զրպրմեաց երկնից հետեւեցան. ժողովեալ արհաւրս զմահս մտից խորամանկեցին, ի ծառայեալ ներքեւ ընդ վերայն մեռանել ամենեցուն զեռնդիլ առ որ ծարաւեան, խնդալան ընդ խրիստոսի խրատեալ լըցեալ գնչակերտանալն. ծանրեալ գրոյս գիտեմ յոգիս արարեց կամարելոյ. կամեցար յօժարութեամբ կատարեցան սրտիւ ծրելն. Հոր սիրոյ կենդանարարին բարերեցաւ յոգիս արդարոյն, ձայն արեալ խրախուսեցին գխաչեալ ի մահ յօժարութեամբ. գերկնայինսըն հոգեւորք գաղտ մեղաց խորամանկեցին, ճանապարհ մեզ հարթեցին ի յերկնային

նաւանհանգիստն. Մընկըրտեալք ա-
բեանմէն ի՛ւրեանց արբին զջա՛ժակ
մահու փըրկչին, յա՛ռաջեալ յա-
ւե՛ներցունց յո՛վսէփ ընտրեա՛լ աշա-
կերտացն. նո՛րահրաշ սիրով լը՛ցեալ
և նահատա՛կ բարի ցուցա՛ւ, շի՛նե-
ցա՛ւ տաճա՛ր փառաց սո՛րբութեան
անմա՛հ բանի՛ն. Ո՛ւսուցի՛ն աւե-
նե՛ցուն երկրպագե՛լ քո՛մ տէրու-
թեանդ, չա՛րչարեալք արի՛ւաբար
ընդդէ՛մ մահո՛ւ չար իշխանի՛ն.
պա՛տրաստեա՛լք ի պանծա՛րազմ զպա՛-
տրանս չա՛րի՛ն խափանեցի՛ն, չո՛ւր
կենաց ա՛ռ արբուցի՛ն ընդհա՛ւր ա-
զգացն շի՛նուցի՛ն։ Ո՛ահ լուա՛ւ մեզ
ձա՛նո՛ւցեալ զանգիտութեա՛ն խա-
սարն ելոյծ, սա՛հա՛կ սուրբ հօ՛տա-
պետ սո՛վսէկական բա՛րեացն հա-
ղո՛րդ. վե՛րբե՛րիչ վարո՛ւց բա՛րեաց
վա՛նիչ չարի՛ն պաշտօնէից, սո՛ւրբա-

ցեղ սեռաձո բառայն վերանալցաս
ի կեանս անմահ։ Բայց նեռացելոյն
ձրիշխարհից եկայք և մեք հետե-
ւեցաք. ցմահ-ցեռամբ կանաչ
բեռցաք ըղձիչանակ հացրապե-
տացն. ելանեցաք յարմանրա-
ցեռամբ ի միտ-ցեռն մարմնոյ
վերակչեն. փայլեացաք գոնդակք բա-
բառոց և յերկնային առաքաւոն։
Քրմաւոսք ցեռապատրեն արտեւա-
կան ձայնիս հրեշտեանք, երգեացաք
զերգս օրհնա-ցեռան վերակեալք ա-
բեանել ի բառ արդեալ. զի գլեռա-
ցեռամբ խոնարհեալ ընկալցի զմ-
պաշտեա, ցեռապատեն շնորհեացէ
մեզ բազում յաճեցմանց։

Պայծառացան աչք՝ ի սուրբ և
կենդանի բանս որ ի կենդա-
նեն, ուր և գոնդոյ խոբանց ձա-
ւայեցին՝ և երկայն մեկնեսեր հա-

ճշ
գձ

յճլի ալաբց ըզտէր սիրտդաց։ Քահանայք պատուեաբք օծմամբ սուրբ հոգւոյն, նախակարգեալ քրիստոսական վարդապետութիւն վարդագոյն վերնոյ յարկին եւ անդաստանեայ պատրաստեալ բարեացն. այսօր փոխադրեալ եկանել ի նոյն։ Զբաւարմնոց երկնից եղեալ ցընծութիւն, առնանելով զարեամբ զարդարեալսն կոչելով յուրախութիւն անուանածայինն եւ լուսաւորեալ սուրբ առագաստին. պատրաստեալ նոցա զյաղթանակ մարտին։ Ամբարձուածց և անբերբ ցմատուցանն ձեռօք նըւիրակաւն պատարագ ընծայից մատաւորին երկնաւորի որ հրաւիրեաց արեամբն իւրով լինել կերպ խաչին սեզանոյ, կամակար մըտօք զինեբեան սիրտդաց։ Հաշտարար ըն-

ձայնի հետ ազգի մարդկան բրնա-
ռությունը. գիտելիքի քո հաճոյանալու խրոխտությամբ նա-
հապետից ի քեզ ընտրելոց. բա-
րերար վերակոչիչ մեռյալ մարդանալը. Ար խոստացար լինել ընդ մեզ
մինչ ի կատարած աշխարհիս ա-
ի քեզ վարժողաց, ես այցելու մե-
ռանողաց հրաժեշտից ի բաժանու-
թենէն ի խաւարային նորա կամաց. բանդիտութեամբ քո ամէն խոր-
հուրդն ի մեզ: Հիզմամբ արեան
սրտիդ հոսմանց գիտե-
գեցուիր քո ցլյուեալ մանկու-
ժողովուրդ յուրացեալ քեզ ընտրու-
անարգու տգիտութեամբ եւ աղ-
ատամանդ յոյժ ուսոյ բերկրանալ.
վերակոչիչ մեռելոց պատգեւոց
բաշխող: Անմահանալ տգետ գի-
տացեալ ի մեզ անհատակալ եւ

ամէնահաւանութ. որ ընտրեցեր ի մարդկանէ չարչարանաց քոց զուգակիցս եւ գերազանցս բարեաց ժառանգս գոյդս. օրհնութիւն քեզ տէր երգեցեն մանկունք։

համբ քձ

Երդեմք ձեզ երգս լզհրէշտան կանանց լմզձայնս, յաէժս եւ վայելուչս մըտերիմս եւ ներ բուզեանս. ոչ ստգաւսրբ զեմսսս ունեցեայ։ Ասուսեալ պարծիմըք ձեօք սուրբ հօտապետըք քրիստոսի. յօրինեալք եւ յարդարեալ բնալք տաճարըք սուրբ մաքրեալք օծեալներք տէրունեան երկնաւոր լարագաւոզին. ոչ ստգաւսրբ զեմսսս ունեցեայ։ Որք եկեալ հանեալըք լինէին սբ անգոնդ զոբն պարսից, զի յափշտակեցեն զանաչնորդսըն հայոցսոզնեայց ըզստգաւսրբ զեմսսս ունեան։

Ալբ չուեցաւ գնացքաւորք լինելոյն
ի պարտուն անտառէն Համապատրիս,
զի վախցեալ էին ձիշմարտիւ առ-
նելոյ զանոնք. առ Հասան
զինուորեալ էին. առ Հասանն
զինուորեալ էին։ Նրանք լսելով
ի մարտ մղուելոյ նրանց ի
մարտ մղուելոյ, զի վերադարձան
ի մարդ բոլորելոյ չէ նրանց
բոլորովին ծրագրելոյ Համարձակելոյն.
առ Հասանն զինուորեալ էին։ Ալ
խոհեմական զրոյ չունէին պատ-
ասխան, որ խոհեմական զրոյ չունէր
Համար պարտական բնաւ մեծ մարդ
ուսումն պատրաստ ձգտիլ ոչ բանին,
բնաւ առ Հասանն զինուորեալ
Կամ ի հնարամիտ պատասխան ձերոյ
հնոյ անունդ բոլորովիւ ի մեզմիս.
չէ հասանելոյ ոչ ոքան ի հաս
անտես ձեզ նոյն նուաճութեան պատասխան
զոր ոչ ձեր. ոչ առ Հասանն զինուորեալ

ւմնեաւ՝նք։ Ո՛րք հանքարձայք ի կանճառըն սե՛րովքէից եւ ի գաւրս քե՛րովքէից. բարեխօսեցէ՛ք առ տէ՛ր վասն մե՛ղաց մե՛ր։ Ո՛վ ամենայն հոգիք եւ ոգիք՝ օրհնեա՛՛՛ւմնեաւ՝նք։

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ՝ ԱՌԱՋՆՈՑ ԱՒՈՒՐ ՄԻԱԵԱՓԱՓԻՆ, ԵՒ Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ, ԵՒ Ի ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

կէր

Նո՛րաստեղծեա՛լ բանն յա՛նէից ի սկզբնա՛նէ զերկի՛նս երկնից, և՛ զերկնայի՛ն զօրս ա՛նմարմնոց խաւնա՛ռեացըն զբա՛ւարմնոց, և՛ զոգա՛լի տարե՛ցց քառից հակառա՛կաց միմ՛ եանից. ո՛րով յաւէ՛ա փառաւո՛րեաւնի՛ երրորդո՛ւթիւնն անճառե՛լի՛։ Ե՛րեքսրբեա՛ն ա՛ի տէ՛րութի՛ւն միով բնո՛ւթեամբ անառա՛ծութի՛ւն. լո՛յն որ անեղ արարչակա՛ն ասաց լի՛նել լոյս եղակա՛ն. զո՛ր և ծագեա՛ց յօրն

աստղին վայելչական կերպարանքին. որով յանէր Ընթերցողն ի բացատրութիւնք զնաձկանն խորհրդոյն ծանեցուք. զի լցեալ անտես խաղաղական մտօքն Տեառն առաքելոյն, ի այն ժամուն վայելչական ևս յայտնեալ. Ահաւասիկ սկսեալ խոնարհեցայր ի փրկութիւնն ևս ի մարդկացն. նոքին մարդկանցն խաչեցայր, ի գերեզման մահու եղայր. այսօր յարեայ առաւօտուն ի հրեշտակաց քարոզեցայ. Երկայք փրկութեան խրախճանեսցին յոյժ հիւանդքն առ բժշկացդ. ևս ի լերին նոյն գալիլեացի առաքելոյ ևս առնեմ. այժմ առաջի զի զինչ ընդ նոսին ի գերեզման անապատ յորդւոյն վերջին. Երկայք փրկ. Ամէն

որդիք զարթիք հարսին լուսոյ տուք աւետիք. եթէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու խչհանուքեամբ. դայ պսակէ ըզքեզ փառօք եւ ընդ առաջ պըճնեալ զարդուք. եթովեա երդ նոր յարուցեալին նրնջեցելոց կենաց պսակ։

ԵՐԳ ՎԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ, ԵՒ ՎԱՍՆ ԵՐԿՆԱՑԻՆ ՁՕՐԱՑՆ

Ա՛րարչական՝ ե բանիւն հրամանն ի յերկրորդումն աւուր սկըզբան, ընդ ջուրան ի ջուրըն բաժանեաց հաստատութեամբ պարսպակեաց. ոմանք զաշխարհս հողեղինաց անջըրպետեաց ի հրեղինաց. ընդ նոսա՛ն որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն երբեակ լսել։ Բազմաչեայ հոյլք

քրմական կենդանական արմատից. այժմ ասեն մասամբ ճանաչելի հանգոյց կրոնական, բայց ոչ ըստ ամենայնի ճանապհոյ. ընդ որս գնոցա եղեալ հիմունքն եւ անխոտորելի մշտնջենաւորութիւնք, անկարելի եւս ապականութիւնք եւ յաւիտենական ամենակալութիւնք. անգամ ևս ոչ կարացին ոտն դնել ի յարմարեալ ուղղութիւն. անդադար ընդդէմ կացեալ ամենայն ուղղամտութեան, հնոցա հետեւեալքն եւ ապականութեանց հետամանկացեալք ընդդատեցան. ընդ որս Պաղեստինացիքն ընդդէմ կացեալ ամենայն ուղղութեան եւ ճշմարտութեան, հնոցա հետեւողքն եւ ապականութեանց հետամանկացեալք ընդդատեցան. ընդ որս Ղեւտացիքն ընդդէմ կացեալ ամենայն կարգաւորութեան եւ սրբութեան, հնոցա հետեւողքն եւ ապականութեանց հետամանկացեալք ընդդատեցան. ընդ որս Նիկոլաոսեանքն ընդդէմ կացեալ ամենայն ուղղութեան եւ ճշմարտութեան, հնոցա հետեւողքն եւ ապականութեանց հետամանկացեալք ընդդատեցան. ընդ որս

մաղթանաց. զոր եւ տացեն մեզ պահապանն յայսմհետէ մինչ ի վախճան. ընդ նոս զօրութեանց եւ տէրութեանցն իշխանութեանց եւ պետութեանց. եւ ամենայն անուանելոցդ որք ի յերկինս պաղատանօք, ընկալ քրիստոս ուրախութեամբ զմեզ յօր մահու եւ յարութեան. ընդ նոսին օրհնել հոգեւոյ ըզքեզ ընդ հօր փառաւորեալ ի վեր։

ԵՐԳ ՎԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ, ԵՒ ՎԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴԻ ԴԱՐՈՒՆ, ԵՒ Ի ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏԻՉՆ

92 Եւ ասէ՝ն բանն ՚ի ընդ հօր առաքելոցն եւ հաւատացօղ, յերրորդ աւուր զՅիսուսն զատոյց զկոյս եւ ըզտունկըս բըղխեցոյց. ինակ ի յերրորդ գարնան գարձեալ զՅուդայն հերկեզ ցամաքեցոյց. զնոյ տապա-

նաեւ իւր սպասցոյց բակեղպանեաց
մեռաւ սմբեցոյց. սուբ օրհնութիւն
անձամբ լուսոյն հօր եւ որդոյ եւ
սուրբ հոգւոյն Ընդ ամենից երկրի
պարսից արեւելեան եւ գաւառիս
խոմաթայեցւոց. զհնդիկ մեզոյնն գա-
ղուցեալ գրաւս արդարոց բազմա-
գուցեալ. յորոց և մեծն ի ձնունդս
կանանց մինչեւ շնորհաց և օրհ-
նութեանց. սուբ օրհ: Թագաւորն երե-
կելոց գիտաւոր արբայիմեանն ա-
ճեսաւոր խրիստոս գրեալ եղեւ ի
սրտի սո ի հոգւոյս սրբամանկա-
նէ, յուխտակ տեղի ն սէրտեաս-
կան ի խնամոցեալն որդոց մարդ-
կան. սուբ օրհ: Ժամանակին հօր
լապատաւոր եւ յանդգնեալ երկիր-
պագիր. կոպրատեա եւ մեղրասէր
գիտակ ու մեղաց մերոց քաւիչ. լեր
բարեխօս սո նոյն գրեմած ջնջել

ընդիր մեր յանցանաց. տո՛ւք օրհ։ Ի՞ հօրէ լոյս ծագեցար մեռեալ բնո՛ւթեանս կենդանարար. սո՛ւտ քեցեր յառաջընթաց սուրբ գյո՛վհաննէս քարո՛զ կենաց. սրբին հայցմամբ ամե՛նակալ ըզպանդա՛ւտանըս մեր ընկալ. տո՛ւք օրհ։ Լո՛ւսաշուք հոգ յերկի՛նս ելի՛ն հողանի՛ւթեայ սուրբ հրեշտակին, սրժանացո՛ ըզմե՛զ նորի՛ն նեղ եւ ա՛նձուկ ճանապարհին. զի՛ հետեւո՛ղ գոլո՛վ նորի՛ն հօր քո՛ւ վե՛րին օթեւանին, ե՛ւ երգեցո՛ք ընդ ե՛րջանկացն որդո՛ւոյ լո՛ւսոյ քե՛զ ե՛ւ ոգ՛ւ վա՛՛՛ռա՛՛՛ց։

42

Խնամութեան անպէտ եւ սկըզբնաւոր
հասանելոցս յօրն սուաջին, լոյսն
այն սպայեաւ յօր չորրորդին յա-
րենպաման նոցա հանաքեալ. լո-
ւելոյն ի տիեզ լուսոյ առեղծեալ եւ
անուանեալ սպոյր յօրինեալ, օրով
օրհներ առեղծողն ի բանական
պաշտօնեայ ի Ծածկեալ խորհո-
րդին ձառնալոյն շորրորդ գործոյն
խոհական. ի շորրորդ օր գործոյ
հրեշտակին եւ գնեալոյն կոչա-
կան, եմէ լոյսն որ աշ բովանդակի
ի բիւր մարմնով սպարհական. յոր
օրհնեցեալ սուղ ճրկրորդին, սուբ
ծրհնեմիւն սպոյր կոչեցի եւ
Կանոն նոսունոյ մօրն ճեայի յոր-
ւէ սկզբնի հիւն սպոյն, բոլորան
անկ ծրլեն սրբոյնականեն քի սուբ

ծնըՙնդեամբ կոՙյս մաՙրիամ. աղաչեա՛ զքո մի՛ածի՛ն Թողո՛ւլ ըզմեզ որ-
զո՛ց նոցի՛ն. յո՛ր օրՀ: Հա՛յրան ըն-
ծայեա՛լ յերկրէ՛ յերկի՛նս յոր Համ-
բա՛ռնամբ առ քե՛զ զՀոգիս. յո՛ր լը-
սելոյ քո զա՛ւետի՛ս խընդրեա՛ լի՛նել
մեզ լըսելիս, զձա՛յն աւետեաց քո
մի՛ածնի՛ն եղէ՛ք եկայք օրՀնեա՛լք
Հօր իմ. յո՛ր օրՀ: Զայնիս առ քե՛զ
տէր պա՛ղատի՛մք և առա՛ջի քո ա՛ն-
կանիմք. աղաչանո՛ք սո՛ւրբ ածա-
ծնի՛ն շիջո՛ւ ի մէ՛նջ ըզսո՛ց Հնոցի՛ն.
տո՛ւր արտասու՛ք զմեղա՛ս ջընջե՛լ և
վերըստի՛ն զմե՛զ նո՛րոգել. յո՛ր օրՀ:
Ղե՛կավար Հարտարապե՛տ անցեր
ի՛նդ ծով կենցաղս անՀե՛տ, վերա-
բերեա՛ ընդ պե՛տրոսի՛ զմեզ ի յա-
լեաց մեղա՛ց ծովէ՛ս, պաղատանո՛ք
գերադո՛ւնին անապա՛կան քոմ ծը-
նողին. յո՛ր օրՀ:

Ձառագայթեալ բաներն ի հօրէ յոր հինգերորդին հրամայէ, բըլխել ի ջուց սեռս կաչառաւոյ և ծնեալս օգնականաց. խոկ ի գարնէն հինգ մըկըրտութիւն յառնէն ևս ի ծովէ խորտակել հին. ապագայ հրաշից ներգործութիւն պատրաստել ևս վասն անեծից բարձելոյն։ Ամպրոպէս օրհնակին առաքելացըն քրիստոսէ, որք ի ծովէ՝ ի ստերբակաւն ի կերկնայիսնալն կոչեցան. ապեցին ընդ ծով աշխարհս և ի հաւատն ի հաւին մկըրտուեցան. ապագայ հրաշից ներգործու։ Ցոնբոխմեհան անդրանկաւն ի հանապահան անապատական, զձէթ առաքեաց հայրըն վասաց հրաբխրատոք արդամարհանաց. ապրը հարսանեաւցն այն հաւցեցէք ընդ ձեզ լինել մեզ

պարակից. տայցուք հրաշից ներս։ Նորոգողք տիեզերաց ի նախահօրըն յանեցանից. նորափեսոր զարդանքիք զեկեղեցիս հեթանոսաց. պատասեցէք առ նոյն գըլխած զմեզ նորոգել ի հնոյ մեղաց. տայցուք հրաշից ներգործօ։ Շինող էրցըս համայնից արարածոց ի յանգոյից, նոյն շինեցեր զեկեղեցի վէմզ ի վերոյ վիմէն բանի. ընդ եղեալ հիմունս ի նոր սիմէն զմեզ յօգեա շինամբ ի նոյն. տայցուք հրաշից ներգործօ։ Ո՛րպասացաւ գնացիք գետոց քաղաք ի քէն շինեալ իսուս. յորմէ վըտակք շնորհաց հոսէն զոգիս մարդկան ոռոգանէն. որպո եւ մեզ ի ջրոյն կենաց հայցամաք հոգւոյն մատրուակաց. զի բանաւոր երկիրըս քո պըտղաբերի ի փա՛ռս քո։

ՈՒԴ

Զ[ի]հանել զաշակերտ բնութեան զանձն պարտ[ի] ունել միայն զանձնա[ն] բարեաց. այլ առհաւատ մատոյց յաւր պատկերին և ի վերջ[ի]ն տաւա[ղ]տելոյն. և ի յերրորդ ժամ զկորաձեւն և յանհամբուն և տգղատնկին. զոր և ի բախտէ[ն] եզ վայելել, բայց և սրբոյն մահա[ն] ա[ռ]րել[ո]ւ։ Պա[տ]ուհանեալ առ գաւառին յետ յանեցեալ ապաքէն հնին. զկինն պատճառ եղեալ խաբեաննեն և կինքն զօձին գաւառանեն. որով երկիրս այս անհնձա[ն], փուշ և տատասկ ի տեղ բուսանի. վրձիռ մահա[ն] մարդոյն տալա[ն] գառնալ ի հող ուստի առա[ջ]ն ա[ռ]ա[ջ]։ Զընկել վտիճայն հայրն[ի] վտանց լզգիր պարտեաց մեր յանեցեալոյն. որով զգեցա[ւ] զրկեն գլխաձ

ի վեց դարուն զմարմին մեղաց. հօր հաճութեամբ ի մահ խաչին եկըն կամաւ ի յոբրամին. գա՛ռըն զենաւ ի հին զաւկին փոխանն գառանցն օրինակ՛կի՛ն։ Ոսկիս լուսոյ պատուիրանի՛ն արդարութեան ճանապարհին, բարձրանալ զի խաչի՛ն բարձրացո՛ցեր զմեզ ի յերկինս. քո անպատում խոնարհութեամբդ եւ կանա՛ւ խաչե՛լութեամբդ, հա՛շտեաց ընդ մեզ տէր գըթութեամբ եւ թո՛ղ ըզմեզս ոգորմա՛՛լ թեա՛՛մբ։ Սո՛սկալ եդ սերո՛վբէից և անա՛՛ւորըդ քրո՛վբէից. խո՛նարհեցար ի չա՛՛րչարա՛՛նս չա՛՛րչարելի բնո՛՛թեամբ մարդկա՛՛ն. ի խաչի՛՛ն ըզմե՛՛զս ապանեցր և զդա՛՛տա՛՛ւնիկ մահո՛՛ լուծեր. հա՛՛շտեաց ընդ մե՛՛զ։ Վե՛՛հապա՛՛յն բնութե՛՛նից էից և ա՛՛րարչըդ բո՛՛լորից, յորժամ-

ծագեա զկապիլ նրչաւն ի գալըս-
ատուն քո մի-ատեղամ, զերկրորդա-
գոռ այժմ հան-ատոլ լուանալոյն
նորին լուալ. զի համաձայն խա-
չատրելոյն լցեալ օրհնեմբ յա-
յ-ժ-ատեանն։

ԵՐԳ ՎԱՍՆ ԵՕՔՆԵՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐ ԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆՆ, ԵՒ ՎԱՍՆ ԵՕՔՆԵՐՈՐԴԻ ԴԱՐՈՒՆ, ԵՒ Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՆ

Տէր՛ն յեւս առեղծուա՛ծ հանդիսիւ յեօթն օրն ի զուարճ. այն որ հանդրեաս աշխատելոյ, և կանգնեալ գործ է եղելոյ. ուստի և մեզ յայս հանապատ՛ն եւս հանդիսիւ պատուական՛ն շարժուիմն, մէջ առ գործել զգործս առաջի՛ն, անդ է հանգչել ընդ առա՛ջին։ Բայց նորոգ վարդապետութեամբ յօրինակէ առաքեալն խրատուիմբ. որ ի յերկրորդ

շաբ

արարչութեանն յետ կանոնման
տնօրէնութեանն, յեօթներորդ օր
հանգըստեաւն իջեալ մարմնով ի
գերեզմանն, զկապեալ հոգիսըն վե-
րածեաց, զանանց հանգիստըն պա-
տրաստեաց: Ցօղդ որ ի քոյդ կո-
ղէ ցօղեալ բըժըշկեցէ ըզհան-
գուցեանըն, ինձէ ի հող մահու նո-
ցին և բուսուցէ յօրըն վերջին.
կենդանարար ձայնիւդ քո կոչեա
զնոսա ի կեանըս քո. եւ դասեցո
ընդ արդարոցն երգել քեզ փառս
ընդ զրուարթմունց: Խիզեալ զնու-
թիւնս կենաց ունող զարձոյց յան-
ցանքն ի մահու հող. ինկ անմահիդ
ժեռեալութիւն շնորհեաց դարձեալ
զանմահութիւն. զորս են ընդ քեզ
թաղեալ մահուամբ աւազանին մը-
կըրտութեամբ, յորս ընդ քեզ քո-
րին փառօք արեգականն նըմանն լու-

ա՛ն Փայլեն արդարքն յարքայու-
թեան և ճրագնա-արքն ի հանգըս-
տեան, մարտիրոսքն պըսակիւն և
հրա-ամեաց բաժակըք վառեւն. զա-
ւեցո ամէն քրիստ նոսին որք զքիզ
սուտ-ած խոստովանիւն. պրպտու-
թեամբ մի գտանեցիւն այլ զքիզ-
թեամբ զր բանե՛ացի՛ն և զո անա-
պատ խոնարհութեամբդ որ
ծանրացար մեռելութեամբ, և
յարութիւ՝ յերկրէ՝ մարդկան
որք հաւատով ի քիզ անկան.
յարո և զմեզ արդարութեամբդ
և վերնջեցեալն պրպտութեամբդ.
զի կենդանեացըս բերանով սո-
ցին քիզ փառս քրիստ Հօ՛ և Հա՛-
գո՛ւ։

երգ Արևագալին՝ զկնի Եղիցի անուն տեառն
սաղմոսին

զկ Յանկեալ՚ց մի՛նչ ի՛ մեռանել ի հիւսիսոյ ե՛ւ ի հարաւոյ. անկանայն ազգ ե՛ւ ազի՛նք, յօրհնութիւն նոր օրհնեցէ՛ք զաստուա՛ծ, որ ծագեա՛ց լըզոյս արեգականն այսօ՛ր յաշխարհս։ Ե՛կեղեցի՛ք սրդարոց փառաբանի՛չք աստուածայնըբ եղբօրդուխեան. յանաւծոյն լուա՛յ զառաւօտ խաղաղութեան քրիստոս գովեցէ՛ք ընդ հօր եւ հոգւո՛յն, որ ծագեա՛ց լըզոյս գիտութեանն իւրո՛յ ի՛ մե՛զ։

երգ զկնի Աղաղակեցէք սաղմոսին

Ձնգնաւո՛ր լբ աստո՛ծոյ, եւ ժառանգորդք երկնի՛ց՝ արքայո՛ւթեանն. ո՛վ՛՛՛ լբ փոխանակեա՛լըբ զանցա-

ևպրա առիք զանազանելի բարե-
վարուեստ. բայց խօսելիք աս ոչ
վարձի ամենայն ելից զբաղ-
ցուցիչ: Նմանապէս պատճառիք, եւ ոչ
բնական եւ չարչարանք հօրենի.
ուրոյն ըստ մերկ բանիցայ եղեալ բարե-
առաքինութեան ձերոյ եւ մանկ խոս-
հիլն. բայց: Մարդասիրաբար ցանկա-
լիք, եւ ծիծաղանիք հայեցեալ ճշմարի-
տասիրեան. ուրոյն յայտնեցիք
հարեալ կարեաց եւ ցանկասիրեան. բայց: Գանձելի՞ք աշխարհի, եւ
բանձրանիք վերնոցին պետասիրեան.
ուրոյն երանութիւն մասին հա-
սոյ բան զանձնային արդիւնս մարդ-
կան. բայց: Համառօտ պատա-
րանք, մանկանութիք օրօք եւ կանուխ
բնութիք ճանաչութիւն. ուրոյն
մեծամտութեամբ կամիմն արբիք զգիտի՞ն
զանցելոցս. բայց:

Լ՚ոյս ամպարիշ լուսոյ սուաջի՛ն լոյս բնակեա՛ց լդ ի լո՛յս յանմահ տոյց հայր երկնաւոր, ի գաստ լո՛սեղինացն օրհնեալ. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա՛ ի հո՛գիս մեր ըզլոյս քո ի մանանալ։ Լո՛յս ի լուսոյ ծագումն սրեգաւակն արդար. սնճա՛ռ ծընո՛նդ հօր որդի. յանուա՛ջ քան զարեւ անո՛ւն քո գո՛վեալ ընդ հօր. ի ծա։ Լո՛յս ի հօրէ բընդխուսին սաղմո՛ւր բարուխեան. հո՛գի՛ դ սո՛ւրբ ա՛ստուծոյ. մանկո՛ւնք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս ըզքե՛զ բարեբանեն. ի ծագել լու։ Լո՛յս երրեակ ես մի՛ անբաժանելի սո՛ւրբ ե՛՛ր երրդուխին. զքե՛զ ընդ երկնայնոցն երկրածինքըս մի՛շտ վա՛ռաւրեմք. ի ծա։

Եթէ գինի Տէր հոգեուսցէ առաջոյին

Անուսումնասիրութիւն եւ ձըգ-
մտութիւն ընթերցուածոյ եւ կեանքի
բրեաց. առաջի չնորհեաւ հո-
գւոյ մերոյ, յերկիւղ ելանել
յանկիւնաց. Գոհութեամբ եւ կե-
նարարութեան մտօք յիշեա.
մարդ եւ ընդդիմիլ առ հայրն քո
եւ հոգի. երկիւղ մի շատ ըզմիտաս։

Եթէ երթայր ժամս աւուրն՝ գինի Ղորմեային

Օրհնեմք ըզքեզ հայր անքնա-
կիզելի, էից էակ ի յաւիտենից, բար-
ձեր ձեռաք նիւթի ի հոգոյ եւ
առնցէր մարդ ի պատկեր քո.
պատիւ ասից խոնարհեցան, զի
պատուհասեան քո մոռացան. գար-
ձեալ առեալ քոյ անապականին մէ

հայր մեզայ քեզ ի յերկին։ Ե՛րկնաւորայն անբընեալ եղեր մարդկան տեսանելի. զգիցար պատկեր հոգեղինն. պատկերըդ հօր անփոխելի ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին վասն ապամոյ նախաստեղծին. ընդ աւազակին քում խաչակցին արժանացո զքեզ դրախտին։ Թափաւոր Թագաւորայց առանաձրուղիս հոգի շնորհաց. ժողովելոցն ի վերնատանն առաքելոցն երկոտասանն. ի հրոյ լեզուս երեւեցար յոգիս նոցա վերանալոտար. լուր յանուն քո ժողովելոցս էջ ես առ մեզ յերրորդ ժամուս։

Եղ վեցերորդի ժամուն

Վասն սրբոցն լցան պատճառ ի վերկրորդ ժամ սրբոմեանն, զի նոցա իմ լցան պարտականն նրանք մաղցցց գրոյն եղականն, կամեաւ լսել ի ոմանց մերկ ի խաչին քոյով առնելոյն ձանկիլին. Հնարեաւ ի միոջ ընձաւորոմեան շրջիլ գիւեան միջօրէ։ Ընձորոմեան մարտ այսոյն չարի՝ որ յայս ժամս պատերազմի, գօրեալ յոգոց մեր հնարեցի զի ընչանա սրտոյ խաչի. Քրիստոսոմեան զի ձառայ գայիմ զառ ի մերկնից անկեալ փոյթանին մերժեալ ի միոջ հանձեցիլ եւ գիւոյ լսալ զի վառեցիլ։ Ձոյս միջօրեայ առընկեան ժամս ալեքշանդրեան աշոյ մարմնոյս, նեռոս զպատեաց մի խոցեացն

ի խաւարչէն որ ի ծածուկ. շնչքջա-
նակի բանակեսցեն ըզմեօք բա-
նակօք հրեշտակաց, որք պարակից
մեզ լինելով ըզքեզ ընդ հօր փա-
ռաւորելով։

Երգ իցիբոդի ժամուց

Զարշարակցեալ քեզ սուբ լուսոյ
երեք ժամու խաւարելոյ, պայծա-
ռացեալ յինեբորդին ի սուրբ լերա-
նան մահու սոսերին. ջահրդ լու-
սոյ մեծապայծառ աւանդեցեր զհո-
գիդ առ հայր. ահիւ կրցորդ քեզ
ի յերկինս ընդմէզ ուղեա հոգւով
քոյին. Սանդարամետք սարսեցին
զկապեալ հոգիան արձակեցին.
վէմք ի վիժէդ պատառեցան ի տա-
պանաց մեռեալք յարեան. տարեք
երկրի տատանէին եւ աշխարհի

սուրբ գրոցին. բանեալ զամենայն զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ արդարեւ զամենայնսն զոր ինչ յայտնեաւ բանիցելոցն եւ այժմ մեզ պարտական եմ. եւ ոչ ծանոյց ինձ ոք զայդ ինչ պատճառ չտրտնջեմ եւ մեզ լինել անցանել. զիարեան մանուկ զո կենդանոյ կեցոյ զոգիս մեր զարեւոյ. զոր պատասխանի քոյ անապականին յիշեմ զոգիս յիշատակ անդադրեմ։

Զանձնասիրութեան արբանեանն հոյզ- զա
մամբ լեալ ոչ զարգացաւ։ Եւ ծանոյցին զամենայն խրատ ըստ ածելոյ ի մեզ գրեան։ Ընդառաջեսուս հրամանաւ Աստուծոյ արբոյն ի մեզ խնամեալ։ Ուրախասիրեաւն երբեք անցին Աստուած գհոգի գիտուս եւ գմարմին։

Երգ երեկոյին ժամու խաղաղականին

քձ

Նայեաց սիրով Հայրդ գլխաւոր ի քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց. եւ ըզբանականըս հրճշտակաց տուր պահապան մեզ տրկարաց, փրկեա զանձինս ի փորձանաց ի խաւարի շրջոդ գիւաց. զի՛ ի տուընջեան եւ գիշերի տմցուք քեզ փառս անլռելի։ Էի՛ն ամեղ անընկրզելոն ծընուդ անճառ որդի եւ բան. որ արարեր ըզտիւ գործոյ եւ ըզգիշեր ի հանգիստ քնոյ. տուր ի նըշնջել աչաց մարմնոյ սրթուն լինել մեզ բստ հոգւոյ. զի՛ ի։ Րաբուն հոգւոց բանաւորաց սրբեալ լուսոյ բաշխող շնորհաց. ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոց լոյս տուր աչաց սրտից մերոց. ի գիշերաց առ քեզ կանխել ընդ հրեղինացն օրհնաբա-

նել. զի՞ ի. Սո՛ւրբդ սիրոյդ եղոյր զո՛ւարճութիւն ընդել մարդիս քեզ բնակութիւն. չեմչեմ ընդ մանկացն առաքաւոր հաճոյշել ընդ քեզ ի յամենայնի. սո՛ւրբ ընդհայցուած բանիկամէն ըզմիտս եղիցի ներկայակիս. զի՞ ի. Երբե՛ք լոյս ընտրեցեր զամբ և զպիշեր բաժանեցեր. ծա՛ռայ մեզ սէր և զպիշերի ըզձամաքոյնեան ճեմութի. սո՛ւրբ յամենայն ժամանակի զգայհպատոյ աչք քո հովանեաւդի. զի՞ ի. Սիրոյ քո հոգ առեալ յերկիր բարերարեացդ և հոգիս մեր. զնայհոգ սիրոյդ մեր մանրբեալ զայս զիտութիւն քո ճոյգլեացդ. ի քոյ մանկա՛ զմեզ զատճառեալ զմիտս բոլոր զոյգ քո վառեացդ. զի՞ ի. Ի քեզ նայիմք լոյսդ աներևոյթդ ի զգայական ծանկեալ բանդ. ո՛ր վառէն մեր եղաւր ի գրի

եւ նըմնջեցեր ի տապանի. ած մեզ նըմնջեա արիծուն բնութիւն հերքեա զչարին ներգործութիւն. զի՛ ի. Էիդ լուսոյ անընտութըի պատասնօք կամք առաջի. որ փակեալ դրամբք յերեկոյին երեւեցար մեծ տապանին. ընդ թովմայի առ քեզ գոչեմք տէր եւ աստուած զքեզ դաւանեմք, ըի՛չ և ած մեզ յերեկոյիս և տուր զողջոյն քո ի հոգիս. Բամեալքս ըզքեզ տէր աղաչեմք մեզ յօգնութիւն նայեա հայցեմք. պահպանեդ խրատիդ անձանց մերոց լեր հովանի. ծթեա ած մեզ խաղաղարար եւ նըմնջեացո՛ք անխռովաբար. զի՛ ընդ առաւօտըս կանխեացո՛ք օրհնել ըզքեզ ընդ հօր հոգւով։ Գոչման փողոյն գաբրիէլը որ ի վերջնոմանն գիշերի, լսեալ այս զմեզ սրժանի եւ պատկողմն

ձրեայ գասն. ուրկէ վասնոյ զոյս
բանսարկուին բան խափանել հնար
կու տանայ. զի՞ ընդ վեսայիդ և
յառաջնում հանդիսիդ հոգեւորա-
գոյ և վասն։

Հանդեա՛ և մէկ ալ նոյնպէս
խոսի բո. 202. Բարեխոսեա վասն
մեր առաքեալն մարկոսի։

Ի՛ բեն հայցէ՛ մեզ հայր գթեա-
ղեալն և առաքեալ մրկոսիս՝ 92
բան ղեալն, և արեգակին գիշե-
րի՛ն մեր ղեալ ժամու, մրկոսիս
բեա՛ բզկել և արդանա ղեալն ա-
զոյն, և շնորհեա՛ զա բանա ղեալ
գործով արդարա ղեալն. արդեաք
նո՛ա՛ք ան բը առաքեալն և
աւետարանչին արդարոյն. Ըստ բանգրա-
գի՛ն առաքեալն բո հրամանի
կոչեա՛ն արդի առաջնոյ. ելեալ
ելք առա՛ջի բո կերեկոյս աշխա՛

տեսիլք եւ ծանրաբեռնեալք. մեռ-
լեւանցի ի ծանրութեանց մերոց
պանծիմ, եւ զօրացի բառնալ կա-
մաւ ըղբաղդըր լուծ քոց պատու-
րանաց. ասէ: Պատասխ՝մ աս քեզ
հոգւով ի հանգըստեան հասեալ
ժամուս մարդամէջ հոգի սատա-
ծոյ. յորժամ նորոգես զերեսս եր-
կրի եւ վերըստին սահանաս զոգիս
մարդկան, նորափեսութ զարդա-
րեա ըզնըմնջեցեալսն մեր ըզ-
ծնեալսն ի քէն սուրբ աւազա-
նաւն. ասէ:

Զկենդանագիր անապատ ծըն-
ղի՝ քո. 665: Հանդիպես արա եւ
ըզմե՝զ տէր ընդ սըրբոց քոց. 451:
Ի՝ նըստիլ քո յաւետիս դասո՝-
ւոր ամէն:

ԿԱՆՈՆ
ՀԱՄՕՐԷՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

Ը՛ԶԳԵԶ ա՛րդա՛ր եւ ուղի՛ղ դա- հց
տա՛ւր ի՛ վէջ սրբոյց քո՛ց բարե- աձ
բանիս. հա՛րցըն մերո՛ց ա՛ստուած
օրհնեա՛լ ես յա՛ւիտեան։ Ը՛զքեզ
ա՛ր ի հնոցն ի՛ջեր ապա՛էն, խո՛նար-
հեա՛լ ի գո՛ւնդըս մարտիրոսաց գո՛-
վիս. հա՛ր։ Ը՛զքեզ որ ահա՛ւոր թա-
գաւո՛ր յա՛ւիտենից, այ՛սօր ը՛նդ
դա՛սս վէ՛կայից քո՛ց բարեբա՛նեմք.
հա՛ր։ Ը՛զտէր օրհնե՛ցէ՛ք, բա՛րձր ա՛- գ
րա՛րէ՛ք ըզնա՛ յա՛ւիտեան։ Ա՛նբա-
ւելին եր՛կնից եւ հրեղի՛նաց, ի հո-
ղեղինա՛ց հա՛ճեցա՛ւ ընտրե՛լ իւր զի-
նա՛ւորս. բա՛րձր։ Ո՛ւսոի և մե՛ք հա՛-
ւատացեալքս քրիստոսի՛ ա՛սեմ՛-
ձոյ, ը՛նդ նոսին խընդրե՛լով ընդո՛-

զուարթութեան մեղանց մերոց. բարձր:

ոդր Ժողովեա՛լք ի յիշատակ սքանչելոց քոց քրիստոս, ապաչե՛մք ընդքե՛զ, սո՛ղ բարեխօսութեամբ պարծանաւ. Երկրպագե՛մք առաջի բեմի քո քրիստոս. ընկա՛լ զաղաչանս մեր. սո՛ղ բարեխօս: Զարս հոգւո՛վ և ճշմարտով պրպէս զանմարմին անարա՛տ ի գանձուստ քո պահեցեր մարգարէդ փրկիչ. սո՛ղ բարեխօս:

ոէր Ժողովեա՛լք ի յիշատակ սքանչելոց մարտիրոսացն վկայաբա՛նութեանդ երգելով. օրհնութիւն ի բարձունս երկնաւոր թագաւորիդ: Գանգի հեղմամբ արեան սո՛ղ պարտեցա՛ր թշնամին, եւ մեծարեա՛լ պարծի սինձն երգելով. օրհ: Դասալիցեալքն ընդ զօրս վերին զրաւորեցան յիշատակաւ բերկրեալ, ի սքան-

բուխի՛ն սուգ եղեգնոյ. օրհ։

Ո՛րք ըզհանդէս նահատակու- տէր
թեան առ բռնաւորսըն ցուցին, եւ յաղթեցին հաւատով երբեմն լուսոյն եղեն մեզ առիթ. աղաչանօք սուգ կեցո ըզմեզ։ Ո՛րք ըզխաւար կռապաշտութեանցըն վանեալ հերքեցին, եւ լանդնեցին մեզ ըզշան յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն. աղա։ Եւ հրաշափառ ճրագնութեամբ պատերազմեալք ի յերկրի, վերհամբարձեալք երկնայնոց դասուցն եղեն երգակից. աղա։

Որք զանձին իւրեանց քեզ հայր տէր
ընծայեցին, եւ ուրուք քոմ քրիստոսի եղեն խաչակից. աղաչանօք սուգ կեցո ըզմեզ։ Որք ըզմանկտին իւրեանց քեզ տաճար մաքրեցին. եւ հոգւոյդ սրբոյ եղեն օթեւան. աղա։ Ո՛րք ընկեան իւրեանց քեզ

փոխանակեցին, եւ երկնից արքայութիւնդ եղեն ժառանգորդք.
այդպէսոքս տգէտ կեցոյ զմեզ։

ոէր Պատուական ի քէն վերայից գինուորութեանցդ դանդն համաձայնեալ ընդ երկնային զօրսն երգեն ասելով. սո՛րբ ես տէր զօրութեանց բնակեալդ ի լոյս։ Կարծրատոյն տանջանօք լուծին ըզկար մարմնոյ. եւ բացանձակ փայլմամբ հոգուոյն երգեն ասելով. սո՛րբ ես տէր զօ։ Համաձայնեալք ընդ նոսին անժամանաւորս սրբով, ի տաճարի ճրագնաւորացն երգեմք ասելով. սո՛րբ ես տէր զօ։

ոէր Ո՛ւսաբինասէր վարուք հաճոյացան սուրբ վերկայքն. եւ ընտրեցան կամաւոր մահուամբն խրեանց, եւ հրաւիրեցան ի կոչումն արքայութեանն երկնից։ Որք մատնեցին զանձինս խրեանց ի փորձ սրոյ եւ

հրոյ. եւ հեղմամբ սրեաւն իւրեանց
ելեն վկայք քրիստոսի. եւ հրաւի-
ա՛ղօթիւք սոցա եւ բարեխօսու-
թեամբ, պարգեւեա մեզ քրիստոս
ման եւ բաժին ընդ հրաւիրեալսն
ի կոչնական արքայութեանն երկնից։
Զիւնաւորըն քրիստոսի ի հնձէ ՃԿ
առեալ պարգեւս, յաստուածա-
տունկ ի դրախտէն ծաղեցաւ մեզ
շառաւիղ. որ է զէն յոհաննէս վանքն
հաւատոյ։ Ի՛սկ երանելի վկայն
քրիստոսի զօրանայր ի տուրբ հո-
գւոյն. զի զերանութեանցն առնոյր
ըզշնորհս ողորմութեան. որ է զէն
յոհ։ Ա՛ստ արանջիք ըզյիշատակ
սրբոյն սարգսի զօրավարին. որ է
դուռն երկնից եւ ճաշնապարհ ար-
քայութեան. եւ մեզ զէն յոհ։
Ը՛զընդնութիւն սրբոց քոց ՃԿ
քրիստոս տօնելով այսօր ընդ զօրս

անմարմնոյն, քանզ երկնաւոր
անկրեալի զօրհնաբանութիւն: Մեր-
կացեալ ըզմարդկայինն տկարա-
թեան ըզգեաստ, հանաւոյ վառեալ
ըզգեստուն. յանմահ եռանդ ի հա-
կառակամարտից ի պատերազմի:
Մբկնտեաց ընդ քրիստոսի հեղ-
մանբ պրեանն ի մահ, աստուածու-
թեանն գոլով հրաշալ կերտոք, շի-
նեալ ի վայելչութիւն տնից
արքայութեանն:

ճշ Պարծեցից ես սրբոցն փառօք
եւ ցընծայից ես յաւիտենական ի
վաստակս իւրեանց յանուր գա-
լստեան փրկչին. յորժամ գայ
փառօք հօր փառաւոր լինել ի մէջ
սրբոց իւրոց: Սիրէ տէր զերկիւ-
ղածս հուր եւ սահէ ընծայս, եւ
բնակէ ի հեզս և ի խոնարհս ի գա-
լստեանն իւրոյ. յորժամ: Փոխա-

նմ՛ակ ճրագնութեան համբերողաց մատուցանէ իւրաքանչիւր զանթառամ պըսակն. փայլին որպէս զարեգանկն. յորժամ։

Ցընծացեալ բերկրի սիոն վերինն երուսաղէմ. ժողովարան միաբանութեամբ ընդունել յարկսըն յաւիտենից. յորժամ։ Ո՛րպես լեր հանապազ սրբը եկեղեցի, եւ ըննդան ի փառս և ի պատիւ վեսայական բանին. յորժամ։ Ը՛նդ վերին զօրսըն դասակցեալ եւ ըզգեցեալ ըզլոյս, եւ զանմահութեան լըեալ ընձայն կենարարին, սասլով, եկայք վերօրհնեալք ի հօրէ, ժառանգեցէք զանապատում ըզկեանն։

Սրբը են սէր զօրութեանց որ բնակեալդ ես ի յերկինս, եւ բանբեանս ի սըրբոց քոց։ Երկնայինն

համբ
կիր
մարի

զծրմ֊միւնք սերտելէք եւ քերմ֊
բէք, անդադար օրհնեն տէրը զա֊
նուելդ քո։ Գահանայք ընդ նմին
պաշտօնեայք եւ ժողովուրդք եր֊
կրպագեցուք տէրմեծիդ քո։

Լոյսդ որ յառաջ քան զյաւ֊
տեանս ի հօրէ առաքեցար, եւ
լուսով իմանալեաւ լերցեր զարա֊
րածս. օրհնեալ ես Թագաւոր յա֊
իւոնեից։ Որ ընդոյան ի սկզբա֊
նէ հաստատեցեր վերջաւոն, եւ
զհանապարհ անցիրուելեան յարու֊
մեամբդ քո հալածեցեր. օրհ։
Ոսոխ եւ մեք լուսաւորեալքս
ընդ լրւսեղէն զբաւմնոցն եր֊
գեցուք ցընծումեամբ ի յարու֊
մեան երեկոյիս. օրհ։

Սուրբ ամպրած արարիչ յաչ- հրց
խեռնից, որ ընտրիս ի քերովբէս
խնայեա յանրաժըս քո. ամպրած ակ
հայրըն մերոց: Սուրբ ամպրած
Թագաւորըդ մեր քրիստոս. որ իջեր
ի հօրէ և մանրնայցար ի սրբոյ կու-
սէն. ամպրած հայր: Սուրբ ամ-
պրած. որ աղբիւրդ ես անթափառ.
լըցուցեր ընդարգարէան և զառաջ-
քեալն աւետարանել ըզքեզ. ամ-
պրած հայր: Հայր անխափելն որ գ
խնամես զքո զարարածըս. գործըք
քո ըզքեզ օրհնեն և առաքել բան-
ձրացուցանեն զահաւոր անուն քո
սուրբ: Որդիդ մինածին էակից հօր
և հոգւոյ. գործըք: Հոգիդ ճըշմա-
րիտ փառակից հօր եւ որդւոյ.

գործըք:

Խընդրեմք ի քէն բարերար, ո- ողբ
ղորմեա անձամբ մերոց: Վայրն

սրբոց քոց մարտիրոսաց, տէր լինել զաղաչանըս մեր։ Ո՛ր գլխաւոր ես յամենայնի, տէր կեցո զանձինս մեր։ Սուրբ ես տէր զօրութեանց բնակեալդ ի լոյս յանմատոյց։ Ձըգնութեամբ սրբոց քոց լուր տէր եւ ողորմեա։

տէր

Յամենայն ժամ օրհնեմք ըզքեզ, ո՛ր մարդասէրդ ես կեցո՛ ըզմեզ։ Յօրհնութիւն ի նմա օրհնեցո՛ք ըզտէր. զի նա է՛ փառաւորեալ յամենայն սրբոց իւրոց։ Օ՛րհնեալ է՛ այն որ արժանի արար ըզմեզ հասանիլ ի մասն ժառանգութեան սրբոցն ի լոյս։

հրց

Ո՛ր բանձրեալդ ես և ի ստուերս հանգուցեալ. ըզքե՛զ բարեբանեմք աստուածդ հայրըն մերոց։ Ո՛ր ընտրեցիս զի զերիս մանկունսն ա՛նապականս պահեցեր ի հրոյն. ըզ-

քե՞զ բա՛։ Ար ցուցե՛ր ըզզօրու-
թիւն աստուածունեանդ քո չար
և անօրէն թագաւորին. ընդքե՞զ
բա՛։ Ո՛զտէր օրհնեցէ՛ք, և բա՛ր թէր
արա՛րէք ընձա՛ յանխոնհան։ Ո՛րք
մատնեցի՛ն զանձինս իւրեանց տա՛ն-
չանաց, եւ դա՛սակից եղե՛ն վճ-
րի՛ն զբ՛ւարմնոյն. ընդ նոսի՛ն ըզ-
տէր օրհնեցէ՛ք եւ բա՛ր թէր։ Ո՛նդ
կամաւո՛ր չարչարանըս սըրբոց վկա-
յիցըն քո՛հանա՛յք և ժողո՛վուրդք
բարեբաննեցէ՛ք զանմահ թագաւորն
ընդերկիւղս, և բա՛ր թէր
Ո՛զհիշատա՛կ սրբոց մարտիրո- ողբ
սանցն այսօր ոճնէ՛ եկեղեցի հըն-
շակելով ըզճըգնո՛ւմիւն տացա՛ հայր
երկնաւո՛ր. ա՛ղօթիւք սո՛ցա ողո՛ր-
մեա՛։ Հրաշագո՛ղ եւ պայծա՛ռ ա-
ռաքինութեամբ քարո՛զեցի՛ն ըզ-
քե՛զ տիեզերաց. քա՛նզի ի՛ջեր ի հո՛ղէ

եւ մարմնացար ի սրբոյ կուսէն
որդիդ միածին. աղօ: Անուշահո՛տ
բուրմամբըդ քո լըցին ըզտիեզերըս
կենսաբեր աւետեօք. եւ ընդ վե-
րին դասակարգութիւնսըն հանճ-
ձայնեալ բարեբանեն ըզքեզ հոգիդ
ճըշմարիտ. աղօ:

տէր Զօրութիւնք երկնայինք եւ ան-
մարմնոց զինուորութիւնք օրհնեն
ըզքեզ ամենայն. սուրբ ամենայն:
Եկեղեցիք աշխարհաց եւ ժողովք
մարտիրոսաց, գովեն ըզքեզ աս-
լով. սուրբ ամենայն: Ազգ մարդ-
կան կենդանեաց սաղմոսիք եւ
օրհնութեամբ աղաղակեն ամե-
նայն. սուրբ ամենայն:

տէր Ճըգնաւորիք քրիստոսի հեղմամբ
արեան ձերոյ զկուսակրութիւն
բարձիք յաշխարհէ. եւ ի ճանա-
պարհս արդարութեան գարձու-

ցինք ընդ՝ոլորեալս ձըշմարտութեան քարոզք եւ լուսաւորիչքն տիեզերացաց էք պատճառք եկեղեցւոյ. եւ յոյս հանապատացեալց։ Համբերութեամբ ձերով ընկալայք ի քրիստոսէ ըզպարանակս անապական. եւ դասաւորեցայք ի յերկինս ընդ անմարմնոցն դասս։

Յաղթող նահատակքն քրիստոսի որք քաջութեամբ մարտեան ընդ Թշնամւոյն, եւ ըզբռնութիւն լուծին ըզտանջանաց. զի զանստանելի ըզվէրան ի յաճձն սրին։ Այլ փառաց փարէր ըզնոքօք, եւ հրեշտակք ի յերկինս ուրախանան. զի կարապետք եղեն տիեզերաց, եւ լուսացողք մեղաւորաց։ Դանք անմարմնոցն աղաղակեն եւ ասեն, փութացարուք ըզհետ կոչմանցն քրիստոսի, եւ խընկայզեացք վան-

տէր

յելեցէք յաւիտենից ի յարքայու-
թիւնն։

ոէբ Պարծանքք հաւատոյ սուրբ ճգնաւորաց. որք ըզմանկամիտս իւրեանց ի վերայ քո պատարագեցին, եւ հեղմամբ արեանն իւրեանց նոր ընծեցին զաշխարհս։ Դասաւորեալք ընդ անմարմնոց բազմութիւնն փայլին որպէս զարեգակն ի մէջ աստեղաց. զի զհոգիս մարդկան լուսաւորեցին ա՛ստգամբն լուսով։ Ա՛րդ եկայք ժողովուրդք աստուածոյ եւ հաւանացեալք քրիստոսի. ի ձեռն սրբոց մարտիրոսացն ա-ռաքեսցուք գոհութեամբ փառք ի բարձունս աստուծոյ։

ոէկ Ձբ՛ղնաւորք քրիստոսի մա՛րմ-
բեցաք անաչխոյդք։ Ա՛ղբիւր կեանց է՛ք յաշխարհի, հեղմամբ սուրբ արեան ձերով։ Եւ որք կատարե՛ն

ցայիշատակըս ձեր, արբցե՛ն յաղ-
թերէն կե՛նաց։

Ի՛ տաճարի Հա՛նգըստեան սբ-
բոց վե՛կայից զաղաչանե՛ս մեր մի
անտե՛ս առնեը որ կարդանք ա՛ռ
քե՛զ ոչը, սո՛ցա բարեխնա՛մեամբ
կե՛ցո՛ զմե՛զ։ Ո՛րք վասն անուա՛նըդ
քո Հեղինե զգաստուա՛կան սո՛րբ
զարի՛ւնս հե՛թանց. արիաբա՛ր մար-
տեա՛ն ընդդէմ թըշնամւոյն եւ զօ-
րացա՛ն ի պատերազմի. սո՛ցա բա։
Պա՛րծեացին սո՛րբըք քո տէր ի
Հանգի՛ստ հե՛թանց, ո՛րք տանջա-
նա՛ց անօրի՛նացըն Համբե՛րեցին, եւ
անո՛ւպական պա՛տակացն ա՛րժանի՛ ե-
զե՛ն. սո՛ցա բա։

Ա՛նոխական եւ բա՛րեգո՛ւթ, մի՛
ցրե՛ր զո՛ւխտս քո. մի՛ մե՛րժեր զ-

ճշ

հրց
քձ

մեզ յոգոմահութենէ քումմէ. ոչէր
աստուած հարցըն մերոց։ Նախա-
ստեղծին այցող փըրկիչ, փըրկեաց
զմեզ յանժանահաճո նեղչաց մերոց,
վասն ընտրելոց քոց սրբոց. ոչէր
ասուած հայր։ Առանել փառա-
ւորեալ ի ուաճառին սրբոց քոց
վկայից. մի անտես առներ զաղա-
չինեալս ի քեզ. ոչէր ասուած
հայր։ Ըզոչէր օրհնեցէք եւ բարձր
արարէք ընդնա յաւիտեան։ Ընդ
ապրեցելոցն ի հնոցին երգակցելով
գոչեսցուք. օրհնե՞ցէք ամենայն
գործք տեառն զտէր. եւ բարձր
արա՛։ Ի վկայարանս սրբոց քոց ըն-
ծասցուք անելով, աւժանարեա՛
եւ զմեզ հասանել քրիստոս մա-
սին ժառանգութեան սրբոցն ի
լոյս. եւ մատե՛լ բարձրանացի ա-
նուն քո ամենայն յաւիտեան։

գ

ՀԵՂՄԱՄԲ արեան սրբոյդ վերակ- ոդր
ացին հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս, եւ փրկեաց յամենայն փորձու-
թենէ. Որք նահատակեցան վասն քո ի մանկ. վկրաւորեալքդ յաղթե-
ցին թշնամւոյն. սոցին աղաչանօք հաշտեաց ընդ մեզ: Որք մատա-
նեցին զանձինս իւրեանց պա- ոէր
տարագ քեզ եւ զենուին. սոցին.
Օրհնեն ըզքեզ աստուած զօրք ամենայն հրեշտակաց. մարգարոց
անձինք եւ հոգիք ամենայն սրբոց: գովեն ըզքեզ քրիստոս մարտիրո-
սացն ժողովք. դասք մարգարէից եւ գունդք ամենայն սրբոց: Բա-
րեբանեն ըզքեզ տէրք հոգիք որ վհայնդ ես հրաւիրդ, եւ պահես զօ-
րացեալ զյուսացեալս ի քեզ: հդց
Ընդ տէրդս քո բարեբանեալք

ըզքեզ քրիստոս, ասասցուած հայցէն
մերոց։ Ո՛րք խաչակից քեզ գոլով
յօժարութեամբ յանձն առին ըզ-
դժբնդակ տանջանս. ընդ նոսին
օրհնեմք ըզքեզ քրիստոս, ասասցուած
հայցէն մերոց։ Ո՛րք մեռան ընդ
քեզ և կենդանացան, եւ թագա-
ւորեալք վայելեսցեն ի քո փառս,
ընդ նոսին կենսագործեա ըզմեզ
քրիստոս ասասցուած հայցէն մերոց։
գ Ընդ որ օրհնեցէք գովեցէք և բարձր
արարէք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛ր
սիրտք են բնակարան և ի սո-
րբոյս հանգուցեալ. օրհ։ Ո՛ր նըման ընդ
այմ հօր եւ բարեբանեալ ի դասուց
մարտիրոսաց. ամենեքեան միաբան
օրհնեցէք։

աղբ Աղաչեմ կենաց ասասցուած եւ
բնչխոսեմ ողորմութեան. խընդ-
րեմք ի քէն ըզթողութիւն մեղաց.

որ միայնդ եմ մարդասէր։ Փա՛ռք
գանձք մերձենամք առ սո՛ւրբս քո։
Հաշտեաց ընդ մեզ սոցի՛ն բարեխո-
սութեամբ. որ միայնդ։ Որ սպասէին
ես կե՛նաց եւ փրկութեան մերոյ.
խաղաղացո՛ զկեանըս մեր երկնայի՛ն
քո խաղաղութեամբդ. որ միայնդ։

Տօ՛ն ճրագնա՛ւորացն այսօր. եկայք
հա՛ւատացեա՛լք օրհնեցէ՛ք զա՛տոր-
ած յիշատակի՛ սո՛ւրբ վկայիցն։
Ո՛ւր ըզմահս իւրեա՛նց կա՛նգնեցի՛ն
յերկրի՛ աշխարհակ հրեշտ, յոր ա-
պա՛ինեալքս ամենեքեա՛ն եկայք
հա՛ւատացեա՛լք օրհ։ Հեղո՛ւմն ա-
րեան սոցա մաքրեաց ըզտիեզերս
յանօրէն կռապաշտութեանց, եւ
խա՛ռնեաց ընդմի՛ւդիկ ընդ երկնա-
յի՛ն զօրութիւնան. եկայք հաւա-
տացեա՛լք օրհնեցէ՛ք զատո՛ւած
ըզքնակեա՛ն ի՛ վէ՛ր սրբոց։

մէջ

Որ օրհնիս յանմարմնականն զի-
նուորութեանց վերադրեմք աս
քեզ տէր. աղօթիւք սրբոց մարտի-
րոսաց խնայեա ի ժողովուրդս քո
մինչեւ մարդմանէր։ Զորս ընտրեցեր
յանեղեռնի ազգաց երկրէ ընտանո-
րել զոգիս մարդկան. աղօթիւք
սրբոց մարտիրոսաց։ Որ գան հայրանալն իշ-
խանութեամբ պրկակել ընդ-
դէմ քո. աղօթիւք սրբոց մարտիրոսաց
վերակեա զգեզեզ ի հրոյն յաւիտե-
նից մինչեւ մարդմանէր։

մէջ ճշ

Ո՛երամանօ՛ն հրաշտակք ի յեր-
կինս ընդ չարչարանս Քրիստոսի
րանցն, եւ հրամայեաց աստուա՛ծ
ընդ յաղթութիւնս սրբոցն։ Մե-
ծամբս պատերազմեալք զառաքի-
նութեան ընդհանդէս, պրկակեցան
ի քրիստոսէ՛ ընդ վերինն զբ-
արմունան։ Ցընծայ կամ՛ուղիկ,

զուարճանան հաւատացեալք. ա-
զդակեն սաղմոսի. փա՛ռք քեզ
ամենայն։

Զքեզ տէր օրհնեն դասք սրբ- տէր
ոց մարտիրոսաց, քաղցր ձայնիւ
հընչմամբ քեզ երգեն. փառք քեզ
փառք քեզ ամենայն։ Որք քա-
ջութեամբ համբերեցին բռնաւո-
րաց ըսպառնալեաց, եւ ընդ ան-
մարմնոցն դասակցեալ քեզ եր-
գեն. փա՛ռ։ Ա՛յսօր ցընծայ վերինն
երուսաղէմ ընդունելով ըզսուրբ
յարկսըն լուսեղէն. ուրախանան
և հրճշտակք սաեղով. փառք քեզ
փառք քեզ ամենայն։

Փառաւորեալդ փառօք երկր- ՃԿ
դմխին սուրբ, փառաց արժա-
նի սրամ ըզծընեալս աւազանէն
երկնային քո ժառանգութեամբ։
Աչեամբ նահատակացըն բերկրեալ,

սոցին բարեխոսութեամբ փառաց արժանի արար զգծը։ Ի սրբոյ[1] քոմ բարեբանեմք զքեզ. աղաչանօք սուրբ ասուածածնին, փառաց արժանի արար զգծըն[2]եալս։

Օրհնեմք զքեզ տէր անընկրկելի հայր. անստուածհա՛ զոյն վերոյ։ Գովեմք զքեզ տէր միածին որդի. անստո։ Բարեբանեմք զքեզ տէր Հոգի. անստո։ Ընդառէր օրհնեցէք բա՛ զար սրանչելիք յաւիտեան։ Զոր փառաւորեն զօրք երկնաւորաց զբարձրելնոյնն. բա՛ զար։ Որում երկրպագեն դասք հոգեղինաց սրբոց վերկայիցն. բա՛ զար։

Եկեալ եմք ի տեղի վերկայիցն. եւ աղաչեմք զքե՛զ աստուած ո-

զորութեան Զաղաչանքս մեր ի՞ ան-
տես առներ բարեխնամութեամբ
սըրբոց քոց, եւ ող. Փըրկեա զմեզ
յարենէ եւ ի նեղչաց մերոց. բան.

Շնորհեա մեզ քրիստոս Թագա- տէր
ւոր, կատարել ի հաճոյս քո զյիշա-
տակ սրբոցն եւ օրհնել զանուն
քո սուրբ. Որ ի հեղման քո սուրբ
արեան և չարչարանաց քոց եղեն
հաղորդք սուրբ վըկայքն, եւ լու-
սաւորիչք աշխարհի: Սրբոք միշտ
աղաչեմք եւ փառաւորեմք անդադ-
դար երգով օրհնութեամբ, սուրբ
ղերրորդութիւնդ հաւատոյ.

Որ ի մանուկ անօրինացըն յաղ- հրց
թեցին արիւրար թըշնամուչն. ա-
դաչանօք սոցա կեցո զմեզ փըրկիչ,
աստուած հայրցըն մերոց: Որ վա-
սըն քո զկեանս իւրեանց փոխա-
նակեցին սոսկանալէս համբերելով.

ամենայնիւք տացի կեցոյ ընդեզ փըր-
կիչ. ամ։ Ա՛ստի եւ մեք հաւա-
տացեալքս ժողովեա՛լք ի յիշատակ
գ սրբոյն հայցեմք. ազա՛ւ Ո՛վտեր
օրհնեցէ՛ք եւ բանձր ա՛րարէ՛ք ըզ-
նա յա՛ւիտեա՛ն։ Ո՛նդ երկնայի՛ն
զինուորո՛ւթիւնն ընդդատաւո՛րըն
քրիստոս գո՛վելով օրհնեցէ՛ք եւ
բանձր։ Ո՛նդ դաս եւանելի վկա-
յիցն ըզպատակիչըն սրբոյց բա՛րե-
բա՛նելով օրհնեցէ՛ք եւ բանձր։

ողբ Ո՛րք զանձի՛նս իւրեանց ընծա՛-
յեցի՛ն քե՛զ քրիստոս հանդո՛ւրդելո՛վ
քո չա՛րչարանաց. բա՛րեխօսո՛ւթեամբ
տացո՛ ոդո՛ւթեա՛ մե՛զ ա՛ստըւա՛ծ։
Ո՛րք մեծապէ՛ս կա՛նգնեցի՛ն ըզսիւն
հաւա՛տոյ. ե՛ւ հեզմա՛մբ արեանն
իւրեա՛նց նորոգե՛ցին զաշխարհս.
բա՛րե։ Ո՛րք տեղեացա՛ն ըզհե՛տ ե-
րանա՛էտ ձա՛յնի՛ն, ե՛ւ յաւիտենից

կենացն արժանաւորք եղեն. բայց։

Մխայեան ամենեքեան զանազան տէր
ւանձն առնուծոց օրհնեցէք ձայնիւ
սքանչացո՛ղ Քեամբ ընդլայնիչըն
սրբոց։ Զհաւատարմըն փառաց
քրիստոս զեանկից հօր եւ հոգւոյ
պահեցէք ձայնիւ սքր։ Զբաշխողըն
պարգեւաց սուրբ զհոգին ճշմար
տութեան բարեբանեցէք ձայնիւ։

Ա՛յսօր ամենեք ըզսոն սրբոց տէր
վկայիցն, որք սրեա՛ր նահատա
կեալք փոխեցան ի զո՛րս վերին զը
ւարմնոյն։ Ա՛րիաբար մարտեան
ընդդէմ խրոխտ թագաւորաց.
գյաղթո՛ղականն ընկալեալ լսպը
սակ. փոխեցան։ Ե՛ղեն օրհներգք
սուրբ երրորդո՛ւԹեանն. զանճա
ռականն ընկալեալ լսկեա՛նս. եւ
բարեխօսեն առ տէ՛ր վասն անձանց
մերոց։

տէր

Ո՛վ երանեա՛լ սուրբ վէմայք, որք արժանի՛ եղէ՛ք մա՛րմնով եւ արեամբ դասակից լինել զքրիստոսէ երկնից։ Քաջաբա՛ւարեա՛լք ի մա՛րմնի եւ հետեւո՛ղք ծրդո՛յն աստո՛ծո՛յ. մարտնեալ եւ ար։ Նո՛սանո՛րեա՛լք ի հո՛գի պայծառացեա՛լք ի հոգւո՛յն սո՛րբո՛յ. բարեխօսեցէ՛ք մե՛ր տէ՛ր վասն անձանց մերոց։

տէր

Ցիշեա զմեզ ա՛ստուա՛ծ փրկիչ մեր. յորժամ գա՛ս թագաւորել քեզ կա՛ցո ըզմեզ, բարեխօսութեամբ սրբոց քոց։ Ընդհեա մեզ թողութիւն երկնա՛ւոր թագաւո՛ր. ընկալ զաղաչանս մեր կա՛ցո ըզմեզ, բարե։ Ցօրհնութիւն ի նո՛ր օրհնեացո՛ք ըզքեզ քրիստոս թա՛գաւո՛ր. որ վասն մեր մա՛րմնացար կա՛ցո ըզմեզ, բարե։ Զհայր և զհոգի և ըզսո՛ւրբ ղհոգիդ. փառա՛ն

ւորմբ ասելով. երբեքըզրբան ոչ-
րումբն կեցո ըզմեզ. բարե:
Ի փառըս պարծեցոյին մանկ ՃԿ
կո՞ւնք սիրեցեալք ի տեառնէ, որք
արժանի եղեն առնուլ զՀայրական
ըզպատուին: Որք ըզտանջանս եւ
ըզմահ վասն անուա՞ն տեառըն
յանձն առին, եւ արժա: Եւ զո-
րումեամբ սուրբ հոգւոյն եղե՞ն
յաղթողք ի պանծրազմի. եւ ար-
ժանի եղեն առնուլ ի հօրէ ըզպսակ:
Հրաշափառ ճրգնումեամբ պան- ճշե
տերազմեալք ընդդի՞մ թշնա-
ժոյն, եւ արիաբար վառեալք զի-
նու սուրբ հոգւոյն յաղթեցիք ա-
նօրինացն ո՞վ սուրբ վկայք. ըզ-
ձեզ ունիմբք բանբեխօս առ տէ՞ր
վասն անձանց մերոց: Ա՛նուանեալք
շարչարանացն եղէք վկայք ճրշ-
մարտութեան. եւ խաչակից եղէք

ծրագ֊ն ամառ֊ծ֊ոյ, ըզբաժակ մահ֊ու արբ֊ք ո֊ւրախ֊ութեամբ. ո՛վ։ Ցանկա֊նակ համբեր֊ութեամբ կանա֊պեցիք զընթաց֊ըս ձեր, եւ վա֊խեցայ֊ք յերկրայնոց֊ս ի յերկի֊ն, ընկալա֊յ֊ք ի քրիստոս ըզպրանկս անանա֊կան. ո՛վ։ Ա՛րդ եկայ֊ք համ֊ատանգեա֊լ֊ք կատարե֊ցո֊ւք ըզյի֊շատակ սրբոց֊ վկայից. զի ի ձե՛ռըն սո֊ցա՛ բացցի մեզ դո֊ւռն ո֊ղջմո֊ւթեա՛ն, ունե֊լով միշտ բա֊։

հմբ Ո՛ր պընակիշդ ես ամենայն մար֊տիրոսաց. ես յաղթո՛ղ պահեցեր ըզյո֊ւսանգեա՛լն ի քե՛զ քրիստոս վառա֊ց թագա֊ւոր. բարեխոսու֊թեամբ սրբոց մարտիրոսաց պար֊գեւեա՛ զխաղաղո՛ւթիւնդ եկեղե֊պագու֊ացս ամենասո֊ւրբ երրոր֊դո՛ւթեանդ։ Ո՛ւր մանեցի՛ն զան֊ձին իւրեանց տա՛ճկանա՛ց ես

մահու. եւ հե՞զմամբ արեան բուրեանց եղեն վկայք քո կամաց ուր մահուանն. բարեխօսութեամբ Ա՛ր զկնայսմ կռապաշտութեանցըն վանեցի՞ն յաշխարհէ. եւ ե՞նթա՞ դրեա՞լ կուրծանեցի՞ն զգեցեալ պա՞ տերազմեա՛լ ի հանդիսի. բարե։

Ա՛ր զգատանդեան յանօրինաց վա՞ սըն քո յանձն առին այսօր սո՛ւրբ վկայք. զգճրդուխիւնս տգա՛ բարեխօս քե՛զ ունիմք. կեցո՛ զմեզ ա՛ր ատելոյ հարցըն մերոց։ Ա՛ր եւ զգամահըս գըժընդակըս բերելով արիաբար հանդիսացեալ ի մարտի. զգճրդ։ Ի տանձարի ճրգնաւորաց հանգըստեան՝ քաղցրաձայն հընչ մամբ երգելով. զգճրդ։ Ըզտէր օրհ նեցէ՛ք, բարձր այտրէ՛ք քաղցրա՞

ձայն հընչմամբ զաստուածդ յաւիտեան։ Զ յաղթանակ մարտ վըկայիցըն պատուելով այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն, առաքե՛ւ բարեբանելով քաղց։ Զահանայք եւ պաշտօնեայք տօնելով այսօր ընծաց տուցա ըզՃըգնուիմիւնս. առաքե՛ւ բարեբանելով քաղցրաձայն։

ՈՂՔ

Ողք ի մարմնի զանմարմնակատնացըն բերելով պատուիւն հաստատոյ, պատերազմեցան ընդդէմ Թըշնամոյն քո Ճըշմարիտ վկայքն. բարեխօսութեամբ տուր քրիստոս ողորմեա մեզ։ Ողք զընպատնալիս բռնաւորաց մահուամբ սրոյ եւ հրոյ հաւքերութեամբ յանձն առին. յաղթեցին առաքինաբար քո Ճըշմարիտ վկայքն. բարե։ Ողք ի զօրաց երկրաւորաց զինանորեալ քեզ երկնաւոր թագաւորիդ. դա-

սակարկեցան ընդ Հրեշտակս ի
յերկինս քո՛ ճշմարիտ վկայքն.
բարեխօսութեամբ:

Զարիական ահ սըրբոց քոց տէր
քրիստոս ընդ երկնային զօրսն այսօր
երգակցեա՛լ սո՛ղնեմք. ոյք հանդի՛-
սացան ընդդէմ բռնութեան թշնա-
մւոյն: Ա՛նամաքմինք ի մանկի՛
ցուցան զե՛ր ի վերոյ սրոյ եւ հրոյ
տա՛նջանաց. զպատուականն մահս
իւրեանց ընծայեցի՛ն քեզ քրիստո՛ս
բանաւո՛ր զեհմո՛ւնք: Նահատակեա-
լըք ճշգնո՛ւթեամբ ի փորձ զանա՛-
զան տա՛նջանաց, համբերո՛ւթեամբ
վանեա՛լ ըզմրշնամո՛ւն պատե՛րազմ,
փոխեցան ի զո՛րս վերին զբ՛ւարթնոցն:

Ո՛ր զա՛նչափ քո զբարերա՛րու- հրեք
թիւնըդ հնո՛ւհեցե՛ր քո ա՛րա՛ւածող
բարեգո՛ւթ աստ՛ուած. զքե՛զ բա-
րե՛բա՛նե՛մք ա՛ստուած հարցըն ու-

րոց։ Որ ի ձեռն երանելի հայրապետացն բարձեալ զանառ կռապաշտութեան ազգի մարդկան. զբեզ բարե։ Ա՛յսօր եւ մանկունքդ սուրբ եկեղեցւոյ ընդ սերովբէ՛ն եւ ընդ քերովբէան երգս աբաննե՛ն բերկրանա՛ն ձայնիւ. զբե՛զ բարե՛։

գ Ընդունէր օրհնե՛՛՛՛՛՛ցէք եւ բանձր ա՛րարէք զնա յաւիտեան։ Որք անցուցին զմարմին խրեանց ընդ հնար եւ ընդ սուր, եւ դասակից եղեն վերին զօրացն. ընդունէր օրհ։ Գանձանայք և պաշտօնեայք համանբնական ձայնիւն ընդունէր օրհ։

ողբ Զանմարմնոցն զմանգրաւթիւնըն մարմնական կերպիւք տարեալ ի յանձին ինա խրեանց քոջ եւ յաղթող երանեալ սուրբ հայրապետդ. սոցա բարեխօսութեամբ պահ՛՛՛ զմեզ ամենայն։ Երկնաւորդ եւ պայ-

ծան առաքինութեամբ հեծեծ՚ցին զիշխանն անօրէն իւրեան գործակ-
ցօք ձըգնող հայրապետք. սոցա՝ Հրեշտակք երկնից փափագին հան-
դիպ կատարման սոցա. որք ի մա-
հուն իւրեանց կենդանացան երկին
ի կամարն երկնից, խառնեցան ի
գունդս զբաւարձնոցն. սոցա բարե։

Երանելի սուրբ հայրապետք չար- 8եր
չարեալք վասն տեառն հանգերձ-
ցիք. յանձինս բռնաւորին դա-
սակից եղէք վերնոցն։ ձըգնեալ նա-
հատակեցայք յերկրի յաղթողք ի
պատերազմի. կռիւբ ընդ սատանայ
դաւաճ։ Լուսաւորեալք երկնային
լուսովն, պայծառացեալք ի հոգւոյն
սրբոյ. բարեխօսեցէք մեզ առ
վան անձանց մերոց։

Երանելի սուրբ հայրապետք, որք 8եր
կանաչ չարչարեցայք յանձն առիք

զհանգիստութիւն. յարժանաւորս
յաղօթըս ձեր յիշեացիք զանձինըս
մեր։ Փոխանակ արեանըն սեառն
ձեր արիւնդ հեղաւ յերկրի, եւ
հոտ անոյշ բուրեաց յաշխարհ.
յարժա։ Փոխանակ անցաւորիս ձեզ
անանցն է պատրաստեալ պըսակ
փառաց ի քրիստոսէ. յարժանաւորս։

տէր Ո՛նդ վերինն զըւարճութեանըն բա-
րեբանեմք ըզքեզ տէր. սուրբ սուրբ
սուրբ ես տէր զօրութեանց կեցո
ըզմեզ։ Ցիշանոանկաւ սրբոց մարտի-
րոսաց գոհաբանեմք ըզքեզ տէր,
սուրբ։ Երեքսըրբեան ձայնիւն ա-
զաղակեմք ասքեզ տէր. սուրբ ես։

տէր Զանպատմելի ճրագնաւորացն ըզ-
յիշատակս եկայք հաւատոացեալք
անմեռնեքեան պատուեսցուք։ Քանզի
մարմին ունելով զառանձնեան արհա-
մարհեցին. նըմանողքըք լինելով չար-

շարանաց փրկչին. եկայք հաւատոգանդի տեսարան եղեն հրեշտակաց ես մարդկան. զյաղթութեան պրսակն ի քրիստոսէ ընկալան. եւ բարեխօսեն առ տէր վասն անձանց մերոց։

Ակ

Այսօր յիշատակ սրբոց մարտիրոսաց. մանկունք սուրբ եկեղեցոյ ընդ զօրս երկնից տօնք օրհնութիւն ի բարձունս սուրբ երրորդութեան։ Այսօր ճրագնութեամբ սրբոց մարտիրոսաց զուարճանան բանակք անմարմինոցն, եկեղեցիք ընտրելոց. տօնք օրհ։ Այսօր շնորհեցան մեզ քարոզք եւ վկայք ի խաւարէ կուապաշտութեան եւ յանաստուածութեան, ածեալ ի լոյս գամենայն արարածս. տօնք։

Ճշ

Պայծառացիր եկեղեցի սուրբ ընդ ճրագնութեան սրբոց

վկայեցին. ոչք նահատակեցան ի յերկրի՝, եւ ի յերկինս պսակ կեցան. Ա՛րդեամբ եւ հրեշտակք ի յերկինս ընդ ճրագնա՛լեաւն սքր. Համաձայնեալ ընդ նոսին այսօր եւ մեք ոճնեմք ըզյիշատա՛կ սքր.

Ա՛ղբիւրք ջրոց սրբոց եւ գհան-
գո՛ւցեալն ի քո՛վքս. անդա՛ր
դա՛ր ձայնիւ երգե՛լով, օրհնե՛-
ցէք ըզտէր յօրհնութիւն ի նոր։
Ա՛յսօր ոճնէ եկեղեցի ըզյիշատակ
սրբոց մարտիրո՛սանցն. ընդ նոս եւ
մե՛ք ձայնիւ երգե՛լով, օրհնեա-
ցո՛ւք ըզտէր. Ար անմա՛ռամ փա-
ռո՛ք պսակէ՛ ըզամենայն հո՛ր, եւ ի
դա՛րս լո՛սեղէ՛ն վերա՛ցոյց.
օրհնե՛ցէք ըզտէր յօրհ։

հմք

Չ[ն]ուրա[ք]ի[ւն]ք հրեշտակաց ՀԸՑ
ծ[ա]ռայե՛ն ըզք[ե]զ. իմանալի՛ ձայնի՛ւն ԳԿ
ըզք[ե]զ փա՛ռաւորե՛ն. ա՛ստուած հար-
ցո՛ւն մերո՛ց: Խ[ա]ղաղո[ւ]թի՛ւնք և պե՛ղ
տո[ւ]թի՛ւնք՝ սե՛ր[ո]վքէ՛ք և քե՛ր[ո]վքէ՛ք
փա՛ռաւորե՛ն տ[ե]ա՛ռըն զա՛նո[ւ]նըդ ք[ո]ն.
ա՛ստուած հա՛յր: Ազգ մարդկա՛ն հո-
ղե՛ղինաց գա՛ռ[ն]ոց մարտիրո՛սից ե՛ր-
կրպագե՛ն տէր[ո]ւթեանըդ ք[ո]ն. ա՛ս-
տուած հա՛յր: Ը՛զուեր ծ[ա]ռայե՛ց[ի]՛ք՛, Գ
բարձր ա՛ռարէ՛ք ըզնա՛ յա՛ւիտեա՛ն:
Չո՛ր փա՛ռաբա՛նե՛ն ի՛ բարձունս ի-
մանալի՛ զօ՛ր[ո]ւթի՛ւնքըն. ժողո՛-
վո՛ւրդք ծ[ա]ռայե՛: Ո՛րոմ ե՛րկրպագ-
գե՛ն գո՛վե՛լով զա՛սք սրբոց մա՛ր-
տիրո՛սացըն. քա՛հա՛նայք ծ[ա]ռայե՛:
Ա՛յեա՛ւ ի՛ մե՛զ ե՛ւ ո՛ղո՛րմեա մե՛զ ՈՂՐ
քրիստո՛ս, ո՛ր ո՛ւնիս բա՛զո՛ւմ գո՛-
թո[ւ]թի՛ւն: Ո՛ր հա՛յրդ ե՛ս որբոց ե՛ւ
գա՛տա՛ւոր այրեաց քրիստո՛ս, ո՛ր ո՛ւ-

նիս։ Ո՛ր պէտակիչդ ես սրբոյդ, լո՛ւր եւ մեզ աղօթիւք տոցա քրիստոս, որ ունիս։

ոէր Ա՛յսօր հրեշտակաց դասքն ի յերկինս ուրախանան ի վերա՛ւ ընդունելեան սրբոցն։ Ա՛յսօր ճգնաւորք սրբոց դասքն ի յերկրի պսակեցան, երկնայինն ամուսնացեալն փառօքն։ Ա՛յսօր անմահ ձնոց գինուորութիւնքն մեծապէս ուրախանան. քանզի երկրաւոր գինաւորաց բազմութիւնքն ընծայեցան ի խորա՛ւն սրբութեան երկնից։

ոէք Սո՛ւրբ ամսուած հայր անբասկիզն, որ փառաւորեա՛ր ես ի վէջ սրբոյդ քոյ. օրհնեմք ընդքե՛զ ընդ գնւարթուն երկնից։ Սո՛ւրբ ամսուած որդիդ միածին, որ պահեցեր յանդիման ըզճգնութիւն սրբոց քոց. գո՛վեմք ընդքե՛զ։ Սո՛ւրբ

ամբաւած հոգիդ Քրիստոսի, որ նորոգեցեր ըզտիեզերսս Քրիստոսիս երկրպագութեամբ սուրբ երրորդութեանդ. բարեբանեմք ըզքեզ անլռելի ձայնիւ։

Ձկնաւորական աշխատութեանց հանճարեցին սուրբ մարտիրոսքն, եւ ըզպատերազմն չարին վանեցին ժուժկալութեամբ. բարեխօսութեամբ սոցա քրիստոս խրճայեա ի մեզ։ Որք հեղին զարիւնս իւրեանց փոխանակ արեան քո տէր. եւ ըզբռնութիւն հրապուրողին վանեցին ժուժկալութեամբ. քո՛ Ե՛ւ ըզպնակս անապականն ընկալան ի քէն քրիստոս. եւ դասուորեցան ի դասս վերին զբնաւորեցան. բարեխօսութեամբ։

տէր

Նահանակք յաղթողք քոջք ի մարտի եղանելի սուրբ մարտիրոսք.

տէր

ոլք վաՒնեալ ընդ ըշխանաւքն խորհուրդ
կեցեալք։ Հրեշտակացքն դասքըն տո-
նակից են մեզ. եւ ջոկք ամենա-
ցըն զուարճացեալ բերկրին ընդ
վարդապետն ձեր հեղումն արեան.
ոլք վաՒնեալ ընդ ըշխան։ Անհանդամ
պրսակըն ձեզ սահմանեալ մընայ
քան զանկանըս պատուականըս գե-
րազոյն հրաշից. ոլք վաՒնեալ։

ոէք Այսօր մարտիրոսաց դասքըն
ցընծացեալ բերկրին ընդ առաջ
տեառն քրիստոսի ծրդոյն սա-
տուծոյ։ Զայն ի յերկնից վըկայեալ
սակ. եկայք ծրհնեալքդ հօր իմոյ,
ժառանգորդք երկնից խորանացն։
Ընկէք ըզտեղի անկեալցն սարս-
տամբողական ըշխամբոյն, որ ի
յերկնից վայր անկեալ։

ՃԿ Ընդ գնացեալսն երկնից ծրհ-
նեցեա՞ք գերիստոս Թագաւորն։

Ընդ դառն երանելի սրբոցըն գոմեցի՞՞ք յօրհնութիւն ի նոր գբրիատառ Թագաւորն։ Զբրիատոյ Թաւդարըն բարեբանեցի՞՞ք, զի ն՚ զմահացի բարեխնամութեամբ սրբոցն։

Ձնգնաւորքն ճշմարիտք եւ վկայք քրիատոսի, որք զչարչարանս եւ զմահ յանձն առիք վասն տեառն. ընձեզ ունիմք բարեխօս առ քրիատոս վասն անձինց մերոց։ Քանզի հեզմամբ արեան ձերոյ պայծառացան սուրբ եկեղեցիք. եւ զբաստեցեալ խաւար կռապաշտութեանըն բարձիք. ընձեզ։ Երկնային զօրքն ինքեան ի պատիւ պատարագի մահուան ձերոյ. եւ ըզպնակս անմահական առաքեցեալ ի հօրէ լուսոյ. ընձեզ ունիմք բարեխօս առ քրիս։

ճշե

ՀԸՑ
ԳՃ

Յուսացեալքն յԱՆուն քո սուրբ պատերազմեաւ լաք յաղթեցին թըշնամւոյն. սոցին աղաչանօք խընայեա ի մեզ. ասըւած հայ՛ոց. Որք կամաւն իւրեանց անցին ընդ հո՛ր և ընդ սո՛ւր. եւ դաւակի՛ցք եղեն վերին զըւարճանացն. սոցի՛ն աղաւ։ Ա՛րդ խընդրե՛մք ի քէն Թագաւո՛ր փառաց. աղաչանո՛ք սրբոց վկայիցըն խընայեա՛ ի մեզ. ասըւած հայ՛ոց։ Ե՛ցէք. Ի վերնական՛ն զօրութեննէ՛ քումմէ պատերազմեա՛լք յաղթեցին թըշնամւո՛յն, եւ դաւակցեալք վե՛րին զօրացն ծո՛ւխնեն ըզքե՛զ գովեն եւ փառաւորե՛ն։ Ե՛ւ քաջութեամբ ապրեա՛լք ճըգնեա՛լ ա՛րհամարհելո՛վ ըզչա՛ր տանջանս և ըզմահ. և ձայնակցեալ երից մանկանացն ծո՛ւխնեն։ Ո՛ւսոի եւ մե՛ք հաւատացեալքս ի

քեզ կամաւթեացնէք ըզյիշատակ սըր-
բոց վկայիցն. և ընդ նոսին համան-
ձայնեալք օրհնեմք ըզքեզ գովեմք
և փառաւորեմք։

ՈՂԸ Ողբ ըզբազմաժակ մահն ընդ քեզ
արբին, եւ մըկըրտութեամբ ա-
բեան ընդ քեզ մըկըրտեցան. սո-
քօք աղաչե՛մք ողորմեա։ Ողբ եւ
ընկճաչս խոթեանց բարձին ըզկնի
քո, եւ անմեկնելի սիրով ընդ քեզ
խառնակեցան. սոքօք ա։ Ո՛ղբ հա-
կառակեցան շինուցին զքաստրանկեան
փայլանին, եւ հրեշտականացեալք ի
դասս նորին վերակարգեցան. սո-
քօք աղաչե՛մք։

ՈՒՐԱԽ Ո՛ւրախ յիշատակ սըրբոցն, եւ
փայլին նըշխարք սոցա ի մէջ ե-
կեղեցւոյ. աղաչեսցուք ըզտէր սո-
քօք խընայեա ի մեզ։ Հեղմամբ ա-
բեան սոցա մեծարի մայր սոցա

խմանալի սիրովդ. այդ։ Տաճար են սուրբ հոգւոյն կենդանի ոսկերքդ սոցա հիւանդաց բժժիշկ. այդ։

Սուրբ ես տէր զօրութեանց. որ յանմարմնականն զօրացեալ գովես սքերսմամբ ձայնիւ, ընդքեզ օրհնեմք ամենասուրբ հարցըն մերոց։ Որ ետուր զօրութիւն մարդամարդկոյ քոց ճգնաւորացըն յաղթել չարին ընդդիմամարտութեան. ընդքեզ օրհ։ Ընկալ այսօր ըզաղերեխօսութիւն քաջ նահատակաց քոց վճկայից. ոդորմելով ոսնդղացս ըզիշատակ սոցա. ընդքեզ օրհնեմք ամենասուրբ հարցըն մերոց։ Ընտէր օրհնեցէք եւ բարձր արարէք ընդնա յաւիտեան։ Ընդ երկնային զօրսըն միաձայնելով ըզպատակիչըն սրբոց բանբերեանելով օրհ։ Զբերկրեան այսօր ի յիշատակի քաջ եւ յաղթող

սո՛ւրբ երանե՛լեացն ծո՛ւխնե՛ցէ՛ք։

Ո՞ղբե՛զ սիրտդ՝ ոդի՛ աս- ՈՂԲ
տուծո՛յ պատուե՛լո՛յ ըզմիշատակս
ա՛րժանի՛ արա, եւ մտօքիւ՛ք տոյժ
ո՛ղորմեա՛՛ մե՛զ։ Ո՛ղբ փորձեցան ի՛
փո՛րձ սրո՛յ և հրո՛յ, և ի՛ քո՛՛ պատու-
բանից ե՛՛րբե՛ք ո՛չ խոտո՛՛ր եցա՛ն. ա՛ղ։
Ե՞ղե՛ն տաճա՛ր սո՛՛րբութեան ա՛ն-
մա՛հ բա՛՛նիդ, ե՛՛ ընդա՛՛նձրս հո՛գե-
ո՛ւրս աստուա՛ծո՛ր պատրաստեցի՛ն.
մտօքիւ՛ք տոյտ ո՛ղորմեա՛՛ մե՛զ։

Ա՛յսօր ճշդութեամբ սո՛՛րբոցքն ՈՒՂԲ
զուարճանայ ե՛կեղեցի ուրախու-
թեամբ մեծաւ հա՛նդի՛՛րձ ոդուովք
իւրովք. ոծնե՛լո՛վ զմիշատակ տոյ։
Ո՞րքա՛ ե՛ն դեղ կե՛՛նաց պարգեւեա՛՛լ
մե՛զ ի քրիստոսէ՛ ի բժի՛շկո՛՛թիւն,
պատուակա՛՛ն տո՛՛ր ա՛րեամբն իւ-
րեա՛՛նց։ Ա՛շխատութիւն ունի՛՛ն ի
հոգւո՛՛յն սրբոյ, առաջնորդե՛՛լ մե՛զ

յերուսաղէմըն վերին. ի քա՛ղ՛ք
կ՚ենդանեաց ի մեծըն սիմէն.

ՀԻՑ Որք հաղորդեցան չարչարանաց
քոց քրիստոս սուրբ հայրապետքն,
եւ վերաբերեալ պայծառացան ընդ
անմահիսն բանզմունթիւնան. սոցին
աղաչանօք խրնայեա՛ ի մեզ անսը-
ւած հա՛ղ՛ցըն մերոց. Որք ի սկզբ-
բանէ պատուեալ եղեն ի սէր բո-
ղորից հօրն, եւ ըզտիեզերս հրաւի-
րեցին յորդեգրութեան շընորհս.
սոցին աղա՛. Որք զընթացս իւրեանց
կատարեցին հանգոյիւք քո՛ քրիս-
տոս, եւ ըզպսակս անապական ի
քէն ընկալան. սոցին աղա՛. Ըզտէր
օրհնեցէք բարձր արարէք ըզնա յա-
ւիտեան. Զէակիցըն հօր և հոգւոյն,
որ բնակեալ է ի ըզոյս անմատոյց եւ
բարերարի սրբութեանց ձայնիւ. բար-
ձր արարէք ըզ. Զերկրպագեալն

ի սըրբոյն Հայրապետութ, ոըք հեղ-
մամբ արեամն իւրեանց նըմանողք
եղեն փըրկողին գինքեանըս. բայ՛ր
այրարէք ըզնա յանխոնեան։

Ո՛ղորմեա՛ց մեզ տէր անսուա՛ծ ողբ
մեր, ի յիշատակի սուրբ Հայրապե-
տացն։ Ո՛ր յանո՛ւն քո սուրբ դա՛ր-
ձուցի՛ն զաշխարհս կռո՛ցն ի պաշ-
տե՛լութենէ. սո՛ղոմի՛ր տացա՛ ոդո՛ր-
մեա՛ մեզ։ Եւ արժանի՛ եղե՛ն ըն-
դունել ի քէ՛ն զանմահական փառաց
պըսակն. սո՛ղոմի՛ր։

Ո՛ր զառ ի քրիստոս գչարչարա՛- տէր
նըս յանձն առեալ համբերեցի՛ք ով
աստուածասէր Հայրապետո՛ք, եւ
արժանի՛ եղէ՛ք զերկնայինն ա՛նո՛ւ
պըսակ։ Ո՛ր փորձեցայ՛ք շինանո՛ւս
հրով. ժա՛ռանգեցի՛ք պա՛տրաստե՛լ
ձե՛զ զաթոռն՝ո՛ւթիւնն. համարձա-
կութի՛ւն ունի՛ք բարե՛խօսե՛լ ա՛ռ

ոչ՞ր վան անձանց մերոց: Որք զամբարշտութեանցըն վանեցի՛ք զկռապաշտութիւն ոմ աստուածոյ էր հայրապետք. հաստատութիւն ի քրիստոսէ հայցեցէք անդադա՞ր սուրբ եկեղեցւոյ:

ատր Ջննդո՛ւթիւն է այսօր հրեշտակաց եւ մարդկան. զի զխորհուրդ զեա՛լ ըզմբշնամին վանեա՛լ խորտակեցի՛ն սուրբ վէմքն. եւ ե՞ղ յաղթող ի պատերազմի: Մարմնո՛վ եւ արեամբ մնրտեան ընդդէմ զինու. վիրաւորեա՛լ ի մարմնի վիրաւորեցի՛ն ի մա՛հ ըզբեղմնար, եւ ստացա՞ւ պարծանս յաւիտենական: Վրանաւեստեա՛լ ի հոգեզէն զբաւարմնոց. եւ բարեբանեա՛լ ի դանո՛ց մարմնաւորաց սուրբ վէմքն. անեղի՞ն աջմբն պնակեալ եղեն:

Յիշատակ է այսօր քաջ նահատակաց քրիստոսի սրբոց վկայիցն. եկայք ժողովուրդք ցընծութեամբ տօնեացուք. Քանզի տեսողք ի տանջանս եւ յանդիմողք ի մարտի եւ պըսակեալք ի հօրէ. եկայք ժողովեալ ի միաւորեալ ի յերկրի պայծառացեալ ի յերկինս, եւ դասակցեալ ընդ հրեշտակս, եկայք։ տէր

Ո՛վ քեզ կարդայիւն յօգնութիւն սուրբ մարտիրոսքն եւ ասէին. որ ի բանձնելս բնակեալդ ես խրնամեա՛ւ ի մեզ։ Դու ես դուռըն լուսոյ, դու պըսակ պարծանաց ի քեզ յուսացելոց. որ ի բար։ Օրհնեալ գովեալ եւ ի սուրբս հանգուցեալ. եւ դո՛ւ ես ընդունող հոգւոց մերոց. որ ի բանձնելս բնակեալդ ես միշտ եւ յաւիտեան։ Ակ

Ո՛վ սուրբ զէորգ պարծանք ազ- Ակ

զի մայրական. հրաշալի ճրագնու-
թեամբ ի յերկրի նահատակեալ
եւ ի յերկինս պսակակեալ ընդ ան-
մարմնոցն դասս։ Քանզի դու վա-
ռեցար զինու սուրբ հոգւովն. եւ
յաղթեցեր արիաբար անմարմին
բնչիարայ։ Մի դադարիր բարեխո-
սել վասն մեր առ հայր եւ որդի
եւ սուրբ հոգին. զի յաղթեսցուք
հաւատով անմարմին բնչիարայ։

ճշ

Ճրագնութիւնք սրբոց քոց քրիս-
տոս հաստատեցին ըզհիմունս
սուրբ եկեղեցւոյ. կանգնելով ի
սմա ըզնշխան յաղթութեան։ Ի՛
հեղմամբ սուրբ արեանն իւրեանց
ապատեցին ըզտիեզերս ի դիցա-
պաշտ մոլորութեանց. եւ եղեն
յաղթող ի պատերազմի։ Ընդ որս
եւ մեք աղաչեմք քրիստոս ընկալ
եւ ըզմեզ յերկնային խորանս ի

լուսեղէն առաքեալսն. բարեխոսութեամբ եւ աղօթիւք սուրբ Հրեշտակացն։

Ո՞ւ քեզ ասացաւ հայրդըն մերոյ խոնարհեալ անձամբք պաղատիմք. մի՛ ամենեւին առներ տէր, այլ փառաւորեալդ է՛ս յաւիտեան։ Ցիշեա զոխտն արդնդամոյ ըզսահանայ եւ զյակոբայ. եւ զնեղելոց անձանց պաղատ՛ա՛ս ասե՛նս մի՛ ամենեւին առներ տէր, այլ փա՛ւ։ Շնորհեա տէր խրատուցացս ի քէն ըզմոռնալիւն մեզանց, ի տաճարի քում սրբոյ՛ա՛լեաց, բարեխօսութեամբ սրբոցդ քոց. այլ փա՛ւ։ Ըստ. Օրհնեցէք ըզտէր երկինք և երկնայինն զօրութիւնք, սերովբէք եւ քերովբէք զաստուածն աստուծոց. բանիր ա-

Հրց
դկ

գ

բարէբ ըզնա յանխոտեան։ Ըզտէր. Օ՛րհնեցէք ըզտէր երկիր եւ որ ի նմա են կենդանիք. համառնալով ի վէր ըզձայնս եւ երգօք հոգեւոր՛ օք, բանիւ ա՛։ Ըզտէր. Օ՛րհնեցէք ըզտէր գա՛ք հրեշտակաց եւ ժողովեան, զարուրիչն արարածոց, միանբանութեամբ երգով բանիւ արարբէբ ըզնա յանխոտեան։

ոդր Զողորմութեան քո զդուռն բաց մեզ տէր. եւ արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց քոց ընդունելութեան քո։ Ի պատուասեալ քո յօժեւանելն սըրբոց քոց ընկալ եւ ըզմեզ վերկին յորդեգրութիւն ի զնպրութեան կենաց։ Ի նըւաստիլ քո յառնի գանա՛ր աչեզ խնայեա՛ յարդարածըս քո, բարեխոսութեամբ եւ աղօթիւք սուրբ ճրագնա՛ւորացն։

ոեր Ի միջանակըս վերկայից քոց քրիս-

տա պարգեւեսցի մեզ օրհնել զքեզ
այժմեւնապէս։ Կամաւ՞ մատուցի՛ն
զանձի՛նս իւրեանց քեզ պատարագ
անեսմբն իւրեանց, և ակն ունի՛ն
պըտակիլ ի քէն տէր։ Սո՛ղայ՞ աղօ-
թիւք փրկիչ խնայեա՛ ի սո՛ւրբ ե-
կեղեցի քո՛, զոր ընտացար պատ-
ուական արեանդ քո՛ սրբոյ։

Ո՛ր լըհրաշափառ քո զօրո՛-
թիւնըդ ծանուցեր ազգի մարդ-
կան. ցուցանելո՛վ յաղթող սո՛ւրբ
զվէմսյան ի պատերազմի վրան ա՛ն-
ուա՛ն քո՛, տէր ա՛ստուած հա՛յրըն
մերոց։ Ո՛րք ի մարմնի անմարմնա՛-
ցան գեր ի վերոյ քան ըզնոսքիւնս,
սրհամարհելո՛վ անարգեցին ընչա՛ր
տանջա՛նս եւ ըզմահ. եւ եղե՛ն
վէմսյք քո՛ կամաւոր մահուանն.
տէր ա՛ստուած հա՛յր։ Հա՛նդիսացեալ
այո՛ր եւ մեք ոճնեմք ըզմիշտատակ

հրց

սուրբ վկայից. խաղաղացո՛ զպ-
կեաՆքս մեր սպօքիւք սնգա՛, Ո-
փրկեա՛ զմեզ ի նեղչաց մերոց. ոչ
զ ա՛սացուած հա՛ր։ Ըզսէր օրհնեցէ՛ք
ե՛ս՝ բարձր ա՛րարչք ընկնա՛ յա՛ր-
սեան։ Ո՛ր վառացոյն իւրոց սե՛մոլ
սո՛ւրբ զվկայան սրժանի ա՛րան, և
էրգակից անմա՛րմնական զօրսցն.
օրհնեցէ՛ք ե՛ս՝ բարձր ա՛։ Ո՛ր սրբո՛ք
լուսաո՛րեաց զա՛զգս որդւոց մանր-
կան ի վառութիւն ճշմարտու-
թեան, և հրաբրեաց յերկնից
յարքա՛յութիւնն. օրհնեցէ՛ք ե՛ս՝
բարձր ա՛րարչք։

ոգբ Ըզհիշատա՛կըս վկայից քոց սո-
նե՛մք ա՛յսօր քրիստո՛ս Թագաւո՛ր.
անգա՛ճանօք սոցա՛ ո՛գեմեա՛։ Ո՛ւր
յա՛ղթեցի՛ն անօրէ՛ն բռնաւո՛րա՛ց
հեղմա՛մբ արեա՛նն իւրեանց. և
դասակից եղե՛ն վե՛րի՛ն զբա՛րձ-

նոյն։ Եւ ընկալեալ ըստ նմանէ անմահական յանդուգնեալ բոլոր ընտանին. եւ միշտ ուրախանան ընդ հրեշտակս ի յերկինս։

Ա՛յսօր յիշատակ սրբոյ քոյ. տէր
րոյ մանկանաց անօրինացըն համբերեցեր. եւ դատակից եղեն վճռին զըննութեանցն։ Ա՛յսօր եւ հրեշտակք ուրախանան ընդ կամաւոր չարչարանսն Քրիստոսի, ոյք յաղթեցին անօրէն բռնաւորացն։ Որոյ եւս լծանգաւոր յաւիտենից, ոյ ընտրես ի վերայ շուրջկիւրակեան կենդանեաց, եւ ի սրբոյ քոց վիճակեսցի։

Փառք քեզ հայր երկնաւոր ոյ տէր
ընտրես ի քրովբէս, եւ բանիբանիս ի դասուց սերովբէից։ Ընդ քեզ գովեմք լծանգաւոր փառաց քոխտաս, համաձայնեալ ընդ սուրբս

քո յերկեղեցին սրտմտոց։ Սիրեա զանձինս մեր եւ տաճարացո սուրբ երրորդութեանդ, կենդանարար սուրբ հոգի։

ոէր Պարծեացին սուրբքն վասն ձեր եւ ցընծացին ի հանգիստս իւրեանց. քանզի ընդ հնար եւ ընդ սուր անցուցին զմարմինս իւրեանց։ Սուրբ զարհուռն իւրեանց հեղին չարչարանացն համբերութիւն. եւ զրապանեալին բռնաւորաց ոչ անարգեցին յաշխարհի։ Ուրախ եւայք հաւատոցեամբ կատարեցուք ընթացս մեր մինչեւ ցգա. քանզի առաքեալ են մեզ բարեխոս յարքայութեան մատուցմ։

ոէք Ա՛չ առեալն ի վերայ սրբոց բնց, եւ վարք իւր հանգուցեալ է յոսկերըս սուրբ, եւ հոգիք սուրբ դասաւորեալ ընդ հրեշտակս ի յեր-

կին։ Բանակը հրեշտակաց տեսանեն շուրջ են զնոքօք. եւ երգակից են մեծաց յօրհնութիւնս ասող ծոյ. եւ հայցեն միաբանութեան զհամաշխարհութիւն ամենայն աշխարհի։ Բազում համարձակութիւն է առ մէր բարեխօսութեամբ սոցա, եւ թողութիւն է մեզ՝ ոյք կան տարեն ընդ հրեշտակսն սոցա։

Ոյք եկեալ եմք ի պատուել զհրեշտակ բոլոր վկայիցն, սո- ցօք բակիզն ըզգօնութեան, ա- զաղակելով առ քրիստոս տէր փա- ռըք քեզ, փառաւորըք քեզ տէր սաղմոսած։ Ա՛հաւոր ես հրեշտակաց անեռօս ի սերովէից. եկեր երեք- ցար մարմնով, ուսուցեր մեզ ա- սել տէր փառըք քեզ, փառաւորըք։ Յանմանութենց ես վերօրհնեալ ի մարդկանէ երկրապագեալ. քեզ

փառք վայել պատուս յամենայն ժամ առնել ոչ փառք քոյ, փառաձոյլք քեզ ոչ սատուածս։

ճշ Ա՛յսօր հեթեղեցիք քրիստոսի պայծառանայոյ հիշատակաւ սրբոց վկայից. որ բարեխօսեն առ ոչ վաճառն մեր։ Ա՛յսօր ի հեղձումն արեան սուրբ դա՞սք հրճշտակաց խոնարհեալ միաբանութեամբ ոծնեն ընդ մարդկան։ Եկայք եւս մեք քրիստոնի հաւատացեալք կամասրեցարուք ընդհիշատակ սրբոց վկայիցն. որք բարեխօսեն առ ոչ վաճառն մեր։

հմբ Ե՞րանդութեանէն սիրոյ անձինք յանձինս վկայիցն, արժանաւորք ընդունելոյ, ի յաւուրս պատերազմին լուսոյ։ Զի՞ զանազանէն մեզայն զոր ոչ արեամբն իւրեանց շինուցին. եւ զամենեքեան հրաւիրեցի՞ն յօրհ-

նախանձութիւն: Հե՞ղմամբ արեանն
իւրեանց մեզ ճանապարհ հարեալ
ցին. եւ առ քրիստոս մեզ դուռըն
կենա՞ց բացին ի յերկին:

Ա՛ստուածդ բարձրեալ եւ ի հմբ
սուրբս հանգուցեալ, եւ ի սրբոց
վերհնեալ մարմինքով հայցեմք
ի քէն տալ բարեաց. բարեխօ-
սութեամբ սրբոց մարտիրոսացն
հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս: Որք
կրծաւնեցին զանօրինացն բզպատ-
կերան, եւ յիշատակ քաջութեան
թողին յաշխարհի. բար: Պատա-
րագ անուշահո՞տ մատուցին քեզ
ընծայի՞ն եւ զարին, համբերո-
ղով չարչարանաց վանն անուանեղ
քոմ սրբոյ. բարեխօսութեամբ:

ԿԱՆՈՆ

ՀԱՄՈՐԷՆ ՆՆՋՍՑՍԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

ՀՂԳ ԱՃ

ՈՐՀՆԵԱՆՔ ես դու քրիստոս, որ յանեարդ ի մեռելոց ողորմած եւ կոխեցեր զմահ. ոչ՝ըբ աստուած հայցըն մերոց։ Որ մահկանացուացս կեանքդ ես. զհոգիս նընջեցեալոց մեր ընկալ. ոչ՝ըբ աս։ Զոր փոխեցեր յաշխարհըն կենդանեացդ, հանգըստեան արժանաւորեա. ոչ՝ըբ աստուած։ Ըզտէր օրհնեցէք, եւ բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Ե՞ցէք. Որ գալոյն է զօրութեամբ բազման. ազգմանդ ձայնիւ կենդանարձէ զընընջեցեալան. ըզտէր։ Ե՞ցէ. Ա՛զաչեմք զքեզ բարեբար. հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս քո. օրհնե՞ս

ցո՛ւք եւ բա՛ժնէր անա՛ցո՛ւք զա-
նուն քո՛ յաւի՛տեան։

Որ առեղծմանէ քոյո պատկերի ողբ
քո՛ տէր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ
եւ այժմ ըզնընջեցեալն ի քեզ ո՛ւ-
ղիղ հա՛ստատով, քոյո մեծի՛ քո՛մ
ո՛ղորմութեան։ Որ շնորհօ՛ք սուրբ
հո՛գւոյն լո՛սաւորեցեր, յիշատա-
կի՛ խրեանց զհոգիս նոցա ընկալ
մա՛րգասէր, քոյո մեծի՛ քո՛մ ո՛ղոր-
Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ ա-
րեա՛ն քո՛ տէր. հա՛նգո զհո՛գիս նո-
ցա ընդ սո՛ւրբս քո քրիստոս աստո-
ւած. քա՛նզի գի՛՛նք սուրբ ա՛րեա՛ն
քո՛ ե՛ն։

Քե՛զ վայելէ ա՛ստուած օ՛րհնո՛- տէր
թիւն, ո՛ր յարո՛ւթիւնդ ե՛ս ձայնիւ
յանո՛ւեռնից նընջեցեալսդն. Թա՛գա-
ւո՛ր ե՛ւ իշխա՛ն վերօ՛րհնե՛մք ըզքե՛զ
Ո՛ մի՛ւսանգա՛մ գալստեա՛նըդ քո

քրիստոնա փառաց Թագաւոր ի ձայն փողոյ նորոգին հոգւով նրնջեցեալոցն, եւ յառնէն ի մեռելոց անապական մարմնով։ Վասն որոյ եւ մեք ըստ եզ աղաչեմբք հայր երկնաւոր. զնաւաւորեա զընթնջեցեալսըն մեր ի վերինըդ քո երուսաղէմ, ի ժողովս անդրանկաց գրեալոց ի յեր-

կինս։

տէր Զայն արկեալ կենարարին անաւածային բարեաւոնին, ասէ եւ կայք օրհնեալքդ հօր իմոյ ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ զկեանն ի հանդերձեալ երկրին։ Ընդ առաջ եւանել եզ հաւատով, ի յօդըս վերինս, աստուածազգեաց լուսով պայծառացեալ ի դաս անմարմնոցն. ի լսել ըզձայն երանաբանի կոչմանն։ Ընդ այմ քնամբ կացո ընդ իմաստունն առըր կոյսանան, ի լուսե-

զէն առաքեսցին պայծառացեալ ի դաս ամենայնոցն, ի ժողով անդրանկաց գրեցոց ի յերկինս։

Զհոգիս ծառայից քոց քրիստոնս, տէր ընկալ ի դաս անդրանկաց գրեցոց ի յերկինս։ Ընկալ վասըն սոցա ըղբանաւոր պատարագս ի վեղ. եւ շնորհեա նոցա ընդմոդութիւն գտանել յաւուրն յետնում։ Հաշտեա ի ձեռըն տուըք մարմնոյ եւ արեան քո տէր. եւ պարգեւեա նոցա դասիլ յաջակողմեացն քո։

Որ անճառ տնօրէնութեամբ ի վերուստ տէր ազգիդ մարդկան խոնարհեցար բանդ աստըւած. այսօր հանգուցեա՛լ եւ ըզմեր ըզնընջեցեալն ընդ տուըըս քո. որ միայնդ ես մարդասէր։ Որ անչարչարելիդ մարմնով եկիր կամաւ ի չարչարանս, եւ ի խաչին բեւեռեցար. հեղեր

զարհուրել ի փրկութենէն. այսօր
հաճ: Որ մանկամբ երկբօրեայ ըզ-
բանտութենէն մահու լուծեր, եւ
կոխեցեր զիշխանն մահու, եւ վե-
րածեր ըզնընջեցեալն. այսօր հաճ:
Ո՛ր հրաւիրեցեր յանմահութիւն
զաղքատ մարդկան անմահութեանց
բաշխող քրիստոս, ազաչանօք առ-
աւաձանձին. այսօր հաճ:

Զո՞հաբանեմք ըզքեզ յայլա-
կան երգով Թագաւոր փառաց, որ
կամաւոր խոնարհութեամբըդ քո
բնչեր ի փրկել ըզպատրեալն ի ճա-
շակմանէ. օրհնեմք ըզքեզ աստը-
ւած հայրերն մերոց: Ո՛ր լուծեր
զմահ եւ վերածեր ըզնընջեցեալն
ի դըժոխոց անչընչութեամբըն քո
ի վերայ խաչին, եւ իջանելով քո ի

գերեզման թաղաւոր անմահ. օրհ։ Ո՛ր նընատար ընդ աջմէ հօր, եւ հրաւիրեցեր առ քեզ ըզդատաւոն՝ զոս քո. արժանաւորեա եւ ընդմեր ըզնընջեցեալսըն դասակից լինել սըրտից քոց. օրհ։ Ը՛զտեր օրհնեցէք բա՛ռըր ա՛րարէք ընձա յաւիտեան։ Ո՛ր փառօք հօր հանդերձեալ է գալ ի դատել զերկիր, եւ բիւրաւոր բանակօք վերինն զըւարճութըն վայրապեւոք լինին գալստեան նորա բա՛ռըր ա՛։ Ո՛ր աշխին դողմամբ զարհուրեցուցանէ զարտասանս ի գալստեան հըրոյ, եւ քաջահընչող ձայնիւ փողոյն համայհաւաքէ ըզնընջեցեալսն որ յաւիտեան բա՛ռըր ա՛։ Ա՛ղաչեցո՛ք ըզկենարարըն մեր, որ գանա՛ւ է կենդանեաց եւ մեռելոց. զի արժանի արասցէ ըզնընջեցեալսըն մեր

գ

մըտանել ի յառագաստ ընդ իմա-
տուն կուսանսն. քա՛ր ըզգր ա։

ՈՒ՛րարիչ ասացաւ եւ ըստեղ-
ծիչ ազգի մարդկա՛ն ի մի անուն
առնել ըզնըմանջնջեցեալսն մեր. այլ
հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սո՛ւրբս
քո։ Ո՛րդիդ միածին յարութիւն
տիեզերա՛ց. մի ան։ Հո՛գիդ ճըշ-
մարիտ մխիթարիչ ընգաւառա՛ց.
մի անուն առնել։

Զկո՛ըք քո ապարին եւ ըստեղ-
ծին զիս ի հոգո՛յ. ի յօրհնել ըզ-
քեզ ասացաւ յաւիտեան։ Ակ
պատրանօք բանսարկուին խաբե-
նեցայ յանձամբ լուա՛յն, եւ զան-
ձայ անգրկե՛ն ի հոգ յարմէ առնգայ։
Մխիթարիչ սո՛ւրբ հոգի լսեա՛ր
ուրեան զմեր նըւնջեցեա՛լսն, եւ
հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սո՛ւր-
բս քո։

Հայր անոխակալ ես բարեգութ, մաղթելով հայցեմք ի քէն վասն մեր ներելոյն այժմեանս որ հանդերձեան օրհնեալ սերոյն։ Անձառ ծնունդ հօր որդի, որ մահկանացուացս կեանքդ ես, զհոգիս մեր ներելոց մեր ընկալ ես արժանաւորեա։ Հաճ։ ես նորոգել սէրդ հոգի, յորժամ նորոգես զապականեալն, յայնժամ շնորհեա ես մեր ներելոյն այժմեանս որհնեալ հանդերձեան օրհնեալ։

Յորժամ յերկնից գոչէ փառն ազդեցութեան առնելով տիեզերացդ ի դատաստան ահաւոր. յայնմ ատեն ահեղին յիշեա տէր զիս ես ըզմեր ըզներելոյնեանն. ես հանգի ընդ սուրբս քո։ Յորժամ ձառայ գայիք աստուածորեանդ վայլին ի յարեւելից. ես դըպրու-

թիւնըք հրաշիցըն բանին. յայնմ ասէ ահեղ ահիղին յիշեա տէր զի ես. զմարհուրեալ դողայն արարածք ի ձայնէ սրմխէազոյ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն ես կոչէ ի գառաստան զազգս որդոց մարդկան. յայնմ ասէ ահեղ հեղին յիշեա տէր ես զմեր.

Ո՛ր թագաւորդ ես թագաւորաց, ես բաշխող կենդանութեան պզգի մարդկան. այսօր մարգահրաշ թեամբըդ քո ըզնընջեցեալսըն մեր ընկաւ՝ բէ՛, ես հանգո՛ ընդ սուրբս քո, ամարնած հա՛ ըզըն մերոց. Ո՛ր յահաւոր ես յանդիմանողաց գալըստեան քո՝ ոչ զմարմնացն նես ըզնընջեցեանն ի բարբառ փո՛ղոյն. յայնժամ երանելո՛ց կոչ-

մամբ ըզնընջեցեալսն մեր ընկ-
կա՞բա՞մ, եւ հան՝ ե՛ յանդիմն
ձայնէ գոչմանն զա՛ր ըմբ՛ւրիւն
գերեզմանք ունայնացեալք. յայն-
ժամ առաւածային լսել պայ-
ծառացո՛ ըզնընջեցեալսն մե՞կ՞բա՞մ ը,
եւ հան՝ Ըզառէր օրհնեցէք ե՛կ՛ւ՛ր՝ ե
բարձր արարէք ընձա՛ յաւիտեան՝
Զառաքեանն ի՛ հօրէ զմխիթարիչ
հոգւոց հանգո՛ցեալցն օրհ՝ եւ ի
բերան՛ր բանակըս հրեշտակաց
միան՛րէ զհա՛ւատացեալս անուա՛ն
իւրոյ, գաւառելո՛վ յաջակողմեան
գառնո՛ն. ե՛կ՛ւ՛ր բարձր արա՛՝

Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէր ըզ- ոգբ
տեզերս աներևոյն, ընկալ ըզմեր
ըզնընջեցեալսն ի գո՛գ նահապետին
աբրահամու, ողորմած տէր փըրկիչ
եւ բարերար՝ Ո՛ր Թողութեանց ես
տըւո՛ղ ամենայն, Թող ընդմեղս

գ

մեր նըՆջեցեալոյն, կարող յաճախանայնի եւ հրաշք. ոդոր: Որ լուսաւորու եւ սիեզերաց քրիստոս ա-
տրուած, լուսաւորեա եւ զմեր զըՆջեցեանալն լուսով երանելոյ
զրադրմնոյն. ոդորմած:

մեր Հրեշտակային ձայնիւն ծրհնեցո-ք զամենասուրբ զերրորդու-
թիւնեն, փառաւորելով զհայր. որ վերակոչեաց զամենեսեան ի մա-
հուանէ յանմահութիւն: Երգ-
ցէք սեառն երգ նոր ի կեզեցիք սրբեցելոց, քրիստոսի երկրպա-
գելով. որ վերա: Սրբեսոց ձայ-
նիւն ծրհնեցուք, հոգեւորական հընչմամբ գոչեցուք, սուրբ զհո-
գին փառաւորելով. որ վերահան-
գոյց զամենեսեան:

մեր Ի՛ ձայն փողոյ գաղտասեան քո
սէր, ամենայն հոգիք զարհիցեն

կալ ի գնոստանէն քում քրիստոս
ասեալ ես։ Յորժամ հրնչէ
բարբառն անգելին, և հարկանի փող
յարութեան մերոյ. ես մեք գոչե-
լով ասեմք փառք գալստեան քո
տէր։ Յորժամ առնես հատուցու-
մըն տէր, և սուրբք քո պարծե-
ցին ի քեզ. ես մեզ շնորհեսցես
փրկիչ կալ ի յաջմէ քումմէ։

Թագաւոր անմահ արարիչ յա- տէր
ւիտեանից, զմարդասիրութեամբըդ
քո խրնայեա յանձինըս մեր. ասեղ-
ծիչ կենդանեաց եւ հանգուցիչ
նոինջեցելոց։ Ի քոյէն բեւեռեցար
զմահու լուծեր զիշխանութիւն.
յաւիտենից ըզնոինջեցեալսըն վե-
րածեր յանմահ ի կեանս. ասեղ։
Աւրժանաւորաց քոց աղօթիւք յի-
շեա ընդեր ըզնոինջեցեանըն, յորժամ
գայցես անճառ փառօք հատու-

ցանել մարդկան ըստ գործս. եթե
ձեր ընկերցելոյն շնորհեաւ դասիլ
ընդ սուրբս քո։

Ա՛րմուխ եւ մարդասէր տէր, որ
վասն մեր ըզմահ ճաշակեցեր.
տէր ամենայն հարցըն մերոց. Որ
խոստացար հաւատացելոց ընկեր-
ցելոց յանուն քո ըզկեանս. տէր
ամենայն հայր։ Աղդ խընդրեմք ի
քէն մարդասէր տէր. զհոգիս ընկեր-
ցեցելոց դասեաւ ընդ սուրբս քո.
տէր։ Ըզմէր օրհնեցէք. Բարձր ա-
րարիք ընկերասեանն ի յամօռ վա-
ռանց անդադար հնգեւոր երգով։
Որ գալոյն է ընդ ամպս երկնից ի
նորոգել զերեսս երկրի. բարձր ա։
Ի գնչել աստուածային փողոյն
զարհուրանաք ըզնընջեցեալսն հան-

դեր՛ձ կենդանեօք. բանձր արար՛էք։

Ո՛ր ոդմիդ ես եւ բա՛նդ աստ՛ղ ոդբ
ած հաւատարա՛կից ընդ հո՛ր յե-
ռ՛ելեան, ա՛ռ քե՛զ կարդամ՛ք մար-
դասէր. հա՛նգո՛ զհո՛գի՛ս նը՛ն֊ջեցե-
լո՛յ մեր ը՛նդ սո՛ւրբս քո՛։ Ո՛ր ի՛ջեր
յերկինց վասը՛ն մե՛ր, զառաջի՛ն
առ՛ր զյանցա՛նան այդմ՛ամբ, մե՛րո՛վ
բնո՛ւելեամբ բանձե՛ր ի վերայ խա-
չի՛ն անարատ ձեռօ՛ք. հա՛նգո՛։ Ո՛ր
լո՛ւծեր զիշխանութի՛ւն մա՛հո՛ւ կա՛-
ռաւրանա՛ն մահո՛ւամբ քո քրի՛ս-
տո՛ս. բա՛նա՛ւորաց զաղաչա՛նս առա՛-
ջի՛ քո հեղեա՛լ մա՛ղթեմբ. հա՛նգո՛։

Ք՛ե՛զ վա՛յելէ ա՛ստուած օրհնո՛ւ տէր
թիւն ո՛ր յանմատոյց ա՛ճո՛ռ ան-
մա՛հից վառա՛րա՛նիս ի բարձունս.
ըզնը՛ն֊ջեցեա՛լսըն յանո՛ւն քո ը՛նկալ
յերկնայի՛ն քո սո՛ւրբ առա՛գաստ.
ո՛ր վա՛՛՛՛՛յնդ ես մարդասէ՛ր։ Ո՛ր

ունիս իշխանութիւն մանիս եւ կենաց, յիշեա՛ զհոգիս նրինջեցելոց մերոց, եւ հանգո՛ր ընդ սուրբս քո ի խնայն քում ակրանաց. որ միա՛ծ՛ ինդ։ Որ չանհնայնի ես օրհնեա՛լ տէր. արժա՛նի՛ արա զգածառայս քո վերստին նորոգմանն. ի լնել զգածին աստուածային փրկչին. ընդ առաջ ելանել քոց փառացդ. որ միա՛ծ՛ ինդ ես։

տէր Թագաւոր խաղաղութեան որ քանզրնա՛թեամբ խնամես զքո զաւրասիրս. յիշեա տէ՛ր զհոգիս նրինջեցեալոցն ընդ սուրբսդ քո. եւ զաստուրեա՛ ի յաւիտեան այցելութեան։ Որ կոչեցեր ի դրանց մահու զգաստութիւն քո զգայարան, եւ ծանուցեր զաստուածութիւնդ ընդհանուր տիեզերաց. լուսաւորեա տէ՛ր զհոգիս նրինջեալ։ Ի տաճարի

քում սրբոյն Թեան մատուցանեմք
քեզ պաղատանս աղոտասուալից.
պայծառացո՛ տէ՛ր զհոգիս նըմնջե-
ցեալսն ընդ սո՛ըբըս քո՛, եւ զա-
Ի՛ զիշերոյց կանխեա՛ր սաղմո- ոէբ
սիւք եւ արտասուօք հայցեմք ի
քէն քրիստո՛ս, յիշեա՛ զնըմնջե-
ցեալսն ի սո՛ըբ անուանըդ քո՛, եւ
հանգո՛ զհոգիս նոցա՛ ընդ սո՛ըբըս
քո՛. Ո՛ր յանմահութենոյ վերծո՛ւհիս,
մա՛ քեզ կանդգա՛մք եւ պաղատի՛մք
քրիստո՛ս, յիշեա՛. Ո՛ր մարմնացար
վա՛սըն մե՛ր. մղաչանո՛ք աստուածա-
ծնին քրիստո՛ս, յիշեա՛.
Ո՛ր հայրդ ես բարե՛խնամ գըլխա՛ ոէբ
ի մե՛ր նըմնջեցեա՛լսն. և պարգե՛ւեա՛
մե՛զ փառըս տա՛լ անուա՛նըդ քո՛ւմ
սրբո՛յ. Ո՛ր հրամայեցեր կո՛չեցե-
լոց՝ ընդ աջմէ՛ դասեըցըն կարգեա՛
եւ զմե՛ր նըմնջեցեա՛լսն, եւ պար-

գնեւեմ մեզ փառըս տալ անուա՞։ Որ նմոգաղդ ես ապգի մարդկան, ապա՝ ախժանիմ ես ընդմեր ըղնընջեցեալն ընդ բանզմեկոցն սբրա՞համ փառըս տալ անուա՞նդդ։

տէր Գանգոց է վիաճիելն փղով եւ փաւօք հօ՞ր, եւ ըզհնդեցդէն բնութիւնս հրեզէն նմոգէ։ Լուան՝ եր են ճանապարհք ապդարո՞ց, եւ ի բիւրաւոր բանակըս հրեշտակաց անպով ընթանան։ Ո՛վ վերինն երուսաղէմ թէրեզին անպով ընդ աւազ սեամբն յօ՞գս. եւ այնպէս յանեւնայն ժամ ընդ սեամբն լինիս։

Սաղմոս. Տէր հովուեցէ զիս։

Պատրա՞ստ այրաներ առաջի իմ ընդեզա՞ճոն. ակըն յանդիմանն նեղչաց իմոց։

Սաղմոս. Օծեր իւղով զգլուխ իմ։

Օ՛ծե՞ալ իւղով ընդգլուխ իմ.

բանակ քո ոչնչէս անապակ սրբե՛ցոյց զնա։

Սաղմոս. Ուրախ եղէ ես ոչք։

Ողջո՛յն քեզ սուրբ եկեղեցի. ողջո՛յն քեզ սեղան սրբութեան. ողջո՛յն ձեզ դասք քահանայութեան. ես ճանապարհորդեցի առ արարի՛չն իմ։

Սաղմոս. Հիմունք նորա ի լերան։

Ողջո՛յն ձեզ մանկունք եկեղեցւոյ. ողջո՛յն ձեզ հաստատեալ եղբայրք իմ ի քրիստոնեա. ողջո՛յն ձեզ հանճրէն ժողովրդականք. ես ճանապարհորդեցի առ քրիստոս յոյսն ամենեցուն։

Սաղմոս. Տէր փորձեցեր զիս։

Ա՛հա՛ հրաժարիմ ի քէն սուրբ եկեղեցի. ա՛հա՛ մեկնիմ ի ձէնջ սիրելի եղբայրք. ի կոչումն վերանոր ոգոյն քրիստոսէ անստուեցի մերոյ։

Սաղմոս. Զանգործս իմ տեսին։

Ա՛զ՝՛՝՝ թս արանէք վասն իմ հմարք իմ, եղբայրք եւ որդիք. եւ օրհնեացէ զձեզ քրիստոս փըրկիչ մեր. պահեացէ՛ հնաստատուն ի հաւանս հըր մինչեւ ի սահմանեալ կէտ կոչմանս այսորիկ. եւ խաղաղութիւն տեառն եղիցի ընդ ձեզ յանխտեռնից յանխտեռանս ամէն։

Սաղմոս. եթէ ոչ տէր էր։

Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն. այն որ արար զերկինս եւ զերկիր։

Սաղմոս. Օրհնեա անձն իմ զտէր։

Երանի այգմ որում տէր աստուած յակոբայ օգնական է նըմա։

Սաղմոս. Չի բաբի կամ զի վայելուչ։

Ա՛նդ պանտրանտեաց տէր զօրհնութիւն, եւ ըզկեանսըն յաւիտեանս։

Սաղմոս. Ա՛ստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք։

Օրհնեացէ զձեզ տէր ի սիոնէ. այն որ բնակեալն է յերուսաղէմ։

Սաղմոս. Մերձեցաւ անձն իմ ի հող։

Մերձեցաւ անձն իմ ի հո՞ղ յորմէ առեղծա՞ւ. քանզի պա՛տուիրանաւն մեղայ, եւ ձաշակեցի ըղտառնո՛ղթիւն մահու. տէր յոյս իմ ծգնեա՛ ինձ։

Սաղմոս. Ձճառնապարհս մեղաց։

Ձճառնապարհս քո ե՞ս ոչ պա՛հեցի. քանզի ոչ ժամանեցի պատշաճ խաչել, այլ հեղգացա՛յ. այլ առ քե՛զ միայն պարտիմ հայր երկնաւոր. տէր յոյս իմ ծգնեա՛ ինձ։

Սաղմոս. Օրէնագէտ արա։ կցարդ։

Օրէ՞նդ ո՛րագէտ այս զքե՛զ տէր ի ճանապարհի՛ քում. քանզի խրատդ քո՛ւ գայ առ քեզ. զառնալ անդրէն ի հո՛ղ յորմէ առեղծա՛յ.

այլ առ քեզ միայն պատմեմ հայր երկնաւոր. ոչ թէ յոյս իմ ծգնեաւ ինձ։

Ա՛հաւ մերձեցայ։

Հաւատ ունելով հոգի խաղաղութեան, երթ առ արարիչն հայցելով, պատուաւ իմ հանգի։ Ար եռնր հոգի յիտես, ըզսա պահեա, զի քո խաչն եւ յարութեանդ հաւատոյդ թագաւոր երկնաւոր, հանգո զհոգի տրամ յիշելով սորա զհաւատս։ Ի քաղաք տեառըն զօրութեանց եւ ի քաղաք թագաւորն մեծի. ուր ժողովք սրբոցն են ի խաղաղութեան, գնացեալ յանապատ եւ հանգիցես ընդ հրեշտակսդ դասս, տեսանել ըզյոյսն յանխոնարհ։

Մերձեցաւ անձն իմ ի հոգ յոյժ ստիզծեր զես, եւ հոգւոյս մեկ

նեալ յինէն. ոչ՝ զապաւինեալս յիշեա՛ ի քա՛մ գայլասեանն Սոճեզ-
ծուած եմ անապատ ձեռաց քոց մի՛ անտես առնէր, այլ խնայեա՛ յիս
յահագին աւուրն. ոչ՝ զապաւէս:
Ցորժամ գան փառօք հօր դաւոլ
լզատիեզերս անեղեայն, եւ հարկանի
փո՛ղ հընչմա՛ն յարուեստեան. ոչ՝:
Ի՛ գայլասեան սեառնէն գրո՛նք
երկնից բանի՛ն. եւ ճառագա՛յ-
թիւք անճա՛ռ լուսո՛վ սուրբ խաչն
երեւի՛: Ցերեսաց սեառնէն լերի՛-
նըք հալի՛ն. եւ ի յա՛հէ փառաց
նորա՛ շարժի՛ն զօրութիւնք: Ա՛ն-
սոյր սեառնէն մեռելոցըք յար-
նե՛ն. եւ սուրբք անե՛ծեայն ա՛ն-
ճառ փառօք գայրզարի՛ն:
Գա՛յ զօրութեանց հրապարակն
ի՛ նորոգել զարարածս. ի ձա՛յն մ-
հեղ բաներտոյ զարհո՛ւցանէ զնո՛ն-

ջեցեալան։ Դարձան երկինք և երկիր յանէ վտանգ քրիստոնէի. հնար բոլորելոյ ընդ ամենայն, բայցիւղջ զմեզ զաւրան։ Նորահնարօք զարդարին դասք սրբոց կուսանացն. ոմանք խոնարհեամբ մընանեն ի յետս գնան վճռացին։ Ի՞նչ եմք անպատմելոյ ամենահնեաւ սրբոյն. լեր բարեխոս անդադար վասն մերոյ փրկութեան։

Սարսափելի որոտանաւք եւ անհանգիստ զօրութեամբ գայոց ի փրկիչն յաշխարհս յարուցանել ընդմեռեալան։ Անհեղ եւ մեծ բարբառով հրեշտակապետին գոչէ. արիք անէ մի նընջէք, ահա՛ եհաս ձեր փրկիչ։ Րոտամբ սրտմտեալ յարուցեալ, եւ ընդ ամենայն առաջի. եւ տեսանեն զփրկիչն եկեալ վտանգ ի յաշխարհս։ Գաղտնի գործոցն ծա-

ծնունք յայտնին և մեծ հրապա-
րանին. ես զոդանիմ ընթանան ի
յանխափան և առնջանս: Ի յօ-
ժեւան հնչեն ի՞ւրոյ կոչէ ընդառաս
արդարոյն, ես յանպատում է բա-
րեաս զոր խոստացեալ է նոցա: Միոյ
անմահ վճռայնն եղեր զոր մայր
մարիամ. բարեխօսեա վասին մեր
ի յայնմ աւուր սհեղին:

Օրհնեմք ընդքեզ հայր անըսկիզբն
առեղծիչ ամենայն եղելոց. զիսստո-
վանութս սուրբ անուանդ քո ընդնդ-
ջեցեալսըն հանգոյ յարքայութեան
քում. ասարեա՛ծ հայցըն մերոց:
Գոհեմք ըզքեզ անճառ ծնունդ հօր
անըսկըզբնակից որդի, որ մանիր
խաչի համբերեցեր վասըն մեր. ընդ-
նդնջեցեալսըն ի քեզ ուղիղ հաւա-

տոմ պայծառացո ընդ սուրբս քո. ա-
սասցես բանիբիանամ սուրբ հոգի փա-
ռակից հօր եւ որդւոյ. հայցեմք ի
քէն ըզնընջեցեալսըն ճշմարիտ հան-
ապատով սուրբ երրորդութեանդ, ի
վերանգամ նորոգմանըն դասեա ի
դաս ընտրելոց քոց. ասասցես Ո՛զոջէր.
Մխոչամնակաւն ձայնիւ ժողովրդք
սուանել բարձր ապարէք ընդ յա-
խտեան։ Ո՛ր գալոց է փառօք հօր
միածին որդին, ձայնիւ աստու-
ծային փողոյն սնանեմ՞ք յարու-
թիւն որդւոց մարդկան միոյ։ Ո՛ր
սոնէք հաստուցումն ըստ իւրաքան-
չիւր գործոց գոտատորըն կենդան-
եաց եւ մեռելոց. եւ փառաւորէք
ըզսրբելիս իւր պայծառացեալ ի կա-
տարըն լուսեղէնս. քանհանամ՞ք յք

սուանել բարձր։

Հայր բարեգուտ որ գթեցար

ի յանգս որդւոց մարդկան. առա-
քեցեր զհրեշտեղ ի վրիժուխիւն.
յիշեա՛ զհնդկս նընջեցելոց մերոց,
և հանգո՛ ընդ սո՛ւրբս քո։ Որդիդ
մխածին՝ որ յարեաւդ ի մեռելոց.
ի մխանգամ գալըստեանըն քո՛
յայտութիւն մեզ խո՛տացար. յի-
շեա՛ զհն։ Հո՛գիդ ճըշմարիտ մը-
խիթարիչ սրգա՛ւորացդ. ա՛ղաչանօք
տուր աստուա՛ծածնին և ա՛մենայն
քո՛ց սրբոց. յիշեա՛ զհնդկս։

Ի՛ ձայն մե՛ծի զուա՛րճնայն եւ ոէք
ի հընչուըն հրաշալի փողոյն, ո՛ւր
հոգա՛յեաք մարմինըք մարդկան նո-
րո՛գին, յայնմ ա՛ւո՛ւր ահեղին
յիշեա՛ տէ՛ր եւ ըզմե՛ր ըզնընջե-
ցեա՛լան, ե՛ւ հանգո՛ ընդ սո՛ւրբս
քո՛։ Ցոյժա՛մ նըշանն տէրունեան
ճառագայթիւք փայլի, և թագա՛-
ւորըդ թագա՛ւորաց փառօք տե՛-

անէ. յայնմ ամենայն ահեղին յիշեա՛ տէր։ Ցորժամ առեան զանառնանին զինի, եւ զնպրա՛թիւնըք հրաշիցըն բանին. յայնմ ամենայն ահեղին յիշեա՛ տէր։

տէր Որ երկայնամիտ ես տէր, քաղցր և ա՛նոխակալ հանգո՛ զհոգիս քոց ծառայից. զի մի զարձցի անա՛նկ ամաչեցեալ յա՛ռնըն ահեղ ա՛մենին։ Զյիշատակ հրաժարելոցն ի հաճոյս քեզ ընկալցիս. եւ զուխտս մեր ընկալ որպէս զաբելին զնոյն եւ զաբրահամեան. զի մի։ Ի խորան քոմ սիրելոց հանգուցեա ընձա՛ռայս քո, եւ զհոգիս նո՛ցա դասեացես ընդ սո՛րբըս քո, զի։

տէր Որ խոնարհեցար յերկինից բա՛՛նել այսրեայ, եւ առեր մարմին ի սըրբոյ կո՛ւսէն. յիշեա՛ զընկե՛՛ցեալսըն մեր յորժամ գայցես ան-

ճաշ վառօք. զի գոռ ես տէմա՛ր
անեղոյն երկրի։ Որ ոչնիս իշխա-
նութիւն մահո՛ւ եւ կենացդ, եւ
խաչիւդ քո լուծեր զերկոնիս
մահն։ Յիշ։ ի նլատիլ քո յաւեն
գառաւ՛ր անձդ. աղաչանօք սուրբ
մաստուածամնին յիշեա զնիջ-
ցեսալին մեր, յորժամ գայցես
անճաշ վառօք. քանզի քո են
վտա՛ռք յաւիտեանս ամէն։

Ա՛րմշագո՛ւծ սատուած, զա-
րանածդ քո մի անտես առներ. այլ
զմիա քո նիջեցեսալին մեր, եւ
հանգո՛ւր ընդ սուրբդ քո ի խորան
քում սի՛ր բազում։ Ա՛րմշակի՛ց հօր
որդի, ի մեւանգամ քո գալըս-
տեանն անդաստանարտ պահեա զգ-
ևեղեցիսդ սուրբ հոգի, յոր-
ժամ նորոգես զերեսս երկրի, նո-
րանիմեսո՛ւր զարդարեա զնիջեցե։

տէր

Ա՛րարչագո՛րծ ամենայնի, որ յոչընչէ գոյացուցեր զերկինս եւ զերկիր. օրհնե՛մք զքեզ, որ հանդուցիչդ ես նընջեցելոց հա՛յր ամենակալ. բանդ ամուսնաց եւ համագոյ փառաց հօր պսակեր. զո՛վք զքե՛զ, որ յարութիւնդ ես նընջեցելոց մարդի՛դ միածին։ Ա՛ղբիւր անբասիր յորմէ բաշխի տիեզերական՝ն շընորհ. բարեբա՛նեմք զքե՛զ, որ նորոգոդ ես նընջեցելոց հոգի՛դ ձրիամարիտ։

Յանհա՛ւր քո գալստեանդն յորժամ գա՛ս սէր ի յերկինից ամառաձայնին քո զօրութեամբդ. եւ նըշան սո՛ւրբ խաչին պայծա՛ռանայ ի վէջ երկրի։ Նորո՛գին տարե՛ալք երկրի ի ձայնէ հընչման փողոյն, որ գոչէ զկենդանութիւն. սաղ արիք եկըն տէ՛ր կենդանեաց եւ

մեռեալոց։ Շնորհեա մեզ տէր ողորմութիւն ի ծագել արեգոյ խաչին նշմարիլ եղեալ մեզ փրկութիւն. զի նոքա եկցուք ընդ առաջ պատուածորդւոյդ նր ի յերկինից։

Քրիստոս պատրաստ հինեա՛ք ընկունիցեալն ի տալ անուանդ քո։ Ընդունա արեան քո տէր հինեա՛ք եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։ Ե՛ւ ի մեռանելոյդ քո գայլատեանն ընկունիցեալսն մեր հինեա՛ք եւ։

Ա՛րեգա՛կն արդարութեան քրիստոս եւ անապէնն յուսացե՛ք ընդս, որ եւ ըզմեղօք մեռեալ մարմինն կենդանացո՛ցեր փրկիչ. ընկալ ըզմեր ընկունիցեալն, եւ հանգո՛ ընդ սուրբս քո։ Ա՛ո քեզ կարդա՛մք անձամբեք բեկեալով եւ արտասուալից հառաչա՛նօք. որ ի գերեզմանին զազարո՛ւ ար-

ճշ
պծ
բշ
գշ
եշ
տէր

տանուեցեր փըրկիչ. ընկալ ըզմեր
նըւիրեցեալսն, եւ հան. Ի քէն հայ-
ցեմըք բըղխումն ոգւոյրմութեան
և պարգեւիչ կենդանութեան. որ
աւազանիւն ըզդրախտըն ժառան-
գեցուցեր փըրկիչ. ընկալ ըզմեր։

հրց
գկ

Բանդ սատուած որ ի ծոց Հօր,
վասըն մերոյ փըրկութեան ի յեր-
կնից խոնարհեցար, զի զմեզ նո-
րոգեսցես ի կեանս. սատուած
հայրըն մերոց։ Որ հանդերձեալ
ես գալ վասօք Հօր զարմուցան-
նել ըզնըւիրեցեալսն ի տէրութ ա-
նուանդ քո, նորոգեա եւ զմեր
նըւիրեցեալսն. սատուած։ Ա՛նմա-
հութեանդ տուր քրիստոս եւ
պարգեւիչ կենդանութեան, ի
վերայնոցդ գալստեանն եւ յաշ-

խարհական ամենին Թողութիւն
շնորհեա մեր նըւիրեցեալոյն. ամէն։
Ըզմէր օրհնեցէք բարձր ամբիծք գ
ըղնա յաւիտեան։ Որ ընտրի ընդ
այմէ հօր ծընօղի իւրոյ, եւ մար-
գասիրեալ իւրեանմէ զարարածըն.
բարձր։ Որ ըզհաղացեալ բնութիւն
մարդկան նորոգէ իւր աստուա-
ծութեամբն, եւ կենագործէ ի
կեանս անմահ. բարձր։
Լեառն վիմածին աղբիւր յորդ- մԽ
առատ. բանտանակ ծաղկեալ այգի
վայելուչ տեսլէ հոգեղէն, բաբե-
նոց բանին տուն մեծարելութեան,
տապանաւր հոգւոյն. սո ծընեալն ի
քէն միշտ բարեխօսեա անդադար
հայցմանմբ շնորհել զԹողութիւն
մեր նըւիրեցելոցն։ Փանիկոնեան
գրախտին բացող բանալի, քրիստո-
սի բարձող նըմանող երկնից, անփոր

ակնեղէն լի մանանայիւ, գաւա-
զան ծաղկեամ յարմատոյն յեսուայ
առաքար լուսոյ մայր. սո ծըն: Ձօղ
քաղցրածաւալ ցանկալի զուարթ-
նոյն, նիւթեղէն արմբէ գեղ մար-
գարտափայլ, հիմն եկեղեցւոյ, մա-
քուր աղաւնի, անպ հմայանաւոր
սուրբ կոյս մարիամ. սո ծընեալն:

տղբ Յանըսկզբնականն ծոցոյ հօր խո-
նարհեալ բանըզ մարմնացար ի կո-
սէն վանըն փրկութեան մերոյ,
աղաչեմք զքեզ. ըզնըջեցեալըն
մեր ի քեզ ուղիղ հաւատով յիշեա՛
տէ՛ր յորժամ գան թագաւո-
րութեամըդ քո: Անխափակ քան-
ցրութեամբ որդի աստուծոյ, հա-
ճեցար բառնալ ըզմեզս աշխարհի
քո խաչելութեամբն. աղաչեմք զք:
Կամաւորական մահուամբ քո լու-
ծեր զերկունըս մահու, եւ արժա-

նի ապարեր Թողութեան յանցա-
նաց քաւիչ քո արեամբ. ա՛ղա՛. Որ
փոխանակ մեզա՛տրաց ընծեռանիլ
յանձն առեր. իջանելով ի դժոխս
փրկեցեր ի մեզաւոր բանտէն
ըզդերեալան. ա՛ղա՛. Բանբեռանեմք
պանչափ քո զմարդասիրութիւնդ,
որ երեքօրեայ յարուցեալ զկեն-
դանութիւն պարգեւեցեր աշխար-
հի. ա՛ղա՛չեմք ընդքեզ.

Լոյս ի լուսոյ զմեզ լուսաւո- տէր
րեա, որ փառօք հօր հանդերձեալ
ես գալ ի դատել զերկիր. արժա-
նաւորեա՛ եւ մեզ ընդընդհեցեալան
անճառ խոստմանց քոց ընդ սուր-
բըս քո: Հօր եւ հոգւոյ համագո-
յակից, ի սիեզերական աՀեղ ա-
տենին արժա: Երկնի եւ երկրի
արդար դատաւոր, յորժամ հա-
տո՛ցանես ընտ գործոց իւրաքան-

չեւ ըստ, սրժանաւորեաւ եմ ըզմեզ։

ոէր Որ ապարիշդ ես հրեղինաց եւ հողեղինաց. եւ մըշտընջենաւոր փառաւորանիս ի բանաւոր պաշտօնէիցս. ի քէն հայցեմ՝ ըզմիք մըտընդհանուր շնորհեաւ նընջեցելոց մեռելոց։ Որ ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան բնակեցար. և զանմահութիւն պարգեւեցեր մեզ մահացելոցս. ի քէն։ Ցորժամ նըստիս յանթառ փառաց գաւոդականն իշխանութեամբ, եւ փառաւորես ան ի քէն փառօք ըզգինս այեան քո տէր. ի քէն։

ոէր Որ անբաւ քո մարդասիրութեամբդ գըթացար յազգըս մարդկան, ծընար ի կուսէն. ըզծընեալս ի սուրբ աւազանն ըզնորընծայեցեալսն մեր ընդ սուրբս քո հանգո՛ թաւոր յաւիտեանից։

Որ ի վերայ խաչին զճնաւ ուրէք պատուն, եւ զմարմին եւ զարիւնըդ քո բաշխեցեր ի վերկոմիւն աշխարհի. զհայրապետա՛ս մարմնոյ քո եւ արեան, բղնընջեցեամբն։ Որ լսատնամոռիեան մահու քո տրնկամիկց ուրացեր, եւ երկնից արքայութեանըդ ժառանգորդ լինել խոստացար. զհաւատացեա՛ս գաղտեսուն քո տէր բղնընջեցեամբն։

Փառք քեզ ամենասուրբ փառաւորեալ յաւիտեան. որ կենարար եւ մարմնո՛ց եւ գոյացուցիչ հոգւոց մեր նընջեցեալոցն։ Որ բարձրացար ի խաչին վասն ադամայ նոր լուծանել, եւ իջանելով քո ի դժո՛խս աւար առեր ըզգերեալն։ Ընդհանս պարեան քո յիշեա կենագործող աշխարհի. եւ հանգիստեան արժանաւորեա՛ յերուսաղէմըն վերին։

ոէբ

Ընդ զնաւարժուն երկնից ծնեցէք ընդնշտեամն ի յամժոռ փառաց. զի հանգուցէ ըզնընջեցեալ ծառայս իւր յաւխռենից ի միւս անգամ փառաց իւրոյ գայլտառնիւն։ Ընդ սերմակիցըն սրբոցն ձայնիւ գովեցէք զնորդին միածին. զի հան։ Ընդ քերմակիցըն փառաւորնոմեանց բանբերանեցէք զհոգին ճըշմարիտ. զի հան։

հբց

դձ

Որ փառօք հօր հանդերձեալ ես գալ ի դատել զերկիր աներգմին արդարութեան. զի զհոգիդ ընդ բնութիւնս մեր վերառեալ նորոգեացեր ի կեանս, ընդ այմիկ քո սէր սաստիկ հայցըն մերոց։ Որ սառուածայինդ բարութեամբ գայիս ըզհընացեալըս մեզօք լու-

ամառ տիեզերաց. լուսաւորեա
եւ զմեր ըղձալից ճանապարհ
ուղիւ ամառուընդ հուսով. զի
ամէն քո տէր աս։ Որ նըստիս ի
վերայ բանդատեայ քերովբէից ճա
գաւոր խաղաղութեան. հաճեաց եւ
զմեր ըղձալից ի վերինըդ
քո երուսաղէմ. զի ամէն քո տէր
աստ։ Ըզտէր օրհնեցէք եւ
բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան։
Որ յանէզակերպ հայրենի՛ւ կաս
ընդ հօր փառակից կենդանին
յաւիտենից, եւ իշխանութեամբ
դատէ զամենայն արարածս. օրհն
նեա՛ք։ Մխիթարն հայցեմք ի քէն
աւուրս հոգիդ կենդանարար. ամէն
չանօք սուրբ ամառուընդունին արա՛
ժուժանի եւ զմեր ըղձալիսն
մրտանել ի յերկնային քո սուրբ
առագաստ. եւ զնդ վերին զօրան

օրհնեմ[illegible] սուրբ զերկրպագումն։

մծ Ոմանք ասեն վեհագունից հոյլքն յոգնախո՛սքս ե՛զանակէն. երբա սուեալ մատուցանեն զբանժբշտականաց զերանաւո՛ր հո՛գեզն հընչմուն, քո՛զ զմանուել ու ծընաւ տըղայաբան ե՛վ վերածեր զազգս մարդկա՛ն հօ՛ր յորդե՛գրութիւն. աղաչանօ՛ք հայցեմք ի քէն ըզնընջեցեալսըն վո՛ր ընդ սո՛ւրբս քո՛ հանգո՛ւ. գո՛զգեղեալ գոլե՛ն ըզքեզ զերապայծան՛ո գո՛ւնդ հոգե՛զինացն, հե՛զաբար թեւսպարեալ պարո՛ւնակեալ ծանծկե՛ն ըզդի՛մս յո՛հէ վան՛ոց քոց. քո՛զ։ Զնոյն ես ու մե՛ք երգե՛մըք քեզ բարեո՛ւնական ձայնի՛ւ զե՛ւրդս հո՛գեւոյս. սաբեբե՛լով քեզ պատարագ ոսկի կընդրո՛ւկ զբ՛մուռս ե՛ւ զհալուէս. քո՛զ զ։

Ա՛հագին է օրըն գամասան- մեծ
նին, եւ գոզուծին առաջի բեմին.
սարսափին հրեշտակք սանանկ եր-
կիր. ընդընջեցեալսըն մեր ին ան-
ուն սուրբ յահագին աւուրըն
գամասանին բարեխօսութեամբ
սուրբ աստուածածնին։ Բանին
գրած եղիկից բարբառին հրեշ-
տակ. բանին գերեզմանք բորբո-
քի գեհեան. ընդըն։ Գալարին եր-
կինք պրպէս մագաղաթ. գերանգոյն
գոչէ վող գաբրիելեան. գերա-
պանծ լուսով զարդարին արդարքն.
ընդընջեցեալսըն։

Յորժամ հարկանի փո՛ղ գաբրե- ողբ
ուեան քո տէր, յայնժամ զարհու-
րեալ գոզին այրածք ի յահէ
քումէ. աղաչեմք զգթիդ փրկիչ,
հանգո՛ եւ ընդմեր ընդընջեցեալն
ընդ սուրբս քո. որ ինո՛ յնդ եմ

բազումմոլորեալ. Ցաշխարհիկ լուսոյ ծաղմանէ քո տէր ցլինձանն զամբ ա-ռաքինեացն ի վերայ լուսեղէն ամ-պոյն. աղա։ Ա՛նհամակիր բանզամ-գոլթ ոլորմած տէր. մի անտեա անձներ ընդեղուցեալքիս յահագին աւուրն. որ միայնդ ես բազում։

աղբ Զահագին համբառ գալստեանն քո տէր ըզմիտսա աւծեմք, զար-հուրմամբ ի յերկիւղէ ի սպառնա-լեաց գեհենոյն. աղաչեմք ըզքեզ փրկիչ, հանգո՛ւ եւ ընդեր ըզնընջե-ցեալսն ընդ սուրբս քո, որ միայնդ ես բազումոլորեալ։ Ցորժամ գաբրիէլ հարկանէ ըզտիեզերապուրս ընդար-բաւ փողոյն, եւ նորոգիւն հաւգիք, ընկատեն զիւրայնիւեր տեղիան. աղա։ Ա՛տեանըն դընի եւ դընդրու-թիւնք հրաշիցըն բանին. եւ գան-ատաւորն աւհեզ յակնարկելն իւր

յարարածս հմտութեանէ վարձս ըստ գործոց իւրաքանչիւրոցն. այլ։

Քանզի զքեզ օրհնեն իշխանութիւնք երկնից, մաքուր փառաց անճառական սահմանակարող. մոռ լսելեաց մերոց ներկեցեալ ընդունել զհանգիտ խորանի քում ի յաւիտեան ի հանգստեան։ Որ ի նախնումն լսարգանէն մովսէս լուսաւորեցեր առաւածային փառօք տեսլեամբ առաւածամեծանըդ քո. լուսաւորեա և ընդմեր լսընդունել ցանկալն, և հանգո ի խո։ Բանիխօսութեամբ առաքեալ առաւածնիմ ձգնողի եւ մօտ քո յիշեա զգիտես պիտանի քո տէր, ես գասուորեա յերանութիւն քո յանմահութեամբ և յանսրտմտութիւն ի կեանսդ ի յաւիտեան։

Փառք քեզ հայր, որ կենարարդ եւ մարմնոց եւ գոյացուցիչ հո-

գեաց. ընկա՛լ զօրհնաբանեալ հո-
գիս յանմահականն քո հանգիստ:
Մարգարէին հօր որդի, որ պատկե-
րանկից եղեր հոգեղինացս ես խա-
չեցար. ընկա՛լ: Ամենազօր սուրբ
հոգի, որ անդորրիչ ես նեղելոցս ես
մխիթարիչ հոգւոց. ընկա՛լ:

ած Ի հանգիստ քո տէր, ուր ամե-
նայն սուրբքդ քո հանգչին. հանդո
զհոգիս ծառայից քոց ընդ սուրբս
քո մարգարէս: Որ ատելագործ
որ լքեր ի դժոխս, զերկուղելս մա-
հու լուծեր, ըզկապեալսն արձակե-
ցեր. եւ զհոգիս ծառայից քոց
հանգո ընդ: Ընդ հոգւոցն ամե-
րոց կատարելոց եւ զհոգիս ծա-
ռայից քոց հանգո ընդ:

ած Ժամանակ դարձի իմոյ ես հան ի
յերկիր. արդ տէր ընկալ ըզծառայս
քո, ես հոգի քո բարի առաջնոր-

գեցէ՛ ինձ ի յերկիր ուղիղ։ Խոս-
տովանող հոգիս, որ ելից զունայ-
նութեան ընթացս աշխարհի. այդ
տէր ընկալ զս։ Ո՛վ վերջնոյ ամուր
մեծի, յորժամ առնես զայցելու-
թիւն քոյոց սիրելոց. յայնժամ
խնայեա՛ ի ծառայս քո՛ եւ հոգի՛։
Գլխաւ տէր ի հոգիս մեր ներելո՛ տէր
ցելոյն եւ յիշեա՛ ողորմութեամբ.
քանզի գիտէ սուրբ այրեան քո՛ են.
ի յորժամ հրաշալի ձայնիւ փողոյն
յառնեն մեռեալքն եւ կա՞ն առա-
ջի՛ սհասուր քո բե՛՛ մին։ Զընկըճ-
ւեալքս յանդգին մեղաց ծռմռուս
ապրեցո՛ ի գեհենեայն ըզդատաւոր-
դութ սուրբ երրորդութեանդ. ի յոր։
Զլուսաւորեալքս ընդունելեամբ սուրբ
աւազանին մի՛՛ բարկութեամբ
խրատեր, եւ մի սրտմտութեամբ
բըդ քո՛ յանդիմաներ. ի յոր։

տէր

Բարձրեալ Թագաւոր յաւիտենից Հայր անըմակիզելն, որ զմիածին Որդի առաքեցեր ի փրկութիւն աշխարհիս մարդկան. աղաչեմք ընդքեզ յիշեա գՀոգիս նըւաստից ծառայից քոց, եւ Հանգո՛ ի քում յարքայութեան. Բանդ առաւած երբեւեք մոռացեալ մարմնով յերկրի քանհանապատեսցես ճշմարիտ, որ ի վերայ խաչին պատարագեալ բարձիր ծերոց գամն անհարատեւ. աղա՛ւ ե՛ բանական ոգիս շնորհացդ բաշխող սուրբ Հոգի ճշմարիտ. որ վերնատունն ծնընդեամբ աւազանին կոչեցեր յորդեգրութիւն ըզտիեզերն. գլխովքեանքըզ քո՛ նուիրեա գՀոգիս նըւաստից ծառայից քոց, եւ Հանգո՛:

տէր

Հայր անըմակիզելն արարչիչ յաւիտենից, սո՛ քեզ կարդամք եւ պատմեմք. Հանգո՛՛՛ զնըւաստեցեալսըն

մեր ի տուրբ անուանդ քո։ Որդիդ մխածին էանկից հօր եւ հոգւոյ. ի մեւանդամ քո գայլատեանն հանդո՛։։։։ Հոգիդ ճըշմարիտ փառանկից հօր և որդւոյ. սպասչանօք աստուածածնեին հանդո՛։։։։

Որ հայրական իշխանութեամբ եւ փառօք գայից ես տէր, նըստեալ ես դատաւոր հանդե՛ր քո առաքելովք. եւ առնես քահանայութիւն քո հաստատեալ ի սուրբ ժողովոյ քում, եւ ընտրե՛ս զօդիս յայծեաց, եւ առնես։ Ա՛րդ ազաչեմք զքեզ քրիստոս որդի աստուածոյ, հանգո՛ զմեր նը՛նջեցեալան ի վերին հո՛ն եր՛թեալ. զի մի դարձցի աչքանակ սմանչեցեալ ի յաւո՛ւրն սհեղ ա՛տենին։

տէր

ոէբ Ծաղումեալքս ի տանճար փառաց սրբոյն Թեանդ խոնարհեալ անձամբըք պաղատիմք, զատաւո՛ր կենդանեացդ եւ մեռելոց քրիստոս որդի աստուծոյ. յայնմ աւուր յանհեղին լուսազարդեալ պայծառացո զհոգիս մեր ներքինցընդն ի վերբինն երեսատեմ ի յա՛յնկոյս ժեան դատն։ Մեծ եւ ահեղ է օր գալստեան քո տէր. յորժամ շարժի՞ն զօրութիւնք երկնից, սարսափկերպ ճառագայթիւք փայլեա ի յարեւելից. յայնմ աւուր յանհե։ Ցորժամ հանկանի փող գալստեան քո տէր, ի յայնկո՛ժամ և երկիրըս գըղդոդեալ վերստաբելջ ըզնըջեցեալսն որ յարդամայ. յայնմ աւուր յանհեղին։

ոէբ Մերձեցայ ես ի դուռըն գերեզմանին, եւ եհաս ինձ ժա՛մանակ

մըտանե՛լ ի յայրդանդ երկրի, յորմէ ստեղծեալ եմք ամենեքեան, բըժիշկ ըմանաոնն ես ճարտարա- պետ. բըժըշկեա զհոգւոյ իմ զհի- ւանդութիւն. այսպէս եւ յո՛յս փըրկութեան մերոյ. Ծղնցի ձեռըն քո պահպան անձին իմոյ, եւ այլ քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յարդարութիւն. բըժիշկ ըմանաոնն ես: Բըղխեսցես առ իս ըզգու- մարդ ամենայն, եւ յաղբե՛ր կենաց լըւացես զանձին իմոյ. բըժիշկ ըմանաոնն ես: Կենցղ անձն իմ օրհնեսցէ ըզքեզ զամե- նայն ատե՛րըս կենաց իմոց. եւ առ քեզ ապա՛ հինիմ հոգի՛ և բանա- ո՛ր հօտի, դարձո՛ զմոլո՛րեալս ի հօտ քո քրիստոնս. բըժիշկ ըմանաոնն:

Ո՛նըկրզըն աստուած սկիզբն արարչութեան, ի հնոցն առեղծեր

ըզմարդն առաջին. գործել եւ պահել յանպատում ի կեանս. իսկ ի սոսնգանել հրամանին զոր տէր, ընկենուս մահու ի վերայ եղեամ, հոգ էր անդրէն եւ ի հող դարձցես. եւ այժմ ապաչեմք զառնդծողն ամենից, ընկալ եւ հանգո զհրաժարեալ հոգիս, յեօթնասաստեղեան լուսեղէն խորանս. ուր ժողովք են սրբոցն ի խաղաղութեան, հոգւով հեզութեամբ յերկնից բարութիւնան. Ոսկի եղեալս անպիտանացայ. գերեցկայարմանդ շինուածոյս քակտեմն. իմաստունքս ի մարեցայ, ի յաչաց մերոց յոր ընկղմեցայ. եւ այժմ ապա. Քոյդն եհաս վերին կոչողին. կոչնատէրն անհեղ կոչողն ահաւոր. դատաւորն անաչառ դատաստանն արդար. հրեշտակք անողոք դատին

զմեղաւոն. եւ այժմ ապաչեմք։

Մեծ եւ ահեղ է օրըն դատաստանն. եւ դողումն առաջի բնմն. ի լսել ըզձայն փողոյն եւ ըզհնչումն սահմանեալ հրոյն։ Սարսանիմամբ սասանի երկիր եւ դողայ ատրաձեք. եւ գաբրիէլ հրեշտակապետ ընդմիեզերեալոյ ըզբարբառ փողոյն. եւ հնգիքն ըզգենուն ի ձայնս պակասն մարմինան։ Թաչըն փայլէ յարեւելից եծիբն պատիկ պայծառ քան զարեգանկն. պայծառանայեն ահ բդմայքն. եւ մեծ զաւրութքն ծածկին, յանդստուեր լինայն. եւ ձանապայմ տուբ խաչն առաջի քո գայ մարբէ տեզի քեզ իջեւանի. ի յայնմ ատուր ահեղին ողորմեա հոգւոցն մեր ի նունջեցեալոցն։

ՀԵՑ ԳԿ

Յոխտեննից ամսուն եւ սրան-
րիչ անճնայնի, որ մանկամնացուածս
կեանքդ ես եւ անմահութիւն.
ըզքեզ բարեբանեմք ամբաւծ
հայրըն մերոց: Որ սպասաւորեալդ
ես ի սերունքէից, զգեցար զծառայի
կերպարանս. ես եւ խոստացար հա-
ւատացելոց նընջեցելոց յանուն քո
ըզկեանս. ըզքեզ բա: Աղդ խըն-
դրեմք ի քէն քրիստոս արարչակից
հօր ես սուրբ հոգւոյն, որ դամա-
ռոդ ես կենդանեաց ես մեռելոց.
զհնձիս նընջեցելոց դասեա ընդ
Գ սուրբս քո. ըզքեզ բա: Ըզսէր
օրհնեցէք. Ալէլուիա: բարձր ա-
րարէք ընդնա յանիսեան: Որ գա-
լոցն է ընդ ամպս երկնից ի նորոգել
զերեսս երկրի. ես զարհուրանէ
ըզնընջեցեալսըն հանդերձ անճնայն
սրբովք. ատա: Մինաբան աղաչեմ

ցու՛ք ըզԼմապա՛տ՛ըն մե՛ր քրիստո՛ս,
զի պարժանի պրատցէ ընդունելեաւ-
սըն մե՛ր մըտանե՛լ ի յարքայու-
ընդ իմանալն կատարեան. ամե՛ն։

Ո՛ր Լսապատրդ ես յաւիտենից քրիստո՛ս անարա՛տ. ընկալ ընձա՛ռայս քո՛ի բարի, ե՛ւ շնորհեա ի յաջակողմեա՛ն քո՛մ դասիլ։ Ո՛ր ունես իշխանութի՛ւն մահո՛ւ եւ կե՛նաց, Հանգո՛ զհո՛գիս քո՛ց ծառայից, ե՛ւ շնորհեա։ Ցո՛րժամ կարդի՛ ամեն՛ս տէ՛րութեանդ քո, եւ Հաստատի սուրբն դարապանութի՛ն. յայնժա՛մ իսկայեա՛ ի ծա՛ռայս քո՛։ ե՛ւ շնորհեա։

ՈՂ

Ո՛ղորմութեա՛նց տէ՛ր քրիստո՛ս ի միասանգամ քո գալստեանն շնո՛րհեա՛ եւ մեր նըն-ջեցելոցըն կալ ի յաջմէ քո՛մմէ՛. որ ողո՛րմած ես յաւիտենից։ Ցո՛րժամ զանմահու-

թիւն կենաց շնորհեաւ, եւ ի կեա-
նըս հրաւիրեա. ընդ կամարարս առ-
ուաներդ քո ընկերացեալսըն մեր
դասաւորեա. որ ողոր: Ընդ սո-
բըս քո դասեա եւ ընդ արդարսըն
պրսակեա ի տեղի անկեալոց հրճ-
տակաց ընկերացեալսըն մեր կար-
գաւորեա. որ ողորմած:

աէր Հայր ամենակիզբն բարեխնամ
մանդամաէր. որ ստեղծիչդ ես հո-
գւոց եւ մարմնոց. յիշեա զնկերա-
ցեալսըն մեր եւ հանգո ընդ սո-
բըս քո: Որդիդ մխածին որ գր-
թաձդ ես աւ ամենեսեան. եւ
խաչիւ եւ արեամբ գնեցեր զքո
ժողովուրդս. յիշեա պգինս արեան
քո տէր, եւ հանգո: Հոգիդ ճըշմա-
րիտ որ այգեւորդ ես անբռնաւե-
լի, եւ լըցուցիչ ամենայն բարու-
թեանց. յիշեա:

Աչընդրեմք ի քէն Թագաւոր փա- տէր
ռաց փառաւորեալդ ի զուարճնոց.
ըզնընջեցեալսըն մեր ընկալ մարդա-
սէր տէր, եւ Հանգո՛ ընդ սո՛ըբս
քո։ Յո՞րժամ գան փառօք հօր գա-
տել զերկիր արպարո՛Թեամն արե-
գանկն. ըզնընջե։ Ո՞ նըստիլ քո յա-
տենի գահաւոր անճե՛ղ քրիստոս փըր-
կիչ մեր եւ յոյս. ըզնընջեցեալսըն։
Ո՞ր արարիչդ ես արարածոց տէր
Հանգուցեալդ ի հրե՛ղէն կառս.
Յիշեա՛՞ զՀնոգին նընջեցելոց մե-
ռոց, եւ Հանգո՛ ընդ սո՛ըբս քո։
Ո՞ր երկայնամիտդ ես առ ամենե-
սեա՛՞ն եւ ներող յանցանաց մե-
ռոց. Յիշեա՛՞։ Ո՞ր միւսանգամ գա-
լոյ ես Հայրենի փառո՛՞ք նորոգել
զնախանտեղծին ծրնունդ. Յիշեա՛՞։
Թագաւո՛ր փառաց քրիստո՛ս ան- տէր
մահութեանց բաշխող. ի փառա-

ուրեմն գալըստեանն քո այժմ նաւուրս ըզնչնջեցեալսն մեր դա- ւանիցդ լինել սրտո՛ց քոց մնդա- սիրամա՛ս պէս. որ են միշտ ի յամօ- փոնաց: Զոր հանապատացեր ընդ սո՛րբս քո, հաղորդել մարմնոյ եւ արեան քո՛ տէր. այսօր ընկալեալ հանգոյ զհոգիս նոցա, կենդանդնե- լով ի կեանսդ յաւիտենից մաղ: Ցոյժամ առնես զհամառօտութի՛ն տէր, եւ տո՛րբդ քո պարծեսցի՛ն ի՛ քեզ. յայնժամ խնայես ի դա- ւանութի՛ս քո, դարմանելով յաջո- ղումեան դառնութի՛ն մարդոյն:

տէր Թագաւո՛ր փառաց քրիստոս յոյս ապրդի մարդկան, անհամանելի քո զօրութեամբդ ինձեր ի յերկնից կե- նագործելով զանարատ ձեռաց քոց ստեղծուածս զապաւինեալսն ի քեզ զհոգիս նընջեցեալոց մեր ընկալ յան-

տ֊ր֊ո֊մ ի կեանս. որ ծրհնիս եր֊
գոլ ի հրեշտէն զբ֊արմնոյն. ի յե֊
րեւիլ հրաշից ապիսահրաշ փայլ֊
մանբ ի քառակերպեան նըշանիբ
քո տէր, եւ զօրք երկնից ի յերկիր
ծա֊ալին. զապա՝ ի հանդունել
փոյթ հրեշտակապետին մեծի, ի
բանալ գերեզմանացըն զաւրհիցեն
մեռեալքն. անապական մարմնով
զարդարին ընդ ա֊ուաջ քո տէր. զա՝
Ո֊ր ի հօրէ առաքեցա՛ր մարդա֊
ա֊ր կարօղ փըրկիչ. եւ բզմեղու֊
ցեալ բզմարդըն բրժըշկեցեր. ո՛ղոր֊
մեա՛ տէր հրաժարելոյս. զոր հրա֊
ւիրեալ առ քե՛զ կո՛չեցեր։ Ո֊ր ի խա֊
չին բեւեռեցա՛ր մարդասէր կարո՛ղ
փըրկիչ. եւ բզցօղ անապական ա֊
բեանըդ ցո՛ղեցեր տիեզերաց. ո՛ղոր։
Ո֊ր բզդըժո՛խս աւերեցեր եւ բզ֊
գերեալսըն փըրկեցեր, եւ զարգե֊

լեամբըն վերածեր ի յոյս կենացըն
յաւիտենից. ողոր։

Եւ անաչի տէր ողորմեան Հոգւոյ
իմոյ բազմամեղի, որ բնակեալդ ես
ի յերկինս եւ յանմարմնոց փառա-
բանիս. յիս մարդասիրեա բազմա-
գութ վերակիչ, եւ փարատեցո
զքաս աչեաց իմոց։ Պահանեցայ
յաղագսորհէ լքեալ Հոգի զկեանս
աշխարհի. եւ մանրմին ունայնու-
թեան դարձաւ ի հող ուստի առեղ-
ծան. յիս մար։ Ցանուր յայնմիկ
մոռնեցայ ի ձեռս սահեղ հրապա-
րակին. եւ ան քեզ ապաւինիմ
առեղծող բնաւից տէր բոլորից. յիս։

Հայեցայ ի բարձունս սո քեզ
կարծող յամենայնի. ընկալ զիս
յարկս սրդարոց անմահածուկ ա-
ջովդ քո. յիս մար։ Ահա ի խա-
ղաղութենէն դարձայ ի հող յորմէ

ստեղծայ. նորոգող Հարուստապետ պարգեւատո՛ւ ողորմութեան. յիս մար։ Ա՛լ կենդանիքս օրհնեմք ըզքեզ քրիստոս թագաւո՛ր յաւիտեանից, որ փառօք փառաւորիս ի յերկնայնոց և յերկրայնոց. յիս։

Փառաբանութիւն առաքեմք քեզ հայր երկնաւոր. յիշեա՛ զնըն- ջեցեալսըն մեր, եւ հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբս քո։ Որ էակիցդ ես հո՛ր եւ հոգւո՛յ տրդի՛դ մխածին. յիշ։ Որ փառակիցդ ես հո՛ր եւ որդւո՛յ հո՛գի՛դ Հըշմարիտ. յիշ։

Որ անըսկիզբն յէութեան եակիր յաշխարհս, մարմնացա՛ր ի կուսէ՛ն յաղագս մե՛ր ոյ պարտեացդ. հա՛ն- գո՞՛ր զնըն ջեցեալսըն մեր։ Որ ի հօրէ՛ լո՛ւսոյ լո՛յս ծագեցա՛ր մե՛զ ե՛ւ կեանք; մխածի՛ն որդի՛ հօր հանա՛- գոյակից. հա՛ն։ Որ ի մե՛ր եւ քա՛ն

ճշ
պշ

ճշ
ուբ

ընդմիտս եւ զերծուցեալ. եւ խաչի հանմբերութեանն փրկեցեր ընտրեալս. հանդերձ։

ճշ Ո՛ր յանէից ստեղծող զհայրէն յոյս արարչութիւնդ հօր բանիդ աստուածդ. Թողութիւն շնորհեա՛ նընջեցեալ-ցդ քոց ծառայից, յորժամ գա՛ս գահոյս եւ զար ձեռս քո ստեղծեր։ Ո՛ր ի՛ հօրէ առաքեհայր-ցար եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն. Թողութիւն շնոր։ Ո՛ր ի՛ խաչն անշընչացար, զմահ ոչ-նչացուցեր զքէշխանութիւն. Թողութիւն շնոր։ Ո՛ր պատանիդ եմ քոց սրբոյ-ցդ, եւ անվախճան բարեաց քոց հաղորդ. Թողութիւն շնորհեա՛։

քկ Ս՛ուտաձ անեղ անժամանակ
դկ հայր անբաւիզն եւ անքանակ, որ-

զոյ պատճառ ծնընդեամբ անճառ հոգւոյն բըղխմամբ անքընաբար. պատչեմք բզքեզ գըմեան երկայնամիտ և ողորմած. ողորմեա քո ստեղծուածոյդ՝ յուսով ի քեզ ընկղճեցեալ։ Բաղդ որ ի ծոց հօր միածին և կենսատու սկըզբնատըպին, որով երկինքք գոյացան աշխարհս լըրիւ հանուանեցան։ Հայցեմք ի քէն սէր և վըրկիչ ամէնողորմ եւ կեցուցիչ. զոր։ Գերագոյն շնորհաց բաշխող երկնաւորաց եւ երկրայնոց, կեանք եւ կենաց տուող հոգի հօր եւ որդւոյ աստուածակից. խընդրեմք ի քէն աղերս բարեաց արքունատնոցդ ծնողաբեաց. ողոր։ Դառնութեամբ ընդ սրտակեցից. զկեանդանատուդ համայնից. երեքըրբեան մի տէրութիւն զհայր եւ զորդի եւ սուրբ զհոգիդ. յոր հան-

գուցեմըն մըկըրտեալ եւ հաւատով խոստովանեալ. ոդոր։ Ե՞րբեմն թիւ կանուխեալ յերիս անձինըս բաժանեալ, աստուածութեամբ միաւորեալ, միով բնութեամբ հաւատարեալ. յորմէ կապեալք եւ արձակիմք եւ վերջնոյն անցոյ կապիմք. ոդոր։ Չէ՞ակիցըդ հօր զորդի փառաւորեմք անլռելի. որ ի քեր յայրգանգ կուսին զաղամայեն առեր մարմին. աղաչանօք աստուածածնին անապական քում ծընողին. ոդոր։ Է՞րեւեցար մարմնով յերկրի որ ի հօրէ անմեկնելի. ընդ հոգեղէնըս բնակեցար ի հրեղինաց երկրպագելդ. պաղատանօք երկնաւորաց փառաբանիչ քոց հրեշտակաց. ոդոր։ Ը՞ստ օրինացըն մովսեսի ընծայեցար ի տաճարին, զի ըզբնութիւնըս մարդկային ընծայես.

ցեա հօր ի յերկինս, խընդրեսուք ձովք սուրբ ձերոնեցին քեւ ի կապից արձակելոյն. ողոր թաղաւորըդ հրեղինաց, որ ընդ մարդկան հողեղենաց չըլքեցար տնօրինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդկաբար. որ վանըն մեր զայս ամենայն ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. ողոր։

Ժողովեալքս ի հրաժարումըն ձառայի քո յաշխարհէ, հայցեմք ի քէն արտասուելով և պաղատիմք զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից հանգուցելոյս լեր ուղեկից. ի յորժեւանս հօր քո լուսոյ ընդունելոյ լեր մեր հանգո՛։ Ի փրկութեան մերոյ սկըզբան մըկըրտեցար ի յորդանան. զոր շնորհեցեր նոր աւազան ի մաքրութիւն մեզ զաց մարդկան. հայցմամբ կըրկին կարապետին մեծին ի ձնունդըս մը-

կըրտչին ի յօմ։ Լռեսաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ դատանեաց Հայր էակից. սղաւնակերպ հոգին իջեալ առ հանմագոյդ իւր հանգուցեալ. ըզմըկըտեալս նովին հոգւով յարդեպրմիթեն հօր հաւատով. ի յօմ։ Խաւար մեզաց հալածեցաւ լոյս գիտութեան քեզ ծագեցաւ. խոյր թուած օձին բըժըշկեցաւ հիւանդութիւն մեր ողջացաւ. կենդանարարդ մեռելոց եւ լուսատու խաւարելոց. ի յօմ։ Ծոգումն անուն առ ի հօրէ որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ, լուսաւորիչ տիեզերաց ընդանս ընտրեալ աշակերտացն. անմահանօք առաքելոցն փոխ յարութեան մեր եղելոց. ի յօմ։ Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ որ ընտրեցեր զմեզ ի հողոյ. նորոգեցեր դարձեալ կըրկին ծնընդեամբ սրբոյ աւազա-

նին. զոր կճցուցեր շնորհիւ քոյին
ի մանկուանէն այն առաջին. ի յոմ:
Հոգւով լցեր զմարդն առաջին զոր
կորսեաւալ խաբեամբ չարին. ըզնոյն
հոգի բանիւ քոյին հեղեր յոգիս
մեր վերստին. նովին հոգւով
սուրբ եւ բարի առաջնոյդեաւ հո-
գոյ սրին. ի յոմ: Զայնեցեր առ
պանդխտիս որով եսուր մեռելոց
յոյս, կենդանութեամբ չնորհքոր-
եայն կենդանիացան որք յաղտանին.
կճնաց ձայնիւ վերջին փողոյ կոչեաւ
ըզսա յայսմ հողոյ. ի յոմ: Ղօղեալ
սարսեաց պահանկ մահու ի կենա-
րար ձայնին լսոյ. սրտագաղես զոյգ
ընդ բանին եւ ըզմեռեալն ըսատ
հրամանին. իշխանք օդոյս այս սար-
սեցին զհոգի սորա ի արգելցեն.
ի յոմեւանս հօր քո լսոյ ընդնդ-
ջեցեալն մեր հանգո:

Ձանապարհ մոլորելոյ եւ ճանապարհի խաւարելոյ. Հրամիրեցեր զձեզ ի յերկնային հարսնեկս քո. ընդ զուարճալից անդ ժողովոյ արժանացու լցաս գասուց. լի լապտերօք մոյծ յարուցանել ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն։ Մերով բնութեամբ զոր լցզիցեալ ի փայտ խաչին բեւեռեցար. լուծանելով զմեզ ի մեղաց ի նախահօրէն կապանաց. լոյծ եւ լցաս ի յանեցականաց վասին քո սուրբ չարչարանաց. լի լապ։ Ցեռ կամաւորդ մահու խաչի եղար ի նոր գերեզմանի. երեքօրեայ յարութեամբ յերկրի նոր ընտեղծեր զմեզ կենդանի. զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու վերանկոչեա ձայնիւ փողոյ. լի լապ։ Ընտեալ կանանցն իւղաբերից եւ ողբայրն արտասուալից,

իբր ըղձեռեալ անյագ աւազից ընկճե-
դանիդ յաւիտենից. վասն նոցին
սուրբ արտասուաց մաքրեա ըզաս
ի յանցանաց. լի լսես: Եաթիեալ
հիանալն ըլծոխոյ ի տեսանել
ըզքեզ ներքինոյ, համեր զհոգիան
նոր ի բանսին կանգեաւ զիշխանըն
մահածին. ընդ հանգուցեալ հոգիս
սըրբոյ հանգո զհոգիս նընջեցելոյս.
լի լսես: Ո՞րախտութեամբ զոյք
երկնայինն յերկնից յերկիր իջա-
նէին. յորժամ յանեաւր ի մեռելոց
լոյս ծագեցար արարածոց. սուրբ
յարութեամբ քո կենարար յարո
ըզամ ի կեանս անմահ. լի լսես:
Զընհանգուցեալ պահանպանացն ի
յերկիւղէ երկնաւորացն, որք ա-
ւետիս տային կանանց թէ մահ
լուծաւ մանկանացուաց. սա որ
մահու քո տընկակից լեցի կենաց

հաղորդակից. լի լաւ։ Պատրաստեալ անմահութեանէն ան կենաւոր սուրբ գերեզմանն, ան զաւետս անգի մարդկան վանչն կենացն յա՛ էժական. գա՛ւառութեա՛ պարտ նոցին ըզնընջեցեա՛լս յօրըն վերջին. լի լաւ։ Ջո՛հաւորեալ նըշան խա՛չին յարեւելից փայլեալ ծագին. հա՛ւատացեալքն ի քո՛ք բերկրին եւ ուրացողքըն կոծեացին. զո՛րկրպագո՛ս սրբոյն խաչին պայծառացո՛ լո՛ւսով նորին. լի լաւ։

ա՛ձ

գ՛ձ

Ո՛հ գործեալ երկնաւո՛րացդ գան անաչի քո նախընծացդ, զընտրեալըս քո ժողովելով քեզ ընդ անաչ բերեն ամպով. ընդ սպասնեացդ օդանպարից խառնեա ընդա՛ սուրբ երամից. գա՛ստաւորեա ընդա՛ վերնոյն երգել ըզփառս ընդ զո՛ւարճնոյն։ Սո՛րսափի՛ն առնե՛ըք երկրի յոր-

ժամ վառօք գան հայրենի, արե-
գական լոյս խաւարի լնւաբնեն աս-
տեղեքն նուաղին. ըզսայ յաւուրն
անեղեկի լուսաւորեա լուսով քո-
յին. գասուրեա ընդայ վեր։ Վէր-
նակաւն զօրացըն պետ վոզէ բար-
բառ անճոռներ, արիք մեռեալք
որք յաղտայ քանզի ահա եկեն
վեռայ. ընդ հարսնացեալ մաքուր
հնուց կարգեա ընդայ ի թիւս սըր-
բոց. գասուց Տիրակաւն յամեռս նըմ-
տիս յարութեծոց երկրպագիս, ար-
գարութեամբ զաշխարհ գատես
վարձս ընտ գործոց հանուցանես.
յայնժամ շնորհեա ողորմութիւն
նընջեցեալս մեր թողութիւն. գա-
ղաղել մարդկաւն ազգ ժողովին
որք յաղտայ ծընեալք լինին, եւ
հրեղինաց գանք երկնային համան-
գամայն վայրաբերին. ի յայնմ ա-

հեղ հրապարակին յիշեա ընդա
յօրն ահագին. դառա. Ծուցանի՛ն
գաղտնիք մանդկան իբանչնչիւր
որ գործեցան. բարեաց գործոցքին
պլատկին չանեաց ի հուն անչէջ
մատնին. յայնժամ յիշեա զարա
բարին, գործըք մեղացըն ջընջեցին.
գառա. Խնամն պրատկ զանա
զանեաչք եւ պատմուճանք լուա
փայլեանք. սուրբ վկայիցն ի գլուխ
եղեալ և արդարոցըն զարդարեալ.
հաղորդս արա հայցմանըք նոցին
ըզառ լուսոյ փառաց նոցին. դառա.
Փառաց ի փառս բարձրանան ա
ջակողմեանըքըն վերանան, յորժամ
լսեն զերանելոյն ձայն օրհնո
լեան ի քէն կոչմանն. նընջեցեալքս
մեր լսեցո զաստուածայինն բար
բառըդ քո. դառա. Քահանայք եւ
ժողովուրդք հայցեմք ի քէն տէր

բարեգնեմ, ընդ նընջեցեալսըն հաւատով ընկալ լըմեզ նովին յուսով, յերուսաղէմ քաղաք վերին յոր ինչ մարգարէքըն ժողովին. փառս վերնոյգ միշտ ընդ նոսին երկրպագեմք եռամեակ անձին։

Ա՛րարիչ ես մա՛րգամէ՛ր ամենայնի՛ւ եւ բարեգո՛ւթ, որ գո՛վեսդ ի սո՛վեխ՛ից տէր գանո՛ւր սպա՛սող թուխեա՛ն. ընդ սըրբո՛ց սուրբ քեր՛ից տէր պընակեա զմեր նը՛նջեցեալն. ողորմա՛ծ տէր ո՛ղորմեա՛ հոգւոյըն մեր նը՛նջո՛ցելոյ։

Յո՛ւժամ գրեա՛լքըն կա՛տարի՛ն որ զայնմ աւո՛ւր մեզ պա՛տուհա՛ցի՛ն. մարգարէի՛ց բանիքը՛ն յայտ գի՛ն ա՛ռաքելոցըն վը՛ճարի՛ն.

ողոր։

Ի վերի՛ն եր՛կաւոյ

բնակարանելոյս հրեշտակաց, ուր եւ
նովք եւ ընդ ինքեանս կանչ ծերա-
ցեալ սպասաւորել, ի դրախտին
ընդ մանկանն պայծառանալ սր-
ժանելոյն. ողոր։

տրն Թագաւորի փառաց քրիստոսի
ոյ ժամանեալ գան ի յերկնից ի
վերայ թեւոց հոգւոցք ոչ հայրե-
նի կերպարանօք. եւ առնեն հրա-
վիրեալոցն մարդկանն. ողոր։

եկե Ի դնել բեմին բազմիլ վե-
ան, եւ առաքեսցին զա-
դարել. գաբրիելեան ի փողն գո-
շել. սուրբք ամենայն անդ հա-
ւանքն. ապրատոց գոյքն բեր-
կրին, ոսկ ընդասնելոցն թա-
խանձին. ողոր։

շող Յորժամ հընչի ի փողոյն լինի
եւ զեւտանիան գիրքն յայտնի.

ձմեռպա՛յին սրբոյ խաչի՛ն յա-
րեւելից վտա՛ք ծագի. հրճշտա-
կա՛ց գո՛նդք ծա՛ւալի՛ն հրճշ-
տակա՛ծմամբ պատո՛վնակի՛ն. ողոր:

Ա՛հեղ խորհո՛ւրդ քահա՛նա- նն
յի՛ն բազկատարած կայ ի՛ վե-
րո՛ւ աւաջի՛ս սո՛ւրբ սե՛ղանի՛ն.
հո՛ւր շինչանի խաւա՛ր մերժի.
սրտամեա՛ղ հոգի՛ քո ուրա՛խանա՛ն.
զի Թագո՛ւհին մեզա՛ց լինի. ողոր:

Ո՛վհե՛ւ պատուա՛ծախօ՛ն եւ տպ
անհա՛րո՛ն ի գե՛ւտացո՛ն. մարգա-
րէ՛քն իսրա՛յէլի՛ եւ քահանայք
հին օ՛րինի՛ն, յառաջապա՛յն մեզ
ծա՛նուցի՛ն ըզպա՛տա՛ւսո սո՛ւրբ
մա՛յածնի՛ն. ի վերկո՛ւրծի՛ն մեզ
յա՛յտնեցի՛ն, յանապատի կե-
րա՛կրէ՛ն. ողոր:

Տէրտամահպո՛ղ ըզ չարչա՛րանո՛ք ուբ
ի յանձն առեր ըզմա՛հ խաչի՛ն. եւ

փայտ՛ն բարձո՛ղ ելե՛ր՛ւ վա՛ն
անդամց նախա՛ստեղծն ։ ողոր ։

ՃԱՐՀՈՒԹԵՑԱ՛Ն զօրք ե՛ւ բնա՛
րի՛ն յորժամ տե՛սի՛ն զտէր իւ՛
խաչն ։ արեգակա՛ն լոյս քո՛ղ
սրբե՛ա՛ւ ե՛ւ լոյս լո՛ւսնի՛ն նըւա՛
ղե՛ցաւ ։ յայնժ՛ղ փառա՛ց աս
տուա՛ծո՛ւդե՛ան յղ խա՛ւար ե՛ղե՛
լինէ տի՛ւ եզերս ։ ողոր ։

Ո՛ւրախացա՛ն սղգը՛ք մարդկա՛ի՛ն
յորժամ լըւա՛ն զքո՛ւ յո՛ւրխնեղ ։
նորանիւտո՛ւ զարդա՛րեցա՛ի՛ն ի
յարո՛ւթեա՛ն տէրը մի՛ւ ածնեղ ։ ողոր

Ա՛ղաչանո՛ք սրբոց՛ խաչի՛ն ե՛ւ
անբա՛սրուա՛ն բարե՛խօսի՛ն ։ ե՛ւ սրբ
բո՛ց աստուածածնի՛ն ե՛ւ յովհա՛ն
նո՛ւ կանգնե՛ա՛ի՛ն ։ ե՛ւ սրբոց՛ն
ստե՛փա՛նոսի՛ն ե՛ւ առաքի՛ն մա՛ր
տի՛ւ րոսի՛ն ։ ե՛ւ սրբոց՛ լուսա՛ւոր
չի՛ն Հայաստա՛նեաց Հայրա՛պե՛

ոմն. եւ սըրբո՛ց աւա՛քէն՝ց
եւ հանմո՛ւէն մա՛ւ րսո՛ւ րուաց. ոզոր։

Ես անայի՛ւ ի վերանալ յինէ՛ն
ա՛ուրց հմոց, յո՛ւ վ երթայցեմ.
եւ ես այսօր. յաւաջի՛ն օրհեվանին
զո՛ր ոչ գիտէ՛ր. օգնեա՛մ՝ եւ ինձ
քրիստոս այսօր յաւաջի՛ն ձանա՛
պարհին. եւ ի վերանգամ զա՛
լատեանըն քո՛ օգնեա՛մ՝ ինձ։

Ելին ե՛հա՛ւ ս օր վանհաձանի հմոյ.
լայո՛ւ ան ոզբո՛ւն եւ աշհարհո՛ւն.
սի՛ւ րս հմ խառնվե՛ցան յինս, եւ
անկե՛ր իմ ցանմաքե՛ցան. օգնեա՛ւ։

Ի մա՛հի՛ւ ձս իմ զարհո՛ւցին
զինս պահանջո՛ւ զ հոգո՛ւյ հմոյ.
առնե՛ւ զինս ձանապարհ հե՛
ռաւո՛ր, զոր ոչ գիտէ՛ր. օգնեա՛ւ։

Նայե՛ցա՛ւ յ և ոչ ոք էր որ օգնէր
ինձ. սպասե՛ցա՛ւ յ յաստուած
փրկութեան հմոյ. ցրնծացէ՛ւ

հոգի իմ յաղթայութեան քում. ողնեա՛ ։

Գթութե՛ա՛ յ ես ի գիր կենդանու թեան. ես մեկնե՛ցա՛ յ երթալ առ արարիչն երկնի և երկրի. ողնեա՛ ։

Ցանկասու՛ր ես յանե՛զ լու ծյն հեռացա՛ յ իմմէ խաւարայրն . ճաշակեցի՛ զմանն հաճելի պտուղն . հոգանա՛ յ պահակեր բանե՛րս առիջոցիդ . ողնեա՛ ։

Ցանկասում՛ն հոգեցյս ի մարմնոյ, ի քակո՛ զ գերեցիկ շինուածոյս, զարհուրի՛ մ ի սպանանելեաց խաղա՛ւորին, թէ պահանջէ՛ զոտաղանդ պատուիրանին . ողնեա՛ ։

Կուսածի՛ն մարգացեալ առաստաւած իմ յիսուս. յայնմ աւ՛ր էր ահեղ առենին զգինս արեա՛ն

քն մի դատապարտեր. ծգնեա՛ք։

Սնակալի՛ք է օր վախճանին եւ սկի՛ք ղ օր դատաստանին. յայնմ աւո՛ւր սկեղ ատե՛նին զգի՛նս պրեա՛ն քո մի անտես առներ, զի պատկե՛ր եմ բաներդ ստե՛ղծողդ. ծգնեա՛ք։

Զսկսա՛ր դատաստան դատաւորիդ տես, եւ զարհուրեցա՛յ. զի անպատրաստ եգիտ զիս ի հրամանա՛յ քոյ Թագաւոր յաւիտենից. ծգնեա՛ք։

Ա՛ստուածդ՛ի՛ն անպատ մայր տեառն եւ կոյս սուրբ. բա՛ր բեխօսեա՛ք առ որդի՛ն քո միածին, զի փրկեսցէ՛ք զմեզ ի սպառնալեացդ գեհե՛նեայն. եւ պարգեւեսցէ՛ մեզ զերկնից զարքայու՛թիւնն. եւ հանգուսցէ՛ զհոգիս մեր նրնջեցեալսն. ծգնեա՛ք։

ԿԱՐԳ

ԱՒԱԳ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՑ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԱՃ

Ի՛ րգեացո՛ք երգ նո՛ր սուրբ ձո՛ւ փրկչին մերոյ, ո՛ր փըրկեա՛ց ի թըշնամո՛ւէ ծառայութենէ ըզմեզ հըզօրն բա՛ր կարո՛ղութեամբ. և սպրեցո՛ց փառաւորեա՛լն փառօք: Դո՛ւ յանձն առեր սո՛ւրբ ծնանի՛լ ի խո՛չ վսեմն մեր, եւ ընդ նմին բե՛ւեռել ըզհըմնութիւն մեզանց մեղաց. վասն որո՛ց երկրպագեմք եւ վերօրհնեմք ըզքո՛ զանճառ խո՛նարհութիւնդ: Զո՛ր ընտրեա՛ց սո՛ւրբ ծնանիլդ յամենայն ազգաց երկրէ ծընանի՛լ ի նմանէ, սպրեցուցանե՛լ ըզմեզ կռոցն ի պաշտօնէութենէ. որպէս գաւառա-

ծանեալ միշտ փառաբերեցուք։
Այլեցա՛յ եւս յամենայնի՛ւր ի քո նայ
անօրէնութիւնդ. եւ երկիւղի՛ւ
փառաբերեցից ընդքե՛զ քրիստոս։
Ի՛ խաչի՛ լեր քո մեռա՛նել ըզմա՛հ.
եւ յաղթեալ կո՛ղմի քո սիեզերաց
պղծեցեր զա՛նմահութիւն։ Ա՛ս-
տուածա՛ծին անապա՛տում կոյս աս
քեզ անպա՛տմելիք. բարեխօսեա՛ մա
քրիստոս վասն ա՛նձա՛նց մեզոց։
Հրամ աստուածութեանդ քո հաւք
քրիստոս այրեցեր ըզդրո՛ւնքս դը-
ժոխոց եւ լուծեր ըզմահ եւ զան-
մահութիւն պարգեւեցեր աշխի՛
մարդկան։ Ձայգո՛յդ անմահա՛-
թեան ճաշակեցա՛ք եւ տեսա՛ք զի
քաղցր է ուղիղ ես տէր. և վասն
ամենեցուն փրկութեան ելիր
յաշխարհս։ Սրբոյ հոգւոյ աստուա-
ծանելին բարեխօսութեամբ պար-

դեւեա՛ երկրպագուացս անէ՛նա-
սուբբ երդնդո՛վթեանդ գյարու-
թիւն յուսոյ կենացըն յաւիտենից։

ծան Ո՛անեայք ըզքեզ քրիստոս Թա-
գաւո՛ր յաւիտե՛նից, եւ սէնայք
ըզքեզ իշխան մահու և կենաց. զի
դո՛ւ ես ասէր, եւ շինք այլ ո՛չ բա՛ց
ի՛ քե՛ն։ Ա՛ջոմ քո բարձրե՛լոյ առցե՛ս
ըզվէ՛ժս ի մերձնամո՛յն, եւ նե՛տըք
քո ա՛րբցեն զարի՛ւն նոցա. զի դո՛ւ։
Ո՛ր յարեա՛րդ ի մեռե՛լոց նորո՛գե-
ցեր զա՛զգըս մարդկան. սրբու-
հո՛յն ազաչանո՛ք հաստատեա՛ զՀի-
մունս ե՛կեղե՛ցւոյ սրբո՛յ քո. զի դո՛ւ։

հաս Հաստատե՛ալ իմ լեր ասէր,
որ յանդի՛ծ խաչիւ քո ըզդիժո՛խս
աւերեցեր. քանզի յարեա՛ր երեք-
օրեա՛յ, զանկեա՛լըն կանգնեցեր զա՛-
դամ։ Օ՛գնեա վերկրիչդ ա՛ստըւած
պա՛տճէլոցս ի խա՛չ քո, յուսոլա՛ցս

ի քեզ տէր. եւ փրկեա մխայն բանբերատ ի վտանգէ զանձինս մեր։ Մխայն օրհնեալդ ի կանայս, մայր եւ միշտ կոյս եւ իմանալի լոյս. ձգնող արանցին մերոյ անդադար բանբերանեցու։

Ո՛ գիշերայդ կանխելոյ վերծին- գիշ
նեմք լուքդ քրիստոս ամպուած, որ վասն մեր խոնարհեցար, յանձն առեր զամենայն եւ խաչի համբերեցեր։ Նուաստութեամբ ի հրամանդ քոյ մխայնաւոր մխապատուոյ ամպուած, որ ըզմահն լուծեր գիշխանութեան. յանձն առեր զաւետարանական մեծաւք պարծած կենցաղ սրբեալ հին աստուածութեն կոյս եւ մայր եւ բնակարան աստուածութեան, վերծինեալ յաւետեան ամպելական քարոզութեանց։

եաս

Յոյս և յարութիւն ազգի մարդկան քրիստոս ասելաւ, զհիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ կենդանացո, որպէս երբեմն զեղեկիայն։ Զչարչարանսն եւ զմահ յանձն առեր կենդանասուռ ամենեցուն. զհիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ աւասլացո. որպէս։ Ա՞ւ քեզ սպանի՞նիմք խորա՞ն եւ տանջա՞ր անսո՞ւոյ բանին մարիամ մայրն ե՞ւ կոյս. բանբեխօսեա՛ առ քրիստոս վասն անձանց մերոց։

օրհ

Զփառաւորեալն յաւետեայն աբրահամոյ, և ի ծագաց վիճէ ի ծոպս երկրի զերկնապագեանն. զմարմնաւորեալ բան ի կուսէն, ձայնիւ երգով օրհնեսցո։ Որ գիտեալ գայ յեզովմայ բարձրացեալ փոշով. յարուցեալ ի պատերազմ ընկերաւոյց զանեբեւոյնն ամաղէկ. զի-

ջեաւ բանն ի գըժոխս ձայնիւ եր։ Ծաղումն ի հօրէ փառակից սուրբ հոգւոյն, կենդանութիւն ազգի մարդկան, որ յանբան ոչսօր ի մեռելոց. զհամբարձեալ բանն ի յերկինս ձայնիւ երգով օրհնեցո՛ք։

Որ լուար առաքեալ գոչմանըն նեղ յոլեանու յորովայնէ կիսոն, ապրեցո՛ զիս յաներեւոյթ թըշնամւոյն փըրկիչ գոլով, որ ներսոհս ի քրովբէականն յանձոն։ Որ ընտրեցեր քեզ վերըսոն ք՛արոզող նենոէացւոց զյափըշտակեալն ի կուռն երկբօրեայ բնմամբ ի գըժոխս. եւ զիս ըզգամաւեղս արձանկեա՛ ի կապանաց մահու ի կեանըդ յաւիտեանից։ Ակեա՛զ ի փըրկութիւն ըստեղծուածոց քոց, պատկերանկից եղեր հոգեղէն մարդոյն ըզմեզս

ըսպաներ, եւ զմանկն գերեալն
ազատեցեր ի մեզմց։

ՃԻ Հինգշաբն զօրք երկնից ընդ քո
յանձն առնուլ ըզծառայի ըզկերպ,
եւ մարգալէն զարհուրեալ ասէր.
լուայ ըզլուր քո եւ երկեայ. նայեցայ ի գործս քո եւ զարհուրեցայ։
Քանզի դու որ յառաջ քան զյա-
բիսեռաներս որդի հօր ես եւ հոգւոյն
փառակից, եկեալ ի մէջ երկուց
կենդանեացն երեւեալ. բարձրացար
ի խաչին առնելով զհեծելութիւն
փրկութեան. քանզի լուծեալ ես
զեն երկունքիք մահու։ Երեւեցար
ի փրկութիւն բառնդծուածոց քոց.
ոչ մեկնելով ի հօրէ յանձն առեր
կամաւ զխաչն եւ զմահուն. եւ
յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ. քանզի լուծեալ եղեն երբ։
Ա՛ստուածածնի՛ն անհարսնացեալ

սրտում. ընդքեզ աղաչեմք անդա-
դար ձայնիւս, որ զեանկ բանըն Տօր
ի քեզ կրեցեր, եւ ծընար անճա-
ռապէս. սո նա միշտ բարեխօսեա
վանն ամենեցո մերոց։

Ընդեցէք տեառն երգ նոր եւ ակ
օրհնեցէք զանուն նորա յայտնա-
կան օրհներգութեամբ. զի նա փա-
ռօք է փառաւորեալ։ Որ սեամբ
հրոյ եւ ամպոյ առաջնորդեաց ժո-
ղովրդեանն Իսրայելի ի յանա-
պատ. եւ ընկղմեաց զհպարտսն
զօրքն Փարաւոնի ի ծով կարմիր. եր-
գեցէք տեառն երգ նոր, զի նա։
Ընդքեզ աղաչեմքիք հանապազ սիրբ
աստուածածնին. բարեխօսեա քրիս-
տոս աստուծոյ մերոյ վիրկել զը-

մեզ ի փրկութենէ եւ յամե-
նայն վտանգից մերոց։

Նայ Այլեցայսուքն ժողովուրդք ի պահանջելիս ամուսնոյ մերոյ. ունկնդիր լերուք հնազանդութեամբ քրիստոսի, եւ ի մեռ առէք զպատուհասն ճշմարտութեան. զի նա է յոյս հաւատացելոց։ Էութիւն անեղ անբաժանելի բանն առաւած կամաւորութեամբ յանձն էառ ըզմահ խաչի, եւ թանձեցաւ ի նոր ի գերեզմանի. եւ յարութեամբն իւրով շնորհեաց մեզ կեանս յաւիտենից։ Որպէս լեր մայր անճառ լուսոյ մարիամ սուրբ ամուսնածնին. քանզի ի քեզ կրեցեր ըզՏէր աստուածնութեան լուսեղէն տաճար ամուսնոյ բանին. սո նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

Հուր բորբոքեցաւ ի զօրութենէ հուր
խաչին քո քրիստոս, կիզելով ըզԹշնամին ի վերայ երկրի. որ հակառակէր ըստեղծուածոցդ ձեռին քո՝ կորնչելով քո ի դժոխոց գերապանծ իշխանութեամբ յաղԹեցեր մահու հզօր զօրութեամբ, կենդանարարելով զմարքոնեայն առ ի նմանէ. Ծանուցար տիեզերաց առնեաց եւ մարդ գոլով. մարմնացար ի սուրբ կուսէն ի փրկութիւն աշխարհի մարդկան. միշտ փառաւորեալ յանմարմնոց զինուորութենէ։

Ի սուրբ երրորդութենէն ծնաւ ծան
նեալ որ յառաջ քան զյաւիտեանցս բանն աստուած, ի հայրական ծոցոյ խոնարհեալ վասն մեր, եւ ոչ ունէր այլ աստուած բայց ի նմանէ։ Որ բանիբացեալ բազկաւ ի վերայ խաչին խորտակեաց զպատճա-

տամբ զմիմեանմէն. իջանելով ի տու-
բինա ազատութիւն շնորհեաց նըս-
տելոյն ի խաւարի. եւ ոչ ոք ինչ։
Ա՛նարատ տաճար աստուծոյ բա-
նին, որ զգնախամօրն եւայի զա-
նէծսն բարձեր անձառելի ծընեղե-
դեամբն ի քէն. սո նայ միշտ բա-
րեխօսեա վասն անձանց մերոց։

հաս Սիրտ իմ հնաոտեցաւ ի քեզ հաւատով քրիստո՛ս աստուած. եւ բարձրացաւ յոյս իմ ի փառըս քո. որ յանձառելի ծոցոյ հօր խո-
նարհեցար վասըն մեր. եւ երեւեցար մարդ ճշմարտապէս։ Որ զկեն-
դանարար մարմին եւ զարիւնըդ քո բաշխեցեր քաղցելոց. եւ ի խաչին բացեր ըզկողահոս աղբիւրդ, ար-
բուցանելով սիեզերաց զանմահ-
հոգեթիւն ի ճաշակմանէ մահաբեր պըտղոյն։ Սոյր քրիստոնեի եւ քնա-

կարան բանիւն ատուծոյ, անհա-
տութեան խորհըրդոյն ըսպասու-
ցանել, միջնորդ եղեր ատուծոյ
եւ մարդկան. ամե նա միշտ բարե-
խօսեա վասն անձանց մերոց։

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս ատա- պիշ
ծած, սա քեզ հոգի իմ աղաւօսէ.
ի յերկրի երեւեցար ինձ զերեսըս
քո։ Զոյով պատուական խաչիւ
քրիստոս սատնեած, եւ հրաշափառ
քո ամաւօսու յարութեամբդ ե-
րեւեցար ինձ զեր։ Հնազոյն ըզգես
հոմանացեալ միայն սըրբոհի, ծը-
նար ըզբանն ատնեած զանձամբե-
լոյ հօր ծընոնդ, եւ յայտնեցար
միութեիւն երրորդութեանն։

Ա՛զաչեցի ըզբազմութիւդ սա- եսա
տեած, եւ լուա ձայնի խնդրո-
ւածոց իմոց, զի նուաղեցան աչք
իմ ի սեսանելոյ, եւ յինէն վա-

բառեցոյց զքաւս անձին իմոյ։ Զմտագնա՛ցն՝ երկն քրիստոս բարեբանեցէք, որ ի յանձն էառ զմահ խաչին եւ խափանեաց զմահու թագաւորութիւն. եւ յինէն փա՛փաքացի՛ն՝ յօգնութիւն սուրբ աստուածածնին. եւ աղաչեա զմեզ ի քէն զմանրամասնեալ բանն ասացեալ. զի յահաւոր եւ ի մեսան՝ գամ գալստեանն իւրոյ պարգեւեսցէ մեզ ըզկեանսն յաւիտենից։

օր՟ Ա՛ստուածդ երբեք ցաւս մարմնոյ, սպրեցո՛ցանել զազգս մարդկան կոչեն ի պաշտօնութիւնէ. նմա մի այնոյ երգե՛ցող։ Քրիստոս բեւեռեցաւ ի խաչին, և ելոյծ զդատապարտութիւն սգամայ նախաստեղծին. նմա։ Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, և յարոյց ընդ իւր զմ-

գամ, զանկեանն ի պատրանաց.
նըմա միայնոյ երգե՛ցուք։

Նեղ

Ա՛ստուած զքեզ փառաւորեմք
ար ի յերկնից խոնարհեցար. ծա-
ռայի առեր ըզկերպարան. եւ ըզ-
տիեզերս ազատեցե՛ր ի մեզաց։
Զմարգարէն ապրեցուցեր ակր ի
կետէն արպէս մարդասէր. որ նը-
շանակէր ընգո՛ի ի մեռելոց գերե՛ք
օրեաց յարութիւնդ։ Զհայր փա-
ռաւորեցո՛ւք եւ որդւոյ երկրր-
պագեցո՛ւք. եւ սուրբ զհոգին
հաւատացեալքս աւետեքեա՛ն օրհ-
նե՛ցուք։

Ար

Ո՛ր անքընին՛դ ես յեւթեան
ընդ հօր անբաժանելի բանդ ան-
տրւած. խոնարհեցար ի լրումն ծ-
րնանց եւ մարգարէից, եւ ի վէջ
երկուց կենդանեացըն բարձրա-
ցեալ եղեր ի վերայ խաչին, զոր

յառաջն էրգեաց մարգարէն ամ-
բաւմամ։ Որ ի կառըս քերովբէական-
նըս վերանըստեալ հանդչէիր իս-
կակից հօր և սուրբ հոգւոյն. հա-
ճեցար եւանել ի կառըս հոլեղէնս,
եւ հեծել ի թեւամբըդ քո փրկե-
ցեր ըզտրեգերս, վերականգնելոյ
զանկումն ազգիս։ Որ առաքեցեր
զերիվարըս քո սուրբ ըզմարգարէն
աւետարանել ըզկենսաբեր տնօրէ-
նութիւնըդ քո ի սրբոյ կուսէն.
եւ երեւեցար մարդ ճշմարտապէս։

Օրհնեսցուք ըզտէր որ ծրհնեա-
ցըն զիսրայէլ, եւ փրկեաց ըզ-
ժողովուրդն ի ձեռանց փարաւոնի
՝ա՞ մենազօր եւ սքանչելի փառօքն
իւրով։ Տէր խորտակէ զպատե-
րազմունըս տէր է յոյս անուն նո-

բա՛. ո՛ր վրկեաց զամենեսեան ի ձեռանց նեղչաց իւրեանց ա՛մենաքո։ Բարեխօսեա վանքն մեր առաուածածնի՛ն մարիամ, ո՛ր ծընար զեր ա՛ստուածծ ո՛ր հովուէրքն զիարայէլ. ա՛մենաքո։

Ա՛ստուածծ խօսեցաւ ի բարձանց, լեա՛րք բը՛նակիչք երկրի, ո՛ր եկն եւ վրկեաց զամենայն ազգածծս. զի զանո՛ն տեառըն կանդա՛ցուք, և տո՛ք օրհնութիւն ի բարձունս։ Նո՛ր իսրայէլ կոչեցա՛ք ի քրիստոս, եզա՛ք բաժի՛ն տեառն և ժա՛ռանգակից քրիստոսի. զի զա՛ւ ի՛ վեմէն կենդանո՛ւթեան ճաշակեցա՛ք զի՛ քաղցր է տէր, եւ յիւղ սրբութեան օծա՛ք հաւատով. զի զա՛ւ ի՛ քեզ եմք ապա՛ւինեալ ո՛ր մայրդ ե՛ս և ա՛ղախի՛ն քրիստոսի. լեր բարեխո՛ս վասն մեր, զի զա՛։

նայ

հուր

Աքանչելի հուր աստուածո-
թեան քո տէր տարածեցաւ առ
հասարակ ընդ տիեզերս. եւ հր-
դեհեալ բոցակիզեաց ըզպատրանս
նախաստեղծին. զի զամենեսեան ի
վերակոչեաց ի մահուանէ յանման-
հութիւն: Ցայգուդ անմահա-
թեան ճաշակեցին սուրբ առաք-
եալքն. եւ լցին ըզտիեզերս ա-
ւետեօք սուրբ յարութեանն. զի
ընդ նոսին վայելեսցո՛ք յանվախ-
ճան ուրախութիւնն: Որ ըզհուրն
սաստուած յորովայնի քումմ ընկա-
լար, եւ ծընար անճառապէս զկե-
նագործն ամենեցուն. բարեխօս
ըզքեզ ունիմք որ երանեալդ ես
ի կանայս:

ձան

Ցանեաք ըզքեզ տէր էակից հօր
եւ հոգւոյն, որ վասն մեր խո-
նարհեցար ի յերկինից. ձանեաք ոչ

այլ սատանայ էր ի քէն։ Զանեաք ըզքեզ քրիստոս որ ի խաչին կեր ռեցար, եւ հեղմամբ արեանդ քո փրկեցեր ըզտիեզերս. ձանեաք։ Որ զմահապատն ամենեցուն յո՛ւսկայնի քում կրեցեր սըրբո՛ւհի մայր ես կոյս եւ աղախի՛ն քրիստոսի. բարեխօսեա՛ առ տէր վասն մերոյ փրկութեան։

Հաստ

Հաստատեցաւ սիրտ իմ ի տէր եւ բարձրացաւ յոյս իմ ի քրիստոս. ընդ նըշտես ի քրմիքեանսն ամեհոտ. հաստատութիւն իմ լեր տէր քոյով յարութեամբ։ Որ զանհնարսն բազուկըս քո տարածեցեր ի վերայ խաչին. ժողովել ըզհեռացեալսն ամենակարող զօրութեամբդ. հաստատո։ Ցոյս մեր եւ ապաւէն մայր տեառն ես կոյս առաքեալ, որ հոգւոյ աստուածորութեանն

ոչ բոցակիզեաց զքո սուրբ զորավայն. բարեխօսեա՛ առ տէր վասն մերոյ փրկութեան։

ՁԻ Ի՛ գիշերոյս կանխեցից փառաւորել զքեզ աստուած, որ վասն իմ խոնարհեցար ի յերկինից. արա՛ր զխաղաղութիւն ի յերկինս եւ ի յերկիր։ Տքնող խնդրող թեան քրիստոս որ զդատաւկնիք մահու լուծեր ի վերայ սուրբ խաչին. եւ հաշտեցուցեր զհայր ընդ այրածս. այրեր զխա։ Փառաբանական հօր եւ սուրբ հոգւոյն, որ լուսափայլ յարութեամբդ քո կենդանարձեցեր զայգս մարդկան. տուր մեզ տէ՛ր զքո զխաղաղութիւն։

ՁԽԱ Ջերկիւղ քե՛ զ մաղթեմ հառաջմամբ սրտի իմոյ, որ վասն իմ խոնարհեցար ի յերկինից. յոյս կենդանութեա՛ն և փրկութեան

հմոյ տէր։ Ո՛ր ի խաչին բարձեր զգառամկնիկ մահու, տնտրածելով ըզբաժակս քո. արձակեա եւ զիս ի կապանաց բանսարկուին. յոյս կենդանու։ Ո՛ր յամենայն ազգաց երանեցեալ սրբեցեր եւ կոյս մանիմ. աղաչեա զառ ի քէն զմարմնանալն ասելով, ապրեցուցանել զմեզ ի սատանայէ։

Չեկեալն ի փրկութիւն մեզ ըզբանն ասելով, խորհրդով տօրէնութեամբ նոր երգով օրհնեցո՛ք զանուն նորա. զի ի բարձունս է փառաւորեալ յանմարմնոց։ Չխաչեցելոյն պատճառ զքաջութիւն, որ գոչմամբ ձայնի ըզպատերազմըն չարին վանեաց. եւ մահուամբ զմահն կենդանին կենդանագործեաց. զիջելոյն ի գերժոխս վերացեաց զհոգիան։

օրհ

Ուրախանայիր զօրք երկնից ի վերուստ. քանզի ցօղն անապական ի քէն հեղեալ միշտ կոյս, եւ մայր քանին տրնտեսութեան, լուսածին անմահ ծագելով ի մեզ զարդարութեան արեգակն։

նեղ Ի նեղութեան իմում աղաղակեցի առ տէրն կենդանւոյ, եւ լուաւ ձայնի աղօթից իմոց, եւ եհան զկեանս իմ յապականութենէ։ Ցորժամ բնկայ ես ի խորս անդրնդոց, ըմբռնաւ ցայ ի ժանիս վիշապին. եւ փրկեաց զիս փրկիչն աշխարհի. եւ եհան զս։ Միայն ծրհնեալ սրբուհի ի կանոյս, բրնա կարան և առաքեալ արարչին. բարեխաւսեա առ տէր վասն անձանց մերոց, զի փրկեսցէ զմեզ ի սպառնալեաց գեհենին։

Լ՚ուայ զգաքանչելի տնօրէնու-
թեան քո ըզմեզ. քանզի անճա՛ռ
բանդ առաւած մարմնացար ի կու-
սէն, վե՛ւ բածեր ըզքեզ ամե՛ն
դամայ. եւ զարմացայ ընդ քո ընդ
անհաս մարդասիրու-թիւնդ։ Մար-
գարէին ձայնեա՛լ ըզքո՛ քաջու-
թիւնդ, ասէ՝ երբ՛ դու ի կատ-
քո փըրկու-թեան. ե՛ւ խաչիւըն
ջանկեա՛լ ըզգլուխ վիշապին, սո՛ւրբ
յարու-թեամբդ ըզմեզ կենագոր-
ծեցեր։ Ուրախացիր սրբուհի՛ եւ
միշտ կոյս. քանզի որ ի քե՛զ մար-
մնացաւ զքո՛ծոխս աւե՛րեաց, սո՛ւրբ
ե՛ւ անհամեմա՛տդ ի կանայս.
բարեխօսեա՛ սո՛ւ տէր վասն ան-
ձանց մե՛ղաց։

կ Փարաւոն հանդերձ կառօք ընկղմեցաւ ի հովսէս ջուրց. եւ ծրտիքն իսրայելի՛ գնացին ընդ ցամաքն ի՛ միջ ծովուն։ Ցորժամ հերձեաց մովսէս խաչանիշ գաւազանեն, պատուեցաւ անդո՛ւնդք, եւ առնչորդէր նոցա անմիկնելի լոյսն։ Սա է բանն ասացեալ որ յառաջ քան զյա՛ռաջ եան տեառնն. անճառելի գալստեանքն իւրո՛վ յայտնեցան տիեզերաց ծրնեա՛լ ի կոսէն։

նայ Ի յերկինց խոնարհեցար եւ նայեցար ի սքանչե՛լիս օրինաց քոց տէ՛ր. կենդանութեանց տրտղ ա՛զգի մարդկան։ Կակ փայտ խաչի քո կենաստու գաւազան զօրութեան յայտնեցաւ տիեզերա՛ց. եւ կիր կամաւ ի խաչ վասն արարածո՛ց փրկութեան։ Ուրախ լեր մարիամ նորատունկ բանասանն, երկնա-

բերձ աշտանաւոյ, ձոյլ ոսկի եւ ճեմ-
մարան բանիւ՝ ասեմ ծոյ։

Հրամ աստուածաբեմանելոյ քո հատ
քրիստոս ինձ ի տունի վայրըն
մահու, եւ ընկնիցես դիմոխոցն այ-
րեցեր հնձօրեղապէս. զքեզ բա-
րեբանեմք ընդ հրեղէն օրհնա-
բանեն։ Որ տընկեցար յերկրի որթ
ճըշմարիտ, եւ ճըմլեցար ի խաչին
ողկոյզդ անբասիւ յուրախութիւն
ամենայն տիեզերացն. զքեզ բա։
Որ ըզհնձան աստուածդ յորովայնի
քումմ կրեցեր անբոցակէզ մորենի.
դառնաճաշակ պըտղոյն քաղցրա-
ցուցիչ. ըզքեզ ունիմք բարեխօս
առ տէր վասն անձանց մերոց։

Դու ես անտրեւած անձառ ծան- ծանր
նուցար մարգարէից. եւ մինամիհի միշտ
երկրապագեն ամենայն հաւատաւ-

ցեաւք։ Ար զծրմեմբ բազկի քո խընդրեցեր ըզկեժս յանօրէնից, եւ հանատուեցեր զհաւատոյցեալքս ի քեզ. նըշանաւ խաչիւդ ազատեցեր յաւխտենից ի մահուանէն։ Անդ խընդրեմք ի քէն Թագաւոր փառացդ քրիստոս. ազաչանօք սըրբուհւոյ անարատ մօր քո եւ կոսմ անպիցո ըզմեզ յաւխտենից ի մահուանէն։

հաս

Հաստատութիւն իմ լեր տէր եւ յոյս փրկութեան, որ զանազչին ազանէցեր ի մեղաց. նորոգեա եւ զիս զապականեալս մեղօք։ Ար յանօնի կացեր անպատուդ կողին պատրանօք, եւ արբոցեր մեզ ի կոզահօս ազեցիդ. նորոգեա։ Ա՛ստուածածին անարատ մայր տեառն եւ կոյս մարիամ, որ եղեր ընդունող բանին աստուծոյ.

բարեխօսեան սո՛ւրբ վարդապետին մերոյ ներսիսեան։

Ո՛վ պիշերայց կանխեալ վերծիտ- պշ
նեալ զանձամբ տնօրէնութեան քո խորհուրդ, որ վարդն մեր խոնարհեցար ի յերկինից. խանդաղացո՛ զբռնակեալս մեր միայն մարդասէր։ Որ բանձրացար ի խաչին յաղագս դատապարտութեան ադամայ, եւ բանձեր զգիշաբեր անիծադրութիւնն հեղմամբ արեան քո սրբոյ. խանդաղացո՛ զմեզ։ Որ ի վեր քան զբերմակեալսն երեւեցար աստուածային մարմամբ. տաներկոյ յոտվայնի զանխմանալի զբռնութիւնն. բարեխօսեա՛ սո՛ւրբ վարդապետին մերոյ ներսիսեան։

Ա՛նհամ խնդութի՛ւն որ կամիս բաա
զկեանս անմեռոյն մարդկա՛ն որ կարդան սո՛ւրբ քեզ. լո՛ւր աղաչանաց

մերոյ եւ նորոգեան հոգւոյ փրկութեան։ Որ զառաքեալսն բարձեր ի մարմնոյն եւ զեկեղեցի, մշտնջենաւոր ցուցանելով նրսա զհոգեւորական աճումն յԱստուածութիւն. լուր աղա։ Ա՛նոխակալ եւ բարեգութ, բարեխօսութեամբ սրբոյդ անարատ մօր քո եւ կոսմ լուր աղաչանաց։

օրհ Զանազան ամենեցուն օրհնեն սրբոյդ բանակաւն կենդանութիւք. յորմէանկաւն երգով եւ մեք օրհնեցուք զանուն նորա։ Որ ի վերայ խաչին զառաքելոցդ լզեալ նահատակութիւն բրնութիւն. յորմէանկաւն։ Ա՛նարատ տաճար անվայրապակ բանին աստուծոյ մարմամբ սուրբ կոյս, բարեխօսեա առ տէր վասն մերոյ փրկութեան։

հեղ Ա՛նապականութեան անգնիւր

եւ ի մեհս կեանք ըզքո՛զ ծա-
նեան հրանիւթիցըն սեռք եւ բա-
նակա՞ն կենդանիք, ո՛ր ըզյունիսն
ի կիսէն կորզեալ ստուգեցեր։
գոխասանական ձայնիւ եղանակե-
լըք քեզ զերգս օրհնութեանն ներ-
մուծանել բանի՞ զ աստուծոյ։
Յանապատիցն ելեր արմատ փայտին
մանկտրեա՞լ ընդքեզ անհրապեր
հրամանք եւ սերեռա՞լ բեւե-
ռօք. ե՞ւ ի հրաշայոյտ կողի քո ի ձե-
ռըն գինու սիգի հոսանըս վրուա-
կա՞յ գործեցեր. գովա։ Համանալի
բանաձոյ տախտակ անարատադրելի
տառիցըն մովսիսակա՞ն օրինաց.
ո՛ր զանաւաձն ամենեցուն խակա-
պէս մարմնով ի գիրկըս քո բար-
ձե՞ր մարդիամ. նեղբոդակաւն ձայնիւ
եղանակեմըք քեզ զերգս օրհնու-
թեան ամենօրհնեա՞լդ ի կանայս։

Պատ

Պատճէն եղեալ մարդ տեսեալ զարմանայր մարգարէն. եւ հեղհեղսեալ բերեաւօք զմնալովին ի խաչին, ներգործեալ ի մէջ երկուց կենդանեաց։ Պատմէացեն երկիւղ ընդ վայելչութիւն փառաց քրիստոսի. եւ ընկալեալ լուսաճեմ տարերցն ըզհիմս արեան անեղին. եւ օրհնութեամբ խաչելոյն լցան տիեզերք։ Զիաւորեալ ոչ միայն ի վերայ բուսաբեր արմատոյն, այլ քրովբէական կառոյն ըստորիջեալ ի գետին կենդանագործեաց հրոգծելոյն էր քերովբէ ամրարոյց։ Ա՛զաղակէր աստուածային բարձրութիւն տէր յիսուս ի խաչին. եւ ընդդէմ անտեղաց կրնքէր հրացեալ աստուածային սուրբ ձեռնքն. եւ բարկութեամբ զարհուրեցեալ ի վերայ խաւարասէր իշխանին։ Տիրո-

Հի անաչառ մայր տեառն ես կոյս մարիամ, քրմվեւ ականն ամօտ ըզքեզ տեսաք ի յերկիրս. բարեխօսեա՛ մեզ առ որ տէր վանքն մերոյ փըրկուեա՛ն։

Օ՛գնական ընդունելի եղեր քո առաքեալդ ի փրկութե՛ն. սա է իմ աստուած, ես փառաւորեցից զքեզ ըզսա։ Ի խաչին բեւեռեցան ես զքրիստոսէ՛ն եւ ըզմեղսն եկեալ ըզբնութի՛ւն. սա է իմ աստուած, ես։ Ո՛ր մահուամբն եկեալ ընկմանդ, ես յանդիմեսա՛մբն զնախանձօրըն ջընջեաց ընդմե՛զ. սա է իմ աս։ Աստուածածնի՛ն զո՛ր ես յոյս ես ապաւէ՛ն եւ խոստովանողացս ընդքե՛զ. ուրդո՛ք քո ես աստուծոյ բարեխօսեա՛ կեցուցանել ըզմե՛զ։

հայ

Այնցայտնեք երկինք եւ խոսեցայց, եւ վերծինեցից զբրիստոս փառաց Թագաւորն։ Փառք քեզ որ յարեարդ ի մեռելոց քրիստոս, պարգեւեցեր մեզ լուսեկամանըն յաւիտենից։ Բարեխօսեա անդադար առ արդիդ քո եւ ամրաւոյժ մեխ, ծընող եւ սղախին սեամն։

հատ

Ա՛ստուածայի՛ն հնար կենդանի զօրութեամբ առաք հոգեյն այրեաց զդրունքս դժոխոց, եւ զարգելեալան ի նմա կորզեաց ի կեա՛նս. եւ պարգեւեաց մեզ կենդանութիւն։ Ցանմանէ՛ն ի յայգեյն ճաշակեցին առաքեա՛լքն, եւ լցհրաբաժակ գանձութեան պրմանն ընկալեա՛լ սո՛ւրբ ի յաւուրըն տոչորման։ Ի բանեխոսութիւն փութացիր մեզ առաք ամառաւածածին, առ ի փըրկել լըզ-

ժողովուրդս իմ մեզա՛ց եւ յա-
պականո՛ւթենէ։

Ի սո՛ւրբ երդումնո՛ւթենէն ձա- ձան
նեալք ըզտէր մեր յիսո՛ւս քրիստոս
ըզբա՛նն մատուածք, որ ի ծոցոյ հօր
յառա՛ջ քան զյաւիտեանս ծնեալ.
փառաւո՛րե՛ալք որ եկիր ի փրկել
զարարածըս քո։ Ա՛նճառ տնօրէ-
նութեանդ իմ միշտ կուսէն զանխ-
ծիցըն բարձեր ըզգաստանալո՛ւ-
թիւն. եւ կամաւո՛ր խաչելո՛ւ-
թեամբ քո տէր կեա՛նըս շնո՛րհե-
ցեր անոխակա՛լ փրկի՛չ առաւե՛լ
վերծո՛ւխնեմք եւ երկրպագեմք, որ
ուրախութի՛ւնդ ես երկնի՛ւ եւ երկրի՛
քրիստո՛ս Թագաւո՛ր։ Ա՛պաւի՛նեմք ի
քո բարեխօսութիւնդ՝ սատուածա-
ծի՛ն մա՛րիամ, մա՛յր տեառն եւ կո՛յս
սո՛ւրբ, հա՛սան երկնից եւ դո՛ւռըն
կրնքեա՛լ, զո՛ր մարգարէն եսա՛ս։

հաս Հաստատեցաւ սիրտ իմ ի տէր եւ բարձրացաւ եղջիւր իմ յԱստուած իմ. զի փառաւորս յայրեցի թեւամբն իւրով սաեղանից ըզդըժոխս։ Ընդայնձակեցաւ բերան իմ տէր ի վերայ թշնամեաց իմոց. քանզի հաճեցայ ըզպատերազմ քո հըզօր զօրութեամբդ։ Ոչ տայցես ըզպատիր քո տեսանել զապականութիւն, եւ ձրնար ըզնա մարմնով ապրեցուցիչ սաեղծողին. բարեխոսեա կեցուցանել ըզմեզ։

պհ2 Հոգի իմ յամենայն ժամ զքեզ փառաւորէ տէր. վասըն զի լոյս են հրամանքդ քո ի վերայ երկրի. Հոգի քո սուրբ եւ բարի զէն իմն ձեռք քոխասցես եւ ելից յամենայն ժամ ընդդէմ թշնամեացն հակառակողքեան։ Հոգւոյն սրբոյ հովանացեալ զքեզ սաեղծողին, մարմնացեալ

հօր հաճու-թեամբ զորդին միածին
մեզ ի փրկու-թիւն։
Հառաչեցի զանբուռելի ըզհնծու- հատ
թիւն առ բարերգու-թեն ամենայն, եւ լսեալ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ. եւ եհան ըզկեանս իմ յաւպականու-թենէ։ Ա՛երթա՛ց ըզմանհա կարողու-թիւնն որ խաչեցան վասն մեր, եւ յարեաւ ի մեռելոց որպէս յաւիտենից կարող. փրկեալով ըզկեանս իմ յա։ Ամառաւած է՞ որ ծընաւ ի միշտ կուսէն ի փրկու-թիւն ազգի մարդկան, լուսաւորելով ըզտիեզերս ի գիտու-թիւն ճշմարտու-թեան. եւ բարեբանեմք ըզնորա բարերգու-թիւնն։ Զանարա՛ան օրհնեցուք զամառաւածածինն, որ կոյս մընաց յետ ծընընգեանն, եւ առաւ յո- րմէ զանառանելին ամենեցուն,

զհանապազակիցըն հօր եւ ամենասաստիւքն հոգւոյն։

ԵՐԿ Յորհնութիւն նոր օրհնեցուք ըզտէր, որ ի վերայ քերովբէիցըն հանդչի՛, եւ ի զօրաց երկնաւորաց փառաբանի՛ սրբասացք ձայնիւ։ Որ կանաւոր խաչելութեամբն իւրով աւերեաց ըզգօրութիւն մահո՛։ Եւ երեքօրեայ յարութեամբն իւրով պարգեւեաց մեզ կենդանութիւն։ Բարեխօսութեամբ սուրբ ամաուածածնին պահեցէ զեկեղեցի իւր սո՛ւրբ. եւ ի միւսանգամ գալստեանն իւրոյ նորոգեսցէ ի փառս։

ՆԵՂ Չհրաշալի խորհուրդ տնօրինութեան քո տէր ցուցանելով մարգանդեա՛ն ի փոր կուսին լինել զերկիս տիեզ եւ զերկիս գիշերս պահելով ի խաղաղութեան։ Համն-

զմից հասոմէ զոլով խոնարհեցար յերկնից եւ խաչեցար կամաւ հօր վասն մե՛ր. թանձեալով ի սէրտ երկրի զերիս տիւս եւ զերիս գիշե՛րս պա՛ռ. Ա՛լ մեք ձայնիւ վերնոց փառաւորեացուք ընդքո՛ղ քրիստոս, ո՛ր համանգոյդ ես հօր եւ սո՛ւրբ հոգւո՛յն. զի փրկանեսցիցե՛ս զմեզ զկեղծիքն քո՛ սո՛ւրբ պա՛հե։

Տէր ըղձո՛ւր քո՛ լսեայ ես եւ զարհուրեալ զողացեալ յոյժ. նայեցայ ի գործս քո՛ եւ փառաւորեցից զքեզ ըղքո՛ղ քրիստոս որպէս մարգամէ։ Զի աղքուրըն կենաց քրիստոս անապական՛ն մարմնացաւ ի քէ՛ն կոյս. ընդմէջս մեր բոցանկիզեալ շիջոյց. վասն որո՛յ ըղքո՛ղ այնգաղար բարեբանեսցո՛ւք։ Զի ի քէ՛ն ցընծո՛ւմիւն ծընաւ տիեզերաց նախատեա՛ռեան բանն, փա՛ռ

ռանկից հօր եւ սէրբ հոգւոյն.
ընդ ամենայն ատեան պատրաստ վասն
անձանց մերոց։

պկ Երգեցէք տեառն երգ նոր ձայնիւ ցընծութեամբ, որ խնդասիրեցաւ ի հայրական ծոցոյ վերակէլ զարարածս. օրհնութիւնք նմանայնմանական երգով։ Որ բաժանեաց ըզծով աշխարհիս խաչիւն խորհրդով, եւ ազատեաց յանմարմինն փարաւոնէ ըզնորս իսրայէլ. օրհ։ Ա՛ստուածածինն սիւն լուսոյ անմահ հովանաւոր, եւ բնակարան բանին որ բանիւ հոգւոյ զիսրայէլ. բարեխոսեա նմանայնմանական վասն անձանց մերոց։

նայ Այնեցայիտուք ժողովուրդք ի սքանչելիս վերակոչութեան մերոյ. որ մարդասիրապէս բանն ի հօրէ ոչ

պէս ցօղ խոնարհեալ յերկիր. տուք
օրհնութիւն առաւն ամառուոյ մե-
ծի։ Որ գանաքանաւ բաղուկս իւր մին-
ծիլն տանձեաց ի վերայ խաչին.
եւ ըղեամեանալ ոդիսն ապամոյ
ժողովեաց ընդ թեւօքն իւրում.
տուք օրհնու։ Զանազանական կոյսըն
մարիամ ամառուանծին խոստո-
վանի առըջ Եկեղեցի. ձայն ար-
ուա հայցն անմահութեան եւ բա-
ժանիմ մեզ ներխաւարի, տուք օրհ։

Որ ընդհաւր ամառանծութեամն հատ
քո բրիստոս բորբոքեցեր ընդ սիե-
զերս անեանն, բոցակիզեալ ըզ-
բրուտութիւն թիշնամոյն։ Ի յայ-
գեայն անմահութեամն եղեմայ ճա-
շակեցին դասք առաքելոցն, զան-
ժամ կենաց քոց տէր եւ մեզ աւր-
նուցին։ Զառաջս անանապատեան բա-
նին հօր բորբոքանեն դասք հոգե-

զինա՞ցն. գովեմք եւ մեք ձայնակցելով երկնայինոցն։

ծան Որ յանդիմանական հօրէ ծըննեալ նախ քան զյաւիտեանս որդի, եւ ծանուցեալ մարգարէիւք անաւուած ընդ հօր գոլով. ըզքո՛ զ օրհնե՛ալդ զեկեալդ ի փըրկո՛ղ թիւն արարածոց քոց տէր։ Որ ի խաչին մարմնով պատարագեալ հեղեր զարիւն քո՛ սուրբ, եւ արբուցեր ըզնետ քո յաւերժեան խարդախո՛ղին մերոյ. ըզքո՛զ։ Որ ըզհո՛ւրն աւուած ի քեզ կրեցեր մարեն անկիզելի, դառնաճաշակ պըտղոյն քաղցրացո՛ւցիչ անճառելի քոյին ծնրնդեամբդ, ի քէն հայցե՛ալ եւ մաղթեա փըրկել ըզմեզ ի հրոյն յաւիտենից։

հաս Հաստատեցան սիրտք մեր առ քեզ վառանց լծապառն. ոյր ի՛՞

յերկնից խոնարհեալ ինքեր փըրկել զաթարաձս։ Պահեա՛ ըզմեզ նըշանեա յաղթող խաչն քո քրիստոս, յոր բա՛ռ ըգթացար կամաւ հօր ; բարձեր զանէծս ադամայ։ Ո՛ր զնա՛ խաւօրն ըզյանցանս լուծեր ծնըն-դեանըդ քո սուրբ կոյս. բայե՛ խօ-սեա անդադար վասըն մերոյ փըր-կութեան։

Լսյսդ որ ընդ հօր նախ քան զյաւիտեանս, եկիր լուսաւորել ընդհանուր մեզաց աշխարհի, ձա-գել ի սէր ընդոյս հրամանի. սո-քեզ հոգի իմ աղաւօտէ։ Կեա՛նք ի կե՛նաց եւ յոյս յարութեան, որ սպարել խաչիւ քո զհաղանդո-թիւն յերկինս եւ յերկրի. տո՛ւր մեզ տէր զքո զհաւատոլմիւնդ, որ-պէս սըրբոց քոց աղաքեըց։ Զմայ-րընդ լուսոյ բանիդ առնուծոյ, որ

Եղեր սրեւելք արեգական ի մեզ ծագումն. բարեխօս ունիմք վըրկել ըզմեզ ի փորձմունէ։

ԽԱԱ Չեզեկիայն քեզ մնալեմ վըրկիչ, որ կենարար բանիւ քո լուծեր զերկունըս մահու. փրկասեա եւ զմեզ զհրեշտեղծութենէ. յոյս կեն- դանութեան մեր կեցո ըզմեզ։ Որ անմահարար քո մեռելութեամբն սւերեալ ըզդրունըս դժոխոց մե- ռուցեր ըզմահ. կենագործեա եւ զիս զմեղաց ըզմեռեալս. յոյս կեն։ Մարթեր եւ անբիծ կոյս չեմ ծը- նընդեան. որ մարմնով ծընար զար- ձանկոն ի կապից մահու. բարեխօս լեր վասն անձանց մերոց. փըրկել ի սատանայէ գերհեղոյն։

ՕՐՀ Չփառաւորեան ի հրեշտակաց զանեւասուրբ զերրորդութենէն օրհնեցէ՛ք ի սրբութեան նորա

դանք հաղեցին նաց յօրհնութիւն
ի նոր։ Զայրմոզն ի մանուտ պատե-
րազմի դիմեալ կամաւ ի մահ խա-
չին գովեցե՞ք, որ էառ սւսար
բաշխեաց պուրոց մարդկան բար-
ձրացեալ փոքով։ Ո՛ւրախութիւն
երկնի եւ երկրի ամպ լծելոյ
ցօղեալ ի մեզ գարդարութիւն.
բարերա՞ր մեր ընդդիմեալն ի քէն
մարմնով յանմահացն յե՞սաեայ գա-
ւազան ծաղկեալ։

Ո՛վ յոյժ եան ինձն իմ ծը- նեղ
վեալ յաչիս մեղաց ծոլիս, սրա-
զա՞ր ի նեղութեան բմոմ
ան վերկոտղ ե՞ս յոյս, լուր ձայնի
բմոմ։ Որ վերկեցեր ընդարգանչն
յոյսկայնէ կիսոն, սպրեցո՞ եւ
զմբռնեալս ի ժանեաց չար վի-
շապն կենարար խաչիւդ։ Բարե-
խօսեա ու վաճինն յարուցեալ

ի մեռելոց, մայր աստուծո՞յ, փըր-
կել զանձինըս մեր ի յաւիտենից
ի՞ հրոյն. ապաչեմք ըզքեզ։

ար Ո՛ր յանքընին՛ն ծոցոյ հօր խո-
նարհեա՛լ որդի, երեւեցա՛ր ի մէջ
երկուց կենդանեա՛ց. զոր նախա-
գուշակ տեսլեամբ ծանոյց մարգա-
րէն։ Ո՛ր յանծո՛ւխ հրաւիրատեա՛նըս
բա՛զմէիր ընդ հօր բարձրացա՛ր կա-
մաւ ի կառըն խաչի՛ն. եւ հեծե-
լո՛ւմեամբըն քո՛ ազատեցեր ըզ-
գերեալսն։ Ո՛ր կուսականի՛ն ծնըն-
դեա՛մբ ի փըրկուածին յայտնեա՛լ.
եւ առաքեցեր զերիվա՛րըս քո՛ քա-
րո՛զս, աւետարանել ըզկենսատո՛ւ
յարուածին։

գձ Օրհնեսցո՛ւք ըզտէր եւ զյաղ-
թող զծրո՛ւածին նորա փառօք եր-

գնացք նրան, զի փրկիչ եւ ա-
պաւէն եւ ծգնակեան մեր է: Սա է
անարբեծ մեր որ յամէնս փառաց
լնոյ հօր յերկրի երեւեալ տեսանք.
սնոտ փառօք երգեցմբ, զի փրկ-
կիչ եւ ապա: Ցամրմանկան օրհներ-
գութիւնքն որ ապրեցոյցըն զիարա-
յէլ ի ձեռանց փարաւոնի. քրիստո-
սի փրկչին մերոյ սմենեքեան եր-
գեցմբ, զի փառաւորեալ է: Որ
մանկա խաչին իւրոյ կենդանացոյց
ըզմահացեալան, եւ մարմնոյն իւր
բեւեռմանբ ըզկապանըս մանկա ե-
լոյծ. սմենեքեան եր: Որ տանրար
յոտակոյնի զամառանելին սմենե-
ցոն, եւ ծրնար անճառապէս
գքրիստոս յոյս ազգի մարդկան.
սա նա միշտ բարեխօսեա կեցուցա-
նել ըզմեզ: Զկա՞ ոըս փարաւոնի՞,
եւ ըզգօրութիւն նորա ոչէր ընկէց

ի ծով կարմիր, այն որ հրեայն է
կարդումեանք, նման փառօք եր-
գեցէք զի փառաւորեալ է տէր։

Հայ Այեցիան զինուորութիւնք եր-
կնային յաՀատոց տնօրէնութեան
ըն խորհուրդ. եւ փառաւորեցին
զանապատում ըսքանչելիս ըո մար-
գարէութեանդ։ Բոցով սրոմը-
տումեան ըո քրիստոս ի խաչն
կիզեր ըզաշնարկութին բրնու-
թիւնն. եւ կենարար յարութեամբ
ըո զնկեղեցի ըո փրկեալ. փառս
քեզ վերուստաբեր ուսուցեր։ Տեսին
դասք իմանալի զօրութեանդ զաս-
տուածդ մարմնով առ ի քէն ձր-
նեալ. իսկ եկեղեցի որդուդ քո աս-
տուածային քզքեզ խոստովանին.
որ միայն կուսութեանց ես
մայր։

Հայր Աստուածային բարկութեամբ

հրոյ քո քրիստոս կիզեր զզգեստս նոա, եւ զքոստոսին ասձակեցեր զբամբասանսն ած ի նմանէ. զգեզ ծրհնեմբք Թագաւոր յաւիտենից։ Ո՛ր միոյանակ գածնութեանն ընկալայ զոգի քո եռոբ մեզ քրիստոս. եւ ապրուցեր ի կողահոս աղբերէդ զանարատ եւ զանեախճան ուրախութիւն։ Ա՛ստուածածնին անպատճէն մեր եւ յոյս, բարեխօսեա ած հոգիդ քո միածինն, զի փրկեսցէ զմեզ ի հրոյն տանջանաց, եւ պարգեւեսցէ մեզ զերկնից արքայութիւնն։

Ցեսեալ զգեզ մահո՞ւ լա՞ւ ձառ. եւ զմիտոյց սարսեալ գո՞ զայն որ զմահ մահոՁՁբ՞ոյա՞ ծանուցեր մահ։ Ո՛ր հոգեւոյդ քո՛վ սո՛ւրբով ծանուցար քո՛ սուրբ սո՛ւ ծոցս. որ է՞նդ ե՛ւ եՁՁբ՞ոյա՞ զեւ

ծան

էգ ասելիւն։ Հովանացեալ սուրբ հոգւոյն ի վերայ քո սուրբ կոյս Մարիամ։ ոյ ծընաւ Քրիստոս Աստուած մեր ընդ ասելիւն։

հաս Ա՛ղերսեմ հրեշտից նուաղելեացն, ես որք ի նբաստութեանն եմ ոչ ունիմ ակնարկն ընդ երկինս զօրութիւն. վասն այնորիկ հնազանդեցար սիրտ իմ եւ խոնարհութիւն իմ ի տեառնէ իմմէ. զկնի ընդունելութեան քոյոյ մի ինձ ընկալեալ սուրբ ընկեալ քո, նըշանն անպարտելի զօրութեան. վասն այնորիկ հնազանդացար մեզ ի յօրհնել երգս սուրբ ընշարչարանացդ։ Զդրունըս դժոխոց պղծընձիս խորտակեցեր քրիստոս յորժամ յանբեաւր ի մեռելոց հրեշտ զօրութեամբ. վասն այնորիկ հնազանդացար մեզ ի յօրհնել երգս սուրբ ընշարութիւնդ։

Որ բանիւ հրամայեմ քո հնա- գիշ.
ւանութեցեր զերկիւնս եւ զերկիր ա-
րարիչդ ամենայն եղանութեանց.
վասն զի լոյս են հրամայեալք քո ի
վերայ երկրի: Որ ի ձեռն փրկա-
կան խաչի քո լուսաւորեցեր սուրբ
զեկեղեցի. եւ ետուր պարիսպ ամ-
րութեան հաւատացելոց. վասն:
Որ եկիր ի կատարումն կանխա-
սանց մարգարէիցն, յանձն առեր
մարմնանալ ի սրբոյ կուսէն մարդ
Քրիստոսութեամբ. վասն:

Յոյս կենդանութեան եւ փրկ- եսա
ութեան իմոյ ասէր ամենածնող
իմ, յիշեա զիս որպէս ելեալքն
զեզեկիայեն. եւ դարձո զհոգի իմ
ի դրանց դժոխոց: Որ կամաւոր
մահուամբ քո մեռուցեր զմահ
քրիստոնէս ասելով. եւ լուսափայլ
յարութեամբ քո կենդանացուցեր

զաշխարհս. կենագործեա՛ եւ զի՛՞ս զմեղօք ըզմեռեալս։ Ա՛ռ քեզ ա-պաւի՛նիմըք սուրբ ա՛ստուածածին. բարեխօսեա՛ անդադա՛ր առ որմի՛զ քո եւ ա՛ստուա՛ծ մեր, փրկել ըզմե՛զ ի փորձութիւնէ՛ եւ յամենայ՛ն վտանգէից մերոց։

օր՛ Զա՛նձամբդ քո քրիստոս փառա՛-որութիւք ըզմա՛րդա՛նալդ, ի գլխոյց լերանց հրամարակե՛մք ըզքո՛ քա-ջութի՛ւնդ, քանզի հա՛րեր ըզպա-տե՛րազմ եկեա՛լդ ի փրկո՛ւթիւն մե՛զ։ Զյա՛ղթո՛ղդ քո քրիստոս գո՛-վե՛մք ըզգօրո՛ւթիւնդ. քանզի վա-նեցե՛ր զընդդիմամարտ թըշնամին. եւ դարձո՛ւցեր ըզգերո՛ւթիւն, եւ կեա՛լդ ի փրկո՛ւ։ Բո՛ղեսցէ երկիր զո՛ղորմո՛ւթիւն եւ նորացո՛ւսցէ զօրհնութիւն. քանզի ա՛ստուած ծնո՛ղեաց ի միշտ կուսէն ի փրկ-

կումիւն մեզ յայտնեցաւ, ա՛ւե-
րեաց ըզգըժոխս։

Որ լու՛ր առա՛ւ մարգարէին նեղ
ձայնի գոչմանն. ե՛ս ես նոքին ձայ-
նի՛ւ գոչեմ. ե՛ս զիս ի՛ւ ա՛նտես առ-
նէր, այլ պահեա՛ պատուակա՛ն ե՛ւ
սո՛ւրբ խաչիւ քո՛։ Որ քո՛ւքն հրա-
մա՛նաւգ ըզմահն լուծեր զիշխա՛-
նումիւն, ե՛ւ անի՛ծիցն եղե՛ր քակ-
տո՛ւմն. ե՛ւ զիս։ Որ ինքեր ի յերկ-
նից ե՛ւ մարմնացար ի՛ սուրբ կու-
սէ՛ն անճառե՛լի քո՛ւքն ծնընդեամբդ.
ե՛ւ զիս։

Տէր ըզձո՛ւր քո՛ լուայ վերջի- պա-
նեա՛լդ ի՛ բազմաչեայս. ե՛ւ տե՛սանք
ըզքեզ մարմնո՛վ ի վերայ խաչին ի
մէ՛ջ երկուց կենդանեացըն, զո՛ր
երգեա՛ց ամբակու՛մըն նախիմաց
սո՛ւրբ Հոգւո՛ւն։ Չե՛ծելումիւնըդ
քո՛ քրիստո՛ս փըրկումիւն եղե՛ւ

ազանց. յերկանեցլն քո ի կատա-
րուածեանցն ամարածք. եւ օրհ-
նութեա՛մբ նոր երգով լըցան սիե-
զերք: Երեւեցար ի վերկութիւն
նախահօրն ազամայ. եւ առաքեցեր
զերիվարըս քո քարոզս աշխարհի,
աւետաւոր յանդիմեանն. որք լնդ-
հանո՛ւր պատմէին ընդմուսանգամ
քո գալուստդ:

Յանկանն քեզ օրհնութիւնք,
տէր որ լզկնոցդ ծոմուն հերձեր
լզջնուն, զի ի նմա զբռնաւորին
ջաղխեցեր ընդլուխ. եւ զարգե-
լեալն ի ձեռն խաչի քո վերածեր
ի կեանս: Կամաւոր մահուամբդ ի
քէն տէր արձակեցեր զհոգի զօ-
րութեան ի ժէջ մահու լըմահ ա-
երեալ վանեցեր. եւ զարգելեալն ի

ձեռըն խաչի քո վերածել ի կեանս
Մխայնոյ քեզ ի կանայս կոյս յետ
ծընելեան երկեմք զօրհնութիւն.
զի լոյս ի լուսոյ քեզ յայտնեցաւ
աշխարհի. եւ զնախանձօրն եբարձ
զանէ՞ծս անձաւն ծընընդեամըն ի
քէն։

Նայեցարուք ի բարբառ մար- նոյ
գարէին եւ ի պատգամըս կենդա-
նիս, որ քարոզեաց մեզ լզցօղըն
կենաց ի յերկնից։ Զիջումըն որ
քրիստոս գուշակեաց մեզ մարգա-
րէն, եւ զկամաւոր չարչարանըն
խաչին գոչէր ասելով. տարածեաց
զձեռս իւր ընկալաւ լզնս, եւ
բանձեալ բերէ ի փըրկութիւն աշ-
խարհի։ Զեզ մխայնոյ մարմնացե-
լոյդ ի սուրբ կուսէն օրհնութիւն
ի բարձունըն վերերգեմք ասելով.
փառք քեզ քրիստոս, որ եկիր

կամաւ հօր կեցուցանել ըզմեզ։

հուր Զայիս հարէք ամենայն հեթանոսք եւ օրհնեցէք զանապատ. զի հնարն ապատեաց բանալն մանկանցն իւրոց եւ կուսէն. աւետեաց ըզբերժոխս եւ զզօրութիւն մահոյ ելոյծ։ Ընկալեալք ըզսաժանին ուրախութեան յայգուոյն անմահութեան սըրբոց առաքելոցն. ունք ընդհանուր ընթացան ընդ տիեզերս. լուսաւորեցին հրաւիրելով յերկնից յարքայութիւնն։ Ցաւոտ վիճակաց հաստատեցան ամբարշտացք վերածին ըզմեզ ընդ հոգեղինաց դասն ի տեղի անկելոց հրեշտակաց, բանիբեխօսութեամբ սրբոյ հոգւոյ ապաստուածածնին։

ծան Զանեաք ըզքեզ քրիստոս վասն ակից հօր եւ հոգւոյն. նախապատմող մարգարէիցն ըզխոնարհ

հիլքն քո յերկինից. ծաներ՛ուք եւ տեսէք զի սքանչելիս ամպար տէր։ Յարեւելից մեզ փայլեաց արեգակն արդարութեան. իշխանութեամբ բազմեալ տեսաք ըզնա ի կառս խաչին. ծաներ՛ուք եւ տեսէք զի։ Արդ եկիք եւ երկիր ոչ բաւէին առնել լուսոյն. բնակարանն բնութեան բանին ընպատաւորեցեր. ապաչեա վասըն մեր ըզմիածին քո զօրդիդ։

Հաստատեցան սիրտք մեր առ քեզ քրիստոս ապտուած, եւ ուրախացաք մեք ի փըրկութեան քում. ընկա՛ռ զաղաչանըս մեր մի՛այն մարդասէր։ Որ պատրաստեցեր քո իմաստութեամբդ ընդհատութի՞ւն յարարածս. եւ ծանուցեր քո յարո՛ւթեամբդ ըզյարո՛ւթի՞ւն մեր. ընկա՛ռ։ Խընդա՛ մաղ

հաս

լիամ, որ ելեր մայր քրիստոսի. եւ աղաչեաւ զայս ի քէն ըզմարմնացեալ բանն աստուած, զի փրկեսցէ ըզմարդս զ՚իւր փորձութենէ։

զի2 Ի՛ գիշերոյց կամեսեալ աղամա՛կեմբք լուր մեզ տէր. վասն զի բանց իւ քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք մարդա՛տէր։ Տո՛ւր մեզ տէր զքո՛ զխաղաղութիւնդ, եւ փրկեաւ ի ձեռաց անօրինաց խլրատուցն անպտուամբարց. վասն զի։ Բարեխօսութեամբ ծընողի քո եւ միշտ կուսի Հայցեմք ի քէն քրիստոս փրկիչ աշխարհի. վասն զի։

հաա Ի՛ վերանալ յինէն աւուրց իմոց տէ՛րզ օգնեա՛ ինձ մարդասէր։ Զչարչարանս խաչի եւ մահու յանձն առեր, տէ՛րզ օգնեա։ Բարեխօսութեամբ սուրբ ա՛ստուածածնի եւ միշտ կուսի,

տէ՛ր ձգնեա՛ ինձ միա՛յն մար։

Ա՛մէնասուրբ երրո՛րդութեանդ
էակըդպա՛ծն զօրք երկնայինք, եւ
առո՛ղջուածք անա՛պատ ձեռացդ
փա՛ռաւորեա՛լ զտէրութիւնըդ քո՛
հա՛նապա՛զ։ Ա՛մէնազօր խաչի՛ քո
ան՛ր երկրպագեացու՛ք. ո՛րով բան-
ձե՛ր լըզա՛տակնիք մա՛հու քո ա՛րա-
րածոց. փա՛ռա՛ւ։ Ա՛մէնօրհնեա՛լ
ա՛ստուածամա՛յր մա՛րիամ, քե՛րով-
բէ՛ական աթո՛ռ ա՛րարչին մե՛րոյ տը-
նո՛րէնութեան. զո՛ր է՛րանե՛ց ն մ-
մենայն ազինե՛ք հա՛նապա՛զ։

Ա՛րդա՛րէ՛ն ի փո՛ղոց վիտէն ա-
զա՛ղակէք եւ ա՛մա՛սէք. տէ՛ր ա՛մա՛ն
նայեա՛՛ց յի՛նս եւ մի տար զիս հը-
զօրի՛՛ս այս։ Զա՛յն բա՛ղձի ի խո՛-
րոց անդընդոց ա՛ռ ա՛ստը՛ած զ՛
զա՛մ՛ լանձ. է՛մա՛մ՛ե ձայն ա՛ղա-
ղակի իմո՛ց հա՛ցէ՛ ի լսե՛լիս քո՛՛

օրհ

նեզ

տէր։ Բարեխնամեմք առ-
ատուածն եւ միշտ կուսի
աղաչեմ. ամենեքեան վըրկեա՛
զին ի յոտգայլէ անէրեւոյն
թընչամեցին։

ար Լըաց զըսքանչելի տնօրէնու-
թեան քո ըզլուր. քանզի յերկնից
խոնարհեար մարմնացար ի սուրբ
կուսէն, եւ խաչեցար ընդ մեզ
զանկան. եւ զարհուրեալ հիացայ
ընդ քո ընդ անհաս մարդասիրու-
թիւնդ։ Ձիշխանանալոյդ զյաղթու-
նդ զոչակեաց մեզ մարգարէն.
սակ ելեր դու ի կամս քո. հե-
ծելոմիւնդ քո քրիստոս փըր-
կութիւն եղեր յերանելոյդ քո։
Երեւեցար ի վերկել զարտասուս ի
մահուանէ. եւ դժոխք հիացեալ
սասանեցան ի յանէծ ամենազօր
փառաց քոց։

ՇԱՐԱԿԱՆ

ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Աղաչեմք զքեզ տէր մարդասէր եւ ծնող ամենայն լուսոյ, զմտայդ ճշմարիտ եւ անհայր յերկրորդին. բարեխոսեա վասն մեր ստրուկ քոց մեղուցելոց. բանիւ հօր մարմնաւորեալ եւ աստուածային բնակութեամբ. որ կամաւք կուսական կերպարանեցեր զէակն բան. բարեխոսեա Գերապատիւն սքանչելութեամբ եւ կուսական մաքրութեամբ, բարձեր զանհաւասարն բնութեամբ ի գիրկս քո սքանչելագեամբ. բարեխոսեա Դու ծագ զիմ ամենամուտ տհասի սեռիս մարդկութեան, եւ շնաւորիդ օրհնութեան նախանձոյ ձեռիւն ամէն բը-

նոքօեան. բայց՝ Երկնաւոր այրքայն եղեր տաճար ըստ երգողին. յանկածամբ վեճասյին ի յառաջաստ բանգեաւ քոյին. բայց՝ Զօրք երկնից անմարմնոց իմանալեացըն զբարձնոց, ինչաւ յերկնից ի յերկիր սպասաւորել մեծ արքային. բայց՝ Երից էակ բանըն հօր պարագրեցաւ ի մարմնի. լոյսըն ծընունդ ծոցածին էառ զնութիւն նախաստեղծին. բայց՝ Ընտրեալ յառաջ քան զհիմունս ի սկզբանէ աշխարհի, տումար անճառ անքընին եւ ամպ թեթեւ լուսածին. բայց՝ Թագ հիւսեալ երկնային յեռեալ յականց անմարմին. բնաւ պրսակ սուրբ կուսին յորժամ փոխէր յաշխարհ վերին. բայց՝ Ծնդմեալ սուրբ գընդին երկոտասան դասուց խըմբին, սպացեալք

պրպէս զանծբնին յերուսաղէմ քա-
զաք մեծին. բարե՛ւ Նոկ եկեսէ բազ-
մութիւն աշակերտաց նորոյ կտա-
կին, ի վոխանակ աստուածածնին
մանրպարտափայլ սրբոյ կուսին.
բարեխօսեա՛ միածնին աստուածա-
ծին մարդասիրել բանին.

Լոյս ի լուսոյ հօր ծագեալ ճշմար-
տութեանց յաշխարհ ստորին. գոյք
անմարմնոց ընդ քեզ լինին ի պատիւ
մօր քո և կուսին. ներբողեա՛լ զայս
ասէին զու ես տաճար անեղ բանին.
Խորին խորհուրդ անքննին ծածկեալ
յանգգոց յաւիտենին, յայտնեցա՛ր
յամրս վերջին ի փրկութիւն մարդկան սեռին. զոր տե-
սանողքըն ծանո՛ւցին կո՛ւսին ծընող լինել բանին. Ծածկեալ խորհո՛ւրդն
յաւիտենին լրացեալ եւ անձառն, ի հասանել ժամանակին պար-

գեւեցաւ մարդկան ազին. էական բնութիւն բանին խառնեալ անշփոթ ի մէր բնութիւն. կամաւրեալ անօրէնութեամբ քո ի յերկրի ներմարդութեամբ. զոր ի վերջին դատաստս վախճան կանուխ ցուցեր վասն մարդկան. այսօր յերկնից իջեր հօր բան ի յօր կուսի մօր քո ննջմանն. Հոյլք վերին զօրացն իջեալ շուրջ զկուսին պար առեալ. զերգս օրհնութեան եղանակեալ քաղցր ձայնիւ ակումբ առեալ. զեռահիւսեսակըն նրւացեալ զմի տէրութիւնն երգացեալ։ Զայնակից նոցին եղեալ դանք երջանիկ պետացն ընտրեալ. ի հնգումն վերացեր ոչք յերնդհանուր աշխարհ սփռեալ. անմանրացոյն համաձայնեալ զկոյսըն սուրբ օրհնաբանեալ։ Ղամպանատիպայլ ջահիւք լուցեալ

սուրբ կուսանաց՝ըն գումարեալ, զնոսա օրհնութեան նուագեալ ի պատիւ մօրն ամէնօրհնեալ, բարեբանեալ ես կոյս գովեալ յոմէ անուանած բանըն ծննեալ։ Ձառաջ գայեմ հօր ծոցանծին յորժամ եղեր առ հայր յերկին, խոստանայիր բանիւ քոյին ի կատարումն ամուսնացանծնին, քեզ միայնոյ զօրօք քոյին գալ ի փոխումըն միշտ կուսին։ Մանդաբիտ՝ լուսափայլ հոգւոյն սըրբոյ առն եւ տաճար, մարգարէից բանք նախաձան այսօր լցան ի քեզ գումար. մովսէս գամուքն խոնվք ի սպառ ի պատիւ քո անդ սըլանայր։ Յարմարեալ ձայն նեբրոյ յուրախութեան օր քո ասնի, հանդերձ նորոգ նեբրոյն առաքելոց գասուց խմբի. ասանդեցեր զքո սուրբ գհոգի ի ձեռն որդւոյ քո

վիճակն։ Նորասքանչ անդ հրաշից նեբուսկեսոռեաչ ի յերկրի, քանզի պայծառ քան զարեգի փայլեալ սըրբոյն կուսին հոգի. զոր զարհուրեալ պետրոսի ցոէր հայցանէր զևարհնդն յայտնի։ Շնորհազարդ վառօք փայլեալ, որպէս ըզմայր քո միշտ գովեալ, ի մարդկանէ ոմ քաւակեալ, հոգւով պայծառ արուոյ նմանեալ, որպէս փայլակըն բորբոքեալ յերկնառորից վերացեբեալ։ Ով պետրէ լուր ձայնի զոր հարցանես պատասխանի. լոյս առաջին հայր կոչի, եւ յետ նորա որ ի կարգի, պայծառ զհոգիս մարդկան ստեղծի, որպէս ըզմօրս իմ զոր ցուցի։ Զորեքնիւթեայ բնութեամբ խառնեալ, շաղկապ ըզշունչն ի մէջ եդեալ. զոր ի դրախտին զարդարեալ փառօք եդի վայելեալ. եւ այժմ

ընդնոյն ձեզ շնորհեալ, արեամբ իմով պայծառս մկրթեալ։ Պարտ առեալ ես ընտրհազարդ զբաղմանց, սիրայեալ երկնայնոց զկոյսըն բարձեալ յերկրայնոց, յոր վերակացեալ առաքելոցն զերգս օրհնութեան հընչեն երգոց։ Զահագզեալ առեալ սրբոց կուսից համերգ մաքուր դասուց խլմբից, երկուասան սրբոց դընդից եւ աշակերտք նոցին բանից, ձայնակից եղեալ միաձայնից եղանակեն զերգս օրհնութեան։ Ոանհ լուսոյ սիրբոնթեան հորդեալ զօրից անմարմնոց, եւ գունդք հրեղէն զբաղմանց յանապատից յաշխարհս վերնոց, հընչաղանգան ձայնիւ երգոց գովեն զքեզ սրբոյդ սրտբոց։ Սերովբէից գունդք հիացեալ յորժամ տեսին ընտրն լինել ի փոխանակ աս-

տուածածնին անապական և միշտ կուսին. զարհնելոյ զայս ասէին օրհնեալ ես առ որ ածոյ ածուածոյն։ Վ եհապոյն սերմիքէից և բարձրագոյն քերովբէից, վերհամբարձոյ ի բարձունս յերկնայնաց անհրաժեշտին. փառաւորեալ ընդ միածնին հրեշտակական ձայնիւ երգոց։ Տէրութիւնք եւ զօրութիւնք իշխանութիւնք և պետութիւնք, հրեշտակապետք եւ հրեշտակք եղանակեն զերգս օրհնութեան. օրհնեալ ես կոյս տաճար մաքրեալ յոյժ սուրբ հոգւոյն էից բազմեալ։ Բանբոնեացըն խրմբից աշակերտացըն դասուց բարձեալ զմարմինըն մաքուր աստուածապրեալ սուրբ բազկօք, եդին ի դիր հանգըստեան քաղցրանձայնեալ սաղմոսիւք։ Ցընծաձայնից բերկրանօք եւ յորդահոս